STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 10247

TSEHN TEG VOS HOBEN OYFGERUDERT DI VELT

John Reed

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

צעהן טעג וואס האבען אויפגערודערט די וועלט

ווי אַזוי די סאָוויעטען האָבען פאַרכאַפּט די מאַכט
אין רוסלאַנד

— פון —

דזשאהן ריעד

אידיש פון

מ. אָלגין

ארויסגעגעבען פון
„פאָרווערטס" פאָבלישינג אסאָסיאיישאָן
175 איסט בראָדוויי, ניו יאָרק
1919

Copyright by
Forward Association
1919

אינהאלט:

קאפיטעל — זייטע

פאָרוואָרט — — — — — — — — — — — — — — 5
1. די אַלגעמיינע פּאָליטישע סצענע — — — — — — 9
2. דער שטורם קומט — — — — — — — — — — 27
3. ערב יום־הדין — — — — — — — — — — — — 57
4. די פּראָוויזאָרישע רעגירונג פאַלט — — — — — — 93
5. פאָרווערטס, מוטהיג פאָרווערטס! — — — — — 140
6. דער רעטונגס־קאָמיטעט — — — — — — — — — 180
7. דער רעוואָלוציאָנערער פראָנט — — — — — — — 208
8. קאָנטר־רעוואָלוציע — — — — — — — — — — — 234
9. זיעג — — — — — — — — — — — — — — — — 264
10. מאָסקווע — — — — — — — — — — — — — 293
11. ערָאבערט די מאַכט — — — — — — — — — — 311
12. דער פויערים־קאָנגרעס — — — — — — — — — 348

פאָרוואָרט.

וואָס וואָלט איהר געגעבען פאַר אַ בעשרייבונג פון אַ פעהיגען ענטוזיאַסטישען רעפּאָרטער, וואָס איז געווען אַנוועזענד ביי מעשה בראשית? וואָס וואָלט איהר געגעבען פאַר אַ בוך, אָנגעפּיקעוועט מיט לעבעדיגע סצענעס פון ניי־געבאָרענע וועלטען, מיט אַ פּאָר טוצען אינטערוויוס מיט'ן רבונו של עולם און זיין סוויטע, מיט בילדער און רעפּראָדוקציאָנען פון דער גאַנצער געשיכטע, פון דעם טאָג, וואָס נאָר „אַ גייסט פון גאָט האָט געשוועבט איבער'ן אָבגרונד" ביז דעם טאָג, ווען אדם און חוה האָבען אָנגעפאַנגען די אונענדליכע געשיכטע פון געבאָרען און בעגראָבען?

ווען איך האָב געלעזען דזשאָהן ריעד'ס בוך וועגען די ערשטע צעהן טעג פון דער באָלשעוויסטישער רעוואָלוציע, האָב איך געהאַט פּונקט דאָס זעלבע געפיהל, ווי איך וואָלט געלעזען אַ גענויען בע־ריכט פון מעשה בראשית. פאַר יאָהרען און יאָהרען האָבען מיר געטרוימט און גערעדט און דעבאַטירט און געקריגט זיך וועגען דער „סאָציאַלער רעוואָלוציע" — ווען זי וועט זיין; ווער עס וועט זי מאַכען; ווי זי וועט פאָרקומען. ווי אַ פרומער איד גלויבט אין משיח'ן, אַזוי האָבען מיר געגלויבט אין א י ה ר, און ווי אַ פרומער איד האָפט אויף משיח'ן, אַזוי האָבען מיר ג ע ה אָ פ ט אויף איהר.

און אָט איז זי געקומען. צי מיר ליעבען זי נאָכדעם ווי זי איז געקומען; צי זי איז פאָרגעקומען ווי מיר האָבען זיך פאָרגעשטעלט; צי האָט זי זיך ענטוויקעלט ווי מיר האָבען עס געוואָלט, דאָס איז אַן אַנדער פראַגע. דאָס וועלען מיר שוין אויסדעבאַטירען און זיך אומקריעגען איבער אַ נייעס. אָבער זי איז געקומען, די אמת'ע סאָציאַלע רעוואָלוציע, וואָס מיר האָבען וועגען איהר געלערענט אין אַלע אונזערע ספרים און פון אַלע אונזערע רביים — די עקספּראָ־

פריאַציע פון די עקספּראָפּריאַטאָרס, די דיקטאַטור פון דעם פּראָלע־טאַריאַט, די קאָאָפּעראַטיווע געזעלשאַפט.

און ווען זי איז געקומען, זיינען מיר דערביי ניט געווען, און כמעט אַלע פון די, וואָס האָבען וועגען איהר געשריבען, זיינען דערביי אויך ניט געווען. נאָר דזשאהן ריעד איז יאָ געווען, און האָט אַלעס געזעהן און פערשריבען און פאָטאָגראַפירט, און איצט קומט ער צו אונז און זאָגט: — עי, דו האָסט דאָך געוואָלט וויסען וועגען דעם ווי און ווען און ווער עס וועט זי מאַכען, די סאָציאַלע רעוואָלוציע, טאָ נאָ דיר אַ גענויען בעריכט!

דאָס בוך איז דעריבער אַן אויסערגעוועהנליכער דאָקומענט, אַ לעבעדיגער, בעוועגליכער, ענטוזיאַסטישער טרייער עדות פון דער גרעסטער פּאַסירונג אין דער געשיכטע פון דער וועלט.

די בילדער פון די באָלשעוויסטישע העדקוואָרטערס אין סמאָלני אינסטיטוט — דאָס פיבערהאַפטע איבערמענשליכע אונאויפהערליכע קלאַפּען אין איין פינטעל פון די פיהרער און זייערע נאָכפאָלגער; די בעשרייבונג פון דער שטאָדט־דומאַ, וואו דער קערענסקי־עולם קעמפּפט הילפלאָז געגען דער נייער אייזערנער מאַכט; די שילדערונ־גען פון דעם מיליטערישען קאַמפּיין געגען קערענסקי'ן; דער בע־ריכט פון די שלאַכטען מיט די יונקערס; די אונצעהליגע סצענעס, געשפּרעכען, טיפּען, יאַזדעס — דאָס אַלעס מאַרשירט פאַרביי מיט אַ גוואַלדיגער קלאָרקייט, וואָס מאַכט אייך פיהלען, אַז אומעטום וואו ער איז געווען, זענט אויך איהר געווען, נאָר ער האָט אייך פערשפּאָרט די אַרבייט און האָט עס פאַר אייך פערשריבען.

ריעד אַליין איז אַ באָלשעוויק, און איז וואהרשיינליך גוואַלדיג צופריעדען פון דעם ערפאָלג, וואָס ער האָט ביינגעוואָהנט, אָבער אויי־סער אַ פּאָר שטעלען איז עס פון בוך ניט צו זעהן. וואָס ער טהוט, איז נאָר צו בעשרייבען און ער לאָזט אייך אין גאַנצען פריי צו בילדען אייער אייגענעם שלוס. און אין פיעלע פעלע בעשרייבט ער זאַכען, וואָס מען קען אויסטייטשען ניט גינסטיג פאַר דער רעוואָלוציאָן און לאַכט זאָגאַר אמאָל אָב אונבעוואוסטערהייד פון דעם, ווי די פיהרער פון דער רעוואָלוציאָן האָבען געפּרואווט איינבריינגען אָרדנונג און

סיסטעם אין א פּאַסירונג, וואָס קען לויט איהר נאַטור ניט זיין אָר־דענטליך און סיסטעמאַטיש, און פיעלעס וואָס ער זאָגט בעשטעטיגט ער גלייך מיט אויסציגע פון רעדעס, מיט איבערגעדרוקטע אויפרופען און פּראָקלאַמאַציעס, מיט בילדער. ניט אומזיסט זיינען די „צעהן טעג, וואָס האָבען אויפגעציטערט די וועלט" פול מיט א מעכטיגען דינאַמיט, אָנגעזאַפּט מיט גוואַלדיגער ריכטיגקייט און שטאַרקייט פון רוישיגע פלאַמיגע פּאַסירונגען.

דער בוך דאַרף געלעזען ווערען פון אַלע, וואָס אינטערעסירען זיך מיט די געשעהענישען פון יענע טעג.

ב. וולאַדעק.

ערשטער קאַפּיטעל

די אַלגעמיינע פּאָליטישע סצענע

דאָס איז געווען ענדע סעפּטעמבער 1917. מיך האָט בעזוכט אין פּעטראָגראַד אַנ׳אויסלענדישער פּראָפעסאָר פון סאָציאָלאָגיע, וועלכער האָט גראַד דעמאָלסט געררייזט איבער רוסלאַנד. דער פּראָפעסאָר האָט זיך געוואונדערט: פון איין זייט האָבען איהם געשעפטסלייט און אינטעליגענטען געזאָגט, אַז די רעוואָלוציע געהט שוין בארג אראָב, און ער, דער פּראָפעסאָר, האָט שוין אפילו געהאַט אָנגעשריבען אַן אַרטיקעל וועגען דעם. נאָכדעם אָבער האָט ער זיך געלאָזט איבער׳ן לאַנד, בעזוכט פאַבריק־שטעדט און דאָרפישע געמיינדעס, און האָט אויסגעפונען, אַז די רעוואָלוציע איז גאָר אַלעמאָל געוואָרען שטאַרקער. אומעטום צווישען די אַרבייטער און פויערים האָט מען געקענט הערען שמועסען וועגען דעם, אַז די גאַנצע ערד זאָל געהערען די פויערים און אַלע פאַבריקען זאָלען געהערען די אַרבייטער. וואָלט דער פּראָפעסאָר אַריבערגעפאָהרען צום פראָנט, וואָלט ער געהערט, אַז די גאַנצע אַרמיי האָט געשמועסט וועגען פריעדען...

דער פּראָפעסאָר איז געווען ערשטוינט. אָבער אייגענטליך איז זיך ניט געווען וואָס צו וואונדערען. ביידע בעטראַכטונגען זיינען געווען ריכטיג. די בעזיצענדע קלאַסען האָבען אָנגעהויבען ווערען אַלץ מעהר קאָנסערוואַטיוו; די פאָלקס־מאַסען זיינען געוואָרען אַלץ מעהר ראַדיקאַל.

די געשעפטס־וועלט און די אינטעליגענץ האָבען זיך געטראַכט, אַז די רעוואָלוציע איז פערגאַנגען צו ווייט און אַז זי האָט געדויערט צו לאַנג. זייער שטימונג איז געווען, אַז עס איז שוין צייט איינצופיהרען אָרדנונג. די דאָזיגע שטימונג האָט אויך געהערשט צווישען

די „מעסיגע" סאָציאַליסטישע גרופּען, די מענשעוויקעס־אַבּאַראָנצעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, וועלכע האָבען געשטיצט קער־ענסקי׳ס פּראָוויזאָרישע רעגירונג.

דעם 14טען אָקטאָבער האָט די אָפיציעלע צייטונג פון די „מע־סיגע" סאָציאַליסטען געשריעבען:

„די רעוואָלוציאָנערע דראַמע בעשטעהט פון צוויי אַקטען: צור־שטערען די אַלטע אָרדנונג — און איינפיהרען אַ נייע. דער ערשטער אַקט האָט זיך שוין געצויגען גענוג. עס איז שוין צייט איבערצוגעהן צום צווייטען אַקט און איהם שפּילען אַזוי שנעל ווי נור מעגליך. ווי עס האָט זיך אויסגעדריקט אַ גרויסער רעוואָלוציאָנער: „לאָמיר זיך אונטעראיילען, חברים, צו ענדיגען די רעוואָלוציע. אויב מיר פאַר־ציהען זי צו לאַנג, וועלען מיר ניט געניסען איהרע פרוכט".

אַנדערש איז אָבער געווען די שטימונג צווישען די מאַסען, די אַרבּייטער, פּויערים און סאָלדאַטען. זיי האָבען זיך געהאַלטען שטאַל און אייזען אָנ׳ם געדאַנק, אַז דער ערשטער אַקט איז נאָך ניט גע־ענדיגט. בּיי׳ם פראָנט האָבען די אַרמיי־קאָמיטעטען ניט אויפגע־הערט צו סטרייקען געגען די אָפיצירען, וועלכע האָבען זיך נאָך אַלץ ניט צוגעוואוינט צו בּעהאַנדלען די סאָלדאַטען ווי מענשען; איבּער׳ן לאַנד האָט מען כּסדר אַריינגעזעצט אין טורמע די ערוועהלטע פּויער־שע קאָמיטעטען, וועלכע האָבען געפּרואווט דורכפיהרען די בּעשטי־מונגען פון דער רעגיערונג בּנוגע צו דער ערד; און די אַרבּייטער אין די פאַבּריקען האָבען געהאַט צו זינגען און צו זאָגען מיט שוואַרצע ליסטען און לאַקאַוטס. וואָס דאַרף מען מעהר, — עס האָט ניט איינמאַל געטראָפען, אַז נאָר וואָס צוריקגעקומענע פּאָליטישע פער־שיקטע האָט מען אַרויסגעטריבּען פון רוסלאַנד אונטער׳ן אויסרייד, אַז זיי זיינען „אונגעווינשטע" בּירגער. עס האָט אויך געטראָפען, אַז מענשען, וועלכע האָבען אַקאָרשט זיך אומגעקעהרט אַהיים אין זייערע דערפער, האָט מען פערפאָלגט און אַריינגעזעצט אין טורמע פאַר רעוואָלוציאָנערע אַקטען, וואָס זיינען בּעגאַנגען געוואָרען אין יאָהר 1905.

קורץ און גוט, דער עולם איז געווען זעהר אויפגערעגט. די „מעסיגע" סאָציאַליסטען האָבען אויף אַלע טענות געהאַט איין ענט־פער: „וואַרט אויף דער גרינדונגס פערזאַמלונג". די גרינדונגס־

פערזאמלונג האט זיך געזאלט צונויפקומען אין דעצעמבער. דאס האט אבער ניט בעפרידיגט די מאסען פונ׳ם פאלק. א גרינדונגס פער־זאמלונג, האט מען געזאגט, איז טאקי גוט און וואויל, פאראן אבער אזוינע זאכען, וואס מען דארף זיי גאראנטירען שוין איצט, צו עס וועט יא זיין א גרינדונגס־פערזאמלונג צו ניט, — און דאס איז פריע־דען, ערד פאר די פויערים און קאנטראל פון די ארבייטער איבער די פאבריקען. אט פאר די פאדערונגען איז דאך פארגעקומען די רע־וואלוציע, צוליעב זיי האבען דאך געפוילט די רעוואלוציאנערע מאר־טירער אינ׳ם גרויסען ברודער קבר אויפ׳ן מארס־פעלד. אבער מיט דער גרינדונגס־פערזאמלונג איז אויך ניט געווען גלאט. עפעס האט מען זי כסדר אבגעלייגט פון וואך צו וואך, פון חודש צו חודש. אפשר וועט מען זי גאר אבלייגען אויף שפעטער, ווען דאס פאלק וועט זיך איינגאנצען בערוהיגען; אפשר וועט מען גאר ענדערען די פאדערונ־גען פון פאלק, — אזוי האט מען זיך געקענט טראכטען. א פאקט איז, אז עס איז שוין אוועקגעגאנגען אכט חדשים זינט די רעוואלוציע האט זיך אנגעהויבען, און קיין ממש׳דיגע רעזולטאטען האט מען נאך אלץ ניט געזעהן.

די סאלדאטען האבען ניט געווארט און האבען אנגעהויבען לעזען די פרידענס־פראגע אויף זייער אייגענעם שטייגער. זיי האבען פשוט פערלאזען די טראנשעען. די פויערים האבען געברענט פריצ׳ישע הויפען און איבערגענומען די גרויסע מאיאנטקעס. די ארבייטער האבען כסדר פראקטיקירט סאבאטאזש און סטרייק. די בעזיצענדע קלאסען, — די פאבריקאנטען, גוטס־בעזיצער און אפיצירען, — הא־בען, פארשטעהט זיך, אויסגענוצט זייער גאנצען איינפלוס אז מען זאל זיך **ניט** איינינגען אויף גרינדליכע דעמאקראטישע רעפאר־מען.

די פראוויזארישע רעגירונג האט זיך נאכאנאנד געוואקעלט צווי־שען כלומר׳שטיגע רעפארמען און שטרענגע מיטלען פון אונטערדרי־קונג. דער סאציאליסטישער ארבייטס־מיניסטער האט ארויסגעגע־בע א בעפעהל, אז ארבייטער־קאמיטעטען זאלען ניט טארען אבהאל־טען זייערע זיצונגען אינ׳ם משך פון די ארבייט׳ס שטונדען. ביי׳ם פראנט צווישען די סאלדאטען האט מען ארעסטירט ראדיקאלע פאלי־טישע אגיטאטארס; מען האט פערמאכט ראדיקאלע צייטונגען; מען

האָט אפילו אָנגעווענדעט טויט־שטראָף פאַר רעוואָלוציאָנערע פּראָפּאַגאַנדיסטען. מען האָט געפּרואווט ענטוואָפענען די רויטע גווארדיע. מען האָט געשיקט סאָלדאַטען צו האַלטען אָרדנונג איבער׳ן לאַנד.

די „מעסיגע" סאָציאַליסטען און זייערע פיהרער, וועלכע זיינען געווען פערטראָטען אין קערענסקי׳ס קאַבינעט האָבען געגעבען זייער הסכמה צו די אַלע מעשים: זיי האָבען נאָך אַלץ גערעכענט פאַר נויטיג צו געהן האַנד אין האַנד מיט די בעזיצענדע קלאַסען. וואָס האָט זיך אויסגעלאָזט? דאָס פאָלק האָט ביסלעכוויז אויסגעדרעהט צו זיי דעם רוקען. דאָס פאָלק האָט גענומען פאָלגען די באָלשעוויקעס, וועמעס פּראָגראַם איז געווען: פריעדען, ערד פאַר די פּויערים, א קאָנטראָל פון די ארבייטער איבער די פאַבריקען און א ריינע ארבייטער רעגיערונג. אין סעפּטעמבער 1917 איז די לאַגע געוואָרען זעהר פערשאַרפט. די שטימונג פון פאָלק איז געווען געגען דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג. מיט גרויס מיה און מאַטערניש האָבען קערענסקי און די „מעסיגע" סאָציאַליסטען געבילדעט א נייע קאָאַליציאָנס רעגירונג מיט די בעזיצענדע קלאַסען, צוליעב וואָס די מענשעוויקעס און די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען אויף אייביג פאַרלאָרען זייער קרעדיט ביי די מאַסען. אין „ראַבאָטשי פּוט" (ארבייטס־וועג) איז אין מיטען אָקטאָבער ערשינען אַן ארטיקעל אונטער׳ן נאָמען „די סאָציאַליסטישע מיניסטאָרען". פונ׳ם ארטיקעל קען מען זעהן, וואָס די מאַסען האָבען געטראַכט וועגען די „מעסיגע" סאָציאַליסטען. מיר לייענען אזוי:

„אָט איז דער רייסטער פון זייערע פערדינסטען.

„צערעטעלי: ענטוואָפענט די ארבייטער מיט דער הילף פון גענעראַל פּאָלאָווצעוו; געהאַלטען אין צוים די רעוואָלוציאָנערע סאָלדאַטען; געגעבען א הסכם צום טויט־שטראָף אין דער ארמיי.

„סקאָבעלעוו: אָנגעהויבען מיט א פּראָבע צו בעשטייערען די קאַפּיטאַליסטען אויף 10 פּראָצענט פון זייערע הכנסות און געענדיגט מיט א פּראָבע פאַנאַנדערצולאָזען די ארבייטער־קאָמיטעטען אין די פאַבריקען און זאַוואָדען.

„אווקסענטיעוו: ארייגעוואָרפען עטליכע הונדערט פּויערים אין טורמע דערפאַר וואָס זיי האָבען געהערט צו די ערד־קאָמיטעטען;

אונטערדריקט א גאנצע מאסע צייטונגען פון פויערים און סאָלדאַ־טען.

„טשערנאָוו: גע'חתמ'עט דעם „קייזערליכען" מאניפעסט וועגען פאַנאַנדערלאָזען דעם פינלענדישען סיים.

„סאַווינקאָוו: געשלאָסען אַן אָפּמאַך מיט גענעראל קאָרנילאָוו, אויב אַז דער רעטער פון זיין פאטערלאנד האט ניט בעוויזען צו פערראטהען פעטראָגראַד, איז דאָס, חלילה, ניט זיין שולד.

„זארודני: אריינגעזעצט אין טורמע אייניגע פון די בעסטע רעוואָלוציאָנערע טהוער, סאָלדאַטען און מאטראָזען, מיט דער הסכמה פון אקלעקסינסקי און קערענסקי.

„ניקיטין: געהאַנדעלט ווי אַ מיאוס'ער גאראדאָוואָי אנטגעגען די אייזענבאהן־ארבייטער.

„קערענסקי: שוין בעסער ניט דערצעהלען זיינע גרויסע פאַרדינסטען. דאָס צעטעל איז צו לאַנג".

אַ קאָנגרעס פון דעלעגאַטען פון'ם באַלטישען פלאָט האט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, וואָס הויבט זיך אָן אזוי:

„מיר פערלאַנגען אַז מען זאָל באַלד אויסשליסען פון דער פראָוויזאָרישער רעגירונג דעם בלומרשט'דיגען סאָציאַליסט, דעם פּאָליטישען אוואַנטוריסט קערענסקי, וואָס האָט געבראַכט אַ חרפה און אַן אומגליק אויף דער גרויסער רעוואָלוציע און אויף די רעוואָלוציאָנערע מאסען דורך זיין שענדליכער קאָנספּיראַציע לטובה דער בורזשואַזיע..."

דער פועל יוצא פון דעם אלעם איז בעקאַנט. די באָלשעוויקעס זיינען געוואָרען די פיהרער...

געדענקען דאַרף מען, אַז ניט קיין אַנדערער, נור די פאָלקס־מאסען, די סאָלדאַטען, ארבייטער און פויערים, האָבען געמאכט די רעוואָלוציע. דאָס האָבען זיי געררישט ווי אַ ים און געוואָרפען זייערע כוואַליעס אויפ'ן טאַווריזשען פּאַלאַץ און געגויט די גאָסודארסטווענע דומא איבערצונעהמען די מאכט אין מארט 1917; דאָס האָבען זיי ארויסגערופען יעדע נייע ענדערונג אין דעם גאנג פון דער רעוואָלוציע; דאָס האָבען זיי אַרונטערגעוואָרפען דאָס מיניסטעריום פון מיליוקאָוו; דאָס האָט זייער סאָוויעט (ראַטה) געלאָזט הערען פאַר דער גאַנצער וועלט די רוסישע פרידענס־בעדינגונגען: „קיינע אַנעקסיעס, קיינע קאָנטריבוציעס, דאָס רעכט פון זעלבסט־בעשטימונג פאַר אַלע

פעלקער״; דאָס האָבען זיי זיך אויפגעהויבען אין פעטראָגראַד אין יולי און געשטורעמט דעם טאַווּרישען פּאַלאַץ און פּערלאַנגט, אַז די סאָוויעטען זאָלען איבערנעהמען די רעגירונג פון רוסלאַנד.

די באָלשעוויקעס זיינען נאָך דאַמאָלסט געווען אַ קליינע פּאָליטישע גרופּע, זיי האָבען זיך אָבער געשטעלט אָן דעם שפּיץ פון דער מאַסען-בעוועגונג. נאָך דעם שרעקליכען דורכפאַל פון זייער אויפשטאַנד אין יולי האָט זיך די געזעלשאַפטליכע מיינונג געווענדעט געגען זיי. די אונאָרגאַניזירטע פאָלקס-מאַסען זיינען געבליבען אָהן פיהרער און האָבען זיך שטילערהייד צוריקגעצויגען אין דעם וויבאָרגער שטאָדט-טהייל, וואו עס וואוינען די אָרימע מענשען. די רעגירונג האָט זיך גענומען יאָגען נאָך די באָלשעוויקעס, ווי נאָך ווילדע חיות; עטליכע הונדערט פון זיי האָט מען פערשפּאַרט הינטער אייזערנע גראַטעס, צווישען זיי טראָצקי, קאַמענעוו, קאָלאָנטאַי; לענין און זינאָוויעוו זיינען אַנטלאָפען און זיך בעהאַלטען; די באָלשעוויסטישע צייטונגען האָט מען פערמאַכט דאָס מויל...

אָבער די שוואַכקייט און אונמעכטיגקייט פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג איז געווען די שטאַרקייט פון די באָלשעוויקעס. די פּראָוויזאָרישע רעגירונג האָט זיך כסדר געביטען. זי האָט ניט געהאַט קיין פעסטען קורס און קיין פעסטען פּראָגראַם. די באָלשעוויקעס האָבען ווידער אויפגעהויבען דעם גרויסען קאַמפּפ-רוף „די גאַנצע מאַכט — די סאָוויעטען״. דער עולם האָט געוואוסט, אַז זיי מיינען ניט זייער אייגענע טובה, ווארום מעהרסטענס זיינען דאָך די סאָוויעטען געווען אונטער דער פיהרונג פון די „מעסיגע סאָציאַליסטען״ — די ביטערסטע שונאים פון די באָלשעוויקעס.

זייער גאַנצער כח האָבען די באָלשעוויקעס געשעפּט טאַקע אַלץ פון די ברייטע ארבייטער-מאַסען. זיי האָבען גענומען די פּשוט'ע, מגושם'דיגע פערלאַנגען פון די ארבייטער, פּויערים און סאָלדאַטען און האָבען דערפון אויפגעבויט זייער פּראָגראַם. דאָס האָט געפיהרט דערצו, אַז בשעת די מענשעוויקעס-אָבאָראָנצעס און סאָציאַליסטען-רעוואָלוציאָנערען האָבען זיך פאַרפּלאָנטערט אין אַ פערבאַנד מיט דער בורזשואַזיע, האָבען ד. באָלשעוויקעס שנעל געוואונען דעם צוטרוי פון די מאַסען. אין יולי האָט מען זיי נאָכגעיאָגט, געטריבען און געהאַסט. אין סעפּטעמבער זיינען די ארבייטער פון פעטראָגראַד, די

מאטראָזען פון באַלטישען פלאָט און די סאָלדאַטען געווען כמעט אין גאַנצען אויף זייער זייט. אינטערעסאַנט איז צו ווארפען א בליק אויף די שטאָדט־וואהלען, וואָס זיינען פאָרגעקומען אין סעפּטעמבער אין די גרעסערע שטעדט. 18 פּראָצענט פון די שטימען האָט מען אָבּ־געגעבען פאר די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען. אין יוני האָבען די זעלביגע פּארטייען בעקומען 70 פּראָצענט פון אַלע שטימען.

פאראַן איין פאַקט, וואָס האָט ניט ווייניג געוואונדערט די אויס־לענדישע קאָרעספּאָנדענטען. ווי קומט עס, וואָס דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די סאָוויעטען, דער צענטראַל קאָמיטעט פון אייניגע פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען (יוניאָנס), צווישען זיי דער פעראיין פון פּאָסט־ און טעלעגראַף־בעאַמטע און פון אייזענבאהן־אַר־בייטער, זיינען געווען אַזוי שארף געגען די באָלשעוויקעס? דער תירוץ איז זעהר פשוט: די אַלע צענטראַלע קאָמיטעטען האָט מען אויסגע־קליבען נאָך אין מיטען זומער, אייניגע אפילו אין פריהלינג, ווען די מענשעוויקעס און די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען נאָך גע־האָט א געוואַלדיגען איינפלוס אויף די מאַסען. פון דאַמאָלסט אָן האָט מען קיין נייע וואהלען צו די קאָמיטעטען ניט געמאכט. מען האָט בסדר אָבגעלייגט און געשטערט. אזוי, למשל, האָט דער אַל־רוסישער קאָנגרעס פון די סאָוויעטען על פּי דין געזאָלט גערופען ווערען נאָך אין סעפּטעמבער, אָבער דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט דאָס ניט געטאָן, מיט דעם אויסרייד אז סיי ווי וועט זיך דאָך באַלד צו־נויפקומען די גרינדונגס־פערזאמלונג און דאַמאָלסט וועט מען אפשר גאָר ניט דארפען האָבען קיין סאָוויעטען... די צענטראַל־קאָמיטעטען, הייסט עס, האָבען אין יענער צייט שוין ניט אויסגעדריקט די שטי־מונג פון די אָרטיגע אָרגאַניזאַציעס. דאָ, אין די אָרטיגע סאָוויעטען, אין די אָרטיגע אָבטהיילונגען פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען, ווי אויך צווישען די פשוט'ע סאָלדאַטען און מאַטראָזען, זיינען די באָל־שעוויקעס געוואָרען אַלע מאָל שטאַרקער. די פּויערים־סאָוויעטען זיי־נען נאָך אַלץ געבליבען ביי'ם אַלטען פּראָגראַם, ווייל אין די אָבגע־שטאַנענע דערפער ענטוויקעלט זיך דאָס פּאָליטישע בעוואוסטזיין לאַנגזאַמער, ווי אין די שטעדט. אחוץ דעם איז דאָך בעקאַנט, אז צווישען די פּויערים האָבען די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען יאָה־

רענלאנג אַנגעפיהרט זייער פּראָפּאַגאַנדע... אָבער אויך צווישען די פּויערים האָט שוין אָנגעהויבען וואַקסען אַ לינקער פליגעל. אין אָקטאָבער האָט די סאָציאַל־רעוואָלוציאָנערע פּאַרטיי זיך צושפּאָלטען אויף צווייען — פון איין זייט די רעכטע און פון דער אַנדערער זייט די לינקע סאָציאַליסטען רעוואָלוציאָנערען.

די רעאַקציע האָט אויך ניט געשוויגען. ביסלעכווייז האָט זי אויפגעהויבען איהר קאָפּ דאָ און דאָרט. ווען מען האָט געשפּילט אין טראָאיצקי טהעאַטער אין פּעטראָגראַד אַ בורלעסק אונטער׳ן נאָמען „דעם קייזער׳ס חטאים“, האָט אַ גרופּע מאָנאַרכיסטען אויפגעהויבען אַ טומעל און געסטראַשעט אויפהענגען די אַקטיאָרען „פאַר בעליידיגען דעם קייזער“. געוויסע צייטונגען האָבען אָנגעהויבען בענקען נאָך אַ רוסישען נאַפּאָלעאָן. די רוסישע אינטעליגענץ האָט קיין אַנדער נאָמען ניט געהאַט פאַר די סאָוויעטען ווי „סאָוויעט סאָבאַטשיך דעפּוטאַטאָוו“ (דער ראטה פון הינטישע דעפּוטאַטען).

דעם 15טען אָקטאָבער האָב איך געהאַט אַ שמועס מיט סטעפּאַן גריגאָריעוויטש ליאַנאָזאָוו, אַ רוסישער קאַפּיטאַליסט, אַ מין רוסישער ראָקעפעלער, אַ קאַדעט.

„די רעוואָלוציע“, האָט ער געזאָגט, „איז אַ מין חלאת. פריהער אָדער שפּעטער וועלען די אויסלענדישע מלוכות זיך מוזען אריינמישען. מען קען אונז ניט לאָזען אליין, ווי מען קען ניט לאָזען אליין אַ קראַנק קינד אָדער ווי מען מוז לערנען אַ קינד מיט געוואַלד צו געהן מיט די אייגענע פיס. פערשטעהט זיך, דאָס איז ניט אַזאַ אַנגענעהמע זאַך, אָבער וואָס זאָל מען טאָן. די איבעריגע פעלקער וועלען מוזען איינזעהען, אַז דער באָלשעוויזם איז אַ סכנה פאַר זיי אויך. אַזוינע געדאַנקען ווי פּראָלעטאַרישע דיקטאַטור אָדער אַנ׳אַלוועלטליכע סאָציאַלע רעוואָלוציע פאַרשפּרייטען זיך ווי אַ קלעפּיגע קראַנקהייט... מעגליך, פונדעסטוועגען, אַז מען וועט זיך גאָר ניט דאַרפען אריינמישען אין אונזערע היימישע עסקים. די לאַגע ווערט סיי ווי ערגער פון טאָג צו טאָג. די אייזענבאַהנען טויגען אויף קלאָג, די פאַבריקען שליסען זיך איינע נאָך דער אַנדערער, און די דייטשען רוקען זיך אַלץ נעהנטער און נעהנטער. פון איין זייט הונגער, פון דער אַנדערער זייט די מיליטערישע מפּלות וועלען מסתמא אויסניכטערען דאָס רוסישע פאָלק...“

ליאנאזאװ האט זיך געהאלטען שטאל און אייזען אן דער מיינונג, אז אונטער קיינע בעדינגונגען טאר מען ניט דערלאזען די ארבייטער קאמיטעטען צו מישען זיך אין דער פערוואלטונג פון די אינדוסטריען. אויף דערויף, האט ער געזאגט, וועט קיין פאבריקאנט ניט איינגעהן...

„וואס איז שייך צו די באלשעוויקעס, וועט מען פון זיי פטור ווערען אויף אזא אופן: ענטוועדער די רעגירונג וועט פערלאזען פעטראגראד און אין שטאדט וועט מען ערקלעהרען בעלאגערונגס־צושטאנד און דער מיליטערישער קאמאנדיר וועט דאן האבען א פרייע האנד צו רעכענען זיך מיט דער חברה ווי עס קומט זיי... אדער, אויב אשטייגער די גרינדונגס פערזאמלונג וועט זיך פארנעהמען מיט אויטאפישע פלענער, קען מען שיקען עטליכע סאלדאטען און זי פשוט צוטרייבען...“

דער ווינטער האט זיך אנגערוקט, דער שרעקליכער רוסישער ווינטער. עס איז מיר ניט איינמאל אויסגעקומען צו הערען אין „גוטער“ געזעלשאפט: „דער ווינטער איז שטענדיג געווען דער רוסישער גואל. אפשר וועט ער אונז אויך היינט אויסלייזען פון דער רעוואלוציע“. ביי'ם פראנט האבען מיליאנען סאלדאטען געליטען, געהונגערט, געשטארבען אהן קראפט, אהן האפנונג, אהן ווילען... די אייזענבאהנען זיינען געווארען אלע מאל ערגער. שפייז איז געקומען ווייניגער, פאבריקען האבען ניט געארבייט. די מאסען זיינען געזונקען אין טיעפער פערצווייפלונג, א געשריי האט זיך געלאזט הערען, אז די בורזשואזיע האט זיך גענומען צו סאבאטאזש, אז זי ברענגט מפלות ביי'ם פראנט, אז זי האט געמאכט א פערשווערונג אויפ'ן לעבען פון פאלק. איידער ריגא האט זיך אונטערגעגעבען, האט קארנילאוו עפענטליך געזאגט: „מוזען מיר דען בעצאהלען מיט ריגא כדי צו דערמאהנען דעם פאלק, וואס פאר א חוב עס ליגט אויף איהם?“

אן אמעריקאנער קען זיך ניט פארשטעלען, אז דער קלאסען־קאמף זאל זיך אזוי טיעף ארייננשניידען אינ'ם לעבען פון א פאלק. איך מוז אבער זאגען, אז איך האב פערזענליך בעגעגענט אויפ'ן צפון־פראנט אזוינע אפיצירען, וואס האבען בעסער געוואלט א מפלה איידער ארבייטען צוזאמען מיט די סאלדאטען־קאמיטעטען. דער סעקרעטער פון דער פעטראגראדער אבטהיילונג פון דער קאדעטישער פארטיי האט אין א געשפרעך מיט מיר צוגעגעבען, אז דער עקאנאמישער צוזאמענ־

ברוך פון רוסלאַנד איז אַ טהייל פון דעם קאַמף צו דיסקרעדיטירען די רעוואָלוציע. אַ פערטרעטער פון די אַליאירטע, אַ דיפּלאָמאַט, וואָס איך האָב איהם צוגעזאָגט אַז איך וועל זיין נאָמען ניט דערמאָנען, האָט מיר בעשטעטיגט דעם זעלבינגען פאַקט. מיר זיינען בעקאַנט געוויסע קוילען־גרובען לעבען כאַרקאָוו, וואָס זייערע בעלי־בתים האָבען זיי אונטערגעצונדען און נאָכדעם פערפלייצט מיט וואַסער. מיר זיינען בעקאַנט איינינגע טעקסטיל־פאַבריקען אין מאָסקווא, וואו די אינזשינערען האָב מיט אַ כיון קאַליע געמאַכט די מאַשינען. מיר זיינען בעקאַנט איינינגע אייזענבאַהן־בעאַמטע, וואָס די אַרבייטער האָבען זיי געכאַפּט ביי'ם האַנד בשעת זיי האָבען צוקריפּעלט לאָקאָמאָטיווען!...

אַ גרויסע טהייל פון די פערמעגליכע קלאַסען האָט בעסער געוואָלט די דייטשע הערשאַפט איידער די רעוואָלוציע, — איידער אפילו די פּראָוויזארישע רעגירונג. מען האָט זיך ניט געשעמט, — מ'האָט דאָס געזאָגט אָפען. אין דעם הויז, וואו איך בין איינגעשטאַנען, האָט מען ביי'ם עסען כסדר גערעדט וועגען די דייטשען. „הלואי“, האָט מען געזאָגט, „וואָלטען זיי שוין געקומען און געבראַכט געזעץ און אָרדנונג“, איינמאָל האָב איך פערבראַכט אַן אָוועגד אינ'ם הויז פון אַ מאָסקאָווער סוחר. אַרום טיש זיינען געזעסען 11 מענשען, איך האָב זיי אַלעמען געפרעגט וועמען זיי ווילען בעסער: ווילהעלם'ן אָדער די באָלשעוויקעס? 10 פון די 11 האָבען בעסער געוואָלט ווילהעלם'ען.

די ספּעקולאַנטען האָבען דערווייל אויסגענוצט די געלעגענהייט און האָבען אָנגעזאַמעלט געוואַלדיגע עשירות. זייער געלד האָבען זיי אויסגעגעבען אויף משוגע'נעם לוקסוס און אויף אונטערצוקויפען די בעאַמטע פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג. ווער עס האָט געקענט האָט געזאַמעלט און בעהאַלטען שטילערהייד סיי עסענוואַרג, סיי הייצונג. פיעלע פּראָדוקטען פלעגט מען בשתיקה אַרויספיהרען קיין שוועדען... עס איז אַ בעקאַנטער פאַקט, אַז ווען די רעוואָלוציע האָט אויסגעבראָכען, איז אין די שטאָדטישע שפּייכלער פון פּעטראָגראַד געווען גענוג תבואה אויף 2 יאָהר. אין 2 חדשים האָט מען די תבואה אַזוי צוראַבעוועט אַן צושלעפּט, אַז עס איז געבליבען ניט מעהר ווי אויף איין מאָנאַט. די שעהנע אַרבייט האָט מען געטאָן כמעט אָפּען פאַר אַלעמענ'ס אויגען. אין דעם רעפּאָרט פון דעם לעצטען שפּייזמיניסטער פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג לייענען מיר, אַז קאַווע

האָט געקאָסט אין וולאַדיוואָסטאָק 2 רובעל א פונט, אין פעטראָגראַד האָט מען פאר א פונט געצאָהלט 13 רובעל. אַלע קראָמען פון די גרויסע שטעדט זיינען געווען אָנגעשטאָפּט מיט שפּייזען און קליי־דער, אָבער נור די רייכע האָבען צו דעם געהאַט א צוטריט.

איך האָב געקענט א סוחר אין א רוסישער שטאָדט, וואָס זיין גאַנצע פאמיליע איז געוואָרען ספעקולאַנטען — אָדער מאַראָדיאָרען (רויבער באַנדיטען), ווי מען רופט זיי אין רוסלאַנד. זיינע דריי זיהן האָבען זיך דורך געלד אויסגעקויפט פון מיליטער דיענסט. איינער האָט ספּעקולירט מיט שפּייז, אַן אַנדערער האָט אויף א געהיימניס־פולען אופן בעקומען געלד פון די לענא־גרובען און עס פערקויפט קיין ענגלאַנד, א דריטער האָט קאָנטראָלירט א שאָקאָלאַד־פאַבריק, וואָס האָט געהאַנדעלט מיט די אָרטיגע קאָאָפּעראַטיווע געזעלשאַפטען. האָט ער אויסגענומען א תנאי, אז די קאָ־אָפּעראַטיווען זאָלען איהם צושטעלען אַלעס וואָס ער בעדאַרף. און אַזוי איז עס אָנגעגאַנגען אינ׳ם הייליגען רוסלאַנד. דער פּראָסטער עולם האָט בעקומען א פיערטעל פונט ברויט אויף ברויט־קאַרטען, בשעת ער, דער ספּעק־קולאַנט, האָט זיך געבאָדען אין ווייסע ברויט, צוקער, טהעע, קאָנ־פעקטען, לעקאך און פוטער... און אז די סאָלדאַטען ביי׳ם פראָנט האָבען שוין ממש ניט געקענט אויסהאַלטען פון קעלט, הונגער און מיעדקייט און האָבען ניט געקענט ביישטעהן געגען די דייטשען, האָט די זעלבע פאמיליע געשריען: „טרוסען“. זיי, די רייכע, האָ־בען זיך „געשעהמט“ וואָס זיי זיינען רוסען... און אז די באָלשעוויקעס האָבען געפונען און צוגענומען די גרויסע זאַפּאַסען פון עסענוואַרג, האָט מען זיי, זעלבסטפערשטענדליך, געשטעמפעלט פאר רויבער.

אויבען, הייסט עס, איז אַלסדינג געווען פויל און צורודערט. אונטען, אין דער טיעף, האָבען געארבייט די אַלטע פינסטערע קרעפ־טען, די געוועזענע משרתים פון ניקאָלאַי דעם 2טען, וועלכע האָ־בען זיך ניט געביטען א האָר. זיי האָבען געטאָן זייער ארבייט שטיל און פלייסיג. די אַגענטען פון דער אַלטער „אָכראַנע“ האָבען נאָך אַלץ ארויסגעוויזען זייער אַלטע קונסט, פ א ר דעם צאַר אָדער ג ע ג ע ן דעם צאַר, פ א ר קערענסקי׳ן אָדער ג ע ג ע ן קע־רענסקי׳ן, ווי אימיצער האָט זיי געצאָהלט. שטיל, בעהאַלטענערהייד, האָבען זיך געפּאַרקעט אַלערליי אונלעגאַלע אָרגאַניזאַציעס, ווי די

שוואַרצע מאה און עהנליכע חברה. זייער כונה איז געווען צוריק־צוברענגען די אַלטע פערפלוכטע אָרדנונג...

אין אַט דער פוילער, פערדאַרבענער לופט, פול מיט העסליכע האַלבע אמת׳ן, וואָס זיינען ערגער ווי ליגענס, האַט זיך טאָג איין טאָג אויס געהערט איין קלאָרע זיכערע שטימע, וואָס איז געוואָרען אַלע־מאָל שטאַרקער, אַלע מאָל טיעפער... „די גאַנצע מאַכט די סאָוויעטען! די גאַנצע מאַכט די אמת׳ע פערטרעטער פון מיליאָנען פשוט׳ע אַרבייטער, סאָלדאַטען, מאַטראָסען. ערד, ברויט, אַן עק צו דעם זינלאָזען קריעג, אַן עק צו געהיימער דיפּלאָמאַטיע, ספּעקולאַציע, פערראַטה... די רעוואָלוציע איז אין געפאַהר! די צוקונפט פון דער גאַנצער וועלט איז אין געפאַהר!“

דער קאַמף צווישען פּראָלעטאַריאַט און דער בורזשואַזיע, צווישען די סאָוויעטען און דער רעגירונג, אַ קאַמף וואָס האָט זיך אָנגעהויבען נאָך אין מאַרט, איז איצט פערשאַרפט געוואָרען אויפ׳ן העכסטען אופן. דאָס גרויסע רוסלאַנד, וואָס האָט זיך מיט איין שטראָם אַריבערגעכאַפּט פון מיטעלאַלטער צום 20טען יאָהרהונדערט, האָט זיך געגרייט ווייזען דער פערוואונדערטער וועלט צוויי רעוואָלוציעס — די פּאָליטישע און די סאָציאַלע, — אין אַ קאַמפּף אויף לעבען און טויט.

עס איז מערקווירדיג וויפיעל לעבענס־קראַפט עס האָט אַרויס־געוויזען די רוסישע רעוואָלוציע נאָך אַזוינע לאַנגע מאָנאַטען פון הונגער,ליידען און צושמעטערטע האָפנונגען! די רוסישע בורזשואַזיע האָט דאָס געזאָלט בעסער פערשטעהן.

סעפּטעמבער און אָקטאָבער זיינען די ערגסטע חדשים אין רוס־לאַנד ,דערהויפּט אין פּעטראָגראַד. די טעג ווערען קירצער, דער הימעל איז גראָה און אומעטיג, עס פאַלט אַ קאַלטער רעגען און הערט ניט אויף גאַנצע טעג. איבער פּעטראָגראַד האָט זיך געשפּרייט אַ טיעפע קלעפּיגע בלאָטע; די גאַסען זיינען געווען גליטשיג; פּייכטע עסענ־דיגע ווינטען האָבען געבלאָזען פונ׳ם פינישען ים־בוזים, און דער קאַלטער נעבעל האָט זיך געקייקעלט דורך די גאַסען און דורכגענומען

דיביינער. ביינאכט האָט מען אָנגעצונדען וועניג לאַמטערנעס אין די גאַסען, ערשטענס ווייל מען האָט מורא געהאַט פאַר צעפּעלינס, און צווייטענס ווייל מען האָט געוואָלט שפּאָרען ליכט. אין פּריוואַטע הייזער האָט עלעקטריציטעט געבּרענט פון 6 ביז 12 ביינאַכט, קעראָסין האָט מען קוים געקענט קריגען, און ליכט האָבען געקאָסט 40 סענט אַ שטיק. פינסטער איז געווען פון דריי בייטאָג ביז 10 אין דער פריה. די צאָהל רויבערייען האָבען זיך זעהר פערגרעסערט, גנבים האָבען זיך אריינגעריסען אין די הייזער און גענומען וואָס זיי האָבען געקענט. די מענער פון יעדען הויז האָבען זיך אָרגאַניזירט און נאָך דער רייהע געהאַלטען וואַך מיט אָנגעלאָדענע ביקסען אין די הענד. דאָס איז אַלץ געווען אונטער דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג.

ברויט איז וואָס אַ וואָך געוואָרען וועניגער. פריהער פלעגט מען ארויסגעגעבען 1 פונט און האַלב ברויט אַ טאָג, נאָכדעם איין פונט, נאָכדעם דריי פיערטעל, אַ האַלב פונט, ביז עס איז דערגאַנגען צו אַ פיערטעל פונט. עס איז שוין געווען גאַנצע וואָכען, וואָס מען האָט שוין בכלל ניט געקענט קריגען קיין ברויט. צוקער האָט מען געקענט קויפען צוויי פונט אַ חודש, אויב עס איז געווען וואו צו קריגען. אַ שטיקעל שאָקאָלאַד אָדער אַ פונט ביליגע קאָנפעקטען האָבען גע־קאָסט פון 7 ביז 10 רובעל, יעדענפאַלס ניט וועניגער ווי אַ דאָלאַר. מילך איז געווען נאָר פאַר אַ העלפט קינדער. די מעהרסטע האָטעלען און פּריוואַטע הייזער האָבען חדשים־לאַנג ניט געזעהען קיין מילך. ווען פּרוכט איז צייטיג געוואָרען, האָט מען געצאָהלט אַ רובעל פאַר אַן עפּעל אָדער פאַר אַ באַר...

כדי צו בעקומען מילך אָדער ברויט אָדער צוקער אָדער טאַבאַק, האָט מען געדאַרפט שטעהן לאַנגע שעה'ען „אין דער רייהע" אונטער'ן קאַלטען רעגען. ווען איך פלעג געהן אהיים אין דער פריה נאָך אַ מיטינג, וואָס האָט זיך געצויגען אַ גאַנצע נאַכט, האָב איך געזעהן ווי דער „כוואָסט" (עק) פלעגט זיך אָנהויבען אויסשטעלען. געוועהנ־ליך זיינען דאָס געווען ווייבער, אייניגע מיט קינדער אויף די הענד. שטעהן אין דער „רייהע" האָט מען אָנגעהויבען נאָך אונטער דער הערר־שאַפט פון ניקאָלאַי דעם זעליגען אין 1915... זומער 1917 איז דאָס געוואָרען דער געוועהנליכער סדר־העולם. אָרים געקליידעטע מענשען זיינען גאַנצע טעג געשטאַנען אין פעטראָגראַד אין דעם שטאַרקסטען

פראָסט; אַ ביטערע גיפטיגע שטימע פון אונצופריעדענהייט האָט זיך דאָ און דאָרט געלאָזט הערען צווישען די רייהען. אפילו די וואונדערבאַרע געדולד פון דעם רוס האָט געהאַלטען אין פּלאַצען...

עס פערשטעהט זיך, אַז די טהעאַטערע האָבען געשפּיעלט ווי געוועהנליך, אַלע טעג פון דער וואָך. קאַרסאַווינאַ איז אַרויסגעטרעטען אין אַ נייעם באַלעט אין מאַרינסקי טהעאַטער, און אַלע ליעבהאָבער פון טענץ זיינען געקומען זי אָנקוקען. שאַליאַפּין האָט געזונגען; אין אַלעקסאַנדרינסקי טהעאַטער האָט מען אויפ׳ס ניי איינצענירט טאָלסטאָי׳ס „דער טויט פון איוואַן דעם שרעקליכען“ אונטער דער ליטונג פון מייערהאָלד. ווען איך בין געווען אין טעאַטער, האָב איך געזעהן אַ סטודענט פון דער קייזערליכער מיליטערישער פּאַזשען־שול, אין „פּאָלנע פּאַרמע“ שטעהענדיג אויסגעצויגען ווי אויף אַ פּאַראַד פאַר דער ליידיגער קייזערליכער לאָזשע, פון וואַנען די אָדלערס זיינען פערשוואונדען. דער טהעאַטער „קרומער שפּיעגעל“ האָט אויפגעפיהרט אַ לוקסוס־רייכע פּאָרשטעלונג פון שניצלער׳ס „קאַראַהאָר“.

אין ערמיטאַזש און אין אַנדערע בילדער־גאַלערעען איז געבליבען וועניג קונסטווערק, ווייל מען האָט זיי מעהרסטענטהיילס איבערגעפיהרט קיין מאָסקווא. אָבער בילדער־אויסשטעלונגען זיינען פּאָרגעקומען יעדע וואָך; מחנות אינטעליגענטקעס זיינען געלאָפען אויף לעקציעס וועגען קונסט, ליטעראַטור, פילאָזאָפיע... די טהעאָסאָפען האָבען געהאַט זעהר אַ לעבעדיגען סעזאָן. און די „סאַלוויישאָן אַרמי“, וואָס מען האָט זי דעם ערשטען מאָל אַריינגעלאָזט אין רוסלאַנד, האָט בעקלעפּט אַלע ווענד מיט אַפּישען וועגען הייליגע פערזאַמלונגען, צום גרויסען ערשטוינען פון דעם גרויסען עולם...

דאָס וואָכעדיגע קליינליכע לעבען איז געגאַנגען זיין גאַנג, אַקוראַט ווי עס וואָלט גאָר קיין רעוואָלוציע ניט געווען. די פּאָעטען האָבען געשריבען ליעדער, נאָר ניט וועגען רעוואָלוציע. די רעאַליסטישע מאָהלער האָבען געמאָהלען סצענעס פון דער מיטעלאַלטערליכער רוסישער געשיכטע — אַלדינג וואָס איהר ווילט, אָבער ניט פון דער רוסישער רעוואָלוציע. פון די קלענערע שטעדט זיינען געקומען יונגע מיידלעך צו לערנען זיך פראַנצויזיש און צו בעאַרבייטען זייערע שטימען, און די פּראַנטאַוואַטע יונגע אָפיצירען האָבען געטראָגען זייערע

רויטע „באשליקעס“ מיט די גאָלדענע קאַנטען און זייערע שווערע קאַווקאַזישע שווערדען אין די זאַאַלען פון די רייכע האָטעלען. די ווייבער פון קלענערע טשינאָווניקעס זיינען געפּאָהרען אויף וויזיטען איינע צו דער אַנדערער, געפיהרט מיט זיך אַ גאָלדענע אָדער אַ זיל-בערנע צוקער-פּושקעלע און אַ לעבעל ברויט אין דער מוף, און האָבען זיך געוואונשען, אַז דער צאַר זאָל קומען צוריק, אָדער די דייטשען זאָלען כאָטש קומען און פערנעהמען די שטאָדט, און אויסלערנען די דיענסטען דרך־ארץ...

אַ טאָכטער פון מיינעם אַ בעקאַנטען, איז אַ מאָל געקומען אַהיים אין היסטעריקע, מחמת די קאָנדוקטאָרקע איפ׳ן טראַמוואַי האָט איהר געזאָגט „גענאָסין“.

אָרום און אָרום איז רוסלאַנד געלעגען אין די שווערסטע געבורטס־וועהען. אַ נייע וועלט האָט געדאַרפט קומען. די דיענסטען האָבען דערפיהלט, אַז זיי זיינען מענשען מיט מענשען גלייך, און האָבען מעהר ניט געוואָלט דערלאָזען, אַז מען זאָל זיי בעהאַנדלען ווי בהמות. אַ פּאָר שיך האָט געקאָסט איבער 100 רובעל, שכירות פלעגט אַ דיענסט בעקומען אַן ערך 35 רובעל אַ חודש, האָבען די דיענסטען ערקלעהרט, אַז זיי ווילען ניט שטעהן אין דער „רייהע“ אין זייערע אייגענע שיך. אָבער דאָס איז נאָך ווייניג. יעדער מאַן און יעדע פרוי האָט איצט געהאַט שטימרעכט; אַרבייטער־צייטונגען זיינען אַרויסגעגאַנגען אין אַ גרויסער צאָהל און האָבען גערעדט נייע מערקווירדיגע רייד; סאָוויעטען האָבען זיך געגרינדעט; פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען האָבען זיך בעוויזען אומעטום. אַפילו די איז־וואָשטשיקעס האָבען זיך געהאַט זייער אייגענעם פעראיין און זיינען געווען פערטראָטען אין פעטראָגראַדער סאָוויעט. די קעלנער און האָטעל־בעדיענטע האָבען זיך אָרגאַניזירט און האָבען זיך אָבגעזאָגט פון „נאַ טשאַי“ (טרינק־געלד, טיפּס). אויף די וואַנד פון אַלע רעסטאָראַנען זיינען געהאַנגען אויפשריפטען: „דאָ גיט מען נישט קיין נאַ טשאַי“. אָדער: אויב אַ מענש פערדיענט זיין פּרנסה דורך דעם, וואָס ער דערלאַנגט אייך עסען, איז דאָס נאָך ניט קיין סבה, אַז איהר זאָלט איהם בעליידיגען און געבען נאַ טשאַי“.

ביים פראָנט האָבען די סאָלדאַטען געהאַלטען אין איין קעמפּפען געגען די אָפיציערען, און אין זייערע קאָמיטעטען האָבען זיי זיך

געלערענט צו פערוואלטען זייערע אייגענע עסקים. אין די פאבריקען האָבען די פאבריטשנאָ־זאוואָדסקע קאָמיטעטען, די דאָזיגע מערק־ווירדיגע רוסישע אָרגאניזאציאָנען, בעקומען אלע מאָל מעהר קראפט און ערפאהרונג; אין קאמפף מיט דער אלטער אָרדנונג האָבען זיי אלע קלאָרער אָנגעהויבען פערשטעהן זייער היסטאָרישע שליחות. רוסלאנד, גאנץ רוסלאנד, האָט זיך געלערענט לעזען; מען האָט געלייענט פאָליטישע, עקאָנאָמישע, היסטאָרישע ווערק און געוואָלט פערשטעהן. אין יעדער שטאָדט, גרויס צי קליין, אין אלע טהיילען פונ׳ם פראָנט האָט יעדע פאָליטישע גרופע געהאט איהר אייגענע צייטונג. טויזענדער אָרגאניזאציאָנען האָבען פערשפּרייט הונדערטער טויזענדער בראָשורען אין דער אַרמעע, אין די דערפער, אין די פאבריקען, אין די גאסען. דער עולם איז געווען הונגעריג נאָך בילדונג... הונגעריג נאָך וויסען... א ריעזיגע כוואליע פון בילדונגס־ליידענשאפט האָט אויפגערודערט דאָס גאנצע פאָלק. אין די ערשטע זעקס מאָנאט פון דער רעוואָלוציע האָט מען פון דעם סמאָלני אינסטיטוט אליין אַרויסגעפיהרט יעדען טאָג גאנצע פעק, גאנצע וואגאָנעס, גאנצע בערג מיט ליטעראטור. דאָס גאנצע לאנד האָט מען אָנגעזעטיגט מיט ליטעראטור. רוסלאנד האָט געטרונקען לעזע־שטאָף, ווי הייסע זאמד טרינקט וואסער, און עס איז ניט געווען מעגליך צו שטילען איהר דורשט. וואָס מען האָט געלייענט, איז ניט געווען קיין פּוסטע מעשיות, פאלסיפיצירטע געשיכטע, פערוואסערטע רעליגיעזע שרייבעריי, אָדער ביליגע בעלעטריסטיק, וואָס מאכט א תל פון געשמאק. מען האָט גע־לייענט וועגען סאָציאלע, פאָליטישע און פילאָזאָפישע טהעאָריעס, מען האָט געלייענט די ווערק פון טאָלסטאָי, גאָגאָל, גאָרקי...

היינט די רעדעס. א גאנצער שטראָם, א גאנצער מבול פון רע־דעס, לעקציעס, דיסקוסיעס, דעבאטען, אין טהעאטערע, צירקען, שולען, קלובען, אין די קווארטירען פון די סאָוויעטען, די פּראָפעסיאָ־נעלע פעראיינען, אין קאזארמעס... פערזאמלונגען אין די גראָבענס ביים פראָנט, אין די דערפער, אין די פאבריקען... ס׳אַרא מערקוויר־דיגען בילד מען האָט געקענט זעהן אין פּוטילאָווסקי זאוואָד, ווען 40 טויזענד ארבייטער פלעגען זיך ארויסגיסען פון אלע אָבטהיילונגען צו הערען די רעדעס פון סאָציאל־דעמאָקראטען, סאָציאל־רעוואָלוציאָ־נערען, אנארכיסטען און סתם אָראטאָרס, וועלכע האָבען גערעדט

אַלצדינג, וואָס זיי האָבען געוואָלט, און אַזוי לאַנג, ווי זיי האָבען געקענט. גאַנצע חדשים נאָכאַנאַנד איז יעדע גאַס אין פּעטראָגראַד און אין גאַנץ רוסלאַנד געווען אַן עפענטליכע טריבונע. אין אייזענבאַהן־וואַגאָנען, אין טראַמוואַיען, אומעטום האָט געפלאַקערט אַ לעבעדיגע דיסקוסיע; מען האָט גערעדט, זיך געאַמפּערט...

היינט די אַלרוסישע קאָנפערענצען און קאָנגרעסען, וואו עס זיינען זיך צונויפגעקומען פּערטרעטער פון צוויי ערד־טהיילען — קאָנגרעסען פון סאָוויעטען, פון קאָאָפּעראַטיווען, זעמסטוואָס, נאַציאָנאַליטעטען, גלחים, פּויערים, פּאָליטישע פּאַרטייען... די דעמאָקראַטישע קאָנפערענץ, די מאָסקוועור קאָנפערענץ, דער ראַט פון דער רוסישער רעפּובליק. כסדר איז אין פּעטראָגראַד געווען דריי אָדער פיער קאָנגרעסען אין איין צייט. און טאָמער האָט מען ערגעץ פּאָרגעשלאָגען, אַז מען זאָל בעגרענצען די צייט פון די רעדנער, האָט מען דעם פאָרשלאַג געוועהנליך פערוואָרפען. יעדער האָט געמעגט רעדען וואָס ער האָט געוואָלט און ווי לאַנג ער האָט געוואָלט.

מיר האָבען איינמאָל בעזוכט די 12טע ארמעע אין די טראַנשעען הינטער ריגא... אויסגעדאַרטע, באָרוויסע מענשען האָבען געקרענקט אין דער בלאָטע פון די גראָבענס. זייערע פּנים'ער זיינען געווען מאָגער און טונקעל, דאָס בלוטיגע לייב האָט אַרויסגעקוקט פון אונטער די צוריסענע קליידער. אָבער אַז זיי האָבען זיך אויפגעהויבען צו בעגעגענען אונז, איז די ערשטע פראַגע געווען: „האָט איהר וואָס געבראַכט צום לעזען?“

און דאָך... כאָטש רוסלאַנד האָט בעקומען גאָר אַן אַנדער פּנים; כאָטש די סטאַטוע פון קאַטהערינאַ דער גרויסער פאַר'ן אַלעקסאַנדרינסקי טהעאַטער האָט געהאַלטען אַ רויט פעהנדעל אין איהר האַנד, און אַנדערע, שוין אַ ביסעלע אָבגעבליאַקעוועטע רויטע פאָהנען האָבען געפלאַטערט איבער אַלע געזעלשאַפטליכע געביידעס; כאָטש די קייזערליכע מאָנאָגראַמען און די צוויי־קעפּיגע אָדלערס זיינען ענטוועדער אין גאַנצען פערשוואונדען אָדער געווען פערשטעלט און פערהאַנגען; כאָטש דער פריינדליכער אונבעוואָפענטער מיליציאָנער האָט פערנומען אין די גאַסען דעם פּלאַץ פון'ם אַלטען שטרענגען גאָראָדאָוואָי — פון דעסטוועגען זיינען נאָך פערבליבען אַ סך אינטערעסאַנטע אַנאַכראָניזמען.

למשל, דער „טאבעל־אָ־ראנגאָך“ (דער רייסטער פון טיטלען), וואָס האָט עקזיסטירט פון פעטער דער גרויסען אָן, און האָט גע־האַלטען רוסלאַנד ווי אין אייזערנע צוואַנגען, איז נאָך אַלץ געבליבען אפילו אונטער דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג. יעדער איינער האָט געטראָגען אַ פאָרמע, פון אַ גימנאַזיסט ביז דעם העכסטען ריכטער — מיט קנעפּ און מיט עפּאָלעטען.

ארום אַ זייגער פינף פארנאַכט פלעגען די גאַסען זיך אָנפילען מיט פיינע אַלטע טשינאָווניקעס אין „פאַלנע פאָרמע“, מיט פּאָרטפּע־לען אונטער׳ן אָרעם. ווי צוריק מיט צעהנדליגע יאָהרען, פלעגען זיי זיך איילען אהיים פון די מיניסטעריומס און אַנדערע קאַנצעליאַ־ריעס, טראַכטענדיג דערביי, ווי לאַנג זיי וועלען דאַרפען וואַרטען, ביז גאָט וועט זיי העלפען און זייערער אַ נאַטשאַלניק וועט שטאַר־בען, און זיי וועלען זיך דערהויבען מיט אַ טשין העכער, ביז זיי וועלען זיך דערדיענען צו קאָלעזשסקי אַסעסאָר, און נאָכדעם ארויסגעהן אין אָטסטאַווקע, אפשר נאָך מיט אַ צלם פון דער הייליגער אננאַ...

מען דערצעהלט וועגען סענאַטאָר סאָקאָלאָוו, וואָס איז איינמאָל אין סאַמע ברען פון דער רעוואָלוציע געקומען אויף אַ זיצונג אין סענאַט אין ציווילע קליידער. מען האָט דעם סענאַטאָר ניט אריינ־געלאָזען אין זאַאַל, ווייל ער האָט ניט געטראָגען די פאָרמע פון דעם צאַר׳ס משרת...

אזוי האָט אויסגעזעהן די פּאָליטישע סצענע אין סעפּטעמבער און אָקטאָבער 1917. אַ גרויסע און אַ ברייטע פּאָליטישע סצענע — אזוי ברייט ווי דאָס גאַנצע מעכטיגע רוסלאַנד. אויף אָט דער סצענע האָט זיך אָבגעשפּיעלט די געוואַלדיגע טראַגעדיע — דער אויפשטאַנד פון די רוסישע מאַסען.

צווייטער קאפּיטעל

דער שטורם קומט.

אין סעפּטעמבער האָט גענעראל קאָרנילאָוו זיך א לאָז געטהאָן אויף פּעטראָגראד צו ווערען דער מיליטערישער דיקטאטאָר פון רוס־לאנד. הינטער איהם האָט זיך פּלוצלונג בעוויזען דער געפּאנצערטער פויסט פון דער בורזשואזיע, גרייט צו פערניכטען די רעוואָלוציע. איינינע סאָציאליסטישע מיניסטאָרען זיינען געווען פערמישט אין דער געשיכטע, אפילו קערענסקי גופא איז איך נישט געייען ריין פון חשד. סאווינקאָוו׳ן האָט דער צענטראל־קאָמיטעט פון די סאָ־ציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען אויפגעפאָדערט, ער זאָל ערקלעהרען זיין האנדלונג, אָבער ער האָט זיך אָבגעזאָגט און מען האָט איהם אויס־געשלאָסען פון דער פּארטיי. קאָרנילאָוו׳ען האָט ארעסטירט א קאָמי־טעט פון סאָלדאטען. עטליכע גענעראלען האָט מען אָפּגעזאָגט פון די שטעלען; עטליכע מיניסטאָרען האָט מען אויף א ווייל געהייסען זיצען אין דער היים. דער קאבינעט איז געפּאלען.

קערענסקי האָט געפּרואווט אָרגאניזירען א נייעם קאבינעט, וואו עס זאָלען אויך אריינגעהן די קאדעטען — די פּארטיי פון דער בור־זשואזיע. קערענסקי׳ס פּארטיי, די סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען, האָט איהם בעפוילען אויסצושליסען די קאדעטען. קערענסקי האָט זיך אָבגעזאָגט און געסטראשעט, אז ער וועט אין גאנצען ארויס פון דער רעגיערונג, אויב זיין פּארטיי וועט בעשטעהן אויף איהר פאָדערונג. די אלגעמיינע שטימונג איז אָבער געווען אזוי שארף אויסגעשפּראָכען געגען די קאדעטען, אז קערענסקי האָט ניט געוואגט דורכצופיהרען זיין פּלאן. א צייטווייליגעס דירעקטאָריום פון 5 מיניסטאָרען מיט קערענסקי׳ן אָן דער שפּיץ האָט איבערגענומען די מאכט אויף דער־ווייל.

די מעשה קאָרנילאָוו האָט פעראייניגט אַלע סאָציאַליסטישע גרופּען, — סיי די מעסיגע, סיי די רעוואָלוציאָנערע — אין איין ליידענשאַפטליכער שטרעבונג צו פערטהיידיגען זיך געגען דעם אַלגעמיינעם שונא. איינמאָל פאַר אַלע מאָל, אַן עק זאָל ווערען פון די קאָרנילאָווס — מען מוז בעשאַפען אַ נייע רעגיערונג, וועלכע זאָל זיין פעראַנטוואָרטליך פאַר די עלעמענטען, וואָס אונטערשטיצען די רעוואָלוציע! דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון אַלע סאָציאַליסטען האָט דעריבער איינגעלאַדען אַלע אָרגאַניזאַציעס צו שיקען דעלעגאַטען צו דער דעמאָקראַטישער קאָנפערענץ, וואָס האָט בעדאַרפט פאַרקומען אין פּעטראָגראַד אין חודש סעפּטעמבער.

דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט זיך אין גיכען צוטהיילט אויף דריי פראַקציעס. די באָלשעוויקעס האָבען פערלאַנגט, אַז עס זאָל גערופען ווערען אַן אַלל־רוסישער קאָנגרעס פון סאָוויעטען און ער זאָל איבערנעהמען די גאַנצע מאַכט. דער „צענטער" פון די סאָצ. רעוו. אונטער דער פיהרונג פון טשערנאָוו, די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען אונטער דער פיהרונג פון קאַמקאָוו און ספּירידאָנאָוואַ, די מענשעוויקעס־אינטערנאַציאָנאַליסטען אונטער דער פיהרונג פון מאַרטאָוו'ען און דער „צענטער" פון די מענשעוויקעס מיט באָגדאַנאָוו און סקאָבעלעוו בראש האָבען זיך פעראייניגט אויף דער פאָדערונג פון אַ ריין־סאָציאַליסטישער רעגיערונג. צערעטעלי, דאַן, ליבער, די פיהרער פון דעם רעכטען פליגעל פון די מענשעוויקעס, און אויך דער רעכטער פליגעל פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען מיט אַווקסענטיעוו'ן און גאָץ'ן אַן דער שפּיץ האָבען ניט אַנדערש געפאָדערט, אַז אַלע קלאַסען זאָלען זיין פערטראָטען אין דער נייער רעגיערונג.

די באָלשעוויקעס האָבען אין גיכען געוואונען אַ מאַיאָריטעט אין דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט. מאָסקוואַ, קיעוו, אָדעס און אַנדערע שטעדט האָבען נאָכגעטהאָן דעם פּעטראָגראַדערביישפּיעל.

די מענשעוויקעס און די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, וואָס זיינען ביז אהער געווען די פיהרער פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו קאָמיטעט, האָבען זיך דערשראָקען. סוף כל סוף האָבען זיי וועניגער מורא געהאַט פאַר קאָרנילאָוו'ן ווי פאַר ליענין'ען. זיי האָבען געענדערט די פערטרעטערשאַפט צו דער דעמאָקראַטישער קאָנפערענץ

אויף אזא אופן, אַז די קאָאָפּעראַטיווע געזעלשאַפטען און די אַנדערע מעסיגע אָרגאַניזאַציעס זאָלען האָבען מעהר דעלעגאַטען. אָבער אפילו אָט די פערזאַמלונג, וואו די פערטרעטערשאַפט איז בשום אופן נישט געווען דעמאָקראַטיש, האָט זיך לכתחלה אַרויסגעזאָגט פאַר אַ קאָאַליציאָנס־רעגיערונג אָ ה ן די קאַדעטען. ערשט ווען קערענסקי האָט אָנגעהויבען סטראַשען, אַז ער וועט רעזיגנירען, און די מעסיגע סאָציאַליסטען האָבען אויפגעהויבען אַ גוואַלד וועגען דער געפאַהר, וואָס דראָהט דער רעפּובליק, האָט די קאָנפערענץ זיך ענדליך אַרויסגעזאָגט מיט גאָר אַ קליינער מאַיאָריטעט פאַר דעם פּרינציפּ פון קאָאַליציע מיט דער בורזשואַזיע און האָט געגעבען איהר הסכמה צו דעם פּלאַן פון אַ בעראַטהונגס־פּאַרלאַמענט אָהן געזעצגעבענדער מאַכט, וועלכער זאָל טראָגען דעם נאָמען „דער פּראָוויזאָרישער ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק“. די בעזיצענדע קלאַסען האָבען פּאַקטיש געהאַט די גאַנצע דעה אין דעם נייעם מיניסטעריום, און אין דעם ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק האָבען זיי געהאַט פיעל מעהר פּלעצער ווי עס וואָלט זיי געקומען.

אַ פאַקט איז, אַז אין יענער צייט האָט דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט שוין ניט פערטראָטען די אָרטיגע סאָוויעטען. ער האָט זיך אָבגעזאָגט צו רופען אין סעפּטעמבער דעם אַלל־רוסישען סאָוויעטען־קאָנגרעס, ווייל ער האָט פשוט מורא געהאַט צו פערלירען זיין מאַכט. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט פעסט בעשלאָסען ניט צו דערלאָזען אַ נייעם קאָנגרעס. דער אָפיציעלער אָרגאַן פונ׳ם קאָמיטעט, די צייטונג „איזוועסטיאַ“ (נייעס) האָט געגעבען אָנצוהערעניש, אַז דער סאָוויעט וועט סיי ווי סיי אין גיכען אויפהערען צו עקזיסטירען און אַז ער האָט שוין ניט מעהר וואָס צו טהאָן... די נייע רעגיערונג האָט פון איהר זייט ערקלעהרט אין איהר פּראָגראַם, אַז זי וועט שטרעבען צו ליקווידירען די אונפעראַנטוואָרטליכע אָרגאַניזאַציאָנען, דאָס הייסט די סאָוויעטען...

די באָלשעוויקעם האָבען אַליין גערופען דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס פון סאָוויעטען. דער קאָנגרעס האָט זיך געזאָלט צוזאַמענקומען אין פּעטראָגראַד דעם 2טען נאָוועמבער, צו איבערנעהמען די רוסישע רעגיערונגס־מאַכט. אין דער זעלבער צייט האָבען זיך די באָלשעוויקעם צוריקגעצויגען פון דעם ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק.

זיי ווילען ניט, האבען זיי ערקלעהרט, בעטהייליגען זיך אין א רעגיע־רונג פון פאלקס־פערראטה.

דער ראטה פון דער רוסישער רעפובליק איז געבליבען אהן די באלשעוויקעס, אבער קיין איינינקייט איז נאך דארט אלץ ניט געווען. די בעזיצענדע קלאססען האבען דערפיהלט, אז איצט איז זייער צייט. האבען זיי גענומען האנדלען „ביד רמה“. די קאדעטען האבען אפען ערקלעהרט, אז די רעגיערונג האט ניט געהאט קיין געזעצליכען רעכט צו פערוואנדלען רוסלאנד אין א רעפובליק. די קאדעטען האבען פערלאנגט שטרענגע מיטלען אין דער ארמיי און אין פלאט; זיי האבען פערלאנגט, אז מען זאל פונאנדערלאזען די קאמיטעטען פון סאלדאטען און מאטראסען; זיי האבען געשאטען פעך און שוועבעל אויף די סאוויעטען. די רעוואלוציאנערע סאציאליסטען, וואס זיינען געבליבען אין ראטה, די מענשעוויקעס־אינטערנאציאנאליסטען און די לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען, האבען פון זייער זייט געפא־דערט א באלדיגען פריעדען, ערד פאר די פויערים, א קאנטראל פון די ארבייטער איבער די פאבריקען, — פראקטיש די זעלבע פונקטען, וואס עס האבען פערלאנגט די באלשעוויקעס.

איך בין געווען אין דער פערזאמלונג, ווען מארטאוו האט גע־ענטפערט די קאדעטען. א מיעדער, א טויט־קראנקער מענש איז ער געשטאנען אנגעבויגען איבער זיין שטענדער און האט פיעבערהאפט גערעדט. ער איז געווען הייזעריג און מען האט איהם קוים געקענט הערען, אבער זיין שטים איז געווען פול מיט צארן און זיין מינע פול מיט פעראכטונג.

„איהר רופט אונז „פאראזשענטצעס“ (אזוינע וואס האפען אויף א מפלה), האט ער געזאגט, — „אבער די אמת'ע פאראזשענטצעס זיינט איהר, וואסווארט אויף א גינסטיגערען מאמענט צו שליסען פריעדען, איהר וואס פערלאנגט, אז מען זאל אבלעגען דעם פריעדען אויף שפעטער, ביז עס וועט גאר ניט בלייבען פון דער רוסישער ארמעע, ביז רוסלאנד וועט ווערען א שפיעל־צייג אין די הענד פון די פערשיעדענע אימפעריאליסטישע גרופען, א מיטעל זיך אויסצוגלייכען אויף איהר חשבון און צו אן אבמאך... איהר ווילט ארויפ־צווינגען אויף דעם רוסישען פאלק אזא פאליטיק, וואס איז גוט פאר די אינטערעסען פון דער בורזשואזיע. מיר דארפען אויפהויבען די

פריעדענס־פראגע איצט, שוין באלד... איהר וועט באלד איינזעהן, אז ניט אומזיסט איז געווען די ארבייט פון די וואס איהר רופט „דייט־שע אגענטען", פון די צימערוואלדער סאציאליסטען, וואס האבען אין אלע לענדער געפּראוואוט אויפוועקען דאס געוויסען פון די דעמאקראטי־שע מאסען".

די איבעריגע מענשעוויקעס און סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען האבען זיך געוואקעלט צווישען די ביידע פיינדליכע לאגערען, אבער דער דרוק פון אונצופריעדענהייט צווישען די ברייטע פאלקס־מאסען האט זיי געשטויסען אלץ ווייטער לינקס. עס האט געהערשט א ביטערע שנאה צווישען ביידע פליגעל פון דעם פריה־צייטיג געשטארבענעם ראטה.

אזוי איז געווען די לאגע ווען עס איז ענדליך אנגעקומען א מעל־דונג פון אויסלאנד, אז די אליאירטע רעגיערונגען רופען א קאנפערענץ אין פאריז. די ברענענדיגע פראגע פון אן אויסלענדישע פאליטיק האט פלוצלונג פארנומען דעם אויבען אן.

טעארעטיש זיינען אלע רוסישע סאציאליסטישע פארטייען גע־ווען פאר א באלדיגען פריעדען אויף דעמאקראטישע יסודות. נאך אין מאי 1917 האט דער פעטראגראדער סאוויעט, וואס איז דעמאלט גע־שטאנען אונטער דער פיהרערשאפט פון די מענשעוויקעס און סא־ציאליסטען־רעוואלוציאנערען, ארויסגעגעבען זיין באריהמטע דעקלע־ראציע וועגען די פריעדענס־בעדינגונגען. די רוסישע רעוואלוציאנערע פארטייען האבען געפאדערט, אז די אליאירטע רעגיערונגען זאלען רופען א קאנפערענץ צו בעטראכטען די קריעגס־ציעלען. די קאנפע־רענץ האט געזאלט פארקומען אין אויגוסט. שפעטער האט מען זי אפּ־געלעגט אויף סעפטעמבער, דאן אויף אקטאבער. איצט איז ענדליך אנגעקומען די מעלדונג, אז די קאנפערענץ ווערט גערופען אויף דעם 10טען נאוועמבער.

די פּראוויזארישע רעגיערונג האט פארגעשלאגען צוויי פערטרע־טער — גענעראל אלעקסעיעוו, א רעאקציאנער און מיליטאריסט, און טערעשטשענקא, דער אויסלאנדס־מיניסטער. די סאוויעטען האבען אויסגעקליבען סקאבעלעוו'ען אלס זייער ווארט־פיהרער און האבען אויסגעארבייט דעם באריהמטען „נאקאז" — דעם מאניפעסט וועגען די פריעדענס־בעדינגונגען. די פּראוויזארישע רעגיערונג איז געווען

אי געגען סקאָבעלעוו'ען, אי געגען נאָקאָז. די אַליאירטע אַמבאַסאַ־דאָרס האָבען פּראָטעסטירט געגען דעם פּלאַן צו שיקען סקאָבעלעוו'ען. ווען מען האָט שפּעטער געשטעלט אַ פראַגע דעם מיניסטער באָנאַר לאָאַ אין דער אונטערשטער קאַמער אין ענגלאַנד, האָט ער קאַלטבלוּ־טיג געענטפערט: „ווערליג מיר איז בעקאַנט, וועט די פּאַריזער קאָנ־פערענץ איבערהויפּט ניט דיסקוטירען די ציעלען פון קריעג נור די מעטאָדען ווי אַזוי צו פיהרען דעם קריעג".

די קאָנסערוואַטיווע רוסישע פּרעסע האָט די מעלדונג אָנגענומען מיט גרויס התפעלות, און די באָלשעוויקעס האָבען אָנגעוויזען: „זעהט איהר, צו וואָס עס האָבען געבראַכט די קאָמפּראָמיסען פון די מענ־שעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען".

אויף אַ שטח פון טויזענד מייל זיינען געלעגען רוסישע סאָל־דאַטען נערוועז, אומרוהיג, ווי אַ קאָכעדיגער ים. הונדערטער דעלע־גאַציעס האָט דער גרויסער ים אַריינגעגאָסען קיין פּעטראָגראַד, און די אַלע דעלעגאַציעס האָבען געשריען איין זאַך: „פריעדען! פריע־דען!"

איך בין איינמאָל אַוועק אויף יענער זייט טייך צו אַ מיטינג אין „צירק מאָדערן" — אַזוינע מיטינגען מיט טויזענדער מענשען זיינען דעמאָלט פאָרגעקומען אין יעדער טהייל פון שטאָדט, אַ טאָג נאָך אַ טאָג. די ריעזיגע געביידע איז געווען בעלויכטען פון פינף קליינע לעמפּלעך, וואָס זיינען אַראָבגעהאַנגען פון דעם באַלקען אויף אַ דינעם דראָט. דער דונקעלער, זונפריינדליכער אַמפיטהעאַטער איז געווען גע־באַקט פון דער אַרענאַ ביז אַרויף צו די שמוציגע בענק אונטער באַלקען. אומעטום סאָלדאַטען, מאַטראָסען, אַרבייטער, פרויען, אַלע אָנגע־שטרענגט, אַלע הערענדיג מיט אַזאַ מינע, אַקוראַט ווי עס וואָלט זיי געגאַנגען אין לעבען. גערעדט האָט אַ סאָלדאַט פון דער 548טער דיוויזיע, — גאָט ווייס וואו זי איז געווען:

„חברים", האָט ער געשריען, און אַ גרויסע ליידענשאַפט האָט זיך געפּיהלט אין זיין מאָגערען פּנים און אין זיינע פערצווייפלעטע בעוועגונגען: „די הערדען דאָרט אויבען פערלאַנגען פון אונז קרבנות, אַליץ נייע און אַליץ גרעסערע קרבנות, בשעת די רייכע לאָזט מען אין גאַנצען צורוה.

„מיר האַלטען מלחמה מיט דייטשלאַנד — וואָלט עס דען געווען

מעגליך, אז מיר זאָלען איינלאַדען דייטשע גענעראַלען אין אונזער גענעראַל־שטאַב? פּונקט אַזוי האַלטען מיר מלחמה מיט די קאַפּי־טאַליסטען, און דאָך לאַדען מיר זיי איין אין אונזער רעגיערונג...

„די סאָלדאַטען זאָגען: „ווייז מיר, צוליעב וואָס האַלט איך מלחמה, צוליעב קאָנסטאַנטינאָפּאָל אָדער צוליעב אַ פרייע רוסלאַנד, צוליעב פרייהייט אָדער צוליעב קאַפּיטאַליסטישע רויבער?״ אויב איהר קענט מיך איבערציינגען, אַז איך פערטהיידיג די רעוואָלוציע, וועל איך געהן און מלחמה האַלטען מיט מיין לעצטען כח, און איך וועל ניט דאַרפען קיין טויט־שטראָף צו נויטען מיך און צו האַלטען די אָרדנונג.

„ווען די ערד וועט געהערען צו די פּויערים, די פאַבריקען — די אַרבייטער און די מאַכט — די סאָוויעטען, וועלען מיר האָבען פאַרוואָס מלחמה צו האַלטען, און דאַן וועלען מיר ווייזען, ווי אַזוי מיר קענען קעמפּפען...״

אין די קאַזאַרמעס, אין די פאַבריקען, אויף די ווינקלען פון די גאַסען האָט מען געקענט הערען טויזענדער רעדנער־סאָלדאַטען, און אַלע האָבען געשריען, אַז עס איז שוין צייט צו שליסען פריעדען און אַז אויב די רעגיערונג וועט ניט נעהמען קיין ענערגישע שריט צו מאַכען אַ סוף פון׳ם קריעג, וועלען די סאָלדאַטען אַרויס פון די טראַנשעען און געהן אַהיים.

אַ פערטרעטער פון דער 8טער אַרמעע האָט געזאָגט.

„מיר זיינען שוואַך, אין יעדער ראָטע איז געבליבען נאָר עטליכע מאַן. לאָז מען אונז געבען שפּייז... לאָז מען אונז געבען שטיוועל, לאָז מען אונז שיקען נייע מענשען... אַז ניט וועלען די טראַנשעען אין גיכען בלייבען לעדיג... גיט אונז ענטוועדער פריעדען, אָדער קריעגס־מאַטעריאַלען... זאָל די רעגיערונג ענטוועדער ענדיגען דעם קריעג, אָדער אונטערשטיצען די אַרמעע...״

דער פערטרעטער פון דער 46טער סיבירישער אַרטילעריע האָט גע־זאָגט:

„די אָפיציערען ווילען ניט צוזאַמען אַרבייטען מיט אונזערע קאָמיטעטען, זיי פאַרראַטען אונז צום שונא, זיי ווענדען אָן טויט־שטראָף צו אונזערע אַגיטאַטאָרס, און די קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע רע־גיערונג גיט זיי איהר ברכה. מיר האָבען געהאָפט, אַז די רעוואָלוציע

וועט ברענגען פריעדען, אבער די רעגיערונג דערלאזט אפילו ניט, אז מיר זאלען ר י י ד ע ן וועגען אזוינע זאכען... און קיין ברויט צו עסען גיט מען אונז ניט... און קיין קריעגס־אמוניציע אויך ניט..."

קלאנגען האבען זיך געלאזט הערען פון אייראפא, אז מען וועט שליסען פריעדען אויפ'ן חשבון פון רוסלאנד.

אן אנדער ידיעה האט ארויסגערופען גרויס אונצופריעדענהייט: די ידיעה ווי אזוי מען האט בעהאנדעלט די רוסישע סאלדאטען אין פראנקרייך. די ערשטע בריגאדע האט געהאט געפרואווט ארויבזעצען די אפיצירען און בעשטימען סאלדאטען־קאמיטעטען, ווי עס האבען געטהאן די סאלדאטען אין דער היים; אויך האבען די רוסישע פאלקען זיך אבגעזאגט צו פאהרען קיין סאלאניקא און האבען פערלאנגט, אז מען זאל זיי שיקען קיין רוסלאנד. דער ענטפער איז געווען, אז מען האט זיי ארומגערינגעלט און מען האט זיי געלאזט אויס־הונגערען. נאכדעם האט מען געשאסען אויף זיי מיט ארטילעריע און געטויט א סך מענשען...

דעם 29טען אקטאבער בין איך אוועק אין מאריאינסקי פאלאץ אויף א זיצונג פון דעם ראט פון דער רוסישער רעפובליק. די זיצונג איז פארגעקומען אין דעם גרויסען זאאל, וואס איז בעפוצט מיט ווייסען מארמאר און רויטען סאמעט. מען האט ערווארטעט טערעש־טשענקא'ס דעקלאראציע וועגען דער אויסלענדישער פאליטיק פון דער רעגיערונג. דאס גאנצע אויסגעמאטערטע פריעדענס־דורשטיגע לאנד האט מיט א פערכאפטען אטעם געווארט, וואס ער האט צו זאגען.

געקומען טערעשטשענקא, — א הויכער, אויסגעצייכענט געקליי־דעטער יונגערמאן מיט א גלאטען פנים און הויכע קין־באקען, און האט לאנגזאם געלעזען זיין פארזיכטיגע רעדע, וואס האט געזאגט גארנישט. וואס האט ער געהאט צו דערצעהלען? פלאכע פראזען... „רוסלאנד איז א גרויסע מאכט... רוסלאנד וועט פערבלייבען א גרויסע מאכט, וואס עס זאל זיך ניט טרעפען... מיר דארפען פער־טיידיגען אונזער לאנד... מיר דארפען ווייזען, אז מיר זיינען גרייט צו פערטיידיגען א גרויסען אידעאל, אז מיר זיינען קינדער פון א גרויסער קראפט.."

קיינער איז ניט געווען צופריעדען. די רעאקציאנערען האבען געוואלט א שטארקע אימפעריאליסטישע פאליטיק, די דעמאקראטישע

פארטייען האָבען געוואָלט א פערזיכערונג, אז די רעגיערונג וועט אר־בייטען פאר פריעדען... איך גיב דאָ איבער א לייט־ארטיקעל פון „ראבאָטשי אי סאָלדאט" (ארבייטער און סאָלדאט), אן ארגאן פונ'ם פעטראָגראדער באָלשעוויסטישען סאָוויעט:

„וואָס די רעגיערונג האָט געענטפערט די סאָלדאטען ביים פראָנט.

„דער שווייגענדסטער פון אלע מיניסטאָרען, טערעשטשענקאָ, האָט פאקטיש אזוי געזאָגט צו די סאָלדאטען אין די גראבענס:

„1) מיר זיינען ענג פערבונדען מיט אונזערע אליאירטע (ניט מיט די פעלקער, נאָר מיט די רעגיערונגען).

„2) די דעמאָקראטיע פערשפּאָרט דיסקוטירען די מעגליכקייט אָדער די אונמעגליכקייט צו פערציהען די מלחמה אויף נאָך א ווינ־טער. דאָס וועלען בעשליסען די רעגיערונגען פון אונזערע אליאירטע.

„3) די אָפענסיווע פונ'ם 1טען יולי איז געווען אן אויסגעצייכנעטע און א נויטיגע אונטערנעהמונג (וואָס דערפון איז ארויסגעקומען, האָט ער ניט דערמאָנט).

„4) עס איז ניט אמת, אז אונזערע אליאירטע זאָרגען ניט וועגען אונז, — ער, דער מיניסטער, קען אונז ווייזען זעהר וויכטיגע דעקלאראציעס (דעקלאראציעס? וואָס הערט זיך עפּעס וועגען מעשים? וואָס הערט זיך עפּעס וועגען דער האַלטונג פון בריטישען פלאָט? וואָס עפּעס מכח די פערהאנדלונגען פון דעם בריטישען קעניג און דעם פערטריבענעם קאָנטער־רעוואָלוציאָנער גענעראל גורקאָ? וועגען דעם האָט דער מיניסטער קיין וואָרט ניט דערמאָנט).

„5) דער נאקאז צו סקאָבעלעוו'ן איז שלעכט: ער געפעלט ניט די אליאירטע, און ער געפעלט ניט די רוסישע דיפּלאָמאטען. אויף דער קאָנפערענץ פון די אליאירטע דארף מען רעדען „איין שפּראך".

„און דאָס איז אלעס? יא, דאָס איז אלעס! וואו איז דער אויסגאנג? — קיין אויסגאנג! מען דארף אָבער האָבען אמונה אין די אליאירטע און אין טערעשטשענקאָ'ן. ווען וועלען מיר האָבען פריעדען? ווען די אליאירטע וועלען ערלויבען.

„אזוי האָט די רעגיערונג געענטפערט די סאָלדאטען אין די טראנ־שעען".

א נייע פינסטערע קראַפט האָט זיך בעוויזען אויפ'ן הינטער־

גרונד פון דער רוסישער פּאָליטיק, — די קאָזאַקען. די געפאהר איז נאָך ניט געווען גענוג דייטליך, אָבער שוין האָט זיך געפיהלט, אז זי וואקסט. די „נאָוואַיאַ זשיזן“ (דאָס נייע לעבען) פון מאַקסים גאָרקי האָט אויפמערקזאַם געמאַכט אויף דער נייער קראַפט:

„אין אָנהויב פון דער רעוואָלוציע האָבען זיך די קאָזאַקען אָבגעזאָגט צו שיסען אויפ׳ן פּאָלק. ווען קאָרנילאָוו האָט געוואָלט בעפּאַלען פּעטראָגראַד, האָבען זיי זיך אָבגעזאָגט צו געהן מיט איהם. אָבער איצט האָט זיך די לאַגע געענדערט. פון פּאַסיווער געטרייעשאַפט צו דער רעוואָלוציע זיינען די קאָזאַקען געוואָרען אַקטיווע געגנער. פון דעם הינטערגרונד פון דער רעוואָלוציע האָבען זיי זיך פּלוצלונג אַרויסגערוקט אין דער ערשטער רייהע...“

די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג האָט אַראָבגעזעצט קאַלעדין׳ען, דעם אַטאַמאַן פון די דאָנער קאָזאַקען, פאַר זיין געהיימע שותּפות מיט קאָרנילאָוו׳ען. ער האָט קאַטעגאָריש ערקלעהרט, אַז ער וועט ניט פערלאָזען זיין שטעל. אַרומגערינגעלט פון געוואַלדיגע אַרמעען סאָלדאַטען, איז ער געלעגען אין נאָוואָטשערקאַסק און נאָכאַנאַנד געמאַכט קאָנספּיראַציעס געגען דער רוסישער רעוואָלוציע. זיין מאַכט איז געווען אַזוי גרויס, אַז די רעגירונג האָט געמוזט קוקען דורך די פינגער אויף זיין ווידערשטאַנד. נאָך מעהר: די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג איז געווען געצוואונגען אָנצוערקענען דעם ראַט פון דעם פערבאַנד פון דער קאָזאַקישער אַרמעע, און זיך אָבזאָגען צו לעגאַליזירען די ניי-געגרינדעטע קאָזאַקען-אָבטהיילונג פון די סאָוויעטען...

אָנפאַנג אָקטאָבער האָט אַ קאָזאַקען-דעלעגאַציע בעזוכט קערענסקי׳ן און חוצפּה׳דיג געפאָדערט, אַז מען זאָל אַראָבנעהמען די בעשולדיגונג פון קאַלעדין׳ען. די קאָזאַקען האָבען אויפגעוואָרפען דעם מיניסטער-פּרעזידענט, פאַר וואָס ער גיט נאָך די סאָוויעטען. קערענסקי האָט פערשפּראָכען צו לאָזען קאַלעדין׳ען צורוה. מען דערצעהלט, אַז ער האָט געזאָגט: „אין די אויגען פון די סאָוויעטען-פיהרער בין איך אַ דעספּאָט און אַ טיראַן... וואָס איז שייך דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג, איז ניט נאָר וואָס זי שטיצט זיך ניט אויף די סאָוויעטען, נאָר עס טהוט איהר לייד, וואָס עס איז איבערהויפּט דאָ סאָוויעטען אויף דער וועלט“.

אַן אַנדערע קאָמיסיע פון קאָזאַקען האָט בעזוכט דעם בריטישען

אמבאסאדאר און מיט איהם געפיהרט אפענע אונטערהאנדלונגען אלס פערטרעטער „פון דעם פרייען קאזאקישען פאלק“.

אויפ׳ן דאן האט זיך געבילדעט עטוואס ווי א קאזאקישע רעפובליק. די קובאנער געגענד האט זיך ערקלעהרט פאר א קאזאקישען אונאבהענגיגען שטאאט. בעוואפענטע קאזאקען האבען פונאנדערגעטריבען די סאוויעטען אין ראסטאוו אויפ׳ן דאן און אין יעקאטערינאדאר. קאזאקען זיינען בעפאלען די הויפט־קווארטיר פון דעם קוילען־גרעבער־פעראיין אין כארקאוו. אין די אלע מאניפעסטאציעס האט די קאזאקען־בעוועגונג זיך ארויסגעוויזען אלס אנטי־סאציאליסטיש און מיליטאריסטיש. די פיהרער זיינען געווען אדעליגע און גרויסע ערד־בעזיצער, ווי קאלעדין, קארנילאוו, דוטאוו, קאראאולאוו און בארדיש. די מעכטיגע געשעפטסלייט און באנקירען פון מאסקווא האבען געהאלפען די קאזאקען מיט וואס זיי האבען געקענט.

אלט־רוסלאנד האט אנגעהויבען פונאנדערצופאלען. אין אוקראינא, פינלאנד, פוילען, וויים־רוסלאנד איז די נאציאנאליסטישע בעוועגונג געווארען אלץ שטארקער און זיכערער. די ארטיגע רעגיערונגען אונטער דער פיהרערשאפט פון די בעזיצענדע קלאסען האבען פערלאנגט אויטאנאמיען און האבען זיך אבגעזאגט צו פאלגען די בעפעהלען פון פעטראגראד. אין העלסינגפארס האט דער פינישער סענאט זיך אבגעזאגט צו לייהען געלד דער פראוויזארישער רעגיערונג; ער האט ערקלעהרט פינלאנד פאר אן אונאבהענגיגען שטאאט, און פערלאנגט מען זאל צוריקציהען די רוסישע סאלדאטען. די קיעווער בורזשואזע ראדא האט אויסגעברייטעט די גרעניצען פון אוקראינא אזוי, אז זיי זאלען איינשליסען די פעטסטע לאנדווירטשאפטליכע געגענדען פון דרום־רוסלאנד, אזש ביז צום אוראל. די ראדא האט אנגעהויבען צו ארגאניזירען א נאציאנאלע ארמעע. דער פרעמיער ווינישענקא האט געגעבען אנצוהערעניש וועגען א סעפאראטען פריעדען מיט דייטשלאנד, און די פראוויזארישע רעגיערונג האט גאר ניט געקענט טהאן. סיביר און קאווקאז האבען פערלאנגט בעזונדערע גרינדונגס־פערזאמלונגען, און אין די אלע פראווינצען איז אנגעגאנגען א פערביטערטער קאמפף צווישען די פערטרעטער פון דער רעגיערונג און די סאוויעטען פון ארבייטער־און סאלדאטען־דעפוטאטען.

אין לאנד איז דער תהו ובהו געווארען וואס א טאג גרעסער.

הונדערטער טויזענדער סאָלדאַטען האָבען פערלאָזען דעם פראָנט און האָבען זיך אָנגעהויבען רוקען אין געדיכטע שטראָמען איבער'ן לאַנד אָהן א ציעל און אָהן א פּלאַן. די פויערים פון טאַמבאָווער און טווער־רער גובערניעס זיינען שוין מיער געוואָרען וואַרטענדיג; זיי האָבען מעהר ניט געקענט איבערטראָגען די שטרענגע מיטלען פון דער רעגיע־רונג, האָבען זיי אָנגעהויבען ברענען פּריצישע הויפען און פּאָגראָ־מעווען די גוטס־בעזיצער. געוואַלדיגע סטרייקס און לאָק־אויטס האָבען אויפגערודערט מאָסקווא, אָדעס און די קויהלען־גרובען פון דאָן. די אייזענבאַהנען זיינען געוואָרען פּאַראַליזירט, די אַרמעע איז געווען הונגעריג, און אין די גרויסע שטעדט איז ניט געווען קיין ברויט.

די רעגיערונג האָט זיך געוואַקעלט צווישען די דעמאָקראַטישע און די רעאַקציאָנערע פּארטייען און האָט דערווייל ניט געטהאָן גאָר־ניט. ווען מען האָט זי פאָרט געצוואונגען צו האַנדלען, האָט זי שטענדיג אונטערשטיצט די אינטערעסען פון די בעזיצענדע קלאַסען. זי האָט געשיקט סאָלדאַטען צו אונטערדריקען די בעוועגונג פון די פויערים, צו ברעכען די סטרייקס. אין טאַשקענט האָבען רעגיערונגס־בעאַמטע אָפּגעשאַפט דעם סאָוויעט; אין פּעטראָגראַד האָט קערענסקי פונאַנדערגעלאָזט דעם עקאָנאָמישען ראַט, וואָס האָט געזאָלט אויפ־בויען דאָס רואינירטע עקאָנאָמישע לעבען פון לאַנד און וואָס האָט ניט געקענט גאָרניט טהאָן צוליעב דעם שטאַרקען סכסוך צווישען קאַפּיטאַל און אַרבייט. די אַלטע מיליטערישע פיהרער האָבען מיט דער הסכמה פון די קאַדעטען געפאָדערט, אַז מען זאָל אָננעהמען שטרענגע מיטלען צו פערשטאַרקען די דיסציפּלין אין דער אַרמעע און אין דעם פלאָט. אומזיסט האָבען אַזוינע אויטאָריטעטען ווי דער בעריהמטער פלאָט־מיניסטער ווערדערעווסקי און דער קריעגס־מיניס־טער ווערכאָווסקי, געטענה'עט, אַז נאָר אַ נייע, פרייע, דעמאָקראַטישע דיסציפּלין אויפ'ן גרונד פון צוזאַמענאַרבייטען מיט די קאָמיטעטען פון די סאָלדאַטען און מאַטראָזען וואָלט געקענט ראַטעווען די אַרמעע און דעם פלאָט. קיינער האָט זיך ניט אומגעקוקט אויף זייערע בעווייזען.

עס האָט אויסגעזעהן, אַז די רעאַקציאָנערען האָבען בעשלאָסען צו פּראָוואָצירען דעם געזעלשאַפטליכען צאָרן. דער משפט איבער קאָר־ני לאָוו'ן איז שוין געווען נאָהענט. די בורזשואזע פּרעסע האָט איהם פּאַרטיידיגט מיט אַלע מאָל גרעסערער חוצפּה אַלס דעם גרויסען רוּ־

סישען פאטריאָט. בורצעוו׳ס ציימונג „אָבשטשעיע דיעלאָ" (די אַל־געמיינע זאך) האָט געפאָדערט אַ דיקטאַטור פון קאָרנילאָוו, קאַלעדין און קערענסקי!

איך האָב איינמאָל געהאַט אַ שמועס מיט בורצעוו׳ן אין דער פרעס גאַלעריי פון דעם ראַט פון דער רוסישער רעפובליק. ער איז געווען אַ נידעריגער איינגעהויקערטער מאַן מיט אַ געקנייטשטען פנים, מיט קורצזיכטיגע אויגען הינטער דיקע ברילען. זיינע האָר זיינען גע־ווען צושויבערט, און אין זיין באָרד האָבען זיך דורכגעוואָרפען גרויע פעדים.

„געדענקט מיין וואָרט, יונגערמאַן, רוסלאַנד דאַרף איצט האָבען נאָר איין זאך: אַ שטאַרקען מאַן! מיר דאַרפען אויפהערען טראַכ־טען וועגען דער רעוואָלוציע און פעראייניגען אַלע אונזערע קרעפטען אויף די דייטשען. קאַליקעס, קאַליקעס די אַלע, וואָס ווילען בע־זיעגען קאָרנילאָוו׳ען, — און הינטער די קאַליקעס אַרבייטען די דייטשע אַגענטען. הלואי וואָלט קאָרנילאָוו געוואונען..."

די ציימונגען פון דעם גאָר־רעכטען פליגעל — פורישקעוויטש׳עס „נאַראָדני טריבון" (דער פאָלקס־טריבון), „נאָוואַיאַ רוס" (דאָס נייע רוסלאַנד) און „זשיוואָיע סלאָווא" (דאָס לעבעדיגע וואָרט), קוים פער־מאַסקירטע מאָנאַרכיסטישע ציימונגען, האָבען אָפען געפּרעדיגט, אַז עס איז שוין צייט אויסצוראָטען די רעוואָלוציאָנערע דעמאָקראַטיע...

דעם 23טען אָקטאָבער איז פאָרגעקומען אַ ים־שלאַכט צווישען רוסישע און אַ טהייל דייטשע קריעגס־שיפען אינ׳ם ים־בוזים פון ריגאַ. די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג האָט זיך אָנגעכאַפּט אָן דעם אויסרייד, אַז פּעטראָגראַד איז אין געפאַהר, און האָט אָנגעהויבען עוואַקואירען די שטאָדט. צום אַלעם ערשטען האָט מען אַרויסגע־פיהרט די גרויסע פאַבריקען פון קריעגס־מאַטעריאַלען און מען האָט זיי פונאַנדערגעוואָרפען איבער רוסלאַנד. דאַן האָט די רעגיערונג אַליין זיך גענומען קלייבען קיין מאָסקווא. די באָלשעוויקעס האָבען תיכף גענומען שרייען, אַז די רעגיערונג פערלאָזט די רויטע הויפּט־שטאָדט, כדי אָבצושוואַכען די רעוואָלוציע. ריגאַ, האָבען זיי גע־זאָגט, איז פערקויפט געוואָרען צו די דייטשען. איצט וויל מען פער־ראַטען פּעטראָגראַד.

די בורזשואַזיע איז געווען הוילע גדולה. די קאַדעטישע „רעטש"

(רעדע) האָט געשריבען: „אין מאָסקווא וועט די רעגיערונג האָבען א מעגליכקייט צו טהאָן איהר ארבייט אין א רוהיגער אטמאָספערע און וועט ניט מורא האָבען פאר קיין שטערונג מצד די אַנארכיסטען". ראַדזיאַנקאָ, דער פיהרער פונ'ם רעכטען פליגעל פון דער קאדעטי־שער פארטיי, האָט ערקלעהרט אין „אוטראָ ראָסיאי" (דער מאָרגען פון רסולאַנד), אז אויב די דייטשען וועלען נעהמען פעטראָגראד, וועט עס זיין א ברכה פאר רוסלאַנד, ווייל דאָס וועט צושטערען די סאָוויעטען און א סוף מאַכען פון דעם רעוואָלוציאָנערען באַל־טישען פלאָט. ראַדזיאַנקאָ האָט געשריבען:

„פעטראָגראד איז אין געפאהר. און איך טראַכט מיר: זאָל זיך גאָט זאָרגען וועגען פעטראָגראד. זיי האָבען מורא, אַז טאָמער וועט מען נעהמען פעטראָגראד, וועלען די צענטראלע רעוואָלוציאָנערע אָרגאַניזאציעס ווערען צושטערט. און איך זאָג מיר: הלואי וואָלט עס געווען אזוי, הלואי וואָלטען אלע רעוואָלוציאָנערע אָרגאַניזאציעס געוואָרען צושטערט... וואָרום זיי ברענגען נאָר אָן אונגליק אויף רוסלאַנד.

„פאלט פעטראָגראד, וועט אויך דער באַלטישער פלאָט ווערען צושטערט, אָבער וויינען איז ניטאָ אויף וואָס: די מעהרסטע קריעגס־שיפען זיינען אין גאַנצען דעמאָראַליזירט".

פון דעסטוועגען האָט די רעגיערונג זיך אָבגעזאָגט פון איהר פּלאַן צו פערלאָזען פעטראָגראד: דער שטורם פון געזעלשאפטליכען פּראָ־טעסט איז געווען צו גרויס.

דער קומענדיגער קאָנגרעס פון די סאָוויעטען איז דערוויייל גע־האנגען איבער רוסלאַנד, ווי א שווערע כמארע, פול מיט דונערען און בליצען. געגען דעם קאָנגרעס איז געווען ניט נאָר די רעגיערונג, נאָר אויך אלע „מעסיגע" סאָציאַליסטען, די צענטראַל־קאָמיטעטען פון דער ארמיי און פלאָט, די צענטראל־קאָמיטעטען פון אייניגע פּראָפעסיאָ־נעלע פעראיינען, די פויערשע סאָוויעטען און, קודם כל און מעהר ווי אלע, דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט גופא האָבען ניט גע־זשאַלעוועט קיין טרחה צו לעגען שטיינער איפ'ן וועג פונ'ם קאָנ־גרעס. די „איזוועסטיא" און דער „גאָלאָס סאָלדאַטאַ" (די שטים פון א סאָלדאַט), וועלכע זיינען געגרינדעט געוואָרען דורך דעם פעט־ראָגראדער סאָוויעט און האָבען זיך געפונען אין די הענד פון דעם

צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, האָבען געשאָטען שוועבעל און פעך אויף דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס. דאָס זעלביגע האָט געטהאָן די גאַנצע ארטילעריע פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, דער „דיעלאָ נאַראָדאַ" (פאָלקס־זאַך) און „וואָליאַ נאַראָדאַ" (פאָלקס־ווילען).

די גענגנער האָבען געאַרבייט אויף אַלע כלים. מען האָט געשיקט דעלעגאַטען פון איין עק לאַנד צום צווייטען; מען האָט געקלאַפּט דעפּעשען צו די קאָמיטעטען פון די אָרטיגע סאָוויעטען און צו די ארמעע־קאָמיטעטען; מען האָט גע'עצה'ט צו שטערען אָדער כאָטש אָבלעגען די וואַהלען צום קאָנגרעס. פּראָטעסטען האָבען זיך גע־שאָטען פון אַלע זייטען: פייערליכע רעזאָלוציעס אָנגענומען אויף עפענטליכע מיטינגען, דעקלאַראַציעס פון דעמאָקראַטישע קרעפטען וועגען דער אונגויטיגקייט צו רופען אַ קאָנגרעס עטליכע וואָכען פאַר דער גרינדונגס־פערזאַמלונג; דעלעגאַציעס פון דעם פראָנט, פון דעם זעמסטוואָ־פערבאַנד, פון דעם פּויערים־פערבאַנד, פון דעם קאָזאַקי־שען מיליטערישען פערבאַנד, פון אָפיצירען־פערבאַנד, פון געאָרגיעוו־סקי קאַוואַלירען, פון די טויט־באַטאַליאָנען... אַלץ האָט פּראָטעסטירט געגען דעם קאָנגרעס. דער ראַט פון דער רוסישער רעפּובליק האָט שאַרף קריטיקירט די אידעע פון אַ קאָנגרעס. די גאַנצע מאַשין פון דער רוסישער רעגיערונג, וואָס איז געגרינדעט געוואָרען נאָך דער מאַרט־רעוואָלוציע, האָט געאַרבייט מיט אַלע קרעפטען צו שטערען דעם קאָנ־גרעס פון די סאָוויעטען...

דאָס איז געווען אויף איין זייט. אויף דער אַנדערער זייט איז געווען דער אונקלאָרער, אָבער מעכטיגער ווילען פונ'ם פּראָלעטאַריאַט, — די ארבייטער, די פּשוטע סאָלדאַטען, די אָרימע פּויערים. פיעלע אָרטיגע סאָוויעטען האָבען שוין געהאַט אָנגענומען דאָס באָלשעוויסטי־שע פּראָגראַם. די אָרגאַניזאַציעס פון די פאַבריק־ארבייטער, די פאַב־ריטשנאָ־זאַוואָדסקע קאָמיטעטען, זיינען געווען אונטער דעם קאָנטראָל פון די באָלשעוויקעס. די רעוואָלוציאָנערע אָרגאַניזאַציאָנען פון דער ארמעע און פלאָט האָבען געטהאָן זייערס. אין פיעלע ערטער, וואו מען האָט די מאַססען ניט געלאָזט וועהלען קיין סאָוויעט־דעלעגאַטען אויפ'ן געזעצליכען שטייגער, האָט דער עולם אָבגעהאַלטען שטילע פערזאַמלונגען אין דאָרטען אויסגעקליבען אייגענע מענשען, וועלכע זאָלען פאָהרען קיין פּעטראָגראַד. אין אַנדערע סאָוויעטען האָט מען

אראבגעזעצט די אַלטע קאָמיטעטען און אויסגעקליבען נייע. א גרויסע אונטערערדישע כוואַליע האָט זיך געצויגען פון דער טיעף און אויפ־געריסען די קאָרע, וואָס איז אין א משך פון חדשים אָנגעוואַקסען און פערהאַרטעוועט געאָרען ארום דער בעהאַלטענער רעוואָלוציאָנערער לאַווע. נאָר אַן אונגעריכטע מאַסען־בעוועגונג האָט געקענט ארויס־רופען צום לעבען דעם אַל־רוסישען קאָנגרעס פון די סאָוויעטען...

טאָג איין, טאָג אויס זיינען די באָלשעוויסטישע רעדנער געגאַנגען פון קאַזאַרמע צו קאַזאַרמע, פון פאַבריק צו פאַבריק, און האָבען אַגי־טירט געגען דער רעגיערונג פון בירגער־קריעג. איינמאָל א זונטאָג זיי־נען מיר אַוועקגעפאָהרען אויפ׳ן שליסעלבורגער פּראָספּעקט, צום אָבו־כאָווסקי זאַוואָד, וואָס האָט געארבייט קריעגס־מאַטעריאַלען פאַר דער רעגיערונג. געפאָהרען איז מען אין א פּראָווע טראַמוויי, וואָס איז לאַנגזאַם געקראָכען צווישען גאַנצע ימים בלאָטע. די וואַגאָנעס זיינען געווען אָנגעשטאָפּט צום דערשטיקט ווערען.

דער מיטינג איז פאָרגעקומען צווישען די דינע ציגעל־ווענד פון א ריעזיגען אונפערענדיגטען בנין. צעהן טויזענד מענער און פרויען אין טונקעלע קליידער האָבען זיך צוזאַמענגעשפּאַרט ארום דער רויט־בעפוצטער טריבונע, געזעסען אויף הויפענס געהילץ און ציגעל, ארויפ־געדראַפּעט זיך אויף די באַלקענס, אונטער׳ן דאַך, און געשלונגען אויפ־מערקזאַם יעדעס וואָרט, זיך אָבגערופען מיט דונער־שטימען. אויפ׳ן גראָהען, פערכמורעטען הימעל האָט זיך צייטענווייז בעוויזען די זון גיסענדיג דורך די ניט פערענדיגטע פענסטער א רויטליכען שיין אויף די מאַסען פּשוט׳ע געזיכטער, וואָס האָבען ארויפגעקוקט צו אונז.

לונאַטשאַרסקי, א מאַן מיט א דינער אינגלישער פיגור און מיט דעם עמפּפינדליכען פּנים פון א קינסטלער, האָט גערעדט וועגען דער פראַגע, פאַרוואָס די גאַנצע מאַכט דאַרף געהערען די סאָוויעטען. נישטאָ קיין אַנדער מעגליכקייט, האָט ער געזאָגט, צו גאַראַנטירען די רעוואָלוציע געגען איהרע שונאים, וועלכע האָבען מיט א כיון רואינירט דאָס לאַנד, רואינירט די אַרמעע און בעשאַפען א באָדען פאַר א נייעם קאָרנילאָוו.

נאָך לונאַטשאַרסקי׳ן איז געקומען פּעטראָווסקי, — א מאָגערער, א לאַנגזאַמער, אַן אונדערבאַרעמדיגער:

„ס׳איז צייט צו טהאָן, ניט צו רעדען. די עקאָנאָמישע לאַגע איז

שלעכט, אָבער מיר מוזען זיך געוועהנען. זיי ווילען אונז אויסהונגערען, אויספריהרען, זיי ווילען אונז פּראָוואָצירען, אָבער זאָלען זיי געדענקען, אַז מיר וועלען ניט לאָזען. אויב זיי וועלען סמייען ארויפלעגען די האַנד אויף די אָרגאַניזאַציעס פוּנ׳ם פּראָלעטאַריאַט, וועלען מיר זיי פערניכטען ווי שטויב אויפ׳ן פּנים פון דער ערד“.

די באָלשעוויסטישע פּרעסע האָט זיך מיט אַ מאָל פונאַנדער־געוואַקסען. אַ חוץ די פּאַרטיי־בלעטער „ראַבאָטשי פּוּט“ און „סאָל־דאַט“ האָט זיך בעוויזען אַ נייע צייטונג פאַר די פּויערים, „דערע־ווענסקאַיאַ ביעדנאָטאַ“ (די אָרימסטע פון די דערפער), וועלכע איז ארויסגעגאַנגען יעדען טאָג אין אַ האַלב מיליאָן עקזעמפּליאַרען; דעם 17טען אָקטאָבער איז ארויס דער „ראַבאָטשי אי סאָלדאַט“. דער לייט־אַרטיקעל פון דער צייטונג האָט אַזוי פאָרמולירט דעם שטאַנד־פּונקט פון די באָלשעוויקעס:

„נאָך איין יאָהר קריעג וואָלט געהייסען פערניכטען די אַרמעע און דאָס לאַנד... פּעטראָגראַד איז אין געפאַהר... די קאָנטר־רעוואָ־לוציאָנערען פרעהען זיך מיט דעם אונגליק פון דעם פאָלק... די פּויערים זיינען פערצווייפעלט און טרעטען ארויס אין אָפענעם אויפשטאַנד; די פּריצים און די רעגיערונג שיקען שטראָף־עקספּע־דיציעס צו מאָרדען און רויבען; פאַבריקען און זאַוואָדען ווערען געשלאָסען, מען דראָהט די אַרבייטער מיט הונגער... די בורזשואַזיע און איהרע גענעראַלען ווילען צוריק איינפיהרען בלינדע דיסציפּלין אין דער אַרמעע. די קאָרנילאָווצעס גרייטען זיך אָפען פונאַנדער־צוטרייבען די גרינדונגס־פערזאַמלונג, און די בורזשואַזיע גיט זיי איהר ברכה...

„די רעגיערונג פון קערענסקי איז געגען פאָלק... קערענסקי וויל אומברענגען דאָס לאַנד... אונזער צייטונג איז אַ צייטונג פוּנ׳ם פאָלק... זי פערטיידיגט די אינטערעסען פון די אָרימע קלאַסען, די אַרבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים. דער איינציגער וועג צו ראַטעווען דאָס פאָלק איז צו פיהרען די רעוואָלוציע ביז׳ן סוף. דאָס איז נאָר מעגליך, ווען די פולע מאַכט וועט זיך געפינען אין די הענד פון די סאָוויע־טען...

„דאָס פּראָגראַם פון אונזער צייטונג איז:

„די גאַנצע מאַכט — די סאָוויעטען, סיי אין פּעטראָגראַד, סיי אין די איבעריגע שטעדט.

„אַ באַלדיגער וואַפּענשטילשטאַנד אויף אַלע פראָנטען, און עהרליכער פריעדען צווישען די פעלקער.

„די פּריצ׳ישע מאַיאָנטקעס זאָלען איבערגעהן צו די פּויערים אָהן שום געצאָהלט.

„די אַרבייטער זאָלען האָבען אַ קאָנטראָל איבער דער אינדוסט־ריעלער פּראָדוקציאָן.

„די גרינדונגס־פערזאַמלונג זאָל אויסגעקליבען ווערען אויף עהר־ליכע און גערעכטע יסודות.“

עס איז אינטערעסאַנט איבערצודרוקען איין טהייל פון אַן אַרטי־קעל אין דער זעלבער צייטונג, — דעם אָפּיציעלען אָרגאַן פון די באָלשעוויקעס, וועלכע זצנען בעקאַנט איבער דער גאַנצער וועלט אַלס דייטשע אַגענטען:

„דער דייטשער קייזער, פערשמירט מיט׳ן בלוט פון מיליאָנען טויטע, וויל רוקען זיין אַרמעע אויף פּעטראָגראַד. לאָמיר רופען צו די דייטשע אַרבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים, וועלכע ווילען פריעדען ניט ווענינער ווי מיר, לאָמיר זיי אויפמונטערען, אַז זיי זאָלען זיך אויפהויבען געגען דעם פערפלוכטען קריעג!

„דאָס קאָן נאָר טהאָן אַ רעוואָלוציאָנערע רעגיערונג, וועלכע וועט באמת רעדען אין דעם נאָמען פון די רוסישע אַרבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים; וועלכע וועט אַפּעלירען צו די דייטשע סאָלדאַטען איבער די קעפּ פון די דיפּלאָמאַטען; וועלכע וועט אָנפילען די דייטשע טראַנשעען מיט פּראָקלאַמאַציעס אויף דייטש... אונזערע לופט־פליהער וואָלטען קענען פערשפּרייטען אַזעלכע פּראָקלאַמאַציעס איבער גאַנץ דייטשלאַנד...“

אין דעם ראַטה פון דער רעפּובליק איז דער אָבגרונד צווישען די צוויי פליגעל געוואָרען וואָס אַ טאָג טיעפער.

קאַרעלין, אַ לינקער סאָציאַליסט־רעוואָלוציאָנער, האָט איינמאָל אויסגעשריען אין׳ם ראַטה:

„די פערמעגליכע קלאַסען ווילען אויסניצען די רעוואָלוציאָנערע מאַשין פון׳ם שטאַאַט, כדי צוצובינדען רוסלאַנד צו דעם קריעגס־

וואָגען פון די אליאירטע! די רעוואָלוציאָנערע פארטייען טאָרען ניט דערלאָזען אזא פּאָליטיק!"

דער אלטער ניקאָלאַי טשאַיקאָווסקי, א פערטרעטער פון די פאָלקס־סאָציאַליסטען, איז געווען גענען איבערגעבען די ערד צו די פויערים. טשאַיקאָווסקי האָט אין גאנצען געהאלטען מיט די קאדעטען:

„מיר מוזען באַלד איינפיהרען די שטרענגסטע דיסציפּלין אין דער ארמעע. עס איז א פערברעכען אָנצוהויבען סאָציאַלע און עקאָנאָמישע רעפאָרמען אין צייט פון קריעג. איך האָב ניט אויפגעהערט וועגען דעם צו רעדען די גאנצע צייט. אויב מיר טהוען דאָס, בעגעהען מיר א פערברעכען, און פארגעסט ניט, אז איך בין דאָך ניט קיין פיינד פון אזוינע רעפאָרמען, ווייל איך בין אליין א סאָציאַליסט..."

געשרייען פון לינקס: „מיר גלויבען אייך ניט!" שטארקע אפּלאָדיסמענטען פון רעכטס.

דער קאדעט אדזשעמאָוו האָט געהאלטען, אז מען דארף בכלל ניט דערצעהלען דער ארמעע וועגען די ציעלען פון קריעג, ווייל יעדער סאָלדאט דארף פערשטעהן, אז די וויכטיגסטע אויפגאבע איז ארויסצוטרייבען דעם שונא פון רוסישער ערד...

קערענסקי איז צוויי מאָל געקומען אין ראטה, גערופען צו נאַציאָנאַלער אייניגקייט, געהאלטען ליידענשאפטליכע רעדעס, אפילו איינמאָל זיך צעוויינט ביים סוף פון א רעדע. די פערזאמלונג האָט איהם אויפגענומען גאנץ קאלט, אָפטמאָל האָט מען איהם איבערגעריסען מיט איראָנישע בעמערקונגען.

דער סמאָלני אינסטיטוט, הויפּט־קוואַרטיר פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט און פון'ם פעטראָגראַדער סאָוויעט, געפינט זיך אויף'ן עק שטאָדט, א פּאָר מייל פון'ם צענטער, אויף'ן ברעג פון דער ברייטער נעווא. איך בין אהין געפאָהרען אין א טראַמוויי, דער וואַגאָן האָט זיך קוים געשלעפּט מיט א קרעכץ איבער די בלאָטיגע גאסען, וואָס זיינען געפלאַסטערט מיט אונגעהובעלטע שטיינער. דער טראַמוויי איז געווען אָנגעשטאָפּט מיט מענשען. פון דער ווייטען האָב איך געזעהן די גראציעזע בלאָהליכע קופּאָלען פון דעם סמאָלני מאָנאַסטיר, בעפּוצט מיט טונקעלען גאָלד. הארט נעבען דעם פּראַכטפאָלען מאָנאַסטיר ציהט זיך דער פאסאד פון'ם סמאָלני אינסטיטוט, צוויי הונדערט יארד די לענג און דריי שטאָק די הויך. די נעביידע

זעהט אויס, ווי א לאנגע קאזארמע. איבער'ן הויפּט־ארייגאנג הענגט נאך דער קייזערליכער הערב אויסגעהאקט פון שטיין און שמיר־בעלט, דאכט זיך, ארונטער מיט פעראכטונג...

אין די אלטע צייטען איז דארט געווען א מאנאסטיר־שוהל פאר די טעכטער פון די רוסישע אדעליגע, אונטער דעם שוץ פון דער קייזע־רין גופא. נאך דער רעוואלוציע האבען דעם בנין איבערגענומען רעוואלוציאנערע ארגאניזאציעס פון ארבייטער און סאלדאטען. אן ערך הונדערט צימערען געפינען זיך אין דעם סמאלני אינסטיטוט, אלע ווייס, מיט הוילע ווענד; אויף די טהירען געפינען זיך נאך עמאלירטע שילדלעך מיט אויפשריפטען: „קלאס־צימער נומ. 4“, אדער „לעהרער־ביורא“. איבער זיי זיינען אבער געהאנגען נייע שילדען מיט גראב־געמאהלטע אותיות: „צענטראל־קאמיטעט פון דעם פעטראגראדער סאוויעט“, „צענטראלער עקזעקוטיוו־קאמיטעט“, „ביורא פאר אויסלענדישע אנגעלעגענהייטען“, „פערבאנד פון די סאָ־ציאליסטישע סאלדאטען“, „צענטראל־קאמיטעט פון די אלל־רוסישע פראפעסיאנעלע פעראיינען“, „פאבריטשנאָ־זאוואדסקע קאמיטעטען“, „צענטראלער ארמעע־קאמיטעט“... וויימער — די הויפּט־קווארטירען און די פערזאמלונגס־צימערען פון די פאליטישע פארטייען...

אין די לאנגע קארידארען מיט די געוועלבטע באלקענס זיינען געהאנגען נאר עלעקטרישע לעמפּלעך. אהין און אהער זיינען געלאָ־פען סאלדאטען און ארבייטער, אייניגע אונטער א שווערע מאסע פון גרויסע פעק ציימונגען, פּראקלאמאציעס און אנדער פּראפּאגאנדאָ־מאטעריאל. זייערע שווערע שטיוועל איבער דער הילצערנער פּאָד־לאגע האבען געהילכט ווי א דונער... אומעטום זיינען געהאנגען פּלאקאטען: „חברים! צוליעב אייער אייגען געזונד היט אב ריינ־ליכקייט“. אויף די פּלאטפארמען, לעבען די טרעפּ, זיינען אויף יעדען שטאק געווען אויסגעשטעלט לאנגע טישען, אנגעווארפען מיט בראשורען און מיט דער ליטעראטור פון די פערשיידענע פּאליטישע פּארטייען. דאס אלעס האט מען פערקויפט זעהר ביליג. דער ברייָ־טער ניעדריגער עס־צימער אין אונטערשטען שטאק איז נאך איצט אויך געווען א מין רעסטאראן. פאר צוויי רובעל האב איך געקויפט א בילעט אויף א מאהלצייט. צוזאמען מיט טויזענדער אנדערע בין איך געשטאנען אין דער רייהע און געווארט ביז מען וועט מיך

צולאָזען צום טיש. צוואַנציג אַרבייטער, מענער און פרויען, האָבען געשעפּט פון גרויסע קעסלען באָרשטש, דערלאַנגט פלייש, קאַשע; אויפ׳ן טיש זיינען געלעגען בערג מיט שוואַרצע ברויט; 5 קאָפּיקעס האָט מען געצאָהלט פאַר אַ טאַסע טהעע אין אַ צינערנער כלי. פון אַ קאָרב האָט מען אַרויסגענומען אַ שמאַלציגען הילצערנעם לעפעל... אויף די בענק אַרום די הילצערנע טישען זיינען געזעסען הונגעריגע פּראָלעטאַריער און געשלונגען דאָס עסען. דערביי האָט מען געשמועסט, געמאַכט קאָנספּיראַציִעס אָדער געוואָרפען גראָבע וויצען פון איין עק צימער צום צווייטען...

אויפ׳ן אויבערשטען שטאָק איז אויך געוועזען אַ שפּייז־צימער, ספּעציעל פאַר׳ן צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, אָבער אויך דאָרט האָט געגעסען ווער עס איז געקומען. מען האָט געקענט בעקומען ברויט, דיק בעשמירט מיט פּוטער; טהעע האָט מען געטרונקען וויפיעל מען האָט נאָר געוואָלט.

אין דעם דרום־פליגעל פון דעם צווייטען שטאָק האָט זיך געפונען דער מיטינג־זאַאל, דער געוועזענער באַל־זאַאל פון דעם אינסטיטוט. דאָס איז אַ הויכער ווייסער צימער, בעלויכטען מיט הונדערטע גראַציעזע עלעקטרישע לעמפּלעך, וואָס הענגען אַראָב פון ווייס־גלאָזירטע הענגלייכטער. דער צימער איז פונאַנדערגעטהיילט אין צוויי דורך אַ רייהע מאַסיווע קאָלאָנעס. אין איין עק געפינט זיך אַ פּלאַטפאָרמע מיט צוויי הויכע לייכטער שטאַנטדאַרען אויף ביידע זייטען און אַ גאָלדענע ראַהם הינטען. אין דער גאָלדענער ראַהם איז אַ מאָל געוועזען דער פּאָרטרעט פון ניקאָלאַי׳ען. איצט איז זי געוועזען לעדיג. אָט דאָ פלעגען עס פאָרקומען די פּראַכטפאָלע באַנקעטען, וואו גלאַנצענדע מיליטערישע מונדירען פלעגען זיך אויסמישען מיט די מאַנטלען פון די העכערע גלחים און אַלעם צוזאַמען איז געוועזען אַ שעהנער ראַהם פאַר די יונגע גרויס־פירסטינס...

פונקט אַנטקעגען דעם זאַאל, אויף דער אַנדערער זייט פון קאָרידאָר, האָט זיך געפונען דער מאַנדאַט־קאָמיטעט פון דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס. איך בין דאָרט געשטאַנען און בעטראַכט די דעלעגאַטען ווי זיי קומען אָן. שווערע אומגעלופּערטע סאָלדאַטען מיט לאַנגע בערד, אַרבייטער אין שוואַרצע בלוזעס, עטליכע טיפּישע פּויערים פון פּערוואָרפענע דערפער. די סעקרעטאַרשע, אַ מיטגליעד פון פלעכאַ־

נאָוו'ס „יעדינסטוואָ", האָט געשמייכעלט מיט פּעראַכטונג. „גאָר אַנדערע מענשען, מען קען זיי ניט פערגלייכען מיט די דעלעגאַטען פון דעם ערשטען קאָנגרעס", האָט זי בעמערקט. „זעהט, ווי אונוויסענד און רויה זיי זעהען אויס. דער אמת'ער טשאָרני נאַראָד"... און דאָס איז געווען אמת. רוסלאַנד איז געווען אויפגערודערט ביז'ן סאַמע גרונד, און די מענשען פון גאָר אונטען זיינען איצט אַרויפגעשוואָומען אַרויף. דער מאַנדאַטען־קאָמיטעט איז געווען אָרגאַניזירט פון דעם אַל־טען צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט און האָט זיך געטשעפּעט צו איינינגע דעלעגאַטען מיט דער טענה, אז מען האָט זיי ניט אויסגעקליבען אויף אַ געזעצליכען אופן. קאַראַכאַן, אַ פערטרעטער פון דעם באָלשע־וויסטישען צענטראַל־קאָמיטעט, האָט צוגעקוקט און געשמייכעלט: „זאָרגט זיך ניט", האָט ער געזאָגט: „ווען די צייט וועט קומען, וועלען מיר שוין זעהן אייך אַריינלאָזען"...

דער „ראַבאָטשי אי סאָלדאַט" האָט געשריבען:

„מיר מאַכען אויפמערקזאַם די דעלעגאַטען צום נייעם אַלל־רוסי־שען קאָנגרעס, אז געוויסע מיטגליעדער פון דעם אָרגאַניזאַציאָנס־קאָמיטעט פּראָבירען אַרונטעררייסען דעם קאָנגרעס. זיי זאָגען, אז ער וועט איבערהויפּט ניט פאָרקומען און אז עס איז בעסער פאַר די דעלעגאַטען צו פערלאָזען פּעטראָגראַד... זאָלען די דעלעגאַטען זיך ניט צוהערען צו אַזוינע ליגענס... גרויסע טעג זיינען נאָהענט..."

עס איז געווען קלאָהר, אז דעם 2טען נאָוועמבער וועט נאָך קיין קוואָרום ניט זיין, האָט מען אָבגעלעגט דעם קאָנגרעס אויף דעם 7טען נאָוועמבער. אָבער דאָס גאַנצע לאַנד איז איצט געווען אויפ־גערעגט. די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָ־בען דערזעהן, אז עס האַלט מיט זיי שמאָל, האָבען זיי פּלוצלונג גע־ענדערט זייער טאַקטיק און גענומען שטורמען זייערע אָרטיגע אָרגאַ־ניזאַציעס מיט טעלעגראַמען, אז זיי זאָלען אויסקלייבען אַזוי פיעל מעסיגע סאָציאַליסטען, וויפיעל נאָר מעגליך. דער עקזעקוטיוו־קאָמי־טעט פון די פּויערשע סאָוויעטען האָט בעשלאָסען צו רופען אַן אויסעראָרדענטליכען פּויערים־קאָנגרעס דעם 13טען דעצעמבער און האָט וועגען דעם אַרויסגעלאָזט אַן אויפרוף: דער צִיעל איז געווען — האָבען אַ געגענגעוויכט, אויב דער סאָוויעטען־קאָנגרעס זאָל אָנ־נעהמען ענערגישע טריט...

יעדער איינער האָט זיך געפרעגט: ווי וועלען זיך האַלטען די באָלשעוויקעס? קלאַנגען האָבען זיך געטראָגען איבער׳ן שטאָדט, אז עס וועט זיין אַ בעוואפענטע דעמאָנסטראַציע, אַן ארויסטרעטונג פון די אַרבייטער און סאָלדאַטען. די בורזשואזע און רעאַקציאָנערע צייטונגען האָבען פאָראויסגעזעהן אַן אויפשטאַנד און האָבען פערלאַנגט, אז די רעגיערונג זאָל ארעסטירען דעם פעטראָגראַדער סאָוויעט אָדער לכל הפחות ניט דערלאָזען צו אַ קאָנגרעס. אַזוינע בלעטער, ווי „נאָוואיאַ רוס״, האָבען אָפען געפרעדיגט אַ פּאָגראָם אויף די באָלשעוויקעס.

גאָרקי אין זיין „נאָוואיאַ זשיזן״ האָט געהאַלטען מיט די באָלשעוויקעס אין איין פּרט: ער האָט געגלויבט, אז די רעאַקציאָנערען ווילען צושטערען די רעוואָלוציע און אַז אונטער אַ נויט דאַרף מען ארויסווייזען אַ בעוואפענטען ווידערשטאַנד. דאָך האָט ער געהאַלטען, אז די גאַנצע רעוואָלוציאָנערע דעמאָקראַטיע דאַרף בילדען איין פעראייניגטען פראָנט.

„כל זמן די דעמאָקראַטיע האָט נאָך ניט אָרגאַניזירט אַלע איהרע קרעפטען, כל זמן דער ווידערשטאַנד מצד די געגנער איז נאָך זעהר שטאַרק, וואָלט געווען אומנוציג איבערצוגעהן צו אַ בעוואפענטען אָנפאַל. אויב אָבער די פיינדליכע עלעמענטען נעהמען זיך פאַר געוואַלד־מיטלען, בלייבט ניט קיין ברירה פאַר דער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראַטיע נאָר ארויסגעהן אין שלאַכט און קעמפפען פאַר מלוכה־מאַכט. אין דעם קאַמפּף וועלען זיי האָבען אויף זייער זייט די טיעפסטע שיכטען פונ׳ם פאָלק...״

גאָרקי האָט אָנגעוויזען, אַז סיי די רעאַקציאָנערע צייטונגען, סיי די צייטונגען פון דער רעגיערונג פּראָוואָצירען די באָלשעוויקעס. די באָלשעוויקעס, האָט ער געמיינט, דאַרפען זיין פאָרזיכטיג. טאָמער הויבען זיי אָן אַן אויפשטאַנד, וועט עס נאָר עפענען די טהיר פאַר אַ נייעם קאָרנילאָוו. ער האָט אויפגעפאָדערט די באָלשעוויקעס, זיי זאָלען אָבלייקענען די קלאַנגען. פּאָטרעסאָוו האָט אָבגעדרוקט אין מענשעוויסטישען „דיען״ (דער טאָג) אַ סענסאַציאָנעלע געשיכטע, צוזאַמען מיט אַ קאַרטע פון פעטראָגראַד, וואו ער האָט כלומרשט אויפגעדעקט די געהיימע פּלענער פון די באָלשעוויקעס, ווי אַזוי זיי גרייטען זיך צו אַ גאַסען־קאַמפּף.

ווי דורך א כשוף האבען אלע ווענט זיך בעדעקט מיט פראקלא־מאציעס, ווארנונגען, אויפרופען. די צענטראל־קאמיטעטען פון די „מעסיגע“ און קאנסערוואטיווע פראקציעס, ווי אויך דער צענטרא־לער עקזעקוטיוו־קאמיטעט האבען פראטעסטירט געגען דעמאנסטרא־ציעס און האבען גערופען די ארבייטער און סאלדאטען זיי זאלען ניט פאלגען די אגיטאטארס. אט איז א טהייל פון א פראקלאמאציע, וואס די מיליטערישע אבטהיילונג פון די סאציאליסטען־רעוואלוציא־נערען האט פערשפרייט איבער׳ן שטאדט:

„ווידער א מאל הערען זיך קלאנגען וועגען אן ארויסטרעטונג. פון וואנען נעהמען זיך די אלע קלאנגען? ווער האט בעפאלמעכ־טיגט די אגיטאטארס צו פרעדיגען אן אויפשטאנד? דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאמיטעט האט אנגעפרעגט די באלשעוויקעס, זאגען זיי, אז דאס איז ניט זייער ארבייט: זיי האבען מיט די קלאנגען קיין שייכות... אבער די קלאנגען אליין זיינען שוין אליין א גרויסע סכנה. מ׳קען זיך טרעפען, אז איינצעלנע היץ־קעפ זאלען ארויסרופען א טהייל ארבייטער און סאלדאטען אין גאס אריין און זיי אונטערהעצען צו מאכען אן אויפשטאנד, כאטש די מעהרהייט פון די ארבייטער, סאלדאטען און פויערים איז געגען דעם... מיר לעבען איצט איבער שרעקליכע צייטען; דער קלענסטער אויפשטאנד קען זיך פערוואנד־לען אין א בירגער־קריעג און צושטערען אלע ארגאניזאציעס פונ׳ם פראלעטאריאט, וואס מען האט אויפגעבויט מיט אזוי פיעל מיה... די קאנטער־רעוואלוציע וועט אויסנוצען דעם אויפשטאנד צו פער־ניכטען די רעוואלוציע, צו עפענען דעם פראנט פאר ווילהעלם׳ען, און מאכען צו נישט די גרינדונגס־פערזאמלונג... האלט זיך פעסט יעדערער אן זיין פאסטען! טרעט ניט ארויס!“

דעם 28טען אקטאבער האט איך גערעדט אין די קארידארען פונ׳ם סמאלני אינסטיטוט מיט קאמענעוו׳ען, — א נידריגען מאן מיט א רויטליכען שפיציגען בערדעל און פראנצויזישער זשעסטיקולאציע. קאמענעוו איז גאר ניט געווען זיכער, אז עס וועט זיך צונויפפאה־רען גענוג דעלעגאטען. „אויב א קאנגרעס וועט יא פארקומען“, האט ער געזאגט „וועט ער געוויס אויסדריקען די אמת׳ע שטימונג פון פאלק. אויב די מאיאריטעט וועט זיין באלשעוויסטיש, און ביי מיר איז קיין ספק ניט, אז עס וועט זיין אזוי, וועלען מיר פערלאנגען,

אז די גאנצע מאכט זאָל איבערגעהן צו די סאָוויעטען און די פּראָ־וויזאָרישע רעגיערונג זאָל רעזיגנירען"...

וואָלאָדאַרסקי, א הויכער בלייכער יונגערמאַן אין ברילען, מיט א אונריינער געזיכטס־פּארב, איז געווען מעהר ענטשלאָסען. „די דאָן־ליבערס און די אַנדערע פּשרה־מאכער סאבאטאזשען דעם קאָנגרעס. אויב דאס זאָל זיי געלינגען, אויב דער קאָנגרעס זאָל ניט פאָרקור־מען, — וואס זשע? זיינען מיר גענוג רעאַליסטען, וועלען מיר זו־כען אַנדערע מיטלען".

דעם 29טען אָקטאָבער האָב איך פארשריעבען אין מיין נאָטיץ־בוך איינינע פאקטען, וואס איך האָב ארויסגענומען פון די צייטונ־גען:

מאָהילעוו (הויפּט קווארטיר פון'ם גענעראַל שטאב). עס האָ־בען זיך דאָ קאָנצענטרירט די לאָיאַלע פאָלקען פון דער גווארדיע, די „ווילדע דיוויזיע", די קאָזאקען און טויט־באטאַליאָנען.

די יונקערס פון די מיליטער שוהלען אין פּאוולאָווסק, צארסקאָיע סעלאָ און פּעטערהאָף האָבען בעקומען א בעפעהל פון דער רעגיערונג צו זיין גרייט: טאָמער וועט מען זיי דארפען, זאָלען זיי תיכף קומען קיין פּעטראָגראד. די יונקערס פון אראַניענבאום קומען שוין קיין פּעטראָגראד.

א טהייל פון די געפּאנצערטע אויטאָמאָבילען פון דעם פּעטראָג־ראדער גארניזאָן געפינט זיך אין דעם ווינטער־פּאלאַץ.

לויט א בעפעהל פון טראָצקי'ן האָט די סעסטראָרעצקער רעגי־רונגס־פאבריק פון קריעגס־מאטעריאלען ארויסגעגעבען עטליכע טוי־זענד ביקסען די דעלעגאטען פון די פּעטראָגראדער ארבייטער.

די שטאָדט־מיליץ פון דעם אונטערשטען ליטעיני קווארטאַל האָט אָנגענומען א רעזאָלוציאָן, אז די גאנצע מאכט זאָל איבער־געהן צו די סאָוויעטען.

דאס איז נור א פּאָאר קליינע עפּיזאָדען פון די אונגעהויער פער־וויקעלטע געשעהעניסען אין יענע פיעבערהאפטע טעג, ווען יעדער איינער האָט געוואוסט, אז עפּעס מוז קומען, נור קיין קלאָהרע פאר־שטעלונג האָט קיינער ניט געהאט.

אין אבענד דעם 30טען אָקטאָבער איז פארגעקומען א מיטינג פון דעם פּעטראָגראדער סאָוויעט אין סמאָלני אינסטיטוט. טראָצקי האָט

געשטעמפעלט מיט פעראכטונג דעם בעריכט פון די בורזשואזע צייטונגען, אז דער סאוויעט גרייט זיך צו א בעוואפענטען אויפשטאנד. דאס, האט ער געזאגט, איז „א פערזוך פון די רעאקציאנערען צו דיסקרעדיטירען און צו ברעכען דעם קאנגרעס פון די סאוויעטען. דער פעטראגראדער סאוויעט" האט טראצקי ערקלעהרט „גרייט זיך נים צו קיין ארויסטרעטונג. פונדעסטוועגען, אויב דאס וועט נויטהיג זיין וועלען מיר דאס טהאן, און דערביי וועלען מיר האבען די שטיצע פון דעם פעטראגראדער גארניזאן... די פראוויזארישע רעגיערונג גרייט זיך צו א קאנטאר־רעוואלוציע. אויב מיר וועלען ניט האבען קיין אנדער ברירה, וועלען מיר ענטפערען מיט אן אונדערבארעמדיגען ענטשיידענעם אנפאל".

דער אמת איז, אז דער פעטראגראדער סאוויעט האט זיך טאקע ניט געגרייט צו קיין דעמאנסטראציע, אבער דער צענטראל־קאמיטעט פון די באלשעוויקעס האט ערנסט בעטראכט די פראגע וועגען אן אויפשטאנד. די זיצונג פון דעם באלשעוויסטישען צענטראל קאמיטעט האט געדויערט די גאנצע נאכט אויפ'ן 23טען אקטאבער. אויף דער זיצונג זיינען געווען אלע פארטיי־אינטעליגענטען, אלע פיהרער, און אויך דעלעגאטען פון די פעטראגראדער ארבייטער און פון דעם גארניזאן. פון אלע אינטעליגענטען זיינען נור לענין און טראצקי געווען פאר אן אויפשטאנד. אפילו די מיליטערישע פארטרעטער זיינען געווען געגען. ווען עס איז געקומען צו אן אבשטימונג, איז די מאיאריטעט געווען געגען אן אויפשטאנד.

דאן האט זיך אויפגעהויבען א פראסטער ארבייטער מיט א פנים רויט פון צארן. „איך רעד אינ'ם נאמען פון פעטראגראדער פראלעטאריאט", האט ער געזאגט מיט א שטרענגען מינע. „מיר ווילען אן אויפשטאנד. טהוט אייך וואס אייך געפעלט, אבער איך זאג אייך, אז אויב איהר דערלאזט פערניכטען די סאוויעטען, האבען מיר מיט אייך ניט וואס צו טהאן".

אייניגע סאלדאטען זיינען צוגעשטאנען צו דעם ארבייטער. א נייע דיסקוסיע האט זיך אנגעהויבען. מען האט ווידער אבגעשטימט. איצט איז די מעהרהייט געווען שוין פאר אן אויפשטאנד...

דער רעכטער פליגעל פון די באלשעוויקעס אונטער דער פיהרונג פון ריאזאנאוו, קאמענעוו און זינאוויעוו האט נאך אלץ אנגעפיהרט

א קאמפף געגען א בעוואפענטען אויפשטאנד. דעם 31טען אקטאבער אין דער פריה איז אין „ראבאטשי פוט" ערשינען דער ערשטער קא־פיטעל פון ליענין'ס „בריעף צו די חברים", — איינס פון די מור־טהיגסטע פראפאגאנדא־ווערק אין דער וועלט. לענין האט זיך דארט ארויסגעזאגט פאר א בעוואפענטען אויפשטאנד. דער בריעף איז געווען אן ענטפער אויף די טענות פון קאמענעוו און ריאזאנאוו.

„איינס פון די צוויי", האט לענין געשריבען: „ענטוועדער מיר מוזען זיך אבזאגען פון דער פאדערונג: די גאנצע מאכט — די סאוויעטען, אדער מיר מוזען זיך נעהמען צו בעוואפענטען קאמפף. קיין אנדער וועג איז ניטא".

דעם זעלביגען טאג האט פאוועל מיליוקאוו, דער פיהרער פון די קאדעטען, געהאלטען א גלענצענדע רעדע אין דעם ראטה פון דער רוסישער רעפובליק, וואו ער האט ביטער קריטיקירט סקאבעלעוו'ס „נאקאז" אלס פרא־דייטש.

מיליוקאוו האט ערקלעהרט, אז די רעוואלוציאנערע דעמאקרא־טיע מאכט א תל פון רוסלאנד. דער רעדנער האט חוזק געמאכט פון טערעשטשענקא'ן און ניט מורא געהאט צו זאגען אפען, אז עס איז בעסער דייטשע דיפלאמאטיע איידער רוסישע... די לינקע בענק האבען ניט אויפגעהערט רוישען און טומלען די גאנצע צייט פון זיין רעדע.

די רעגיערונג פון איהר זייט האט זיך ניט געקענט מאכען ניט וויסענדיג וועגען דעם ערפאלג פון דער באלשעוויסטישער פראפא־גאנדא. א פעראייניגטע קאמיסיע פון דער רעגיערונג מיט דעם ראטה פון דער רוסישער רעפובליק האט אויף גיך אנגעווארפען צוויי געזע־צען: איינס וועגען איבערגעבען די ערד אויף דער ווייל אין די הענד פון די פויערים, א צווייטעס וועגען נעהמען ענערגישע שריט צו שליסען שלום. דעם אנדערען טאג האט קערענסקי אבגעשאפט טויט־שטראף אין דער ארמעע. נאכמיטאג דעם זעלביגען טאג האט זיך געעפענט מיט גרויס פאראד די ערשטע זיצונג פון דער „נייער קאמיסיע צו שטארקען די רעפובליקאנישע ארדנונג און צו קעמפפען געגען אנארכיע און קאנטר־רעוואלוציע". פון דער דאזיגער קא־מיסיע האט מען נאכהער קיין ווארט ניט געהערט. זי איז ווי אין וואסער אריין.

דעם נעקסטען אין דער פריה האב איך און צוויי אנדערע קאָ־רעספּאָנדענטען געהאט א געשפּרעך מיט קערענסקי'ן, — זיין לעצטע אינטערוויאו מיט זשורנאליסטען.

ער האט געזאגט מיט א ביטערען טאָן:

„דאס רוסישע פאָלק איז מיעד עקאָנאָמיש, דאס רוסישע פאָלק איז ענטטוישט אין די אליאירטע! די וועלט גלויבט, אז די רוסישע רעוואָלוציע איז געענדיגט. דאס איז א גרויסער טעות. די רוסישע רעוואָלוציע הויבט זיך ערשט אָן!"

אפשר האט קערענסקי אליין ניט געוואוסט, וואס פאר א נבואה ער האט געזאגט...

די זיצונג פון דעם פעטראָגראדער סאָוויעט אין דער נאכט אויפ'ן 30טען אָקטאָבער איז געווען זעהר שטורמיש. איך בין אָב־געזעסען אויף דער פערזאמלונג די גאנצע נאכט. די „מעסיגע" סאָציאליסטישע אינטעליגענץ, אָפיצירען, מיטגליעדער פון די ארמיי־קאָמיטעטען, און אויך דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, האבען דאָרט געבילדעט איין געשלאָסענעם פראָנט. אנטקעגען זיי איז גע־שטאנען די פעראייניגטע קראפט פון ארבייטער, פויערים און פּשוט'ע סאָלדאטען, — ליידענשאפטליך און איינפאך.

א פויער האט איבערגעגעבען וועגען אונרוהען אין טווער צוליעב דעם ארעסט פון די לאנד־קאָמיטעטען. „אייער קערענסקי", האט ער געשריען: „ איז ניט מעהר ווי א שוץ פאר די פּאָמיעשטשיקעס. זיי ווייסען, אז אין דער גרינדונגס־פערזאמלונג ווילען מיר סיי ווי סיי צונעהמען די ערד, ווילען זיי מאכען אזוי, אז עס זאל גאר קיין גרינדונגס־פערזאמלונג ניט זיין!"

א מאשיניסט פון דעם פּוטילאָווער זאוואָד האט דערציילט, ווי אזוי די אויפזעהער שליסען איין אָבטהיילונג נאך דער אנדערער מיט'ן אויסרייד, אז עס איז ניטאָ קיין הייצונג און קיין רויהע מאטע־ריאלען. דאס איז ניט אמת, האט ער געזאגט, ווייל דער פאבריטשנאָ־זאוואָדסקי קאָמיטעט האט ענטדעקט ריעזיגע זאפּאסען פון מאטעריא־לען.

„דאס איז א פּראָוואָקאציע", האט ער געשריען. „זיי ווילען אונז אויסהונגערען. זיי ווילען אונז טרייבען צו געוואלדטהאטען!"

איינער פון די סאָלדאטען האט אָנגעהויבען:

„חברים! איך ברענג אייך א גרוס פון די ערטער, וואו מענשען גראבען זיך אליין קברים און רופען דאס טראנשעען!"

א הויכער, מאגערער סאלדאט, א יונגער מאן מיט בליצענדע אויגען, האט זיך אויפגעהויבען פון זיין פלאץ. דאס איז געווען טשודנאווסקי, וואס מ'האט וועגען איהם גערעדט, אז ער איז אומגעקומען אין דער יולי־שלאכט. איצט איז ער אויפגעשטאנען תחית המתים. מען בעגעגענט איהם מיט א שטורעם פון אפלאדיסמענטען. ער האט געזאגט:

„די סאלדאטען גלויבען מעהר ניט זייערע אפיצירען. אפילו די ארמעע־קאמיטעטען האבען זיך אבגעזאגט רופען א פערזאמלונג, וואס זאל אויסקלייבען דעלעגאטען פאר'ן סאוויעט. די ארמעע־קאמיטעטען האבען אונז פערראטהען... די מאסען פשוט'ע סאלדאטען פערלאנגען, אז די גרינדונגס פערזאמלונג זאל פארקומען פונקט דעם זעלבינגען טאג אויף וועלכען זי איז בעשטימט. טאמער וועט אימיצער סמייען אבצולעגען אויף ווייטער, וועט אויף איהם פאלען דער פלוך פון דער ארמעע, און דאס איז ניט נור קיין פלאטאנישער פלוך, ווארום מיר האבען ביקסען אויך..."

טשודנאווסקי האט דערצעהלט, ווי עס פיהרט זיך דער וואהל־קאמף צו דער גרינדונגס־פערזאמלונג אין דער 5טער ארמיי. „די אפיצירען, דערהויפט די מענשעוויקעס און די סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען", האט ער געזאגט, „טהוען אלע מעגליכקייטען צו אונטערדריקען די באלשעוויקעס. מען דערלאזט ניט אונזערע צייטונגען אין די טראנשעען, מען ארעסטירט אונזערע רעדנער".

„וואס דערצעהלט איהר ניט בעסער, אז עס איז ניטא קיין ברויט?" — האט אויסגעשריען אן אנדער סאלדאט.

„א מענש לעבט ניט מיט ברויט אליין", האט טשודנאווסקי פעסט געענטפערט.

א דעלעגאט פון דעם וויטעבסקער סאוויעט, א מענשעוויק־אבאראנעץ האט גערעדט נאך טשודנאווסקי'ן. דאס איז געווען אן אפיציר, און ער האט אויסגעדריקט דעם שטאנדפונקט פון די אפיצירען. „עס האנדעלט זיך ניט וועגען דעם, ווער עס האט די מאכט", האט ער געזאגט, „ניט די רעגיערונג איז שולדיג, נור דער קריעג. מיר מוזען געווינען דעם קריעג, איידער רעפארמען קענען..." געשריען, פייר־

פערייען און איראָנישע אויסרופען האָבען איבערגעריסען דעם רעד־נער. „די באָלשעוויסטישע אַגיטאַטאָרס זיינען דעמאַגאָגען!...״ דער זאַאַל דונערט פון געלעכטער. „לאָמיר אויף איין מאָמענט פערגע־סען דעם קלאַסען־קאַמפף...!״ אָבער ענדיגען האָט ער ניט געקענט. אַן אויפגערעגטע שטימע האָט אויסגעשריען: „שוויינ בעסער, גע־נוג!״

מערקווירדיג איז געווען דאָס בילד פון פעטראָגראַד אין יענע טעג. אין די פאַבריקען זיינען גאַנצע צימערען פול געווען מיט ביקסען; קוריערען זיינען געקומען און געגאַנגען; די רויטע גוואַרדיע האָט זיך געלערענט מאַרשירען. אין אַלע קאַזאַרמעס זיינען פאָרגעקומען פערזאַמלונגען, טאָג און נאַכט האָבען זיך געצויגען הייסע אונענדליכע דעבאַטען. אָווענד־צייט פלעגען די גאַסען אָנגעפילט ווערען מיט מענשען: געדיכטע לאַנגזאַמע מענשען־כוואַליעס האָבען זיך גערוקט איבער נעווסקי, געשלונגען צייטונגען, געשלאָגען זיך פאַר אַ בלאַט... גאַסען־אַנפאַלען זיינען פאָרגעקומען אומעדום, און עס איז געווען אַ סכנה צו געהן דורך די זייטיגע געסלעך... אויף דער סאַדאָוואַיאַ האָב איך איינמאָל נאָכמיטאָג געזעהן, ווי אַן עולם פון עטליכע הונדערטער מענשען האָט געשלאָגען און געטראָטען צום טויט אַ סאָלדאַט אַ גנב, וואָס מען האָט איהם געכאַפט ביי דער האַנד... געהיימניספולע טונקעלע ברואים האָבען זיך געדרעהט ארום די פרויען, וואָס זיינען געשטאַנען אין „רייהע״ אין די לאַנגע ווינטער־טעג און ווינטער־נעכט. ס׳האָבען זיך געהערט שטילע געשפּרעכען וועגען די אידען, אַז דאָס זיינען זיי שולדיג אין אַלע צרות: זיי האָבין בעהאַלטען דאָס עסענוואַרג, און בשעת דאָס פאָלק געהט אויס פון הונגער לעבען זיך די סאָוויעט־מענשען אין עושר און אין כבוד...

ארום סמאָלני האָבען וועכטער געהיט יעדען פערבייגעהער... מען האָט קיינעם ניט אריינגעלאָזט אָהן אַ פּאַס. אינוויינינג האָט עס גע־רוישט טאָג און נאַכט ווי אין אַ ביהן־שטאָק. הונדערטער סאָלדאַטען און אַרבייטער זיינען געשלאָפען אויף דער פּאָדלאָגע, וואו זיי האָבען נאָר געקענט געפינען אַ ווינקעל. אויבען, אין דעם גרויסען זאַאַל זיינען פאָרגעקומען די זיצונגען פון דעם פעטראָגראַדער סאָוויעט, וואו טויזענד מאַן האָבען ניט אויפגעהערט דיסקוטירען, געוואָלדעווען און הילכען...

און אין דער זעלביגער צייט, אין דער זעלביגער שטאָדט, איז דאָס אַלטע לעבען געגאַנגען זיין גאַנג. אַריסטאָקראַטישע שפּיעל־קלובען זיינען געווען אָפען פון פאַרנאַכט ביז אין דער פריה. שאַמ־פּאַניער האָט זיך געגאָסען. רייכע לעדיג־געהער האָבען געשטעלט אין קאָן ניט ווייניגער ווי 20 טויזענד רובעל. איבער די צענטראַלע גאַסען האָבען בייגאַכט זיך אַרומגעדרעהט פּראָסטיטוטקעס מיט טייערע פוטערס און דימאַנטען, די קאַפּעס זיינען געווען פול מיט מענשען...

מאָנאַרכיסטישע פערשווערער, דייטשע שפּיאָנען, שמוגלער מיט זייערע טונקעלע פּלענער, — אַלצדינג איבערגעמישט, אַלצדינג איין תהו ובהו.

אונטער אַ גראָהען הימעל, אין אַ קאַלטען רעגען, אין געדיכטע נעבעלס, האָט דאָס האַרץ פון דער שטאָדט געקלאַפּט העכער און העכער, און שנעלער און שנעלער האָט דאָס גרויסע פּעטראָגראַד זיך געטראָגען — וואוהין?

דריטער קאַפּיטעל.

ערב יום הדין

ווען אַ שוואַכע רעגיערונג און אַ רעוואָלוציאָנערע מאַסע שטעהען איינע געגען דער צווייטער, קומט אַ צייט, ווען אַלצדינג, וואָס די רעגירונג טהוט, איז שלעכט, און אַלצדינג, וואָס די רעגירונג טהוט ניט, ערוועקט נאָך מעהר דעם צאָרן פון דעם פאָלק.

ווען די רעגיערונג האָט זיך געקליבען פערלאָזען פּעטראָגראַד, האָט דאָס אַרויסגערופען אַ שטורם אין די מאַסען. ווען קערענסקי האָט נאָכדעם ערקלעהרט, אַז די רעגיערונג האָט גאָר ניט בדעה דאָס צו טהאָן, איז זיין ערקלעהרונג אויפגענומען געוואָרען מיט פּעראַכטונג.

דער „ראַבאָטשי פּוט" האָט געשריבען:

„די רעוואָלוציע האָט צוגעשפּאַרט צום וואַנד די רעגיערונג פון הער פּראָוויזאָרישער בורזשואזיע, פּרואווט זי זיך אַרויסדרעהען און דערצעהלט מעשיות, אַז זי האָט גאָר קיינמאָל ניט געוואָלט אַנטלויפען פון פּעטראָגראַד, אַז זי האָט ניט געוואָלט איבערגעבען די הויפּט־שטאָדט אין די הענד פון דעם שונא. דאָס איז אַ מיאוסער ליגען..."

אין כארקאָוו האָבען דרייסיג טויזענד קויהלען־גרעבער זיך אָרגאַ־ניזירט און אָנגענומען אַ פּראָגראַם, וואָס הויבט זיך אָן מיט אַזוינע ווערטער: „דער קלאַס פון ארבייטער און דער קלאַס פון קאַפּיטאַליס־טען האָבען ניט וואָס צו טהאָן איינער מיט דעם צווייטען“. קאָזאַקען זיינען געקומען און האָבען צוטריעבען די פערזאַמלונג און איינינע ארבייטער האָט מען אריינגעוואָרפען אין טורמע. די קויהלען־גרעבער האָבען ערקלעהרט אַ גענעראַל־סטרייק. דער מיניסטער פון האַנדעל און אינדוסטריע קאָנאָוואַלאָוו האָט בעשטימט זיין געהילף אָרלאָוו און איהם געגעבען אַלע פּאָלמאַכטען צו ענדיגען דעם סכסוך. די קויהלען־גרעבער האָבען געהאַסט אָרלאָוו׳ען. דער צענטראַלער עקזע־קוטיוו־קאָמיטעט האָט ניט נאָר געשטיצט קאָנאָוואַלאָוו׳ס שליח, נאָר ער האָט זיך אָבגעזאָגט צו פאָדערען, אַז מען זאָל צוריקרופען די קאָזאַ־קען פון דער דאָנער געגענד...

אין קאַלוגאַ האָט מען פונאַנדערגעטריעבען דעם אָרטיגען סאָוויעט, ווייל די באָלשעוויקעס האָבען דאָרט געהאַט געוואונען אַ מעהרהייט און האָבען בעפרייט איינינע פּאָליטישע אַרעסטירטע. די שטאָדט־דומאַ האָט געבראַכט סאָלדאַטען פון מינסק און מיט דער צושטימונג פון דעם רעגיערונגס־קאָמיסאַר האָט מען געשאָסען אויף דער סאָוויעט־געביידע פון הארמאַטען. די באָלשעוויקעס האָבען זיך אונטערגעגע־בען. ווען זיי זיינען ארויס פון דער געביידע, זיינען די קאָזאַקען זיי בעפאַלען מיט געשרייען: „אָט דאָס וועלען מיר טהאָן מיט אַלע אַנדערע באָלשעוויסטישע סאָוויעטען, אָט דאָס וועלען מיר טהאָן מיט אייערע פריינד אין מאָסקווא און פּעטראָגראַד“. די קאַלוגאַ׳ער גע־שעהענים האָט ארויסגערופען אַ כוואַליע פון צאָרניגען שרעק איבער גאַנץ רוסלאַנד...

אין פּעטראָגראַד האָבען זיך גראַד דאַמאָלסט פערענדיגט די זיצונגען פון אַ סאָוויעטען־קאָנגרעס פון די צפון־געגענדען. פאָר־זיצענדער איז געווען דער באָלשעוויק קרילענקאָ. מיט אַ געוואַלדיגער מאַיאָריטעט האָט מען אָנגענומען די רעזאָלוציע, אַז די גאַנצע מאַכט זאָל איבערגעהן צו דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס פון סאָוויעטען. די פערזאַמלונג האָט געשיקט אַ גרוס די ארעסטירטע באָלשעוויקעס; זי האָט זיי געמונטערט און אָנגעזאָגט, אַז די שעה פון זייער בעפריי־אונג איז נאָהענט. די ערשטע אַלל־רוסישע קאָנפערענץ פון די

פאבריטשנאַ־זאַוואָדסקי קאָמיטעטען איז פאָרגעקומען אין דער זעל־ביגער צייט; זי האָט זיך שארף ארויסגעזאָגט פאר די סאָוויעטען. די רעזאָלוציע ערקלעהרט:

„דער ארבייטער־קלאַס האָט זיך פּאָליטיש בעפרייט פון דער מאכט פון דעם צאר, ווייל ער זעהן דעם זיעג פון א דעמאָקראטישער אָרדנונג אויך אין עקאָנאָמישען לעבען. דאָס איז מעגליך נאָר דאַן, ווען די ארבייטער וועלען האָבען דעם קאָנטראָל איבער אינדוסטריעלער פּראָדוקציאָן — א קאָנטראָל, וואָס איז נאטירליך אויסגעוואקסען אין אן אטמאָספערע פון עקאָנאָמישער צושטערונג — א רעזולטאט פון דער פערברעכערישער פּאָליטיק פון די הערשענדע קלאסען...“

דער פעראיין פון אייזענבאהן־ארבייטער האָט פערלאנגט די רע־זיגנאציע פון ליווערָאווסקי, דעם מיניסטער פון אייזענבאהנען...

איינ'ם נאָמען פונ'ם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט סקאָ־בעלעוו פערלאנגט, אז זיין „נאקאז“ זאָל ניט אנדערש צוגעשטעלט ווערען צו דער קאָנפערענץ פון די אליאירטע. סקאָבעלעוו האָט פאָר־מעל פּראָטעסטירט געגען דעם, וואָס טערעשטשענקאָ ווערט געשיקט קיין פּאריז. טערעשטשענקאָ האָט געמעלדעט, אז ער איז גרייט צו רעזיגנירען... גענעראל ווערכאָווסקי האָט איינגעזעהן, אז ער קאָן ניט רעאָרגאניזירען די ארמעע. צו די זיצונגען פון דעם קאבינעט פלעגט ער קומען זעהר זעלטען.

דעם דריטען נאָוועמבער איז בורצעוו'ס „אבשטשעיע דיעלאָ“ ארויסגעקומען מיט גרויסע „קעפּ“:

„בירגער, רעטעט דאָס פאָטערלאנד!

„ווי מיר ווערען געוואויר האָט דער קריעגס־מיניסטער גענעראל ווערכאָווסקי פאָרגעשלאָגען אין דער קאָמיסיע פאר נאציאָנאלע פער־טהיידיגונג, אז מען זאָל אונטערשרייבען א סעפּאראטען פריעדען אָהן די אליאירטע.

„דאָס איז פעררעטה!

„טערעשטשענקאָ פערענטפערט זיך, אז די פּראָוויזאָרישע רעגיע־רונג האָט אפילו ניט געוואָלט בעטראכטען ווערכאָווסקי'ס פאָרשלאג.

„מיר זיינען דאָך ניט אין א משוגעים־הויז“, האָט טערעשטשענקאָ ערקלעהרט.

„די מיטגליעדער פון דער קאָמיסיע זיינען געווען איבערראַשט, ווען זיי האָבען דערהערט ווערכאָווסקי׳ס פאָרשלאַג.

„גענעראַל אַלעקסעיעוו האָט געוויינט.

„ניין! דאָס איז ניט משוגעת!... דאָס איז ערגער!... דאָס איז אַן אָפענער פעררעטה. מען וויל פערקויפען רוסלאַנד!

„קערענסקי, טערעשטשענקאָ און נעקראַסאָוו מוזען גלייך ענטפּער־רען, וואָס בעדייט ווערכאָווסקי׳ס פאָרשלאַג.

„בירגער, שטעהט אויף!

„רוסלאַנד ווערט פערקויפט!

„ראַטעוועט רוסלאַנד!"

וואָס האָט ווערכאָווסקי באמת געזאָגט? ער האָט זיך אויס־געדריקט, אַז מען מוז פערלאַנגען פון די אַליאירטע זיי זאָלען וואָס גיכער שליסען פריעדען, ווארום די רוסישע אַרמעע איז מעהר ניט פעהיג צו פיהרען מלחמה...

די סענסאַציע סיי אין רוסלאַנד און סיי אין אויסלאַנד איז געווען אונגעהייער. ווערכאָווסקי האָט בעקומען אַן אורלויב אויף אַן אונ־בעשטימטער צייט „צוליעב אונגעזונדהייט", און האָט פערלאָזען דעם קאַבינעט. די „אַבשטשעיע דיעלאָ" האָט מען אונטערדריקט.

זונטאג דעם 4טען נאָוועמבער האָט געזאָלט זיין „דער טאָג פון׳ם פעטראָגראַדער סאָוויעט". אונגעהויערע מיטינגען האָבען גע־זאָלט פאָרקומען איבער דער גאַנצער שטאָדט, מיט דעם צוועק, ווי מען האָט געזאָגט, צו זאַמלען געלד פאַר דער אָרגאַניזאַציע און פאַר דער פרעסע. אין דער אמת׳ען האָט דאָס געזאָלט זיין אַ פּראָבע פון קראַפט. פּלוצלונג ווערט מען געוואָהר, אַז אויף דעם זעלביגען טאָג פּלאַנעווען די קאָזאַקען אַ הייליגע פּראָצעסיע לכבוד דער איקאָנע פון 1812, וועלכע האָט געראַטעוועט מאָסקווא פון נאַפּאָלעאָנ׳ען. די אַטמאָספערע איז געווען פול מיט עלעקטריציטעט. איין פונק וואָלט געקענט אָנצינדען אַ ברודער־קריעג. דער פּעטראָגראַדער סאָוויעט האָט ארויסגעלאָזט אַ פּראָקלאַמאַציע מיט׳ן נאָמען „ברידער־קאָזאַקען".

„מען וויל אייך, קאָזאַקען, אויפרייצען געגען אונז, אַרבייטער און סאָלדאַטען. קיין׳ם פּלאַן האָבען אויסגעטראַכט אונזערע געמיינזאַמע שונאים, די אונטערדריקער, די פּריווילעגירטע קלאַסען, גענעראַלען, באַנקירען, גוטס־בעזיצער, געוועזענע בעאַמטע, געוועזענע משרתים

БРАТЬЯ-КАЗАКИ!

Петроградскій совѣтъ солдатскихъ и рабочихъ депутатовъ обращается къ вамъ свое слово.

Васъ, казаки, хотятъ возстановить противъ насъ, рабочихъ и солдатъ. Эту каинову работу совершаютъ наши общіе враги: насильники-дворяне, банкиры, помѣщики, старые чиновники, бывшіе слуги царскіе. Они всегда были сильны и властны раздѣленіемъ народа. Натравливали солдатъ на рабочихъ и крестьянъ. Казаковъ напускали на солдатъ. Какими средствами достигали они этого? Ложью, клеветой. Казакъ, солдатъ, матросъ, рабочій, крестьянинъ — родные братья. Всѣ они труженики, всѣ бѣдны, всѣ тянутъ лямку, всѣ придавлены и ограблены войною.

Кому нужна война? Кто ее затѣялъ? Не казакъ и не солдатъ, не рабочій и не крестьянинъ. Война нужна генераламъ, банкирамъ, царямъ, помѣщикамъ. Они увеличиваютъ на войнѣ свою власть, свою силу, свои богатства. Народную кровь они превращаютъ въ болото своихъ барышей.

Народъ хочетъ мира. Во всѣхъ странахъ солдаты и рабочіе жаждутъ мира. Петроградскій совѣтъ рабочихъ и солдатскихъ депутатовъ говоритъ буржуямъ и генераламъ: „Отойдите въ сторону, насильники! Пусть власть перейдетъ въ руки самого народа, и тогда народъ немедленно же заключитъ честный миръ".

Правильно ли это, товарищи-казаки? Мы не сомнѣваемся, что вы всѣ скажете: правильно! Но именно потому насъ ненавидятъ всѣ ростовщики, богачи, князья, дворяне, генералы, и въ ихъ числѣ ваши, казачьи генералы. Они готовы въ любой часъ уничтожить петроградскій совѣтъ, задушить революцію, надѣть оковы на народъ, какъ было при царѣ.

Поэтому они вамъ клевещутъ на насъ. Они обманываютъ васъ. Они говорятъ, будто Совѣтъ хочетъ отобрать ваши земли. Не вѣрьте, казаки! Совѣтъ хочетъ отобрать всѣ помѣщичьи земли и передать ихъ крестьянамъ, хлѣборобамъ и въ частности бѣднымъ казакамъ. И всю же поднимется рука отбирать землю у труженика-казака!

Вамъ говорятъ, будто Совѣтъ собирается 22-го октября устроить какое-то возстаніе, сраженія съ вами, стрѣльбу на улицахъ, рѣзню. Тѣ, кто сказалъ вамъ это — негодяи и провокаторы. Такъ и запишите ихъ! На 22-е октября Совѣтъ назначилъ мирные митинги, собранія, концерты, гдѣ рабочіе и солдаты, матросы и крестьяне будутъ слушать и обсуждать рѣчи о войнѣ и мирѣ, о народной долѣ. На эти мирные, братскіе митинги мы приглашаемъ и васъ. Добро пожаловать, братья-казаки!

Кто изъ васъ сомнѣвается, пусть зайдетъ въ Смольный, гдѣ помѣщается Совѣтъ. Тутъ всегда много солдатъ, есть и казаки. Они объяснятъ сомнѣвающемуся, чего хочетъ Совѣтъ, каковы его цѣли и пути. Для того народъ и скинулъ царя, чтобъ свободно обсуждать свои нужды и брать свои дѣла въ собственныя руки. Сбросьте и вы, казаки, повязку, которую надѣваютъ вамъ на глаза Каледины, Бардижи, Карауловы и прочіе враги трудового казачества.

22-го октября устраивается кѣмъ то казачій крестный ходъ. Дѣло свободной совѣсти каждаго казака участвовать или не участвовать въ крестномъ ходѣ. Мы въ это дѣло не вмѣшиваемся и никакихъ препятствій никому не чинимъ.

Однако, мы васъ предупреждаемъ, казаки: глядите зорко, какъ бы, подъ видомъ крестнаго хода, не попытались ваши Каледины натравить васъ на рабочихъ, на солдатъ. Ихъ цѣль — вызвать кровопролитіе и въ братской крови утопить вашу и нашу свободу.

Знайте твердо: 22-го октября — день Петроградскаго Совѣта, день мирныхъ митинговъ, собраній и денежныхъ сборовъ на солдатскія и рабочія газеты. Примыкайте къ намъ, казаки, — въ общую семью трудового народа, для общей борьбы за волю и счастье.

Братскую руку протягиваетъ вамъ, казаки,

Петроградскій Совѣтъ Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.

Типографія «Копѣйка», Петроградъ, Сѣнной пер., 6, соб. домъ.

Appeal of the Petrograd Soviet to the Cossacks to call off their *Krestny Khod*—the religious procession planned for November 4th (our calendar). "Brothers—Cossacks!" it begins. "The Petrograd Soviet of Workers' and Soldiers' Deputies addresses you."

פונ׳ם צאר... זיי האבען אונז פיינד, די אלע כאבארניקעס, געלד־זעק, פרינצען, אדעליגע, גענעראלען, און אויך אלע אייערע קאזאקישע גענעראלען. זיי זיינען גרייט יעדע מינוט צו פערניכטען דעם פעט־ראגראדער סאוויעט, דערשטיקען די רעוואלוציע...

אויפ׳ן 4טען נאוועמבער ארגאניזירט אימיצער א רעליגיעזע פראַ־צעסיע פון סאלדאטען. יעדער איינער איז פריי צו האנדלען לויט זיין געוויסען. יעדער איינער דארף בעשליסען פאר זיך, צי ער וויל אנטהייל נעהמען אין דער פראצעסיע, צי ניט. מיר מישען זיך ניט אין אזוינע זאכען. מיר ווילען קיינעם ניט שטערען. אבער געדענקט, קאזאקען, מיר ווארענען אייך. זאגען זאגט מען א פראצעסיע, אבער עס קען זיך טרעפען, אז אייערע קאלעדינס זאלען אייך פיהרען געגען די ארבייטער, געגען די סאלדאטען...״

די פראצעסיע האט מען אויפגעגעבען...

אין די קאזארמעס און אין די ארבייטער־קווארטאלען האבען די באלשעוויקעס אין איין קול אגיטירט: „די גאנצע מאכט — די סאוויעטען״. די אגענטען פון די שווארצע כחות האבען געהעצט דאס פאלק צו קוילען די אידען, די קרעמער, די סאציאליסטישע פיהרער.

פון איין זייט די מאנארכיסטישע פרעסע, — אגיטאציע פאר בלוטיגע אונטערדריקונג; פון דער אנדערער זייט ליענין׳ס הילכיגע שטימע: „אויפשטאנד! מיר קענען מעהר ניט ווארטען!״

אפילו די בורזשואזע צייטונגען זיינען געווען אומרוהיג.

די „בירזשעוויא וויעדעמאסטי״ (בערזען־צייטונג) האט גערופען די באלשעוויסטישע פראפאגאנדא, „אן אנגריף אויף די עלעמענטאר־סטע פרינציפען פון געזעלשאפט,—פערזענליכע פרייהייט און אכטונג פאר פריוואט־אייגענטום״.

די פיינדליכסטע פון אלע זיינען געווען די „מעסיגע״ סאציאליס־טישע צייטונגען. „די באלשעוויקעס זיינען די געפעהרליכסטע שונאים פון דער רעוואלוציע״, האט געשריבען די „דיעלא נאראדא״. „די רעגיערונג דארף זיך אליין בעשיצען און אונז בעשיצען געגען דעם שונא״, האט געשריבען דער מענשעוויסטישער „דיען״. און פלעכא־נאוו׳ס צייטונג „יעדינסטווא״ (איינינקייט) האט אויפמערקזאם גע־מאכט דער רעגיערונג, אז די ארבייטער פון פעטראגראד בעוואפענען זיך. זי האט געפאדערט שטרענגע מיטלען געגען די באלשעוויקעס.

אָבער די רעגיערונג איז וואָס א טאָג געוואָרען אַלץ מעהר הילפ־לאָז. אפילו די שטאָדט־פערוואַלטונג איז געוואָרען פאַראַליזירט. די צייטונגען זיינען יעדען פריהמאָרגען געווען פול מיט ידיעות וועגען חוצפה׳דיגע רויבערייען און מאָרדען, אָבער די פערברעכער זיינען פערבליבען אונבעשטראפט.

ארבייטער־פאַטרולען האָבען גענומען היטען די גאסען ביינאכט, געקעמפפט מיט די רויבער, איבערגענומען זאַפּאַסען פון געוועהר, וואו זיי האָבען דאָס נאָר געקענט געפינען.

דעם 1טען נאָוועמבער האָט פאָלקאָווניק פּאָלקאָווניקאָוו, דער מי־ליטערישער קאָמאַנדיר פון פעטראָגראד, ארויסגעלאָזט אזא פראָקלא־מאַציע:

„אונזער לאַנד לעבט איבער זעהר שווערע טעג, און דאָך געפינען זיך אונפעראַנטוואָרטליכע מענשען, וואָס רופען צו בעוואפענטע דע־מאָנסטראַציעס און פאָגראָמען. די צאָהל רויבערייען און די אונ־אָרדנונג פערגרעסערט זיך פון טאָג צו טאָג.

„אזא לאַגע דעזאָרגאַניזירט דאָס לעבען פון די בירגער, זי שטערט די סיסטעמאַטישע ארבייט פון דער רעגיערונג און פון די שטאָדטי־שע אינסטיטוציאָנען.

„אין פולען בעוואוסטזיין פון מיין פעראַנטוואָרטליכקייט און מיין פליכט פאַר מיין לאַנד, בעפעהל איך:

„1) יעדע מיליטערישע אָבטהיילונג זאָל מיט אַלע מיטלען העלפען דער שטאָדט־פערוואַלטונג, די קאָמיסאַרען, דער מיליץ, צו היטען די רעגיערונגס־אינסטיטוציאָנען.

„2) פאַטרולען זאָלען אָרגאַניזירט ווערען אין פערבינדונג מיט די ראַיאָנע קאָמאַנדירען און די פערטרעטער פון דער שטאָדט־מיליץ. מיטלען זאָלען גענומען ווערען צו ארעסטירען די פערברעכער און דעזער־טירען.

„3) אַלע פּערזאָנען, וואָס קומען אין קאַזאַרמעס און רייצען צו בעוואפענטע דעמאָנסטראַציעס און פאָגראָמען, זאָלען ארעסטירט ווערען און צוגעשטעלט ווערען אין דער קאַנצעלאַריע פון דעם 2טען קאָמאַנדיר פון דער שטאָדט.

„4) בעוואפענטע דעמאָנסטראַציעס אָדער אַנדערע אונרוהען זאָ־

לען אונטערדריקט ווערען מיט א שטארקער האנד פון דער ערשטער מינוט אָן.

„5) סאָלדאטען זאָלען העלפען די קאָמיסארען צו פערהיטען אוננויטיגע הויז־זוכונגען און אוננויטיגע ארעסטען.

„6) וועגען יעדער געשעהענים אין יעדען ראיאָן זאָל תיכף גע־מעלדעט ווערען דעם שטאב פון דעם פעטראָגראדער מיליטערישען ראיאָן.

„איך פאָדער אויף אַלע ארמעע־קאָמיטעטען און אָרגאניזאציעס צו העלפען די קאָמאנדירען ערפילען די פליכטען, וואָס זיינען אויף זיי ארויפגעלעגט".

אין דעם ראטה פון דער רעפובליק האָט קערענסקי ערקלעהרט, אז די רעגיערונג ווייסט זעהר גוט וועגען די באָלשעוויסטישע הכנות, און זי האָט גענוג קראפט צו מעסטען זיך מיט יעדער דעמאָנסטראציע. קערענסקי האָט בעשולדיגט דעם „ראבאָטשי פוט", דעם אָרגאן פון די באָלשעוויקעס, אז ער טהוט די זעלביגע שעדליכע ארבייט, ווי פורישקעוויטש'עס „נאָוואיא רוס", „נאָר וואָס זאָלען מיר טהאָן", האָט ער צוגעגעבען, „די פרעסע איז אין גאנצען פריי, און די רעגיערונג האָט קיין שום מעגליכקייט ניט צו קעמפפען געגען ליגענס"... לויט קערענסקי'ן איז אויסגעקומען, אז די קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע פראָ־פאגאנדא, וואָס פרעהט אזוי דאָס הארץ פון דער שווארצער מאה, האָט אין זיך צוויי זייטען.

„איך פערזענליך בין א פערלאָרענער מענש" האָט ער געזאָגט. „עס ארט מיך שוין ניט, וואָס מיט מיר אליין וועט זיין. דעריבער האָב איך דעם מוטה צו זאָגען, אז דער אנדערער געהיימניספולער צד — דאָס איז די העסליכע פראָוואָקאציע, וואָס די באָלשעוויקעס האָבען ארויסגערופען אין שטאָדט!"

דעם 2טען נאָוועמבער איז געווען אין פעטראָגראד סך הכל אזוינע פופצעהן דעלעגאטען פון אנדערע שטעדט. אויף מאָרגען איז שוין געווען הונדערט, איבערמאָרגען 175, פון זיי זיינען 103 געווען באָלשעוויקעס... צו א קוואָרום האָט מען בעדאַרפט האָבען 400, און ביז'ן קאָנגרעס איז סך הכל געבליבען דריי טעג...

א סך צייט האָב איך יענע טעג פערבראכט אין דעם סמאָלני אינסטיטוט. ארייננעהן אהין איז שוין ניט געווען אזוי גרינג. צוויי

רייהען וועכטער האבען געהיט דעם טויער. אין הויף פאר דעם אריינגאנג זיינען געשטאנען לאנגע רייהען מענשען און געווארט. בע־אמטע האבען זיי אויסגעפרעגט, וואס זיי דארפען, און בעטראכט זייערע פעסער. דאס סיסטעם פון פעסער האט מען געענדערט אלע עטליכע שעה, ווארום מען האט זיך געוואלט פערהיטען פון שפיאנען, וועלכע האבען אויסגעניצט יעדע געלעגענהייט זיך אריינצוכאפען אינעווייניג.

איינמאל בין איך צוגעקומען צום טויער, האב איך געזעהן טראצ־קי׳ן מיט זיין ווייב אין דער פאדערשטער רייה. א סאלדאט האט זיי אבגעשטעלט. טראצקי האט א טאפ געטהאן אין קעשענע. ער האט אבער ניט געפונען זיין פאס.

„מילא", האט ער געזאגט, „איהר קענט מיר דאך. איך בין טראצקי".

„איהר מוזט האבען א פאס", האט דער סאלדאט זיך גע׳עקשנ׳ט, „איך קען אייך ניט אריינלאזען. וואס איז מיר אייער נאמען, איהר דארפט מיר ווייזען אייער פאס".

„איך בין דאך אבער דער פרעזידענט פון דעם פעטראגראדער סאוויעט"....

„נו, איז וואס?" האט דער סאלדאט געענטפערט „אויב איהר זענט א גרויסער מאכער, מוזט איהר כאטש האבען א קליין פאפירעל".

טראצקי איז געווען זעהר געדולדיג. „לאמיר זעהן דעם קאמענ־דאנט", האט ער געזאגט. דער סאלדאט האט זיך געקווייקעלט, געווארטשעט, אז ער וועט ניט געהן שטערען דעם קאמענדאנט צוליעב יעדען שווארצען יאהר. ענדליך האט ער צוגערופען דעם אויפזעהער איבער דער וואך. טראצקי האט איהם ערקלערט וועגען וואס עס האנדעלט זיך. „מיין נאמען איז טראצקי", האט ער איבערגעחזר׳ט.

„טראצקי?" האט זיך יענער געקראצט אין קאפ. „איך האב ערגעץ געהערט דעם נאמען", האט ער ענדליך צוגעגעבען. „ניטא קיין סכנה. איהר מעגט אריינגעהן, טאווארישטש"...

אין קארידאר האב איך בעגעגענט קאראכאנ׳ען, א מיטגליעד פון דעם באלשעוויסטישען צענטראל־קאמיטעט. ער האט מיר ערקלעהרט, ווי עס וועט אויסזעהן די נייע רעגיערונג.

„א לויזע ארגאניזאציע, וואס רופט זיך אב אויף דעם ווילען און אויף דער שטימונג פון די מאסען, ווי זיי ווערען אויסגעדריקט

אין די סאָוויעטען, און וואָס גיט פולע פרייהייט די אָרטיגע קרעפטען. די איצטיגע פראָוויזאָרישע רעגיערונג איז אַ שטערונג פאַר די אָרטיגע דעמאָקראַטישע קרעפטען, פונקט ווי עס איז געווען די זעלבסט-הער־שענדע רעגירונג. אין דער נייער געזעלשאַפט וועט די איניציאַטיווע קומען פון אונטען... די רעגיערונגס-פאָרם וועט אויסגעאַרבייט ווע־רען לויט דעם פּראָגראַם פון דער רוסישער סאָציאַל-דעמאָקראַטישער אַרבייטער-פּאַרטיי. דער נייער צענטראַלער עקזעקוטיוו-קאָמיטעט וועט זיין דער רוסישער פּאַרלאַמענט. ער וועט זיין פעראַנטוואָרט־ליך פאַר דעם אַלל-רוסישען סאָוויעטען-קאָנגרעס, וואָס וועט זיך צונויפקומען פון צייט צו צייט. אין דער שפּיץ פון יעדען מיניס־טאַריום וועט זיין אַ קאָלעגיום, אַ קאָמיטעט אַנשטאָט אַ מיניסטער. די קאָלעגיומס וועלען זיין דירעקט פעראַנטוואָרטליך פאַר די סאָוויע־טען..."

דעם 30טען אָקטאָבער בין איך אַרויפגעגאַנגען אויפ'ן בוידעם פון סמאָלני אינסטיטוט, וואו איך האָב געהאַט אַ געשפּרעך מיט טראָצקי'ן אין אַ קליינעם לעדיגען צימער. דער אינטערוויו איז גע־ווען בעשטימט פון פריהער. טראָצקי איז געזעסען אויף אַ פּראָסטען ביינקעל אינמיטען צימער לעבען אַן אָבגעדעקטען טיש. איך האָב איהם פערשפּאָרט אַ סך פרעגען. ער האָט גערעדט מעהר ווי אַ שטונ־דע. גערעדט אָהן אַן אָבהאַלט. איך גיב איבער די וויכטיגסטע טהיי־לען פון זיין געשפּרעך אין זיינע אייגענע ווערטער:

„די פראָוויזאָרישע רעגיערונג איז אין גאַנצען מאַכטלאָז. די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג איז קאָנטראָלירט פון דער בורזשואַזיע, אָבער דאָס איז פערמאַסקירט דורך אַ כלומר'שטדיגער קאָאַליציע מיט די אָבאָראַנצעס. די פּויערים זענען שוין מיעד וואַרטענדיג, זיי מאָ־כען אויפשטאַנדען צו פערכאַפּען די לאַנג-פערשפּראָכענע ערד. די אַרבייטער איבעראַל גאַנצען לאַנד זענען אויפגערעגט און פערביטערט. די בורזשואַזיע קען אָנהאַלטען איהר הערשאַפט נור דורך אַ בירגער קריעג. קאָרנילאָווישטשינע איז, אין די הענד פון דער בורזשואַזיע, דאָס איינציגע מיטעל צו בלייבען ביי'ם רודער. אָבער די בורזשואַזיע איז שוואַך. די אַרמיי איז מיט אונז. די פּשרה-מאַכער און פּאַסי־פיסטען, די סאָציאַליסטען-רעוואָלוציאָנערען און מענשעוויקעס, האָ־בען אָנגעוואָרען זייער איינפלוס, ווייל דער קאַמף צווישען די פּויע־

רים און די פריצים, צווישען די ארבייטער און די קאפּיטאליסטען, צווישען די סאָלדאטען און די אָפיצירען איז געוואָרען שטארקער, ביטערער, הייסער. נור דורך א פעראייניגטער האנדלונג פון די מאַסען, נור דורך א זיעג פון דער פּראָלעטארישער דיקטאטור קען די רעוואָלוציע דערגרייכען איהר ציעל, נור אזוי קען מען ראטעווען דאָס פאָלק...

„די סאָוויעטען זיינען די פאָלשטענדיגסטע פארטרעטער פונ׳ם פאָלק, — פאָלשטענדיג אין זייער רעוואָלוציאָנערער ערפאהרונג, אין זייערע אידעען און ציעלען. די סאָוויעטען האלטען זיך אויף דער ארמיי אין די טראנשעען, אויף די ארבייטער אין די פאבריקען, אויף די פויערים אין די פעלדער, און זיי זיינען דעריבער דער אמת׳ער חוט השדרה פון דער רעוואָלוציע.

„מען האָט געפּרואווט בעשאפען א מאכט אָהן די סאָוויעטען. האָט מען בעשאפען נור מאכטלאָזיגקייט. אין די קאָרידאָרען פון דעם ראטה פון דער רוסישער רעפובליק שמידט מען אלערליי קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע פּלענער. די קאדעטישע פּארטיי איז די אָרגאַניזירטע און קעמפּפענדע קאָנטר־רעוואָלוציע. דער סאָוויעט, פון דער אנדערער זייט, פארטרעט די אינטערעסען פון דעם פאָלק. צווישען אָט דיביידע לאגערען איז אייגענטליך ניטאָ קיין וויכטיגע סאָציאַלע גרופּען, וואָס זאָלען קענען שפּיעלען א ראָלע...

„עס איז דער „לוטטע פינאלע“ (דער ענטגילטיגער קאמף). די בורזשואזע קאָנטר־רעוואָלוציע אָרגאניזירט איהרע קרעפטען און וואַרט נאָר אויף דער געלעגענהייט צו בעפאלען אונז. אונזער ענטפער וועט זיין פעסט און ענטשלאָסען. מיר וועלען פארענדיגען די ארבייט, וואָס מען האָט קוים אָנגעהויבען אין מארט, און וואָס מען האָט א רוק געטהאָן פאָרווערטס אין דער צייט פון קאָרנילאָוו...“

טראָצקי האָט אויך בעריהרט די אויסלענדישע פּאָליטיק פון דער נייער רעגיערונג:

„קודם כל וועלען מיר אויפאָדערען צו שליסען א וואפענשטיל־שטאנד אויף אַלע פראָנטען. דאָן צו רופען א קאָנפערענץ פון אַלע פעלקער צו בעטראכטען דעמאָקראטישע פריעדענס־בעדינגונגען. אויף וויפיעל דער פריעדענס־אָבמאַך וועט פארקערפּערען דעמאָקראטישע אידעען, וועט זיך ווענדען אָן דעם רעוואָלוציאָנערען אָבקלאַנג, וואָס

מיר וועלען געפינען אין אייראָפּא. אויב מיר גרינדען דאָ אַ סאָוויעט־ען־רעגיערונג, וועט דאָס זיין אַ געוואַלדיגער פאַקטאָר צו שליסען אַ באַלדיגען פריעדען אין אייראָפּא. ווארום די נייע רעגיערונג וועט זיך תיכף ווענדען דירעקט צו אַלע פעלקער איבער די קעפּ פון זייערע רעגיערונגען. אויף דער פריעדענס־קאָנפערענץ וועט די רוסישע רעוואָלוציע מיט אַלע כחות פּרואווען דורכפיהרען דאָס פּראָגראַם פון „קיינע אַנעקסיעס, קיינע קאָנטריבוציעס, דאָס רעכט פון אַלע פעלקער אויף זעלבסט בעשטימונג, און אַ פעדעראַלע רעפּובליק פון אייראָפּא“...

„איך שטעל מיר פאָר נאָך דעם קריעג אַן איבערגעבויטע אייראָפּא, — איבערגעבויט ניט דורך דיפּלאָמאַטען, נור דורך דעם פּראָלעטאַריאַט. מיר מוזען האָבען אַ פעדעראַלע רעפּובליק פון אייראָפּא, — די פעראייניגטע שטאַאַטען פון אייראָפּא. נאַציאָנאַלע אויטאָנאָמיע איז שוין מעהר ניט גענוג. די עקאָנאָמישע ענטוויקלונג פערלאַנגט, אַז די גרענעצען צווישען פעלקער זאָלען אינגאַנצען אָבגעשאַפט ווערען. בלייבט אייראָפּא צושפּאָלטען אויף איינצעלנע נאַציאָנאַלע גרופּען, וועט דער אימפּעריאַליזם ווידער אָנהויבען זיין ארבייט. נאָר אַ פעדעראַלע רעגירונג אין אייראָפּא קען ברענגען פריעדען אויף דער וועלט...“ ער האָט אַ שמייכעל געטהאָן מיט זיין פּיינעם, קוים קוים איראָנישען שמייכעל. „אָבער דערצו איז נויטיג דער אויפשטאַנד פון די אייראָפּעאישע מאַסען, אַנדערש קען מען דאָס ניט אויספיהרען, — איצט...

דערווייל האָט די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג אָנגעהויבען פּלאַנעווען אוועקצושיקען דעם פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן צום פראָנט.

אין פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן זיינען געווען אַזוינע זעכציג טויזענד סאָלדאַטען, וואָס האָבען גענומען אַ גרויסען חלק אין דער רעוואָלוציע. דאָס האָבען זיי געהאָלפען דורכפיהרען די גרויסע איבערקעהרעניש אין מאַרט, דאָס האָבען זיי בעשאַפען דעם סאָוויעט פון סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען, און דאָס האָבען זיי אָבגעשטויסען קאָרנילאָוו׳ן פון די פּעטראָגראַדער טויערען.

איצט איז אַ גרויסער טהייל פון זיי געווען באָלשעוויסטיש. ווען

די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג האָט געשמועסט וועגען עוואַקואירען די שטאָדט, איז דאָס געווען דער פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן, וואָס האָט ערקלעהרט: „אויב איהר זיינט ניט פעהיג צו פערטהיידיגען די שטאָדט, שליסט פריעדען; אויב איהר קענט ניט שליסען קיין פריעדען, געהט אוועק און גיט איבער אייער מאַכט צו אַ פאָלקס־רעגיערונג, וואָס וועט טהאָן אי דאָס ערשטע און אַי דאָס צווייטע...“

עס איז געווען קלאָהר, אַז דער ערפאָלג פון יעדען אויפשטאַנד אין פּעטראָגראַד וועט זיך ווענדען אָן דער האַלטונג פון דעם פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן. נו, האָט די רעגיערונג געפּלאַנעוועט צו פערבייטען דעם גאַרניזאָן אויף פאָלקען פון „אייגענע מענשען“ — קאָזאַקען, טויט־באַטאַליאָנען. די אַרמעע־קאָמיטעטען, די מעסיגע סאָציאַליסטען און דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָבען אונטערגעהאַלטען די רעגיערונג. אַ ברייטע פּראָפּאַגאַנדאַ האָט זיך געפיהרט ביים פראָנט און אין פּעטראָגראַד. מען האָט אָנגעוויזען, אַז אַכט חדשים נאָכאַנאַנד האָט דער פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן געלעבט אַ רוהיג לעבען אין די קאַזאַרמעס, בשעת די איבעריגע סאָלדאַטען האָבען געליטען און געשטאָרבען אין די טראַנשעען.

אַ שטיק אמת איז טאַקי דערין געווען. די פאָלקען פונ׳ם פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן האָבען קיין חשק ניט געהאַט צו פערלאָזען זייער רוהיגען לעבען און געהן צום פראָנט, דערצו נאָך מיט אָן אויסזיכט אויף אַ ווינטער־מלחמה. עס זיינען אָבער געווען אַנדערע סבות אויך. דער פּעטראָגראַדער סאָוויעט האָט ניט געטרויט דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג; פון דעם פראָנט זיינען אָנגעקומען הונדערטער דעלעגאַטען, אויסגעקליבען דורך פּשוט׳ע סאָלדאַטען; זיי האָבען ערקלעהרט: „אמת, מיר דאַרפען טאַקע האָבען נייע קרעפטען, מיר ווייסען אָבער, אַז מען דאַרף היטען פּעטראָגראַד און די רעוואָלוציע... דעריבער האַלט איהר, חברים, די שטאָדט, און מיר וועלען האַלטען דעם פראָנט.“

דעם 25טען אָקטאָבער האָט דער צענטראַל־קאָמיטעט פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט דיסקוטירט די פראַגע וועגען בילדען אַ בעזונדערען מיליטערישען קאָמיטעט צו ענטשיידען די גאַנצע אַנגעלעגענהייט. די זיצונג איז פאָרגעקומען הינטער פערשלאָסענע טהירען. אויף מאָרגען האָט די סאָלדאַטען־אַבטהיילונג פון דעם פּעט־

ראָגראַדער סאָוויעט אויסגעקליבען אַ בעזונדערען קאָמיטעט, וואָס האָט תיכף ערקלעהרט אַ באָיקאָט אויף אַלע בורזשואַזע צייטונגען און האָט שאַרף קריטיקירט דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט דערפאַר וואָס ער איז געגען אַ קאָנגרעס פון אַלע סאָוויעטען. אויף אַ זיצונג פונ׳ם פעטראָגראַדער סאָוויעט האָט טראָצקי דעם 29טען פאָרגעשלאָגען, אַז דער סאָוויעט זאָל פאָרמעל אַנערקענען דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. „מיר מוזען בעשאַפען אונזער אייגענע בעזונדערע אָרגאַניזאַציע, וואָס זאָל פעהיג זיין צו געהן אין שלאַכט און אויב נויטיג צו שטאַרבען אין קאַמפף“. מען האָט בעשלאָסען צו שיקען צום פראָנט צוויי דעלעגאַציעס: איינע פונ׳ם סאָוויעט און איינע פונ׳ם גאַרניזאָן. די דעלעגאַציעס האָבען זיך געזאָלט אָן עצה האַלטען מיט די סאָלדאַטען־קאָמיטעטען און דעם גענעראַל־שטאַב.

ווען די דאָזיגע דעלעגאַציעס זיינען אָנגעקומען קיין פסקאָוו, האָט גענעראַל טשערעמיסאָוו, דער קאָמאַנדיר פונ׳ם צפון־פראָנט, זיי קורץ געמעלדעט, אַז ער האָט בעפוילען דעם פעטראָגראַדער גאַרניזאָן צו פערלאָזען פעטראָגראַד און געהן צום פראָנט. ווייטער גאָרנית. דעם קאָמיטעט פונ׳ם גאַרניזאָן האָט מען ניט ערלויבט צו פערלאָזען פעטראָגראַד...

אַ דעלעגאַציע פון דער סאָלדאַטען־סעקציע פון דעם פעטראָגראַדער סאָוויעט האָט פערלאַנגט, אַז מען זאָל צולאָזען איהרען אַ פערטרעטער צו דעם שטאַב פון דעם פעטראָגראַדער מיליטערישען ראַיאָן. די פאָדערונג איז געבליבען אונערפילט. דער פעטראָגראַדער סאָוויעט האָט פערלאַנגט, אַז מען זאָל ניט ארויסגעבען קיינע בעפעהלען אָהן דער צושטימונג פון דער סאָלדאַטען־סעקציע. ניט ערפילט. מען האָט איינפאַך ערקלעהרט די דעלעגאַטען: „מיר אַנערקענען דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, מיר קענען אייך ניט און ווייסען אייך ניט. אויב איהר האַנדעלט געגען דעם געזעץ, וועלען מיר אייך אַריינזעצען אין טורמע“.

דעם 30טען אָקטאָבער איז פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון פערטרעטער פון אַלע פעטראָגראַדער פאָלקען. מען האָט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, אַז: „דער פעטראָגראַדער גאַרניזאָן אַנערקענט מעהר ניט די פראָוויזאָרישע רעגיערונג. אונזער רעגיערונג איז דער פעט־

ראָגראַדער סאָוויעט. מיר וועלען פאָלגען נאָר אַזעלכע בעפעהלען, וואָס קומען פון דעם פעטראָגראַדער סאָוויעט, דורך דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט"... די אָרטיגע מיליטערישע אָבטהיילונגען האָבען בעקומען אַ בעפעהל צו וואַרטען אויף אינסטרוקציעס פון דער סאָלדאַטען־סעקציע פון דעם פעטראָגראַדער סאָוויעט.

אויף מאָרגען האָט דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט גערופען זיין אייגענע מיליטערישע פערזאַמלונג, וואָס איז הויפטזעכליך בעשטאַנען פון אָפיצירען; ער האָט אָרגאַניזירט אַ קאָמיטעט צו אַרבייטען האַנד אין האַנד מיט דעם שטאַב און האָט פונאַנדערגעשיקט קאָמיסאַרען אין אַלע טהיילען פון שטאָדט. אַ ריעזיגע פערזאַמלונג פון סאָלדאַטען אין סמאָלני אינסטיטוט האָט דעם 3טען נאָוועמבער אָנגענומען אַזאַ רעזאָלוציע:

„מיר גריסען די אָרגאַניזירונג פון אַ מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, דער פעטראָגראַדער קאָמיטעט פערשפרעכט צו שטיצען דעם קאָמיטעט אין אַלע זיינע פערהאַנדלונגען און צו בעשאַפען אַן ענגערע פערבינדונג צווישען דעם לאַנד און דעם פראָנט אין די אינטערעסען פון דער רעוואָלוציע.

„דער גאַרניזאָן ערקלעהרט ווייטער, אַז צוזאַמען מיט'ן רעוואָלוציאָנערען פראָלעטאַריאַט פון פעטראָגראַד וועט ער היטען די רעוואָלוציאָנערע אָרדנונג אין שטאָדט. יעדער פערזוך מצד די קאָרנילאָוועס אָדער מצד דער בורזשואַזיע צו פראָוואָצירען דאָס פאָלק וועט בעגעגענען אַן אונדערבאַרעמדיגען ווידערשטאַנד".

דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט איצט דערפיהלט זיין מאַכט. ער האָט זיך געווענדעט צום פעטראָגראַדער שטאַב מיט דער לעצטער פאָדערונג זיך אונטערצוואַרפען אונטער זיין קאָנטראָל. די דרוקערייען האָט ער פערבאָטען צו דרוקען אויפרופען אָדער פראָקלאַמאַציעס אָהן זיין ערלויבנים. בעוואָפענטע קאָמיסאַרען האָבען בעזוכט דעם קראָנווערסק־אַרסענאַל און פערכאַפט גרויסע מאַסען ביקסען און אַמוניציע. אויך האָבען זיי ניט דערלאָזט, אַז מען זאָל אַוועקשיקען 10,000 באַיאָנעטען, וואָס מען האָט געזאָלט טראַנספאָרטירען קיין נאָוואָ־טשערקאַסק, וואו קאַלעדין איז געשטאַנען מיט זיינע קאַזאַקען...

די רעגיערונג האָט איצט דערפיהלט די געפאַהר. זי האָט

פערשפּראָכען, אַז זי וועט קיינעם ניט בעשטראָפען, אויב דער קאָמי־טעט וועט זיך אויפלייזען. עס איז אָבער געווען צו שפּעט. האַלבע נאַכט דעם 5טען נאָוועמבער האָט קערענסקי אַליין געשיקט מאַלעווסקי׳ן מיט אַ פאָרשלאַג, אַז דער פעטראָגראַדער סאָוויעט זאָל האָבען אַ פערטרעטערשאַפט אין דעם שטאַב. דער מיליטערישער רעוואָלו־ציאָנערער קאָמיטעט האָט אָנגענומען דעם פאָרשלאַג. מיט אַ שעה שפּעטער האָט גענעראַל מאַנקאָווסקי, דערוויילינער קריעגס־מיניסטער, געביטען דעם בעשלום...

דיענסטאַג אין דער פריה, דעם 6טען נאָוועמבער, האָט אין די גאַסען זיך בעוויזען אַ פּלאַקאַט, וואָס האָט אויפגערודערט די גאַנצע שטאָדט. אונטערגעשריבען אונטער׳ן פּלאַקאַט איז געווען „דער מי־ליטערישער־רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט ביים פעטראָגראַדער סאָוויעט פון ארבייטער און סאָלדאַטען“.

„צו דער בעפעלקערונג אין פעטראָגראַד!

„בירגער!

„די קאָנטער־רעוואָלוציע האָט אויפגעהויבען איהר פערברעכע־רישען קאָפּ. די קאָרנילאָווצעס מאָביליזירען זייערע קרעפטען צו ברעכען דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס פון די סאָוויעטען און די גרינ־דונגס־פערזאַמלונג. די פּאָגראָמשטשיקעס פּרובען אויפהעצען די בע־פעלקערונג אין פעטראָגראַד צו אומרוהען און בלוט־פערגיסונג. דער פעטראָגראַדער סאָוויעט פון ארבייטער און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען נעהמט אויף זיך די פליכט צו היטען די רעוואָלוציאָנערע אָרדנונג אין שטאָדט געגען קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע פערזוכען און פּאָגראָמען.

„דער פעטראָגראַדער גאַרניזאָן וועט ניט דערלאָזען קיין אונרוהען און געוואַלדטהאַטען. מיר לאַדען איין די בעפעלקערונג צו ארעסטירען כוליגאַנעס און שווארצע מאה׳דיגע אַגיטאַטאָרס און זיי אָבפיהרען צו אַ סאָוויעט־קאָמיסיע אין דער נאָהענטסטער קאַזאַרמע. טאָמער וועלען די שווארצע קרעפטען פּרוואווען מאַכען אונאָרדנונג אין די גאַסען פון פעטראָגראַד, טאָמער וועלען זיי פּרוואווען רויבען אָדער קעמפּפען, וועלען די פערברעכער אָבגעמעקט ווערען פון דעם פּנים פון דער ערד!

„בירגער, מיר פאָדערען אייך אויף צו זיין אויסגעהאַלטען און רוהיג, די זאַך פון דער רעוואָלוציע איז אין זיכערע הענד.

„אָט דאָס איז אַ צעטעל פון די פאָלקען, וואו עס געפינען זיך קאָמיסאַרען פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט...“

דעם 3טען נאָוועמבער האָבען די באָלשעוויקעס געהאט אַן אנדער היסטאָרישען מיטינג הינטער געשלאָסענע טהירען. זאָלקינד האָט מיר וועגען דעם געלאָזט וויסען, און איך האָב געוואַרט אין קאָרידאָר. ווען וואָלאָדאַרסקי איז ארויסגעגאנגען, האָט ער מיר דערצעהלט, וואָס מען האָט דאָרט גערעדט.

לענין האָט געזאָגט: „דער זעקסטער נאָוועמבער איז צו פריה; מיר מוזען האָבען אַן אַלל־רוסישען פונדאמענט פאר אונזער אויפ־שטאַנד. דעם 6טען וועלען נאָך ניט זיין אַלע קאָנגרעס־דעלעגאַטען אין פעטראָגראַד... דער 8טער נאָוועמבער איז ווידער צו שפּעט. דעמאָלט וועט שוין דער קאָנגרעס זיין אָרגאַניזירט און אַ גרויסע אָרגאַניזירטע קערפּערשאפט קען ניט אָננעהמען קיין שנעלען ענטשי־דענעם בעשלוס. מיר מוזען האַנדלען דעם 7טען. דעמאָלט וועט דער קאָנגרעס זיך וואָס נאָר האָבען געעפענט, וועלען מיר קומען און וועלען איהם זאָגען: אָט איז די מאכט, וואָס וועסטו טהאָן מיט איהר?“...

אויפ׳ן אויבערשטען שטאָק איז געזעסען אַ דאַרער נפש מיט אַ דינעם פּנים און לאַנגע האָר. דער מאַן איז אַ מאָל געווען אַן אָפיציער אין ניקאָלאַי׳ס ארמעע, שפּעטער איז ער געוואָרען אַ רעוואָלוציאָנער און אַ פּאָליטישער עמיגראַנט, זיין נאָמען איז געווען א װ ו ס ע ־ י ע נ ק א, און גערופען האָט מען איהם א נ ט א נ א װ ו. זיין ספּעציאַליטעט איז געווען מאטעמאטיק, אַ חוץ דעם איז ער געווען אַ גוטער שאך־שפּיעלער. ער איז דאָס געזעסען און אויסגעאַרבייט גענויע פּלענער ווי צו פערכאַפּען די שטאָדט.

די רעגיערונג פון איהר זייט האָט זיך אויך געגרייט. שטילערהייד האָט מען ארויסגעגעבען בעפעהלען, אַז די געטרייסטע פאָלקען פון אַלע פערשידענע דיוויזיעס זאָלען קומען קיין פעטראָגראַד. די יונ־קער־אַרטילעריע האָט מען אַוועקגעשטעלט אינ׳ם ווינטער־פּאַלאַץ; קאַזאַקען־פּאַטרולען האָבען זיך דאָס ערשטע מאָל נאָך די יולי־טעג בעוויזען אין די גאַסען; פּאָלקאָווניקאָוו האָט ארויסגעגעבען איין בעפעהל נאָכ׳ן אַנדערען, וואו ער האָט צוגעזאָגט צו אונטערדריקען יעדע אונגעהאָרכזאַמקייט מיט זיין גאַנצער ענערגיע. קישקין, דער

געהאסטער בילדונגס־מיניסטער, איז בעשטימט געוואָרען ספּעציעלער קאָמיסאַר צו האַלטען אָרדנונג אין פּעטראָגראַד. פאַר זיינע געהילפען האָט ער בעשטימט צוויי אויך זעהר אונבעליעבטע טהוער, רוטענבערג און פּאַלטשינסקי. פּעטראָגראַד, קראָנשטאַדט און פינלאַנד זיינען ערקלעהרט געוואָרען אין בעלאַגערונגס־צושטאַנד. אויף וואָס די בורזשואזע „נאָוואָיע ווּרעמיא“ (די נייע צייט) האָט איראָניש בעמערקט:

„וואָס טויג דער בעלאַגערונגס־צושטאַנד? די רעגיערונג איז דאָך סיי ווי מעהר ניט קיין קראַפט. זי האָט ניט קיין מאָראַלען אויטאָריטעט, און זי האָט ניט דעם נויטיגען אַפּאַראַט צו צווינגען מיט געוואַלד... אין בעסטען פאַל קען זי נאָר פערהאַנדלען מיט די, וואָס ווילען איהר טהאָן אַ טובה און פערהאַנדלען מיט איהר. מעהר קען זי ניט טהאָן גאָר ניט...“

מאָנטאַג אין דער פריה, דעם 5טען נאָוועמבער, בין איך אַריבערגעגאַנגען אין מאַריאינסקי פּאַלאַץ, אַ קוק טהאָן וואָס טהוט זיך מיט דעם ראטה פון דער רוסישער רעפּובליק. וואָס האָב איך געפונען? פערביטערטע דעבאַטען וועגען טערעשטשענקאָ׳ס אויסלאַנדס־פּאָליטיק, אָבקלאַנגען פון מעשה בורצעוו־וואָרכאָווסקי, אַלע דיפּלאָמאַטען זיינען געווען אין זאַאַל, אַ חוץ דעם איטאַליענישען אַמבאַסאַדאָר.

ווען איך בין אַריינגעקומען, האָט דער לינקער סאָציאַליסט־רעוואָלוציאָנער קארעלין געלייענט אויפ׳ן קול אַ לייט־אַרטיקעל פון דער לאָנדאָנער „טיימס“, וואו עס איז געזאָגט געוואָרען, אַז די איינציגע רפואה געגען באָלשעוויזם איז קוילען. קארעלין האָט זיך געווענדעט צו די קאַדעטען און אויסגעשריען: „דאָס איז אייער מיינונג אויך, ניט אזוי?“

שטימען פון רעכטס האָבען געענטפערט: „יאַ! יאַ!“

„איך וויים דאָס גאַנץ געווים“, האָט קארעלין געענטפערט. „איהר האָט נאָר ניט קיין מוטה צו פּראָוווען די רפואה“.

סקאָבעלעוו, מיט זיין ווייכען בלאָנדען באָרד און געגרייזעלטע געלע האָר, מעהר עהנליך צו אַן אָפּערא־זינגער איידער צו אַ מאַן פון האַנדלונג, האָט זעהר שעמעוודיג פערטיידיגט דעם „נאַקאַז“ פון דעם סאָוויעט. עס האָט זיך בעקומען דער איינדרוק, אַז ער פער־

ענטפערט זיך פאר'ן עולם. דאן האט זיך בעוויזען טערעשטשענקא, וועמען דער לינקער פליגעל האט בעגעגענט מיט אויסגעשרייען: „רעזיגנירען", „רעזיגנירען!" אין זיין רעדע האט ער געטענה'ט, אז די דעלעגאטען פון דער רעגירונג און פון דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאמיטעט צו דעם פאריזער קאנפערענץ דארפען שטעהן אויף דעם זעלביגען שטאנדפונקט. עטליכע ווערטער וועגען איינפיהרען דיסציפלין אין דער ארמעע, וועגען קריעג ביז צו א זיעג... א טומעל. די לינקע ווייזען ארויס א שארפען ווידערשטאנד, אבער דער ראטה פון דער רוסישער רעפובליק נעהמט אן א רעזאלוציע אריבערצוגעהן צו דער געוועהנליכער טאגעס־ארדנונג.

דער שווייצער, וואס האט מיר געהאלפען אנטאן מיין מאנטעל, האט געוואָרטשעט: „איך ווייס ניט וואס עס טהוט זיך מיט'ן אָרימען רוסלאנד. די אלע מענשעוויקעס און באלשעוויקעס און טרודאוויקעס... די אוקראינע און די פינלאנד, און די דייטשע אימפעריאליסטען, און די ענגלישע אימפעריאליסטען... איך בין שוין אלט 45 יאהר, און זינט איך לעב האב איך ניט געהערט אזוי פיעל ווערטער, וויפיעל איך הער דא איצט..."

אין קארידאר האב איך בעגעגענט פראפעסאר שאצקי, א נפש מיט א פנים'ל ווי א שטשור און אין א זעהר עלעגאנטען פראק. דער פראפעסאר איז געווען א איינפלוסרייכע פיגור אין דער קאדעטישער פארטיי. איך פרעג וואס טראכט ער וועגען דער בעריהמטער „ארויסטרעטונג". ער קנייטשט די פלייצעס און קרימט זיך.

„זיי זיינען אלע בהמות... ווילדע חיות..." ענטפערט ער. „זיי וועלען דאס ניט סמייען. און אויב יא, וועט מען זיי ווייזען ווער עלטער איז. פון אונזער שטאנדפונקט איז עס גאר ניט שלעכט. ווארום אזוי וועלען זיי מאכען א תל פון זיך אליין און וועלען ניט האבען קיין איינפלוס אין דער גרינדונגס־פערזאמלונג...

„נאר אז מיר האלטען שוין אין רעדען, לאמיך אייך דערצעהלען וועגען מיין פלאן פון א רעגירונגס־פארם, וואס מען דארף צושטעלען צו דער גרינדונגס־פערזאמלונג. איך בין, דארפט איהר וויסען, דער פארזיצענדער פון א קאמיסיע, וואס איז בעשטימט געווארען אויסצוארבייטען א פראיעקט פון דער קאנסטיטוציע... מיר וועלען האבען א געזעצגעבענדע קערפערשאפט פון צוויי קאמערען, אזוי ווי ביי אייך

אין די פעראייניגטע שטאאטען. אין דער אונטערשטער קאמער ווע־
לען זיצען טעריטאָריאַלע פערטרעטער, אין דער אויבערשטער וועלען
זיין פערטרעטער פון די ליבעראַלע פראָפעסיעס, זעמסטוואָס, קאָ־
אָפעראַטיווען און פראָפעסיאָנעלע פעראיינען...“

אין דרויסען האָט געבלאָזען אַ קאַלטער פייכטער ווינד, וואָס האָט
דורכגענומען די ביינער; אונטער די פיס האָט די בלאָטע געבליופעט
און זיך פערקליבען אין מיינע שיך. צוויי ראָטעס יונקערס זיינען
דורכגעגאַנגען איבער דער מאָרסקאַיאַ, געהאַמערט מיט די פיס,
געזונגען אַן אַלטע מאָלאָדעצקע פיעסניע (זמר), ווי עס פלעגען טהאָן
די סאָלדאַטען אונטער ניקאָלאַי׳ען... ביים ווינקעל־גאַס האָב איך
געזעהן, אַז די שטאָדט־מיליץ האָט בעקומען פערד צו רייטען און
אַז זי איז באוואפענט מיט רעוואָלווערס אין שפּאָגעל־נייע שיידלעך...
עטליכע מענשען זיינען געשטאַנען און שטיל געקוקט אויף די נייע
רייטער. אויפ׳ן ווינקעל נעווסקי האָב איך געקויפט לענין׳ס בראָ־
שורע: „צו וועלען די באָלשעוויקעס קענען איינהאַלטען די מאַכט?“
געצאָהלט האָב איך מיט אַ מאַרקע, וואָס האָט אין יענע צייטען גע־
דיענט פאַר קליין־געלד. די טראַמווייען זיינען לאַנגזאַם געקראָ־
כען, ווי שטענדיג, סאָלדאַטען און ציווילע זיינען געהאַנגען אויפ׳ן
וואַגאָן פון דרויסען... אויף די טראָטואַרען האָבען דעזערטירען אין
פאַרמענע קליידער פערקויפט פאַפּיראָסען און סיעמעטשקעס... אַ
ביסעל ווייטער אויף נעווסקי האָבען מענשען זיך געשלאָגען פאַר
די לעצטע צייטונגען און געדריכטע גרופען האָבען געלייענט די אונ־
צעהליגע מעלדונגען און פראָקלאַמאַציעס, וואָס זיינען געווען אויפ־
געקלעפּט אומעדום, — פונ׳ם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, די
פויערים־סאָוויעטען, די „מעסיגע“ סאָציאַליסטישע פאַרטייען, די אַר־
מעע־קאָמיטעטען... אַלע פראָקלאַמאַציעס זיינען געווען אויף איין
נוסח: אַלע האָבען געבעטען, געדראָהט, געשאָלטען, גערופען די
אַרבייטער און די סאָלדאַטען צו בלייבען אין דער היים, צו אונטער־
שטיצען די רעגיערונג...

אַ בעפאַנצערטער אָטאָמאָביל איז לאַנגזאַם געפאָהרען אַראָב
און אַרויף און געגעבען סיגנאַלען מיט׳ן האָרן. אויף יעדען ווינקעל
זיינען געשטאַנען מאַסען מענשען, סאָלדאַטען, סטודענטען, און אַלע
האָבען גערעדט, דיסקוטירט. ס׳איז געוואָרען נאַכט. די לאַמטער־

נעס הָאבען זיך אָנגעצונדען דָא און דָארט און הָאבען אויסגעזעהן ווי פערלָארען אין דער נעבעלדיגער פינסטערניש. די כוואליעס מענשען הָאבען זיך אַלץ געגָאסען אָהן אַ אָנהויב און אָהן אַ עק... אזוי הָאט פעטרָאגראד שטענדיג אויסגעזעהן ערב גרויסע פאסירונגען.

די שטָאדט איז געווען נערוועז. די שטָאדט הָאט אויפגעציטערט פון יעדער שארפער שטימע. אָבער די באָלשעוויקעס הָאבען דערווייל ניט געוויזען קיין סמנים פון לעבען. די סאָלדאטען זיינען געווען אין די קאזארמעס, די ארבייטער אין די פאבריקען... מיר זיינען אריינגעגאנגען אין אַ קינעמאטאָגראף לעבען קאזאנסקי סאָבאָר, מען הָאט געשפיעלט אַ בלוטיגע איטאליענישע טראגעדיע פון ליידענשאפט און אינטריגעס... אין די ערשטע רייהען זיינען געזעסען עטליכע סאָלדאטען און מאטראָזען און הָאבען מיט קינדערשער נייגיעריגקייט געקוקט אויפ'ן ליינוואנד. זיי הָאבען בשום אופן ניט געקענט פערשטעהן, פאר וואָס מענשען דארפען זיך אזוי ווארפען אהין און אהער, און פאר וואָס עס דארף זיין אזוי פיעל קוילעריי...

פון דאָרטען בין איך אריבערגעגאנגען אין סמאָלני אינסטיטוט. אין צימער נומער 10, אויפ'ן אויבערשטען שטאָק, הָאט דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט געהאט אַ פערמאנענטע זיצונג. אַן אכצעהן־יעהריגער וויים־בלאָנדער יונג מיט'ן נאָמען ל א ז י מ י ר איז געווען פאָרזיצענדער. פערבייגעהענדיג הָאט ער זיך אָבגעשטעלט און כמעט שעמעוודיג מיר געדריקט די האנד.

„די פעטראָפאוולאָווסקע פעסטונג איז אָקאָרשט איבערגעגאנגען אויף אונזער זייט", הָאט ער געזאָגט מיט אַ פרעהליכען שמייכעל. „אָקאָרשט הָאבען מיר בעקומען אַ מעלדונג פון איינעם פון די פאָלקען, וואָס די רעגיערונג הָאט געהייסען קומען קיין פעטראָגראד. די סאָלדאטען איז די מעשה אויסגעקומען פערדעכטיג, הָאבען זיי אָבגעשטעלט דעם צוג אין גאטשינא און געשיקט אַ דעלעגאציע צו אונז אָנפרעגען וואָס דאָס בעדייט... „וואָס זאָגט איהר, חברים?" הָאבען זיי געפרעגט. „מיר הָאבען דאָך אָקאָרשט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע: די גאנצע מאכט — די סאָוויעטען"... דער מיליטערישער־רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט הָאט זיי געענטפערט: „ברידער, מיר גריסען אייך אין נאָמען פון דער רעוואָלוציע. בלייבט דאָרט, וואו איהר זייט, און ווארט אויף אונזערע אינסטרוקציעס!"...

לאזימיר האט מיר דערצעהלט, אז מען האט דעם סמאלני אבגעשניטען פון אלע טעלעפאנען. אבער די באלשעוויקעס האבען אנגעשטעלט פערבינדונגען מיט די פאבריקען און קאזארמעס דורך מיליטערישע טעלעפאנאגראפישע אפאראטען...

א שטראם פון קוריערען און קאמיסארען האט זיך ארייגעגאסען און ארויסגעגאסען דורך די טהירען פון סמאלני. פאר דער טהיר איז געשטאנען א טוץ פרייוויליגע, גרייט צו געהן אין שליחות אין די ווייטסטע עקען פון שטאדט. איינער פון זיי, א מאן מיט א ציגיינערשען פנים, אנגעטהאן אין א פארמע פון א פארוטשיק (לייטענאנט), האט מיר געזאגט אויף פראנצויזיש: „אלצדינג איז פארטיג, מען דארף נאר א קוועטש טהאן די קנאפקע"...

אין סמאלני האב איך געזעהן פאדוואיסקי'ן, א דינעם בערדיגען ציווילען, וואס האט אויסגעארבייט די סטראטעגיע פון דעם אויפשטאנד; אנטאנאווי'ן, אן אונגעגאלטען, מיט א שמוציגען קאלנער, שיכור פון ניט דערשלאפען; קרילענקא'ן, א נידריגער סאלדאט מיט א ברייטען פנים, מיט א שטענדיגען שמייכעל, מיט פיבערהאפטע זשעסטען און אונזיכערע ווערטער; דיבענקא'ן, א ריעז פון א מאטראז, א בערדיגער, מיט א רוהיגען פנים. זיי אלע זיינען געווען די העלדען פון דער שעה — און פון פיעלע קומענדיגע שעה'ען.

אונטען, אין דעם צימער פון דעם פאבריטשנא זאוואדסקי קאמיטעט, איז געזעסען סעראטאוו און האט נאכאנאנד גע'חתמ'עט בעפעהלען צו די רעגיערונגס-ארסענאלען, זיי זאלען ארויסגעבען וואפען, — הונדערט פופציג ביקסען פאר יעדע פאבריק... 40 דעלעגאטען האבען געווארט אין א רייהע צו בעקומען די אונטערגעשריבענע בעפעהלען...

אין איינעם פון די זאאלען האב איך זיך אנגעשטויסען אויף א באלשעוויק פון די קלענערע פיהרער. ער האט ארויסגענומען און מיר געוויזען א רעוואלווער. „עס הויבט זיך אן", האט ער געזאגט און זיין פנים איז געווען בלאס. „צו מיר וועלען אנהויבען די אטאקע, צו ניט, — דער צווייטער צד ווייסט, אז אדער ער מוז אונז פערניכטען, אדער מיר וועלען מיט איהם שלאגען כפרות..."

דער פעטראגראדער סאוויעט האט אבגעהאלטען זיינע זיצונגען

נאכאנאנד ביי טאג און ביי נאכט. ווען איך בין אריינגעקומען, האט טראצקי געהאלטען אין פערענדיגען זיין רעדע.

„מען פרעגט אונז, צו מיר ווילען מאכען אן ארויסטרעטונג", האט ער געזאגט, „איך קען געבען א קלאהרען ענטפער אויף דער פראגע. דער פעטראגראדער סאוויעט זעהט איין, אז ענדליך איז געקומען די צייט, ווען די גאנצע מאכט מוז אריבערגעהן אין די הענד פון די סאוויעטען. דער איבערגאנג וועט אויסגעפיהרט ווערען דורך דעם אלל־רוסישען קאנגרעס. צו וועט א בעוואפענטע דעמאנסטראציע נויטיג זיין — דאס ווענדעט זיך אן דעם אנדערען צד, וואס וויל שטערען דעם אלל־רוסישען קאנגרעס.

„מיר ווייסען, אז אונזער רעגיערונג איז נעבעכדיג און הילפלאז און ווארט נאר אויפ'ן בעזים פון דער געשיכטע, ער זאל אראבקערען און מאכען פלאץ פאר אן אמת'ע פאלקס־רעגיערונג. פון דעסטוועגען ווילען מיר ניט קיין צוזאמענשטויס. מיר ווילען דאס אויסמיידען אפילו איצט, היינטיגען טאג. מיר האפען, אז דער אלל־רוסישער קאנגרעס וועט נעהמען אין זיינע הענד די מאכט און די הערשאפט, וועלכע איז געגרינדעט אויף די ארגאניזירטע פרייהייט פון דעם פאלק. אויב אבער די רעגיערונג וויל אויסנוצען די קורצע צייט, וואס איז איהר נאך געבליבען צום לעבען — אזוי פיער און צוואנציג, אכט און פיערציג אדער צוויי און זיעבציג שטונדען — צו בעפאלען אונז, וועלען מיר ענטפערען מיט א געגען־אנפאל: א קלאפ פאר א קלאפ, שטאהל פאר אייזען..."

טראצקי'ס מעלדונג, אז די לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען האבען בעשלאסען צו שיקען פערטרעטער צום מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט, האט ארויסגערופען בעגייסטערטע אפלאדיסמענטען...

ווען איך בין ארויסגעגאנגען פון סמאלני דריי א זייגער פארטאג, האב איך געזעהן צוויי קויהלען־ווארפער אויפגעשטעלט אויף ביידע זייטען טויער. שטארקע פאטרולען האבען געהיט דעם טויער און די דערבייאיגע גאסען. ביל שאטאוו איז אנגעקומען שפרינגענדיג איבער די טרעפ. „די צייט איז געקומען", האט ער געזאגט, „עס הויבט זיך אן! קערענסקי האט געשיקט די יונקערס צו פערמאכען אונזערע צייטונגען: „סאלדאט" און „ראבאטשי פוט", אבער

אונזערע סאָלדאַטען זיינען געקומען און אויפגעריסען די רעגיערונגס־שטעמפּלען, און איצט שיקען מיר סאָלדאַטען צו פערכאַפּען די רעדאַקציעס פון די בורזשואזע צייטונגען!" אין גרויס התלהבות האָט ער מיר אַ קלאַפּ געטהאָן אין פּלייצע און זיך אַ לאָז געטהאָן ווייטער.

דעם 6טען אין דער פריה האָב איך זיך געדראַפּט זעהן מיט'ן צענזאָר, וועלכער האָט געהאַט אַ קאַנצעלאַריע אין דעם מיניסטעריום פאַר אויסלענדישע אַנגעלעגענהייטען. אומעטום, אויף אַלע ווענד, זיינען געווען אויפגעקלעפּט היסטערישע אויפרופען צום פאָלק צו זיין „רוהיג". פּאָלקאָווניקאָוו האָט אַרויסגעלאָזען איין פריקאַז נאָך דעם צווייטען:

„איך בעפעהל אַלע מיליטערישע אָבטהיילונגען צו בלייבען אין זייערע קאַזאַרמען און צו וואַרטען אויף מעלדונגען פון דעם שטאַב פון דעם מיליטערישען ראַיאָן... אָפיציערען, וואָס האַנדלען אָהן אַ בעפעהל פון זייער נאַטשאַלסטוואָ, וועלען געמשפּט ווערען אין קריעגס־געריכט פאַר אויפשטאַנד. איך פערבאָט אויסדריקליך אַלע סאָלדאַטען צו פאָלגען בעפעהלען פון וועלכע ניט איז אַנדערע אָרגאַניזאַציאָנען..."

די מאָרגען־צייטונגען האָבען געבראַכט די נייעס, אַז די רעגיערונג האָט אונטערדריקט די „נאָוואיאַ רוס", „זשיוואָיע סלאָוואָ", „ראַבאָטשי פּוט" און „סאָלדאַט", און האָט בעפוילען צו אַרעסטירען די פיהרער פונ'ם פּעטראָגראַדער סאָוויעט און די מיטגליעדער פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט...

ווען איך בין געגאַנגען איבער'ן דוואָרצאָווע פּלאַץ, האָב איך געזעהן עטליכע באַטאַרעען פון דער יונקער־אַרטילעריע. זיי זיינען דורכגעפאָהרען דורך דעם רויטען טויער, קלינגענדיג מיט זייערע מכשירים, און האָבען זיך אויסגעשטעלט פאַר'ן פּאַלאַץ. די גרויסע רויטע געביידע פונ'ם גענעראַל־שטאַב איז געווען זעהר בעלעבט. עטליכע באַפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען זיינען געשטאַנען פאַר דער טהיר, און מאָטאָרס אָנגעזעצט מיט אָפיצירען זיינען אָנגעקומען און אָבגעפאָהרען יעדע ווײַלע... דער צענזאָר איז געווען זעהר אויפגערעגט, פּונקט ווי אַ קליין אינגעלע אין צירק. קערענסקי, האָט ער מיר דערצעהלט, איז אָקאָרשט אַוועקגעפאָהרען אין ראַטה פון דער רעפּובליק צו דערלאַנגען זיין רעזיגנאַציע. איך בין שנעל אַריבערגעפאָהרען

צום מאריאינסקי פאלאַץ, וואו איך האָב נאָך פערכאַפט דעם שלום פון קערענסקי׳ס רעדע. קערענסקי איז געווען זעהר אויפגערעגט, גערעדט האָט ער כמעט אָהן צוזאמענהאַנג, און וואָס ער האָט געזאָגט, איז געווען אַ ליידענשאַפטליכע פערטהיידיגונג פון זיין אייגענער האַל־טונג און אַ בעשולדיגונג געגען זיינע שונאים.

„איך וועל אייך דאָ פאָרלעזען כאַראַקטעריסטישע ציטאַטען פון אַ רייהע אַרטיקלען, וואָס אוליאַנאָוו־לענין האָט אָבגעדרוקט אין „ראַבאָטשי פוט“, האָט ער געזאָגט. „דאָס איז דער זעלביגער לענין, וועלכער בעהאַלט זיך און מיר קענען איהם ניט געפינען צו אַרעס־טירען איהם אַלס אַ פּאָליטישען פערברעכער... — אָט דער פער־ברעכער האָט געהאַט גערופען דעם פּראָלעטאַריאַט און דעם פּעט־ראָגראַדער גאַרניזאָן איבערצו׳חזר׳ען די געשעהענישען פון דעם 16טען און 18טען יולי. ער אַגיטירט פאַר אַ באַלדיגען בעוואָפענטען אויפ־שטאַנד... אַנדערע באָלשעוויסטישע פיהרער האָבען אויך געהאַלטען רעדעס אין פערשיעדענע פערזאַמלונגען און גערופען צו אַ באַלדיגען אויפשטאַנד... בעזונדערס דאַרף מען בעמערקען די טהעטיגקייט פון דעם איצטיגען פאָרזיצענדען פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט, בראָנשטיין־טראָצקי...

„איך וויל אייך אויפמערקזאַם מאַכען... אַז די אויסדריקען און דער סטיל פון דער גאַנצער רייהע אַרטיקלען אין „ראַבאָטשי פוט“ און אין „סאָלדאַט“ איז ווי צוויי טראָפּען וואַסער ענהליך צו די אַר־טיקלען אין „נאָוואָיאַ רוס“... דאָס איז ניט קיין בעוועגונג פון אַ בעשטימטער פּאָליטישער פּאַרטיי ; דאָ ניצט מען אויס די פּאָלי־טישע אונוויסענהייט און די פערברעכערישע אינסטינקטען פון אַ טהייל פון דער בעפעלקערונג. דאָ האַנדעלט זיך וועגען אַ מין אָרגאַ־ניזאַציע, וואָס שטרעבט אַרויסצורופען אין רוסלאַנד אַ כאַאָטישע בעוועגונג פון צושטערונג און רויב, וואָס פאַר אַ פּרייז דאָס זאָל ניט קאָסטען. ביי דער איצטיגער שטימונג פון די מאַסען מוז יעדע בעוועגונג אין פּעטראָגראַד זיך פערוואַנדלען אין שוידערהאַפטע פּאָג־ראָמען, וואָס וועלען בעדעקען דעם נאָמען פון פרייען רוסלאַנד מיט אייביגער שאַנד...

„...אוליאַנאָוו־לענין אַליין גיט צו, אַז די לאַגע פון דעם עקסטר־לינקען פליגעל פון די סאָציאַל־דעמאָקראַטען אין רוסלאַנד איז זעהר

גינסטיג..." דאַ האָט קערענסקי געלייענט די פאָלגענדע ציטאַטע פון לענין'ס אַן אַרטיקעל:

„בעטראַכט זיך נאָר!... די דייטשע חברים האָבען איין ליעבקנעכט'ען, — אָהן צייטונגען, אָהן פערזאַמלונגס־פרייהייט, אָהן אַ סאָוויעט.. געגען זיך האָבען זיי די מורא'דיגע פיינדשאַפט פון אַלע קלאַסען פון דער געזעלשאַפט, און פון דעסטוועגען זיצען אונזערע דייטשע חברים ניט לעדיג. זיי פּראָוועווען עפּעס טהאָן. מיר, דאָ, האָבען צעהנדליגע צייטונגען, מיר האָבען פרייהייטס־פערזאַמלונג, מיר האָבען אַ מעהרהייט אין די סאָוויעטען, פון אַלע פּראָלעטאַריער אין דער וועלט זיינען מיר אין דער גינסטיגערער לאַגע. קענען מיר זיך אָבזאָגען פון אונטערשטיצען די דייטשע רעוואָלוציאָנערע אָרגאַניזאַציעס, וועלכע רופען צו אַן אויפשטאַנד?..."

דאַן האָט קערענסקי פאָרטגעזעצט:

„די אָרגאַניזאַטאָרס פון דעם אויפשטאַנד זיינען אַלזאָ אַליין מודה, אַז אין רוסלאַנד איז איצט די גינסטיגסטע לאַגע פאַר אַ פרייע האַנדלונג פון אַ פּאָליטישער פּאַרטיי. רוסלאַנד ווערט פערוואַלטעט פון דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג, און דאָך בעהויפּטעט די דאָזיגע פּאַרטיי, אַז אין דער שפּיץ פון דער רעגיערונג געפינט זיך „אַן אומגעבעטענער גאַסט, איינער וואָס האָט זיך פערקויפט צו דער בורזשואַזיע, דער מיניסטער־פּרעזידענט קערענסקי..."

„...די אָרגאַניזאַטאָרס פון דעם אויפשטאַנד העלפען ניט די דייטשע אַרבייטער, נאָר די הערשענדע קלאַסען. זיי עפענען דעם רוסישען פראָנט פאַר דעם אייזערנעם פויסט פון ווילהעלמ'יען און זיינע פריינד... דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג איז ניט אַזוי וויכטיג, וואָס עס טראַכטען די דאָזיגע חברה, עס איז אונז ניט וויכטיג צו זייער כונה איז אַ גוטע אָדער שלעכטע. ווי די לאַגע איז, ערקלעהר איך פון דער דאָזיגער טריבונע, אין פולען בעוואוסטזיין פון מיין פעראַנטוואָרטליכקייט, אַז די האַנדלונגען פון דער דאָזיגער רוסישער פּאָליטישער פּאַרטיי איז פערראַטה געגען רוסלאַנד!...

„...איך פערזענליך שטעה איצט אויפ'ן שטאַנדפּונקט פון דעם רעכטען פליגעל. איך שלאָג פאָר, אַז מען זאָל באַלד מאַכען אַן אונטערזוכונג און אַרעסטירען די שולדיגע"... אויף די לינקע בענק האָט זיך אויפגעהויבען אַ טומעל. „הערט מיך אויס", האָט קערענס־

קי אויסגעשריען מיט א שטארקער שטימע. „אין איצטיגען מאמענט פון גרויסע געפאהר, ווען מען גרייט זיך פערראטהען דאס לאנד צו מיט גוטע אדער מיט שלעכטע כונות, — בין איך צוזאמען מיט דער פראוויזארישער רעגירונג בעשלאסען בעסער צו שטארבען, איידער צו פערראטהען דאס לעבען, די עהרע און די אונאבהענגיגקייט פון רוסלאנד...“

אין דעם מאמענט האט מען קערענסקי׳ן דערלאנגט א פאפיער.

„אקארשט האב איך בעקומען די פראקלאמאציע, וואס זיי פערשפרייטען צווישען די סאלדאטען. דאס איז איהר אינהאלט:

„דער פעטראגראדער סאוויעט פון ארבייטער און סאלדאטען־דעפוטאטען איז אין געפאהר. מיר פאדערען אויף די פאלקען צו מאביליזירען זיך און צוווארטען אויף אונזערע בעפעהלען. טאמער לעגט מען אב אדער מען פאלגט ניט דעם בעפעהל, וועלען מיר דאס פעררעכענען אלס פערראטה צו דער רעוואלוציע. דער מיליטערישער רעוואלוציאנערער קאמיטעט. פאר׳ן פארזיצענדער, פאדוואיסקי. סעקרעטאר אנטאנאוו“.

„אין אמת׳ען איז דאס א פראבע אויפצוהעצען דעם המון געגען דער עקזיסטירענדער ארדנונג, צו ברעכען די גרינדונגס־פערזאמלונג און צו עפענען דעם פראנט פאר די פאלקען פון ווילהעלם׳ס אייזערנעם פויסט...

„איך זאג „המון“ מיט א כיוון, ווייל איך וויים, אז די בעוואוסטזיניגע דעמאקראטיע און איהר צענטראלער עקזעקוטיוו־קאמיטעט, אלע ארמעע־ארגאניזאציאנען, אלעס, וואס איז ליעב און טייער דעם גרויסען פרייען רוסלאנד, דער פערשטאנד, דער כבוד און דאס געוויסען פון דער גרויסער רוסישער דעמאקראטיע, פראטעסטירען געגען אזוינע זאכען...

„איך בין ניט געקומען אהער מיט א געבעט. איך בין נאר געקומען אויסדריקען מיין פעסטע איבערצייגונג, אז די פראוויזארישע רעגיערונג, וועלכע פערטהיידיגט אין איצטיגען מאמענט אונזער נייע פרייהייט, — אז דער נייער רוסישער שטאאט וועמען עס איז בעשערט א גלענצענדע צוקונפט, וועט אונטערשטיצט ווערען פון אלע, א חוץ די, וואס האבען קיינמאל דעם מוטה ניט געהאט צו קוקען דעם אמת אין די אויגען...

„...די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג האָט קיינמאָל ניט פערגוואַל־טיגט די פרייהייט פון אַלע בירגער צו געברויכען זייערע פּאָליטישע רעכט... אָבער איצט... ערקלעהרט די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג, אַז די יעניגע עלעמענטען פון דעם רוסישען פאָלק, די יעניגע גרופּען און פּאַרטייען, וואָס האָבען געהאַט די העזה אויפצוהויבען זייערע הענד אויף דעם פרייען ווילען פון דעם רוסישען פאָלק און וואָס דראָהען צו עפענען דעם פראָנט פאַר די דייטשען, מוזען אָבגעראַמט ווערען פון וועג, און דאָס מוז געטהאָן ווערען שנעל און זיכער!...

„זאָל די בעפעלקערונג פון פּעטראָגראַד וויסען, אַז זי וועט זיך אָנשטויסען אויף אַ פעסטע קראַפט. אפשר איז נאָך פאַרט דאָ אַ האָפנונג, אַז אין דער לעצטער רגע וועט דער שכל הישר, דאָס געוויסען און דאָס עהרען־געפיהל גובר זיין אין די הערצער פון די, וואָס פערמאָגען נאָך אַ ביסעל יושר און אַ ביסעל עהרע...“

אין דער צייט פון זיין גאַנצער רעדע איז אין זאַאל געשטאַנען אַן אונגלויבליכער טומעל. ווען ער איז אַראָבגעגאַנגען פון דער טריי־בונע, אַ בלאַסער און אַ פערשוויצטער, און איז ארויסגעגאַנגען פון זאַאל צוזאַמען מיט זיין סוויטע אָפיציערען, האָט איין לינקער רעד־נער נאָכ׳ן צווייטען גענומען אַטאַקירען דעם רעכטען פליגעל און אַלע האָבען געמאַכט גרויסע געוואַלדען. אפילו די סאָציאַליסטען־רעוואָ־לוציאָנערען האָבען געמעלדעט דורך גאָטץ׳ען:

„די באָלשעוויקעס האַנדלען דעמאַגאָגיש און פערברעכעריש; זיי נוצען אויס די אַלגעמיינע אונצופריעדענהייט. אָבער דאָך מוז מען אַנערקענען, אַז עס איז פאַראַן אַ גאַנצע רייהע פאָדערונגען, וואָס מען האָט זיי ביז אַהער ניט באַפרידיגט. די מאַסען ווילען פריעדען, זיי ווילען ערד, זיי ווילען אַ דעמאָקראַטישע אָרדנונג אין דער אַרמעע. די רעגיערונג דאַרף ערקלעהרען איהר גרייטקייט דאָס אַלעס דורכ־צופיהרען; זי דאַרף דאָס ערקלעהרען אַזוי דייטליך, אַז יעדער סאָל־דאַט, יעדער פּויער און יעדער ארבייטער זאָל אין איהר אָנהויבען גלויבען, זאָל ווערען איבערצייגט, אַז זי איז טאַקע באמת פעסט, אונבויגזאַם, ענטשלאָסען צו בעפריעדיגען די גערעכטע פאָדערונגען...

„מיר ווילען ניט ארויסרופען קיין קריזיס אין קאַבינעט. מיר זיינען גרייט צו פערטהיידיגען די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג מיט אונזער גאַנצער ענערגיע, ביזן לעצטען טראָפּען בלוט, — אויב נאָר

די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג וועט ענדליך זאָגען אַ קלאָר און דייטליך וואָרט וועגען די אַלע ברענענדיגע פראַגען — אַ וואָרט, וואָס דאָס גאַנצע לאַנד וואַרט אויף דעם אַזוי אונגעדולדיג...״

מאַרטאָוו האָט גערעדט מיט צאָרן:

„דער מיניסטער־פּרעזידענט האָט זיך ערלויבט צו רעדען וועגען „המון״, ווען עס האַנדעלט זיך וועגען אַ בעוועגונג פון וויכטיגע טהיילען פון דעם פּראָלעטאַריאַט און דער אַרמעע. זיי מעגען זיין אונגערעכט, זיי מעגען געפיהרט ווערען אין אַ פאַלשער ריכטונג, אָבער דורך אַזוינע ווערטער העצט קערענסקי צו אַ בירגער־קריעג.״

דער איבערגאַנג צו אַ טאָגעס־אָרדנונג איז אָנגענומען געוואָרען אין דער פאָרמולאַ פון די לינקע. די רעזאָלוציע איז פּראַקטיש געווען אַן אויסדרוק פון אונצוטרוי צו דער רעגיערונג.

„1. די בעוואַפענטע דעמאָנסטראַציעס, וואָס ווערען צוגעגרייט אין די לעצטע עטליכע טעג, שטרעבען אומצואוואַרפען די רעגיערונג, אַרויסצורופען אַ בירגער־קריעג. זיי בעשאַפען גינסטיגע בעדינגונגען פאַר פּאָגראָמען און קאָנטר־רעוואָלוציע און מאַכען אונמעגליך צו־זאַמענצורופען די גרינדונגס־פערזאַמלונג. זיי וועלען אַרויסרופען אַ מיליטערישע קאַטאַסטראָפע, טויטען די רעוואָלוציע, פּאַראַליזירען די עקאָנאָמישע קרעפטען פון דעם לאַנד און צושטערען רוסלאַנד;

„2. די בעדינגונגען, וואָס מאַכען גינסטיג אַזאַ פּראָפּאַגאַנדאַ, נעהמען זיך פון דעם, וואָס די נויטיגע געזעצען זיינען אַלץ אָבגעלעגט געוואָרען, ווי אויך פון דער אָביעקטיווער לאַגע אין צייט פון קריעג און פון דער אַלגעמיינער דעזאָרגאַניזאַציע. עס איז נויטיג קודם כל אַרויסצוגעבען אַ געזעץ, וואָס גיט איבער די גאַנצע ערד צו די פּויער־שע ערד־קאָמיטעטען. עס איז נויטיג, ווייטער, צו פערפאָלגען אַן ענערגישען קורס אין אויסלאַנד, קודם כל צו פערלאַנגען פון די אַלי־אירטע, אַז זיי זאָלען ערקלעהרען זייערע פריעדענס־בעדינגונגען, און אָנהויבען פערהאַנדלען וועגען שלום;

„3. כדי צו בעקעמפפען מאָנאַרכיסטישע דעמאָנסטראַציעס און פּאָגראָם־בעוועגונגען, איז אונבעדינגט נויטיג אָנצונעהמען ענערגישע מיטלען צו אונטערדריקען די דאָזיגע בעוועגונגען. פאַר דעם צוועק איז נויטיג צו בעשאַפען אין פּעטראָגראַד אַ קאָמיטעט פון עפענט־

ליבער זיכערהייט, וואָס זאָל בעשטעהן פון פערטרעטער פון דער שטאַאט־פערוואַלטונג און די קערפּערשאַפטען פון דער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראַטיע. דער קאָמיטעט פון עפענטליכער זיכערהייט דאַרף האַנדלען אין איינקלאַנג מיט דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג...״

די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און די מענשעוויקעס האָבען אונטערשטיצט אָט די רעזאָלוציע... ווען קערענסקי האָט עס דער־זעהן, האָט ער איינגעלאַדען אַווקסענטיעוו׳ן צו זיך אין ווינטער־פּאַלאַץ. אויב די רעזאָלוציע, האָט ער געזאָגט, דריקט אויס אונ־צוטרוי צו דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג, זאָל ער, אַווקסענטיעוו, בעסער בילדען אַ נייעם קאַבינעט. דאַן, גאַנץ און אַווקסענטיעוו, די פיהרער פון די „פּשרה־מאַכער״ האָבען געמאַכט זייער לעצטע פּשרה: זיי האָבען געגעבען צו פערשטעהן קערענסקי׳ן, אַז די רע־זאָלוציע האָט ניט געמיינט צו קריטיקירען די רעגיערונג!

אויפ׳ן ווינקעל מאַרסקאַיא און נעווסקי האָבען גרופּען סאָלדאַטען מיט באַיאָנעטען אויף די ביקסען אָבגעשטעלט אַלע פּריוואַטע אויטאָ־מאָבילען, געהייסען די פּאַסאַזשירען אַראָבקריכען , און די אויטאָ־מאָבילען האָט מען אָבגעשיקט אין ווינטער־פּאַלאַץ. אַ גרויסער המון האָט זיך פערזאַמעלט צו קוקען אויף דער עובדה. קיינער האָט ניט געוואוסט, ווער די סאָלדאַטען זיינען: צו אָנהענגער פון דער רעגיע־רונג אָדער שלוחים פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמי־טעט. אַ ביסעל ווייטער, לעבען קאַזאַנסקי סאָבאָר, איז פּאָרגעקומען דאָס זעלבינע. פון דאָרט האָט מען די מאַשינען געהייסען פּאָהרען צוריק איבער נעווסקי. פינף אָדער זעקס מאַטראָזען מיט ביקסען זיינען אָנגעקומען לאַכענדיג און האָבען אָנגעהויבען שמועסען מיט צוויי פון די סאָלדאַטען. אויף די היטלען פון די מאַטראָזען זיינען געווען די נעמען „אַווראָרא״ און „זאַריא סוואָבאָדי״, די בעריהמטע באָלשעוויסטישע קרייצערס פון דעם באַלטישען פלאָט. איינער פון די מאַטראָזען האָט געזאָגט: „קראָנשטאַדט געהט״. דאָס איז געווען פּונקט ווי מען האָט געזאָגט אין פּאַריז אין 1792: „די מאַרסעלער געהען״. וואָרום אין קראָנשטאַדט האָבען זיך געפונען 25,000 מאַט־ראָזען, איבערצייגטע באָלשעוויקעס, וואָס האָבען ניט מורא געהאַט פאַר׳ן טויט...

דער „ראַבאָטשי אי סאָלדאַט״ איז אָקאָרשט ערשיענען. דאָס נאָנ־

צע פּאָדערבלאַט איז געווען פערנומען מיט איין גרויסער פּראָקלאַ־
מאַציע:

„סאָלדאַטען! ארבייטער! בירגער!

„די פיינד פונ'ם פּאָלק זיינען אין דער לעצטער נאכט איבער־
געגאַנגען צו אַן אָנפאַל. די קאָרנילאָוועס און דער שטאַב פּראָוואָן
צוגופּציהען די יונקערס און די פּרייווילינע באַטאַליאָנען פון די
פּאָרשטעדט. די יונקערס פון אָראַניענבאַום און די פּרייווילינע פון
צאַרסקאָיע סעלאָ האָבען זיך אָבגעזאָגט צו געהן. מען פּלאַנעוועט
אַן אָנפאַל אויף דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט... דער קאַמפּף פון די
קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען איז געווענדעט געגען דעם אַלל־רוסישען
סאָוויעטען־קאָנגרעס אַ טאָג פאר זיין ערעפנונג. דער קאַמפּף איז גע־
ווענדעט געגען דער גרינדונגס־פערזאַמלונג, געגען דעם פּאָלק. דער
פּעטראָגראַדער סאָוויעט שטעהט אויף דער וואַך פון דער רעוואָלוציע.
דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט פיהרט אָן דעם קאַמפּף
געגען דעם אָנפאַל פון די פערשווערער. דער גאַנצער גאַר־
ניזאָן און דער פּראָלעטאַריאַט פון פּעטראָגראַד זיינען גרייט צו דער־
לאַנגען אַ טויט־קלאַפּ די פיינד פון דעם פּאָלק.

„דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט בעפעהלט:

1. אַלע קאָמיטעטען פון פּאָלקען, דיוויזיעס, און קריעגס־שיפען,
צוזאַמען מיט אַלע קאָמיסאַרען פון די סאָוויעטען און אַלע אַנדערע
רעוואָלוציאָנערע אָרגאַניזאַציעס, זאָלען האַלטען פּערמאַנענטע זיצונ־
גען און זאָלען אָנזאַמלען אין זייערע הענד אַלע ידיעות וועגען די
פּלענער פון די פערשווערער.

2. קיין איינציגער סאָלדאַט זאָל ניט פערלאָזען זיין דיוויזיע
אָהן ערלויבניש פון דעם קאָמיטעט.

3. צוויי דעלעגאַטען פון יעדער מיליטערישער אָבטהיילונג און
פינף פון יעדען ראַיאָנעם סאָוויעט זאָלען תיכף געשיקט ווערען אין
סמאָלני אינסטיטוט.

4. אַלע מיטגלידער פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט און אַלע
דעלעגאַטען צום אַלל־רוסישען קאָנגרעס זיינען איינגעלאַדען צו קומען
אין סמאָלני אויף אַן אויסעראָרדענטליכע זיצונג.

„די קאָנטר־רעוואָלוציע האָט אויפגעהויבען איהר פערברעכע־
רישען קאָפּ.

„די ערֿאבערונגען און די האפנונגען פון די ארבייטער און סאָל־דאטען זיינען אין גרוים געפאהר. אבער די קרעפטען פון דער רע־וואָלוציע זיינען פיעל גרעסער איידער די קרעפטען פון איהרע פיינד.

„די זאך פון דער רעוואָלוציע איז אין שטארקע הענד. די פער־שווערער וועלען ווערען פערניכטעט.

„לעגט ניט אב... צווייפעלט ניט!... פעסטקייט, אויסגע־האלטענקייט, ענטשלאָסענהייט, דיסציפלין!..

„עס לעבע די רעוואָלוציע!

דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט“.

סמאָלני איז געווען דער מיטעל־פונקט פון דעם שטורם. דער פעטראָגראדער סאָוויעט האט אבגעהאלטען אן אונענדליכע זיצונג. דעלעגאטען זיינען אנטשלאָפען געוואָרען אויף דער פאָדלאָגע און ווידער אויפגעוואכט און ווידער זיך בעטהייליגט אין די דעבא־טען. טראָצקי, קאמענעוו, וואָלאָדארסקי האָבען גערעדט זעקס־אכט, צוועלף שעה א טאג...

איך האב זיך אראבגעלאָזט אין צימער נומער 18, אויפ'ן ערשטען שטאק, וואו די באָלשעוויסטישע דעלעגאטען האָבען אבגעהאלטען בעזונדערע גרופען־פערזאמלונגען. א גראבע שטימע האט נאכאנאנד געהוזשעט; דעם רעדנער אליין האב איך ניט געקענט זעהן הינטער'ן געדיכטען עולם: „די פשרה־מאכער זאָגען, אז מיר זיינען אליין. גלויבט זיי ניט. זאָל זיך עס נאר אָנהויבען, וועלען זיי זיך מוזען נאָכשלעפען נאך אונז, אז ניט וועלען זיי פערליערען אלע זייערע אנ־הענגער...“ דאָ האט דער רעדנער אויפגעהויבען א שטיקעל פאפיער. „זיי שלעפען זיך שוין איצט אויך נאך אונז! אקאָרשט איז אָנגעקומען א מעלדונג פון די מענשעוויקעס און סאָציאָליסטען־רעוואָלוציאָנערען. זיי זאָגען, אז זיי פעראורטהיילען אונזער האנדלונג, אבער אויב די רעגיערונג פאלט אויף אונז אָן, וועלען זיי זיך ניט שטעלען געגען דעם ארבייטער־קלאס!“ (בעגייסטערטע געשרייען).

בייננאכט איז דער גרויסער זאאל געווען פול מיט ארבייטער און סאָלדאטען. דער זאאל האט גערוישט און געברומט; בלאָהע וואָלקענס פון טאבאק־רויך האָבען זיך געטראָגען אין דער לופטען; אלע פיגורען האָבען אויסגעזעהן גראָה. דער אלטער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האט ענדליך בעשלאָסען צו בעגריסען די דעלע־

גאטען פון דעם נייעם קאנגרעס, וועלכער האט געזאלט ברעכען זיין מאכט און אפשר די גאנצע רעוואלוציאנערע ארדנונג, וואס ער האט בעשאפען. פון דעסטוועגען האבען אויף דער זיצונג געמעגט שטימען נאר די מיטגליעדער פון דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאמי־טעט...

עס איז שוין געווען נאך האלבע נאכט, ווען גאץ האט איבער־גענומען דעם פארזיץ און דאן האט זיך אויפגעהויבען צו האלטען זיין רעדע. עס האט געהערשט א טיעפע, כמעט דראהענדע שטיל־קייט.

„די איצטיגע שעה איז פול מיט טראגישער גרויסקייט. דער פיינד איז פאר די טויערען פון פעטראגראד. די דעמאקראטישע קרעפטען ארגאניזירען זיך צו קעמפפען געגען איהם. אין דער זעל־ביגער צייט האלטען מיר ביי בלוט־פערגיסונג אין די גאסען פון דער שטאדט, און דער הונגער רוקט זיך צו טויטען נישט נאר אונזער רעגיערונג, נאר די רעוואלוציע גופא...

„די מאסען זיינען מיעד און פארמאטערט. זיי אינטערעסירען זיך ניט מיט דער רעוואלוציע. אויב די באלשעוויקעס הויבען אן אן אויפשטאנד, וועט דאס זיין דער סוף פון דער רעוואלוציע!... (געשרייען: „ס'א ליגען!") די קאנטער־רעוואלוציאנערען ווארטען נאר, אז די באלשעוויקעס זאלען אנהויבען אונרוהען און שחיטות... אויב עס קומט פאר אן ארויסטרעטונג, זיינען מיר זיכער, אז עס וועט קיין גרינדונגס־פערזאמלונג ניט זיין" (געשרייען: „א ליגען!" „א שאנדע!")

„מען טאר ניט דערלאזען, אז דער פעטראגראדער גארניזאן זאל ניט פאלגען דעם בעפעהל פון דעם שטאב... פעטראגראד געפינט זיך דאך אין דעם ראיאן פון קריעג. איהר מוזט פאלגען די בעפעהלען פון דעם שטאב און פון דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאמיטעט, וואס איהר האט אליין אויסגעקליבען. די גאנצע מאכט — די סאוויעטען — דאס הייסט טויט! גנבים און רויבער ווארטען נאר אויף דער מינוט און וועלען אנהויבען רויבערייען און שרפות... אויב איהר לאזט ארויס אזוינע לאזונגען, ווי „געהט אריין אין די הייזער, נעהמט אוועק די שיך און די קליידער פון דער בורזשואזיע — — —" (א טומעל, געשרייען: „ניטא אזא לאזונג! א ליגען! א ליגען!") ...זאגט אייך וואס איהר ווילט, איהר מעגט אנהויבען ווי עס דאכט

זיך אייך אם בעסטען,ענדיגען מוז זיך עס אויף אזא שרעקליכען אופן!

„דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאמיטעט האט די קראפט צו האנדלען און איהם מוז מען פאלגען... מיר האבען ניט מורא פאר באיאגעטען... דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאמיטעט וועט פערטהיידיגען די רעוואלוציע מיט זיין איינענעם קערפער!...“ (געשרייען: „ס'איז שוין לאנג א טויטער קערפער“).

אין זאאל האט זיך אויפגעהויבען א געוואלדיגער שטורם. אין דעם געמיש פון קולות האט מען געהערט ווי דאן שרייט, קלאפענדיג אן טיש: „דער וואס זאגט אזוינס בעגעהט א פערברעכען“.

א שטימע: „דאס זיינט איהר בעגאנגען א פערברעכען, ווען איהר האט פערכאפט די מאכט און זי איבערגעגעבען דער בורזשואזיע“.

גאץ, פארזיצענדער, קלינגט מיט'ן גלעקעל: „שטילער, אז ניט, וועל איך אייך הייסען ארויספיהרען פון זאאל“.

א שטימע: „אנו, פרואוו!“ (הורא־געשרייען, פייפעריי).

„איצט וועגען אונזער פריעדענס־פאליטיק (געלעכטער). צום אונגליק קען רוסלאנד מעהר ניט פארטזעצען דעם קריעג. מען וועט שליסען פריעדען, אבער ניט קיין אייביגען פריעדען, ניט קיין דעמאקראטישען פריעדען... כדי אויסצומיידען בלוט־פערגיסונג, האבען מיר היינט אין דעם ראטה פון דער רעפובליק אנגענומען א רעזאלוציע, אז די גאנצע ערד זאל איבערגעגעבען ווערען די ערד־קאמיטעטן און אז מען זאל תיכף אנהויבען פריעדענס־פערהאנדלונגען“ (געלעכטער, געשרייען: „צו שפעט“).

אין דעם נאמען פון די באלשעוויקעס איז אויפגעשטאנען צו רעדען טראצקי. א גאנצער שטורם פון אפלאדיסמענטען, א דונער פון אויסגעשרייען האט איהם בעגריסט, ווען ער איז ארויפגעגאנגען אויף דער טריבונע. אלע האבען זיך אויפגעשטעלט אויף די פיס. מיט זיין דינעם שפיציגען פנים, מיט דעם אויסדרוק פון ניפטיגער איראניע אין יעדען שטריך האט ער אויסגעזעהן ווי אן אמת'ער מעפיסטאפעל.

„דאן'ס טאקטיק בעווייזט, אז די מאסען — די ברייטע, טעמפע, גלייכגילטיגע מאסען — זיינען אין גאנצען מיט איהם (א ריעזיגער געלעכטער. טראצקי ווענדעט זיך צום פארזיצענדען און רופט אויס

מיט א דראמאטישער שטים): „ווען מיר האָבען גערעדט וועגען איבערגעבען די ערד אין די הענד פון די פויערים, זיינט איהר געווען געגען. וואָס האָבען מיר געטהאָן: מיר האָבען געזאָגט צו די פוי־ערים: „אויב זיי גיבען אייך ניט, נעהמט אליין", און אז די פויערים האָבען אונז געפאָלגט, קומט איהר איצט און זאָגט דאָס זעלביגע, וואָס מיר האָבען געזאָגט צריק מיט זעקס חדשים... איך גלויב ניט, אז ווען קערענסקי האָט ארויסגעגעבען דעם בעפעהל וועגען טויט־שטראָף אין דער אַרמעע, האָט ער געהאַנדעלט לויט זיינע טיעפע איבערצייגונגען. נאָר וואָס דען? ער האָט קיין אַנדער ברירה ניט געהאַט, ווייל דער פעטראָגראַדער גאַרניזאָן האָט איהם ניט געוואָלט פאָלגען. אויף דאנ'ען זאָגט מען היינט, אז וועדליג זיין רעדע אין דעם ראַטה פון דער רוסישער רעפובליק, קען מען איהם האַל־טען פאַר אַ בעהאַלטענעם באָלשעוויק... עס וועט נאָך אפשר קומען אַ צייט, ווען מען וועט זאָגען, אז די בעסטע זיהן פון דער רוסישער רעוואָלוציע האָבען זיך בעטהייליגט אין דעם אויפשטאַנד פון דעם 16טען און 18טען יולי... אין זיין היינטיגער רעזאָלוציע, וואָס ער האָט אריינגעטראָגען אין דעם ראַטה פון דער רעפובליק, דערמאָהנט זיך ניט וועגען איינפיהרען דיסציפּלין אין דער אַרמעע מיט געוואַלד. אָבער זיין אייגענע פּאַרטיי אַגיטירט וועגען דעם...

„ניין, די געשיכטע פון די לעצטע זיעבען חדשים בעווייזט, אַז די מאַסען האָבען פערלאָזט די מענשעוויקעס. די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען בייגעקומען די קאַדעטען, אָבער שפּעטער, ווען זיי האָבען פּאַקטיש בעקומען די מאַכט, האָבען זיי עס איבערגעגעבען טאַקע די זעלביגע קאַדעטען...

„דאַן דערצעהלט אייך, אז איהר האָט קיין רעכט ניט צו מאַכען אַן אויפשטאַנד. אויפשטאַנדען זיינען דאָס רעכט פון יעדען רעוואָ־לוציאָנער. ווען די אונטערדריקטע מאַסען שטעהען אויף, איז דאָס זייער רעכט..."

אויף דער טריבונע בעווייזט זיך ליבער, אַ מאַן מיט אַ לענגלי־כען פּנים און אַן אונדערבאַרעמדיגער צונג. מען בעגעגענט איהם מיט געלעכטער און געברום.

„ענגעלס און מאַרקס האָבען געזאָגט, אַז דער פּראָלעטאַריאַט האָט קיין רעכט ניט איבערצונעהמען די מאַכט איידער ער איז צוי־

טיג דערצו. אונזער רעוואָלוציע איז א בורזשואזע. אויב אין אזא רעוואָלוציע פארכאפּען די ארבייטער די מאכט, בעדרייט דאָס א טראַגישען סוף פון דער גאנצער רעוואָלוציע... טראָצקי, אלס א סאָציאַל-דעמאָקראַטישער טהעאָרעטיקער, איז אליין געגען דעם וואָס ער פּרע־דיגט איצטער..." (געשרייען: „געגוג! אראָב!")

מארטאָוו פּרואווט רעדען, אָבער מען רייסט איהם כסדר איבער. „די אינטערנאציאָנאליסטען זיינען ניט געגען דעם, אז די דעמאָ־קראַטיע זאָל איבערנעהמען די מאכט, אָבער זיי זיינען געגען דעם די מעטהאָדען פון די באָלשעוויקעס. עס איז ניט קיין צייט איצט צו פערכאפּען די מאכט..."

ווידער בעוויזט זיך דאן אויף דער טריבונע. ער פּראָטעס־טירט זעהר שטארק געגען דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָ־מיטעט, וועלכער האָט געשיקט א קאָמיסאר צו פערכאפּען די רע־דאקציע פון דער „איזוועסטיא" און צו שטעלען די צייטונג אונטער צענזור. עס הויבט זיך אויף א ווילדער טומעל. מארטאָוו פּרואווט רעדען, אָבער קיינער הערט ניט. דעלעגאטען פון דער ארמיי און פון'ם באלטישען פלאָט שטעהן איבער'ן גאנצען זאאל און שרייען מיט אלע כחות, אז דער סאָוויעט איז זייער רעגיערונג.

עהרליך שלאָגט פאָר א רעזאָלוציע, וואָס רופט די ארבייטער און די סאָלדאטען צו בלייבען רוהיג און ניט פאָלגען די וואָס ווילען זיי פּראָוואָצירען אויף א דעמאָנסטראציע. די רעזאָלוציע אנערקענט די נויטווענדיגקייט צו בעשאפען טאקע באלד א קאָמיטעט פון עפענט־ליכער זיכערהייט. זי פאָדערט אויף דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג תיכף ארויסצולאָזען א געזעץ, וואָס גיט איבער די ערד אין די הענד פון די פּויערים, און באלד אָנצוהויבען פריעדענס-פערהאנדלונגען...

אין זאאל איז א מהומה. וואָלאָדארסקי שפּרינגט אויף און שרייט אוים אין כעס, „אז איצט, ערב דעם קאָנגרעס, האָט דער צענטראַלער עקזעקוטיוו-קאָמיטעט קיין רעכט ניט צו האנדלען אנ־שטאָט דעם קאָנגרעס. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו-קאָמיטעט, זאָגט ער, איז סיי ווי טויט. די רעזאָלוציע איז נור א מיטעל איהם אריינ־צוגעבען אביסעל לעבען, פארשטארקען זיין מאכט, וואָס האַלט אין פערשווינדען...

„מיר, באָלשעוויקעס, וועלען פאָר דער רעזאָלוציע ניט שטי־

מען"... די באָלשעוויקעס פערלאָזען דעם זאאַל און די איבעריגע נעה־
מען אָן די רעזאָלוציע.

ארום 4 א זייגער אין דער פריה בעגעגען איך זאַרינ'ען אין קאָ־
רידאָר. אויפ'ן פּלייצע איז ביי איהם געהאנגען א ביקס.

„מיר געהען", האָט ער געזאָגט, רוהיג אָבער צופריעדען. „מיר
האָבען געפּאַקט דעם געהילף פונ'ם יוסטיץ־מיניסטער און דעם מיניס־
טער פון רעליגיאָנען. זיי זיינען איצט אונטען אין קעלער. איין פּאָלק
מארשירט צו פערכאַפּען די צענטראַלע טעלעפאָן־סטאַנציע, אַן אַנדע־
רער צום טעלעגראַף, א דריטער צום שטאַאט־באַנק; די רויטע אר־
מיי איז אין די גאַסען..."

ווען מיר זיינען ארויסגעגאַנגען אין דרויסען, איז געווען פינס־
טער און קאַלט. אויף די טרעפּ האָבען מיר צום ערשטען מאָל דער־
זעהן די רויטע גוואַרדעיצעס — א גרופּע בחורים אין ארבייטער קליי־
דער, מיט ביקסען אָהן באַיאָנעטען. זיי זיינען געשטאַנען נאָהענט
אין א רעדעל, און נערוועז גערעדט אַלע מיט אמאָל.

העט וייט, צו מערב צו, האָט זיך געהערט איבער די דעכער
דאָס שיסען פון ביקסען. דאָרט האָבען די יונקערס געפּרואווט עפענען
די בריקען איבער דער נעווא, כדי די פאַבריק־ארבייטער און סאָל־
דאַטען פון דעם וויבאָרגער ראַיאָן זאָלען ניט קענען צושטעהן צו די
סאָוויעטען אויף דער זייט נעווא. די יונקערס האָבען געעפענט און
די קראָנשטאַטער מאַטראָזען האָבען זיי ווידער געשלאָסען...

הינטער אונז איז דער ריזיגער סמאָלני געווען בעלויכטען פון
אויבען ביז אראָב און געהודזשעט ווי א גרויסער ביהן־שטאָק.

פיערטער קאַפּיטעל

די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג פאַלט.

מיטוואָך, דעם 7טען נאָוועמבער, בין איך אויפגעשטאַנען שפּעט.
דער האראַמאַט אין פּעטראָפּאַוולאָווסקע פעסטונג האָט געגעבען דעם
מיטאָג־סיגנאַל, ווען איך בין ארויסגעגאַנגען אויף נעווסקי. עס איז
געווען א פייכטער קיהלער טאָג. פאַר דער שטאַאטס באַנק זיינען גע־

שטאנען עטליכע סאָלדאטען מיט באַיאָנעטען אויף די ביקסען. די טהיר איז געווען פארשלאָסען. „צו וועלכען צד געהערט איהר?“ האָב איך זיי געפרעגט: „צו דער רעגיערונג?“ — „נימאָ מעהר קיין רעגיערונג“, האָט איינער געענטפערט און אויסגעטשירעט די צייהן מיט א שמייכעל. „סלאווא באָגו“ (דאנקען גאָט). מעהר האָב איך פון איהם ניט געקענט ארויסבעקומען.

טראַמוואַיען האָבען זיך געצויגען איבער'ן נעווסקי. מענער, פרויען און קינדער זיינען געווען אָנגעקלעפּט אויף יעדען טרעפּעל און ארום יעדען פענסטער. די קראָמען זיינען געווען אָפען, און אין די גאַסען האָט זיך געפיהלט מעהר רוהיגקייט ווי נעכטען. אויף די ווענט האָט אינ'ם משך פון דער נאַכט אויפגעבליהט א נייער בוקעט פון פּראָקלאַמאַציעס געגען אויפשטאַנד. פּראָקלאַמאַציעס צו די פּויערים, צו די סאָלדאטען ביי'ם פראָנט, צו די פּעטראָגראַדער ארביי־טער... אָט איז איינע:

פון דער פּעטראָגראַדער שטאָדט־דומא.

„די שטאָדט־דומא איז מודיע די בירגער, אז אין אן אויסער־אָרדענטליכער זיצונג, האָט זי דעם 6טען נאָוועמבער געבילדעט א קאָמיטעט פון עפענטליכער זיכערהייט. אהין געהען אריין מיטגליע־דער פון דער צענטראַלער רומא און פון די ראַיאָנע דומאס, אויך פערטרעטער פון די פאָלגענדע רעוואָלוציאָנערע דעמאָקראַטישע אָר־גאַניזאַציעס: דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, דער אַל־רוסי־שער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון פּויערים־דעלעגאַטען, די ארמיי־אָר־גאַניזאַציעס, דער צענטראָפלאָט, דער פּעטראָגראַדער סאָוויעט פון ארבייטער און סאָלדאטען־דעפּוטאטען, דער ראטה פון די פּראָפעסיאָ־נעלע פעראיינען און אנדערע.

„מיטגליעדער פונ'ם קאָמיטעט פון עפענטליכע זיכערהייט וועלען זיך געפינען אין דער געביידע פון דער דומא צו טהאָן זייער פליכט. טעלעפאָן נומערס 40-15,77-223,36-138.

7טען נאָוועמבער, 1917“.

דעמאָלט האָב איך ניט פערשטאַנען וואָס דאָס איז. איצט ווייס איך, אז דאָס האָט די דומא ערקלעהרט א קריעג די באָלשעוויקעס.

איך האָב געקויפט א נומער „ראבאָטשי פּוט“. קיין אנדער צייטונג האָב איך דערווייל אין ערגעץ ניט געזעהען. שפּעטער אביסעל

האָב איך בעצאָהלט אַ סאָלדאַט פופציג קאָפּיקעס פאַר אַ געניצטען „דיען“. די באָלשעוויסטישע צייטונג איז געדרוקט געווען אויף גרוי־סע בויגענס אין דער פערכאַפּטער דרוקעריי פון „רוסקאַיאַ וואָליאַ“. אויף דער ערשטער זייט האָבען זיך געצויגען אומגעלומפּערט גרויסע ווערטער:

„די גאַנצע מאַכט די סאָוויעטען פון ארבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים! פריעדען, ברויט! ערד!“ אונטער'ן לייט־ארטיקעל איז געווען אונטערגעשריבען זינאָוויעוו, לענין'ס פריינד, וואָס האָט זיך צוזאַמען מיט איהם בעהאַלטען. דער ארטיקעל האָט זיך אָנגעהויבען אַזוי:

„יעדער סאָלדאַט, יעדער ארבייטער און יעדער אמת'ער סאָ־ציאַליסט, יעדער עהרליכער דעמאָקראַט ווייסט, אַז פון דער איצטיגער לאַגע איז פאַראַן נאָר צוויי אויסוועגען:

„ע נ ט ו ו ע ד ע ר די מאַכט וועט בלייבען אין די הענד פון דער פּריציש־בורזשאַזער כנופיא. דאָס וועט הייסען אונטערדריקונג פאַר די ארבייטער, די פּויערים און די סאָלדאַטען, אַ פאָרטזעצונג פונ'ם קריעג, הונגער און טויט, אונפערמיידליך...

„אָ ד ע ר די מאַכט וועט איבערגעהן אין די הענד פון די רעוואָלוציאָנערע ארבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים, און דאָס וועט הייסען אַז די זעלבסטהערשאַפט פון די פּריצים ווערט אויפ'ן שטעל אָבגעשאַפט, די קאַפּיטאַליסטען ווערען געהאַלטען אין צוים, און אַ פאָרשלאַג ווערט באַלד געמאַכט צו שליסען אַ גערעכטען פריעדען. דאַמאָלסט וועט די ערד זיין געזיכערט פאַר די פּויערים, דער קאָנט־ראָל איבער די אינדוסטריען וועט זיין געזיכערט פאַר די ארבייטער, ברויט וועט זיין געזיכערט פאַר די הונגעריגע, און ס'וועט נעהמען אַן עק צו דעם אונזיניגען קריעג...“

אין „דיען“ זיינען געווען אָבגעהאַקטע שטיקלעך נייעס וועגען דער לעצטער אונרוהיגער נאַכט. די באָלשעוויקעס האָבען פערכאַפּט די צענטראַלע טעלעפאָן־סטאַנציע, דעם באַלטישען וואָקזאַל, דעם טע־לעפאָן; די פּעטערהאָפער יונקערס קענען ניט קומען קיין פּעטראָ־גראַד; די קאָזאַקען וואַקלען זיך; אייניגע מיניסטאָרען זיינען ארעס־טירט; דער נאַטשאַלניק פון דער שטאָדט־מיליציע, מייער, איז גע־טויט געוואָרען; ארעסטען און קאָנטער־ארעסטען זיינען פאָרגעקו־

מען דאָ און דאָרט. צוזאַמענשטויסונגען צווישען סאָלדאַטען קאַפּיטאַ־
לען, יונקערס און רויטע גווארדיעצעס...

אויפ'ן ווינקעל מאַרסקאַיאַ האָב איך זיך אָנגעשטויסען אָן קאַ־
פּיטאַן גאַמבערג, אַ מענשעוויק־אָבאָראָנעץ, סעקרעטאַר פון דער מי־
ליטערישער אָבטהיילונג פון זיין פּאַרטיי. איך פרעג איהם, צו איז
שוין טאַקע פאַרגעקומען דער אויפשטאַנד, קנייטשט ער מיט די פּליי־
צעס און ענטפערט מיער: „טשאָרט זנאַיעט" (ווייסט דער טייוועל),
מעגליך, אז די באָלשעוויקעס וועלען טאַקע פערכאַפּען די מאַכט,
אָבער זיי וועלען זי ניט קענען אָנהאַלטען מעהר ווי דריי טעג: זיי
האָבען ניט דעם סאָרט מענשען, וואָס זאָלען קענען פיהרען אַ רע־
גיערונג. אפשר איז טאַקע בעסער, אז מען זאָל זיי לאָזען פּראָווען,
וועט עס זיי אָנלערנען אויף שטענדיג"...

דער מיליטערישער האָטעל אויפ'ן ווינקעל פון איסאַקיעווסקי
פּלאַץ איז געווען ארומגערינגעלט מיט בעוואָפענטע סאָלדאַטען. אין
אונטערשטען זאַאל זיינען געווען פיעלע פיין־געקליידעטע יונגע אָפי־
צירען. זיי זיינען ארומגעגאַנגען הין־און־צוריק און עפּעס גערעדט
צווישען זיך. די מאַטראָזען האָבען זיי ניט ארויסגעלאָזט פון האָטעל...

פּלוצלונג האָט זיך דערהערט דער קנאַק פון אַ ביקס אין דרויי־
סען, נאָכדעם האָט זיך געלאָזט הערען פון אַלע זייטען אַ שיסעריי.
איך בין ארויסגעלאָפען אין גאַס. עפּעס האָט זיך געטהאָן ארום מאַ־
ריאינסקי פּאַלאַץ, וואו עס איז געזעסען דער ראַטה פון דער רוסישער
רעפּובליק. איבער דער לענג פון דעם גאַנצען פּלאַץ, פון איין ווינ־
קעל צום אַנדערען, איז געווען אויסגעשטעלט אַ רייהע סאָלדאַטען
מיט ביקסען אין די הענד און אויפמערקזאַם געקוקט אויפ'ן דאַך פון
האָטעל.

„פּראָוואָקאַציע! זיי האָבען געשאָסען אויף אונז!" האָט אי־
מיצער אויסגערופען. אַן אַנדערער האָט זיך געלאָזט לויפען צו דער
טהיר.

ביי'ם מערב־ווינקעל פון פּאַלאַץ איז געשטאַנען אַ גרויסער בע־
פּאַנצערטער אויטאָמאָביל מיט אַ רויט פּעהנדעל פון אויבען. אויף
זיינע זייטען איז געווען אויסגעמאָהלט מיט רויטער פאַרב די אויפ־
שריפט: „ס. ר. ס. ד." (סאָוויעט ראַבאָטשיך אי סאָלדאַטסקיך דע־
פּוטאַטאָוו). די הארמאַטען פונ'ם אויטאָמאָביל זיינען געווען געציעלט

אויף דעם איסאקיעווסקי סאבאר. א באריקאדע איז געווען אויפ־געבויט אויף דער נאוואיא אוליצא, — קעסטלאך, פעסער, אן אלט אייזערען בעטעל, א וואגען, א קופע געהילץ. דאס אלעס האט פער־צאמט דעם וועג צו דער מאיקא. קורצע שייטענס האלץ פון א דער־בייאיגען הויפען האט מען אויסגעלייגט פאר'ן פאסאד פון א געביידע, צו באשיצען די שיסער.

„וועט מען טאקע, הייסט עס, שטרייטען אין די גאסען?" האב איך געפרעגט.

„געוויס! אט באלד!" האט דער סאלדאט נערוועז געענטפערט. „געה אוועק, טאווארישטש. ס'קען דיך נאך טרעפען. זיי וועלען קו־מען פון דארטען". האט ער אנגעוויזען אויף דער אדמיראלטייסטווא.

„ווער וועט קומען?" —

„דאס קען איך דיר ניט זאגען, ברודער", האט ער געענטפערט און אויסגעשפיגען.

פאר דער טהיר פונ'ם ווינטער־פאלאץ איז געווען א גרופע סאל־דאטען און מאטראזען. א מאטראז האט דערצעהלט, ווי אזוי דער ראטה פון דער רוסישער רעפובליק האט אויפגעהערט עקזיסטירען. „מיר האבען אריינגעמארשירט", זאגט ער, „און האבען אנגעפילט דעם גאנצען בנין מיט אונזעריגע. כ'בין צוגעגאנגען צו דעם קאנטר־רעוואלוציאנערען קארנילאוועץ, וואס איז געזעסען אויבען־אן אינ'ם שטוהל פונ'ם פארזיצענדען, און האב געזאגט „אוים ראטה, געה בעסער אהיים!"

דער עולם האט געלאכט. מיט מיה און מאטערניש איז מיר גע־לונגען צו־צוקומען צו דער טהיר פון דער פרעס־גאלערעע. א מאט־ראז, א ריעז, האט מיך אבגעשטעלט און ניט געלאזט אריינגעהן. ווען איך האב איהם געוויעזען מיין פאפיער, האט ער קורץ געזאגט: „איהר זאלט אפילו זיין דער היילינער מיכאיל אליין, טאווארישטש, וואלט איהר אויך ניט געקענט אריינגעהן". דורך דער גלעזערנער טהיר האב איך געזעהן א פראנצויזישען קארעספאנדענט, וועלכער האט אויס־געזעהן זעהר אויפגערעגט און שטארק געמאכט מיט די הענד. מען האט איהם נעבאך פערשפארט אינוועניג...

אביסעל ווייטער, פאר דער טהיר פון פאלאץ, איז געשטאנען א מאן אין א מיליטערישער פארמע, — א נידעריגער מיט גראהע וואנ־

צעס. ארום איהם איז געווען א רערעל סאָלדאטען. זיין פּנים איז גע־ווען זעהר רויט.

„איך בין גענעראל אלעקסעיעוו“ האָט ער געשריען, „אלס אייער נאטשאלניק און אלס א מיטגליעד פון דעם ראטה פון דער רוסישער רעפּובליק פערלאנג איך איהר זאָלט מיך לאָזען דורכגעהן“... דער סאָלדאט האָט זיך געקראצט אין קאָפּ און אומרוהיג געקוקט פון א ווינקעל אויג. נאָכדעם האָט ער צוגערופען מיט דער האנד אן אָפּי־ציר, וואָס איז גראָד פערבייגעגאנגען. יענער איז געוואָרען זעהר אויפ־גערעגט, ווען ער האָט דערזעהן, ווער עס שטעהט פאר איהם. ער האָט אָבגעגעבען דעם גענעראל „טשעסט“, איידער ער האָט געוואוסט וואָס ער טהוט.

„וואשע וויסאָקאָפּרעוואָסכאָדיטעלסטוואָ“ — (אייער עקסע־לענץ) ! האָט ער געשטאמעלט, ווי אין די אלטע גוטע צייטען, „אריינ־געהן אין פּאלאץ איז אבסאָלוט פערבאָטען. איך האָב קיין שום רעכט ניט“...

עס איז אָנגעקומען אן אויטאָמאָביל מיט גאָץ'ן. יענער איז גע־זעסען און געלאכט, אקוראט ווי עפּעס וואָלט איהם הנאה געטהאָן. שפּעטער אביסעל איז אָנגעקומען אן אנדער אויטאָמאָביל, וואו פּאָ־רענט זיינען געזעסען בעוואָפּענטע סאָלדאטען און הינטען די ארעס־טירטע מיטגליעדער פון דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג. פּעטערס, דער לעטישער מיטגליעד פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט איז אָנגעקומען צופוס. ער איז שנעל געלאָפען איבער דעם פּלאַץ.

„איך האָב גערעכענט, אז איהר האָט שוין אריינגעזעצט די אלע ארונים נאָך לעצטע נאכט?“ האָב איך איהם געזאָגט און אָנגעוויזען אויף די מיניסטאָרען.

„אה“, האָט ער געענטפערט און אויף זיין פּנים האָט זיך אויס־געמאָלט ענטטוישונג, פּונקט ווי ער וואָלט געווען א קליין אינגעל. „די אידיאָטען האָבען ווידער ארויסגעלאָזען פיעלע פון זיי, איידער מיר האָבען בעשלאָסען וואָס צו טהאָן“.

איבער וואָזנעסענסקי פּראָספּעקט איז געווען אויסגעשטעלט א מאסע מאטראָזען ; הינטער זיי האָבען מארשירט סאָלדאטען, א רייהע נאָך א רייהע, אזוי ווייט ווי דאָס אויג האָט געקענט כאפּען. מיך

זיינען אוועק צום ווינטער־פּאַלאַץ דורך דעם אדמיראַלטעיסקי. די גאַסען וואָס פיהרען צום דוואָרצאָווי פּאַלאַץ (פּאַר'ן ווינטער־פּאַלאַץ), זיינען געווען בעוואַכט פון סאָלדאַטען. אַ רייהע סאָלדאַטען איז גע־ווען אויסגעשטעלט איבער דער מערב זייט פון פּלאַץ. הינטער די סאָל־דאַטען האָט זיך אָנגעזאַמעלט אַ גרויסער עולם. אַלצדינג איז געווען רוהיג. נאָר פון דער ווייטענס האָט מען געקענט זעהען, ווי סאָלדאַטען טראָגען האָלץ פון דעם פּאַלאַץ, פונ'ם אינעווענינסטען הויף, און לע־גען עס צוזאַמען פאַר'ן טויער. אָדער אפשר האָט זיך דאָס נאָר אויסגעדאַכט?

מיר האָבען ניט געוואוסט, צו די וואַכליים זיינען פאַר'ן סאָוועט צו פאַר דער רעגיערונג. אונזערע דאָקומענטען, וואָס סמאָלני האָט אונז ארויסגעגעבען, האָבען דאָ ניט געמאַכט קיין שום איינדרוק. מיר האָבען זיך אוועקגעלאָזט צו אַן אנדער טהייל פון דער וואַך, גע־מאַכט אַ וויכטיגע מינע און ווייזענדיג אונזערע אמעריקאַנער פּאַס־פּאָרטען, האָבען מיר געזאָגט: „מיר קומען אין אָפיציעלע שליחות!“ אָט אזוי האָבען מיר זיך קוים דורכגעשפּאַרט. אינעווענינג אין פּאַלאַץ האָבען די זעלביגע אַלטע שווייצאַרען אין מונדירען מיט מעשענע קנעפּ און מיט רויט־גאָלדענע קאָלנערם העפליך אָראָבגענומען אונ־זערע מאַנטלען, און מיר זיינען ארויפגעגאַנגען אויפ'ן אויבערשטען שטאָק. אין דעם טונקעלען אומעטיגען קאָרידאָר, פון וואַנען די גאָ־בעלעם זיינען פערשוואונדען, האָבען זיך געפונען עטליכע אַלטע בע־דיענטע. פאַר קערענסקי'ס טהיר האָט אַ יונגער אָפיציר געשפּאַנט הין און צוריק און געביסען זיין וואָנצע. מיר האָבען געפרעגט צו קענען מיר האָבען אַן אינטערוויו מיט'ן מיניסטער־פּרעזידענט. דער אָפיציר האָט זיך פאַרנויגט און אַ קלינג געטהאָן מיט די שפּאָרען.

„ס'טהוט מיר לייד, אָבער עס איז אונמעגליך“, האָט ער געענט־פערט אויף פראַנצויזיש. „אַלעקסאַנדער פיאָדאראָוויטש איז גראד איצט זעהר פערנומען...“ ער האָט אונז בעטראַכט אַ מינוט. „דעם אמת זאָגענדיג, איז ער גאָר ניטאָ דאָ...“

„וואו איז ער?“

„ער איז אוועקגעפאָהרען צום פראָנט. און ווייסט איהר וואָס עס האָט געטראָפען? ניט געווען גענוג בענזין פאַר זיין אויטאָמאָביל,

האָבען מיר געמוזט שיקען צום ענגלישען שפּיטאָל און באָרגען אביסעל בענזין..."

„זיינען די מיניסטאָרען דאָ?"

„זיי האָבען אַ זיצונג אין איינעם פון די צימערען, איך ווייס נאָר ניט וואו".

„רעכענט איהר, אז די באָלשעוויקעס וועלען באַלד קומען?"

„געוויס, אודאי קומען זיי, איך ווארט יעדע מינוט אויף אַ טעלע־פאָנישע מעלדונג, אז זיי קומען. אָבער מיר זיינען צוגעגרייט. מיר האָבען יונקערס אין דעם פאָדערשטען טהייל פונ'ם פּאַלאַץ, — דאָרט הינטער יענער טהיר".

„קענען מיר אהין דורכגעהן?"

„ניין, געוויס ניט, עס איז שטרענג פאַרבאָטען". ער האָט שנעל געדריקט אונזער אַלעמענס הענט און איז אוועקגעגאַנגען. מיר האָ־בען זיך איסגעקירעוועט צו דער פאַרבאָטענער טהיר. די טהיר האָט זיך געפונען אין אַ צייטווייליגען ווענטעל, וואָס האָט צוטהיילט דעם זאַאַל אויף צוויי. זי איז געווען צוגעשלאָסען פון דער אנדערער זייט.

דאָרטען האָבען זיך געהערט שטימען און אימיצער האָט גע־לאַכט. אַלע איבעריגע זאַאַלען פון דעם ריעזיגען אַלטען פּאַלאַץ זיי־נען געווען שטיל ווי אַ קבר. אַן אַלטער שווייצאַר האָט אונז דער־זעהן צוגעהן צו דער טהיר, איז ער צוגעלאָפען: „ניין, באַרין, איהר טאָרט ניט געהן".

„פאַר וואָס איז די טהיר פערשלאָסען?"

„כדי די סאָלדאטען זאָלען ניט ארויסגעהן", האָט ער געענט־פערט, נאָכדעם האָט ער עפּעס גענומען ריידען וועגען אַ גלאָז טהעע, וואָס ער האָט ניט דערטרונקען, און איז זיך אוועקגעגאַנגען אין זיין רוהע אריין. מיר האָבען געעפענט די טהיר.

אינוועניג זיינען עטליכע סאָלדאטען געשטאַנען אויף דער וואַך, אָבער זיי האָבען אונז ניט געטשעפּעט. פונ'ם קאָרידאָר האָט זיך גע־עפענט אַ גרויסער פּראַכטפאָלער זאַאַל מיט געגילטע קאָרניזען און ריזיגע קריסטאַלענע הענגלייכטער. הינטער דעם זאַאַל האָבען זיך געצויגען עטליכע קלענערע זאַאַלען, באַפּוצט מיט טונקעלען האָלץ. די פּאַרקעטען זיינען געווען בעדעקט מיט שמוציגע מאַטראַצען און קאָלדרעס. דאָ און דאָרט זיינען געלעגען סאָלדאטען אין פערשיעדענע

פּאַזעס. שטיקלאַך אָבגערויכערטע פּאַפּיראָסען, ברעקלאַך ברויט, שמאַטעס, ליידיגע פלעשער מיט זעהר טהייערע פראַנצויזישע מאַר־קעס, האָבען זיך געוואַלגערט אומעטום. די לופט איז געווען גערייכט פון טאַבאַק־רויך און שוויים. אַלע מאָהל נייע סאָלדאַטען מיט די רויטע יונקער־עפּאָלעטען זיינען אָנגעקומען און זיך געדרעהט איבער די צימערען. איינער האָט געהאַט אַ פלאַש ווייסען בורגונדער, וואָס ער האָט מסתמא אוועקגעלאַטכענט פון'ם קעלער אין פּאַלאַץ. די יונקערס האָבען געקוקט אויף אונז מיט גרויס פערוואונדערונג. מיר האָבען אַלץ געשפּאַנט פון איין צימער אין אַנדערען. ענדליך זיינען מיר דערגאַנגען צו אַ רייהע גרויסע פּאַראַדנע זאַאַלען, וואָס האָבען געקוקט מיט זייערע לאַנגע שמוציגע פענסטער צום דוואָרצאָווע פּלאַץ צו. די ווענט זיינען געווען בעדעקט מיט ריעזיגע בילדער אין מאַסיווע געגילדעטע ראַמען—סצענעס פון היסטאָרישע מלחמות... דער 12טער אָקטאָבער 1812... דער 6טער נאָוועמבער 1812... דער 28טער אויגוסט 1813.. איין בילד איז געווען דורכגעשניטען אויבען, אין רעכטען ווינקעל.

דער פּאַלאַץ איז געווען איין גרויסע קאַזאַרמע. קענטיג, דאָס איז שוין געווען ניט אַזוי די ערשטע וואָך. מ'האָט דאָס געזעהן אָן דער פּאָדלאָגע און די ווענט. אויף די פענסטער זיינען געווען אויסגע־שטעלט מאַשין־האַרמאַטען. צווישען די מאַטראַצען זיינען ביקסען געווען צונויפגעשטעלט אין פּיראַמידען.

אַזוי ווי מיר האָבען געקוקט אויף די בילדער, האָט אַ בראַנפּען־דיגער אָטהעם זיך צו מיר דערטראָגען פון דער לינקער זייט, און אימיצער האָט געזאָגט אין אַ פליסיגער פראַנצויזישער שפּראַך, אָבער מיט אַ הייזעריגען קול: „ווערליג איהר קוקט אויף די בילדער, פער־שטעה איך, אַז איהר זענט אויסלענדער". איך האָב זיך אויסגע־קירעוועט און דערזעהן אַ נידריגען אויפגעבלאָזענעם אָפיציר. ווען ער האָט אויפגעהויבען זיין הוט, האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז זיין קאָפּ איז האַלב פּליכעוואַטע.

„אַמעריקאַנער? פרעהט מיך אונגעוועהנליך! איך בין שטאַבס־קאַפּיטאַן וולאַדימיר אַרציבאַשעוו. גרייט צו דיענען אייך מיט וואָס נור מעגליך..."

ס'האָט אויסגעזעהן, אַז איהם וואונדערט גאָר ניט, וואָס פיער

פּרעמדע מענשען, איינע פון זיי א פרוי, וואַנדערען דורך די פּאָזי־ציעס פון א מיליטער, וואָס וואַרט אויף אַן אַנפאַל. ער האָט זיך גענומען קלאַגען אויף דער רוסישער לאַגע.

„די צרה איז ניט נאָר מיט די באָלשעוויקעס", האָט ער געזאָגט. „די בעסטע טראַדיציעס פון דער רוסישער אַרמעע זיינען צושטערט. בעטראַכט נור, וואָס עס טהוט זיך. אָט די אַלע, וואָס איהר זעהט דאָ, זיינען שילער פון אָפיציר־שולען. אָבער זיינען זיי אײדעלליט? הויבט זיך גאָר ניט אָן. קערענסקי האָט געעפענט די אָפיציר־שוהלען פאַר'ן המון, פאַר יעדען סאָלדאַט, וואָס קען אויסהאַלטען אַן עקזאַ־מען. נו, פאַרשטעהט זיך, אַז ניט ווייניג זיינען אַנגעשטעקט מיט רעוואָלוציע..."

אָהן שום צוזאַמענהאַנג האָט ער פּלוצלונג געענדערט זיין טהעמא.

„עס האָט זיך מיר זעהר געוואָלט פאַרלאָזען רוסלאַנד. איך האָב בעשלאָסען אַריינצוטרעטען אין דער אַמעריקאַנישער אַרמעע. אפשר וועט איהר זיין אַזוי גוט און איבעררעדען מיט אייער קאָנסול. אָט איז מיין אַדרעס". כאָטש מיר האָבען ניט געוואָלט צוזאָגען קיין זאַך, האָט ער דאָך אָנגעשריעבען זיין אַדרעס אויף א שטיקעל פּאַפּיער. קענטיג, דאָס האָט איהם פערשאַפט פאַרגעניגען. איך האָב נאָך איצט אויך דעם אַדרעס: „אָראַניענבאַומער אָפיצירען־שוהל, אַלט פּעטער־האָף".

„מיר האָבען געהאַט א סמאָטר (רעוויזיע) היינט גאַנץ פריה", האָט ער פאָרטגעזעצט, געהענדיג מיט אונז דורך די צימערען און ערקלעהרענדיג יעדע זאַך. „דער פּרויען־באַטאַליאָן האָט בעשלאָסען צו בלייבען געטריי דער רעגיערונג."

„זיינען דאָ פרויען־סאָלדאַטען אויך אין פּאַלאַץ?" האָבען מיר געפרעגט.

„יא, זיי זיינען אין די הינטערשטע צימערען. זאָלען זיי בעסער בלייבען אונבעריהרט, אויב עפּעס טרעפט זיך". ער האָט א זיפץ געטהאָן. „עס איז א גרויסע פעראַנטוואָרטליכקייט, וואָס מיינט איהר?"

מיר זיינען געשטאַנען א ווײלע פאַר די פענסטער און געקוקט אויפ'ן פּלאַץ. דריי ראָטעס יונקערס אין לאַנגע שינעלען זיינען גע־שטאַנען מיט די ביקסען אין די הענד, און א הויכער ענערגישער אָפיציר האָט עפּעס גערעדט צו זיי. אין דעם אָפיציר האָב איך

דערקענט סטאַנקעוויטש'ן, דעם העכסטען מיליטערישען קאָמיסאַר פון דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג. אַביסעלע שפּעטער האָבען צוויי ראַ־טעס גענומען די ביקסען אויף די פּלייצעס מיט אַ קנאַק, עפּעס אויס־געשריען דריי מאָהל און האָבען אַוועקגעמאַרשירט איבער'ן פּלאַץ. אין אַ מינוט אַרום זיינען זיי דורכגעגאַנגען דורך דעם רויטען טויער און אַוועק אין שטאָדט אריין.

„זיי געהען פערכאַפּען די צענטראַלע טעלעפאָן־סטאַנציע", האָט אימיצער געזאָגט. דריי קאַדעטען זיינען געשטאַנען ניט ווייט פון אונז און מיר האָבען מיט זיי פאַרפיהרט אַ שמועס. זיי האָבען גע־זאָגט, אַז פריהער זיינען זיי געווען פּראָסטע סאָלדאַטען, איצט זיינען זיי יונקערס אין דער אָפיצירען־שול. זיי האָבען אונז געגעבען זייערע נעמען: ראָבערט אָלעוו, אַלעקסעי וואַסילענקאָ און ערני סאַקס, אַן עסט. איצט, האָבען זיי געזאָגט, ווילען זיי שוין ניט זיין קיין אָפּי־צירען, ווייל אָפּיצירען זיינען זעהר ניט בעליעבט. עס האָט אויס־געזעהן, אַז זיי ווייסען אַליין ניט וואָס צו טהאָן. זיי זיינען געווען זעהר אומרוהיג.

אָבער טאַקע באַלד אויפ'ן שטעל האָבען זיי זיך אָנגעהויבען בע־ריהמען: „זאָלען נור די באָלשעוויקעס קומען, וועלען מיר זיי ווייזען וואָס עס הייסט אַ קאַמפּף. זיי וועלען ניט סמייען צו קעמפּפען. זיי זיינען טרוסען. אויב אָבער זיי זאָלען גובר זיין — נו, מילא, יעדער איינער האָט די לעצטע קויל פאַר זיך אַליין". אין דעם מאָמענט האָט זיך דערהערט אַ ביקסען־שיסעריי פון דער ווייטענס. דער עולם אויפ'ן פּלאַץ האָט גענומען לויפען און פאַלען מיט די פּנים'ער צו דער ערד. די איזוואָשטשיקעס האָבען זיך שנעל אַ לאָז געטהאָן אין אַלע זייטען. אין פּאַלאַץ האָט זיך אויפגעהויבען אַ געפּילדער. סאָל־דאַטען זיינען געלאָפען אהין און אהער, געכאַפּט די ביקסען, די רימענס און געשריען: „זיי קומען, זיי קומען". אין אַ פּאַאַר מינוט אַרום איז אַלצדינג ווידער געוואָרען שטיל. די איזוואָשטשיקעס האָבען זיך אומגעקעהרט, דער עולם האָט זיך אויפגעהויבען פון דער ערד. דורכ'ן רויטען טהויער זיינען אָנגעקומען די יונקערס. איצטיגס מאָל האָבען זיי שוין ניט מאַרשירט אַלע אין טאַקט. איינעם פון זייערע חברים האָט מען אונטערגעהאַלטען אונטער די אָרעמס.

עס איז שוין געווען שפּעט ווען מיר האָבען פערלאָזט דעם פּאַלאַץ.

די וואכליים זיינען פערשוואונדען פון דעם פּלאַץ. די גרויסע האַלב־קיילעכדיגע גרופּע פון רעגיערונגס־געביידעס האָט אויסגעזעהן וויסט און פערלאָזען. מיר זיינען אוועק אין האָטעל פראַנס אויף מיטאָג. ווען מיר האָבען געהאַלטען ביים זופּ, איז דער קעלנער צוגעגאַנגען, זעהר אַ בלאַסער, און אונז געבעטען מיר זאָלען זיך בעסער אריבער־קלייבען אין אַן אנדער עס־צימער, אין הינטערשטען טהייל פון האָטעל. ווייל מען דאַרף פאַרלעשען אַלע לאָמפּען דאָ אין קאַפעע... „עס וועט זיין אַ סך שיסעריי“, האָט ער געזאָגט.

ווען מיר זיינען צוריק אַרויסגעגאַנגען אויף מאָרסקאַיאַ, איז אַלץ געווען שטיל, נור איין גאַס־לאַנטערן האָט קוים געבלישטשעט אויפ'ן ווינקעל נעווסקי. לעבען דעם לאַנטערן איז געשטאַנען אַ גרויסער נעפּאַנצערטער אויטאָמאָביל. דער מאָטאָר האָט געאַרבייט, און אַ געדיכטער אויליגער רויך האָט געזעצט. אַ קליין אינגעל האָט זיך פון אַ זייט אַרויפגעדראַפּעט אויף דער ריזיגער קריעגס־מאַשין און האָט זעהר אויפמערקזאַם זיך צוגעקוקט צו אַ מאַשין־האַרמאַט. סאָל־דאַטען און מאַטראָזען זיינען געשטאַנען און האָבען, קענטיג, אויף עפּעס געוואַרט. מיר זיינען ווידער אוועקגעגאַנגען צום רויטען טויער. דאָרט איז געשטאַנען אַ געדיכט רעדעל סאָלדאַטען און געקוקט אויף דעם העל־בעלויכטענעם ווינטער־פּאַלאַץ. די סאָלדאַטען האָבען זעהר לעבהאַפט גערעדט.

„ניין, חברים“, האָט איינער געזאָגט, „ווי קענען מיר שיסען אויף זיי? דער פרויען־באַטאַליאָן איז אינוועניג, זיי וועלען זאָגען, אַז מיר שיסען אויף רוסישע פרויען“.

ווען מיר זיינען צוגעקומען צו נעווסקי, האָט זיך פון אַ זייטיגע גאַס בעוויזען אַ צווייטער געפּאַנצערטער אויטאָמאָביל. אַ סאָלדאַט האָט אַרויסגעשטעקט זיין קאָפּ דורכ'ן לאָך פונ'ם טורעם און גע־שריען:

„קומט, לאָמיר געהן; לאָמיר מאַכען אַן אָנפאַל!“

דער אָנטרייבער פון דער ערשטער מאַשין איז איבערגעגאַנגען און גענומען שרייען מיט אַלע כחות, כדי מען זאָל איהם הערען אין דעם גערויש פון דעם מאָטאָר:

„דער קאָמיטעט האָט געהייסען וואַרטען. זיי האָבען אַרטילעריע הינטער די קופּעס האָלץ“...

ארום פאלאץ זיינען שוין קיין טראמווייען ניט געפאהרען. מען האט געזעהן וועניג פארבייגעהער, און וועניג לאמטערנעס האבען געברענט. אבער ווייטער מיט עטליכע קווארטאלען זיינען אי די טראמווייען געגאנגען ווי אין פריעדענס־צייטען, אי מ'האט געקענט זעהן א געדיכטען עולם. פיעלע לאמפען האבען געברענט אין די קראמען, און עלעקטרישע פלאקאטען האבען בעלויכטען די קינעמאטאגראפישע טהעאטערס. דארט איז זיך דאס לעבען געגאנגען זיין געוועהנליכען גאנג. מיר האבען אפילו געהאט בילעטען אויף דעם אבענד, געזאלט זעהן דעם באלעט אין מאריאינסקי טהעאטער, — אלע טהעאטערען זיינען געווען אפען, — אבער עס האט זיך ניט געוואלט געהן...

אין דער פינסטער האבען מיר זיך אנגעשטויסען אויף קופעס געהילץ, וואס האבען פערשפארט דעם אריינגאנג צום פאליצייסקי בריק. פאר'ן סטראגאנאוו־פאלאץ האבען מיר געזעהן, ווי עטליכע סאלדאטען שטעלען אויף א דריי־אינטשיגען הארמאט. סאלדאטען אין פערשיעדענע פארמעס זיינען געגאנגען אהין און אהער און האבען א סך גערעדט...

אויף נעווסקי, א ביסעל ווייטער פון דעם פאלאץ, איז געווען א גרויסער עולם. עס האט אויסגעזעהן אז די גאנצע בעפעלקערונג האט זיך ארויסגעשאטען אין גאס. אויף יעדען ווינקעל האבען גרופען מענשען היים דעבאטירט. דא און דארט זיינען געשטאנען פיקעטען פון א טוץ רעוואלוציאנערע סאלדאטען מיט באיאנעטען אויף די ביקסען. אלטע לייט אין רייכע פוטערס האבען אין צארן געשאקעלט צו זיי מיט די פויסטען. פיין געקליידעטע דאמען האבען געשריען אלערליי זידעל־ווערטער, די סאלדאטען האבען עפעס געטענה'ט און געשמייכעלט ווי פערשעמטע. בעפאנצערטע אויטאמאבילען זיינען געפאהרען אהין און אהער. אמאל זיינען אויף די אויטאמאבילען געווען אויסגעמאהלט די נעמען פון די עלטסטע רוסישע צארען: אלעג, ריוריק, סוויאטאסלאוו. שפעטער האט מען זיי איבערגעמאהלט מיט גרויסע רויטע אותיות: ר. ס. ד. ר. פ. (ראסיסקאיא סאציאל דעמאקראטיטשעסקאיא ראבאטשאיא פארטיא). לעבען מיכאילאווסקי האט זיך בעוויזען א מענש מיט נייע צייטונגען, און דער עולם איז איהם באלד בעפאלען ווי משוגע, געבאטען א רובעל, 5 רובעל, 10 רובעל

פאר א בלאט, געריסען איינער ביים אנדערען פון די הענד. דאס איז געווען דער „ראבאטשי אי סאלדאט". די צייטונג האט געמעלדעט דעם זיעג פון דער פראלעטארישער רעוואלוציאן, די בעפרייאונג פון די געפאנגענע באלשעוויקעס און גערופען די ארמעע ביי'ם פראנט און די ארמיי אין לאנד צו אונטערשטיצען די רעוואלוציע. דאס איז געווען א בלעטעל פון 4 זייטען, געדרוקט מיט ריזיגע אותיות, א בלע־טעל פול מיט דעם פיעבער פון אונגרוה. קיין נייעס און קיין איינ־צעלהייטען איז אין דעם נומער ניט געווען.

אויפ'ן ווינקעל סאדאוואיא האט זיך אנגעזאמעלט אן עולם פון א פאאר טויזענד מאן. אלע האבען געקוקט אויפ'ן דאך פון א הויכער געביידע, וואו א קליינער רויטער פונק האט זיך אלעמאל בעוויזען און פערשוואונדען.

„זעה", האט געשריען א הויכער פויער, ווייזענדיג ארויף. „סאיז א פראוואקאציע. זיי וועלען באלד אנהויבען שיסען אויפ'ן פאלק"... אבער קענטיג עס האט קיינעם ניט אינטערעסירט צו פארשען, וואס דאס איז.

ליכט האבען געברענט אין אלע פענסטער פון דעם שווערען סמאלני, ווען מיר זיינען אהין צוגעפאהרען, און פון יעדער גאס האבען זיך געצויגען אהינצו פערשיעדענע פיגורען, קוים בעמערקבארע אין דער פינסטער. אויטאמאבילען און מאטאציקלעטען זיינען אנ־געקומען און אבגעפאהרען אלע מינוט. איבער דער גאס האט זיך גע־רוקט א ריזיגער בעפאנצערטער אויטאמאביל אבגעפארבט אין גרא. צוויי רויטע פאהנען האבען געפלאטערט אויף זיין טהורם, און דער הארן האט געמאכט קולות. עס איז געווען קאלט. אויפ'ן גאס, פאר'ן טויער האבען די רויטע גווארדעיצעס פאנאנדערגעלייגט א פייער. אויף יענער זייט טויער האט אויך געברענט א פייער. ביים ליכט פון אט די פייערס האט די וואך לאנגזאם געלייענט אונזערע דאקו־מענטען, א ווארט נאך א ווארט. פון די פיער מאשין־הארמאטען אויף ביידע זייטען טויער, האט מען אראבגענומען די לייווענטענע דעק־לאך, און די פאסען מיט קויהלן זיינען אראבגעהאנגען ווי שלאנגען. אין הויף איז א גרופע בעפאנצערטע אויטאמאבילען געשטאנען אונ־טער די בוימער. אין די לאנגע, ליידיגע, האלב־בעלויכטענע זאאלען האט זיך געהערט א קלאפען פון פיס, געשרייען, אויסרופען... אלצ־

דינג האָט אויסגעזעהן הפקר. פון די טרעפּ איז געגאַנגען אַ גרויסער עולם, ארבייטער אין שווארצע בלוזעס, אין קיילעכדיגע שווארצע שמויסענע היטלען, פיעלע מיט ביקסען אויף די פּלייצעס; סאָלדאַטען אין גראָבע פארבלאָזע שינעלען און גראָהע שמויסענע היטלען. דאָ און דאָרט האָט זיך בעוויזען אַ פיהרער — לונאטשאַרסקי, קאמענעוו, — אַלע האָבען גערעדט מיט אמאָל. זייערע פּנים'ער זיינען געוועזען זעהר אומרוהיג און מיעד. אונטער די אָרעמס האָבען זיי געטראָגען דיקע אָנגעשטאָפּטע פּאָרטפעלען. אָקאָרשט האָט זיך געענדיגט די אויסעראָרדענטליכע זיצונג פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט. איך האָב אָפּגעשטעלט קאמענעוו'ן — אַ ריהרעוודיגען נידריגען מאַן מיט אַ ברייטען לעבעדיגען פּנים און אַ קורצען האַלז — אָהן הקדמות האָט ער מיר איבערגעלייענט די רעזאָלוציע וואָס מען האָט אָקאָרשט אָנגענומען:

„דער פּעטראָגראַדער סאָוויעט פון ארבייטער און סאָלדאטען־דעפּוטאטען בעגריסט די זיעגרייכע רעוואָלוציע פון דעם פּעטראָגראַדער פּראָלעטאריאט און גארניזאָן. ער איז שטאָלץ מיט דער איינינקייט, אָרגאניזאציאָן, דיסציפּלין און ברודערליכען צוזאמענארבייטען פון די מאססען אין אויפשטאנד. זעלטען ווען אַ רעוואָלוציע האָט פארגאסען ווייניגער בלוט און זעלטען ווען איז אַן אויפשטאַנד בעסער געלונגען.

„דער סאָוויעט דריקט אויס זיין פעסטע איבערצייגונג, אַז די רעגירונג פון די אַרבייטער און פּויערים, אַ רעגירונג פון סאָוויעטען, וואס די רעוואלוציע וועט בעשאפען און וואס וועט גאראנטירען דעם אַרבייטער־קלאַס די אונטערשטיצונג פון אַלע אָרימע פּויערים־מאססען, וועט פעסט און זיכער מארשירען צום סאָציאַליזם, וואס דאס איז דער איינציגער וועג צו ראטעווען דאס פּאָלק פון דעם אומגליק און די שרעקען פון קריעג.

„די נייע רעגירונג פון ארבייטער און פּויערים וועט תיכף אָנבאָטען אַ גערעכטען און דעמאָקראטישען פריעדען אַלע קריעגס־פיהרענדע לענדער.

„די רעגירונג וועט תיכף קאָנפיסקירען די גרויסע מאַיאָנטקעס און איבערגעבען די ערד צו די פּויערים. זי וועט איינפיהרען אַן אַרבייטער־קאָנטראָל איבער דער פּראָדוקציאָן און פאנאנדערטהיילונג פון אינדוסטריעלע פּראָדוקטען און וועט איבערנעהמען דעם קאָנטראָל

איבער די בענק, וועלכע וועלען פערוואנדעלט ווערען אין א מאנאפאליע פון דעם שטאאט.

„דער פעטראגראדער סאוויעט פון ארבייטער־ און סאלדאטען־דעפוטאטען רופט אלע ארבייטער און פויערים פון רוסלאנד צו אונ־טערשטיצען די פראלעטארישע רעוואלוציע מיט אלע כחות און מיט דער גאנצער ליעבע. דער סאוויעט דריקט אויס זיין איבערצייגונג, אז די ארבייטער, די געטרייע שותפים פון די ארימע פויערים וועלען האלטען פולע רעוואלוציאנערע ארדנונג, וואס אהן דעם איז ניט מעגליך דער זיעג פון סאציאליזם.

„דער סאוויעט איז איבערצייגט, אז דער פראלעטאריאט פון די מערב־אייראפעאישע לענדער וועט אונז העלפען פיהרען דעם סאציא־ליזם צו אן אמת'ען דויערהאפטען זיעג".

„רעכענט איהר, הייסט עס, אז איהר האט געוואונען?"

ער האט א קנייטש געטהאן מיט די פלייצעס. „נאך דא א סך ארבייט, אונגעהויער פיעל. עס הויבט זיך ערשט אן".

שפעטער א ביסעל האב איך בעגעגענט ריאזאנאוו'ן, דעם גע־הילפס־פארזיצענדען פון די פראפעסיאנעלע פעראיינען. ער איז געווען טרויעריג און האט געביסען זיין גראהע בארד. „עס איז אונזין! אונזין!" האט ער געשריען. „דער אייראפעאישער ארבייטער־קלאס וועט א האנד אין קאלטע וואסער ניט טהאן! גאנץ רוסלאנד..." ער האט אונמוטהיג א מאך געטהאן מיט דער האנד און אוועקגעלאפען ווייטער. אי ריאזאנאוו אי קאמענעוו זיינען געווען געגען אויפשטאנד און האבען נאך געפיהלט אויף זיך די בייטש פון לענין'ס צונג...

יענע זיצונג פונ'ם סאוויעט איז באמת געווען א היסטארישע. אין'ם נאמען פון'ם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט האט טראצקי ערקלעהרט, אז די פראוויזארישע רעגיערונג איז שוין מעהר ניטא אויף דער וועלט.

„אלע בורזשואזנע רעגיערונגען", האט ער געזאגט, „האבען א טבע אבצונארען דאס פאלק. מיר, סאוויעטען פון סאלדאטען, ארביי־טער און פויערים־דעפוטאטען, וועלען פרואווען א נייע זאך. מיר ווע־לען גרינדען אזא מאכט, וואס וועט ניט האבען קיין אנדער אויפגאבע, ווי בעפרידיגען די בעדערפנישע פון די סאלדאטען, ארבייטער און פויערים".

עס איז אָנגעקומען לענין. דער עולם האָט איהם אויפגענומען מיט א געוואַלדיגער אָוואַציע. לענין האָט גערעדט וועגען א קומענדיגער אַלל־וועלטליכער סאָציאַלער רעוואָלוציע. זינאָוויעוו האָט אויסגעשריען אין זיין רעדע: „היינטיגען טאָג האָבען מיר בעצאָהלט אונזער חוב דעם אינטערנאַציאָנאַלען פּראָלעטאַריאַט. היינטיגען טאָג האָבען מיר דערלאַנגט א שווערען קלאַפּ דעם קריעג, די אימפּעריאַליסטען פון דער וועלט און דעם תלין ווילהעלם...“

טראָצקי האָט געמעלדעט, אז מען האָט ארויסגעשיקט טעלעגראַמען צום פראָנט מיט א ידיעה וועגען דעם זיעגרייכען אויפשטאַנד, אָבער קיין ענטפער האָט זיך נאָך ניט בעקומען. מען האָט געשמועסט אז סאָלדאַטען מאַרשירען אויף פּעטראָגראַד. מ'האָט געדאַרפט שיקען א דעלעגאַציע צו דערצעהלען זיי דעם אמת. עס האָבען זיך געהערט געשרייען: „איהר פארכאַפּט דעם וועג דעם אַלל־רוסישען סאָוויעטען־קאָנגרעס“.

טראָצקי האָט קאַלטבלוטיג געענטפערט: „דער וועג פון דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס איז אָנגעמערקט דורך דעם אויפשטאַנד פון די פּעטראָגראַדער ארבייטער און סאָלדאַטען“.

מיר זיינען צוגעקומען צום גרויסען זאַאַל, וואו עס האָט געדאַרפט פאָרקומען די זיצונג פון'ם קאָנגרעס. עס איז ניט גרינג געוועזען זיך דורכצושפּאַרען דורך דעם געדיכטען טומעלדיגען עולם אין טהיר. אויף די בענק, צווישען די בענק, אין דער לענג פון די ווענט, אויף די פענסטער און אפילו אויפ'ן ראַנד פון דער פּלאַטפאָרמע זיינען געווען אנגעפּאַקט די פארטרעטער פון די ארבייטער און פויערים פון גאַנץ רוסלאַנד. די ווייסע הייננ־לייכטער האָבען געגאָסען שטראַמען ליכט, און די גרויסע פערזאַמלונג איז געזעסען מיט א פערכאַפּטען אָטהעם און געוואַרט אויף דעם גלעקעל פון'ם פּאָרזיצענדען. דער זאַאַל איז ניט געווען געהייצט. נור די וואַרעמקייט פון די שוויסיגע מענשליכע קערפּערס האָט איהם אביסעל דערוואַרעמט. א געדיכטער טאַבאַק־רויך האָט זיך געהויבען איבער דער מאַססע און געשוועבט אין דער פארשטיקטער לופט. פון צייט צו צייט האָט איינער פון'ם פּרעזידיום זיך אויפגעשטעלט אויף דער טריבונע און געבעטען די חברים, אַז זיי זאָלען ניט רויכערען. יעדער איינער, אויך די וואָס האָבען געהאַלטען פּאַפּיראָסען אין האַנד, האָבען אָנ־

געהויבען שרייען: „רויכערט ניט, רויכערט ניט, חברים!“ מען דאַרף ניט רויכערען“ און נאָכדעם האָט מען געדרויכערט ווי פריהער. פּעט־ראָווסקי, דער אנאַרכיסטישער דעלעגאַט פון אָבוכאָווסקי זאַוואָד, האָט מיר געמאַכט א פּלאַץ לעבען זיך. פּעטראָווסקי איז געווען אויסגע־שמירט ווי א שד, דאָס פּנים אונגעגאָלט, אליין האָט ער זיך קוים געהאַלטען אויף די פיס נאָך דריי נעכט אָנגעשטרענגטע אַרבייט אין דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט.

אויף דער פּלאַטפאָרמע זיינען געזעסען די פיהרער פון דעם אַלטען צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. דאָס לעצטע מאָל האָבען זיי זיך דערהויבען איבער דעם קאָכעדיגען סאָוויעט, וואָס עטליכע חדשים נאָכ־אַנאַנד האָבען זיי איהם געפיהרט און איצט האָט ער זיך צובונטעװעט געגען זיי. עס איז געקומען דער סוף פון דעם ערשטען פעריאָד פון דער רוסישער רעוואָלוציע, ווענען די דאָזיגע מענשען האָבען געפּרואווט אָרגאַניזירען און בעשיצען... די גרעסטע דריי פיהרער זיינען ניט געווען אין זאַאַל. קערענסקי איז אַנטלאָפען צום פראָנט דורך שטעדטלעך און דערפער, וואו די כוואַליע פון אונצופריעדענהייט האָט זיך אַלץ העכער געהויבען; טשכעאידזע, דער אַלטער אָדלער, האָט זיך מיט פעראַכטונג אומגעקעהרט צו זיינע אַלטע גרוזינער בערג צו ליעגען דאָרט און קרענקען אין שווינדזוכט; צערעטעלי, אויך טויט קראַנק, איז גרייט געווען זיך אומצוקעהרען יעדע מינוט און אויס־גיסען דעם שטראָם פון זיין פּראַכטפולער רעדנער־קראַפט אין קאַמפּף פאַר א פערלאָרענער זאַך. אויפ'ן פּלאַטפאָרמע זיינען געווען גאָץ, דאַן, ליבער, באָגדאַנאָוו, ברוידא, פיליפּאָווסקי — אַלע בלייכע, מיט איינגעפאַלענע אויגען, אַלע פול מיט עמפּערונג. אין זאַאַל הינטער זיי איז געזעסען דער צווייטער צוזאַמענפאָהר פון די אַלל־רוסישע סאָוויעטען — איין גרויסער זודיגער קעסעל —; איבער זייערע קעפּ איז געשטאַנען דער רעוואָלוציאָנערער מיליטערישער קאָמיטעט, — א שטאַרקע פלאַם־פייערדיגע אָרגאַניזאַציע, וואָס האָט געהאַלטען אין איהרע הענד אַלע פעדימער פונ'ם אויפשטאַנד און דערלאַנגט איין קלאַפּ נאָכ'ן אנדערען מיט איהר מעכטיגען אָרעם.

עס איז געווען 20 מינוט צו 11 אין אבענד.

דאַן, א מאַן מיט א פריינדליכען פּנים, מיט ווייניג האָר אויפ'ן קאָפּ און מיט אַן אָבגעקראָכענעם מונדיר פון א מיליטערישען דאָקטאָר

אויף די פלייצעס, האט א קלונג געטהאן אין גלאק. אין איין רגע איז אויפ'ן זאאל געפאלען א טיעפע ערנסטע שטילקייט. נאר אין דער טהיר האט נאך דער עולם גערעדט און זיך געאמפערט.

„מיר האבען די מאכט אין אונזערע הענד", האט דאן טרויעריג ארויסגערעדט, זיך אבגעשטעלט אויף א רגע, און פארטגעזעצט מיט א שטילען קול. „חברים, דער סאוויעטען־קאנגרעס קומט זיך צונויף אונטער אזוינע אויסשליסליכע בעדינגונגען און אין אזא אויסערגעוועהנליכען מאמענט, אז איהר פארשטעהט אליין, פארוואס דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאמיטעט רעכענט ניט פאר נויטהיג צו האלטען דא א פאליטישע רעדע. דאס וועט אייך ווערן קלאהרער, ווען איהר וועט זיך דערמאהנען, אז איך בין א מיטגליעד פון דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאמיטעט און אז גראד איצט ווערען אונזערע פארטיי־חברים באמבארדירט אין דעם ווינטער־פאלאץ און זיינען מקריב זייער לעבען צו ערפילען די פפליכט, וואס דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאמיטעט האט אויף זיי ארויפגעלעגט". (טומעל, געשרייען).

„איך ערקלעהר די ערשטע זיצונג פון דעם צווייטען קאנגרעס פון די סאוויעטען פון ארבייטער־ און סאלדאטען־דעפוטאטען געעפענט!"

די וואהלען צום פרעזידיום זיינען פארגעקומען אין טומעל. דער עולם איז געווען אומרוהיג, זיך גערוקט אהין און אהער איבער'ן זאאל. אווענעסאוו האט ערקלעהרט, אז לויט אן אבמאך צווישען די באלשעוויקעס, לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען און מענשעוויקעס איז בעשלאסען געווארען אויסצוקלייבען דאס פרעזידיום אויפ'ן גרונד פון פראפארציאנעלער פערטרעטונג. עטליכע מענשעוויקעס זיינען אויפגעשפרונגען פון זייערע ערטער מיט פראטעסט־רופען. א סאלדאט מיט א בארד האט זיך געווענדעט צו זיי: „געדענקט, ווי איהר האט בעהאנדעלט אונז, באלשעוויקעס, ווען מיר זיינען געווען אין דער מינדערהייט". דער רעזולטאט פון די וואהלען איז געווען: 14 באלשעוויקעס, 7 סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען, 3 מענשעוויקעס און איין אינטערנאציאנאליסט (גארקי'ס גרופע). אינ'ם נאמען פון דעם צענטער און דעם רעכטען פליגעל פון די סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען ערקלעהרט הענדעלמאן, אז זיין פארטיי וועט אין פרעזידיום קיין אנטהייל ניט נעהמען; דאס זעלביגע ערקלעהרט חינטשוק

אין נאָמען פון די מענשעוויקעס; די מענשעוויקעס־אינטערנאַציאָנאַ־ ליסטען לאָזען וויסען, אַז ביז עס וועלען זיי ניט קלאָהר ווערען אייניגע זאַכען, ווילען זיי אויך ניט האָבען קיין חלק אין פּרעזידיום. אפּלאָ־ דיסמענטען הערען זיך דאָ און דאָרט; אייניגע פייפען. אַ שטימע רופט אויס: „פעררעטהער! און איהר רופט זיך נאָך סאָציאַליס־ טען!" אַ פערטרעטער פון די אוקראַינער דעלעגאַטען פערלאַנגט אַ פּלאַץ אין פּרעזידיום. זיין בקשה ווערט ערפילט. דאַן איז דער אַלטער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט אויפגעשטאַנען און אַראָב פון דער פּלאַטפאָרמע. זיין פּלאַץ האָט פערנומען טראָצקי, קאַמענעוו, לונאַטשאַרסקי, קאָלאָנטאַי, נאָגין. די דעלעגאַטען האָבען זיך אויפ־ געהויבען פון זייערע ערטער. עס האָט זיך דערהערט אַ דונער פון אפּלאָדיסמענטען. וואָס פאַר אַן ענדערונג עס איז פאָרגעקומען מיט די באָלשעוויקעס! נאָך צוריק מיט פיער חדשים זיינען זיי געווען אַ קליינע גרופּפּע, פעראַכטעטע און פאַרפאָלגט. איצט האָבען זיי פאַרנומען דעם העכסטען פּלאַץ אַלס די וואָרטפיהרער פון רוסלאַנד אין דעם שפּיץ פון אַ ריעזיגען אויפשטאַנד.

קאַמענעוו לעגט פאָר אַזאַ מין טאַגעס־אָרדנונג:

ערשטענס, אָרגאַניזירען די מאַכט; צווייטענס, קריעג און פריעד־ דען; דריטענס, די גרינדונגס־פערזאַמלונג. לאַזאָווסקי הויבט זיך אויף און ערקלעהרט, אַז לויט אַן אָבמאַך צווישען אַלע פראַקציעס איז בעשלאָסען געוואָרען קודם כל אויסצוהערען אַ בעריכט פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט, דאַן געבען דאָס וואָרט די מיטגליעדער פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט און די פאַרטרעטער פון די פאַרשיעדענע פּאַרטייען, און ערשט נאָכדעם איבערגעהן צו דער טאַ־ געס־אָרדנונג.

אין דעם מאָמענט האָבען זיך דערהערט נייע קלאַנגען, טיעפער און ברייטער ווי דער טומעל פון דעם גרויסען עולם. עס האָט גע־ ברומט און געהילכט אָהן אַן אויפהער און געגאָסען פּחד אין די נשמות. דאָס איז געווען דער קול פון הארמאטען. דער עולם האט געוואָרפען דערשראָקענע בליקען צו די מוטנע פענסטער, אין וועלכע עס האָט אריינגעקוקט די פינסטערע נאַכט. אַלע זיינען געווען ווי אין פיבער. מאַרטאָוו האָט פערלאַנגט דאָס וואָרט און הייזעריג אויס־ געשריען: „דער בירגער־קריעג הויבט זיך אָן, חברים! די ערשטע

פראגע דארף זיין — ענדיגען דעם קריזיס אויף א פריעדליכען אופן. אונזערע פרינציפען און דער איצטיגער פאליטישער מאמענט פער־לאנגען מיר זאלען תיכף נעהמען דיסקוטירען די פראגע, ווי אויס־צומיידען דעם בירגער־קריעג. אט איצט, ווי איך רעד צו אייך, שיסט מען דאך אויף אונזערע ברידער אין די גאסען! אט איצט, איידער עס עפענט זיך דער קאנגרעס פון די סאוויעטען, לעזט מען די מאכט־פראגע דורך א מיליטערישער קאנספיראציע, וואס איין רעוואלוציא־נערע פארטיי האט ארגאניזירט —" א פאר מינוט האט מען נים געקענט הערען זיינע ווערטער צוליעב דעם טומעל. „אלע רעוואלו־ציאנערע פארטייען מוזען קוקען די פאקטען אין פנים אריין. די ערשטע פראגע פאר'ן קאנגרעס איז די פראגע וועגען מאכט, און אט די פראגע לעזט מען איצט מיט געוועהר אין די גאסען! מיר מוזען בעשאפען אזא מאכט, וואס וועט האבען די אנערקענונג פון דער גאנצער דעמאקראטיע. אויב דער קאנגרעס וויל אויסדריקען די שטימונג פון דער רעוואלוציאנערער דעמאקראטיע, טאר ער נים זיצען מיט צונויפגעלעגטע הענד און דערלאזען, אז עס זאל זיך פא־נאנדערברענען א בירגער־קריעג, וואס קען זיך ענדיגען מיט א געפעהר־ליכער קאנטר־רעוואלוציע... מען מוז בעשאפען א פעראייניגטע דע־מאקראטישע מאכט. דאס וועט ברענגען צו א פריעדליכען אויסגלייך... מיר מוזען אויסקלייבען א דעלעגאציע צו פיהרען פערהאנדלונגען מיט די איבריגע סאציאליסטישע ארגאניזאציעס און פארטייען..."

דאס דומפפע ברומען פון די קאנאנען האט זיך כסדר געהערט אין זאאל; דאס שיסען איז פארגעקומען סיסטעמאטיש אהן אן אויפהער. די דעלעגאטען האבען געשריען איינער צום אנדערען; דער זאאל האט געקאכט... אט אזוי, אין פינסטערניש, אין האס, אין שרעק, אונטער'ן קראכען פון קאנאנען, איז געבוירען געווארען דאס נייע רוסלאנד.

די לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען און די פעראייניגטע סאציאל־דעמאקראטען האבען אונטערשטיצט מארטאוו'ס פארשלאג. א סאלדאט האט געמעלדעט, אז דער אלל־רוסישער פויערים־סאוויעט האט זיך אבגעזאגט צו שיקען דעלעגאטען צום קאנגרעס. דער רעד־נער האט געבעטען, אז מען זאל שיקען א קאמיטעט מיט א פארמאלער איינלאדונג. „אייניגע דעלעגאטען זיינען דא", האט ער געזאגט, „איך

שלאָג פאַר, אַז מען זאָל זיי געבען שטים־רעכט". דער פאַרשלאָג אין דורכגעגאַנגען.

חאַראַש, אין אַ מיליטערישער פאָרמע מיט קאַפּיטאַנסקע עפּאַ־לעטען, רייסט זיך פון די כלים, אַז מען זאָל איהם געבען דאָס וואָרט. „די פּאָליטישע שווינדלער, וואָס קאָנטראָלירען דעם קאָנגרעס", שרייט ער אויס, „האָבען אונז דערצעהלט מעשיות, אַז מיר דאַרפען קומען און בעשליסען די פראַגע וועגען מאַכט, — און איצט בעשליסען זיי די פראַגע הינטער אונזערע רוקענס, איידער עס האָט זיך נאָך פערזאַמעלט דער קאָנגרעס. איך זאָג אייך, אַז יעדער קלאַפּ איבער'ן ווינטער־פּאַלאַץ איז אַ טויט־קלאַפּ פאַר דער פּאָליטישער פּאַרטיי וועלכע האָט געהאַט די העזה צו טהאָן אַזאַ זאַך". אַ טומעל. גאַרדאַ רעדט: „אין דער זעלביגער צייט ווען מיר פערהאַנדלען דאָ די פראַגען פון פריעדען, ווערט אין די גאַסען אַנגעפיהרט אַ קריעג... די סאָציאַליסטען רעוואָלוציאָנערען און די מענשעוויקעס ווילען ניט זיין פעראַנטוואָרטליך פאַר אַלע מעשים, וואָס ווערען איצט געטהאָן. מיר רופען אַלע געזעלשאַפטליכע קרעפטען אַרויסצואווייזען אַ ווידער־שטאַנד געגען דער פּראָבע צו פערכאַפּען די מאַכט..." קוטשין, אַ דעלעגאַט פון דער 12טער אַרמיי און אַ פערטרעטער פון די טרודאָ־וויקעס, שרייט: „מען האָט מיך אַהער געשיקט נאָר צו זאַמלען ידיעות, איך וועל זיך באַלד אומקעהרען צום פראָנט. מיינע חברים־סאָלדאַטען אין די אַרמעע־קאָמיטעטען גלויבען, אַז אויב די סאָוויע־טען נעהמען איבער די מאַכט אַט איצט, דריי וואָכען פאַר דער גרינדונגס־פערזאַמלונג, הייסט עס אריינשטעכען אַ מעסער אין דעם רוקען פון דער אַרמיי און באַגעהן אַ פאַרברעכען געגען פאָלק...!" געשרייען: „אַ ליגען, אַ ליגען!" ווען עס ווערט אַ ביסעל שטילער און מען קען איהם שוין ווידער הערען, זאָגט ער ווייטער: „לאָמיר מאַכען אַ סוף פון אַט דער אַוואַנטורע אין פּעטראָגראַד. איך רוף צו אַלע דעלעגאַטען, זיי זאָלען פערלאָזען דעם זאַאַל, כדי צו ראַטעווען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע!" ווען קוטשין איז געגאַנגען צווישען די רייהען בענק צו דער טהיר צו, האָט זיך געהערט אַ געוואַלדיגער טומעל, מענשען האָבען זיך געריסען צו איהם מיט אויפגעהויבענע קולאַקעס. חינטשוק, אַן אָפיציר מיט אַ לאַנגער רויטליכער ציגענער באָרד, האָט גערעדט ווייך און צוקער־זיס: „איך רעד אינ'ם נאָמען

פון די פראַנט־דעלעגאַטען. די אַרמעע איז ניט געגוג פערטראַטען אין דעם קאָנגרעס. די אַרמעע רעכענט איבערהויפּט ניט, אַז אַ קאָנ־גרעס פון סאָוויעטען איז נויטיג גראַד איצט, דריי וואָכען פאַר דער ערעפענונג פון דער גרינדונגס־פערזאַמלונג..." דער עולם הילכט, טור־פּעט מיט די פיס און ווערט אַלעמאָל ווילדער. „די אַרמעע רעכענט ניט, אַז דער קאָנגרעס פון סאָוויעטען האָט דעם נויטהיגען אויטאָרי־טעט..." סאָלדאַטען הויבען זיך אָן אויפשטעלען דאָ און דאָרט איבער'ן זאַאַל.

„אין וועמעס נאָמען רעדט איהר דאָ? וועמען פערטרעט איהר?" שרייען זיי.

„דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם סאָוויעט פון דער 5טער אַרמעע, דעם 2טען פ—ער פּאָלק, דעם 1טען נ—ער פּאָלק, דעם 3טען ס—ער שיסער־פּאָלק..."

„ווען האָט מען אייך אויסגעקליבען? איהר פאַרטרעט די אָפיצי־רען, ניט די סאָלדאַטען. ווייסט איהר עפּעס, וואָס די סאָלדאַטען דענקען וועגען דער פראַגע?" דער עולם ברומט און מאַכט חוזק.

„מיר, די פראָנט־גרופּע, נעהמען אָראָב פון זיך יעדע פעראַנט־וואָרטליכקייט פאַר אַלסדינג וואָס האָט זיך געטהאָן און טהוט זיך איצט. מיר האַלטען פאַר נויטיג צו מאָביליזירען אַלע זעלבסט־בעוואוסטע קרעפטען, כדי צו ראַטעווען די רעוואָלוציע! די פראָנט־גרופּע וועט פערלאָזען דעם קאָנגרעס... אונזער פּלאַץ צו קעמפּפען געגען אייך איז אין גאַס!"

אַן אונגעהייערער שפּאָטישער טומעל האָט זיך דערהויבען אין זאַאַל. „איהר רעדט פאַר דעם שטאַב, ניט פאַר דער אַרמעע!"

„איך רוף אַלע אויפגעקלעהרטע סאָלדאַטען, אַז זיי זאָלען פער־לאָזען דעם קאָנגרעס!"

„קאָרנילאָוועץ, קאָנטר־רעוואָלוציאָנער, פּראָוואָקאַטאָר!" שרייט מען צו איהם. אין נאָמען פון די מענשעוויקעס ערקלעהרט הינטשוק, אַז די איינציגע מעגליכקייט פאַר אַ פריעדליכער לעזונג איז אנצור־הויבען פערהאַנדלונגען מיט דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג, כדי צונויפצושטעלען אַ נייעם קאַבינעט, וועלכער וועט געפינען צוטרוי אין אַלע שיכטען פון דער געזעלשאַפט. עטליכע מינוט האָט ער ניט געקענט רעדען צוליעב דעם טומעל. ער האָט געמוזט דערהויבען זיין

שטימע און אויסשרייען די ווערטער, ווען ער האָט געלייענט די מענשעוויסטישע דעקלאַראַציע:

„אַזוי ווי די באָלשעוויקעס האָבען געמאַכט אַ מיליטערישע קאָנספּיראַציע מיט דער הילף פונ׳ם פּעטראָגראַדער סאָוויעט און האָבען זיך דערבײַ ניט קיין עצה געהאַלטען מיט אַנדערע גרופּפּען און פּאַרטייען, געפינען מיר פאַר אונמעגליך צו פערבלייבען אין קאָנגרעס און ציהען זיך צוריק. מיר לאַדען איין די איבריגע גרופּפּען, זיי זאָלען פאָלגען אונזער ביישפּיעל און זאָלען זיך פערזאַמלען אין אַן אַנדער פּלאַץ צו בעטראַכטען די לאַגע!“

„דעזערטיר!“ הערט זיך פון אַלע זייטען. אין דעם גרויסען טומעל און גערודער האָט מען קוים געקענט הערען הענדעלמאַנ׳ען, ווען ער האָט אין נאָמען פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען פּראָטעסטירט געגען באָמבאַרדירען דעם ווינטער־פּאַלאַץ. „מיר זיינען געגען אַזעלכע אַנאַרכיסטישע מעטהאָדען...“

נאָר וואָס ער האָט געענדיגט, איז אַ יונגער סאָלדאַט אַרויפגעשפּרונגען אויף דער פּלאַטפאָרמע. ער האָט געהאַט אַן איידעל פּנים מיט ברענענדיגע אויגען, און האָט דראַמאַטיש אויפגעהויבען זיין האַנד:

„חברים“, האָט ער אויסגעשריען, און באַלד איז געוואָרען שטילער אין זאַאַל, „מיין פאַמיליע איז פּעטערסאָן. איך רעד אינ׳ם נאָמען פון דעם 2טען לעטישען שיסער־באַטאַליאָן. איהר האָט געהערט די ערקלעהרונגען פון צוויי פּאַרטרעטער פון אַרמעע־קאָמיטעטען. די דאָזיגע ערקלעהרונגען וואָלטען געהאַט אַ ווערט, אויב די רעדנער וואָלטען געווען פּאַרטרעטער פון דער אַרמעע“. בעגייסטערטע אַפּלאָדיסמענטען. „זיי פּאַרטרעטען אָבער ניט די סאָלדאַטען“. דער רעדנער דראָהט מיט זיין פויסט. „די צוועלפטע אַרמעע האָט שוין לאַנג געפאָדערט, אַז מען זאָל אויסקלייבען אַ נייעם גרויסען סאָוויעט און אַ נייעם אַרמעע־קאָמיטעט, אָבער פּונקט ווי אייער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט ניט געוואָלט רופען די פּערטרעטער פון די מאַסען, אַזוי האָט אונזער קאָמיטעט ביז ענדע סעפּטעמבער זיך אָבגעזאָגט צו רופען סאָלדאַטען־פּאַרטרעטער. אויף אַזאַ אופן האָבען די רעאַקציאָנערען געהאַט אַ מעגליכקייט אויסצוקלייבען זייערע

כלומר׳שטדיגע דעלעגאטען צו דעם קאָנגרעס. איך זאָג אייך איצטער עפענטליך: די לעטישע סאָלדאטען האָבען שוין ניט איינמאָהל ערקלעהרט: „אוים רעזאָלוציעס, אוים דיסקוסיעס, מיר ווילען מעשים, מיר מוזען האָבען די מאכט אין אונזערע אייגענע הענד!“ זאָלען אַט די אויך־מיר־דעלעגאטען פערלאָזען דעם קאָנגרעס! האָט קיין מורא ניט, די ארמעע איז מיט זיי!“

דער זאאל וויגט זיך פון ווילדע בעגייסטערטע געשרייען. נאָך צוריק מיט עטליכע מינוט האָבען די דעלעגאטען זיך געוואקעלט. די געשעהענישען זיינען געגאנגען צו שנעל. אין דרויסען האָט זיך געהערט דאס קראכען פון קאנאָנען. אין א משך פון א גאנצער שעה איז אויף זיי געפאלען פון דער טריבונע איין קלאפ נאך דעם אנדערען. די קלעפ האָבען זיי צוזאמענגעשמידט אין איין קערפער, די זעלביגע קלעפ האָבען זיי אָבער אויך געבויגען צו דער ערד. איז דאָס אמת, אז זיי זיינען אליין? איז דאָס אמת, אז רוסלאנד דערהויבט זיך געגען זיי? איז דאָס אמת, אז די ארמעע געהט אויף פעטראָגראד? איז געקומען אָט דער יונגער סאָלדאט מיט די ליכטיגע אויגען און האָט גערעדט וואָס ער האָט געדארפט רעדען, און אין איין רגע האָבען זיי אלע געוואוסט, אז דאָס איז אמת... דאס איז געווען די שטימע פון די סאָלדאטען! די אונרוהיגע מיליאָנען ארבייטער און פויערים אין סאָלדאטסקע קליידער זיינען געווען פונקט די זעלביגע מענשען, ווי די פארזאמעלטע דעלעגאטען דאָ אין זאאל. זיי האָבען געפיהלט גלייך ווי זיי, און האָבען געטראכט דאָס זעלביגע וואס זיי...

נייע סאָלדאטען רעדען. גזשעלשאך רעדט וועגען די פראָנט־דעלעגאטען. ער זאָגט, אז נאָר מיט א זעהר קליינע מעהרהייט האָבען זיי בעשלאָסען צו פערלאָזען דעם קאָנגרעס. ער דערצעהלט אויך, אז די באָלשעוויסטישע מיטגליעדער האָבען זיך איבערהויפט ניט בעטהייליגט אין דער אבשטימונג, ווייל לויט זייער מיינונג האט מען זיך געדארפט פאנאנדערטהיילען וועדליג די פאָליטישע פארטייען און ניט וועדליג די פארשיעדענע גרופפען. „הונדערטע דעלעגאטען“, האָט ער געזאָגט, „ווערען אויסגעקליבען ביים פראָנט אָהן דעם אנטהייל פון די סאָלדאטען, ווייל די ארמעע־קאָמיטעטען זיינען שוין מעהר ניט קיין אמת׳ע פארטרעטער פון די סאָלדאטישע מאססען“. לוקיאנאָוו רופט אוים: „אזוינע אָפיצירען, ווי חאראש און חינטשוק, קענען אויף

אזא קאָנגרעס ניט פאַרטרעטען די אַרמעע. זיי פאַרטרעטען נור די העכערע קאָמאַנדירען. די אמת'ע איינוואָהנער פון די טראַנשעען פערלאַנגען מיט'ן גאַנצען הארצען, אַז די מאַכט זאָל איבערגעהן אין די הענד פון די סאָוויעטען. זיי לייגען דערויף גרויסע האָפנונגען".

עס איז געוועזן קלאָהר, אַז די שטימונג ענדערט זיך.

אבראַמאָוויטש, אינ'ם נאָמען פון דער אידישער סאָציאַל־דעמאָקראַטישער אָרגאַניזאַציאָן „בונד", איז אַרויף אויף דער טריבונע. זיינע אויגען האָבען געבליצט הינטער שווערע ברילען און אַליין האָט ער אַזש געציטערט פאַר כעס.

„דאָס וואָס ס'טהוט זיך איצט אין רוסלאַנד, איז אַ מורא'דיגער אומגליק. דער „בונד" איז איינפערשטאַנען מיט דער דעקלאַראַציע פון די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען. די בונדיסטען וועלען פערלאָזען דעם קאָנגרעס!" אבראַמאָוויטש האָט אויפגעהויבען זיין קול און געמאַכט אַ בעוועגונג מיט דער האַנד. „אונזער פפליכט פאַר'ן רוסישען פּראָלעטאַריאַט ערלויבט אונז ניט צו בלייבען דאָ און צו טראָגען די פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר אַזוינע פאַרברעכענס. צוליעב דער שיסעריי אויף'ן ווינטער־פּאַלאַץ האָט די שטאָדט־דומא, צוזאַמען מיט די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם פּויערים־סאָוויעט, בעשלאָסען אומצוקומען מיט דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג, און ביי איהר בלייבען מיר! אונבעוואָפענטע וועלען מיר אַרויסשטעלען אונזערע בריסט פאַר די מאַשין־האַרמאַטען פון די טעררעאָריסטען... מיר לאַדען איין אַלע דעלעגאַטען צו דעם קאָנגרעס..." זיינע לעצטע ווערטער זיינען דערטרונקען געוואָרען אין אַ שטורם פון געשרייען, דראָהונגען און קללות. דער טומעל האָט זיך פערוואַנדעלט אין אַ העלישען אויסברוך, ווען 50 דעלעגאַטען האָבען זיך אויפגעהויבען פון די ערטער און זיך געלאָזט געהן צום טהיר.

קאַמענעוו האָט געקלונגען אין גלאָק און געשריען: „זיצט אויף די ערטער, חברים, מיר וועלען פאָרטזעצען אונזער ארבייט!" טראָצקי האָט זיך אויפגעהויבען, אַ קאַלטער מיט אַ אומדערבאַרעמדיגען אויסדרוק אויף'ן פּנים, און זיין רייכע שטימע איז געווען פול מיט גיפטיגער פעראַכטונג: „די אַלע פּשרה־מאַכער, די אַזוי גערופענע סאָציאַליסטען, די אַלע דערשראָקענע מענשעוויקעס, סאָציאַליסטען־

רעוואָלוציאָנערען, בונדיסטען... זאָלען זיי געהן, זיי זיינען ניט מעהר ווי מיסט, וואָס וועט ארייננעוואָרפען ווערען אין דעם מיסט־קאסטען פון דער געשיכטע..."

אינ׳ם נאָמען פון די באָלשעוויקעס האָט ריאזאנאָוו ערקלעהרט, אז לויט דעם פערלאנג פון דער שטאָדט־דומא האָט דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט געשיקט א דעלעגאציע אָנצוהויבען פריעדענס־פערהאנדלונגען מיט׳ן ווינטער־פאלאץ. „אויף אזא אופן האָבען מיר געטהאָן אלעס מעגליכע צו פערמיידען בלוט־פערגיסונג".

מיר האָבען זיך געלאָזט געהן פונ׳ם סמאָלני אינסטיטוט. אויף א רגע האָבען מיר זיך אָבגעשטעלט אינ׳ם צימער, וואו עס האָט געארבייט דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט. די ארבייט איז אָנגעגאנגען מיט וואהנזיניגער שנעלקייט. פארסאָפעטע קוריערען זיינען אלעמאָל אָנגעקומען און ארויסגעלאָפען פונ׳ם צימער; קאָמיסארען זיינען געשיקט געוואָרען אין די פערשיעדענע טהיילען פון שטאָדט מיט א מאכט פון לעבען און טויט. די טעלעפאָנאָגראפען האָבען גערוישט און געהודזשעט. אין א רויך פון פאפיראָסען זיינען געזעסען צושויבערטע מענשען איבער א קארטע פון פעטראָגראד. נאָר נידריג איז געהאנגען א עלעקטריש לעמפעל אונטער א טונקעלען אבאזשור... טאָווארישטש יאָזעפאָוו דוכווינסקי, א שמייכלענדיגער יונגער מענש מיט א מאסע ליכטיג־געלבליכע האָר, האָט אונז אָנגעשריבען נייע דאָקמענטען. מיר זיינען ארויסגעגאנגען אינדרויסען. די נאכט איז געווען קאלט. דער פלאץ פאר׳ן סמאָלני איז געווען אָנגעפילט מיט אויטאָמאָבילען, וואָס זיינען אָנגעקומען און אָבגעפאהרען יעדע רגע. דאָס ווייטע קראכען פון הארמאטען האָט זיך אויסגעמישט מיט׳ן נאָהענטען גערויש פון אויטאָמאָבילען. א גרויסער מאָטאָר־וואָגען איז געשטאנען ניט ווייט און געציטערט פון דעם אטהעמען פון דער מאשין. אויפ׳ן וואָגען האָט מען געלייגט גרויסע בינטלאך. „וואוהין פאָהרט איהר?" האָב איך אויסגעשריען. „מיר פאָהרען איבער דער גאנצער שטאָדט, אומעטום", האָט געענטפערט א ניעדריגער ארבייטער מיט א פרעהליכען שמייכעל און מיט ברייטע בעגייסטערטע בעוועגונגען.

מיר האָבען איהם געוויזען אונזערע דאקומענטען. „קומט מיט אונז", האָט ער געזאָגט, „אָבער געדענקט, מען וועט מסתמא שיסען".

מיר האָבען זיך ארויפגעדראפעט אויפ׳ן וואַגען. דאס הענטל האט נעגעבען א קנאַק, דער גרויסער אויטאָמאָביל האָט זיך א ריס געטהאָן פאָראוים, מיר אַלע האָבען זיך א בויג געטהאָן אויף הינטען און שיער ניט אומגעפאלען אויף די וועלכע זיינען געזעסען הינטער אונז. שנעל, שנעל איז די מאַשין דורכגעפאָהרען לעבען גרויסען פייער ביים טויער, לעבען דעם אנדערען פייער ביים אויסוועניגסטען טויער, לעבען די בעוואפענטע ארבייטער, וואָס זיינען געזעסען ארום די ברענענדיגע שייטלאך האַלץ מיט גליהענד־רויטע פּנים׳ער. שנעל האָט די מאַשין זיך א לאָז געטהאָן איבער סואוואראָווסקי פּראָספּעקט. איינער פון די ארבייטער האָט אראבגעריסען די שטריקלאך פון א בינטעל און אָנגעהויבען ווארפען הויפענס פּאַפּיער אין דער לופט אריין. מיר האָבען געטהאָן דאס זעלביגע. און אזוי זיינען מיר געפאָהרען: די מאַשין האָט זיך געוויעגט פון איין זייט אויף דער אנדערער, זיך אריינגעריסען אין די פינסטערע גאסען און געלאָזט הינטער זיך א שטראָם פון פּאַפּיער, וואָס האָט זיך געדרעהט און געווירבעלט. די שפּעטע פערבייגעהער האָבען זיך אבגעשטעלט און אויפגעהויבען די פּאַפּירלעך. די פּאַטרולען, וואָס זיינען געשטאנען ארום די פייערס אויף די ווינקלען גאסען, זיינען ארויסגעלאָפען מיט אויסגעשטרעקטע הענד צו כאַפּען די פּראָקלאַמאַציעס. פון צייט צו צייט זיינען פאר דעם אויטאָמאָביל אויסגעוואקסען בעוואפענטע מענשען, וואָס האָבען אויפגעהויבען די ביקסען און געשריען: „סטאָי!“ אָבער אונזער שאָפער האָט זיי עפּעס געשריען, וואָס מיר האָבען ניט געקענט פערשטעהן, און האָט געאיילט ווייטער.

איך האָב גענומען איינע פון די פּראָקלאַמאַציעס און האָב דורכ־געלעזען ביי׳ם ליכט פון די לאַמטערנס:

„צו די בירגער פון רוסלאַנד.

„די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג איז אראָבגעזעצט. די מלוכה־מאַכט איז איבערגעגאנגען אין די הענד פון דעם מיליטערישען רע־וואָלוציאָנערען קאָמיטעט, וואָס ער איז אַן אָרגאַן פון דעם פּעטראָ־גראַדער סאָוויעט פון ארבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען. דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט שטעהט אָן דער שפּיץ פון דעם פּעטראָגראַדער פּראָלעטאַריאַט און גאַרניזאָן.

„די זאַך, פאר וועלכע דאָס פאָלק האָט געקעמפט: אז מען

Отъ Военно-Революціоннаго Комитета при Петроградскомъ Совѣтѣ Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.

Къ Гражданамъ Россіи.

Временное Правительство низложено. Государственная власть перешла въ руки органа Петроградскаго Совѣта Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ Военно-Революціоннаго Комитета, стоящаго во главѣ Петроградскаго пролетаріата и гарнизона.

Дѣло, за которое боролся народъ: немедленное предложеніе демократическаго мира, отмѣна помѣщичьей собственности на землю, рабочій контроль надъ производствомъ, созданіе Совѣтскаго Правительства — это дѣло обезпечено.

ДА ЗДРАВСТВУЕТЪ РЕВОЛЮЦІЯ РАБОЧИХЪ, СОЛДАТЪ И КРЕСТЬЯНЪ!

Военно-Революціонный Комитетъ
при Петроградскомъ Совѣтѣ
Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.

25 октября 1917 г. 10 ч. утра.

Proclamation of the Fall of the Provisional Government, issued by the Military Revolutionary Committee on the night of November 7th (our calendar), which we helped to distribute from a motor-truck just after the surrender of the Winter Palace.

זאָל תיכף פאַרשלאָגען א דעמאָקראַטישען פריעדען, אָבשאַפען דאָס פריוואַטע אייגענטום אויף דער ערד, איינפיהרען אַן ארבייטער־קאָנטראָל איבער דער פּראָדוקציאָן, בעשאַפען אַ סאָוויעט־רעגירונג, — דאָס איז איצט געזיכערט.

„זאָל לעבען די רעוואָלוציע פון ארבייטער, סאָלדאַטען און פויערים!

„דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט ביים פעטראָגראַדער סאָוויעט פון ארבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען".

לעבען מיר אויפ'ן אויטאָמאָביל איז געזעסען אַן ארבייטער, אַ קאַסאַקער יונג, מיט אַ מאָנגאָלישען פּנים און מיט אַ קאַווקאַזישער פּאַפּאַכע אויפ'ן קאָפּ. האָט ער אויסגעשריען: „פאַרזיכט, אָט אַ דאָ שיסען די פּראָוואָקאַטאָרס שטענדיג פון די פענסטער". מיר האָבען זיך אויסגעדרעהט צום זנאַמענסקי פּלאַץ, וואו אַלעס איז געווען פינסטער און אומבעוועגליך. מיר האָבען זיך פערקירעוועט לעבען טרובעצקאָי'ס מגושמ'דיגער סטאַטוע און זיך אריינגעלאָזט אין דעם ברייטען נעווסקי. דריי פון אונז זיינען געשטאַנען פאַרטיג מיט ביקסען אין די הענד און געקוקט אין די פענסטער פון די הייזער. הינטער אונז זיינען די גאַסען איצט געווען פול מיט לעבען. מענשען זיינען געלאָפען, זיך אָנגעבויגען און געכאַפּט די פּאַפּירלעך. מיר האָבען שוין מעהר ניט געקענט הערען דאָס קראַכען פון די האַרמאַטען. וואָס נעהענטער מיר זיינען צוגעפאָהרען צום ווינטער־פּאַלאַץ, אַלץ רוהיגער און פאַרלאָזענער האָבען אויסגעזעהן די גאַסען. די שטאָדט־דומא איז געווען העלל־בעלויכטען. הינטער איהר האָבען מיר דערזעהן אַ טונקעלע מאַסען־מענשען און אַ שורה מאַטראָזען. די מאַטראָזען האָבען אויפגעהויבען אַ ווילדען געשריי, אַז מיר זאָלען זיך אָבשטעלען. די מאַשין האָט אָנגעהויבען פאָהרען לאַנגזאַמער, און מיר זיינען אַראָבגעקראָכען. דאָס וואָס מיר האָבען אויסגעפונען איז באמת געווען מערקווירדיג. פונקט אויפ'ן ווינקעל פון דעם יעקאַטערינינסקי קאַנאַל, אונטער אַ העלער עלעקטרישער זונן, האָט אַ קאָרדאָן פון בעוואָפענטע מאַטראָזען זיך אויסגעצויגען איבער נעווסקי פון איין זייט צו דער אַנדערער און פערשפּאַרט דעם וועג פאַר אַן עולם פון אַזוינע פיער הונדערט מענער און פרויען. אייניגע פון די מענער זיינען געווען

אנגעטהאָן אין פראַקען, די פרויען אין רייכע קליידער. דאָ און דאָרט האָבען זיך דורכגעוואָרפען אָפיצירען. הכלל, דאָס איז געווען אַ פער־שיידענאַרטיגער עולם פון פערשיידענע קלאַסען מענשען. צווישען עולם האָבען מיר דערקענט אַ סך דעלעגאַטען פונ׳ם קאָנגרעס, פיהרער פון די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען. דאָרט איז געווען דער מאַגערער אַוקסענטיעוו מיט דער רויטער באָרד, דער פּאָרזיצענדער פון דעם פּויערים־סאָוויעט; סאָראָקין, קערענסקי׳ס רעכטע האַנד; חינטשוק; אַבראַמאָוויטש; אָן דער שפּיץ פון אַלע איז געווען דער אַלטער גראָהער שריידער, דער שטאָדט־גאָלאָווא (מעיאָר) פון פּעטראָגראַד, און פּראָקאָפּאָוויטש, דער שפּייז־מיניסטער אין דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג. פּראָקאָפּאָוויטש׳ן האָט מען דעם פריהמאָרגען געהאַט געווען אַרעסטירט און נאָכדעם ווידער בעפרייט. איך האָב בעמערקט מאַלקינ׳ען, אַ רעפּאָרטער פון אַ צייטונג. „מיר געהען צום ווינטער־פּאַלאַץ צו שטאַרבען דאָרט“, האָט ער אויסגע־שריען מיט אַ מאָדנער שמחה. דער עולם איז געשטאַנען שטיל, נאָר די פאָדערשטע האָבען עפּעס גערעדט מיט אויפגערעגטע שטימען. שריידער און פּראָקאָפּאָוויטש האָבען גע׳טענה׳ט מיט אַ געזונדען מאַטראָז, וואָס האָט, קענטיג, געקאָמאַנדעוועט איבער די איבעריגע.

„מיר פערלאַנגען פון אייך איהר זאָלט אונז דורכלאָזען“, האָבען זיי געשריען: „איהר זעהט דען ניט, אַז די חברים קומען פונ׳ם סאָוויעטען־קאָנגרעס. אָט זיינען זייערע בילעטען. מיר געהען צום ווינטער־פּאַלאַץ“.

דער מאַטראָס האָט ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן. ער האָט געקראַצט דעם קאָפּ מיט זיין גרויסער לאַפּע און געקנייטשט דעם שטערען. „עס איז דאָ אַ בעפעהל פונ׳ם קאָמיטעט, אַז מען זאָל קיינעם ניט דורכלאָזען צום ווינטער־פּאַלאַץ“, האָט ער געוואָרטשעט. „וואָס זשע טהוט מען, וועל איך שיקען אַ טאָוואַרישטש טעלעפאָ־נירען אין סמאָלני“.

„אָבער לאָזט אונז דורך, איהר זעהט דאָך — מיר זיינען ניט בעוואָפענט. מיר וועלען סיי ווי דורכגעהן, צו איהר לאָזט אונז צו ניט“, — האָט דער אַלטער שריידער געשריען אין גרויס אויפרעגונג.

„עס איז דאָ אַ בעפעהל...“ האָט דער מאַטראָס אונצופריעדען איבערגע׳חזר׳ט.

„נו, טאַ שיסט אונז, אויב איהר ווילט! מיר׳ן סיי ווי געהן! פאָרוועָרטס!" האָט זיך געלאָזט הערען פון אַלע זייטען. „מיר זיינען גרייט צו שטאַרבען, אויב איהר האָט דעם מוטה צו שיסען אויף רוסישע, אויף חברים! מיר וועלען אויפדעקען אונזערע ברוסט פאַר אייערע ביקסען!"

„ניין", האָט דער מאַטראָס געזאָגט מיט עקשנות, „איך קען אייך ניט דורכלאָזען".

„וואָס וועט איהר פאָהרט טהאָן, אויב מיר געהען ווייטער? וועט איהר שיסען?"

„ניין, איך קען ניט שיסען אויף אונבעוואָפענטע מענשען. איך קען ניט שיסען אויף רוסישע, וואָס האָבען ניט קיין ביקסען..."

„מיר וועלען געהן ווייטער, וואָס קענט איהר טהאָן?"

„מיר וועלען עפּעס טהאָן", האָט דער מאַטראָס געענטפערט, קענ־טיג אַליין ניט וויסענדיג ווי זיך אויסצודרעהען. מיר קענען אייך ניט דורכלאָזען. מיר וועלען עפּעס טהאָן".

„וואָס וועט איהר טהאָן, נו, אדרבא, וואָס וועט איהר טהאָן?"

אַן אַנדערער איז צוגעקומען. ער איז געווען זעהר בייז. „מיר׳ן אייך שמייסען, אָט וואָס!" האָט ער אויסגערופען מיט אַ סך ענערגיע, „און אויב מען וועט דאַרפען, וועט מען שיסען אויך. געהט אַהיים און לאָזט אונז צורוה".

אַ געשריי פון צאָרן און עמפּערונג האָט זיך געלאָזט הערען פון אַלע זייטען. פּראָקאָפּאָוויטש איז אַרויפגעקראָכען אויף עפּעס אַ מין קעסטעל, געמאַכט מיט׳ן שירם און געהאַלטען אַ רעדע:

„חברים און בירגער", האָט ער געזאָגט, „מען ניצט געגען אונז גראָבע געוואַלט. מיר קענען ניט דערלאָזען, אַז אונזער אונשולדיג בלוט זאָל פאַלען אויף די הענד פון אָט די אונוויסענדע מענשען. עס איז נידריגער פון אונזער ווירדע, אַז מיר זאָלען זיך לאָזען שיסען אין מיטען גאַס דורך די ערשטע בעסטע סטרעלאָטשניקעס *). לאָמיר

*) דזשאָן ריעד בעמערקט דערביי אין זיין בוך, אַז ער פערשטעהט ניט וואָס פּראָקאָפּאָוויטש האָט געמיינט מיט דעם וואָרט „סטרעלאָטשניק". סטרעלאָטשניק איז אויף ענגליש אַ סוויטשמען, אַ פּשוט׳ער אַרבייטער, וועלכער פיהרט איבער די צוגען פון איין פּאַר רעלסען אויף די צווייטע. זיין אַרבייט איז ניט מעהר ווי אַנקוועטשען אַ הענטעל, וואָס פעראייניגט

זיך אומקעהרען צו דער דומא און לאָמיר בעטראַכטען די בעסטע מיטלען, ווי צו ראַטעווען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע".

אין ווירדיגער שטילקייט האָט די פּראָצעסיע זיך אויסגעדרעהט איז אוועק איבער נעווסקי, פיער אין אַ רייה. מיר האָבען אויסגעניצט דעם מאָמענט, ווען די וועכטער זיינען געווען פערנומען מיט שריידער'ן און זיינע חברים, מיר האָבען זיך דורכגע'גנב'עט דורך דעם קאָרדאָן און אוועקגעלאָזט צום ווינטער־פּאַלאַץ. דאָ איז געווען פינסטער, חושך, קיין לעבעדיגען מענשען האָט מען ניט געזעהן, נאָר גרופּען סאָלדאַטען און רויטע גוואַרדעיצעס זיינען געשטאַנען אויף דער וואַך, און אין זייער האַלטונג איז געווען טיעפער ערנסט און געשפּאַנטע אויפמערקזאַמקייט. פאַר'ן קאַזאַנסקי סאָבאָר איז אַ דריי־אינטשיגער פעלד־האַרמאַט געלעגען אינמיטען גאַס, אביסעל אויסגעדרעהט אָן אַ זייט נאָך דעם לעצטען שאָס, וואָס מען האָט ארויסגעלאָזט איבער די דעכער. לעבען יעדער טהיר זיינען געשטאַנען סאָלדאַטען און שטיל גערעדט און געקוקט צו דער פּאָליציייסקי בריק. איך האָב געהערט אַ שטימע זאָגענדיג: „מעגליך, אַז מיר האָבען שלעכט געהאַנדעלט..." אויף יעדען ראָג האָבען פּאַטרולען אָבגעשטעלט אַלע פאַרבייגעהער. די פּאַטרולען זיינען בעשטאַנען פון געוועהנליכע סאָלדאַטען; דער קאָמאַנדיר איז כסדר געווען אַ רויטער גוואַרדעיעץ.

קיין שיסעריי האָט זיך מעהר ניט געהערט. ווען מיר זיינען געקומען צו מאָרסקאַיאַ, האָט אימיצער אויסגעשריען: „די יונקערס האָבען געלאָזט וויסען, אַז מיר זאָלען קומען צו זיי און זיי פאַרנעהמען". עס האָבען זיך געהערט קאָמאַנדע־רופען. אין דער פינסטער האָב איך געזעהן, ווי עס רוקט זיך אַ דונקעלע מאַססע. אַלע האָבען

די רעלסען. אין דעם אַלטען רוסלאַנד, אונטער ניקאָלאַי'ען, איז געווען אַ מנהג, אַז טאָמער האָט זיך געטראָפען אַן אייזענבאַהן־קאַטאַסטראָפע, האָט מען בעשולדיגט ניט די באַהן־פערוואַלטונג און ניט דאָס גאַנצע סיסטעם, נאָר דעם סטרעלאָטשניק. אַ פּנים דאָס זעלביגע האָט פּראָקאָפּאָוויטש אויך געמיינט מיט דעם סטרעלאטשניק פון דער רעוואלוציע: אַ מענש פון דער מאַסע, וועלכער פערשטעהט ניט וואָס ער טהוט, און קען ניט זיין פעראַנטוואָרטליך פאַר די בעפעהלען פון די פיהרער. דער איבערזעצער.

געשוויגען, נור די פיס האָבען געקלאַפּט אָן בריק און די ביקסען האָבען זיך געשטויסען איינע אָן דער צווייטער. מיר האָבען זיך אוועקגע־לאָזט מיט די סאָלדאַטען.

ווי אַ שווארצע טייך האָבען מיר זיך אריינגעגאָסען דורך דעם רויטען טויער. ניט געווען ניט קיין פרייד־געשריי, ניט קיין געזאַנג. איינער אין די פאָדערשטע רייהען האָט שטיל געזאָגט: „פּאָרזיכט, חברים. גלויבט זיי ניט; זיי וועלען געוויס שיסען". ווען מיר זיינען ארויס אויפ׳ן פּלאַץ, האָבען מיר זיך געלאָזט לויפען. די קעפּ האָבען מיר געהאַלטען אָנגעבויגען, און אַליין האָבען מיר זיך גע־טוליעט איינער צום צווייטען. פּלוצלונג האָבען מיר זיך אַלע צו־נויפגעקוועטשט הינטער דעם פּיעדעסטאַל פון דער אַלעקסאַנדראָווסקע קאָלאָנע.

„וויפיעל פון אייך האָבען זיי געטויט?" האָב איך זיי געפרעגט.

„איך ווייס ניט. עפּעס אַ צעהן..."

געווען איז אויפ׳ן פּלאַץ עטליכע הונדערט מאַן. אייניגע מינוט זיינען זיי אַזוי געשטאַנען צונויפגעפּרעסט אין דער פינסטער. פּלוצ־לונג האָבען זיי זיך דערפּיהלט זיכערער און האָבען זיך ווידער אַ לאָז געטהאָן פאָרווערטס. קיינער האָט ניט געקאָמאַנדעוועט, אַלעס האָט זיך געטהאָן פון זיך אַליין. ביים שיין פון די לאַמפּען, וואָס האָט ארויסגעשטראַהלט דורך אַלע פענסטער פונ׳ם ווינטער־פּאַלאַץ, האָב איך געזעהן, אַז די ערשטע צוויי אָדער דריי הונדערט זיינען געווען רויטע גוואַרדעיצעס. נאָר עטליכע סאָלדאַטען האָבען זיך דורכגעוואָר־פען אין די ערשטע רייהען. מיר האָבען ארויפגעקלעטערט אויף אַ באַריקאַדע פון געהילץ, נאָכדעם זיינען מיר אַראָבגעשפּרונגען און זיך אָנגעשטויסען אָן אַ הויפען ביקסען, וואָס די יונקערם האָבען אוועק־געוואָרפען. מיר האָבען אַלע אויסגעשריען אין אַ זיעגס־פרייד. אויף ביידע זייטען פון דעם הויפּט־אריינגאַנג זיינען אַלע טהירען געווען ברייט געעפענט. ליכט האָט זיך געגאָסען דורך זיי, און פון דעם גרויסען בנין האָט זיך ניט געהערט קיין איינציגע שטימע.

אַ כוואַליע מענשען האָט אונז אריינגעצויגען רעכטס אין אַ גרוי־סען לעדיגען צימער מיט אַ געוועלבטער דעק. דאָס איז געווען דער קעלער פונ׳ם מזרח־פליגעל, פון וואַנען עס האָט זיך אָנגעהויבען אַ גאַנצער קנויל פון קאָרידאָרען און טרעפּ. עטליכע ריעזיגע קאַסטענס

זיינען געשטאנען ארום און ארום. די רויטע גווארדעיצעס און די סאָלדאטען האָבען זיך מיט ווילדער ענערגיע א וואָרף געטהאָן אויף די קאסטענס, זיי אויפגעבראָכען מיט די די פריקלאָדען פון זייערע ביקסען און גענומען ארויסשלעפען טעפּיכער, פאָרהענגען, ליינוואנד, פּארצעלייענע טאצען, גלאָזווארג... איינער האָט ארומגעשפּאצירט מיט גרויס גאוה, האלטענדיג א בראָנזענעם זייגער אויף זיין אקסעל; אַן אנדערער האָט געפונען א בוקעט פון פּאווע־פעדערען און האָט איהם אריינגעשטעקט אין זיין קארטוז. חברה האָבען זיך נור וואָס געהאט גענומען צום פּאָגראָם, ווען אימיצער האָט אויסגעשריען: „חברים, טשעפּעט ניט קיין זאך! נעהמט ניט קיין זאך! דאָס איז אייגענטהום פון פאָלק!" באלד האָבען צוואנציג שטימען גענומען איבערחזר'ן: „טשעפּעט ניט, טשעפּעט ניט! לייגט אוועק צוריק וואָס איהר האָט גענומען... דאָס אייגענטום פונ'ם פאָלק..." הענד האָבען זיך אויפגעהויבען און אָנגעכאפּט די רויבער. די טהייערע טעפּיכער און גאָבלענען האָט מען ארויסגעריסען פון די הענד. צוויי סאָלדאָ־טען האָבען צוגענומען דעם בראָנזענעם זייגער. שנעל, אָהן א סדר, האָט מען אריינגעשטופּט די זאכען צוריק אין די קאסטענס אריין; אייניגע האָבען זיך אוועקגעשטעלט היטען דאָס אייגענטהום פונ'ם פאָלק. אלצדינג איז פאָרגעקומען אָהן א שום בעפעהל, נור דורכ'ן פרייען ווילען פון די דערביייגעוועזענע מענשען. איבער די קאָרי־דאָרען און אויף די טרעפּ האָט מען געקענט הערען שטימען, וואָס האָבען פערקלונגען אין דער ווייט: „רעוואָלוציאָנערע דיסציפּלין", „אייגענטהום פונ'ם פאָלק..."

מיר האָבען זיך אוועקגעלאָזט צום לינקען אריינגאנג אין דעם מערב־פליגעל פונ'ם פאלאץ. אויך דאָרט איז שוין געווען אייגעפיהרט אָרדנונג. „רייניגט אָב דעם פאלאץ", — האָט געשריען א רויטער גווארדעיעץ, ארויסשטעקענדיג זיין קאָפּ דורך אַן אינגווענינסטער טהיר. „קומט, חברים, לאָמיר ווייזען, אז מיר זיינען ניט קיין גנבים און באנדיטען. זאָל יעדער איינער פערלאָזען דעם פאלאץ, א חוץ די קאָמיסארען, און זאָל מען ווארטען, ביז מיר וועלען אויפשטעלען א וואך!"

צוויי רויטע גווארדעיצעס, א סאָלדאט און אַן אָפיציר, זיינען געשטאנען מיט די רעוואָלווערען אין די הענד. אַן אנדער סאָלדאט

איז געזעסען ביי א טיש הינטער זיי מיט א פען און פאפיער. געשריען: „ארויס פונ'ם פאלאץ", האבען זיך געלאזט הערען אינווענינ פון אלע זייטען. די רעוואלוציאנערע ארמעע האט זיך גענומען ארויסגיסען דורך דער טהיר, זיך געשטויסען, גערעדט, געאמפערט. יעדען איינעם האט דער זעלבסטבעשטימטער קאמיטעט אבגעשטעלט, ארומגעטאפט פון אלע זייטען, אויסגעליידיגט זיינע קעשענעס און ארונטערגעקוקט הינטער זיין שינעל. אויב מען האט געפונען א זאך, וואס האט על פי שכל ניט געקענט געהערען דעם רעוואלוציאנער, האט דער סאלדאט ביים טיש דאס פארשריעבען אויף פאפיער און דעם מאן האט מען אוועקגעשלעפט אין א קליינעם רערבייאיגען צימערל. אויף אזא אופן האט מען פארכאפט א מאסע העכסט מערקווירדיגע זאכען: סטאטועטקעס, פלעשלעך מיט טינט, בעט־דעקען מיט אויסגענעהטע קייזערליכע מאנאגראמען, ליכט, א קליינע אויל־געמעלד, קלעק־פאפיער פאר א שרייב־טיש, שווערדען מיט גילדערנע הענטלעך, שטיקלעך זייף, אלערליי קליידער, קאלדרעס. איין רויטער גווארדעיעץ האט געהאט מיט זיך דריי ביקסען, — איינע זיינע און צוויי האט ער צוגענומען ביי די יונקערס; אן אנדערער האט געטראגען פיער דיקע פארטפעלען אנגעשטאפט מיט געשריעבענע דאקומענטען. די שולדיגע האבען ענטוועדער אבגעגעבען די זאכען מיט א ברוגז'ער מינע, אדער זיי האבען זיך געבעטען ווי קליינע קינדער. דער קאמיטעט האט גע'טענה'ט, אז גנב'ענען איז ניט ווירדיג פאר די קעמפפער פונ'ם פאלק. די מיטגליעדער פונ'ם קאמיטעט האבען גערעדט אלע מיט אמאל. אפט האט געטראפען, אז א בחור, וואס מ'האט איהם אקארשט געכאפט ביי דער האנד, איז טאקע אויפ'ן שטעל געווארען א חטאים זוכער און גענומען העלפען בעטאפען זיינע חברים.

יונקערס האבען אנגעהויבען ארויסגעהן, דריי און פיער אין א גרופע. דער קאמיטעט האט זיך צו זיי גענומען מיט א בעזונדערען חשק, בעזוכט זייערע קליידער און דערביי געמאכט אלערליי בעמערקונגען, ווי „אה, פראוואקאטארס! קארנילאוועצעס! קאנטר־רעוואלוציאנערען! פאלקס־מערדער!" אבער קיין שלעכטס האט מען די יונקערס ניט געטהאן, כאטש יענע האבען זיך דערפאר זעהר געשראקען. אויך ביי די יונקערס זיינען די קעשענעס געוועז אנגעשטאפט

מיט פערכאפּטע זאכען. אַלעס האָט דער שרייבער פערצייכענט אויף פּאַפּיער, און די זאכען האָט מען אוועקגעטראָגען אין דעם קליינעם צימערל... די יונקערס האָט מען ענטוואָפענט. „נו, וועט איהר איצט אויפהויבען אייער געוועהר געגען פאָלק?" האָבען שטימען צו זיי געשריען. „ניין", האָבען די יונקערס געענטפערט איינער נאָכ'ן אַנדערען. דאַן האָט דער קאָמיטעט זיי געלאָזט געהן. מיר האָבען געפרעגט, צו מיר קענען אריינגעהן אינוועניג. דער קאָמיטעט האָט זיך געוואַקעלט, אָבער איינער, אַ געזונדער רויטער גוואַרדעיעץ, האָט פעסט געענטפערט, אַז מען טאָר ניט. „ווער זייט איהר אייגענט-ליך?" האָט ער געפרעגט. „פון וואַנען וויים איך, אַז איהר זייט ניט קערענסקיים?" (מיר זייבען געווען פינף קאָרעספּאָנדענטען, צוויי פון אונז פרויען).

„פּאַזשאַלויסטאַ, טאָווארישטשי" (זייט זיך מטריח, חברים). אַ סאָלדאַט און אַ רויטער גוואַרדעיעץ האָבען זיך בעוויזען אין טהיר און געבעטען דעם עולם אָבטרעטען אַן אַ זייט. הינטער זיי האָבען זיך בעוויזען אַנדערע וואַך-לייט מיט באַיאָנעטען אויף די ביקסען. נאָכ-דעם זיינען דורכגעגאַנגען איינער נאָכ'ן אַנדערען אַ האַלב טוץ ארעסטירטע אין ציווילע קליידער. דאָס זיינען געווען די מיטגליעדער פון דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג. דער ערשטער איז ארויסגעגאַנגען קישקין מיט אַן אויסגעצויגענעם בלייכען פּנים; נאָך איהם רוטענ-בערג, אַ בייזער, מיט די אויגען צו דער ערד; הינטער איהם איז געגאַנגען טערעשטשענקאַ און געוואָרפען שאַרפע בליקען ארום און ארום; פערבייגעהענדיג האָט ער אויף אונז אָנגעשטעלט זיינע קאַל-טע אויגען... די אַרעסטירטע זיינען אַלע דורכגעגאַנגען לעבען אונז; די זיעגרייכע רעוואָלוציאָנערען זיינען זיך צונויפגעלאָפען קוקען אויף זייער בייז וואונדער. מען האָט אונצופריעדען געוואָרטשעט דאָ און דאָרט, אָבער קיין שלעכטס האָט מען די מיניסטאָרען ניט געטהאָן. שפּעטער זיינען מיר געוואָהר געוואָרען, אַז ערשט אין גאס האָט זיי דער עולם געוואָלט לינטשען און מען האָט אויף זיי געשאָסען אויך, נאָר די מאַטראָסען האָבען זיי געראַטעוועט און זיי בשלום געבראַכט אין דער פּעטראָפּאַוולאָווסקע פעסטונג.

מיר האָבען אויסגעניצט די געלעגענהייט און אריינגעשפּאַצירט אין פּאַלאַץ. מענשען זיינען נאָך ארומגעגאַנגען אהין און אהער.

ארומגעזוכט אלע נייע צימערען אין דעם ריזיגען בנין, געוואלט אויס־געפינען, צו עס איז ניטא קיין בעהאלטענע יונקערס, וואס זאלען נאך גרייט זיין צו שיסען. אזוינע איז ניט געווען. מיר האבען זיך אויפגעהויבען אויף די טרעפ און געוואנדערט פון איין צימער אין צווייטען. אין יענעם טייל פאלאץ האבען זיך געפונען אויך אנדערע אבטהיילונגען פון רעוואלוציאנערען, וועלכע זיינען אריינגעגאנגען פון דער זייט פון דער נעווא. די בילדער, סטאטועו, גאבעלענען און טעפיכער פון די גרויסע אפיציעלע זאלען זיינען געבליבען אונגע־רירט. אבער אין די קאנצעלאריעס האט מען אויסגעלעדיגט אלע שרייב־טישען און שרענק, פאפירען זיינען געווען פאנאנדערגעווארפען איבער דער פאדלאגע, און אין די וואוין־צימערען האט מען אראב־גענומען די דעקען פון די בעטען און געעפענט די גארדעראבען. גיכער פון אלצדינג האט מען זיך געווארפען אויף קליידונג, ווייל די ארביי־טער האבען דאס זעהר שטארק גערארפט האבען. אין איינעם פון די צימערען איז געווען אנגעשטעלט א סך מעבעל. ווען מיר זיינען אריינגעקומען, האבען מיר געזעהן ווי צוויי סאלראטען רייסען אראב דעם טהייערען שפאנישען לעדער פון די פאטעלען. זיי האבען אונז געזאגט אז פון דעם לעדער וועלען זיי מאכען שטיוועל.

די אלטע באדיענטע פון דעם פאלאץ, אין זייער בלאה־רויט־גאלדענע מונדירען, זיינען געשטאנען ארום און ארום און נערוועז איבערגע׳חזר׳ט, אוים לויטער געוואהנהייט: „ניין,בארין. ניין, בארין. איהר טארט ניט אריינגעהן, עס איז פארבאטען...“ ענדליך זיינען מיר אריינגעקומען אין דעם גרויסען זאאל, בעפוצט מיט גאלד און מאלאכיט און רויטע פלושענע פארהאנגען, וואו די מיניסטארען האבען אבגעהאלטען זייער זיצונג א גאנצען טאג און א גאנצע נאכט און וואו די שווייצארען האבען זיי ארויסגעגעבען די רויטע גווארדעיצעס. דער לאנגער טיש אונטער׳ן גרינעם געוואנד האט אויסגעזעהן פונקט ווי אין דער מינוט, ווען מען האט זיי ארעסטירט. פאר יעדען לעדי־גען שטוהל איז געווען טינט, פעדער און פאפיער. די בויגענס זיינען געווען בעשריעבען דא און דארט: דאס האט מען נאך געפלאנעוועט, וואס צו טהאן, געפרואווט שרייבען אויפרופען און מאניפעסטען. מעהרסטענס האט מען דאס אלעס ווידער אויסגעמעקט, ווייל מען האט איינגעזעהן, אז עס איז נוצלאז. אויף איינינע בויגענס האבען

מיר געזעהן געאָמעטרישע פיגורען. דאָס האָבען די מיניסטאָרען זיי געמאָהלען, אליין ניט וויסענדיג וואָס זיי טהוען, בשעת זיי זענען געזעסען און זיך איינגעהערט אין די רעדעס פון זייערע קאָלעגען און אין זייערע פאנטאסטישע פּלענער. צום אנדענקען האָב איך גענומען איינעם אזא בויגען מיט קאָנאָוואלאָוו'ס האנדשריפט. דער בויגען האָט זיך אָנגעהויבען מיט די ווערטער: „די פּראָוויזאָרישע רע־גיערונג רופט אַלע קלאַסען צו אונטערשטיצען די פּראָוויזאָרישע רע־גיערונג..."

מען דאַרף געדענקען, אז כאָטש דער ווינטער־פּאַלאַץ איז געווען בעלאַגערט, איז די רעגיערונג די גאַנצע צייט געשטאַנען אין פערבינ־דונג מיט דעם פראָנט און מיט די רוסישע פּראָווינציאָנעלע שטעדט. די באָלשעוויקעס האָבען אינדערפריה געהאָט פערכאַפּט דאָס קריעגס־מיניסטעריום, אָבער זיי האָבען ניט געוואוסט, אז א מיליטערישע טעלעגראַף־סטאַנציע האָט זיך געפונען אויפ'ן בוידעם, און זיי האָבען אויך ניט געוואוסט, אז א פּריוואַטע־טעלעפאָן־ליניע האָט פערבונדען די סטאַנציע מיט'ן ווינטער־פּאַלאַץ. אויף דעם בוידעם איז א יונגער אָפיציר געזעסען א גאַנצען טאָג און פערפלייצט דאָס לאַנד מיט אויפ־רופען און פּראָקלאַמאציעס. ווען ער האָט געהערט, אז דער פּאַלאַץ איז געפאַלען, האָט ער אָנגעטהאָן זיין הוט און איז זיך רוהיג ארויס־געגאַנגען פון דעם פּאַלאַץ...

עס פארשטעהט זיך, אז מיר זיינען געווען פעראינטערעסירט אין אַלצדינג, וואָס מיר האָבען געהערט און געזעהן. דעריבער האָבען מיר ניט באמערקט, ווי די סאָלדאטען און רויטע גוואַרדעיצעס האָבען גענומען קוקען אויף אונז מיט חשד. עטליכע סאָלדאטען און רויטע גוואַרדעיצעס זיינען אונז נאָכגעגאַנגען פון צימער צו צימער. ווען מיר זיינען אריינגעקומען אין דער גרויסער בילדער־גאַלערעע, וואו מיר האָבען פאַרבראַכט דעם לעצטען נאָכמיטאָג מיט די יונקערס, האָט אונז ארומגערינגעלט א מאַסע פון אזוינע הונדערט רעוואָלו־ציאָנערען. א סאָלדאט א ריזע האָט אונז פארשטעלט דעם וועג, ווען איך האָב אויף איהם א קוק געטהאָן, האָב איך דערזעהן, אז זיין פּנים איז געווען שוואַרץ פון טונקעלען פערדאַכט. „ווער זייט איהר?" האָט ער געברומט, „וואָס טהוט איהר דאָ?" די איבריגע האָבען זיך צוגעשטופּט נעהנטער, געקוקט אויף אונז און עפּעס געוואָרטשעט.

„פּראָוואָקאַטאָרס", האָב איך געהערט ניט ווייט פון מיר, „רויבער!" איך האָב ארויסגענומען די דאָקומענטען, וואָס דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט אונז ארויסגעגעבען. דער סאָלדאַט האָט זיי אריינגעכאַפּט אין די הענד, אויסגעדרעהט מיט'ן קאָפּ אראָב, געקוקט און ניט פערשטאַנען. קענטיג, ער האָט ניט געקענט לעזען. ער האָט אונז אומגעקערט די דאָקומענטען און אויסגעשפּיגען אויף דער פּאָדלאָגע: „בומאַגי" (פּאַפּיערען), האָט ער געזאָגט מיט פערּאַכטונג. די מאַססע האָט זיך אָנגעהויבען צוזאַמענשליסען ארום אונז ווי וועלף ארום א שעפּעלע. איבער די קעפּ פון די סאָלדאַטען האָב איך דערזעהן אַן אָפיציר און האָב איהם צוגערופען. דער אָפיציר האָט זיך דורכגעשטופּט צו אונז.

„איך בין דער קאָמיסאַר", האָט ער צו מיר געזאָגט, „ווער זייט איהר? וואָס איז דאָס?" די סאָלדאַטען האָבען זיך אָבגערוקט און געבליבען שטעהן וואַרטענדיג. איך האָב ארויסגענומען אונזערע פּאַפּיערען.

דער אָפיציר האָט זיי איבערגעקוקט און האָט געזאָגט די סאָלדאַטען, אז קיינער זאָל אונז ניט טשעפּען, ווייל מיר זיינען ניט געפעהרליך.

„ווי קענט איהר דאָס וויסען?" האָט דער געזונדער סאָלדאַט געפרעגט, „איך זאָג אייך, אז זיי זיינען פּראָוואָקאַטאָרס. זיי זאָגען, אז זיי זיינען געקומען אהער אָנצוקוקען די רעוואָלוציאָנערע דיסציפּלין פון דער פּראָלעטארישער ארמעע, און איך זאָג אייך, אז זיי האָבען זיך די גאַנצע צייט ארומגעשלייעט איבער'ן פּאַלאַץ און מסתמא האָבען זיי פולע קעשענעס מיט גוטע זאַכען".

„פּראַווילנאָ". האָבען די איבריגע אונטערגעכאַפּט און זיך גענומען שטופּען צו אונז.

„טאָוואַרישטשי! טאָוואַרישטשי!" האָט דער אָפיציר זיך געבעטען, און איך האָב געזעהן ווי א שוויים האָט זיך בעוויזען אויף זיין שטערען. „איך בין א קאָמיסאַר פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. גלויבט איהר מיר אויך ניט? איך זאָג אייך, אז אויף זייערע פּאַפּיערען זיינען אונטערגעשריעבען דיזעלביגע נעמען, וואָס אויף מיינע פּאַפּיערען".

ער האָט אונז דורכגעפיהרט דורכ'ן פּאַלאַץ און האָט אונז ארויס־געלאָזט דורך דעם טויער, וואָס עפענט זיך צו דער נעווא צו. פאַר דער טהיר איז געשטאַנען דער געוועהנליכער קאָמיטעט וואָס האָט יעדען בעזוכט. „אייער גליק, וואָס איהר האָט זיך געראַטעוועט", האָט דער אָפיציר נאָכאַנאַנד איבערגע'חזר'ט און זיך געווישט דעם שווייס פונ'ם פּנים.

„וואָס איז געוואָרען מיט'ן פרויען־באַטאַליאָן?" האָבען מיר גע־פרעגט.

„אָה, די פרויען", האָט ער געלאַכט, „זיי האָבען זיך אַלע פער־קליבען אין אַ הינטערשטען צימער. מיר האָבען מיט זיי געהאַט צו זינגען און צו זאָגען. אַ סך זיינען געלעגען אין היסטעריקע, אַנדערע האָבען איבערהויפּט געהאַט אַ פּנים פון חוזק. האָבען מיר זיי אוועק־געפיהרט צום פינלענדער וואָקזאַל און זיי ארויפגעזעצט אויף אַ צוג, מען זאָל זיי אָבפיהרען קיין לעוואַשאָווא. דאָרט איז זייער לאַגער..."

אין גאַס איז די קאַלטע נאַכט געווען פולל מיט נערוועזער אויפ־רעגונג; זי האָט געמורמעלט מיט די שטימען פון דונקעלע ארמעען, וואָס רוקען זיך אהין און אהער; זי איז געווען עלעקטריזירט דורך פּאַטרולען. פון יענער זייט טייך, דאָרט וואו עס איז געשטאַנען די פּעטראָ־פּאַוולאָווסקע פעסטונג, האָט זיך געהערט אַ הייזעריגער גע־שריי. דער טראָטואַר אונטער די פיס איז געווען פארוואָרפען מיט שטוקאַטורקע. דאָס האָט אַ באָמבע פון דער קריעגס־שיף „אַווראָראַ" געטראָפען דעם קארניז פון דעם פּאַלאַץ. מעהר קיין שאָדען האָט דאָס באָמבאַרדירען ניט אָנגעמאַכט. עס איז שוין געווען נאָך דריי פארטאָג. אויף נעווסקי האָבען איצט ווידער געברענט אַלע לאָמ־טערנעס; די הארמאַטען זיינען פערשוואונדען, און די איינציגע סמנים פון קריעג זיינען געווען די רויטע גווארדיעצעס און די סאָל־דאַטען, וואָס זיינען געלעגען ארום די פייערס. די שטאָדט איז גע־ווען שטיל — אפשר איז זי קיינמאָל אזוי שטיל ניט געווען דורך איהר גאַנצער געשיכטע. קיין איינציגער אָנפאַל, קיין איינציגע רויבעריי איז ניט פאָרגעקומען יענע נאַכט.

אָבער די געביידע פון דער שטאָדט־דומע איז געווען בעלויכטען. מיר זיינען ארויפגעגאַנגען אין אַלעקסאַנדראָווסקי זאַאַל, וואו די גרוי־סע קייזערליכע פּאָרטרעטען אין גאָלדענע ראַהמען זיינען געווען אי־

בערגעצווינגען מיט רויטען. ארום דער פלאטפארמע איז געווען פער־זאמעלט אן ערך הונדערט מאן. סקאבעלעוו האט גערעדט. לויט זיין פלאן האט מען געדארפט פארגרעסערען דעם קאמיטעט פאר עפענט־ליכע זיכערהייט, אזוי ער זאל ארומנעהמען אלע אנטי־באלשעוויסטי־שע עלעמענטען. די נייע גרויסע ארגאניזאציע זאל הייסען „דער קאָ־מיטעט צו רעטען דאס לאנד און די רעוואלוציע". זיין פארשלאג ווערט אנגענומען. טאקי באלד אויפ'ן שטעל ווערט געגרינדעט דער רעטונגס־קאמיטעט — יענע בעוואוסטע ארגאניזאציע, וועלכע איז שפעטער געווארען דער מעכטיגער שונא פון די באלשעוויקעס און וועלכע איז אמאל ארויסגעטראטען אונטער איהר אייגענעם פארטיי־אישען נאמען, און אמאל אונטער דעם שטרענג אונפארטייאישען נא־מען פון „קאמיטעט פאר עפענטליכע זיכערהייט".

אין זאאל זיינען געווען דאן, גאטץ, אווקסענטיעוו, אייניגע פון די סאוויעטען דעלעגאטען, וועלכע האבען זיך אפגעשפאלטען פון דעם קאנגרעס, מיטגליעדער פון דעם עקזעקוטיוו־קאמיטעט פון דעם פויע־רים־סאוויעט, דער אלטער פראקאפאוויטש און אפילו מיטגליעדער פון דעם ראטה פון דער רוסישער רעפובליק, צווישען זיי ווינאווער און אנדערע קאדעטען. ליבער האט געטענה'ט, אז דער קאנגרעס פון די סאוויעטען איז ניט קיין געזעצליכע פערזאמלונג, אז דער אל־טער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאמיטעט האט נאך ניט אנגעווארען זיין רעכט... מען האט אנגעווארפען אן אויפרוף צום לאנד.

מיר זיינען ארויס אין גאס. מיר האבען צוגערופען אן איזוואש־טשיק. „וואוהין?". דערהערט דאס ווארט „סמאלני", האט ער גע־שאקעלט מיט'ן קאפ אויף ניין. „אהין קען מען ניט פאהרען, דארט זיינען טייוואלים"...

מיר האבען לאנג ארומגעוואנדערט, ביז מיר האבען געפונען א פוהרמאן, וואס זאל אונז אבפיהרען אין סמאלני. גענומען האט ער דרייסיג רובעל און אבגעשטעלט האט ער זיך צוויי קווארטאלען פאר דעם סמאלני אינסטיטוט.

די הויפט־קווארטיר פון די זיגרייכע רעוואלוציאנערען איז גע־ווען העל בעלויכטען. ווי פריהער זיינען אויטאמאבילען אנגעקומען און אבגעפאהרען אלע ווייל. ארום די ברענענדיגע פייערען זיינען

געשטאנען די וואכליים אין ענגע גרופעס און זיך נאכגעפרעגט אויף די לעצטע נייעס. אין די קארידארען זיינען אומגעלאפען מיעדע מענשען מיט בלאע רעדער אונטער די אויגען. אין איינינע פון די קאנצעלאריעס זיינען מענשען געשלאפען אויף דער פארלאגע, מיט ביקסען אין די הענד. דער פערזאמלונגס־זאאל איז געווען פול און גערוישט ווי דער ים. ווען מיר זיינען אריינגעקומען, האט קאמענעוו געלעזען דעם צעטעל פון די ארעסטירטע מיניסטארען. ביי'ם נאמען טערעשטשענקא האבען זיך דערהערט רוישיגע אפלאדיסמענטען, צופריעדענע געשרייען, געלעכטער. רוטענבערג'ס נאמען האט ארויסגערופען וועניגער התפעלות; ווען עס איז אבער געקומען צו פאלטשינסקי'ן, האט אויסגעבראכען א שטורם פון זידעל־ווערטער, ברומערייען, פרעהליכע אויסרופען. מען האט געלאזט וויסען דעם עולם, אז טשודנאווסקי איז בעשטימט געווארען קאמיסאר איבער'ן ווינטער־פאלאץ.

דא האט זיך פלוצלונג אבגעשפיעלט א דראמאטישע סצענע. א הויכער ברייט־ביי‍ניגער פויער מיט א גרויסער בארד און מיט א צארענדיגען פנים איז ארויפגעשפרונגען אויף דער פלאטפארמע און ארויסגעלאזט א שווערען קולאק אויף דעם טיש פונ'ם פארזיצענדען.

„מיר, סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען, פאדערען, אז מען זאל באלד ארויסלאזען די סאציאליסטישע מיניסטארען, וואס זיינען ארעסטירט געווארען אין ווינטער־פאלאץ. חברים, ווייסט איהר, אז פיער פון אונזערע מענשען, וואס האבען איינגעשטעלט זייער לעבען אין קאמף געגען דער זעלבסטהערשאפט, זיינען איצט אין פעטרא־פאוולאווסקי פעסטונג, אין דעם שרעקליכען קבר פון רוסישע פרייהייט?"
דער עולם האט געליארעמט, און דער פויער האט געקלאפט איבער'ן טיש און געהאלטען אין איין שרייען. אן אנדער דעלעגאט איז ארויף אויף דער פלאטפארמע און געמומען טייטלען מיט א פינגער אויפ'ן פרעזידיום:

„איז דאס מעגליך, אז די פערטרעטער פון די רעוואלוציאנערע מאסען זאלען זיך זיצען רוהיג און לאזען די באלשעוויסטישע אכראנע מוטשען זייערע פיהרער?"

טראצקי האט געמאכט מיט די הענד עס זאל זיין שטיל. „די

דאָזיגע „חברים“, ווי איהר רופט זיי, האָבען דאָך געמאכט א קאָנס־פּיראַציע מיט דעם אוואַנטוריסט קערענסקי צו ברעכען די סאָוויעטען. מיר האָבען זיי געכאַפּט ביי דער האַנד. זאָלען מיר זיי בעהאַנדלען ווי ציטעריגע קינדער? נאָך דעם 16טען און 18טען יולי האָבען זיי זיך מיט אונז ווייניג צערעמאָניעט!“ מיט א זיגעס־קלאַנג אין זיין שטימע האָט ער אויסגעשריען: „איצט, ווען די אַבאַראַנצעס און די שוואַכהערציגע האָבען אָבגעטראָטען, און די אויפגאַבע צו פאַרטהיידי־גען און צו רעטען די רעוואָלוציע איז געפאַלען אויף אונזערע פּליי־צעס, איצט, מעהר ווי אַלעמאָל, איז נויטיג צו ארבייטען — ארביי־טען — ארבייטען... בעסער שטארבען איידער זיך אונטערגעבען!“...

א קאָמיסאַר פון צארסקאָיע סעלאָ, א פערסאָפּעטער און א פּער־שפּריצטער מיט בלאָטע, איז ארויף אויף דער פּלאַטפאָרמע. „דער גאַרניזאָן פון צארסקאָיע סעלא האַלט וואַך ביי די טהויערען פון פּעט־ראָגראַד און איז גרייט צו פערטהיידיגען דעם סאָוויעט און דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט“. עס הערען זיך ווילדע פרייד־געשרייען. „דער מאָטאָ־ציקלעטען קאָרפּוס איז אָנגעקומען פון פראָנט קיין צארסקאָיע. די סאָלדאַטען זיינען איצט מיט אונז. זיי אָנערקענען די מאַכט פון די סאָוויעטען, די נויטהווענדיגקייט אָי־בערצוגעבען די ערד אין די הענד פון די פּויערים און איינצופיהרען דעם קאָנטראָל פון די ארבייטער איבער די פאַבריקען. דער פינפטער באַטאַליאָן פון ציקליסטען, וועלכער שטעהט אין צארסקאָיע, איז אונזערער...“

א דעלעגאַט פון דעם 3טען באַטאַליאָן פון ציקליסטען האָט גע־נומען רעדען. ער האָט ארויסגערופען א וואַהנזיניגע בעגייסטערונג ווען ער האָט דערצעהלט, אז נאָך צוריק מיט דריי טעג האָט דער ציקליסטען־קאָרפּוס בעקומען א בעפעהל צו פערלאָזען דעם דרום־מערב'דיגען פראָנט און צו געהן „פאַרטהיידיגען פּעטראָגראַד“. יענע האָבען זיך אָבער אָנגעשטויסען, וואָס דער בעפעהל מיינט. לעבען דער סטאַנציע פּערעדאָלסק האָבען זיי זיך געטראָפען מיט פערטרעטער פון דעם 5טען באַטאַליאָן, וואָס שטעהט אין צארסקאָיע. עס איז אָב־געהאַלטען געוואָרען א פערזאַמלונג פון ביידע אָבטהיילונגען, און עס האָט זיך ארויסגעוויזען אז „קיין איינציגער פון די ציקליסטען האָט

ניט געוואָלט פאַרגיסען דאָס בלוט פון זיינע ברידער אָדער פערטיידי־גען די רעגיערונג פון דער בורזשואזיע און די פּריצים!"

אינ'ם נאָמען פון די מענשעוויקעס אינטערנאַציאָנאַליסטען שלאָגט קאַפּעלינסקי פאָר, אַז מען זאָל אויסקלייבען אַ ספּעציעלען קאָמיטעט צו געפינען אַ פריעדליכען אויסוועג פונ'ם בירגער־קריעג. „עס איז ניטאָ קיין פריעדליכער אויסוועג", האָט דער עולם געברומט, „זיעג איז דער איינציגער וועג". אַ ריזיגע מאַיאָריטעט זאָגט זיך ארויס געגען פאָרשלאָג, און די מענשעוויקעס אינטערנאַציאָנאַליס־טען פערלאָזען דעם קאָנגרעס אונטער אַ שטורם פון בעליידיגונג און לצנות. דער פּאַנישער שרעק איז שוין געהאַט פערשוואונדען. דער עולם האָט זיך געפיהלט רוהיגער. קאַמענעוו האָט נאָכגעשריען די מענשעוויקעס פון זיין פּלאַץ אויף דער פּלאַטפאָרמע: „די מענשע־וויקעס־אינטערנאַציאָנאַליסטען האָבען נאָכאַנאַנד גע'טענה'ט, אַז די פראַגע וועגען אַ „פריעדליכען וועג" איז „דרינגענד", אָבער זיי האָבען נאָכאַנאַנד געשטימט פאַר אָבהאַלטען די טאַגעס־אָרדנונג כדי אויס־צוהערען די ערקלעהרונגען פון פראַקציעס, וואָס ווילען פערלאָזען דעם קאָנגרעס. עס איז קלאָהר", האָט קאַמענעוו געענדיגט, „אַז אויב אָט די אַלע דעלעגאַטען פערלאָזען דעם קאָנגרעס, איז דאָס אַן אָב־געמאַכטע זאַך!"

די פערזאַמלונג בעשליסט צו איגנאָרירען די פראַקציעס, וואָס האָבען זיך צוריקגעצויגען פונ'ם קאָנגרעס. עס ווערט אָנגענומען דער פאָלגענדער אויפרוף צו די ארבייטער, סאָלדאַטען און פויערים פון גאַנץ רוסלאַנד:

„צו די ארבייטער, סאָלדאַטען און פויערים.

דער צווייטער אַל־רוסישער קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון ארביי־טער־ און סאָלדאַטען־ דעפּוטאַטען האָט זיך געעפענט. ער פערטרעט די גרעסטע מערהייט פון די סאָוויעטען. פאַראַן אויך אַ געוויסע צאָהל פויערים־דעפּוטאַטען. געשטיצט אויפ'ן ווילען פון דער גרוי־סער מערהייט פון ארבייטער, סאָלדאַטען און פויערים, געשטיצט אויף דעם זיעגרייכען אויפשטאַנד פון די פּעטראָגראַדער ארבייטער און סאָלדאַטען, נעהמט דער קאָנגרעס איבער די מאַכט אין זיינע הענד. די

פראוויזארישע רעגיערונג איז אראבגעזעצט. די מיטגליעדער פון דער פראוויזארישער רעגיערונג זיינען שוין מעהרסטענטהיילס ארעסטירט.

די סאוויעט־רעגיערונג וועט תיכף פארשלאגען אלע פעלקער א באלדיגען דעמאקראטישען פרידען און א באלדיגען וואפען־שטיל־שטאנד אויף אלע פראנטען. זי וועט זיכערען, אז די גאנצע ערד, וואס בעלאנגט צו די פריצים, דער קרוין און די מאנאסטירען, זאלען איבערגעהן אין די הענד פון לאנד־קאמיטעטען; זי וועט פערטהיידיגען די רעכט פון די סאלדאטען, דורכפיהרען א פאלשטענדיגע דעמאקראטיזאציע פון דער ארמעע, איינפיהרען דעם קאנטראל פון די ארבייטער איבער דער פראדוקציאן, גאראנטירען דאס צוזאמענרופען פון דער גרינדונגס־פערזאמלונג אין דער ריכטיגער צייט, זארגען וועגען ברויט פאר די שטעדט און נויטווענדיגע ארטיקלען פאר די דערפער, און גאראנטירען אלע נאציאנאליטעטען פון רוסלאנד דאס ווירקליכע רעכט און אונאבהענגיגע לעבען.

דער קאנגרעס בעשליסט, אז אויף די ערטער זאל די גאנצע מאכט איבערגעהן אין די הענד פון די סאוויעטען פון ארבייטער־סאלדאטען־ און פויערים־דעפוטאטען, וועלכע מוזען האלטען רעוואלוציאנערע ארדנונג. דער קאנגרעס רופט אלע סאלדאטען אין די טראנשעען צו שטעהן אויף דער וואך פון זייערע אייגענע אינטערעסען. דער קאנגרעס פון סאוויעטען איז זיכער, אז די רעוואלוציאנערע ארמעע וועט וויסען ווי אזוי צו פערטהיידיגען די רעוואלוציע געגען אלע אימפעריאליסטישע אנפאלען, ביז די נייע רעגיערונג וועט שליסען א דעמאקראטישען פריעדען, וועלכען זי וועט פארשלאגען אלע פעלקער. די נייע רעגיערונג וועט אננעהמען מיטלען, אז די רעוואלוציאנערע ארמעע זאל האבען אלעס נויטיגע. זי וועט דעריבער ענערגיש פערפאלגען א פאליטיק פון רעקוויזיציעס און בעשטייערונג פון די פערמעגליכע קלאסען. זי וועט אויך פערבעסערען די לאגע פון די סאלדאטישע פאמיליעס.

דער קארנילאווער קערענסקי, קאלעדין און אנדערע פרואווען פיהרען אן ארמעע געגען פעטראגראד. אייניגע פאלקען האט קערענסקי געפרואווט נארען, אבער זיי זיינען שוין אריבערגעגאנגען אויפ'ן צד פונ'ם רעוואלוציאנערען פאלק.

סאָלדאַטען! ווייזט אַרוים אַן אַקטיווען ווידערשטאַנד דעם קאָרנילאָווען קערענסקי! האַלט וואַך!

אייזענבאַהן־אַרבייטער! שטעלט אָב אַלע מיליטערישע צוגען, וואָס קערענסקי שיקט געגען פּעטראָגראַד!

סאָלדאַטען, אַרבייטער, אָנגעשטעלטע! דער גורל פון דער רעוואָלוציע און פון אַ דעמאָקראַטישען פריעדען איז אין אייערע הענד!

עס לעבע די רעוואָלוציע!

דער אַלל־רוסישער קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון אַרבייטער און סאָלדאַטען דעפּוטאַטען. דעלעגאַטען פון די פּויערים סאָוויעטען.“

עס איז געווען פּונקט 17 מינוט נאָך 5, ווען קרילענקאָ, האַלב טויט פון מידקייט, איז אַרויף אויף דער טריבונע מיט אַ טעלעגראַמע אין האַנד:

„חברים! דאָס איז פון׳ם צפון־פראָנט. די 12טע אַרמעע שיקט גרוסען דעם קאָנגרעס פון סאָוויעטען און מעלדעט, אַז עס האָט זיך געבילדעט אַ מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט, וועלכער האָט איבערגענומען די קאָמאַנדע איבער׳ן צפון־פראָנט!“ ווילדע ענטהוזיאַסטישע סצענעס; פּיעלע וויינען, נעהמען זיך אַרום. „גענעראַל טשערעמיסאָוו האָט אַנערקענט דעם קאָמיטעט. דער קאָמיסאַר פון דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג וואָיטינסקי האָט רעזיגנירט!“

עס איז שוין געווען 6 אַ זייגער אין דער פריה, אָבער די נאַכט איז נאָך געלעגען איבער פּעטראָגראַד, שווער און קאַלט. נאָר אַ שוואַכע פאַנטאַסטישע בלאַסקייט האָט זיך לאַנגזאַם פער׳גנב׳עט אין די שוויי־גענדיגע גאַסען און פערנעבעלט די פייערען פון די וואַך־לייט. גראָה און שטיל איז געקראָכען דער שאָטען פון אַ שרעקליכען מאָרגען איבער רוסלאַנד...

קאפיטעל פינף

פאַרוועַרטס, מוטהיג פאַרוועַרטס!

דאָנערשטאג, דער אכטער נאָוועמבער. דער טאָג האָט געפונען די גאנצע שטאָדט אין א שטורם פון אויפרעגונג, אין א תהו ובהו. א גאנץ פאָלק האָט זיך געהויבען אין מעכטיגע רוישענדע כוואַליעס. פון אויסווענינ האָט אלצדינג אויסגעזעהן רוהיג. הונדערטער טויזענדער מענשען האָבען זיך צו דער צייט געלעגט שלאָפען און זיינען צו דער צייט אויפגעשטאַנען און אוועק צו זייער ארבייט. אין פעטראָגראַד זיינען די טראמוויען געלאָפען איבער די גאסען, קראָמען און רעסטאָראַנען זיינען געווען אָפען, טהעאַטערס האָבען געשפיעלט, א קונסט־אויסשטעלונג איז געווען אנאָנסירט... די פערוויקעלטע אלטעגליכקייט פונ׳ם געוועהנליכען לעבען, לאַנגווייליג אפילו אין קריעגס־צייט, האָט זיך געצויגען ווי כסדר. קיין זאך איז ניט אזוי מערקווירדיג, ווי אָט די לעבענס־קראַפט פונ׳ם סאָציאַלען אָרגאַניזם: מיט אונגעוועהנליכער עקשנות זעצט ער פאָרט זיין ארבייט, שפייזט זיך, קליידט זיך, פערווייילט זיך, אפילו ווען ער איז פנים אל פנים מיט די שרעקליכסטע קאַטאַסטראָפען...

די לופט איז געווען אָנגעזאָפט מיט קלאַנגען וועגען קערענסקי׳ן. מען האָט געזאָגט, אז ער האָט אויפגעהויבען די פראָנט־ארמעען געגען פעטראָגראַד און אז ער האָט געפיהרט מיט זיך שטארקע קרעפטען. די צייטונג „וואָליא נאראָדא" האָט פערעפענטליכט א פריקאַז, וואָס ער האָט ארויסגעלאָזט אין פסקאָוו:

„די באָלשעוויקעס האָבען געמאכט א וואהנזיניגען פערזוך. זיי האָבען ארויסגערופען אזוינע אונאָרדנונגען, וואָס שטעלען אוועק דאָס לאַנד אויפ׳ן ראַנד פון אן אָבגרונד. עס איז נויטיג די אָנשטרענגונג פון אונזער גאנצען ווילען, אונזער מוטה, עס איז נויטיג די געטריישאפט פון יעדען איינעם, כדי צו זיעגען אין דעם גרויסען נסיון, וואָס

שטעהט פאַר אונזער פאטערלאַנד... עס וועט ארויסגעהן אַ דעקלאַראַ־ציע מיט די נעמען פון די נייע מיניסטאָרען, — אויב אַ נייע רעגיערונג וועט בכלל געבילדעט ווערען — דערווייל דאַרף יעדער איינער בלייבען אויף זיין פּאָסט און ערפילען זיין פּפליכט צום פאטערלאַנד, וואָס געהט אוים מיט בלוט. מען מוז גערענקען, אַז דער מינדסטער פער־זוך צו מישען זיך אין די עקזיסטירענדע אָרגאַניזאַציעס פון דער אַרמעע קען עפענען דעם פראָנט פאַר׳ן שונא און ברענגען אַזאַ אונגליק, וואָס מען וועט איהם קיינמאָל ניט קענען פערריכטען. אום יעדען פרייז איז נויטיג צו האַלטען די אַרמעע אין אַ פעסטער קאַמפּפס־שטימונג. מען מוז דעריבער זיכערען פאָלשטענדיגע אָרדנונג, בעוואָ־רענען די סאָלדאַטען פאַר יעדער נייער אויפרעגונג, בעפעסטיגען דעם צוטרוי צווישען די אָפיצירען און זייערע אונטערגעגעבענע. אינ׳ם נאָמען פון דער זיכערהייט פונ׳ם לאַנד בעפעהל איך אַלע עלטסטע און אַלע קאָמיסאַרען, אַז זיי זאָלען בלייבען אויף זייערע פּאָסטענס, אַזוי ווי איך אַליין בלייב אויף מיין פּאָסטען אַלס דער העכסטער קאָמאַנ־דיר, ביז די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג פון דער רעפּובליק וועט ערקלעה־רען איהר ווילען...“

אַלס ענטפער האָבען אויף אַלע וועגט זיך בעוויזען אַזוינע פּלאַ־קאַטען:

„פונ׳ם אַל־רוסישען סאָוויעטען־קאָנגרעס.

„די געוועזענע מיניסטאָרען קאָנאָוואַלאָוו, קישקין, טערעשטשענ־קאָ, מאַליאַנטאָוויטש, ניקיטין און אַנדערע זיינען אַרעסטירט געוואָ־רען דורך דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. קערענסקי איז אַנטלאָפען. אַלע אַרמעע־אָרגאַניזאַציאָנען זאָלען אָננעהמען אַלע מעגליכע מיטלען צו אַרעסטירען קערענסקי׳ן וואָס גיכער און צו ברענ־גען איהם קיין פעטראָגראַד.

„אויב אימיצער וועט העלפען קערענסקי׳ן, וועט אַזאַ האַנדלונג בעשטראָפט ווערען אַלס אַן ערנסטער פערברעכען געגען שטאַאט.“

איצט, ווען אַלע צאַמען זיינען געפאַלען, ווען דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט דערפיהלט זיין מאַכט, האָט ער גענומען שיטען, ווי פונקען, אַלערליי בעפעהלען, פעראָרדנונגען, אויפרו־פען... קאָרנילאָוו׳ן האָט מען געהייסען ברענגען קיין פעטראָגראַד.

מיטגליעדער פון די פויערשע לאנד־קאָמיטעטען, וואָס די פּראָוויזאָ־רישע רעגיערונג האָט זיי געהאט אריינגעזעצט אין טורמע, האָט מען ארויסגעלאָזט פריי. טויט־שטראָף אין דער ארמעע איז אָבגעשאפט געוואָרען, שטאאטס־בעאמטע האָט מען געהייסען פאָרטזעצען זייער ארבייט, און טאָמער האָבען זיי זיך אָבגעזאָגט, האָט מען זיי גע־סטראשעט מיט שווערע שטראָף. רויבערייען, אונאָרדנונג, ספּעקולאַ־ציע האָט מען פערבאָטען, און די וואָס זיינען עובר דעם פערבאָט, האָט מען געסטראשעט מיט טויט־שטראָף. צייטווייליגע קאָמיסארען זיינען בעשטימט געוואָרען צו פערוואלטען די פערשיעדענע מיניסטע־ריומס: פאר אויסלענדישע אנגעלעגענהייטען אוריצקי און טראָצקי; פאר אינוועניגסטע אנגעלעגענהייטען און יוסטיץ — ריקאָוו; פאר'ן ארבייטס־מיניסטעריום — שליאַפּניקאָוו; פאר פינאנסען — מענ־זשינסקי; פאר געזעלשאפטליכע הילף — מאדאם קאָלאָנטאי; פאר האנדעל, וועגען און פערקעהר — ריאזאנאָוו; פאר'ן פלאָט — דער מאטראָז קאָרביר; פאר פּאָסט און טעלעגראף — ספּירא; פאר טהעאטער — מוראוויאָוו; פאר דער שטאאטס־דרוקעריי — הער־ביטשעוו; פאר פּעטראָגראד — לייטענאנט נעסטעראָוו; פאר'ן צפון־פראָנט — פּאָזערן.

צו דער ארמעע האָט מען ארויסגעלאָזט אן אויפרוף, אז זי זאָל גרינדען רעוואָלוציאָנערע מיליטערישע קאָמיטעטען. צו די אייזענ־באהן־ארבייטער האָט מען ארויסגעלאָזט אן אויפרוף, אז זיי זאָלען האלטען אָרדנונג, און דער עיקר זאָלען זיי ניט אָבלעגען דעם טראנס־פּאָרט פון שפּייז צו די שטעדט און צום פראָנט. פון דער אנדערער זייט האָט מען זיי פערשפּראָכען פערטרעטערשאפט אין די מיניסטע־ריומס פון וועגען און פערקעהר. א פּראָקלאמאציע צו די קאָזאקען האָט זיך געלייענט אזוי:

„ברידער־קאָזאקען! מען פיהרט אייך אויף פּעטראָגראד. מען וויל אייך צווינגען מלחמה האלטען מיט די רעוואָלוציאָנערע סאָל־דאטען און ארבייטער פון דער הויפּט־שטאָדט. גלויבט ניט, וואָס עס זאָגען אייך אונזערע געמיינזאמע שונאים, די פּריצים און די קאפּיטאליסטען.

„אין אונזער קאָנגרעס זיינע פערטראָטען אלע בעוואוסטזיניגע

אָרגאַניזאַציעס פון ארבייטער, סאָלדאַטען און פויערים אין רוסלאַנד. דער קאָנגרעס וואָלט געוואָלט בעגריסען צווישען זיינע מיטגליעדער אויך די ארבייטער־קאַזאַקען. די גענעראַלען פון דער שווארצער מאה, די משרתים פון ניקאָלאַי דעם בלוטיגען זיינען אונזערע שונאים.

„זיי דערצעהלען אייך, אז די סאָוויעטען ווילען צונעהמען די ערד פון די קאַזאַקען. דאָס איז א ליגען. נאָר פון די גרויסע קאַזאַקישע לאַנד־בעזיצער וויל די רעוואָלוציע אוועקנעהמען די ערד, כדי זי איבער־געבען דעם פאָלק.

„אָרגאַניזירט סאָוויעטען פון קאַזאַקען־דעלעגאַטען! פעראייניגט זיך מיט די סאָוויעטען פון ארבייטער און סאָלדאַטען־דעפוטאַטען!

„ווייזט דער שווארצער מאה, אז איהר זייט ניט קיין פאָלקס־פעררעטהער, אז איהר ווילט ניט לאָזען פאַלען אויף אייך די קללות פון דעם גאַנצען רעוואָלוציאָנערען רוסלאַנד.

„ברידער־קאַזאַקען, פאָלגט ניט וואָס עס הייסען אייך די פאָלקס־פיינד. שיקט אייערע דעלעגאַטען קיין פעטראָגראַד. זאָלען זיי איבער־רעדען מיט אונז... לויב און עהרע צו די קאַזאַקען פון דעם פעט־ראָגראַדער גאַרניזאָן, וואָס זיי האָבען ניט ערפילט די האָפנונגען פון די פאָלקס־פיינד...

„ברידער־קאַזאַקען! דער אַלל־רוסישער קאָנגרעס פון סאָוויע־טען שטרעקט אייך אויס א ברידערליכע האנד. לעבען זאָל די ברודער־שאַפט צווישען די קאַזאַקען און די סאָלדאַטען, ארבייטער און פויערים פון גאַנץ רוסלאַנד."

פון דער אַנדערער זייט האָט זיך א גאָס געטהאָן א גאַנצער שטראָם פון פּראָקלאַמאַציעס, פלאַקאַטען און אַנדערע אויפרופען, וואָס האָבען געשריען און געשאָלטען און געזעהן אין דער צוקונפט נאָר צרות מיט שלעק. עס האָט זיך אָנגעהויבען די מלחמה צווישען דרוקערייען — קיין אַנדער ברירה איז ניט געווען, ווארום דאָס אמת'ע געוועהר האָט זיך געפונען אין די הענד פון די סאָוויעטען.

צום אַלעם ערשטען איז געקומען דער אויפרוף פון דעם קאָמיטעט צו רעטען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע. דער אויפרוף איז ברייט פארשפּרייט געוואָרען אי אין רוסלאַנד, אי אין אייראָפּא:

„צו די בירגער פון דער רוסישער רעפּובליק!

„דעם 7טען נאָוועמבער האָבען די פּעטראָגראַדער באָלשעוויקעס געגען דעם ווילען פון די רעוואָלוציאָנערע מאַסען, ארעסטירט אַ טהייל פון דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג, פונאַנדערגעטריעבען דעם ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק און אונגעזעצליך פערכאַפּט די מאַכט. אַזוינע געוואַלדטהאַטען געגען דער רעגיערונג פון דעם רע־וואָלוציאָנערען רוסלאַנד אין דער צייט פון דער גרעסטער אויסער־ליכער געפאהר זיינען אַן אונבעשרייבליך פארברעכען געגען פאטער־לאַנד.

דער באָלשעוויסטישער אויפשטאַנד דערלאַנגט אַ טויט־קלאַפּ דער נאַציאָנאַלער פערטהיידיגונג און לעגט אָב אויף אַ לאַנגע צייט דעם געווינשטען מאָמענט פון פריעדען.

דער בירגער־קריעג, וואָס די באָלשעוויקעס האָבען אָנגעהויבען, דראָהט אריינצוּוואַרפען דאָס לאַנד אין די שרעקען פון אַנאַרכיע און קאָנטער־רעוואָלוציע; ער מאַכט צו נישט די גרינדונגס־פערזאַמ־לונג, וועלכע וואָלט געדאַרפט בעשטעטיגען די רעפּובליקאַנישע אָרדנונג און אויף אייביג איבערגעבען דעם פאָלק דאָס רעכט צו בעזיצען די ערד.

„דער קאָמיטעט צו רעטען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע, וועלכער איז געגרינדעט געוואָרען אין דער נאַכט פון׳ם 7טען נאָוועמבער און וועלכער איז די פּאָרטזעצונג פון דער איינציגער געזעצליכער רעגיע־רונגס־מאַכט אין רוסלאַנד, נעהמט אויף זיך די איניציאַטיווע צו בילדען אַ נייע פּראָוויזאָרישע רעגיערונג. געשטיצט אויף די קרעפטען פון דער רויטער דעמאָקראַטיע, וועט די נייע רעגיערונג פיהרען דאָס לאַנד צו אַ גרינדונגס־פערזאַמלונג און וועט עס ראַטעווען פון אַנאַרכיע און קאָנטער־רעוואָלוציע. דער רעטונגס־קאָמיטעט רופט אייך,בירגער, איהר זאָלט ניט אנערקענען די מאַכט פון געוואַלד. פאָלגט ניט איהרע בעפעהלען!

„הויבט זיך אויף צו בעשיצען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע!

„אונטערשטיצט דעם רעטונגס־קאָמיטעט!

(אונטערגעשריבען)

דער ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק, די פּעטראָגראַ־

דער שטאָדט־דומא, דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט

(פונ׳ם ערשטען קאָנגרעס), דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די פויערשע סאָוויעטען.
פונ׳ם קאָנגרעס גופא: די פראָנט־גרופּע, די פּראַקציעס סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, מענשעוויקעס, פאָלקס סאָציאַליסטען, פעראייניגטע סאָציאַל־דעמאָקראַטען און „יעדינסטוואָ.“

ווייטער זיינען ערשיענען אויפרופען פון דער פּארטיי סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, פון די מענשעוויקעס־אָבאָראָנצעס, פון די פויערים־סאָוויעטען, פון דעם צענטראַלען אַרמעע־קאָמיטעט, פון דעם צענטראָ־פלאָט...

„...הונגער וועט פערניכטען פעטראָגראַד“, האָבען זיי גערופען, „די דייטשע אַרמעען וועלען צוטרעטען אונזער פרייהייט. שווארץ־מאה׳דיגע פּאָגראָמען וועלען זיך פערשפּרייטען איבער רוסלאַנד, אויב מיר אַלע, בעוואוסטזיניגע אַרבייטער, סאָלדאַטען, בירגער, וועלען זיך ניט פעראייניגען. גלויבט ניט די הבטחות פון די באָלשעוויקעס! מען זאָגט אייך צו באַלדיגען פריעדען, דאָס איז אַ ליגען! מען זאָגט אייך צו ברויט, דאָס איז אַ שווינדעל! מען זאָגט אייך צו לאַנד, ערד, דאָס איז אַ בבא־מעשה... !“

און אזוי ווייטער, און אזוי ווייטער.

„חברים, מען האָט אייך נידערטרעכטיג אָבגענאַרט! די מאַכט איז פאַרכאַפּט געוואָרען נאָר פון די באָלשעוויקעס... זיי האָבען געהאַלטען זייערע פּלענער בסוד פון די איבעריגע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען אינ׳ם סאָוויעט... זיי האָבען אייך צוגעזאָגט ערד און פרייהייט, דער סוף וועט זיין, אז נאָר די קאָנטר רעוואָלוציע וועט געווינען פון דער אַנאַרכיע, וואָס די באָלשעוויקעס בעשאַפען. די קאָנטר־רעוואָלוציע וועט ביי אייך צונעהמען אי די ערד אי די פרייהייט...“

די צייטונגען זיינען געווען פונקט אזוי אויפגעקאָכט.

„עס איז אונזער פליכט“, האָט געשריבען די „דיעלאָ נאַראָדאַ“, „אָראָבצונעהמען די מאַסקע פון אָט די פעררעטהער פון דעם אַרבייטער־קלאַס. עס איז אונזער פפליכט צו מאָביליזירען אַלע קרעפטען און אויפצושטעלען וועכטער, וואָס זאָלען היטען די זאַך פון דער רעוואָלוציע... !“

די „איזוועסטיא“ האָט דעם לעצטען מאָל גערעדט אינ׳ם נאָמען פונ׳ם אַלטען צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. די ציימונג האָט פאַראויסגעזעהן אַ שרעקליכען עונש.

„וואָס איז שייך דעם קאָנגרעס פון סאָוויעטען, זאָגען מיר קלאָהר און שאַרף, אַז עס איז גאָר ניט פאָרגעקומען קיין קאָנגרעס פון סאָוויעטען! מיר ערקלעהרען, אַז דאָס איז געווען נאָר אַ פּריוואַטע קאָנפערענץ פון דער באָלשעוויסטישער פראַקציע. אויב אַזוי, האָבען זיי קיין רעכט ניט אָבצושאַפען די מאַכט פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט.“

די „נאָוואיא זשיזן“ האָט אַגיטירט פאַר אַ נייער רעגירונג, וואָס זאָל פעראייניגען אַלע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען. דערביי האָט די ציימונג זעהר שאַרף קריטיקירט די האַלטונג פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און מענשעוויקעס, וועלכע האָבען פערלאָזען דעם קאָנגרעס. איין זאַך, האָט די צייטונג געשריבען, איז איצט קלאָהר נאָך דעם באָלשעוויסטישען אויפשטאַנד: מען מוז אויפגעבען יעדע האָפנונג אויף אַ קאָאַליציע מיט דער בורזשואַזיע.

דער „ראַבאָטשי פּוט“ האָט זיך פערוואַנדעלט אין „פּראַוודאַ“ — אַזוי האָט געהייסען לעניןים צייטונג, וועלכע מען האָט אָבגעשטעלט אין יולי. די צייטונג האָט שטאָלץ געזונגען:

„אַרבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים! אין מערץ האָט איהר אומגעוואָרפען די שקלאַפעריי פון אַ באַנדע פּריצים. נעכטען האָט איהר אומגעוואָרפען די שקלאַפעריי פון דער רויבערישער בורזשואַזיע...

„די ערשטע אויפגאַבע איז איצט צו היטען די וועגען, וואָס פיהרען קיין פּעטראָגראַד.

„די צווייטע אויפגאַבע איז תיכף צו ענטוואָפנען די קאָנט־רעוואָלוציאָנערע עלעמענטען פון פּעטראָגראַד.

„די דריטע אויפגאַבע איז צו אָרגאַניזירען די רעוואָלוציאָנערע מאַכט און דורכצופיהרען דאָס פּראָגראַם פונ׳ם פאָלק...“

קאַדעטישע צייטונגען און איבערהויפּט בורזשואַזע צייטונגען איז געווען זעהר ווייניג. די וואָס זיינען יאָ ארויסגעגאַנגען האָבען זיך פערהאַלטען כלומר׳שט גאַנץ געלאַסען, ווי איינער וואָלט איראָניש געשמייכעלט: „אַהאַ, מיר האָבען דאָך פריהער אַזוי געוואוסט“.

בעקאנטע קאדעטישע פיהרער האבען זיך נאך געדרעהט ארום דער שטאדט־דומא, איינינע האבען זיך נאך צייטענווייז בעוויזען אינ'ם רעטונגס־קאמיטעט, אבער אין אלגעמיין האט די בורזשואזיע געשוויגען, זיך ווי בעהאלטען, געווארט אויף א געלעגענהייט, געגלויבט, אז די געלעגענהייט וועט באלד קומען. קיינער האט זיך ניט פארגעשטעלט, אז די באלשעוויקעס זאלען בלייבען אין קראפט מעהר ווי דריי טעג — קיינער ניט, א חוץ אפשר לענין, טראצקי, די פעטראגראדער ארבייטער און די פשוט'ערע סאלדאטען.

אין דעם הויכען אמפיטהעאטרישען ניקאלאיעווסקי זאאל האב איך דעם נאכמיטאג געזעהן די דומא. זי האט געהאלטען א פערמאנענטע זיצונג. די שטימונג איז געווען א היציגע, א ברענענדיגע. אלע קרעפטען פון דער אפאזיציע האבען זיך אין דעם טאג פעראייניגט ארום דער דומא. דער שטאדט־גאלאווא, דער אלטער שריידער מיט זיין פראכטפאלער ווייסער בארד און גראהע האר, האט דערצעהלט, ווי ער האט די לעצטע נאכט בעזוכט דעם סמאלני אינסטיטוט צו פראטעסטירען אינ'ם נאמען פון דער שטאדטישער זעלבסט־פערוואלטונג. די דומא, האט ער געזאגט, איז די איינציגע געזעצליכע רעגירונג פון דער שטאדט; זי איז ערוועהלט געווארען אויפ'ן גרונד פון גלייכען, דירעקטען און געהיימען שטים־רעכט — און זי וועט ניט אנערקענען די נייע מאכט. אויף דערויף האט טראצקי קאלטבלוטיג געענטפערט, אז עס איז דא א קאנסטיטוציאנעלע רפואה צו אזא מכה: מען קען פונאנדערלאזען די דומא און אויסקלייבען א נייע... צארענדיגע געשרייען האבען זיך געלאזט הערען, ווען שריידער האט דאס איבערגעגעבען. דער גאלאווא האט פארטגעזעצט: „אויב א רעגירונג וואס שטיצט זיך אויף באיאנעטען איז א רעגירונג — נו, וואס זשע, האבען מיר אזא מין ברואה. מיר אבער אנערקענען נאר אזא רעגירונג, וואס שטיצט זיך אויפ'ן ווילען פון דער פאלקס־מעהרהייט, ניט אזוינע, וואס איז בעשאפען געווארען דורך אן אויפשטאנד פון א מינדערהייט!" ווילדע אפלאדיסמענטען האבען זיך דערהערט פון אלע בענק, א חוץ די באלשעוויסטישע. דער גאלאווא ערקלעהרט, אז די באלשעוויקעס פערגוואלטיגען שוין די אויטאנאמיע פון דער שטאדט־פערוואלטונג: זיי האבען בעשטימט קאמי־

סארען אין פערשיעדענע דעפּארטמענטען פון דער פערוואַלטונג. די מעלדונג רופט ארויס א גייעם טומעל.

א באָלשעוויסטישער רעדנער פּראוואָט איבערשרייען דעם עולם. דער בעשלוס פון דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס, זאָגט ער, איז א בעווייז, אז גאַנץ רוסלאַנד שטיצט די באָלשעוויקעס. „איהר — רופט ער אויס — זענט ניט קיין אמת׳ע פערטרעטער פון דער פעטראָגראַדער בעפעלקערונג!" געשרייען: „בעליידיגונג! בעליידיגונג!" דער אַלטער גאָלאָווא דערמאָנט איהם מיט א ווירדיגען טאָן, אז די דומא איז אויסגעקליבען געוואָרען אויפ׳ן גרונד פון דעם גרעסטען דעמאָקראַ־טישסטען וואהל־רעכט. יענער ענטפערט: „יא, אָבער דאָס איז דאָך געוועזן צוריק מיט א צייט — ווי דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט — ווי די ארמעע־קאָמיטעטען."

„קיין נייער קאָנגרעס פון סאָוויעטען איז גאָר ניט פאָרגעקומען!" שרייט מען איהם.

„די באָלשעוויסטישע פראַקציע בלייבט מעהר ניט אין אָט דעם נעסט פון דער קאָנטער־רעוואָלוציע — " טומעל. „ — און מיר פער־לאַנגען, אז די דומא זאָל אויסגעקליבען ווערען אויף דאָס ניי..." די באָלשעוויקעס פערלאָזען דעם זאַאל. מען שרייט זיי נאָך: „דייטשע אַגענטען! ניעדער מיט די פאַררעטהער!"

דער קאַדעט שינגאַרעוו מאַכט דאַן א פאָרשלאַג, אז אַלע שטאָדט־בעאַמטע, וואָס האָבען איינגעווילינגט צו ווערען קאָמיסארען פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, זאָלען ענטלאַסען ווערען פון זייערע שטעלעס און איבערגעגעבען ווערען צום געריכט. שריידער האָט זיך ווידער אויפגעשטעלט. ער שלאָגט פאָר, אז די דומא זאָל פּראָטעסטירען געגען דער דראָהונג פון די באָלשעוויקעס זי פאַנאַנדער־צולאָזען. אַלס א געזעצליגע פערטרעטערין פון דער בעפעלקערונג, — זאָגט ער, — וועט די דומא ניט פערלאָזען איהר פּאָסטען.

דער אַלעקסאַנדראָווסקי זאַאל אין דער זעלביגער געביידע איז אויך געוועזן פול מיט מענשען. דאָרט האָט דער רעטונגס־קאָמיטעט אָבגעהאַלטען זיין זיצונג. סקאָבעלעוו האָט געהאַלטען א רעדע. „קיינ־מאָל", האָט ער געזאָגט, „איז דער קריזיס פון דער רעוואָלוציע ניט געוועזן אזוי שטאַרק, קיינמאָל האָט דער גורל פון רוסלאַנד ניט ארויס־

גערופען אזא פּחד, קיינמאָל האָט די געשיכטע ניט אוועקגעשטעלט אזוי שאַרף און קלאָהר די פראַגע: זאָל רוסלאַנד לעבען, אָדער זאָל זי ניט לעבען! די גרויסע שטונדע צו רעטען די רעוואָלוציע האָט געשלאָגען, און מיר זעהען טאָקע, ווי אַלע לעבעדיגע קרעפטען פון דער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראַטיע האָבען זיך ענג צוזאַמענגעשלאָסען און געבילדעט אַ צענטר צו ראַטעווען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע...“ סקאָבעלעוו האָט נאָך לאַנג גערעדט אינ׳ם זעלביגען זינן. „מיר וועלען גיכער שטאַרבען, איידער פערלאָזען אונזער פּאָסטען!“

אַ מעלדונג איז אָנגעקומען, אַז די אייזענבאַהן־ארבייטער האָבען זיך פעראייניגט מיט דעם רעטונגס־קאָמיטעט. די מעלדונג האָט ארויסגערופען געוואַלדיגע אַפּלאָדיסמענטען. אַ ביסעל שפּעטער זיינען אָנגעקומען די פּאָסט־ און טעלעגראַף־אָנגעשטעלטע. שפּעטער זיינען איינ?גע מענשעוויקעס־אינטערנאַציאָנאַליסטען ארייגעקומען אין זאַאַל. מען האָט זיי פרעהליך בעגריסט. די אייזענבאַהן־ארבייטער האָבען ערקלעהרט, אַז זיי אָנערקענען ניט די באָלשעוויקעס און וועלען אריינ־נעהמען דעם גאַנצען אייזענבאַהן־אַפּאַראַט אין זייערע הענד. די דעלע־גאַטען פון די טעלעגראַף־ארבייטער האָבען דערצעהלט, אַז די טעלע־גראַפיסטען האָבען אין קורצע דבורים זיך אָבגעזאָגט צו ארבייטען ביי זייערע אַפּאַראַטען אַזוי לאַנג, ווי דער באָלשעוויסטישער קאָמיסאַר וועט פערבלייבען אין זיין אַמט. די בריעף־טרעגער ווילען ניט אָבטראָ־גען בריעף אין סמאָלני אָדער נעהמען פון דאָרט די פּאָסט... אַלע טעלעפאָנען פון דעם סמאָלני אינסטיטוט זיינען איבערגעריסען געוואָ־רען. מיט אַ בייזוויליגען געלעכטער האָט מען דערצעהלט, אַז אוריצקי איז געווען אין אויסלאַנדס־מיניסטעריום און געוואָלט נעהמען די גע־היימע אָבמאַכונגען (טריטים), אָבער נעראַטאָוו האָט איהם געגעבען דעם וועג. אַלע רעגירונגס־אָנגעשטעלטע האָבען זיך אָבגעזאָגט צו טהאָן זייער ארבייט...

דאָס האָט געהייסען קריעג. אַ געפּלאַנעוועטער, אָרגאַניזירטער קריעג, — מיט סטרייקס און סאַבאָטאַזש. בשעת מיר זיינען געזע־סען אין זאַאַל האָט דער פּאָרזיצענדער פּאָרגעלייענט אַ רשימה, וואָס יעדערער זאָל טהאָן: דער און דער זאָל בעזוכען די מיניסטעריומס; דער און דער זאָל געהן אין די בענק; אַ צעהן־צוועלף האָבען געדאַרפט

ארבייטען אין די קאזארמעס, איינריידען די סאָלדאטען זיי זאָלען בלייבען נייטראל — „רוסישע סאָלדאטען, פערגיסט ניט דאָס בלוט פון אייערע ברידער" — אַ קאָמיטעט האָט געזאָלט געהן זיך בעראטען מיט קערענסקי'ן ; אַנדערע האָט מען געשיקט אין די פּראָווינציאָנעלע שטעדט צו בילדען דאָרטען אָבטהיילונגען פונ'ם רעטונגס־קאָמיטעט צו פעראייניגען די אַנטי־באָלשעוויסטישע עלעמענטען.

דער עולם איז געווען אויפגעלעגט. „די באָלשעוויקעס מיינען טאָקע באמת, אז זיי קענען דיקטירען דער אינטעליגענץ ? מיר וועלען זיי ווייזען !"...

מערקווירדיג איז געווען דער אונטערשיעד צווישען דעם סאָוויעטען קאָנגרעס און דער איצטיגער פערזאמלונג. דאָרט — גראָהע מאסען, אָבגעריסענע סאָלדאטען, שמוציגע ארבייטער, פּויערים, אָרימע מענשען, געבויגען און געקנייטשט אונטער דער משא פון אַ ביטערען קאמפּף פאר'ן לעבען ; דאָ — האָבען מענשעוויסטישע און סאָציאַל־רעוואָלוציאָנערע פיהרער — אזוינע אווקסענטיעווס, דאַנס, ליבערס, — געוועזענע סאָציאַליסטישע מיניסטאָרען ווי סקאָבעלעוו און טשערנאָוו — זיך געחבר'ט מיט אזוינע קאדעטען ווי דער בוימעל־וויינער שאצקי און דער פלינקער ווינאווער, מיט זשורנאַליסטען, סטודענטען, אינטעליגענטען פון כל המינים. דער עולם אין דומא איז געווען שעהן אָנגעטהאָן און האָט געהאַט וואָס צו עסען. ניט מעהר ווי דריי פּראָלעטאריער האָב איך געזעהן אין זאַאל.

עס קומען אָן נייע ידיעות. קאָרנילאָוו'ס געטרייע טעקינצעס *) האָבען אויסגעקוילעט זיינע שומרים לעבען ביכאָוו, און איהם איז געלונגען צו אנטלויפען. קאַלעדין האָט געפיהרט אָן אַרמעע קיין צפון... דער מאָסקווער סאָוויעט האָט געבילדעט אַ מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט און געפיהרט פערהאַנדלונגען מיט דעם שטאָדט־קאָמענדאַנט, אז ער זאָל אָבגעבען דעם ארסענאַל, כדי די ארבייטער זאָלען זיך קענען בעוואפנען.

די דאָזיגע פאַקטען זיינען געווען איבערגעמישט מיט אַן אונגעהייערער מאַסע קלאַנגען, פערדרעהטע מעלדונגען און גאָר פאַלשע

*) ווילדע סאָלדאטען פון מיטעל־אזיען.

ידיעות. אנ'אינטעליגענטער יונגער קאדעט, א געוועזענער פריוואטער סעקרעטער פריהער ביי מיליוקאוו'ן, נאכדעם ביי טערעשטשענקא'ן, האט אונז גענומען אויף א זייט און האט אונז דערצעהלט דעם סוד, ווי אזוי מען האט גענומען דעם ווינטער־פאלאץ.

„די באלשעוויקעס האבען זיך געפונען אונטער דער קאמאנדע פון דייטשע און עסטרייכישע אפיצירען", האט ער אונז געזאגט.

„אזוי!, האבען מיר העפליך גענטפערט, „פון וואנען ווייסט איהר?"

„מיינער א פריינד איז דארט געוועןן און האט זיי אליין געזעהן."

„ווי אזוי האט איהר דערקענט, אז זיי זיינען דייטשע אפיצירען?"

„גאנץ איינפאך, זיי האבען געטראגען דייטשע פארמעס!"

הונדערטער אזוינע אומגעלומפערטע מעשיות האבען זיך געטראגען אין דער לופטען. הונדערטער אזוינע בבא־מעשיות האט די אנטי־באלשעוויסטישע פרעסע געדרוקט יעדען טאג. אפילו די סאציאליס־טען־רעוואלוציאנערען און די מענשעוויקעס, וואס האבען שטענדיג געקוקט אויף דער ווירקליכקייט מיט ניכטערע אויגען, — אפילו זיי האבען אויך געגלויבט די לעגענדען.

אז מיר זיינען ארויסגעגאנגען פון דער דומא, האבען מיר געטראפען צוויי אינגלעך אין סאלדאטסקע פארמעס, טהיילענדיג פראקלא־מאציעס צווישען א גרויסען עולם אויף נעווסקי, טאקי לעבען דער טהיר פון דער דומא. דער עולם איז בעשטאנען פון כמעט לויטער געשעפטס־לייט, קרעמער, טשינאווניקעס, אנגעשטעלטע. איינע פון די פראקלאמאציעס האט זיך געלייענט אזוי:

„פון דער שטאדט־דומא.

צוליעב די געשעהענישען פון די לעצטע טעג, האט די דומא דעם 26טען אקטאבער אנגענומען דעם פאלגענדען בעשלוס: די אונבעריהר־בארקייט פון פריוואטע וואהנונגען ווערט אפיציעל פראקלאמירט. טאמער פרואווט אימיצער מיט געוואלד אריינדרינגען אין א פריוואטע וואהנונג, ערקלעהרט די דומא דורך די הויז־קאמיטעטען, אז די בע־פעלקערונג דארף ארויסווייזען א ענטשידענעם ווידערשטאנד. עס איז ערלויבט אפילו צו געברויכען געוועהר, כדי צו פערטהיידיגען זיך געגען די אונגעבעטענע געסט!

א ביסעל ווייטער, אויפ'ן ראג ליטייני, האבען פינף־זעקס רויטע

גוואַרדייצעס און עטליכע מאַטראָזען אַרומגערינגעלט אַ צייטונגס־פערקויפער און איהם געהייסען אָבגעבען די נומערען פון דער מענ־שעוויסטישער „ראַבאָטשאַיאַ גאַזעטאַ! (אַרבייטער צייטונג). יענער האָט עפּעס בייז געשריען און געמאַכט מיט די הענד. איינער פון די סאָלדאַטען האָט אַראָבגעוואָרפען די צייטונגען פון דעם טישעל און זיי גענומען צורייסען. אַן אונפריינדליכער עולם האָט זיך פער־זאַמעלט אַרום די סאָלדאַטען און געזידעלט דעם פּאַטרול. אַ ניעדע־ריטשקער אַרבייטער האָט מיט גרויס עקשנות אַלץ דערצעהלט דעם עולם און דעם צייטונגס־פערקויפער, אַז אין דעם נומער איז דאָ אַ פּראָקלאַמאַציע פון קערענסקי'ן. „ער זאָגט, מיר האָבען געקוילעט דאָס רוסישע פאָלק. דאָס קען אַרויסרופען בלוט־פערגיסונג...“

די שטימונג אין סמאָלני איז געווען נאָך געשפּאַנטער ווי פריהער, אויב דאָס איז איבערהויפּט מעגליך. גרופּען מענשען זיינען אַלץ געלאָפען הין און צוריק איבער די טונקעלע קאָרידאָרען; גרופּען אַרבייטער זיינען געשטאַנען מיט ביקסען אין די הענד; באָלשעוויס־טישע פיהרער מיט אָנגעשטאָפּטע פּאָרטפעלען האָבען גע'טענה'ט, ערקלעהרט, געגעבען בעפעהלען, לויפענדיג פון איין גרופּע צו דער אַנ־דערער, בעגלייט פון פריינד און העלפער. די אַלע זיינען געוועזען ווי ניט אין זיך. זיי האָבען אַרויסגעוויזען אַן אונגעהויערע פעהיגקייט צו אַרבייטען אָהן שלאָף און אָהן רוה. זיי זיינען אַלע געווען אומגע־וואַשען, אומגעגאָלט, שמוציג, אָבער זייערע אויגען האָבען געברענט, און אויף די פליגעל פון בעגייסטערונג האָבען זיי זיך געטראָגען צו זייער ציעל מיט געוואַלדיגער שנעלקייט. זיי האָבען געהאַט אַזוי פיעל אַרבייט, אַזוי פיעל אַרבייט! איבערנעהמען די רעגיערונג, אָרגאַניזירען די שטאָדט, שטעהן אין פריינדליכער פערבינדונג מיט'ן גאַרניזאָן, קעמפּפען מיט דער דומאַ און מיט דעם רעגירונגס־קאָמיטעט, שטערן דעם אָנפאַל פון די דייטשען, גרייטען זיך צו אַ מלחמה מיט קערענסקי'ן, שיקען ידיעות אין די איבעריגע רוסישע שטעדט וועגען די פּאַסירונגען אין פּעטראָגראַד, פיהרען אַ גרויסע פּראָפּאַגאַנדאַ פון אַרכאַנגעלסק ביז וולאַדיוואָסטאָק... דערווייל האָבען רעגירונגס־בעאַמ־טע און שטאָדטישע אָנגעשטעלטע זיך אָבגעזאָגט צו פאָלגען די בע־פעהלען פון זייערע קאָמיסאַרען. די פּאָסט און דער טעלעגראַף האָבען זיי ניט געוואָלט דיענען; די אייזענבאַהנען האָבען זיך געמאַכט

ניט וויסענדיג אויף זייערע בעפעהלען צו שיקען וואגאָנעס ; קערענסקי האָט זיך גערוקט אויף פעטראָגראד ; דער גארניזאָן איז ניט געוועז אין גאנצען זיכער ; די קאָזאקען האָבען געוואַרט אויף א געלעגענהייט צו מאכען אַן אָנפאַל. געגען דער נייער מאכט איז געווען ניט נאָר די אָרגאניזירטע בורזשואזיע, נאָר אויך אַלע איבעריגע סאָציאַליסטישע פּארטייען, א חוץ די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, אייניגע מענשעוויקעס־אינטערנאציאָנאַליסטען און סאָציאַל־דעמאָקראַטען־אינ־טערנאציאָנאַליסטען. אָבער אויך זיי האָבען זיך געוואַקעלט און ניט גע־וואוסט, צו זאָלען זיי העלפען, צו ניט. אמת, הינטער דער נייער מאכט זיינען געשטאַנען די מאַסען ארבייטער און סאָלדאַטען — וועגען די פּויערים האָט מען דאָך ניט געוואוסט בעשטימט — אָבער נאָך אַלע זאכען זיינען דאָך די באָלשעוויקעס געווען נאָר א פּאָליטישע גרופּע אָהן ערפאהרענע און געבילדעטע אינטעליגענטען...

אויף די טרעפּ האָבען מיר בעגעגענט ריאזאנאָוו'ן. האַלב אין שפּאַס, האַלב אין ביטערען ערנסט האָט ער אונז געזאָגט, אז מען האָט איהם געמאכט פאר האנדעלס־מיניסטער, בשעת ער האָט נאָר א קנאַפּע ידיעה אין געשעפט. אויפ'ן אויבערשטען שטאָק איז געזעסען אין א ווינקעל איינער אַליין דער פינאַנץ־קאָמיסאר מענזשינסקי. ער האָט געטראָגען א ציגענעם פּעלץ, און זיינע קליידער זיינען געווען אזוי צושויבערט, אז איך האָב שיער ניט געוואָלט אָנשרייבען : „ער איז געשלאָפען אין זיי", ווייס איך אָבער, אז ער איז איבערהויפּט ניט געשלאָפען. זיין פּנים איז געווען דריי טאָג ניט געגאָלט. ער האָט געהאַלטען א בלייפעדער אין האנד און איז געווען פערזונקען אין עפּעס חשבונות. געשריבען האָט ער אויף דער לינקער זייט פון א קאָנווערט און אַלע מאָל געביסען דעם עק פון זיין בלייפעדער. זיין גאנצע ער־פאהרונג אין פינאַנצען האָט ער בעקומען אין א פראנצויזישען באַנק, וואו ער האָט אמאָל געארבייט אַלס אָנגעשטעלטער. און אָט די פיער מענשען, וואָס זיינען אָקאָרשט ארויסגעלאָפען פונ'ם מיליטערי־שען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט און יאָגען זיך אראָב איבער די טרעפּ, פערשרייבענדיג עפּעס אויף ברעקלעך פּאַפּיער, — דאָס זיינען פיער קאָמיסארען, וואָס מען האָט זיי ארויסגעשיקט אין אַלע פיער עקען פון רוסלאנד צו פערשפּרייטען ידיעות, צו פיהרען פּראָפּאַגאנדא, אויב נויטיג צו קעמפּפען — מיט אַלע מעגליכע מיטלען...

די זיצונג פונ׳ם קאנגרעס האט געזאלט פארקומען איינס א זייגער. דער זאאל איז שוין לאנג געוועזן פול, אבער עס איז שוין געוועזן זיבען א זייגער פארנאכט, און דעם פרעזידיום האט מען נאך ניט געזעהן אין די אויגען... די פראקציעס פון די באלשעוויקעס און די לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען האבען אבגעהאלטען זייערע זיצונגען יעדע אין א בעזונדערען צימער. דעם גאנצען נאכמיטאג האבען לענין און טראצקי ניט אויפגעהערט טענה׳ן געגען פשרות. א געוויסער טהייל באלשעוויקעס האט געהאלטען, אז עס וואלט געוועזן כדאי נאכצוגעבען און בילדען א פעראייניגטע רעגירונג פון אלע סאציאליסטישע פראקציעס. „מיר קענען דאס ניט דורכפיהרען אליין", האבען זיי געזאגט. „עס איז צו פיעל. מיר האבען ניט די גוטיגע מענשען, מיר וועלען זיין איזאלירט און פון דער גאנצער אונטערנעהמונג וועט ווערען א תל". אזוי האבען אפילו גערעדט קאמענעוו, ריאזאנאוו און אנדערע...

אבער לענין איז געוועזן הארט ווי א שטיין, און טראצקי האט געהאלטען מיט איהם.

„אויב די פשרה־מאכער ווילען, זאלען זיי אננעהמען אונזער פראגראם און זאלען זיי קומען ארבייטען מיט אונז! מיר וועלען ניט אבטרעטען א האר. אויב עס געפינען זיך חברים, וואס האבען ניט דעם מוטה און דעם ווילען צו טהאן דאס וואס מיר טהוען, זאלען זיי אוועקגעהן מיט די איבעריגע טרוסען און פשרה־מאכערס. מיר וועלען בלייבען, מיר וועלען פארטזעצען אונזער ארבייט, געשטיצט אויף די ארבייטער און סאלדאטען."

פינף מינוט נאך זיעבען האבען די סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען געלאזט וויסען, אז זיי בלייבען אין דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט.

„אהא! איהר זעהט! האט לענין געזאגט, זיי געהען אונז נאך."

א ביסעל שפעטער זיינען מיר געזעסען ביים פרעס־טיש אין גרויסען זאאל און געווארט אויפ׳ן אנהויב פון דער זיצונג. איינער א קארעספאנדענט, וואס אליין איז ער געווען אן אנארכיסט און געשריבען האט ער פאר א בורזשואזער צייטונג, האט זיך צו אונז געווענדעט מיט א פארשלאג, אז מיר זאלען געהן אויסגעפינען, וואוהין איז פערפאלען געווארען דער פרעזידיום. מיר זיינען אוועק אין דער קאנצעלאריע

פון דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאמיטעט, אבער דארט איז קיינער ניט געווען. אין דעם ביורא פון דעם פעטראגראדער סאוועט איז אויך קיינער ניט געווען. מיר זיינען דורכגעגאנגען א סך צימערען אין דעם ריעזיגען סמאלני, אבער קיינער האט ניט געהאט די מינדעסטע פארשטעלונג, וואו עס געפינט זיך די רעגירענדע קערפערשאפט פון דעם קאנגרעס. מיין בעגלייטער האט מיר דערווייל געשילדערט זיין פארצייטיגע רעוואלוציאנערע ארבייט, זיין לאנגען, ניט אונאנגענעהמען גלות אין פראנקרייך. ער האלט ניט פון די באלשעוויקעס, — האט ער געזאגט, — לויט זיין מיינונג זיינען זיי גראבע, מגושם'דיגע, אונוויסענדע פארשוינען, אהן עסטהעטישער פיינקייט. מיין בעגלייטער איז געווען א טיפישער רוסישער אינטעליגענט... ענדליך זיינען מיר אנגעקומען אין צימער נומער 17, וואו עס איז געווען די קאנצעלאריע פון דעם מיליטערישען קאמיטעט. א שטראם מענשען האט זיך דארט אריין־ און ארויסגעגאסען יעדע מינוט. די טהיר האט זיך געעפענט און עס האט זיך אריינגעקייקעלט א ניעדריגער מאן מיט א פלאכען פנים, אנגעטהאן אין א מיליטערישער פארמע אהן עפאלעטען. א קוק טהאן אויף איהם, האט זיך געקענט דאכטען, אז ער שמייכעלט, אבער דאס האט זיך נאר זיין פנים געקרימט פון אונמענשליכער מיעדקייט. דאס איז געווען קרילענקא.

מיין קאמפאניאן, א פראנטעוואטער יונגערמאן מיט א זעהר ציוויליזירטען אויסזעהן, האט געגעבען א פרעהליכען געשריי און זיך א רוק געטהאן פארווערטס.

„ניקאלאי וואסילעוויטש!" האט ער אויסגערופען און האט אויס־געשטרעקט זיין האנד. „געדענקט איהר מיך גאר ניט, טאווארישטש? מיר זיינען דאך אינאיינעם געזעסען אין טורמע!"

קרילענקא האט אנגעשטרענגט זיין זכרון און זיין אויג. „יא, יא", האט ער ענדליך געענטפערט, בעטראכטענדיג דעם אנדערען פון קאפ ביז די פיס מיט גרויס פריינדליכקייט. „איהר זייט ס... זדראוומט־וואויטיע!" זיי האבען זיך צוקושט. „וואס טהוט איהר דא?" האט ער געפרעגט און אנגעוויזען מיט דער האנד ארום און ארום.

„אה, איך קוק זיך נאר צו... קענטיג איהר האט ערפאלג."

„יא", האט קרילענקא געענטפערט, און אין זיין טאן איז געווען א געוויסע עקשנות, „די פראלעטארישע רעוואלוציע זיעגט..." ער

האט א לאך געטהאן. „און דאך — און דאך איז מעגליך, אז מיר זאלען זיך ווידער בעגעגענען אין טורמע".

אז מיר זיינען ארויסגעגאנגען אין קארידאר, האט מיין קאמ־פאניאן מיר ערקלעהרט זיין שטאנדפונקט. „איהר פערשטעהט", האט ער געזאגט, „איך בין קראפאטקין׳ס א תלמיד. אין אונזערע אויגען איז די רעוואלוציע א גרויסער דורכפאל. זי האט ניט אויפגעוועקט דעם פאטריאטיזם פון די מאסען. דאס בעווייזט נאר, אז דאס פאלק איז נאך ניט פארטיג פאר א רעוואלוציע."

עס איז געווען 40 מינוטען נאך 8, ווען א דונער פון אויסגע־שרייען האט אנגעזאגט, אז דער פרעזידיום איז אריינגעקומען אין זאל. אין פרעזידיום איז אויך געווען לענין. א קורצער, דיקליכער מענש מיט א גרויסען פליכוואטען קאפ, וואס איז טיעף אריינגערוקט צווישען די אקסלען. קליינע אויגען, א שפאטישע נאז, א ברייטער פריינדליכער מויל און א שווערע גאמבע. איצטיגס מאל איז ער געווען אבגעראזירט, אבער עס האבען זיך שוין ווידער אנגעהויבען בעווייזען האר אויף זיין פנים — די בעריהמטע באָרד פון זיין פער־גאנגענהייט און זיין צוקונפט. געקליידעט איז ער געווען אין אן אבגעריבענעם קאסטיום מיט צו לאנגע הויזען. אויסגעזעהן האט ער אזוי, אז ער האט גאר, דאכט זיך, ניט געקענט מאכען קיין איינדרוק, ניט געקענט זיין דער אבגאט פון מאסען, און דאך איז ער געווען גע־ליעבט און געשעצט ווי וועניג פיהרער אין דער געשיכטע פון דער מענשהייט. א מערקווירדיגער פאלקס־פיהרער, וואס זיין קראפט איז נאר אין זיין מח. א מאן אהן פארב, אהן וויץ, אהן נאהנטקייט צו מענשען, אהן א פעהיגקייט צו מאכען פשרות, אהן מאדנע אייגענ־שאפטען, וואס לאזען זיך ווארפען אין די אויגען, אבער א מאן מיט א קראפט צו ערקלעהרען טיעפע געדאנקען אין פשוט׳ע ווערטער, צו אנאליזירען א געגעבענע לאגע. דערצו א מאן מיט אונגעוועהנליכען גייסטיגען מוטה — און דערביי כיטרע אויך.

קאמענעוו לייענט א בעריכט וועגען דער טהעטיגקייט פון דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט: אבגעשאפט טויט־שטראף אין דער ארמעע, איינגעפיהרט דאס רעכט פון פרייער פראפאגאנדא, בעפרייט אלע אפיצירען און סאלדאטען, וואס זיינען ארעסטירט געווארען פאר פאליטישע פערברעכענס; קאנפיסקירט אלע זאפאסען

פון שפייז אין פריוואטע מאגאזינען; ארויסגעגעבען א בעפעהל צו ארעסטירען קערענסקי'ן... הילכיגע אפלאדיסמענטען.

ווידער בעוויזט זיך א פערטרעטער פון „בונד". די האלטונג פון די באלשעוויקעס, וואס ווילען ניט איינגעהן אויף קיין פשרות מיט די איבעריגע פארטייען, ערקלעהרט ער, וועט ברענגען אן אונגליק אויף דער רעוואלוציע. דעריבער קענען די בונדיסטען ניט אנטהייל נעהמען אין די זיצונגען פון אט דעם קאנגרעס. געשרייען פונ'ם עולם: „מיר האבען גערעכענט, אז איהר האט נאך נעכטען פערלאזען דעם זאאל! וויפיעל מאל נאך וועט איהר פערלאזען אונזער זיצונג?"

ווידער בעוויזט זיך א פערטרעטער פון די מענשעוויקעס-אינטערנאציאנאליסטען. געשרייען: „וואס, איהר זענט נאך אלץ דא?" דער רעדנער ערקלעהרט, אז נאר א טהייל פון די מענשעוויקעס-אינטערנאציאנאליסטען האבען פערלאזען דעם קאנגרעס, די איבעריגע ווילען בלייבען.

„מיר האלטען, אז עס איז געפעהרליך פאר דער רעוואלוציע און עס איז אפשר א טויט-קלאפ פאר רוסלאנד איבערצוגעבען די מאכט אין די הענד פון די סאוועטען (געשרייען, אונרוהע), אבער מיר האלטען פאר אונזער פפליכט צו בלייבען אין קאנגרעס און צו שטימען דארטען געגען פערכאפען די מאכט".

אנדערע רעדנער נעהמען דאס ווארט, אבער, קענטיג, אהן א שום ארדנונג. א דעלעגאט פון די קויהלען-גרעבער פון דעם דאנער געגענד בעט דעם קאנגרעס, ער זאל אננעהמען שריט געגען קאלעדינ'ען, וועלכער קען אבשניידען פעטראגראד פון די קויהלען-געגענדען און פון די דרום'דיגע זאפאסען פון תבואה. עטליכע סאלדאטען פון דעם פראנט ברענגען בעגייסטערטע גרוסען פון זייערע פאלקען. איצט בעוויזט זיך לענין. ער האלט זיך מיט דער האנד ביים ראנד פונ'ם שטענדער. זיינע קליינינקע אויגען וואנדערען איבער'ן גרויסען עולם, ער שטעהט און ווארט און בעמערקט, דאכט זיך, ניט די געוואלדיגע אוואציע, וואס דויערט עטליכע מינוט. ווען עס ווערט שטיל, זאגט ער איינפאך: „איצט וועלען מיר זיך נעהמען אויפבויען די סאציאליסטישע ארדנונג." ווידער הערט זיך א געוואלדיגער אויסברוך פון אפלאדיסמענטען.

„די ערשטע זאך איז אננעהמען פראקטישע שריט צו מאכען

שלום. מיר וועלען זיך ווענדען מיט א פריעדענס־פארשלאג צו אלע פעלקער פון די קריעגס־פיהרענדע לענדער, אויפ'ן גרונד פון די בע־דינגונגען, וואס די סאוויעטען האבען אויסגעארבייט: קיינע אנעק־סיעס קיינע קאנטריבוציעס, דאס רעכט פון די פעלקער אויף זעלבסט־בעשטימונג. מיר וועלען פערעפענטליכען און פערווארפען אלע גע־היימע אבמאכונגען, ווי מיר האבען פעשפראכען... די פראגע וועגען קריעג און פריעדען איז אזוי קלאהר, אז איך רעכען, איך קען גלייך, אהן אקדמות, פארלעזען דעם פראיעקט פון אן אויפרוף צו די פעלקער פון אלע קריעגס־פיהרענדע לענדער..."

ווען לענין האט גערעדט, האט ער ברייט געעפענט זיין מויל און ס'האט אויסגעזעהן, ווי ער שמייכעלט; זיין שטימע איז געווען הייזעריג, אבער ניט אונאנגענעהם, אקוראט ווי זי וואלט א ביסעל פער־הארטעוועט געווארען פון לאנג־יעהריגען ריידען. געלעזען האט ער דעם אויפרוף מאנאטאן, און ס'האט אויסגעזעהן, אז ער וואלט אזוי גע־קענט לייענען אהן אן עק. ווען ער האט געוואלט בעטאנען די אדער יענע פראזע, האט ער זיך א ביסעלע איבערגעבויגען פארווערטס. קיין זשעסטען האט ער ניט געמאכט. טויזענד פשוט'ע פנים'ער האבען געקוקט ארויף צו איהם מיט טיעפער ליעבע און פערגעטערונג.

אויפרוף צו די פעלקער און רעגירונגען פון אלע קריעיגס־פיהרענ־דע שטאאטען.

„די רעגירונג פון די ארבייטער און פויערים, וועלכע די רעוואלוציע פון דעם 6טען און 7טען נאוועמבער האט בעשאפען אויפ'ן פונדא־מענט פון די סאוויעטען פון ארבייטער־ סאלדאטען־ און פויערים־דעפוטאטען, שלאגט פאר אלע קריעגס־פיהרענדע פעלקער און זייערע רעגירונגען צו אנהויבען באלדיגע פערהאנדלונגען וועגען א גערעכטען און א דעמאקראטישען פריעדען.

אונטער א גערעכטען און א דעמאקראטישען פריעדען פערשטעהט די רעגיערונג אזא פריעדען, ווי עס פערלאנגט די גרויסע מעהרהייט פון די ארבייטער און אונטערדריקטע קלאסען, וועלכע זיינען ערשעפט

און אויסגעמאטערט פון קריעג — אזא פריעדען ווי עס האבען ניט אויפגעהערט פערלאנגען די רוסישע ארבייטער און פויערים נאכדעם ווי זיי האבען אומגעווארפען די צארישע מאנארכיע — א באלדיגער פריעדען אהן אנעקסיעס (דאס הייסט אהן עראבערונג פון פרעמדע טעריטאריעס, אהן א געוואלדזאמען אנעקסירען פון פרעמדע נאציא־נען) און אהן קאנטריבוציעס.

די רוסישע רעגירונג שלאגט פאר אלע קריעגס־פיהרענדע לענדער, אז זיי זאלען באלד שליסען אזא פריעדען. זיי זאלען תיכף נעהמען ענטשידענע שריט צו פיהרען פערהאנדלונגען וועגען אזא פריעדען טאקע באלד, אהן א שום שיהות, נאך איידער אלע בעדינגונגען פון דעם פריעדען וועלען ראטיפיצירט ווערען דורך די געזעצליכע פערטרע־טונגען פון אלע פעלקער און אלע נאציאנען.

אונטער אנעקסיע אדער עראבערונג פון פרעמדע טעריטאריעס פערשטעהט די רעגירונג — לויט דעם בעגריף פון דעמאקראטישען רעכט בכלל און דעם רעכט פון דעם ארבייטער־קלאס בפרט — יעדע פערבינדונג פון א קליינעם אדער שוואכען שטאאט מיט א גרויסען און שטארקען אהן דעם פרייוויליגען, קלאהרען און דייטליכען ווילענס־אויסדרוק פון דעם קלענערען שטאאט. עס מאכט ניט אויס, ווען אזא געוואלדזאמע אנעקסיע קומט פאר, אויף וואס פאר א שטופע פון ציווי־ליזאציע עס שטעהט דאס אנעקסירטע פאלק אויסער די גרענעצען פון אן אנדער שטאאט, און צי דאס פאלק געפינט זיך אין אייראפא אדער אין א פרעמדען לאנד אויף יענעם זייט ים. אנעקסיע הייסט ווען א פאלק ווערט מיט געוואלד איינגעהאלטען אין די גרענעצען פון אן אנדער שטאאט, ווען ניט קוקענדיג אויף דעם אויסגעדריקטען ווילען פון דעם פאלק (צו דער ווילען איז אויסגעדריקט אין דער פרעסע, אין פאלקס־פערזאמלונגען, אין בעשליסען פון פאליטישע פארטייען אדער אין אומרוהען, דעמאנסטראציעס געגען נאציאנאלע אונטערדריקונג) ווערט דעם פאלק ניט געגעבען דאס רעכט צו ענטשיידען דורך א פרייער אבשטימונג — אהן שום בעגרענצונגען און אהן שום אריינמישונג פון דער זייט, און נאכדעם ווי עס ווערען גאנצען דערוויטערט די בע־וואפענטע קרעפטען פון דעם שטאאט, וואס האט אנעקסירט אדער געוואלט אנעקסירען דאס פאלק אדער איז איבערהויפט שטארקער ווי דאס בעוואפענטע פאלק — די פארמע פון זיין נאציאנאלער און פא־

ליטישער אָרגאַניזאַציע. אין אַזאַ פאַל איז דאָס ערֹאָבערונג און פער־גוואַלדיגונג.

די רעגירונג האַלט, אַז פאָרטזעצען דעם קריעג, כדי מעגליך צו מאַכען פאַר שטאַרקע און רייכע שטאַאַטען צו טהיילען זיך מיט די שוואַכע און ערֹאָבערטע נאַציאָנען, איז דאָס גרעסטע פערברעכען געגען דער מענשהייט. די רעגירונג ערקלעהרט פייערליך, אַז זי האָט בעשלאָסען אונטערצושרייבען אַ פריעדענס־אָבמאַך, וואָס וועט מאַכען אַן ענד צו קריעג אויף די אויבענדערמאָהנטע בעדינגונגען, און וואָס זאָל בעהאַנדלען אַלע נאַציאָנען אָהן אַן אויסנאַהם אויף דעם זעלביגען אופן.

די רעגירונג שאַפט אָב געהיימע דיפּלאָמאַטיע. פאַר׳ן גאַנצען לאַנד ערקלעהרט זי איהר פעסטען בעשלוס צו פיהרען אַלע פערהאַנד־לונגען אין דעם ליכט פון דעם טאָג פאַר די אויגען פון דעם גאַנצען פאָלק. זי וועט באַלד פערעפענטליכען דעם פולען טעקסט פון אַלע געהיימע אָבמאַכונגען, וואָס די רעגירונג פון פריצים און קאַפּיטאַליס־טען האָט בעשטעטיגט אָדער געשלאָסען צווישען מערץ און דעם 7טען נאָוועמבער 1917. אַלע פונקטען פון די געהיימע אָבמאַכונגען, וועלכע שטרעבען צו בעשאַפען פריווילעגיעס און גינסטיגע בעדינגונגען פאַר די רוסישע קאַפּיטאַליסטען, צו שטיצען אָדער צו פאַרגרעסערען די אַנעקסיעס פון די רוסישע אימפּעריאַליסטען, ווערען באַלד און אָהן שום דעבאַטען פערוואָרפען פון דער רעגירונג.

פאָרשלאָגענדיג אַלע רעגירונגען און אַלע פעלקער אָנצוהויבען עפענטליכע פריעדענס־פערהאַנדלונגען, ערקלעהרט די רעגיערונג, אַז זי איז גרייט אָנצופיהרען אַזוינע פערהאַנדלונגען טעלעגראַפיש, דורך דער פּאָסט, אָדער דורך מינדליכע אונטעררעדונגען צווישען פערטרעטער פון פערשיעדענע לענדער אָדער אויף אַ קאָנפערענץ פון אַזוינע פער־טרעטער. כדי מעגליך צו מאַכען אַזוינע אונטעררעדונגען, בעשטימט די רעגיערונג איהרע בעפאָלמעכטיגטע פערטרעטער אין די נייטראַלע לענדער.

די רעגירונג לעגט פאָר אַלע רעגירונגען און אַלע פעלקער פון די קריגס־פיהרענדע לענדער צו שליסען אַ באַלדיגען וואַפענשטילשטאַנד, דער וואַפענשטילשטאַנד זאָל געדויערען דריי חדשים. אין די דריי חדשים וועט מעגליך זיין ניט נאָר צו פיהרען די נויטיגע אונטער־

האנדלונגען צווישען די פערטרעטער פון אַלע שטאַאטען און נאַציאָ־נען, וועלכע זיינען אריינגעצויגען געוואָרען אין קריעג אָדער גע־צוואונגען געווען צו בעטהייליגען זיך אין איהר, נאָר אויך צוזאמענ־רופען בעפאָלמעכטיגטע פערזאמלונגען פון פאָלקס־פארטרעטער פון אַלע לענדער, כדי זיי זאָלען ענדגילטיג אָננעהמען די בעדינגונגען פון פריעדען. מאַכענדיג דעם פאָרשלאָג צו די רעגירונגען און די פעלקער פון אַלע קריעגס־פיהרענדע לענדער, ווענדעט זיך די רוסישע פראָ־וויזאָרישע רעגירונג פון ארבייטער און פויערים בעזונדערס צו די בעוואוסטזיניגע ארבייטער פון די דריי שטאַאטען, וואָס זיינען אמ־מעהרסטען איבערגעגעבען די אינטערעסען פון מענשליכקייט, און צו די דריי וויכטיגסטע פון אַלע שטאַאטען, וואָס נעהמען אנטהייל אין דעם איצטיגען קריעג: ענגלאַנד, פראַנקרייך און דייטשלאַנד. די אר־בייטער פון די דאָזיגע לענדער האָבען געטריי געדיענט די אינטערעסען פון פראָגרעס און סאָציאַליזם. דער גלענצענדער ביישפּיעל פון דער טשארטיסטישער בעוועגונג אין ענגלאַנד; די רייהע רעוואָלוציאָנען פון אַל־וועלטליכער היסטאָרישער בעדייטונג, וואָס דער פראַנצויזישער פּראָלעטאַריאַט האָט דורכגעמאַכט; דער היסטאָרישער קאַמפּף אין דייטשלאַנד געגען די אויסנאַהמס־געזעצען, — אַ מערקווירדיגער ביי־שפּיעל פון לאַנג־דויערענדער אויסגעהאַלטענער טהעטיגקייט, וואָס האָט ארויסגערופען די בעוואונדערונג פון אַלע ארבייטער אויף דער וועלט; די שאַפונג פון גרויסאַרטיגע אָרגאַניזאַציעס פון דעם דייט־שען פּראָלעטאַריאַט — די אַלע ביישפּיעלען פון פּראָלעטאַרישער העלדישקייט, די דאָזיגע גרויסע דענקמעהלער פון דער מענשליכער געשיכטע, זיינען פאַר אונז אַ זיכערע גאַראַנטיע, אַז די ארבייטער פון די דאָזיגע לענדער וועלען פערשטעהן די פפליכט וואָס ליעגט אויף זיי צו בעפרייען די מענשהייט פון אַלע שרעקען און די פאָלגען פון'ם קריעג, און אַז די דאָזיגע ארבייטער וועלען דורך אַ ענטשיע־דענער, ענערגישער און דויערענדער האנדלונג אונז העלפען שליסען אַן ערפאָלגרייכען פריעדען — און זיי וועלען אונז אויך העלפען צו בעפרייען די עקספּלואטירטע ארבייטער מאַסען פון יעדער שקלאַפעריי און יעדער עקספּלואַטאַציע".

ווען דער שווערער דונער פון אַפּלאָדיסמענטען איז שטילער גע־וואָרען, האָט לענין פאָרטגעזעצט:

„מיר שלאָגען פאָר, אז דער קאָנגרעס זאָל ראטיפיצירען אָט די דעקלאראציע. מיר ווענדען זיך ניט נאָר צו די פעלקער, נאָר אויך צו די רעגיערונגען פון די פערשיעדענע לענדער, ווייל אויב מיר וואָלטען זיך געווענדעט נאָר צו די פעלקער פון די קריעגס-פיהרענדע לענדער, וואָלט דאָס אָבגעלעגט דעם פריעדענס-שלום. די פריעדענס-בעדינגונגען, וואָס וועלען אויסגעארבייט ווערען אין דער צייט פון'ם וואפען-שטילשטאנד, וועט אונזער גרינדונגס-פערזאמלונג נאָכדעם ראטיפיצירען. מיר שלאָגען פאָר אַ דריי-חדשים'דיגען וואפען-שטילשטאנד, כדי די פעלקער זאָלען זיך קענען אָברוהען ווי ווייט מעגליך נאָך אָט דער בלוטיגער שחיטה און זאָלען האָבען גענוג צייט אויסצוקלייבען זייערע פארטרעטער. מיר נארען זיך ניט, מיר ווייסען אַז אונזער פרידענס-פאָרשלאג וועט בעגעגענען אַ ווידערשטאנד מצד די אימפעריאליסטישע רעגירונגען...

„די רעוואָלוציע פון דעם 6טען און 7טען נאָוועמבער — האָט לענין געענדיגט — עפענט די ערא פון דער סאָציאלער רעוואָלוציע... די ארבייטער-בעוועגונג וועט ארויסגעהן זיעגרייך און וועט ערפילען איהר שליחות אינ'ם נאָמען פון פריעדען און סאָציאליזם..."

אַ געוויסע רוהיגקייט און שטארקע קראפט האָט זיך געפיהלט אין די רייד, און זיי האָבען אויפגעריהרט אַלעמענס נשמות. מען האָט געקענט פארשטעהן, פאר וואָס מענשען גלויבען, ווען לענין רעדט...

דורך אַן אלגעמיינער אבשטימונג בעשליסט מען באלד, אַז נאָר פארטרעטער פון פאָליטישע גרופּפען זאָלען האָבען דאָס רעכט צו דיסקוטירען דעם פאָרשלאג און אַז די צייט פון די רעדנער זאָל זיין בעשרענקט מיט 15 מינוט.

דער ערשטער רעדט קארעלין אינ'ם נאָמען פון די לינקע סאָציאליסטען-רעוואָלוציאָנערען. „אונזער פראקציע — זאָגט ער — האָט ניט געהאט קיין געלעגענהייט אריינצוטראָגען אויסבעסערונגען צו דעם טעקסט פון דעם אויפרוף. דאָס איז אַ פּריוואטער באָלשעוויסטישער דאָקומענט. דאָך וועלען מיר פאָר איהם שטימען, ווייל מיר זיינען איינפערשטאנדען מיט זיין גייסט..."

אינ'ם נאָמען פון די סאָציאל-דעמאָקראטען-אינטערנאציאָנאליסטען רעדט קראמאראָוו, אַ דינער, איינגעבויגענער, קורצזיכטיגער מענש, וואָס איז געוואָרען מיט דער צייט בעקאנט אַלס דער קלאָון פון

דער אָפּאָזיציע. „נאָר אַ רעגירונג וואָס בעשטעהט פון אַלע סאָציאַ־ליסטישע פּארטייען — זאָגט ער — וואָלט געקענט האָבען דעם אויטאָריטעט צו אונטערנעמען אַזא וויכטיגען טריט. אויב ער וואָלט זיך געבילדעט אַ סאָציאַליסטישע קאָאַליציע, וואָלט זיין פראַקציע גע־קענט אונטערשטיצען דאָס גאַנצע פּראָגראַם, אַז ניט, וועט זי אונטער־שטיצען נאָר אַ טהייל. וואָס איז שייך דעם אויפרוף, זיינען די אינ־טערנאַציאָנאַליסטען אין פולען הסכם מיט זיינע וויכטיגסטע פונק־טען..."

אַנדערע רעדנער מאַכען זייערע ערקלעהרונגען, און די בעגייס־טערונג וואַקסט: די אוקראַינישע סאָציאַל־דעמאָקראַטיע — פאַר; די ליטווישע סאָציאַל־דעמאָקראַטען — פאַר; די פאָלקס־סאָציאַליס־טען — פאַר; די פּוילישע סאָציאַל־דעמאָקראַטיע — פאַר; די פּוילי־שע סאָציאַליסטען — פאַר, נאָר זיי וואָלטען געוואָלט אַ סאָציאַליס־טישע קאָאַליציע; די לעטישע סאָציאַל־דעמאָקראַטיע — פאַר... עט־וואָס האָט זיך אַנגעצונדען אין די אַלע מענשען. איינער רעדט וועגען „דער קומענדער וועלט־רעוואָלוציע, וואו מיר זיינען דער אַוואַנגאַרד"; אַן אַנדערער רעדט וועגען „דער נייער עפּאָכע פון ברודערשאַפט, ווען אַלע פעלקער וועלען ווערען איין גרויסע משפחה". אַ מיטגליעד פון קאָנגרעס בעט דאָס וואָרט אין זיין אייגענעם נאָמען: „איך זעה דאָ אַ ווידערשפּרוך, — זאָגט ער — פריהער שלאָגט איהר פאָר אַ פריע־דען אָהן אַנעקסיעס און קאָנטריבוציעס, און נאָכדעם זאָגט איהר, אַז איהר וועט בעטראַכטען אַלע פרידענס־פאָרשלאָגען. בעטראַכטען הייסט דאָך אָננעהמען..."

לענין שפּרינגט אויף פון זיין פּלאַץ: „מיר ווילען אַ גערעכטען פרידען. מיר שרעקען זיך אָבער ניט פאַר אַ רעוואָלוציאָנערען קריעג... מעגליך אַז די אימפּעריאַליסטישע רעגירונגען וועלען ניט ענטפערען אויף אונזער אויפרוף, מיר ווילען אָבער ניט שטעלען קיין אולטימאַ־טום, וואָס זאָל גרינגער מאַכען צו זאָגען ניין... אויב דער דייטשער פּראָלעטאַריאַט וועט וויסען, אַז מיר זיינען גרייט צו בעטראַכטען יעדען פרידענס־פאָרשלאַג, וועט דאָס אפשר זיין דער לעצטער טראָפּען וואָס וועט איבערפילען די מאָס פון זיין געדולד — דאַן וועט אַ רעוואָלו־ציע זיך אָנהויבען אין דייטשלאַנד...

„מיר זיינען גרייט צו בעטראַכטען אַלע פרידענס־בעדינגונגען,

דאָס הייסט אָבער ניט, אַז מיר וועלן אָננעהמען אַלע בעדינגונגען, וואָס אימיצער וועט פאָרשלאָגען. פאַר איינציגע וועלן מיר זיין גרייט מלחמה צו האַלטען ביז'ן סוף, מעגליך אָבער אַז פאַר אַנדערע וועלן מיר ניט קענען קעמפּפען... קודם כל ווילען מיר ענדיגען דעם קריעג..."

עס איז געוועזן פונקט 35 מינוט נאָך צעהן, ווען קאַמענעוו האָט געבעטען, אַז יעדערער, וועלכער עס איז פאַר דעם אויפרוף, זאָל אויפהויבען זיין בילעט. איין דעלעגאַט האָט געהאַט די העזה אויפצוהויבען זיין האַנד נעגען, אָבער די אומצופרידענהייט אַרום איהם איז געוועזן אַזוי גרויס, אַז ער האָט זי באַלד אַראָבגעלאָזט... דער פאָרשלאָג געהט דורך — איינשטימיג.

מיר האָבען אַליין ניט געוואוסט, ווי דאָס איז געשעהן, אָבער פּלוצלונג האָבען מיר דערפיהלט, אַז מיר זינגען אַלע אין איין קול די מונטערע טענער פון דעם „אינטערנאַציאָנאַל". אַ בעוואַקסענער אַלטער סאָלדאַט האָט געוויינט ווי אַ קליין קינד. אַלעקסאַנדראַ קאָלאָנטאַי האָט שנעל אָבגעווישט אַ טרעהר. דער געוואַלדיגער כאָר האָט אָנגעפּיללט דעם זאַאַל מיט זיינע הייסע כוואַליעס, וואָס האָבען אַרויסגעפּלאַצט דורך די פענסטער און טהירען און זיך אויפגעהויבען צום רוהיגען הימעל. „דער קריעג איז געענדיגט, דער קריעג איז געענדיגט!" האָט אַ יונגער אַרבייטער לעבען מיר געזאָגט און זיין פּנים האָט געשיינט. ווען דאָס ליעד האָט פערקלונגען און מיר זיינען אַלע געשטאַנען אין אַ מאָדנער שטילער שטימונג, האָט אימיצער אין עק זאַאַל אויסגעשריען: „חברים, לאָמיר געדענקען די וואָס זיינען געשטאָרבען פאַר פרייהייט!" מיר האָבען אָנגעהויבען זינגען דעם טרויער־מאַרש, דאָס לאַנגזאַמע, מעלאַנכאָלישע און דאָך קאַמפּפסלוסטיגע געזאַנג, וואָס איז אַזוי טיעף, אַזוי ריהרענד און דערביי אַזוי עכט רוסיש. נאָך אַלע זאַכען איז דער „אינטערנאַציאָנאַל" אַן אויסלענדישע מעלאָדיע. דער טרויער־מאַרש איז געקומען פון דער טיעפסטער טיעפעניש פון אָט די טונקעלע מאַסען, וועמעס דעלעגאַטען זיינען איצט געזעסען אין דעם זאַאַל און פון זייערע נעבעלהאַפטע חלומות און וויטע זעהונגען געפּרואווט אויפבויען אַ ניי רוסלאַנד — און אפשר נאָך מעהר.

אָט דערפאַר זיינען די מאַרטירער פון דער מערץ־רעוואָלוציע געלעגען אין זייער קאַלטען ברידער־קבר אויף דעם מאַרס־פעלד; אָט

דערפאר זיינען טויזענדער און צעהנדליגע טויזענדער געשטאָרבען אין די טורמעס, איןססילקע אין קאַלטען סיביר. די פרייהייט איז גע־קומען ניט אויף דעם וועג וואָס זיי האָבען געהאָפט און ניט אזוי ווי די אינטעליגענץ האָט גע'חלומ'ט, — אָבער געקומען איז זי — פעסט, רויה, אומגעדולדיג — מיט ווייניג דרך ארץ פאר טעאָריעס און מיט אַ פעראַכטונג צו סענטימענטאַלע געפיהלען: זי איז געקומען — און זי איז דאָ...

לענין לייענט דאָס געזעץ וועגען דער ערד:

1) אַלע רעכט פון פריוואט־אייגענטהום אויף דער ערד ווערט תיכף אָבגעשאַפט אָהן בעלוינונג.

2) אַלע פריצישע מאַיאָנטקעס, אַלע ערדען וואָס בעלאַנגען צו דער קרוין, צו מאָנאַסטירען און צו דער קירכע, מיט דעם גאַנצען פיה און דעם איבריגען אינווענטאר, מיט די געביידעס און אַלעס וואָס געהער צו זיי, ווערען איבערגעגעבען אין דעם רשות פון די דאָרפי־שע ערד־קאָמיטעטען און די סאָוויעטען פון פויערים־דעפּוטאַטען אין יעדען בעצירק — ביז די גרינדונגס־פערזאַמלונג וועט זיך צונויפ־קומען.

3) אויב עמיצער שעדיגט דאָס קאָנפיסקירטע פערמעגען, וואָס געהער פון היינט אָן און ווייטער דעם גאַנצען פאָלק, ווערט דאָס גערעכענט פאַר אַן ערנסט פארברעכען, וואָס די רעוואָלוציאָנערע טריבונאַלען וועלען בעשטראָפען. די סאָוויעטען פון פויערים־דעפּור־טאַטען אין יעדען בעצירק דאַרפען נעהמען די נויטהיגע שריט צו היטען די שטרענגסטע אָרדנונג אין דער צייט ווען מען וועט אי־בערנעהמען די פריצ'ישע מאַיאָנטקעס, צו בעשטימען די שטרעקעס וואָס מען דאַרף קאָנפיסקירען, צו מאַכען אַ רייסטער פון דעם גאַנ־צען קאָנפיסקירטען פארמעגען און צו היטען אויף אַ שטרענגסטען אופן דאָס גאַנצע לאַנדווירטשאַפטליכע פאַרמעגען מיט אַלע געביי־דעס, געצייגען, פיה, פּראָדוקטען און אַנדערע זאַכען, וואָס געהען איצט איבער אין די הענד פון'ם פאָלק.

4) ביז די גרויסע ערד־רעפאָרם וועט דורכגעפיהרט ווערען דורך דער גרינדונגס־פערזאַמלונג זאָל מען זיך האַלטען אין דעם פאָל־געגדען פויערים־נאַקאַז (אינסטרוקציעס) וואָס איז אויסגעאַרבייט גע־וואָרען אויפ'ן סמך פון 242 אָרטיגע פויערישע נאַקאַזען דורך דער

רעדאַקציע פון די „איזוועסטיאַ“ פון דעם אַלל־רוסישען סאָוויעט פון פויערים־דעפּוטאַטען און וואָס איז אָבגעדרוקט געוואָרען אין דעם נומער 88 פון די זעלביגע „איזוועסטיאַ“ (פּעטראָגראַד, נומער 88, 19טען אויגוסט, 1917).

די ערד פון די פויערים און קאָזאַקען, וואָס דיענען אין דער אַרמעע, זאָל ניט ווערען קאָנפיסקירט.“

לענין ערקלעהרט : „דאָס איז ניט דער פּראָיעקט פון דעם געוועזענעם מיניסטער טשערנאָוו, וועלכער האָט אַלץ געשמועסט וועגען „אויפבויען אַ פּלאַן“ און האָט געוואָלט דורכפיהרען די רעפאָרמען פון אויבען. די פראַגע וועגען צוטהיילען די ערד וועט ענטשיידען ווערען פון אונטען, אויפ׳ן פּלאַץ. ניט אַלע פויערים וועלען בעקומען אַ גלייכע שטרעקע ערד. דאָס וועט זיך ווענדען לויט דער געגענד...

„אונטער דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג האָבען די פּאָמיעשטשיקעס זיך אָבגעזאָגט צו פאָלגען די באַפעהלען פון די ערד־קאָמיטעטען — די זעלביגע ערד־קאָמיטעטען, וואָס לוואָוו האָט זיי פאַרגעשלאָגען, שינגאַרעוו האָט זיי דורכגעפיהרט און קערענסקי האָט זיי פערוואַלטעט“.

מען האָט געהאַלטען ביים אָנהויבען דעבאַטירען דעם פּראָיעקט, ווען איינער האָט זיך מיט געוואַלד דורכגעשטופּט דורכ׳ן עולם צווישען די שורות בענק און איז אַרויף אויפ׳ן פּלאַטפאָרם. דאָס איז געווען פּיאַניך, אַ מיטגליעד פון דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם פויערים סאָוויעט. ער איז געווען מלא רציחה.

„דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם אַלל־רוסישען סאָוויעט פון די פויערים־דעפּוטאַטען פּראָטעסטירט געגען דעם אַרעסט פון אונזערע חברים, די מיניסטאָרען סאַלאַזקין און מאַסלאָוו!“ האָט ער הייזעריג אַ וואָרף געטהאָן די דעלעגאַטען אין פּנים אַריין. „מיר פערלאַנגען, אַז מען זאָל זיי תיכף בעפרייען. זיי זיינען איצט אין דער פּעטראָפּאַוולאָווסקע פעסטונג. מען מוז זיי בעפרייען אויפ׳ן שטעל. מען טאָר ניט פאַרלירען קיין רגע“.

אַן אַנדער רעדנער איז אַרויף אויפ׳ן פּלאַטפאָרם — אַ סאָלדאַט מיט אַ צושויבערטער באָרד און מיט גליהענדע אויגען. „איהר זיצט דאָ און רעדט וועגען איבערגעבען די פויערים די ערד, און אין דער

זעלביגער צייט האנדעלט איהר ווי טיראנען און אונטערדריקער גע־גען די אויסגעקליבענע פויערים־פארטרעטער. איך זאג אייך — האט ער דראהענד אויפגעהויבען זיין פויסט — אויב עס וועט זיי געריהרט ווערען א האר, וועט איהר האבען אן אויפשטאנד גאר אין גיכען".

א בעוועגונג איז דורכגעגאנגען איבער'ן זאאל. דער עולם איז געווען ווי פארשעהמט. טראצקי האט זיך אויפגעהויבען, קאלט, גיפטיג, אין פולען בעוואוסטזיין פון זיין קראפט. דער עולם האט איהם הייס בעגריסט. ער ערקלעהרט: „נעכטען האט דער מיליטערישער רעוואָ־לוציאָנערער קאָמיטעט בעשלאָסען צו בעפרייען די סאָציאל־רעוואָ־לוציאָנערע און די מענשעוויסטישע מיניסטאָרען: מאסלאָוו, סאלאז־קין, גוואָזדעוו און מאליאנטאָוויטש. אויב זיי זיינען נאך איצט אין פעטראָפאוולאָווסקע פעסטונג, איז דאס דערפאר, וואס מיר האבען געהאט צופיעל ארבייט. ווען מיר וועלען זיי ארויסלאָזען, וועלען מיר זיי פונדעסטוועגען האלטען אונטער א הויז־ארעסט, ביז מיר וועלען אונטערזוכען זייער שייכות צו קערענסקי'ס פעררעטהערישען אנ־טהייל אין מעשה קארנילאָוו..."

„קיינמאל", שרייט פיאניך, „אין קיין רעוואָלוציע אין דער וועלט האבען זיך אזוינע זאכען ניט געטראָפען".

„איהר האט א טעות", ענטפערט טראצקי, „אזוינע זאכען האָ־בען זיך געטראָפען אפילו אין דער איצטיגער רעוואָלוציע. הונדער־טער פון אונזערע חברים האט מען ארעסטירט אין די יולי־טעג. ווען די חבר'טע קאָלאָנטאי איז בעפרייט געוואָרען פון טורמע צוליעב אומגעזונדקייט, האט אווקסענטיעוו אוועקגעשטעלט פאר איהר טהיר צוויי אמאָליגע שפיאָנען פון ניקאָלאי'ס אָכראנקע". די צוויי פויערים זיינען ארויסגעגאנגען פונ'ם זאאל ברומענדיג פאר זיך. דער עולם האט זיי בעגלייט מיט שפאָטישע אויסרופען.

די פארטרעטער פון די לינקע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען נעהמען רעדען וועגען דעם ערד־געזעץ. אין פרינציפ זיינען זיי איינ־פערשטאנדען, זייער פראקציע קען אָבער ניט שטימען, זאָגען זיי, ביז זיי וועלען די פראגע דעבאטירען. מען דארף זיך אן עצה האלטען מיט דעם פויערים־סאָוויעט.

די מענשעוויקעס־אינטערנאציאָנאליסטען ווילען אויך אָבהאלטען א בעזונדערע זיצונג.

דער פיהרער פון די מאקסימאליסטען, דעם אנארכיסטישען פליגעל פון די פויערים, זאגט: „ליוב און עהרע צו א פאליטישער פארטיי, וואס פיהרט דורך אזא אקט דעם ערשטען טאג און וויל ניט מעלה גרה׳ן די פראגע“.

א טיפישער פויער שטעהט אויף דער טריבונע. לאנגע האאר, גראבע שטיוועל, א שמויסענער פעלץ. ער נויגט זיך אין אלע זייטען. „איך ווינש אייך אלס דאס גוטס, חברים און בירגער“, זאגט ער. „איך וויל אייך נאר זאגען, אז אין דרויסען דרעהען זיך נאך ארום עטליכע קאדעטען. איהר האט ארעסטירט סאציאליסטישע פויערים — פאר וואס זאלט איהר ניט ארעסטירען די קאדעטען?“

די ווערטער רופען ארוים א היציגע דיסקוסיע צווישען די פויערים — פונקט אזא דיסקוסיע, ווי איך האב געהערט צווישען די סאלדאטען ביי נאכט. מען האט געקענט זעהן, אז דאס זיינען די אמת׳ע פראלעטאריער פונ׳ם דארף.

„אט די אלע מיטגליעדער פון אונזער עקזעקוטיוו־קאמיטעט, די אווקסענטיעווס און זייערע חברים, וואס פריהער האבען מיר זיי געהאלטען פאר אונזערע גוטע פריינד, — זיי זיינען דאך אויך ניט מעהר ווי קאדעטען. זאל מען זיי ארעסטירען! זאל מען זיי ארעסטירען!“

א שטימע רופט: „ווער זיינען די אלע פיאניכם, די אלע אווקסענטיעווס? זיי זיינען גאר ניט קיין פויערים! זיי דרעהען נאר מיט זייערע עקען.“

מען האט געדארפט זעהן, ווי אזוי די ווערטער זיינען אויפגענומען געווארען אין קאנגרעס! מענשען האבען דערקענט זייערע אייגענע ברידער.

די לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען שלאגען פאר, מען זאל איבעררייסען די זיצונג אויף א האלבע שעה. ווען די דעלעגאטען זיינען געגאנגען צו דער טהיר, האט זיך לענין אויפגעהויבען פון זיין פלאץ:

„מיר טארען ניט פערליערען קיין צייט, חברים! גאנץ רוסלאנד ווארט אויף אונזער בעשלוס. די נייעס דארף אריין אין דרוק מארגען אינדערפריה. זאמט זיך ניט.“

אין דעם גערויש פון געשפרעכען, דיסקוסיעס און דעם הילכען

פון טריט הערט זיך די שטים פון א שליח פון דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט. ער שרייט: „פונפצעהן אגיטאטארס פערלאנגט אין צימער 17! קומט באלד! מען דארף געהן צום פראנט!"

ערשט שפעטער מיט דריטהאלבען שעה האבען זיך די דעלעגאטען ווידער אריינגעשלעפט אין זאאל; דאס פרעזידיום האט פערנומען די פלאטפארמע, און די זיצונג האט זיך ווידער אנגעהויבען. מען האט פארגעלייענט טעלעגראמען פון איין פאלק נאך דעם אנדערען. אלע האבען געמעלדעט, אז זיי שליסען זיך אן אן דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט. לאנגזאם האט די פערזאמלונג זיך גענומען צו דער ארבייט. א דעלעגאט פון די רוסישע סאלדאטען ביים מאקעדאנישען פראנט האט זיך ביטער בעקלאגט אויף זייער לאגע. „מיר ליידען דארט מעהר דורך דער פריינדשאפט פון אונזערע פריינד, איידער פונ'ם שונא", האט ער געזאגט. פערטרעטער פון דער 10טער און 12טער ארמעען, אקארשט אנגעקומען אין גרוים איילעניש, מעלדען: „מיר אונטערשטיצען אייך מיט אונזער גאנצען כח". א סאלדאט, א פויער, פראטעסטירט געגען בעפרייען „די פעררעטהערישע סאציאליסטען מאסלאוו און סאלאזקין." וואס איז שייך דעם עקזעקוטיוו־קאמיטעט פונ'ם פויערים־סאוויעט, מיינט ער, אז מען דארף איהם אינגאנצען ארעסטירען, ווי ער שטעהט און געהט... דאס זיינען געווען עכטע רעוואלוציאנערע שמועסען... א דעפוטאט פון דער רוסישער ארמעע אין פערסיען ערקלעהרט, אז מען האט איהם בעאויפטראגט צו פערלאנגען די גאנצע מאכט פאר די סאוויעטען. א אוקראינער אפיציר רעדט אין זיין מוטער־שפראך: „עס איז ניטא קיין נאציאנאליזם אינ'ם איצטיגען קריזיס... זאל לעבען די פראלעטארישע דיקטאטור אין אלע לענדער!"

אזא מבול הויכע און היציגע גערעדען האט זיך ארויסגעגאסען אין יענעם זאאל, אז רוסלאנד, דאכט זיך, קען שוין קיינמאל ניט ווערען שטום.

קאמענעוו בעמערקט, אז די אנטי־באלשעוויסטישע קרעפטען האבען געפרואווט ארויסרופען אונארדנונגען אומעטום. ער שלאגט פאר, אז דער קאנגרעס זאל ארויסלאזען דעם פאלגענדען אויפרוף צו אלע סאוויעטען פון רוסלאנד:

„דער אַלל־רוסישער קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון אַרבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען, צוזאַמען מיט איינינע פויערים־דעפּוטאַטען, ווענדט זיך צו אַלע אָרטיגע סאָוויעטען, זיי זאָלען תיכף נעהמען ענער־גישע שריט צו אונטערדריקען אַלע קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע אידען־פיינדליכע בעוועגונגען און אַלע פּאָגראָמען. די עהרע פון דער רעוואָ־לוציע, די עהרע פון אַרבייטער, פויערים און סאָלדאַטען פאָדערט, אַז קיין שום פּאָגראָמען זאָלען ניט ווערען געדולדעט.

„די רויטע אַרמעע, דער רעוואָלוציאָנערער גאַרניזאָן און די מאַט־ראָזען האָבען אָנגעהאַלטען פאָלשטענדיגע אָרדנונג אין פּעטראָגראַד.

„אַרבייטער, סאָלדאַטען און פויערים! איהר דאַרפט אומעטום פאָלגען דעם ביישפּיעל פון די פּעטראָגראַדער אַרבייטער און סאָלדאַ־טען!

„חברים־קאָזאַקען און סאָלדאַטען! אויף אונז פאַלט די פּפליכט צו גאַראַנטירען אמת׳ע רעוואָלוציאָנערע אָרדנונג.

„דאָס גאַנצע רעוואָלוציאָנערע רוסלאַנד און די גאַנצע וועלט קוקט אויף אונז..."

ערשט צוויי ביינאַכט איז מען איבערגעגאַנגען צו שטימען וועגען דעם ערד־געזעץ. נאָר איין דעלעגאַט איז געווען נעגען. די פויערים־דעלעגאַטען זיינען געווען וואַהנזיניג פאַר פרייד.

אַ סאָלדאַט הויבט זיך אויף פון זיין אָרט. ער איז דאַר, צושווי־בערט, אָנגעטהאָן אין צוריסענע קליידער, אָבער זיין רעדע גיסט זיך גלאַט און קרעפטיג. ער פּראָטעסטירט געגען דעם פּונקט פונ׳ם נאַקאַז, וואָס בערויבט די מיליאָנען דעזערטירען פון זייערע חלקים ערד. פון אָנפאַנג שרייט מען און מען פייפט איהם אויס, אָבער זיין איינ־פאַכע ריהרענדע רעדע ציהט אַלע מאָל מעהר אויפמערקזאַמקייט. „וואָס איז דער דעזערטיר שולדיג?" פרעגט ער. „געגען זיין ווילען האָט מען איהם געטריעבען אין די גראַבענס, ווי מען טרייבט אַ בהמה צו דער שחיטה. איהר אַליין אין אייער פריעדענס־אויפרוף האָט דאָך געזאָגט, אַז דער קריעג איז זינלאָז און שרעקליך. ער, דער דעזערטיר, האָט בעגריסט די רעוואָלוציע, ווייל ער האָט געהאָפּט אויף פריעדען און פרייהייט. פריעדען? קערענסקי׳ס רעגירונג האָט איהם ווידער געצוואונגען צו געהן פאָרווערטס אין גאַליציע, צו קוילען און צו ווערען געקוילעט; ווען ער האָט געבעטען פריעדען, האָט איהם טערעש־

טשענקאָ נאָר אויסגעלאַכט... פרייהייט? אונטער קערענסקי׳ס אָרדנונג האָט ער געזעהן, אַז מען אונטערדריקט זיינע קאָמיטעטען, מען פערמאַכט זיינע צייטונגען, מען ארעסטירט זיינע פּאַרטיי־רעדנער... אין זיין אייגענעם דאָרף האָבען די פּריצים זיך אויסגעלאַכט פון זיינע ערד־קאָמיטעטען און ארעסטירט זיינע חברים... אין פעטראָגראַד האָט די בורזשואזיע מיט דער הילף פון די דייטשען פּראַקטיצירט סאַבאָטאַזש, ניט דערלאָזט קיין שפּייז און אַמוניציע צו דער ארמעע... ער האָט ניט געהאַט קיין שטיוועל, ער האָט ניט געהאַט קיין קליידער... ווער האָט איהם געצוואונגען צו דעזערטירען? קערענסקי׳ס רעגיערונג, וואָס איהר אַליין האָט זי אומגעוואָרפען!" צום שלוס פון דער רעדע האָבען זיך אפילו געהערט אַפּלאָדיסמענטען.

אָבער אַן אַנדער סאָלדאַט האָט היציג גע׳טענה׳ט געגען אַזאַ פאָרשלאַג. „קערענסקי׳ס רעגירונג טאָר ניט דיענען פאַר אַ ווענטעל, הינטער וועלכען מען וועט בעהאַלטען אַלע מיאוסע מעשים! דעזער־טירען זיינען פּאַסקודניאַקעס, וועלכע זיינען אַנטלאָפען און האָבען געלאָזט זייערע חברים שטאַרבען אין די גראַבענס. יעדער דעזערטיר איז אַ פעררעטהער און דאַרף ווערען בעשטראָפט..." אַ טומעל; געשרייען: „גענוג! שטילער!" קאַמענעוו שלאָגט פאָר איבערצור־געבען דעם ענין דער רעגירונג. זי וועט בעשליסען.

האַלב דריי פאַרטאָג איז אין זאַאַל ווידער געוועזן שטיל. קאַמע־נעוו האָט געלייענט דאָס געזעץ וועגען דער נייער מאַכט:

„ביז ס׳וועט זיך צונויפקומען די גרינדונגס־פערזאַמלונג, ווערט געבילדעט אַ פּראָוויזאָרישע רעגירונג פון ארבייטער און פּויערים, מיט׳ן נאָמען „דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען."

„די פערוואַלטונג איבער די פערשיעדענע צווייגען פון דער שטאַאַטס־טהעטיגקייט וועט איבערגעגעבען ווערען אין די הענד פון קאָמיסיעס. די קאָמיסיעס וועלען אַזוי צונויפגעשטעלט ווערען, אַז די דורכפיהרונג פון דעם קאָנגרעס־פּראָגראַם זאָל זיין גאַראַנטירט — אין ענגער פערבינדונג מיט די מאַסען־אָרגאַניזאַציעס פון ארבייטער, ארבייטערינס, מאַטראָזען און סאָלדאַטען, פּויערים און אַנגעשטעלטע. די רעגירונגס־מאַכט געפינט זיך אין די הענד פון אַ קאָלעגיום, וואָס בעשטעהט פון די פּרעזידענטען פון די פערשיעדענע קאָמיסיעס. דאָס קאָלעגיום איז דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען.

„דער קאָנטראָל איבער דער טהעטיגקייט פון די פאָלקס-קאָמי־סארען און דאָס רעכט זיי אראָבצוזעצען און פערבייטען מיט אנדערע געהערט דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון ארבייטער, פויערים־ און סאָלדאטען־דעפּוטאטען און זיין צענטראַלען עקזעקוטיווע קאָמיטעט."

אין זאאַל איז שטיל. ווען קאָמענעוו לייענט דעם צעטעל פון קאָמיסארען, ברעכען אויס אפּלאָדיסמענטען נאָך יעדען נאָמען, דער־הויפּט נאָך די נעמען פון לענין און טראָצקי.

פאָרזיצענדער פונ׳ם ראטה: וולאַדימיר אוליאנאָוו (לענין).

אינוועניגסטע אנגעלעגענהייטען: א. ע. ריקאָוו.

לאנד־ווירטשאפט: וו. פּ. מיליוטין.

ארבייט: א. ג. שליפּניקאָוו.

מיליטער און פלאָט: אַ קאָמיטעט, וואָס זאָל בעשטעהן פון וו. א. אווסעיענקאָ (אנטאָנאָוו), נ. וו. קרילענקאָ און פּ. מ. דיבענ־קאָ.

האנדעל און אינדוסטריע: וו. פּ. נאָגין.

פאָלקס־בילדונג: א. וו. לונאטשארסקי.

פינאנץ: ע. ע. סקווארצאָוו (סטעפּאנאָוו).

אויסלענדישע אנגעלעגענהייטען: ל. ד. בראָנשטיין (טראָצקי).

יוסטיץ: ג. ע. אָפּפּאָקאָוו (לאָמאָוו).

שפּייז: ע. א. טהעאָדאָראָוויטש.

פּאָסט און טעלעגראַף: נ. פּ. אווילאָוו (גליעבאָוו).

פאָרזיצענדער פון נאציאָנאליטעטען: י. וו. דזשוגאשווילי (סטא־לין).

אייזענבאהנען: וועט בעשטימט ווערען שפּעטער.

באיאָנעטען האָבען זיך געזעהן אין די ווינקלען פונ׳ם זאאַל, באיאָנעטען האָבען זיך געהויבען פון צווישען די דעלעגאטען. דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט בעוואָפענט יעדען איינעם. באָלשעוויזם האָט זיך בעוואפענט צו דער ענטשיידענדער שלאַכט מיט קערענסקי, וועמעס קריעגס־טרומייטען עס האָבען זיך שוין געטראָגען אויף די פליגלען פון דעם צפון־מערב׳דיגען ווינד... קיינער איז ניט געגאנגען אהיים. פערקעהרט, הונדערטער נייע מענ־שען האָבען זיך געגאָסען אין סמאָלני. דער גרויסער זאאַל איז געווען

געפאקט פון עק צו עק מיט סאלדאטען און ארבייטער, וואס זיינען שטונדען־לאנג געשטאנען אין ערנסטען שווייגען און זיך צוגעהערט צו אלצדינג, וואס עס קומט פאר. די לופט איז געווען אנגעזעטיגט מיט רויך, שוויס, מיט מענשליכען אטהעם און מיט דעם ריח פון אומריינע קליידער.

אינ׳ם נאמען פון די סאציאל־דעמאקראטען־אינטערנאציאנאליס־טען און די געבליבענע מענשעוויקעס־אינטערנאציאנאליסטען האט אווילאוו, א מיטגליעד פון דער רעדאקציע פון דער „נאוואיא זשיזן“, געהאלטען א רעדע. א יונגערמאן מיט א אינטעליגענטען פנים, האט ער זיך זעהר וועניג געפאסט אהער אין זיין שפאגעל־נייעם פראק.

„מיר מוזען זיך פרעגען, וואוהין געהען מיר? אויב די קאאלי־ציאנס־רעגירונג איז אזוי גרינג ארונטערגעווארפען געווארען, איז דאס נאך גאר ניט קיין סמן, אז דער לינקער פליגעל פון דער דעמאקראטיע איז אזוי שטארק. דאס בעווייזט נאר, אז די רעגירונג איז ניט פעהיג צו געבען דעם פאלק ברויט און פריעדען. ווייסען מיר אבער, אז אויך דער לינקער פליגעל וועט ניט קענען בלייבען אין מאכט, אויב ער וועט ניט לעזען די דאזיגע פראגען. נו, זענט איהר זיכער, אז איהר קענט געבען ברויט דעם פאלק? ס׳איז א דוחק אין תבואה, די מעהר־הייט פויערים וועלען אייך ניט שטיצען, ווייל איהר קענט זיי ניט געבען די נויטיגע אינסטרומענטען, די נויטיגע מאשינען; הייצונג און אנדערע לעבענס־נויטווענדיגקייטען זיינען כמעט ניט בנמצא...

„וואס איז שייך צו פריעדען, וועט דאס זיין נאך שווערער. די אליאירטע ווילען ניט רעדען מיט סקאבעלעוו׳ן. וועלען זיי קומען אויף א קאנפערענץ צו רעדען מיט אייך? איהר וועט ניט אנערקענט ווערען ניט אין לאנדאן און פאריז און ניט אין בערלין...

„איהר קענט ניט רעכענען אויף אן אקטיווער הילף מצד דעם פראלעטאריאט פון די אליאירטע לענדער. דארט איז דער פראלעטא־ריאט נאך זעהר ווייט פון רעוואלוציאנערען קאמפף. פערגעסט ניט, אז די דעמאקראטיען פון די אליאירטע לענדער האבען אפילו קיין כח ניט געהאט צוזאמענצורופען די סטאקהאלמער קאנפערענץ. וואס איז שייך צו די דייטשע סאציאל־דעמאקראטען, האב איך אקארשט גע־רעדט מיט חבר גאלדענבערג, איינער פון אונזערע דעלעגאטען קיין סטאקהאלם. האט איהם א פערטרעטער פון דעם לינקען דייטשען

פליגעל פערזיכערט, אז א רעוואָלוציע אין דייטשלאַנד איז אונמעגליך אַזוי לאַנג ווי עס דויערט דער קריעג.״

דער עולם האָט אָנגעהויבען איבעררייסען אווילאָוו׳ן כמעט אויף יעדען וואָרט, אָבער ער האָט פאָרטגעזעצט:

„רוסלאַנד וועט בלייבען איזאָלירט. דער סוף וועט זיין, אַז ענט־וועדער וועט די רוסישע אַרמעע בעזיעגט ווערען פון די דייטשען, און די דייטש־עסטרייכישע קאָאַליציע וועט שליסען אַ פריעדען מיט דער פראַנצויזיש־ענגלישער קאָאַליציע אויף ד ע ם ח ש ב ו ן פ ו ן ר ו ס ל א נ ד, אָדער מיר וועלען מוזען שליסען אַ סעפּאַראַטען פריעדען מיט דייטשלאַנד.

„איך בין אָקאָרשט געוואָהר געוואָרען, אַז די אַמבאַסאַדאָרס פון די אַליאירטע לענדער גרייטען זיך צו פערלאָזען רוסלאַנד און אַז קאָמיטעטען צו רעטען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע בילדען זיך אין אַלע רוסישע שטעדט.

„איין איינציגע פאַרטיי קען ניט גובר זיין די אַלע אונגעהייערע שוועריגקייטען. נאָר אַ מאַיאָריטעט פון דעם פאָלק, מיט אַ רעגירונג פון אַלע פעראייניגטע סאָציאַליסטען קען פיהרען די רעוואָלוציע צו אַן ענדגילטיגען זיעג.״

אווילאָוו לייענט דאַן די רעזאָלוציע פון די צוויי פראַקציעס:

„נעהמענדיג אין אַנבעטראַכט, אַז כדי צו רעטען די ערגאָבערונגען פון דער רעוואָלוציע איז אונבעדינגט נויטיג צו בילדען אַ רעגירונג, וואָס שטיצט זיך אויף דער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראַטיע ווי זי איז אָרגאַניזירט אין די סאָוויעטען פון אַרבייטער, סאָלדאַטען און פויערים־דעפּוטאַטען; נעהמענדיג ווייטער אין אַנבעטראַכט, אַז די אויפגאַבע פון אַזאַ רעגירונג איז וואָס גיכער צו שליסען פריעדען, צו איבערגעבען די ערד אין די הענד פון די אַגראַרישע קאָמיטעטען, צו אָרגאַניזירען אַ קאָנטראָל איבער אינדוסטריעלער פּראָדוקציאָן און צו רופען די גרינדונגס־פערזאַמלונג אויף דעם בעשטימטען טאָג — וועהלט דער קאָנגרעס אַן עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, וועלכער זאָל זיך שטעלען אין פערבינדונג מיט די דעמאָקראַטישע גרופּען, וואָס בעטהיי־ליגען זיך אין קאָנגרעס, כדי צו בילדען אַזאַ רעגירונג.״

ניט קוקענדיג אויף דער געהויבענער רעוואָלוציאָנערער שטימונג פון דער מאַסע האָבען אווילאָוו׳ס רוהיגע און געדולדיגע ווערטער

אויף איהר געמאכט א טיעפען איינדרוק. צום שלום האבען די גע־שרייען און פייפערייען אין גאנצען אויפגעהערט. ווען ער האט גע־ענדיגט, האבען זיך אפילו געהערט אפלאדיסמענטען.

נאך איהם האט גערעדט קארעלין, אויך א יונגער, א מוטהיגער און א איבערצייגטער מענש, אין וועמעס אויפריכטיגקייט קיינער האט ניט געצווייפעלט. ער האט גערעדט אינ'ם נאמען פון די לינקע סאָ־ציאליסטען־רעוואלוציאנערען — דער פארטיי פון מאריא ספירידאָנאָ־ווא, דער איינציגער פארטיי, וואס איז געגאנגען מיט די באלשעוויקעס און וואס האט פערטראטען די רעוואלוציאנערע פויערים.

„מיר האבען זיך אבגעזאגט אנטהייל צו נעהמען אין דעם ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען, ווייל מיר ווילען זיך ניט דערווייטערען פון יענעם טהייל פון דער רעוואלוציאנערער ארמעע, וואס האט פער־לאזען דעם קאנגרעס. אויב מיר וואלטען אריין אין דער נייער רעגי־רונג, וואלט פאר אונז געווארען אונמעגליך צו זיין פארמיטלער צווישען די באלשעוויקעס און די איבעריגע גרופען פון דער רוסישער דעמאָ־קראטיע, און דאס ווילען מיר גראד דערגרייכען. מיר קענען אונטער־שטיצען נאר אזא רעגירונג, וואס פעראייניגט אלע סאציאליסטען. נאך מעהר: מיר פראטעסטירען געגען דער טיראנישער האלטונג פון די באלשעוויקעס. אונזערע קאמיסארען האט מען פערטריעבען פון זייערע פלעצער. אונזער איינציגע צייטונג „זנאמיא טרודא" (די פאהן פון ארבייט) האט נעכטען ניט געקענט ארויסגעהן...

„די צענטראלע שטאדט־דומא בילדעט א מעכטיגען קאמיטעט צו רעטען דאס לאנד און די רעוואלוציע. דער קאמיטעט גרייט זיך צו א מלחמה מיט אייך. איהר זייט שוין איצט אויך איזאלירט. אייער רעגירונג האט ניט די שטיצע פון קיין איינציגער דעמאקרא־טישער גרופע..."

טראצקי שטעלט זיך אויף. זיין אויסדרוק איז זיכער און קראפט־פאל. אויף די ליפען שלענגעלט זיך דאס בעקאנטע סארקאסטישע שמייכעלע, וואס איז פול מיט גיפט. ער רעדט מיט א קלינגענדיגער שטימע, און דער עולם ווערט הינגעריסען.

„די אלע שמועסען זיינען ניט ניי. מיר האבען שוין ניט איינמאל געהערט, אז מיר זיינען איזאלירט. ערב אונזער אויפשטאנד האט מען נבואה געזאגט, אז א שרעקליכע מפלה איז אונפערמיידליך.

דעמאָלט זיינען אויך אַלע געווען געגען אונז. נאָר א טהייל פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען איז געווען פערטראָטען מיט אונז אין דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. ווי זשע קומט עס, וואָס מיר האָבען געקענט אומווארפען די רעגירונג כמעט אָהן בלוט־פארגיסונג? דער פאקט אליין בעווייזט גענוג קלאָהר, אַז מיר זיינען ניט איזאָלירט. דער אמת איז, אַז ניט מיר נאָר די פּראָוויזארישע רעגיערונג איז איזאָלירט. די דעמאָקראטישע פּארטייען, וועלכע טרעטען ארויס געגען אונז, זיינען געווען איזאָלירט, זיי זיינען איזאָלירט און זיי האָבען זיך אויף אייביג איזאָלירט פון דעם ארבייטער־קלאַס.

„זיי רעדען וועגען אַ קאָאַליציע. פאראן נאָר איין קאָאַליציע, וואָס איז באמת נויטהווענדיג — די קאָאַליציע פון ארבייטער, סאָלדאַטען און די אָרימסטע פויערים. אונזער פּארטיי האָט אויפגעטהאָן אַ גרויסע זאַך: זי האָט געבילדעט אַזאַ קאָאַליציע... וואָס פאר אַ קאָאַליציע שטעלט זיך אַווילאָוו פאר? אַ קאָאַליציע מיט די, וועלכע האָבען אונטערשטיצט די רעגירונג פון פאָלקס־פערראַטה? ביטן שטענדיג ווערט מען שטארקער דורך אַ קאָאַליציע. וואָלטען מיר, אַ שטייגער, געקענט אָרגאַניזירען דעם אויפשטאנד, ווען מיר וואָלטען געהאַט דאנ׳ען און אַוואָקסענטיעוו׳ן אין אונזערע רייהען?" דער עולם לאַכט.

„אַוואָקסענטיעוו האָט געגעבען וועניג ברויט. שטעלט אייך פאָר, אַז מיר האָבען אַ קאָאַליציע מיט די אָבאָראָנצעס — וועלען זיי האָבען מעהר ברויט? אויב מיר דאַרפען אויסקלייבען צווישען די פויערים און אַוואָקסענטיעוו׳ן, וועלכער האָט געהייסען ארעסטירען די ערד־קאָמיטעטען, וועלען מיר שוין בעסער אויסקלייבען די פויערים. אונזער רעוואָלוציע וועט בלייבען די קלאַסישע רעוואָלוציע אין דער געשיכטע.

„זיי בעשולדיגען אונז, אַז מיר האָבען זיך אָבגעזאָגט פון אַן אָבמאַך מיט די איבעריגע דעמאָקראַטישע פּארטייען. אָבער ווער איז שולדיג? זאָלען מיר רעכענען מיט קארעלינ׳ען, אַז דאָס איז נאָר אַ „מיספערשטענדניס"? ניין, חברים, אָט איז אַ פּארטיי, וואָס שווימט אויף דער העכסטער כוואַליע פון אַ פאָלקס־רעוואָלוציע, אַ פּארטיי, וואָס איז נאָך ארומגעוויקעלט מיט׳ן רויך פון פולווער; זי קומט צו

איך און זאָגט אייך: אָט איז די מאַכט, נעהמט זי; און איהר, אַנשטאָט צו נעהמען דאָס, וואָס מען גיט אייך, געהט איהר אריבער אויפ'ן צד פונ'ם שונא. פרעג איך אייך: איז דאָס אַ מיספערשטענדניס? דאָס איז אַ קריעגס־ערקלעהרונג. און געדענקט, אַז ניט מיר האָבען ערקלעהרט דעם קריעג...

„אווילאָוו סטראַשעט אונז, אַז אונזערע פריעדענס־פערהאַנדלונגען וועלען צו גאָר ניט פיהרען, אויב מיר וועלען זיין „איזאָלירט", זאָג איך אייך נאָך אַ מאָל: איך פערשטעהע ניט, ווי אַזוי אַ קאָאַליציע מיט סקאָבעלעוו'ן אָדער אפילו מיט טערעשטשענקאָ'ן קען אונז העלפען ברענגען פריעדען. אווילאָוו סטראַשעט אונז, אַז מען וועט מאַכען פריעדען אויף אונזער חשבון. זאָג איך אייך, אַז אויב איירָאָפּאַ וועט נאָך אַלץ שטעהן אונטער דער הערשאַפט פון דער אימפּעריאַליסטישער בורזשואַזיע, איז דאָס רעוואָלוציאָנערע רוסלאַנד סיי ווי פערפאַלען...

„איינס פון די צוויי. ענטוועדער די רוסישע רעוואָלוציע וועט בעשאַפען אַ רעוואָלוציאָנערע בעוועגונג אין איירָאָפּאַ, אָדער די איירָאָפּעאישע מעכטע וועלען פערניכטען די רוסישע רעוואָלוציע."

דער זאַאל האָט איהם אַפּלאָדירט מיט אַ געוואַלדיגען אויסברוך פון אַפּלאָדיסמענטען. די מוטהיגסטע פראַגע אין דער געשיכטע, די אידעע, אַז רוסלאַנר וועט ווייזען אַ וועג די איבעריגע לענדער, האָט אָנגעצונדען אַלעמענס הערצער. פון דעם מאָמענט אָן איז געווען עטוואָס בעוואוסטזיניגעס און ענטשלאָסענעס אין די רעוואָלוציאָנערע מאַסען און אין אַלע זייערע האַנדלונגען. די דאָזיגע שטימונג האָט זיי שוין קיינמאָל ניט פערלאָזט.

דער אַנדערער צד האָט זיך אָבער אויך געגרייט צום קאַמפּף. קאַמענעוו גיט דאָס וואָרט אַ דעלעגאַט פון דעם פעראיין פון אייזענבאַהן־ארבייטער. דאָס איז אַ ניעדריגער, דיקליכער מאַן מיט אַ שטרענגען פּנים און מיט אַ אויסדרוק פון אונדערבאַרעמדיגער פיינדשאַפט. ער וואַרפט אַ באָמבע.

„אינ'ם נאָמען פון דער שטאַרקסטער אָרגאַניזאַציע אין רוסלאַנד פערלאַנג איך דאָס וואָרט און איך מעלד אייך: דער צענטראַל־קאָמיטעט פון די אייזענבאַהן־ארבייטער זאָגט זיך אָב צו אונטערשטיצען די באָלשעוויקעס, אויב זיי בלייבען אָבגעשיידט פון דער גאַנצער רוסישער דעמאָקראַטיע." אַ גרויסער טומעל הויבט זיך אויף אין זאַאל.

„אין יאָהר 1905 און אין די טעג פון קאַרנילאָוו׳ן זיינען די אייזענבאהן־ארבייטער געווען די בעסטע קעמפּפער פאַר דער רעוואָלוציע. איהר האָט אונז אָבער ניט איינגעלאַדען צו אייער קאָנגרעס.“ געשריייען: „דאָס האָט דער אַלטער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט אייך ניט איינגעלאַדען.“ דער רעדנער מאַכט זיך ניט וויסענדיג. „מיר אנערקענען ניט די געזעצליכקייט פון אָט דעם קאָנגרעס. זינט עס זיינען פון אייך אוועק די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, האָט איהר ניט קיין געזעצליכען קוואָרום. דער אייזענבאהן־פעראיין אונטערשטיצט דעם אַלטען צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, און ערקלעהרט, אַז דער קאָנגרעס האָט ניט געהאַט דאָס רעכט אויסצוקלייבען אַ נייעם קאָמיטעט.

„די מאַכט דאַרף זיין אַ סאָציאַליסטישע און אַ רעוואָלוציאָנערע, פעראַנטוואָרטליך פאַר די געזעצליכע אָרגאַנען און פאַר דער גאַנצער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראַטיע. ביז אַזאַ מאַכט וועט זיך גרינדען, האָט דער פערבאַנד פון אייזענבאהן־ארבייטער בעשלאָסען: ערשטענס, ניט פיהרען קיין קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע אַרמעען קיין פּעטראָגראַד; צווייטענס, ניט פאָלגען קיין שום בעפעהל אָהן דער צושטימונג פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט פון דעם פעראיין. דער פעראיין נעהמט אויך איבער אין זיינע הענד די גאַנצע פערוואַלטונג איבער די אייזענבאהנען פון רוסלאַנד.“

זיינע לעצטע ווערטער האָט מען קוים געקענט הערען אין דעם שטורם פו זידעל־ווערטער, וואָס האָט אויסגעבראָכען אין זאַאַל. עס איז אָבער געווען אַ שווערער קלאַפּ. דאָס האָט מען געקענט זעהן אויף די פּנים׳ער פון פּרעזידיום. קאַמענעוו האָט זיך בעגרענעצט מיט אַן ענטפער, אַז די געזעצליכקייט פון דעם קאָנגרעס איז אויסער צווייפעל, וואָרום אפילו נאָכדעם ווי עס האָבען זיך צוריקגעצויגען די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, איז נאָך אַלץ געבליבען מעהר ווי דער קוואָרום, וואָס דער אַלטער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט בעשטימט.

די פראַגע וועגען אָרגאַניזירען די מאַכט ווערט אָבגעשטימט, און אַן אונגעהייערע מאַיאָריטעט זעצט ארויף דעם ראַטה פון די פאָלקס קאָמיסאַרען אויף זיין טהראָן.

די וואַהלען פונ׳ם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, דעם נייעם

פארלאמענט פון דער רוסישער רעפובליק, האבען קוים געדויערט פונפצעהן מינוט. טראצקי ערקלעהרט, אז ער וועט בעשטעהן פון הונדערט מיטגליעדער, זיעבציג פון זיי באלשעוויקעס. וואס איז שייך די פויערים און די יעניגע פראקציעס, וואס האבען זיך צוריקגעצויגען פון קאנגרעס, וועט מען פאר זיי לאזען א פלאץ. „מיר ווילען בעגריסען אלע פארטייען און גרופען וואס ווילען אנגעהמען אונזער פראגראם און זיך ווילען בעטהייליגען אין דער רעגירונג", האט טראצקי גענענדיגט.

און דערמיט האט זיך דער אלל־רוסישער קאנגרעס פון סאוויעטען געשלאסען, כדי זיינע מיטגליעדער זאלען זיך וואס גיכער פונאנדערפאהרען אין אלע פיער עקען פון רוסלאנד און דערצעהלען די גרויסע נייעס.

עס איז שוין געווען ארום 7 א זייגער אין דער פריה, ווען מיר האבען אויפגעוועקט די פערשלאפענע קאנדוקטארען און מאטאר־לייט פון די טראם־וואגאנען, וואס דער פעראיין פון טראמוואי־ארבייטער האט שטענדיג געהאלטען פאר דעם סמאלני אינסטיטוט, כדי אבצופיהרען אהיים די סאוויעט־דעלעגאטען. אין די וואגאנעס, האט זיך אונז אויסגעדאכט, איז איצט געווען ווייניגער פרייד און ווייניגער בעגייסטערונג, ווי נעכטען. פיעלע האבען אויסגעזעהן פערזארגט. אפשר האבען זיי זיך געפרעגט שטילערהייד: „אמת, מיר זיינען איצט מאקי די הערשער, אבער ווי קענען מיר דורכפיהרען אונזער ווילען?"

לעבען אונזער וואהנונג האט אונז אבגעשטעלט א פאטרול פון בעוואפענטע בירגער און האט גענוי דורכגעקוקט אונזערע פאפיערען. די פראקלאמאציע פון דער דומא האט געטהאן איהר ארבייט...

די בעל־הבית'טע האט געהערט, אז מיר זיינען געקומען, האט זי זיך בעוויזען אין א ראזאווען זיידענעם פעניואאר.

„דער הויז־קאמיטעט האט אייך ווידער געבעטען, איהר זאלט זיך שטעלען אין אטשערעד צו היטען דאס הויז גלייך מיט די איבעריגע מענער", האט זי געזאגט.

„צוליעב וואס זאל מען דאס היטען?"

„כדי צו בעשיצען דאס הויז, די פרויען און די קינדער."

„פון ועמען?"

„פון רויבער און מערדער."

„אָבער וואָס טהוט מען, אויב עס קומט אַ קאָמיסאַר פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט צו זוכען געוועהר?"

„אָה, דאָס וועלען זיי נאָר זאָגען, אַז זיי זיינען קאָמיסאַרען... און ווידער צוריק, וואָס איז דער אונטערשיעד?"

איך האָב פייערליך ערקלעהרט, אַז דער קאָנסול האָט פערבאָטען אַלע אַמעריקאַנער בירגער צו טראָגען געוועהר — דערהויפּט אין שכנות מיט דער רוסישער אינטעליגענץ...

קאַפּיטעל זעקס

דער רעטונגס-קאָמיטעט

פרייטאָג, דער 9טער נאָוועמבער...

„נאָוואָטשערקאַסק, דעם 8טען נאָוועמבער.

„אַזוי ווי עס איז פאָרגעקומען אַן אויפשטאַנד פון די באָלשעוויקעס און אַזוי ווי זיי האָבען געמאַכט אַ פּראָבע אַראָבצוזעצען די פּראָוויזאָרישע רעגירונג איון צו פערכאַפּען די מאַכט אין פּעטראָגראַד... ערקלעהרט די קאָזאַקען-רעגירונג, אַז זי האַלט אַזוינע טהאַטען פאַר אַ פאַרברעכען וואָס טאָר ניט דערלאָזען ווערען. די קאָזאַקען וועלען געבען זייער גאַנצע שטיצע דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג וואָס איז אַ קאָאַליציאָנס-רעגירונג. צוליעב די אויבענדערמאַנטע אומשטענדען און ביז די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג וועט צוריקגעווינען איהר מאַכט און ס'וועט איינגעפיהרט ווערען אָרדנונג אין רוסלאַנד, נעהם איך איבער די מאַכט, אָנהויבענדיג פון'ם זיעבעטען נאָוועמבער, אין אַלע אַנגעלעגענהייטען, וואָס זיינען שייך צו דער דאָנער געגענד.
(אונטערגעשריבען)

אַ ט אַ מ אַ ן ק אַ ל ע ד י ן

דער פּרעזידענט פון דער רעגירונג

פון קאָזאַקישע אַרמייען.

אַ פּריקאַז פון דעם מיניסטער-פּרעזידענט קערענסקי, אַרויסגעגעבען אין גאַטשינאַ:

„איך, דער מיניסטער-פּרעזידענט פון דער פּראָוויזאָרישער רע-

גירונג און דער הויפט־קאָמאַנדיר איבער אַלע בעוואפּענטע קרעפטען פון דער רוסישער רעפּובליק, ערקלעהר, אַז איך געפין זיך אָן דער שפּיץ פון די פאָלקען ביים פראָנט, וועלכע זיינען געבליבען טריי דעם פאָטערלאַנד.

„איך בעפעהל אַלע סאָלדאַטען פון דעם פּעטראָגראַדער מיליטער־שען ראַיאָן, וועלכע האָבען דורך אַ טעות אָדער אונוויסענהייט זיך געלאָזט פערפיהרען פון די פעררעטהער פון דעם לאַנד און דער רע־וואָלוציע, אַז זיי זאָלען זיך באַלד אומקעהרען און טהאָן זייער פפליכט.

„דער דאָזיגער בעפעהל זאָל געלייענט ווערען אין אַלע פּאָלקען, באַטאַליאָנען און עסקאַדראָנען. אונטערגעשריבען:

מיניסטער־פּרעזידענט פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג און הויפט־קאָמאַנדיר,

אַ. פ. קערענסקי.“

אַ טעלעגראַם פון קערענסקי'ן צו דעם גענעראַל, וואָס קאָמאַנ־דעוועט איבער'ן צפון־פראָנט:

„גאַטשינאַ איז גענומען געוואָרען פון די לאָיאַלע פּאָלקען אָהן בלוט־פאַרגיסונג. אַבטהיילונגען פון קראָנשטאַדטער מאַטראָזען, פון דעם סעמיאָנאָווסקי און איזמאַאילאָווסקי פּאָלקען האָבען אָבגעגעבען זייער געוועהר אָהן אַ ווידערשטאַנד און האָבען זיך אָנגעשלאָסען אָן דער רעגירונגס־אַרמיי.

„איך בעפעהל אַלע אונטען־אויסגערעכענטע אַבטהיילונגען, זיי זאָלען אַרויסטרעטען פאָרווערטס אַזוי שנעל ווי מעגליך. דער מיליטער־רישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט בעפוילען זיין אַרמעע אָבצו־טרעטען...“

גאַטשינאַ, אַ 30 קילאָמעטער קיין דרום־מערב צו, איז געפאַלען אין משך פון דער נאַכט. עס איז אמת, אַז אַבטהיילונגען פון די צוויי אויבענדערמאָהנטע פּאָלקען (אָבער ניט קיין מאַטראָזען) זיינען אַרומ־גערינגעלט געוואָרען פון קאָזאַקען און האָבען אָבגעגעבען זייער גע־וועהר. די דאָזיגע אַבטהיילונגען האָבען זיך אַרומגעדרעהט אין יענער געגענד אָהן קאָמאַנדירען און אָהן אָרדנונג. עס איז אָבער ניט אמת, אַז זיי זיינען צוגעשטאַנען צו דער רעגירונגס־אַרמעע. אין דעם זעלביגען מאָמענט, ווען קערענסקי האָט אַרויסגעגעבען זיין בע־פעהל, זיינען פיעלע פון זיי געקומען אין סמאָלני, פערוואונדערט און

פערשעהמט, און געפּרואווט ערקלעהרען, וואָס מיט זיי איז געשעהן. זיי האָבען ניט געוואוסט, אַז די קאָזאַקען זיינען אַזוי נאָהענט. זיי האָבען זיך געפּרואווט אויס׳טענה׳ן מיט די קאָזאַקען.

עס איז געווען קלאָהר, אַז דער גאַנצער רעוואָלוציאָנערער פראָנט איז צומישט. די גאַרניזאָנען פון אַלע קליינע שטעדטלעך קיין דרום צו האָבען זיך צושפּאַלטען אויף צוויי אָדער דריי גרופּען, וואָס האָבען בשום אופן ניט געקענט דורכקומען. די העכערע קאָמאַנדירען זיינען דערוויילע געווען אויף קערענסקי׳ס צד, ווייל קיין שטאַרקערע מאַכט איז ניט געווען; די מעהרהייט פון די פּשוט׳ע סאָלדאַטען זיינען געווען אויפ׳ן צד פון די סאָוויעטען, און די איבעריגע האָבען זיך געוואַקעלט און האָבען אַליין ניט געוואוסט, וואָס עס טהוט זיך מיט זיי.

אין גרויס איילעניש האָט דער רעוואָלוציאָנערער מיליטערישער קאָמיטעט בעשטימט מוראַוויאָוו׳ן פאַר דעם קאָמאַנדיר צו פערטהיידיגען פּעטראָגראַד. מוראַוויאָוו איז געווען אַ קאַפּיטאַן פון דער אַלטער אַרמעע, אַ מאַן מיט אַ גרויסען עהר־גייץ. דאָס האָט ער אָרגאַניזירט די טויט־באַטאַליאָנען אינ׳ם משך פון דעם זומער; דאָס האָט ער איינמאָל בעשולדיגט די פּראָוויזאָרישע רעגירונג, אַז „זי איז צו וואַייך מיט די באָלשעוויקעס" און אַז „מען דאַרף זיי אַלע אָבּווישען פון דעם פּנים פון דער ערד." דאָס איז געווען אַ פערברענטער מיליטאַריסט, מיט אַלע מיליטערישע טראַדיציעס. ער האָט געהאַט דרך ארץ פאַר מאַכט און מוטה. אפשר איז ער טאַקי געווען אויפריכטיג אין דעם פּרט...

אינדערפריה ווען איך בין אַראָבגעגאַנגען אין גאַס, האָב איך געפונען צוויי נייע פּריקאַזען פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט אָנגעקלעפּט אויף די וואַנד. איינער האָט בעפוילען, אַז אַלע קראָמען און געשעפטען זאָלען זיין אָפען ווי געוועהנליך, און אַנדערער — אַז אַלע לעדיגע צימערען אין פּריוואַטע וואָהנונגען זאָלען איבערגעגעבען ווערען אינ׳ם רשות פונ׳ם קאָמיטעט.

זעקס און דרייסיג שטונדען זיינען די באָלשעוויקעס געווען אָבגעשניטען פון דעם לאַנד און פון דער גאַנצער וועלט. די אייזענבאַהןבעאַמטע און טעלעגראַפיסטען האָבען זיך אָבגעזאָגט איבערצוגעבען זייערע דעפּעשען; די פּאָסט־בעאַמטע האָבען ניט געוואָלט בעזאָרגען זייער פּאָסט. נאָר דער דראָטלאָזער טעלעגראַף פון דער רעגירונג

אין צארסקאיע סעלא האט ארויסגעשיקט אלע האלבע שעה ביולעטע־נען און מאניפעסטען אין אלע פיער עקען פון דער וועלט; די קאָמיסארען פון סמאלני האבען זיך געיאגט מיט די קאמיסארען פון דער שטאדט־דומא איבער׳ן שטח פון א האלבען ערד־קוגעל, און צוויי אעראפלאנען אנגעלאדען מיט אגיטאציאנס־ליטעראטור זיינען געפלויגען אין דער לופטען צום פראנט צו...

אבער די כוואליעס פון אויפשטאנד האבען זיך געשפרייט איבער רוסלאנד מיט אזא שנעלקייט, וואס קיין אייזענבאהן און קיין פליהמאשין וואלט נים געקענט דעריאגען. דער העלסינגפארסער סאוויעט האט אנגענומען א רעזאלוציע צו שטיצען די פעטראגראדער רעגירונג; די קיעווער באלשעוויקעס האבען פערכאפט דעם ארסענאל און די טעלעגראף־סטאנציע און נאר די דעלעגאטען פון דעם קאזאקען־קאנגרעס, וועלכער איז גראד דעמאלט אבגעהאלטען געווארען אין קיעוו, האבען זיי פערטריעבען פון זייערע פאזיציעס; אין קאזאן האט א מיליטערישער רעוואלוציאנערער קאמיטעט ארעסטירט דעם ארטיגען שטאב פון דעם גארניזאן און דעם קאמיסאר פון דער פראוויזארישער רעגירונג; פון דעם וויטען קראסנאיארסק אין סיביר איז אנגעקומען די ידיעה, אז די סאוויעטען קאנטראלירען די ארטיגע שטאדט־פערוואלטונג; אין מאסקווא, וואו די לאגע איז געווען זעהר געשפאנט צוליעב א גרויסען סטרייק פון לעדער־ארבייטער פון איין זייט און דער געפאהר פון אן אלגעמיינעם לאק־אוט פון דער אנדערער, האבען די סאוויעטען מיט א ריעזיגער מעהרהייט בעשלאסען צו שטיצען די פעטראגראדער באלשעוויקעס. ס׳האט זיך שוין דארט געגרינדעט א מיליטערישער רעוואלוציאנערער קאמיטעט.

די זעלביגע זאך האט זיך איבערגע׳חזר׳ט אומעטום. דער פשוט׳ער סאלדאט און דער פאבריק־ארבייטער האבען אונטערשטיצט די סאוויעטען: די אפיצירען, די יונקערס און די בורזשואזיע זיינען געוועהנליך געשטאנען אויף׳ן צד פון דער רעגירונג. דאס זעלביגע מיט די קאדעטען און מעסיגע סאציאליסטען. אין די אלע דערמאנטע שטעדט האבען זיך געבילדעט קאמיטעטען צו ראטעווען דאס לאנד און די רעוואלוציע. זייער אויפגאבע איז געווען אנצופיהרען א בירגער־קריעג.

רוסלאנד איז זיך פונאנדערגעפאלען אויף איהרע עלעמענטען,

אַנגעהויבען האָט זיך דאָס נאָך אין דעם יאָהר 1905. די מערץ־רעוואָלוציע האָט נאָר פערשנעלערט דעם פּראָצעס. עס האָבען זיך דעמאָלט בעוויזען סמנים פון אַ נייער אָרדנונג, אָבער געבליבען איז נאָך דער אַלטער אויסגעהוילטער גוף פון דער פּארצייטיגער אָרדנונג. איצט האָבען איהם די באָלשעוויקעס אין איין נאַכט אומגעוואָרפען און צושאָטען ווי מען שיט פונאַנדער שטויב. דאָס אַלטע רוסלאַנד איז פערשוואונדען. די מענשליכע געזעלשאַפט האָט זיך פונאַנדערגעשמאָלצען אין שטארקער, פּרימיטיווער היץ. פון דעם קאָכעדיגען פייער־ים האָט זיך געהויבען דער קלאַסען־קאַמפּף, שארף, אומדערבארעמדיג. אויף דער אויבער־פלאַך האָט זיך לאַנגזאַם פערצויגען דאָס זאַנפטע, שוואַכע הייטעל פון נייע פלאַנעטען.

אין פּעטראָגראַד האָבען 16 מיניסטעריומס געסטרייקט אונטער דער פיהרונג פון דעם ארבייטס־מיניסטעריום און שפּייז־מיניסטעריום — די איינציגע צוויי, וואָס זיינען בעשאַפען געוואָרען דורך דער סאָציאַליסטישער קאָאַליציע פון אויגוסט.

אויב מענשען זיינען אמאָל געווען אַליין, האָט יענעם גראָהען קאַלטען פריהמאָרגען דאָס „הייפעל באָלשעוויקעס" געווים אויסגעזעהן אַליין. אַלע שטורמס האָבען זיך געהויבען ארום זיי. דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט דערפיהלט, אַז ער איז צוגעשפּארט מיט'ן רוקען צום וואַנד, האָט ער ניט געהאַט קיין אַנדער ברירה, ווי קעמפּפען פאַר זיין לעבען. ער האָט דערלאַנגט אַ שווערען קלאַפּ. „מוטה, מוטה, און נאָכאַמאָל מוטה!" פינף אַ זייגער פאַרטאָג זיינען די רויטע גווארדייצעס אריינגעקומען אין דער דרוקעריי פון דער שטאָדט־פערוואַלטונג, קאָנפיסקירט טויזענדער עקזעמפּלארען פון דעם פּראָטעסט־אויפרוף פון דער דומא און אונטערדריקט דעם אָפיציעלען דומא־אָרגאַן, דעם „וויעסטניק גאָראָדסקאָוואָ סאַמאָאָפּראַוולעניא" (ביולעטען פון דער שטאָדטישער זעלבסט־פערוואַלטונג). אַלע בורזשואזע צייטונגען האָט מען ארויסגעוואָרפען פון די דרוקעריען, אפילו דעם „גאָלאָס סאָלדאַטאַ", אַ צייטונג פון דעם אַלטען צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. די לעצטע האָט אָבער באַלד געענדערט איהר נאָמען אויף „סאָלדאַטסקי גאָלאָס" און איז ארויס אין הונדערט טויזענד עקזעמפּלארען. איהר ארטיקעל איז געווען פול מיט צאָרן און גאַל:

„די חברה, וואָס האָבען אָנגעהויבען זייער אָנפאַל אין דער פינסטערניש פון דער נאַכט, די פעררעטהער וואָס האָבען אונטערדריקט די צייטונגען, וועלען ניט קענען לאַנג האַלטען דאָס לאַנד אין אונוויסענהייט. דאָס לאַנד וועט וויסען דעם אמת! עס וועט אייך דערקענען, הערען באָלשעוויקעס, עס וועט פערשטעהן ווער איהר זייט. מיר וועלען נאָך זעהן...“

קורץ נאָכמיטאָג זיינען מיר ארויסגעגאַנגען אויף נעווסקי. די גאַס פאַר דעם בנין פון דער דומא איז געווען פערפלייצט מיט מענשען. דאָ און דאָרט זיינען געשטאַנען רויטע גוואַרדייצעס און מאַטראָזען מיט באַיאָנעטען אויף די ביקסען. ארום יעדען האָט זיך פערזאַמעלט אַ המון פון אַ הונדערט מענער און פרויען — אָנגעשטעלטע, סטודענטען, קרעמער, טשינאָווניקעס, — וואָס האָבען געדראָהט מיט די פויסטען און געשאָטען קללות און זידלערייען. אויף די טרעפּ זיינען געשטאַנען אָפיצירען און יונגע אינגלעך אין מיליטערישע קליידער און האָבען פונאַנדערגעטהיילט עקזעמפּלאַרען פון דעם „סאָלדאַטסקי גאָלאָס“. אונטען, לעבען די טרעפּ, איז געשטאַנען אַן ארבייטער מיט אַ רויטען באַנד ארום זיין ארבעל און אַ רעוואָלווער אין האַנד און פערלאַנגט, אַז מען זאָל איהם אָבגעבען די צייטונגען. דער ארבייטער האָט געציטערט פון כעס און אויפרעגונג, און דער עולם ארום איהם איז געווען זעהר פיינדליך... מיר דאַכט זיך, אַז קיינמאָל האָט די געשיכטע אַזוינע סצענעס ניט געזעהן. פון איין זייט אַ הייפעל ארבייטער און געוועהנליכע סאָלדאַטען מיט וואָפען אין די הענד, פאַרטרעטער פון אַ זיעגרייכער רעוואָלוציע, און דאָך ניעדערגעשלאָגען און אינגאַנצען פערלוירען; פון דער אנדערער זייט אַן אויפגערודערטער, בייזער המון פון אַזוינע מענשען ווי מען קען זעהן אויף די טראָטואַרען פון 5טער עוועניו ארום מיטאָג־צייט — אַלע אויפּגעבראַכט, צאָרנדיג, שרייענדיג אין איין קול: „פעררעטהער! פּראָוואָקאַטאָרס! אָפּריטשניקעס!“

סטודענטען און אָפיצירען האָבען געהיט די טהירען פון דער דומא. אויף זייערע ארבעל האָבען זיי געטראָגען ווייסע בענדער מיט רויטע אותיות: „מיליץ פון דעם קאָמיטעט פון עפענטליכער זיכערהייט.“ עטליכע אינגלעך אין מיליטערישע מונדירען זיינען אריינגעקומען און ארויסגעגאַנגען דורך דער טהיר פון דער דומא.

אויבען איז דער עולם געווען שטארק אויפגערעגט. מיר האָבען בעגעגענט קאַפּיטאַן גאַמבערג, געהענדיג פון די טרעפּ. „זיי ווילען פונאַנדערלאָזען די דומא“, האָט ער געזאָגט, „דער באָלשעוויסטישער קאָמיסאַר איז איצט ביים גאָלאָווא“. ווען מיר זיינען ארויפגעגאַנגען ארויף, האָבען מיר געזעהן ריאַזאַנאָוו׳ן ארויסגעהן. ער איז דאָס געקומען פאָדערען, אַז די דומא זאָל אנערקענען דעם ראטה פון די פאָלקס קאָמיסארען, און דער גאָלאָווא האָט איהם קורץ און שארף געענטפערט: „ניין.“

אין די קאַנצעלאַריעס איז אַ גרויסער עולם ארומגעלאָפען אהין און אהער, געשריען, געמאַכט מיט די הענד. דאָס זיינען געווען רע־גירונגס־בעאמטע, אינטעליגענטען, זשורנאַליסטען, אויסלענדישע קאָ־רעספּאָנדענטען, פראַנצויזישע און ענגלישע אָפיצירען. דער שטאָדט־אינזשיניר האָט אָנגעוויזען אויף די ענגלישע אָפיצירען מיט אַ מינע פון נצחון. „די אַמבאַסאַדאָרס אנערקענען איצט די דומא אַלס די איינציגע קראַפט“, האָט ער ערקלעהרט. „די דאָזיגע באָלשעוויסטישע מערדער און רויבער זיינען ניט מעהר ווי אַ פראַגע פון עטליכע שטונ־דען. גאַנץ רוסלאַנד איז מיט אונז...“

אין אַלעקסאַנדראָווסקי זאַאַל איז פאָרגעקומען אַ ריעזיגע פער־זאמלונג פון דעם רעטונגס־קאָמיטעט. פיליפּאָווסקי איז געווען פאָר־זיצענדער, און סקאָבעלעוו איז ווידער געווען אויף דער טריבונע. אונטער שטאַרקע אַפּלאָדיסמענטען מעלדעט ער, אַז נייע קרעפטען זיינען צוגעקומען צום קאָמיטעט: דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פונ׳ם פּויערים־סאָוויעט, דער אַלטער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, דער צענטראַלער אַרמעע־קאָמיטעט, דער צענטראָ־פלאָט, די מענשע־וויסטישע, סאָציאַל־רעוואָלוציאָנערע און פראָנט־דעלעגאַטען פון דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס, די צענטראַל־קאָמיטעטען פון די מענשעוויקעס, סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און פאָלקס־סאָציאַליסטען, די גרופּע „יעדינסטוואָ“, דער פּויערים־פעראיין, קאָאָפּעראַטיוון, זעמסטוואָס, שטאָדט־פערוואַלטונגען, פּאָסט און טעלעגראַפען־פעראיינען, דער אַלל־רוסישער פעראיין פון אייזענבאהן־ארבייטער, דער ראטה פון דער רוסי־שער רעפּובליק, דער פעראיין פון פעראיינען, דער פעראיין פון סוחרים און פאַבריקאַנטען...

„...די מאַכט פון די סאָוויעטען איז ניט קיין דעמאָקראַטישע

מאכט, נאָר אַ דיקטאַטור, און ניט אַ דיקטאַטור פונ'ם פּראָלעטאַריאַט, נאָר ג ע ג ע ן דעם פּראָלעטאַריאַט. יעדער איינער, וואָס האָט אַ רעוואָלוציאָנערע נשמה, מוז איצט צושטעהן צו אונז, כדי צו פערטהיידיגען די רעוואָלוציע..."

„די אויפגאַבע איז איצט ניט נאָר צו בעשאַפען אַזאַ לאַגע, אַז אונפעראַנטוואָרטליכע דעמאַגאָגען זאָלען ניט קענען ברענגען קיין שאָדען, נאָר אויך קעמפפען געגען דער קאָנטר רעוואָלוציע. אויב עס איז אמת, אַז געוויסע גענעראַלען ווילען אויסניצען די געלעגענהייט און מאַרשירען אויף פּעטראָגראַד מיט רעאַקציאָנערע אויסזיכטען, איז דאָס נאָך אַן איבעריגער בעוויז, אַז מיר דאַרפען לעגען דעם פונדאַמענט פאַר אַ דעמאָקראַטישע רעגירונג. אויב ניט, וועט דער רעכטער פליגעל נעהמען אונטערגראָבען אונטער דער רעוואָלוציע, ווי עס טהוט דער לינקער פליגעל.

„דער פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן קען ניט בלייבען רוהיג, ווען מען אַרעסטירט בירגער, וואָס קויפען דעם „גאָלאָס סאָלדאַטאַ" און צייטונגס פערקויפער, וואָס פערקויפען די „ראַבאָטשאַיאַ גאַזעטאַ"...

„די צייט פון רעזאָלוציעס איז שוין אַריבער. ווער עס האָט מעהר קיין בטחון ניט אין דער רעוואָלוציע, זאָל בעסער געהן אַהיים. כדי צו בילדען אַ פעראייניגטע קראַפט, מוזען מיר צוריק אויפהויבען דעם פּרעסטיזש פון דער רעוואָלוציע...

„לאָמיר שווערען, אַז אָדער די רעוואָלוציע וועט געראַטעט ווערען, אָדער מיר וועלען אַלע שטאַרבען!"

אַלע שטעלען זיך אויף די פיס. פרייד־געשרייען. אויגען ברענען. אין דעם גאַנצען זאַאַל האָב איך ניט געזעהן קיין איינציגען פּראָלעטאַריער...

וויינשטיין רעדט:

„מיר מוזען בלייבען רוהיג. מיר מוזען זיך אָבהאַלטען פון יעדען שריט, ביז די געזעלשאַפטליכע מיינונג וועט ניט ווערען אָרגאַניזירט אַרום דעם רעטונגס־קאָמיטעט. דאַן וועלען מיר איבערגעהן פון פערטהיידיגונג צו אַן אָנפאַל!"

דער פערטרעטער פון דעם אַלל־רוסישען אייזענבאַהן־פעראיין מעלדעט, אַז זיין אָרגאַניזאַציע נעהמט אויף זיך די איניציאַטיווע צו בילדען אַ נייע רעגירונג און אַז איהרע דעלעגאַטען פערהאַנדלען

איצט די פראגע מיט סמאלני. עס הויבט זיך אן א הייסע דיסקוסיע, צו זאל מען אריינגעהמען די באלשעוויקעס אין דער נייער רעגירונג, צו ניט. מארטאוו זאגט זיך ארוים פאר. סוף כל סוף, מיינט ער, זיינען זיי דאך א וויכטיגע פאליטישע פארטיי. די מיינונגען זיינען צוטהיילט. דער רעכטער פליגעל פון די מענשעוויקעס און סאציאליס־טען־רעוואלוציאנערען ווי אויך די פאלקס־סאציאליסטען, די קאאפערא־טיווען און די בורזשואזע עלעמענטען, זיינען אלע אויסדריקליך נ ע ג ע ן.

„זיי האבען פערראטהען רוסלאנד", זאגט איין רעדנער. „זיי האַ־בען אנגעהויבען א בירגער־קריעג און אויפגעעפענט דעם פראנט פאר די דייטשען. מען מוז זיי ברעכען אהן שום צערעמאניעס..."

סקאבעלעוו האלט, אז מען דארף אויסשליסען סיי די באלשעווי־קעס, סיי די קאדעטען.

מיר האבען זיך אריינגעלאזען אין א שמועס מיט א יונגען סאציא־ליסט־רעוואלוציאנער, איינער פון די, וואס האבען צוזאמען מיט די באלשעוויקעס פערלאזט די דעמאקראטישע קאנפערענץ אין יענער בעריהמטער נאכט, ווען צערעטעלי און די „פשרה־מאכער" האבען ארויפגעצוואונגען א קאאליציע אויף דער רוסישער דעמאקראטיע.

„ווי קומט איהר אהער?" האב איך געפרעגט.

זיינע אויגען האבען זיך אגעצונדען. „יא", האט ער אויסגע־שריען. „איך האב פערלאזט דעם קאנגרעס צוזאמען מיט מיין פארטיי. מיר זיינען ארויסגעטראטען מיטוואך ביינאכט. ניט צוליעב דעם האב איך איינגעשטעלט מיין לעבען צוואנציג יאהר נאכאנאנד, אז איך זאל זיך איצט אונטערווארפען אונטער דער טיראניע פון דעם טשארני נאראד. זייערע מעטהאדען זיינען אונערטרעגליך, אבער זיי האבען ניט גענומען אין בעטראכט די פויערים... ווען די פויערים וועלען זיך א ריהר טהאן, וועט אין עטליכע מינוט פון זיי קיין זכר ניט בלייבען."

„אבער זייט איהר זיכער, אז די פויערים וועלען זיין נעגען? איז דען ניטא א האפנונג, אז דאס לאנד־געזעץ וועט בעפריעדיגען די פויערים? וואס נאך קענען זיי וועלען?"

„אה, דאס לאנד־געזעץ!" האט ער אויסגעשריען מיט גיפטיגען צארן. „יא, ווייסט איהר, וואס פאר א לאנד־געזעץ דאס איז? עס

איז אונזער געזעץ, — עס איז דאָס פּראָגראַם פון די סאָציאַליס־טען־רעוואָלוציאָנערען מיט אַלע פּרטים. דאָס האָט מיין פּאַרטיי זאָרגפעלטיג אַנאַליזירט די פאָדערונגען פון די פּויערים אין די פער־שיעדענע געגענדען. דאָס האָט מיין פּאַרטיי אָנגעמערקט אָט די פּאָליטיק. עס איז אַן אמת'ע רציחה...“

„אויב דאָס איז טאַקי באמת אייער פּאָליטיק, טאָ וואָס זייט איהר ברוגז? אויב דאָס זיינען טאַקי די פאָדערונגען פון די פּויערים, טאָ פאַר וואָס זייט איהר געגען?“

„איהר פערשטעהט ניט! זעהט איהר דען ניט, אַז די פּויערים וועלען באַלד דערקענען דעם שווינדעל? מיינט איהר, אַז מען קען פון זיי בעהאַלטען דעם פאַקט, אַז מען האָט פּשוט גע'גנב'עט דעם פּראָגראַם ביי די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען?“

איך האָב געפרעגט, צו עס איז אמת, אַז קאַלעדין רוקט זיך קיין צפון. יענער האָט געשאָקעלט דעם קאָפּ אויף יא און האָט זיך גע־ריבען די הענד מיט בייזער צופריעדענהייט. „יא, איצט זעהט איהר, וואָס די באָלשעוויקעס האָבען אָנגעמאַכט? זיי האָבען אויפגעהויבען די קאָנטער־רעוואָלוציע געגען אונז. די רעוואָלוציע איז פערלוירען. די רעוואָלוציע איז פערלוירען!

„אָבער וועט איהר גאָר ניט פערטהיידיגען די רעוואָלוציע?“

„געוויס וועלען מיר זי פערטהיידיגען — ביז דעם לעצטען טראָפּען בלוט. אָבער מיר וועלען ניט אַרבייטען בשותפות מיט די באָלשעווי־קעס. דאָס געוויס ניט...“

„אָבער שטעלט אייך פאָר, אַז קאַלעדין קומט קיין פּעטראָגראַד און די באָלשעוויקעס פערטהיידיגען די שטאָדט. וועט איהר ניט אַר־בייטען מיט זיי צוזאַמען?“

„געוויס ניט. מיר וועלען אויך פערטהיידיגען די שטאָדט, אָבער מיר וועלען ניט שטיצען די באָלשעוויקעס. קאַלעדין איז אַ שונא פון דער רעוואָלוציע, אָבער די באָלשעוויקעס זיינען אויך שונאים פון דער רעוואָלוציע.“

„וועמען וואָלט איהר אויסגעקליבען פון די צוויי: קאַלעדינ'ען אָדער די באָלשעוויקעס?“

„דאָ האַנדעלט זיך ניט וועגען דעם“, האָט ער אונגעדולדיג אַרויס געפּלאַצט. „איך זאָג אייך, אַז די רעוואָלוציע איז פערשפּיעלט, און

ווער איז שולדיג? — די באָלשעוויקעס! אָבער וואָס טויג אונז בכלל רעדען וועגען אזוינע זאכען? קערענסקי קומט דאָך צוריק... איבערמאָרגען וועלען מיר אָנהויבען אַן אָפענסיווע... סמאָלני האָט שוין געשיקט צו אונז דעלעגאַטען מיט אַ פאָרשלאַג צו בילדען אַ נייע רעגירונג. אָבער וואָס הערען מיר זיי — זיי זיינען אין גאַנצען מאַכט־לאָז... מיר ווילען מיט זיי ניט קיין שותפות..."

אַ שאָס האָט זיך דערהערט אין דרויסען. מיר זיינען צוגעלאָפען צום פענסטער. אַ רויטער גווארדייעץ האָט, קענטיג, ניט געקענט אויס־האַלטען די זידלערייען און דאָס געשפעט פון דעם המון, האָט ער אויסגעשאָסען און פערוואונדעט אַ יונג מיידעל אין אָרעם. מיר האָבען געזעהן, ווי מען האָט זי אַריינגעזעצט אין אַ קאַרעט. דער אויפגערעגטער עולם האָט זי אַרומגערינגעלט פון אַלע זייטען. שטימען האָבען זיך געלאָזט הערען, געשרייען, געפילדער. ווי מיר זיינען אַזוי געשטאַנען ביים פענסטער, האָט זיך פלוצלונג אַ געפאַנצערטער אויטאָ־מאָביל בעוויזען אויף'ן ראָג מיכאַילאָווסקי. זיינע האַרמאַטען האָבען זיך געקירעוועט אַהין און אַהער. דער עולם האָט זיך באַלד געלאָזט לויפען, ווי דאָס טהוט מען שטענדיג אין פעטראָגראַד אין אַזאַ פאַל. מענשען האָבען זיך געוואָרפען אויף דער ערד און געלעגען אונבעוועגליך אין גאַס, אין די רינשטאָקען, הינטער טעלעפאָן־סלופּעס. די מאַשין איז צוגעפאָהרען צו די טרעפּ פון דער דומאַ. אַ מאַן האָט אַרויסגע־שטעקט זיין קאָפּ פון דעם טהורם און האָט זיך געהייסען אָבגעבען די נומערען „סאָלדאַטסקי גאָלאָס". די אינגלעך אין מיליטערישע קליי־דער האָבען געמאַכט חוזק פון דעם מאַן און זיינען אַנטלאָפען אין דער געביידע. אין אַ מינוט אַרום איז דער אויטאָמאָביל לאַנגזאַם אָבגעפאָהרען אַרויף נעווסקי. עטליכע הונדערט מענער און פרויען האָבען זיך אויפגעהויבען און גענומען רייניגען זייערע קליידער.

אינוועניג זיינען מענשען אַרומגעלאָפען אַהין און אַהער מיט פעק נומערען „סאָלדאַטסקי גאָלאָס" און געזוכט אַ פּלאַץ וואו זיי צו בעהאַלטען...

אַ זשורנאַליסט איז אַריינגעלאָפען אין זאַל מיט אַ פּאַפּיער אין האַנד.

„אָט איז אַ פּראָקלאַמאַציע פון קראַסנאָוו'ן, האָט ער אויסגעשרי־ען צום עולם, וואָס האָט איהם אַרומגערינגעלט פון אַלע זייטען. „דרוקט

עס אַב, דרוקט עס אַב וואָס גיכער, און לאָז מען עס פערשפּרייטען אין די קאַזאַרמעס!"

דאָס איז דער טעקסט פון דער פּראָקלאַמאַציע:

„לויט אַ בעפעהל פון דעם הויפּט־קאָמאַנדיר בין איך געוואָרען קאָמענדאַנט פון אַלע אַרמעען, וואָס געפינען זיך אַרום פּעטראָגראַד.

„בירגער, סאָלדאַטען, העלדישע קאָזאַקען פון דאָן, קובאַן, טראַנס־באַיקאַל, אַמור, יעניסיי, איהר אַלע וואָס זייט געבליבען טריי צו אייער שבועה, איהר אַלע וואָס האָט געשוואָרען צו היטען אייער קאָזאַקישע עהרע, אייך אַלע רוף איך, איהר זאָלט ראַטעווען פּעט־ראָגראַד פון אַנאַרכיע, פון הונגער, פון שקלאַפעריי, איהר זאָלט ראַטעווען רוסלאַנד פון דער אייביגער שאַנד, אין וועלכע אַ הייפעל אונוויסענדע מענשען, געקויפט דורך ווילהעלם'ס געלד, ווילען זי אריינוואַרפען.

„די פּראָוויזאָרישע רעגירונג, וועמען איהר האָט געשוואָרען טריי־הייט אין די גרויסע טעג פון מערץ, איז ניט אַרונטערגעוואָרפען. זי איז נאָר מיט געוואַלד פערטריעבען געוואָרען פון דער געביידע, וואו זי האָט געהאַט איהרע זיצונגען. די רעגירונג האָט געשוואָרען, אַז מיט דער הילף פון די פראָנט־אַרמעען וואָס זיינען געבליבען געטריי צו זייער פליכט, מיט דער הילף פון דעם קאָזאַקען־ראַטה, וואָס האָט פעראייניגט אונטער איין קאָמאַנדע אַלע קאָזאַקען און וואָס איז שטאַרק דורך דער דיסציפּלין אין די רייהען פון די קאָזאַ־קען און האַנדעלט אין איינקלאַנג מיט דעם ווילען פון'ם רוסישען פאָלק, וועט זי דיענען דעם לאַנד, פּונקט אַזוי ווי איהרע עלטער־זיידעס האָבען געדיענט דעם לאַנד אין די אומרוהיגע צייטען פון 1612, ווען די דאָנער קאָזאַקען האָבען געראַטעוועט מאָסקווא פון די שוועדען, די פּאָליאַקען, די ליטאָווצעס. אייער רעגיערונג לעבט נאָך...

„די אַקטיווע אַרמעע קוקט אויף די פערברעכער מיט שרעק און פעראַכטונג. זייערע רויבערישע מעשים, זייערע פערברעכענס, זייער דייטשער קוק אויף רוסלאַנד, וועלכע איז אונטערדריקט, אָבער ניט געבראָכען, — דאָס אַלעס האָט זיי געמאַכט פערהאַסט ביים גאַנצען פאָלק.

„בירגער, סאָלדאַטען, העלדישע קאָזאַקען פון דעם פעטראָגראַ־

דער גארניזאָן, שיקט צו מיר אייערע דעלעגאטען, כדי איך זאָל וויסען ווער עס איז א פערדעטהער פון זיין פאָטערלאנד און ווער ניט, כדי איך זאָל פערשפּאָרען פערגיסען אומשולדיגע בלוט."

א נייע ידיעה איז דורכגעלאָפען ווי אן עלעקטרישער שטראָם פון גרופּע צו גרופּע: די דומא איז ארומגערינגעלט מיט רויטע גוואר־דייצעם. עס איז אריינגעקומען אן אָפיציר מיט א רויטען באנד ארום ארבעל און געפרעגט אויפ'ן גאָלאָווא. אין עטליכע מינוט ארום איז ער ארויסגעגאנגען פון דעם גאָלאָווא'ס צימער. שריידער איז אויך ארויסגעגאנגען, און זיין פּנים האָט זיך געביטען פון רויט צו ווייס.

„אן אויסעראָרדענטליכע זיצונג פון דער דומא!" האָט ער אויס־געשריען. „די מינוט!"

די זיצונג אינ'ם גרויסען זאאל איז גלייך איבערגעריסען געוואָ־רען.

„אלע מיטגליעדער פון דער דומא זאָלען קומען צו אן אויסער־אָרדענטליכער זיצונג!"

„וואָס איז?"

„איך ווייס ניט — זיי ווילען אונז ארעסטירען — זיי ווילען פונאנדערלאָזען די דומא — זיי ארעסטירען די מיטגליעדער ביים טהיר — " אזוינע ערקלעהרונגען האָבען זיך געהערט דאָ און דאָרט.

אין ניקאָלאיעווסקי זאאל איז געווען אזוי ענג, אז עס איז אפילו ניט געווען וואו צו שטעהן. דער גאָלאָווא האָט געמעלדעט, אז סאָל־דאטען שטעהען לעבען יעדער טהיר און לאָזען קיינעם ניט אריין און ארויס. א קאָמיסאר האָט געסטראשעט צו ארעסטירען און פונאנ־דערלאָזען די שטאָדט־דומא. א שטראָם היציגע רעדעס האָט זיך א גאָס געטהאָן פון צווישען די מיטגליעדער און אפילו פון דער גאלערעע. די פריי־ערוועהלטע שטאָדט־רעגירונג האָט ק י י נ ע ר ניט דאָס רעכט פונאנדערצולאָזען; די פּערזאָן פון דעם גאָלאָווא און די גלאסני איז אונבעריהרבאר; די טיראנען, די פּראָוואָקאטאָרס, די דייטשע אגענטען, טאָרען קיינמאָל ניט אנערקענט ווערען; און וואָס זיי סטראשען צו פונאנדערלאָזען אונז, זאָלען זיי, אדרבא, פּרואווען. נאָר איבער אונזערע טויטע קערפּערם וועלען זיי אריינקו־מען אין דעם זאאל. מיר וועלען שטארבען ווי די פארצייטיגע רוימי־

שע סענאטאָרס, ווען זיי האָבען מיט ווירדע געוואָרט אויף דעם אָנפאַל פון די גאָטהען...

עס ווערט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, אַז די נייעס זאָל תיכף טעלעגראַפירט ווערען צו די דומאַס און די זעמסטוואָס פון גאַנץ רוסלאַנד. עס ווערט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, אַז דער גאָלאָווא אָדער דער פאָרזיצענדער פון דער דומא קענען ניט האָבען קיין שום בעציהונגען מיט די פערטרעטער פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט אָדער מיט דעם אַזוי גערופענעם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען. עס ווערט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע אַרויסצולאָזען אַ נייעם אויפרוף צו דער בעפעלקערונג פון פעטראָגראַד און זי אויפ־פאָדערען צו פערטהיידיגען איהר ערוועהלטע שטאָדט־רעגירונג. עס ווערט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע צו בלייבען אין אַ פערמאַנענטע זי־צונג...

דערווייל קומט אַריין אַ גלאַסני און מעלדעט, אַז ער האָט אָקאָרשט טעלעפאָנירט אין סמאָלני, האָט איהם דער מיליטערישער רעוואָלו־ציאָנערער קאָמיטעט געזאָגט, אַז ער האָט ניט אַרויסגעגעבען קיין שום בעפעהלען אַרומצורינגלען די דומא און אַז די סאָלדאַטען וועלען צוריקגעצויגען ווערען...

ווען מיר זיינען געגאַנגען פון די טרעפ צום טהיר, האָט ריאַזאַנאָוו זיך אַריינגעריסען פון גאַס, שרעקליך אויפגערעגט.

„גאָט אין הימעל, ניין", האָט ער געענטפערט. „עס איז אַלעס אַ טעות. איך האָב געזאָגט דעם גאָלאָווא היינט אין דער פריה, אַז מיר וועלען ניט טשעפּען די דומא"...

אין גאַס איז שוין געוואָרען טונקעל. צוויי לאַנגע רייהען ציקליס־טען זיינען אָנגעקומען אויף זייערע מאַשינען מיט ביקסען אויף די פּלייצעס. זיי האָבען זיך אָבגעשטעלט, און דער עולם האָט זיי אַרומ־גערינגעלט און בעשאָטען מיט פראַגען.

„ווער זייט איהר, פון וואַנען קומט איהר?" האָט געפרעגט אַ דיקער אַלטער מאַן מיט אַ ציגאַר אין מויל.

„די 12טע אַרמעע. פונ'ם פראָנט. מיר זיינען געקומען אונטער־שטיצען די סאָוויעטען געגען דער פערפלוכטער בורזשואַזיע!"

„אה!" האָבען זיך דערהערט צאָרענדיגע געשרייען. „באָלשע־וויסטישע זשאַנדאַרמען! באָלשעוויסטישע קאָזאַקען!"

א ניעדעריטשקער אָפיציר אין א לעדערנעם מאַנטעל איז אַראָב־געלאָפּען פון די טרעפּ אין גאַס אריין. „דער גאַרניזאָן ענדערט זיין האַלטונג", האָט ער מיר אריינגעראַמט אין אויער. „עס הויבט זיך אָן דער סוף פון די באָלשעוויקעס. ווילט איהר זעהן, ווי אַזוי עס ענדערט זיך די שטימונג? קומט מיט מיר!" ער האָט זיך געלאָזט שנעל געהן איבער מיכאַילאָווסקי, מיר מיט איהם.

„וואָס פאַר א פּאָלק איז דאָס?"

„די בראָנעוויקעס..."

דאָס האָט טאַקי אויסגעזעהן גאַנץ ערנסט. די בראָנעוויקעס זיינען געווען די סאָלדאַטען פון די בעפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען. אָן זיי האָט זיך געווענדעט די גאַנצע לאַגע. ווער עס האָט געהאַט אויף זיין צד די בראָנעוויקעס, איז געווען דער הערשער פון פּעטראָגראַד. דער אָפיציר האָט געזאָגט:

„די קאָמיסאַרען פון דעם רעטונגס־קאָמיטעט און פון דער דומא האָבען זיך געשטעלט מיט זיי אין פערבינדונג. זיי האַלטען איצט א פערזאַמלונג, וואו זיי דאַרפען בעשליסען..."

„וואָס בעשליסען: אויף וועמעס צד צו קעמפּפען?"

„אָה, ניין, דאָס קען מען פון זיי ניט פערלאַנגען. זיי וועלען קיינ־מאָל ניט קעמפּפען געגען די באָלשעוויקעס. זאָלען זיי נאָר שטימען צו בלייבען נייטראַל — דאַן וועלען די יונקערס און קאָזאַקען — "

די טהיר פון דעם גרויסען מיכאַילאָווסקי מאַנעזש (רייט־שוהלע) איז געשטאַנען אָפען און האָט אויסגעזעהן ווי א שוואַרצע לאָך. צוויי וואַכליים האָבען אונז געפּרואווט אָבשטעלען, אָבער מיר האָבען זיך שנעל אריינגערוקט, ניט הערענדיג זייערע אונצופריעדענע טענות. אינ־וועניג האָט נאָר איין גרויסער עלעקטרישער לאָמפּ געברענט אונטער'ן באַלקען. דער ריעזיגער זאַאל איז געווען אָנגעפילט מיט שאָטענס. די שלאַנקע קאָלאָנען און די רייהען פענסטער זיינען צושוואומען געוואָרען אין דער פינסטער. אַרום און אַרום האָבען זיך קוים געזעהן די געשטאַל־טען פון די גרויסע מאָדנע בעשעפעניסען — די בעפּאַנצערטע אויטאָ־מאָבילען. איין מאַשין איז געשטאַנען אין מיטען זאַאל אָבגעטהיילט פון די איבריגע. אַרום איהר זיינען געווען פערזאַמעלט אַזוינע צוויי טויזענד גראָהליבע סאָלדאַטען. די גרופּע האָט אויסגעזעהן ווי פער־בלאָנדזשעט אין מיטען דער געוואַלדיגער קייזערליכער געביידע. אויפ'ן

דאך פון דער מאשין זיינען געזעסען אזוינע צעהן צוועלף מענשען, אָפיצירען, פּאַרזיצענדע פון סאָלדאטען־קאָמיטעטען און רעדנער. פון דעם מיטעלסטען טהורם האָט א סאָלדאט געהאַלטען א רעדע. דאָס איז געווען חאַנזשונאָוו, וועלכער איז דעם לעצטען זומער געווען פּרעזי־דענט פון דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס פון בראַנעוויקעס. ער איז געווען א שלאַנקער מאַן מיט אָפּיצערסקע עפּאָלעטען אויף זיין לעדערנעם מאַנטעל. ער האָט געהאַלטען א ווארימע רעדע פאר נייטראַליטעט.

„עס איז שרעקליך", האָט ער געזאָגט, „אז רוסישע מענשען זאָ־לען טויטען זייערע ברידער. עס טאָר ניט זיין קיין בירגער־קריעג צווי־שען סאָלדאטען, וואָס זיינען געשטאַנען אין געשלאָסענע רייהען געגען צאר און האָבען בעזיעגט דעם אויסוועניגסטען שונא אין היסטאָרישע מלחמות. וואָס קעהרען מיר, סאָלדאטען, זיך אָן מיט די אַלע צאַנקע־רייען פון פּאָליטישע פּארטייען? איך וויל ניט זאָגען, אז די פּראָוויזאָ־רישע רעגיערונג איז געווען א דעמאָקראַטישע רעגירונג. מיר ווילען ניט קיין קאָאַליציע מיט דער בורזשואזיע, — דאָס ניט, אָבער מיר מוזען האָבען א רעגירונג פון דער פעראייניגטער דעמאָקראַטיע, אז ניט איז רוסלאַנד פערשפּיעלט! מיט אזא רעגירונג וועלען מיר פערשפּאָרען בירגער־קריעג און מיר וועלען פערשפּאָרען, אז איין ברודער זאָל טויטען א צווייטען!"

עס האָט אויסגעזעהן, אז דער רעדנער רעדט צו דער זאך. דער גרויסער זאַאַל האָט אָבגעקלונגען מיט אויסרופען און אַפּלאָדיסמענטען.

א בלאַסער סאָלדאט מיט איינגעפאַלענע באַקען איז ארויפגעקראָ־כען אויפ'ן טהורם. „חברים", האָט ער געזאָגט, „איך קום פונ'ם רומע־נישען פראָנט צו זאָגען אייך אָהן טענות: מיר מוזען האָבען פריעדען! באַלדיגען פריעדען! ווער ס'קען אונז נאָר געבען פריעדען, צו די באָלשעוויקעס צו א נייע רעגירונג, וועלען מיר זיין מיט זיי. פריעדען! מיר ביים פראָנט קענען מעהר ניט קעמפּפען. מיר קענען ניט קעמפּפען ניט געגען די דייטשען, ניט געגען רוסען —" דער סאָלדאט איז אראָבגעשפּרונגען. אומרוהיגע קולות האָבען זיך געלאָזט הערען איבער דער מאַסע. עפּעס א מין פיינליכע שטימונג האָט זיך געפיהלט ארום און ארום. ווען א מענשעוויק־אָבאָראָנעץ האָט געפּרואווט טענה'ן, אז מען דאַרף פאָרטזעצען דעם קריעג ביז די אַליאירטע וועלען זיעגען, האָט זיך דערפיהלט א צאָרענדיגע כוואַליע.

„איהר רעדט ווי קערענסקי", — האָט אַ גראָבע שטימע אויסגע־שריען.

אַ דעלעגאַט פון דער דומא איז אויפגעשטאַנען. ער האָט גערעדט פאַר נייטראַליטעט. די סאָלדאַטען האָבען זיך איינגעהערט, אָבער פון צייט צו צייט געוואָרטשעט. זיי האָבען געפיהלט: ער איז ניט זייערער. קיינמאָל האָב איך ניט געזעהן אַזא אָנגעשטרענגטע פערזאַמלונג. מענ־שען האָבען טאַקע געוואָלט פערשטעהן די לאַגע, געוואָלט בעשליסען מיט שכל. זיי זיינען געשטאַנען אונבעוועגליך, געקוקט דעם רעדנער אין מויל אריין מיט אַ שרעקליכער אויפמערקזאַמקייט, זייערע שטערענס האָבען זיך געקנייטשט פון שווערע טראַכטען, שוויס האָט זיך בעוויזען אויף זייערע פנים׳ער. גרויסע ריעזען מיט אונשולדיגע קלאָהרע קינ־דערשע אויגען און מיט פנים׳ער פון עפּישע קריעגס־לייט...

אַ באָלשעוויק האָט גערעדט. איינער פון זייערע אייגענע. גע־רעדט מיט קראַפט, מיט האַס. ער איז זיי ניט בעסער געפעלען, ווי דער פריהערדיגער רעדנער. ער האָט ניט אויסגעדריקט זייער שטימונג. אויף איין מינוט האָבען זיי זיך דערהויבען איבער דעם אַלל־טעגליכען געדאַנקען־גאַנג. זיי האָבען געטראַכט וועגען רוסלאַנד, וועגען סאָציאַ־ליזם, וועגען דער וועלט. אַקוראַט ווי אָן זיי וואָלט זיך געוועגדעט צו די רעוואָלוציע זאָל לעבען, צו שטאַרבען...

אַ רעדנער נאָך אַ רעדנער האָבען בעהאַנדעלט די פראַגע. אמאָל האָט געהערשט אָנגעשטרענגטע שטילקייט, אמאָל האָבען אויסגעבראָכען שטימען פון צופריעדענהייט, פון כעס. זאָל מען ארויסטרעטען אָדער ניט? חאַנזשונאָוו האָט ווידער גערעדט. ער איז אַ סימפּאַטישער מענש מיט ווייכע מאַניערען. אָבער איז ער דען ניט אַן אָפיציר, אַן אָבאָראָנעץ, כאָטש ער רעדט פון פריעדען? אָט איז אַן ארבייטער פון וואַסילעאָסטראָווסקי שטאָדט־טהייל. צו איהם רופען זיי: „קענט איהר, ארבייטער, אונז געבען פריעדען?" לעבען אונז האָבען עטליכע אָפיצירען און אַ פּאָר סאָלדאַטען געבילדעט אַ מין גרופּע צו אפּלאָדירען די נייטראַליסטען. זיי האָבען נאָכאַנאַנד געשריען: „חאַנזשונאָוו, חאַנזשונאָוו!" ווען אַ באָלשעוויק האָט געפּרואווט רעדען, האָבען זיי געפייפט.

די קאָמיטעטשיקעס און די אָפיצירען אויפ׳ן דאַך פונ׳ם אויטאָ־מאָביל האָבען עפּעס אָנגעהויבען דיסקוטירען צווישען זיך מיט גרויס

היץ. דער עולם אין זאאל האָט אָנגעהויבען שרייען, אז מען זאָל דערצעהלען וועגען וואָס זיי ריידען. די גרויסע מאסע האָט זיך גע־נומען וויעגען אהין און אהער. א סאָלדאט האָט זיך ארויסגעדרעהט פון די הענד פון אַן אָפיציר, וואָס האָט איהם געוואָלט צוריקהאַלטען. דער סאָלדאט האָט אויפגעהויבען זיין האנד.

„חברים", האָט ער אויסגעשריען, „טאָווארישטש קרילענקאָ איז דאָ און ער וויל צו אייך רעדען". די סאָלדאטען שרייען, פייפען, רופען: „פּראָסים! פּראָסים! דאָלאָי!" (מיר בעטען! מיר בעטען! ניעדער!) אינמיטען אָט דעם טומעל קריכט דער פאָלקס־קאָמיסאר פאר מיליטערישע אנגעלעגענהייטען ארויף איבער דער זייט פון דער מאשין. עטליכע מענשען העלפען איהם פון פאָרענט און פון הינטען. הענט שטרעקען זיך צו איהם פונ׳ם דאך פונ׳ם אויטאָמאָביל. ער שטעלט זיך אויף, שטעהט א מינוט, געהט דאן אריבער צו דעם ראדי־אטאָר, שטעלט אַן די הענד פּאַד באָקאָם, קוקט ארום און ארום און שמייכעלט. ער איז א ניעדריגער, מיט קורצע פיס, אָהן א היטעל, אָהן שום צייכענס אָדער מעדאַלען אויף זיין פאָרמע.

די גרופּע לעבען מיר שרייט נאָכאנאנד: „חאנזשונאָוו! מיר ווילען חאנזשונאָוו׳ן! ניעדער מיט איהם! שוייג! נ׳עדער מיט דעם פערדעטהער!" דער גאַנצער פּלאַץ זידט און שטורעמט. דער עולם הויבט זיך אָן ריהרען, עפּעס ווי א שטורם רוקט זיך פון אלע זייטען. מענשען מיט גרימיגע פּנים׳ער שטופּען זיך דורך נעהנטער.

„ווער וויל דאָס ארונטעררייסען די פערזאמלונג?" שרייען זיי. „ווער פייפט דאָ?" די גרופּע ווערט פונאנדערגעטהיילט, צושפּרייט זיך איבער׳ן זאאל און פערזאמעלט זיך שוין ניט מעהר...

„חברים־סאָלדאטען", הויבט קרילענקאָ אָן, און זיין שטימע איז הייזעריג פון מיעדקייט, „איך קען ניט גוט רעדען; עס טהוט מיר זעהר לייד; איך בין שוין ניט געשלאָפען פיער נעכט...

„איך דארף אייך ניט דערצעהלען, אז איך בין א סאָלדאט. איך דארף אייך ניט דערצעהלען, אז איך וויל פריעדען. וואָס איך מוז אייך יא זאָגען איז, אז די באָלשעוויסטישע פּארטיי, וועלכע האָט אָקאָרשט געוואונען אין דער ארבייטער־ און סאָלדאטען־רעוואָלוציע מיט אייער הילף און מיט דער הילף פון אלע איבעריגע מוטהיגע חברים, וועלכע האָבען אויף אייביג געבראָכען די קראפט פון דער בלוט־דורש־

טיגער בורזשואזיע, — אז אַט די פּאַרטיי האָט פערשפּראָכען זיך ווענדען מיט א פריעדענס־פּאָרשלאָג צו אַלע פעלקער, און זי האָט עס טאַקע שוין געטהאָן אויך, היינט!״ טומעלדיגע אַפּלאָדיסמענטען.

„מען בעט אייך בלייבען נייטראַל, בלייבען נייטראַל אין אזא צייט, ווען די יונקערס און די טויט־באַטאַליאָנען זיינען נ י ט נייט־ראַל, ווען זיי שיסען אויף אונז אין די גאַסען און ווילען ברענגען קיין פּעטראָגראַד ענטוועדער קערענסקין אָדער אַן אַנדערען פון דער באַנדע. קאַלעדין רוקט זיך פון׳ם דאָן. קערענסקי קומט פון׳ם פראָנט. קאָר־נילאָוו אָרגאַניזירט זיינע טעכינצעס כדי איבערצו׳חזר׳ן זיין פּראָבע פון לעצטען אויגוסט. די אַלע מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלו־ציאָנערען, וועלכע בעטען אייך איהר זאָלט פערהיטען א בירגער־קריעג — ווי האָבען זיי איינגעהאַלטען זייער מאַכט ביז אַהער אויב ניט דורך א בירגער־קריעג? וואָס איז דען ביי אונז פּאָרגעקומען פון יולי אָן, אויב ניט א בירגער־קריעג? און פערגעסט ניט, אז אין דעם קריעג זיינען זיי געשטאַנען און שטעהען נאָך איצט אויף דעם צד פון דער בורזשואזיע!

„ווי קען איך אייך איינרעדען, אויב איהר האָט שוין אַנגענומען א בעשלום? די פראַגע איז זעהר איינפאַך. פון איין זייט קערענסקי, קאַלעדין, קאָרנילאָוו, די מענשעוויקעס, סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנע־רען, קאַדעטען, דומאַס, אָפּיצירען — זיי דערצעהלען אייך, אז זייערע כוונות זיינען צו גוטען! פון דער אַנדערער זייט זעהט איהר די אַרבייטער, די סאָלדאַטען, די מאַטראָזען, די אָרימסטע פּויערים. די רעגיערונג איז אין אייערע הענד. איהר זייט די בעלי בתים פון דער לאַגע. גרויס רוסלאַנד איז אייערס. ווילט איהר עס אָבגעבען צוריק?״

קרילענקאָ, האָט מען געקענט זעהן, שטעהט קוים אויף די פיס. ער מוז אָנשטרענגען זיין לעצטען ווילען. אָבער ניט קוקענדיג אויף זיין מיעדקייט האָט דאָס טיעפע געפיהל ארויסגעקלונגען פון זיינע ווערטער. צום שלוס האָט ער זיך אָנגעהויבען וואַקלען, ער איז כמעט אומגעפאַלען. א הונדערט הענד האָבען זיך אויפגעהויבען צו העלפען איהם. מען האָט איהם ארונטערגענומען פון׳ם אויטאָמאָביל, און אַלע ווינקלען פון׳ם גרויסען זאַאל האָבען אָבגעקלונגען בעגייסטערטע שטימען.

חאנזשונאָוו האָט ווידער געוואָלט נעהמען דאָס וואָרט, אָבער פון אַלע זייטען האָט מען געשריען: „אַבשטימען!“ „אַבשטימען! אַבשטימען!“ ענדליך האָט ער נאָכגעגעבען און פאָרגעלייענט זיין רעזאָלוציע, אַז די בראָנעוויקעס זאָלען צוריקציהען זייערע פערטרעטער פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט און זיך ערקלעהרען נייטראַל אין דעם איצטיגען בירגער־קריעג. די וואָס זיינען פאַר דער רעזאָלוציע, האָט ער געזאָגט, זאָלען געהן רעכטס; די וואָס זיינען געגען, זאָלען געהן לינקס. אַ רגע האָט דער עולם זיך ווי געוואַקעלט, ווי אויף עפּעס שטיל געוואַרט. נאָכדעם האָט די מאַסע זיך אָנגעהויבען וויעגען, מען האָט זיך גערוקט שנעלער און שנעלער לינקס, זיך אָנגעשטויסען איינער אָן אַנדערען. הונדערטער הויכע געזונדע סאָלדאַטען האָבען ווי איין גרויסע כוואַליע זיך גערוקט איבער דער שמוציגער פאָדלאָגע צווישען די טונקעלע שאָטענס. לעבען אונז איז געבליבען אַ גרופּע פון אַ 50 מענשען, איינגעשפּאַרטע אָנהענגער פון דער רעזאָלוציע. ווען דער זאַאַל האָט געגומען הילכען מיט זיעגרייכע געשריען, האָבען זיי זיך אויסגעקירעוועט און שנעל פערלאָזען דעם מאַנעזש. אייניגע פון זיי האָבען אַזוי אויף אייביג פערלאָזען די רעוואָלוציע...

שטעלט אייך פאָר, אַז דער זעלביגער קאַמפּף האָט זיך איבערגעחזר'ט אין יעדער קאַזאַרמע, אין יעדער שטאָדט, אין יעדען ראַיאָן, איבער'ן גאַנצען פראָנט, איבער גאַנץ רוסלאַנד. שטעלט אייך פאָר די אַלע נים־דערשלאָפענע קרילענקאָס, ווי זיי האַלטען וואַך איבער די פּאָלקען, ווי זיי איילען פון פּלאַץ צו פּלאַץ, טענה'ן, בעטען זיך, סטראַשען. שטעלט אייך פאָר, אַז דאָס זעלביגע קומט פאָר אין אַלע אָרטיגע פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען, אין די פאַבריקען, אין די דערפער, אויף אַלע קריעגס־שיפען פון דעם ווייט פונאַנדערגעוואָרפענעם רוסישען פלאָט. שטעלט אייך פאָר הונדערטער טויזענדער רוסען, הערענדיג רעדנער איבער דעם גאַנצען געוואַלדיגען לאַנד, הונדערטער טויזענדער ארבייטער, פּויערים, סאָלדאַטען, מאַטראָזען, וואָס יעדער טהוט זיך אָן דעם גרעסטען כח צו פערשטעהן און צו וועהלען דעם ריכטיגען וועג. יעדער איינער דענקט מיט אַלע זיינע קרעפטען — און נאָכדעם נעהמט מען אָן אַן איינשטימיגען בעשלוס. אָט דאָס איז געווען די רוסישע רעוואָלוציע.

אין סמאָלני איז דער נייער ראַטה פון פאָלקס־קאָמיסאַרען ניט געזעסען ליידיג. דער ערשטער בעפעהל איז שוין געווען אין דרוק. מען האָט איהם געזאָלט פענאָנדערשפּרייטען די זעלביגע נאַכט איבער דער שטאָדט אין טויזענדער עקזעמפּלאַרען און מען האָט איהם געלאָזט פונאַנדערשיקען אין גרויסע פּעק מיט אַלע צוגען, וואָס געהען קיין דרום און קיין מזרח.

דאָס איז זיין טעקסט:

„אינ׳ם נאָמען פון דער רעגירונג פון דער רוסישער רעפּובליק, אויסגעקליבען דורך דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון אַרבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען, מיט דעם אַנטהייל פון פּויערים־דעפּוטאַטען, בעפעהלט דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען:

„1) די וואַהלען צו דער גרינדונגס־פערזאַמלונג זאָלען פאָרקומען דעם בעשטימטען טאָג, דעם 12טען נאָוועמבער.

„2) אַלע וואַהל־קאָמיסעס, אָרגאַנען פון אָרטיגער זעלבסט־פערוואַלטונג, סאָוויעטען פון אַרבייטער־, סאָלדאַטען־ און פּויערים־דעפּוטאַטען, ווי אויך די סאָלדאַטען־אָרגאַניזאַציעס ביים פראָנט, זאָלען אָנשטרענגען אַלע זייערע כחות צו גאַראַנטירען פרייע און אָרדענטליכע וואַהלען אין דעם בעשטימטען טאָג.

„אין נאָמען פון דער רעגירונג פון דער רוסישער רעפּובליק,

פאָרזיצענדער פונ׳ם ראַטה פון פאָלקס־קאָמיסאַרען

וולאַדימיר אוליאַנאָוו — לענין.

אין דער שטאָדט־דומא האָט זיך געטהאָן חושך. ווען מיר זיינען אַריינגעקומען אַהינצו, האָט גראד גערעדט אַ מיטגליעד פון דעם ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק. דער ראַטה זאָגט ער, איז ניט פונאַנדערגעלאָזט. ער האָט נאָר ניט די מעגליכקייט פאָרטצוזעצען זיין אַרבייט, וואָרום ער האָט ניט קיין פּלאַץ וואו זיך צו פערזאַמלען. דערווייל האָט דער קאָמיטעט פון סטאַרשינעס (עלטערע) פון דעם ראַטה בעשלאָסען זיך פעראייניגען מיט דעם רעטונגס־קאָמיטעט... איך מוז דאָ בעמערקען, אַז דאָס איז דאָס לעצטע מאָל, וואָס די געשיכטע דערמאָהנט דעם ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק...

עס ציהט זיך אַ רייהע פון אַלט־בעקאַנטע רעדנער: דעלעגאַטען פון די מיניסטעריומס, פון דעם אַלל־רוסישען אייזענבאַהן־פער־

איין, פון דעם פּאָסט־ און טעלעגראַפען־פעראיין. דאָס הונדערטסטע מאָל חזר׳ט מען איבער דעם אַלטען בעשלוס ניט צו אַרבייטען מיט די באָלשעוויסטישע באַנדיטען. אַ יונקער, אָקאַרשט אָנגעקומען פונ׳ם ווינטער־פּאַלאַץ, דערצעהלט אַ פּראַכטפאָלע געשיכטע וועגען זיין העלדישקייט און דער העלדישקייט פון זיינע חברים און בעשרייבט די מיאוס׳ע טהאַטען פון דער רויטער גוואַרדיע. דער עולם שלינגט זיינע ווערטער ווי הייליגען אמת. אימיצער לייענט אויף אַ קול דעם בעריכט פון דער סאָציאַל־רעוואָלוציאָנערער צייטונג „נאַראָד” וועגען דעם שאָדען, וואָס מען האָט אָנגעמאַכט אין ווינטער־פּאַלאַץ. דער שאָדען זאָל בעטרעפען פינף הונדערט טויזענד רובעל. די צייטונג בעשרייבט באריכות די צערשטערונגען און רויבערייען...

אַלע מאָל קומט אַ קוריער פונ׳ם טעלעפאָן און מעלדעט נייעס. מען האָט ארויסגעלאָזט פון טורמע די פיער סאָציאַליסטישע מיניסטאָרען. קרילענקאָ איז אָוועקגעפאָהרען אין פּעטראָפּאַוולאָווסקע פעסטונג צו דערצעהלען אַדמיראַל ווערדערעווסקי, אַז קיינער איז ניט געבליבען אין פלאָט־מיניסטעריום; קרילענקאָ האָט איהם געבעטען אינ׳ם נאָמען פון רוסלאַנד, אַז ער זאָל איבערנעהמען די קאָמאַנדע איבער׳ן פלאָט אונטער דער אויפזיכט פון דעם ראטה פון פאָלקס־קאָמיסאַרען; דער אַלטער ים־העלד זאָל האָבען אָנגענומען דעם פּאָרשלאַג... קערענסקי מאַרשירט קיין צפון פון גאַטשינאַ, די באָלשעוויסטישע גאַרניזאָנען טרעטען פאַר איהם אָב. סמאָלני האָט אַרויסגעלאָזט אַן אַנדער בעפעהל, וואָס פערגרעסערט דאָס רעכט פון די שטאָדט־דומאס צו זאָרגען וועגען שפּייז פאַר דער בעפעלקערונג.

דאָס לעצטע שטיקעל נייעס רופט אַרויס אַ שטיקעל אונצופריעדענהייט. ער, לענין, דער טיראַן, דער באַנדיט, וועמעס קאָמיסאַרען האָבען פגערכאַפּט דעם שטאָדט־גאַראַזש, אַריינגעדרונגען אין די שטאָדט־מאַגאַזינען, זיך געמישט אין דער אַרבייט פון די שטאָדט־קאָמיטעטען און אין דער פונאַנדערטהיילונג פון שפּייז־פּראָדוקטען, — ער האָט דאָס די העזה צו בעשטימען, וואָס עס זאָל טהאָן און וואָס עס זאָל ניט טהאָן די פרייע, אונאבהענגיגע, אויטאָנאָמע שטאָדט־רעגירונג! איין גלאַסני דראָהט מיט דער פויסט און שלאָגט פּאָר, אַז מען זאָל איבערהויפט ניט דערלאָזען קיין שפּייז אין שטאָדט אריין,

אויב די באָלשעוויקעס האָבען די העזה צו מישען זיך אין דער ארבייט פון די שפּייז־קאָמיטעטען. אן אנדערער, א פערטרעטער פון דעם ספּעציעלען שפּייז־קאָמיטעט, מעלדעט, אז די לאַגע איז זעהר טרויעריג, קיין שפּייז איז ניטאָ. ער שלאָגט פאָר, אז מען זאָל פונאנדערשיקען שלוחים צו ברענגען וואָס מעהר שפּייז־צוגען אין שטאָדט אריין.

דיעראָנענקאָ מעלדעט דראמאטיש, אז דער גארניזאָן איז ניט זיכער. דער סעמיאָנאָווסקי פּאָלק האָט שוין בעשלאָסען צו פאָלגען די בעפעהלען פון די סאָציאַליסטען רעוואָלוציאָנערען; די מאַטראָזען פון די טאָרפּעדאָ־שיפען אויף דער נעווא וואַקלען זיך. מען בעשטימט תיכף זיבען מיטגליעדער, זיי זאָלען פאָרטזעצען די פּראָפּאגאנדאָ.

דער אלטער גאָלאָווא געהט ארויף אויף דער טריבונע: „חברים און בירגער! אָקאָרשט ווער איך געוואָהר, אז די ארעסטירע אין פּעטראָפּאווּלאָווסקער פעסטונג געפינען זיך אין גרויס סכנה. פעהר־צעהן יונקערם פון דער פּאוולאָווסקער שוהל האָבען די באָלשעוויסטישע וועכטער אויסגעטהאָן נאַקעט און געפּייניגט. איינער איז אראָב פון זינען. זיי סטראשען, אז זיי וועלען לינטשען די מיניסטאָרען!“ שטורעמס פון שרעק און עמפּערונג הויבט זיך אויף אין זאאל. די שטימונג ווערט נאָך הייסער, ווען א ניעדריגע דיקליכע פרוי אין גראָהע קליידער פארלאנגט דאָס וואָרט און הויבט אויף איהר הארטע מעטאַ־לענע שטימע. דאָס איז געווען ווערא סלוצקאיא, אן אלטע רעוואָ־לוציאָנערקע און א באָלשעוויסטישער מיטגליעד פון דער דומאַ.

„דאָס איז א ליגען און א פּראָוואָקאציע!“ שרייט זי אויס, ניט קוקענדיג אויפ'ן שטראָם פון זידלערייען. „די רעגירונג פון ארבייטער און פויערים, וועלכע האָט אָבגעשאַפט טויט־שטראָף, קען ניט ערלויבען אזוינע מעשים. מיר פערלאנגען, אז די געשיכטע זאָל תיכף אונטער־זוכט ווערען, און אויב עס איז אין איהר דאָ כאָטש א שפּור פון אמת, וועט די רעגירונג באלד אָננעהמען ענערגישע מיטלען!“

מען בעשטימט אויפ'ן שטעל א קאָמיסיע פון פערטרעטער פון אלע פאַרטייען צוזאמען מיט'ן גאָלאָווא און מען שיקט זיי אוועק אין פּעטראָפּאוולאָווסקע פעסטונג צו אונטערזוכען די געשיכטע. בשעת מיר פערלאָזען דעם זאאל, האלט די דומאַ אין בעשטימען אן אנדער קאָמיסיע — צו בעגעגענען קערענסקי'ן און זעהן אויסמיידען בלוט־פארגיסונג, ווען ער וועט אריינקומען אין פּעטראָגראַד...

עס איז געווען ארום האלבע נאכט, ווען אונז איז געלונגען אבצור־נארען די וועכטער און אריינגעהן דורכ'ן טויער אין דער בעריהמטער פעסטונג. אין הויף האבען דא און דארט געבלישטשעט שוואכע עלעקטרישע לאמפען. אין איין זייט האט זיך געהויבען די קירכע, וואו עס ליעגען בעגראבען די רוסישע צארען. מיר זיינען פארבייגעגאנ־גען לעבען דינעם הויכען טהורם, וואו די גלעקער האבען שוין נאך דער רעוואלוציע עטליכע חדשים נאכאנאנד ניט געשפיעלט אלע טאג דעם רוסישען הימן „באזשע, צאריא כראני" (גאט, היט דעם קייזער). אין הויף איז קיינער ניט געווען. אין די פענסטער האט זיך זעלטען וואו געזעהן א ליכט. טאמער האבען מיר זיך אנגעשטויסען אן א טונקעלע פיגור, האט זי אונז געוועהנליך געענטפערט: „יא ניע זנאיו" (איך וויים נימ).

לינקס האט זיך געצויגען דער ניעדריגער טונקעלער טרובעטסקאי באסטיאן, דער לעבעדיגער קבר, אין וועלכען אזוי פיעל פרייהייטס מארטירער האבען פערלארען זייער לעבען אדער זייער פערשטאנד אין די טעג פון זעלבסט־הערשאפט, אין וועלכען די פראוויזארישע רעגירונג האט שפעטער פערשפארט דעם צאר'ס מיניסטארען, און אין וועלכען די באלשעוויקעס האבען איצט פערשפארט די מיניסטארען פון דער פראוויזארישער רעגירונג.

א פריינדליכער מאטראז האט אונז געוויזען דעם וועג צו דער קאנצעלאריע פון דעם קאמענדאנט, — א קליין שטיבעל ניט וויים פון דער פאבריק, וואו מען שמידט געלד. א האלב טוץ רויטע גווארדייצעס, מאטראזען און סאלדאטען זיינען געזעסען אין א הייסען רויכיגען צימער ארום א פרעהליך־זידענדיגען סאמאוואר. זיי האבען אונז זעהר פריינדליך בעגריסט און אנגעבאטען גלעזער טהעע. דער קאמענ־דאנט, האבען זיי געזאגט, איז ניטא: ער איז אוועק מיט א קאמיסיע סאבאטאזשניקעס פון דער שטאדט־דומא, וואס האבען דערצעהלט מעשיות, אז מען האט געטויטעט עפעס יונקערס. קענטיג, די גע־שיכטע האט ביי די סאלדאטען אויסגעזעהן זעהר לעכערליך. אין א ווינקעל צימער איז געזעסען עפעס א נפש מיט א פליכעוואטען קאפ, אין א פראק און אין א רייכען פוטער. ער האט געביסען זיינע וואנצעס און געקוקט ארום און ווי א מויז אין א פאסטקע. מען האט איהם נאר וואס ארעסטירט, האט מען מיר געזאגט. דער

סאָלדאַט האָט אַ קוק געטהאָן אויף איהם און בעמערקט פאַרבייגעהענ־דיג, אַז דאָס איז אַ מיניסטער אָדער אַן אַנדער חיה פון דעם זעלביגען סאָרט. עס האָט אויסגעזעהן, אַז דער מאַן הערט ניט וואָס מען רעדט, אַזוי איבערגעשראָקען איז ער געווען, כאָטש די סאָלדאַטען האָבען איהם ניט אַרויסגעוויזען קיין שום פיינדשאַפט. איך בין צו איהם צוגעגאַנגען און געזאָגט אַ פּאָר ווערטער אויף פראַנצויזיש. „גראַף טאָלסטאָי", האָט ער געענטפערט און זיך שטייף אַ נייג געטהאָן. „איך וויים ניט פאַר וואָס מען האָט מיך אַרעסטירט. איך בין געגאַנגען אַהיים איבער דער טראָיצקי בריק, ווען אָט די — אָט די ברואים — האָבען מיך פערהאַלטען. איך בין געווען אַ קאָמיסאַר פון דער פּראָ־וויזאָרישער רעגירונג, פערבונדען מיט דעם גענעראַל־שטאַב, אָבער איך בין בשום אופן ניט געווען קיין מיטגליעד פון דער רעגירונג..."

„לאָזט איהם אָב", האָט געזאָגט אַ מאַטראָז, „ער איז ניט שעדליך".

„ניין", האָט געענטפערט דער סאָלדאַט, וואָס האָט איהם אַרעס־טירט. „מיר מוזען פרעגען דעם קאָמענדאַנט".

„אָה, דער קאָמענדאַנט!" האָט דער מאַטראָז אָבגעענטפערט מיט פעראַכטונג, „צוליעב וואָס האָבען מיר געמאַכט אַ רעוואָלוציע? צו פאָלגען די אָפיצירען, ווי אין די אַלטע גוטע צייטען?"

אַ פּראָפּאָרשטשיק פון דעם פּאַוולאָווסקי פּאָלק האָט אונז דער־צעהלט, ווי אַזוי דער אויפשטאַנד האָט זיך אָנגעהויבען. „דער פּאָלק האָט געהאַלטען וואַך ביים גענעראַל־שטאַב אין דער נאַכט אויפ'ן זעקס־טען נאָוועמבער. איך און איינינע פון מיינע חברים זיינען געשטאַנען אויף דער וואַך. איוואַן פּאַוולאָוויטש און נאָך איינער, איך געדענק ניט זיין נאָמען, האָבען זיך בעהאַלטען הינטער די פאָרהאַנגען אין דער זאַאל, וואו דער שטאַב האָט אָבגעהאַלטען אַ זיצונג. נו, האָבען זיי געהערט זעהר אינטערעסאַנטע זאַכען. למשל, זיי האָבען געהערט, אַז מען האָט געהייסען ברענגען ביינאַכט קיין פּעטראָגראַד די יונקערם פון גאַטשינאַ, מען האָט געהייסען די קאָזאַקען זיך גרייטען צו מאַרשי־רען אין שטאָדט אַריין אין דער פריה... מען האָט געזאָלט פאַר־נעהמען די וויכטיגסטע פונקטען אין פּעטראָגראַד נאָך איידער עס וועט ווערען ליכטיג. ווייטער האָט זיך געהאַנדעלט וועגען עפענען די בריקען. אָבער אַז זיי האָבען אָנגעהויבען שמועסען וועגען אַרומ־רינגלען סמאָלני, האָט איוואַן פּאַוולאָוויטש שוין מעהר ניט געקענט

אויסהאַלטען. גראד אין דער מינוט האָבען אַ סך סאָלדאַטען און אָפיצירען זיך געדרעהט אהין און אהער, האָט ער זיך ארויסגערוקט פונ׳ם צימער און איז אראָבגעגאַנגען אין דער וואָך־שטוב. דעם אנדערען האָט ער געלאָזט אויבען, כדי ער זאָל הערען וואָס ס׳וועט איהם געלינגען.

„איך פערזענליך האָב שוין פריהער געהאַט אַ חשד, אַז עפּעס איז דאָ ניט גלאַט. אַלעמאָל זיינען אָנגעקומען אויטאָמאָבילען אָנגעפּאַקט מיט אָפיצירען, און אַלע מיניסטאָרען זיינען געווען אין שטאַב. איוואַן פּאוולאָוויטש האָט מיר דערצעהלט, וואָס ער האָט געהערט. עס איז געווען האַלב דריי פּאַרטאָג. דער סעקרעטער פון דעם פּאָלקאָווע קאָמיטעט איז געווען אויפ׳ן פּלאַץ, האָב איך איהם דערצעהלט און געפרעגט וואָס מיר זאָלען טהאָן.

„ארעסטיר יעדען איינעם, ווער עס קומט אָן אָדער ווער עס געהט ארויס!“ האָט ער געזאָגט. האָבען מיר טאַקע אָנגעהויבען אַזוי צו טהאָן. אין משך פון אַ שעה האָבען מיר שוין געהאַט עטליכע אָפיצירען און אַ פּאָר מיניסטאָרען. אַלע האָבען מיר גלייך אוועקגעשיקט אין סמאָלני. דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט איז אָבער נאָך ניט געווען גרייט; ער האָט ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן. באַלד איז אָנגעקומען אַ בעפעהל, אַז מיר זאָלען אַלעמען ארויסלאָזען און קיינעם מעהר ניט ארעסטירען. מילא, זיינען מיר אוועקגעפאָהרען אין סמאָלני און מיר האָבען גע׳טענה׳ט, דאַכט זיך, מעהר ווי אַ שעה, ביז דער קאָמיטעט האָט ענדליך איינגעזעהן, אַז מען מיינט טאַקי קריעג. ערשט ארום 5 אַ זייגער האָבען מיר זיך אומגעקעהרט צוריק אין שטאַב. אָבער דעמאָלסט איז שוין כמעט קיינער ניט געווען. פונדעסטוועגען האָבען מיר נאָך עטליכע פערכאַפּט, און דער גאַרניזאָן איז שוין געווען גרייט...“

אַ רויטער גוואַרדייעץ פון וואסיליאָסטראָוו האָט באריכות דערצעהלט, וואָס עס האָט זיך געטהאָן אין יענעם טהייל פון דער שטאָדט אין דעם גרויסען טאָג פון אויפשטאַנד. „מיר האָבען ניט געהאַט קיין מאשין־ביקסען אין יענע מקומות“, האָט ער געזאָגט מיט אַ שמייכעל. „פון סמאָלני האָבען מיר קיין ביקסען ניט געקענט בעקומען. טאָוואַרישטש זאַלקינד, אַ מיטגליעד פון דעם צענטראַל־ביוראָ פון דער ראַיאָנע דומא, דערמאָהנט זיך פּלוצלונג, אַז עס איז דאָ אַ מאשין־

ביקס אין דער קאנצעלאריע פון דעם ביורא. די מאשין־ביקס האט מען געהאט פערכאפט ביי די דייטשען. נו, בין איך מיט נאך איינעם אוועקגעגאנגען אין קאנצעלאריע. גראד האבען די מענשעוויקעס און סאציאליסטען רעוואלוציאנערען דארט געהאט א זיצונג. מילא, עפענען מיר די טהיר און מארשירען אריין אינעוועניג, זעהען מיר ווי די חברה זיצען ארום טיש, צוועלף אדער פופצעהן. מיר זיינען סך הכל זאלבעדריט. אז זיי האבען אונז דערזעהן, האבען זיי אויפגעהערט רעדען און נאר אנגעשטעלט אויף אונז די אויגען. מיר זיינען גלייך אריבערגעגאנגען אין אנדערען עק צימער, פונאנדערגעשרויפט די מאשין־ביקס, טאווארישטש זאלקינד האט גענומען איין טהייל, איך האב גענומען אן אנדערען, מיר האבען זי אויפגעהויבען אויף די פלייצעס און מארש — קיין לעבעדיגער מענש האט אונז א ווארט ניט געזאגט!"

„ווייסט איהר, ווי אזוי מען האט פערכאפט דעם ווינטער־פאלאץ?" האט א דריטער, א מאטראז, געפרעגט. „עס איז געווען ארום 11 א זייגער, ווען מיר זיינען געוואהר געווארען, אז אויף דער נעווא־זייט איז ניטא מעהר קיין יונקערס. האבען מיר אויפגעבראכען די טהירען און איינציגווייז אדער אין קליינע גרופקעס זיך אריינגעגנב'עט איבער די טרעפ. ווען מיר זיינען ארויף אויבען, האבען די יונקערס אונז פערהאלטען און אבגענומען אונזערע ביקסען. אבער אונזערע חברה זיינען אלץ געגאנגען איינער נאכ'ן צווייטען ביז אונזער צאהל איז געווארען גרעסער ווי די צאהל פון די יונקערס. וואס האבען מיר געטהאן? מיר האבען זיך אויסגעדרעהט און צוגענומען ביי די יונקערס די ביקסען..."

ווי מיר האבען אזוי גערעדט איז אריינגעקומען דער קאמענדאנט א פרעהליכער, א לעבעדיגער יונגער אונטער־אפיציר מיט איין ארעם אין א באנדאזש און מיט טיפע רעדער אונטער די אויגען — סמנים פון א סך שלאפלאזע נעכט. זיין אויג איז קודם כל געפאלען אויפ'ן ארעסטירטען, וועלכער האט תיכף אנגעהויבען ערקלעהרען ווער ער איז.

„אה, יא", האט דער קאמענדאנט איהם איבערגעשלאגען. „איהר זענט געווען איינער פון דעם קאמיטעט, וועלכער האט זיך אבגעזאגט איבערצוגעבען דעם שטאב מיטוואך ביי טאג. פונדעסטוועגען דארפען מיר אייך ניט, בירגער! ענטשולדיגט" — ער האט געעפענט די

טהיר און א מאך געטהאָן גראף טאָלסטאָי׳ען מיט דער האנד, אז ער זאָל געהן. אייניגע פון די אַנוועזענדע, דערהויפּט די רויטע גוואר־דיעצעס, האָבען אונצופריעדען געברומט, און דער מאַטראָז האָט מיט נצחון אויסגערופען: „אהא, וואָס האָב איך דיר געזאָגט?״

דער קאָמענדאַנט האָט זיך איצט געווענדעט צו צוויי סאָלדאַטען. דאָס איז געווען אַ קאָמיטעט, וואָס דער גארניזאָן פון דער פעסטונג האָט זיי אויסגעקליבען און געשיקט צו איהם מיט אַ פּראָטעסט. די ארעס־טאַנטען, האָבען זיי געזאָגט, בעקומען פּונקט אַזויפיעל שפּייז, ווי די וועכטער. עס איז אָבער דאָ ווענינ שפּייז, און אַלע זיינען הונגעריג. „פּאר וואָס זאָל מען אַזוי גוט בעהאַנדלען די קאָנטר־רעוואָלוציאָנע־רען?״

„מיר זיינען רעוואָלוציאָנערען, חבר, ניט קיין באַנדיטען״, האָט דער קאָמענדאַנט געענטפערט. דאָן האָט ער זיך געווענדעט צו אונז. מיר האָבען איהם דערצעהלט וועגען די קלאַנגען, אַז מען פּייניגט די יונקערס און אַז מען סטראַשעט די מיניסטאָרען מיט׳ן טויט. אפשר וואָלטען מיר געקענט, פרעגען מיר, זעהן די ארעסטירטע כדי מיר זאָלען קענען דערצעהלען דער וועלט?

„איך וועל ניט געהן נאָכאַמאָל וועקען די ארעסטאַנטען. איך בין אָקאָרשט געצוואונגען געווען זיי אויפצואוועקען. האָבען זיי גע־גלויבט, אַז מיר געהען זיי פּייניגען אָדער טויטען... די מעהרסטע יונקערס האָבען מיר שוין סיי ווי סיי בעפרייט, און די איבעריגע וועלען מיר בעפרייען מאָרגען.״ דער קאָמענדאַנט האָט זיך שנעל אָבגעדרעהט פון אונז.

„קענען מיר אפשר רעדען מיט דער קאָמיסיע פון דער דומע?״

דער קאָמענדאַנט האָט זיך געהאַט אָנגעגאָסען אַ גלאָז טהעע. ער האָט אַ שאָקעל געטהאָן מיט׳ן קאָפּ. „זיי זיינען נאָך אין זאאל״, האָט ער זאָרגלאָז געענטפערט.

מיר האָבען זיי טאַקע געפונען אויף יענער זייט טהיר. זיי זיינען געשטאַנען אַלע ארום דעם גאַלאָוואַ און נערוועז גערעדט. אַ קעראָ־סין־לאָמפּ האָט שוואַך געלויכטען.

„הערר גאַלאָוואַ״, האָב איך געזאָגט, „מיר זיינען אמעריקאַנישע קאָרעספּאָנדענטען. קענט איהר זיין אַזוי גוט און אונז מעלדען אָפיציעל דעם רעזולטאַט פון אייער אונטערזוכונג?״

ער האָט צו אונז געווענדעט זיין פּנים מיט ערנסטער ווירדע.

„ניטאָ קיין שפּור פון אמת אין די אַלע שמועסען“, האָט ער לאַנגזאַם אַרויסגערעדט. „אַ חוץ אַ פּאָר אינצידענטען, וואָס האָט געטראָפען, ווען מען האָט אהער געבראַכט די מיניסטאָרען, האָט מען זיי אין אַלגעמיין בעהאַנדעלט זעהר פריינדליך. וואָס איז שייך צו די יונקערס, האָט מען קיינעם פון זיי ניט געטשעפּעט“...

איבער׳ן נעווסקי, אין דער לעדיגער פינסטערניש פון טיעפער נאַכט האָט זיך געהערט דאָס טופּען פון פיס. דאָס האָבען סאָלדאַטען מאַרשירט, אָן אָבטהיילונג נאָך אָן אָבטהיילונג, צו בעגעגענען קערענסקי׳ס חיל. אין די זייטיגע גאַסען האָבען אויטאָמאָבילען מיט אויסגעלאָשענע לאַמטערנעס זיך געגליטשט אהין און אהער; עפּעס איז אָנגעגאַנגען אַ געהיימניספולע ארבייט אויף פאָנטאַנקאַ נומער 6, דער הויפּט־קוואַרטיר פון דעם פּויערים־סאָוויעט; עפּעס האָט זיך געטהאָן אין אַ געוויסער וואָהנונג אין איינער פון די ריעזיגע געביידעס אויף נעווסקי און אין דעם אינזשינערסקי זאַמאָק (אינזשינערען־שוהל). די דומא איז געווען בעלויכטען. אין סמאָלני אינסטיטוט האָט דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט געשמידעט אונהיימליכע פונקען און געהאַמערט ווי אַן איבערגעלאָדענע דינאַמאָ־מאַשין...

קאַפּיטעל זיעבען.

דער רעוואָלוציאָנערער פראָנט.

שבת דעם 10טען נאָוועמבער.

„בירגער!

„דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט ערקלעהרט, אַז ער וועט ניט דערלאָזען מען זאָל שטערען די רעוואָלוציאָנערע אָרדנונג.

„גנבה, רויבעריי, אָנפאַלען אויף פערזאָנען און אַלערליי פערזוכען פון פּאָגראָמען וועלען ווערען בעשטראָפט אויפ׳ן שטרענגסטען אופן.

„מיר וועלען נאָכפאָלגען דעם ביישפּיעל פון דער פּאַריזער קאָ־מונע. יעדער רויבער, יעדער איינער וואָס העצט צו אומרוהען, וועט ווערען פערניכטעט אָהן רחמנות..."

שטיל איז געלעגען די שטאָדט. קיין איינציגער אָנפאַל, קיין איינציגע רויבעריי, אפילו ניט קיין שטרייט פון שכורים. ביינאַכט זיינען בעוואָפענטע פּאַטרולען ארומגעגאַנגען איבער די שטילע גאַ־סען, און אומעטום זיינען סאָלדאַטען און רויטע גוואַרדייצעס געזע־סען ארום פייערען, געלאַכט און געזונגען. ביי טאָג האָבען זיך גרויסע מאַסען מענשען אָנגעזאַמעלט אויף די טראָטואַרען און זיך איינגעהערט אין די אונענדליכע היציגע דעבאַטען צווישען סטודענטען און סאָל־דאַטען, געשעפטס־לייט און אַרבייטער. מענשען האָבען אָבגעשטעלט איינער דעם אַנדערען אין די גאַסען.

„די קאָזאַקען קומען?"

„ניין"...

„וואָס איז די לעצטע נייעס?"

„איך וויים ניט. וואו איז קערענסקי?"

„מ'זאָגט אַז ער איז סך הכל 8 ווערסט פון פּעטראָגראַד.. איז דאָס אמת אַז די באָלשעוויקעס זיינען אַנטלאָפען אויפ'ן קריגס־שיף אַווראָראַ?"

„אַזוי זאָגט מען".

נאָר די ווענט האָבען געשריען אויף קולות. דאָס זעלביגע האָ־בען געטהאָן די צייטונגען. בעשולדיגונגען, אויפרופען, בעפעהלען...

אַ ריעזיגער פּלאַקאַט האָט ענטהאַלטען דעם היסטערישען מאַני־פעסט פונ'ם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם פויערים־סאָוויעט:

... „זיי, די באָלשעוויקעס, האָבען די העזה צו זאָגען, אַז זיי האָבען מיט זיך די סאָוויעטען פון די פויערים־דעפּוטאַטען און אַז זיי ריידען אינ'ם נאָמען פון די סאָוויעטען פון די פויערים־דעפּוטאַטען...

„זאָל דער גאַנצער אַרבייטער־קלאַס פון רוסלאַנד וויסען, אַז דאָס איז אַ ליגען און אַז אַלע אַרבייטענדע פויערים אין דער פּערזאָן פון דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם אַלל־רוסישען פויערים־סאָוויעט וואַרפט אַראָב מיט צאָרן יעדען אַנטהייל פון אָרגאַניזירטע פויערים אין אָט דעם פערברעכערישען פערזוך צו פערגוואַלדיגען דעם ווילען פון די אַרבייטער־קלאַסען..."

אן אויפרוף פון דער סאָלדאטען־סעקציע פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען:

„דער וואהנזיניגער פערזוך פון די באָלשעוויקעס האלט שוין ביים פאלען. דער גארניזאָן איז צוטהיילט. די מיניסטאָרען סטרייקען, און ברויט ווערט אלץ וועניגער. אלע פראקציעס האָבען פערלאָזט דעם קאָנגרעס א חוץ אייניגע באָלשעוויקעס. די באָלשעוויקעס זיינען אליין. מיר רופען אלע געזונדע עלעמענטען צו פעראייניגען זיך ארום דעם קאָמיטעט צו רעטען דאָס לאנד און די רעוואָלוציע. זאָל יעדערער זיין גרייט צו פאָלגען דעם ערשטען רוף פון דעם צענטראל־קאָמיטעט...“

אין א האנד־אפישע האָט דער ראטה פון דער רעפובליק זיך בע־קלאָגט:

„דער ראטה פון דער רוסישער רעפובליק האָט אָבגעטרעטען פאַר דער קראפט פון באיאָנעטען. ער איז געווען געצוואונגען אויף דער־וויילע זיך פונאנדערצוגעהן און אויף דערווייל אָבשטעלען זיינע זיצונ־גען.

„די פערכאפער האָבען די ווערטער „פרייהייט און סאָציאַליזם“ אויף זייערע ליפען, אָבער אין אמת׳ען האָבען זיי איינגעפיהרט די אָרדנונג פון געוואלד־טהאטען און ווילקיר. זיי האָבען ארעסטירט די מיטגליעדער פון דער פראָוויזאָרישער רעגירונג, זיי האָבען פערמאכט די צייטונגען, זיי האָבען פערכאפט די דרוקערייען... זייער מאכט דארף בעטראכט ווערען אלס דער פיינד פונ׳ם פאָלק און פון דער רעוואָלוציע. מען דארף געגען איהר שטרייטען און זי צושטערען.

„דער ראטה פון דער רעפובליק רופט אלע בירגער פון דער רוסישער רעפובליק, זיי זאָלען זיך פאראייניגען ארום די אָרטיגע קאָמיטעטען צו רעטען דאָס לאנד און די רעוואָלוציע. זיי אָרגאני־זירען זיך, כדי אומצוואווארפען די באָלשעוויקעס און בעשאפען א רעגירונג, וואָס זאָל האָבען א מעגליכקייט צו פיהרען דאָס לאנד צו דער גרינדונגס־פערזאמלונג.“

די „דיעלאָ נאראָדא“ האָט געשריבען:

„א רעוואָלוציע קומט געוועהנליך פונ׳ם גאנצען פאָלק... אָבער וואו איז דאָ דאָס פאָלק? א הייפעל נאראָנים אָבגענארט פון לענין און טראָצקי... זייערע בעפעהלען און אויפרופען וועלען נאָר פער־

גרעסערען די צאָהל פון טשיקאַווע זאַכען אין דעם מוזעאום פון דער געשיכטע..."

די „נאַראָדנאָיע סלאָוואָ" (דאָס וואָרט פון'ם פאָלק, אָרגאַן פון די פאָלקס־סאָציאַליסטען) האָט געשריבען:

„אַ רעגירונג פון פויערים און סאָלדאַטען? דאָס איז אַ נאַרישער חלום. קיינער וועט ניט אַנערקענען די דאָזיגע רעגירונג — ניט אין רוסלאַנד, ניט אין די לענדער פון אונזערע אַליאירטע, און אפילו ניט אין די לענדער פון'ם שונא."

די בורזשואַזע פרעסע איז אויף אַ ווייל איינגאַנצען פערשוואונדען...

די „פּראַוודאַ" האָט געדרוקט אַ בעריכט וועגען דער ערשטער זיצונג פון'ם נייעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, דעם איצטיגען פּאַרלאַמענט פון דער רוסישער סאָוויעט־רעפּובליק. מיליוטין, דער קאָמיסאַר פון לאַנד־ווירטהשאַפט, האָט בעמערקט, אַז דער פויערשער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט רופט אַן אַלל־רוסישען פויערים־קאָנגרעס אויף'ן 13טען דעצעמבער.

„מיר קענען אָבער ניט וואַרטען", האָט ער געזאָגט „מיר מוזען האָבען די שטיצע פון די פויערים. דעריבער שלאָג איך פאָר, צו רופען טאַקע באַלד." די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען איינגעשטימט מיט דעם פאָרשלאָג. מען האָט שנעל אָנגעוואָרפען אַן אויפרוף צו די פויערים פון רוסלאַנד און מען האָט אויסגעקליבען אַ קאָמיטע פון פינף, וואָס זאָל דורכפיהרען דעם פאָרשלאָג.

די איינצעלהייטען וועגען פונאַנדערטהיילען די ערד און די פראַגע וועגען דעם אַרבייטער־קאָנטראָל איבער דער אינדוסטריע האָט מען אָבגעלעגט ביז דער צייט, ווען די עקספּערטען, וואָס בעאַרבייטען די פראַגען, וועלען פאַרטיג ווערען מיט זייער בעריכט.

מען האָט געלייענט און אָנגענומען דריי פעראָרדנונגען: ערשטענס, לעניןם „אַלגעמיינע כּללים פאַר דער פרעסע." לויט די דאָזיגע כּללים ווערען אונטערדריקט אַלע צייטונגען, וואָס אַגיטירען מען זאָל ניט פאָלגען די נייע רעגירונג אָדער אַרויסווייזען אַ ווידערשטאַנד, אָדער וואָס רופען צו פערברעכערישע האַנדלונגען, אָדער וואָס פערדרעהען מיט אַ כּיוון די נייעס; צווייטענס, דער בעפעהל, וואָס

שאַפט אָב אַלע חובות פאַר ניט בעצאָהלטע דירה־געלד (רענט); דריטענס, דער בעפעהל, וואָס פיהרט איין אַן ארבייטער־מיליץ. עס איז אויך ארויסגעגעבען געוואָרען אַ בעפעהל, וואָס גיט אַ רעכט דער שטאָדט־דומא איבערצונעהמען לעדיגע דירות און הייזער, און אַן אַנדער בעפעהל, לויט וועלכען מען מעג פונאַנדערלאָדען פראַכט־וואַגאָנעס אין פּאַסאַזשירסקע וואָקזאַלען, כדי מען זאָל גיכער פונאַנ־דערטהיילען די נויטווענדיגע לעבענס־מיטלען און אויסלעדיגען די נויטיגע וואַגאָנעס...

שפּעטער מיט צוויי שעה האָט דער עקזעקוטיוו קאָמיטעט פון דעם פּויערים־סאָוויעט ארויסגעשיקט איבער רוסלאַנד אַזאַ טעלע־גראַמע:

„אַ מוטהוויליגע דעלעגאַציע פון באָלשעוויקעס, וועלכע רופט זיך „דאָס ביוראָ צו אָרגאַניזירען אַן אלל־רוסישען פּויערים־קאָנגרעס", רופט אַלע פּויערים־סאָוויעטען, זיי זאָלען שיקען דעלעגאַטען צו אַ קאָנגרעס אין פּעטראָגראַד...

„דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די פּויערים־סאָוויעטען ער־קלעהרט, אַז לויט זיין מיינונג וואָלט געווען געפעהרליך אַוועקצושי־קען פון די ערטער די קרעפטען, וועלכע זיינען נויטיג צו אָרגאַניזירען די וואַהלען פאַר דער גרינדונגס־פערזאַמלונג. די גרינדונגס־פער־זאַמלונג איז די איינציגע רעטונג פונ'ם אַרבייטער־קלאַס און פונ'ם לאַנד. דעריבער בעשטעטיגען מיר נאָכאַמאָל, אַז דער טאָג פאַר דעם פּויערים־קאָנגרעס בלייבט ווי פריהער, דער 13טער דע־צעמבער."

אין דומא האָט געהערשט גרויסע אויפרעגונג. אָפיצירען זיינען אַלע מאָל אָנגעקומען און אָבגעפאָהרען. דער גאָלאָווא האָט געהאַל־טען אין איין בעראַטען זיך מיט די פיהרער פון דעם רעטונגס־קאָמי־טעט. אַ גלאַסני איז אַריינגעלאָפען מיט אַן עקזעמפּלאַר פון קע־רענסקי'ס אַ פּראָקלאַמאַציע. די פּראָקלאַמאַציע איז אָנגעקומען מיט אַן אעראָפּלאַן, וועלכער איז געפלויגען איבער נעווסקי און זי פער־שפּרייט אין די הונדערטער. קערענסקי האָט געסטראַשעט מיט שרעקליכע שטראָף אויב מען וועט איהם ניט פאָלגען. ער האָט בע־פוילען די סאָלדאַטען תיכף אַוועקצולעגען זייער געוועהר און זיך פערזאַמלען אויפ'ן מארס־פעלד.

מען האָט אונז דערצעהלט, אז דער מיניסטער־פּרעזידענט האָט גענומען צארסקאָיע סעלאָ און איז שוין געווען פינף מייל פון פּעטראָגראַד. ער וועט, האָט מען געזאָגט, אריין אין שטאָדט מאָרגען, אפשר נאָך היינט, אין עטליכע שטונדען ארום. די סאָוויעטס־סאָלדאטען האָבען זיך כלומר׳שט פעראייניגט מיט די קאָזאקען און שטעלען זיך אויפ׳ן צד פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג. טשערנאָוו איז געווען אַ מעקלער צווישעןביידע, ער האָט, זאָגט מען, געפּרואווט אָרגאַניזירען די „נייטראַלע״ סאָלדאטען, כדי צו פערהיטען אַ בירגערקריעג.

אין שטאָדט האָבען די פּאָלקען פונ׳ם גארניזאָן שוין אָנגעהויבען פערלאָזען די באָלשעוויקעס, האָט מען אונז דערצעהלט. סמאָלני איז שוין לעדיג... די גאנצע מאשינעריע פון דער רעגירונג האָט אויפגעהערט ארבייטען. די אָנגעשטעלטע פון דער שטאאטס־באנק האָבען זיך אָבגעזאָגט צו ארבייטען אונטער דער אויפזיכט פון די באָלשעוויסטישע קאָמיסארען, זיי האָבען זיך אָבגעזאָגט צו געבען זיי געלד. אַלע פּריוואַטע בענק זיינען געשלאָסען. די מיניסטעריומס סטרייקען. אַ קאָמיטעט פון דער דומא איז געגאנגען פון איין געשעפטס־הויז צום אנדערען צו זאמלען אַ פאָנד, פון וועלכען מען זאָל צאָהלען די סטרייקער...

טראָצקי איז אוועק אין אויסלאנדס־מיניסטעריום און האָט געהייסען די אָנגעשטעלטע, זיי זאָלען איבערזעצען דעם פריעדענס־פּאָרשלאַג אויף פרעמדע שפּראַכען. זעקס הונדערט בעאמטע האָבען איהם אַ שליידער געטהאָן אין פּנים זייערע רעזיגנאַציעס... שליאפּניקאָוו, דער ארבייטס־קאָמיסאר, האָט געהייסען אַלע בעאמטע פונ׳ם מיניסטעריום, זיי זאָלען זיך אומקעהרען צו דער ארבייט אין אַ משך פון 24 שעה, אז ניט וועלען זיי פערליערען זייערע שטעלעס און זייער רעכט אויף פּענסיע; נאָר די טהיר־שליסער האָבען זיך אומגעקעהרט. אייניגע אָבטהיילונגען פון דעם ספּעציעלען שפּייז־קאָמיטעט האָבען אָבגעשטעלט זייער ארבייט, ווייל זיי ווילען זיך ניט אונטערוואַרפען די באָלשעוויקעס... די ארבייטער פון דער טעלעפאָן־סטאנציע ווילען ניט פעראייניגען דאָס באָלשעוויסטישע הויפּט־קוואַרטיר מיט דער שטאָדט, כאָטש מען האָט זיי צוגעזאָגט פיעל בעסערע בעדינגונגען און העכערע שכירות...

די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען אָנגענומען אַ בע־שלוס, אַז אַלע מיטגליעדער פון דער פּאַרטיי, וועלכע זיינען געבליבען אינ'ם קאָנגרעס פון די סאָוויעטען אָדער וועלכע האָבען זיך בעטהיי־ליגט אין דעם אויפשטאַנד, זאָלען אויסגעשלאָסען ווערען פון דער פּאַרטיי.

נייעס פון דער פּראָווינץ. מאָהילעוו האָט זיך ארויסגעזאָגט געגען די באָלשעוויקעס. אין קיעוו האָבען די קאָזאַקען אומגעוואָרפען די סאָוויעטען און ארעסטירט אַלע פיהרער פונ'ם אויפשטאַנד. אין לוגא האָט דער סאָוויעט און דער גאַרניזאָן, דרייסיג טויזענד סאָל־דאַטען, ערקלעהרט, אַז זיי בלייבען געטריי דער פּראָוויזאָרישער רע־גירונג און האָבען ארויסגעלאָזען אַן אויפרוף צו גאַנץ רוסלאַנד, אַז מען זאָל שטיצען די רעגיערונג. קאַלעדין האָט פונאַנדערגעטריעבען אַלע סאָוויעטען און פעראיינען אין דער דאָנער געגענד, און זיינע ארמעען רוקען זיך קיין צפון...

אַ פערטרעטער פון דעם אייזענבאהן־פעראיין האָט געזאָגט: „נעכטען האָבען מיר ארויסגעשיקט אַ טעלעגראַמע איבער גאַנץ רוס־לאַנד. מיר פאָדערען, אַז דער קריעג צווישען די פערשיעדענע פּאָלי־טישע פעראיינען זאָל תיכף אָבגעשטעלט ווערען. מיר פאָדערען, אַז עס זאָל געבילדעט ווערען אַ קאָאַליציאָנס־רעגירונג פון אַלע סאָ־ציאַליסטען. אַז ניט ווילען מיר ערקלעהרען אַ סטרייק מאָרגען ביינאַכט... מאָרגען אינדערפריה וועט פאָרקומען אַ זיצונג פון אַלע פראַקציעס צו בעטראַכטען די פראַגע. עס ווייזט אויס, אַז די באָל־שעוויקעס ווילען אַן אויסגלייך..."

„אויב זיי ווילען זיך נאָר לאַנג האַלטען!" האָט געלאַכט דער שטאָדט־אינזשענער, אַ דיקער מאַן מיט אַ געזונדען רויטען פּנים...

ווען מיר זיינען געקומען אין סמאָלני אינסטיטוט, האָבען מיר געזעהן, אַז ער איז דוקא ניט לעדיג. פערקעהרט, דאָרט איז די ארבייט געגאַנגען נאָך האַסטיגער ווי פריהער; הויפענס ארבייטער און סאָלדאַטען זיינען געקומען און ארויסגעגאַנגען פון דער געביידע, אַ דאָפּעלטע וואַך איז געשטאַנען אומעטום. אונטען האָבען מיר גע־טראָפען די רעפּאָרטערס פון דער בורזשואַזער און מעסיג־סאָציאַליס־טישער פּרעסע.

„זיי האָבען אונז ארויסגעוואָרפען!" האָט איינער אַ פערטרעטער

פון דער „וואליא נאראדא" אויסגעשריען. „באנטש־ברויעוויטש איז ארונטערגעקומען אין פרעס־ביורא און האט אונז געהייסען געהן! ער האט געזאגט, מיר זיינען שפיאנען!" די צייטונגס־לייט האבען אלע גערעדט מיט אמאל: „בעליידיגונג! אונערהערט! פרעס־פרייהייט!"

אין קארידאר לעבען ארייננאנג זיינען געשטאנען טישען בעלא־דען מיט אויפרופען, פראקלאמאציעס און בעפעהלען פון דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט. ארבייטער און סאלדאטען האבען געטראגען די שווערע בינטלעך אין דרויסען און זיי ארויפ־געלעגט אויף אויטאמאבילען. איין אויפרוף האט געלויטעט:

„צום שאנד־סלופ!

„אין דעם איצטיגען טראגישען מאמענט אין דעם לעבען פון די רוסישע מאסען האבען די מענשעוויקעס מיט זייער בנופיא און די רעכטע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען פארראטהען דעם ארבייטער־קלאס. זיי האבען זיך פעראייניגט מיט קארנילאוו, קערענסקי און סאווינקאוו...

„זיי דרוקען בעפעהלען פון דעם פעררעטהער קערענסקי און רופען ארויס א פאניק אין שטאדט. זיי פערשפרייטען די לעבערליכסטע קלאנגען וועגען ניט געשטויגענע און ניט געפלויגענע זיעגען פונ'ם רענעגאט.

„בירגער, גלויבט ניט די אלע פאלשע קלאנגען. ניטא אזא קראפט, וואס זאל קענען בעזיעגען די פאלקס־רעוואלוציע... דער פרעמיער קערענסקי און זיינע נאכפאלגער וועלען בעקומען א שנעלע און פערדיענטע שטראף...

„מיר שטעלען זיי צום שאנד־סלופ. מיר גיבען זיי איבער צום האס פון אלע ארבייטער, סאלדאטען, מאטראזען און פויערים, אויף וועמען זיי ווילען ווידער פערשמידען די קייטען. קיינמאל וועלען זיי ניט קענען אבוואשען פון זייערע קערפערס דעם פלעק פון פאלקס־האס און פאלקס־פעראכטונג.

„שאנד און פלוך אויף די פעררעטהער פונ'ם פאלק!..."

דער מיליטערישער רעוואלוציאנערער קאמיטעט האט זיך געהאט אריבערגעקליבען אין א גרעסערען צימער, נומער 17, אויפ'ן אויבער־שטען שטאק. ביי דער טהיר זיינען געשטאנען רויטע גווארדייצעס.

די קאָנצעליאַריע איז געווען איבערגעצאַמט מיט אַ הילצערנעם באַ־ריער. אין דעם שמאָלען שטיקעל פּלאַץ אויף ד ע ר זייט באַריער איז געווען אַ גרויסע צאָהל פיין־געקליידעטע פּערזאָנען מיט אַ רעספּעקט־טאַבלען אויסזעהן, אָבער מיט אַ פערביסענעם כעס אין דער נשמה, — דאָס זיינען געווען בורזשויען, וואָס האָבען געוואָלט ערלויבנישען פאַר זייערע אויטאָמאָבילען אָדער פּאַספּאָרטען צו פערלאָזען די שטאָדט. געווען אויך אַ סך אויסלענדער... ביל שאַטאָוו און פעטערס זיינען געזעסען ביים טיש און געטהאָן די אַרבייט. אויף אַ קורצע צייט האָבען זיי אָבגעלעגט אַלע געשעפטען און האָבען אונז פאַר־געלעזען די לעצטע בולעטענען.

דער הונדערט נייו און זיעבציגטער רעזערוו־פּאָלק איז גרייט צו שטיצען די באָלשעוויקעס. פינף טויזענד אַרבייטער פון פּוטילאָ־ווער האַפען בעגריסען די נייע רעגירונג. דער צענטראַל־קאָמיטעט פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען גיט איהר זיין בעגייסטערטע אונ־טערשטיצונג. דער גאַרניזאָן און דער פלאָט אין רעוועל קלייבען אויס מיליטערישע רעוואָלוציאָנערע קאָמיטעטען צו אַרבייטען מיט דער רעגירונג און זיי שיקען סאָלדאַטען קיין פּעטראָגראַד. מיליטע־רישע רעוואָלוציאָנערע קאָמיטעטען האַלטען אין זייערע הענד פּסקאָוו און מינסק. גרוסען פון די סאָוועטען אין צאַריצין, ראַוויענסקי אויפ׳ן דאָן, טשאַרנאָגאָרסק, סעוואַסטאָפּאָל... די פינישע דיוויזיע, די נייע קאָמיטעטען פון דער 5טער און 12טער אַרמעע זיינען מיט דער נייער רעגירונג...

אין מאָסקוואַ איז די לאַגע ניט זיכער. סאָלדאַטען פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט פערנעהמען די סטראַטע־גישע פונקטען אין שטאָדט. צוויי ראָטעס, וואָס האָבען געהיט דעם קרעמל, זיינען אַריבערגעגאַנגען אויף דער זייט פון די סאָוויעטען, אָבער דער אַרסענאַל געפינט זיך נאָך אין די הענד פון פּאָלקאָווניק ריאַבצעוו און די יונקערס. דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט פערלאַנגט געוועהר פאַר די אַרבייטער, און ריאַבצעוו האָט אָבגעלעגט די פראַגע ביז היינט אינדערפריה. פּלוצלונג האָט ער געשיקט דעם קאָמיטעט אַן אולטימאַטום, אַז אַלע סאָלדאַטען פון דעם סאָוויעט זאָלען זיך אונטערגעבען און דער קאָמיטעט זאָל פונאַנדערגעלאָזט ווערען. עס האָט זיך אָנגעהויבען אַ קאַמפף...

אין פעטראָגראַד האָט דער שטאַב זיך באַלד אונטערגעגעבען דעם קאָמיסאַר פון סמאָלני. דער צענטראָ־פלאָט האָט זיך אָבגעזאָגט, האָט דיבענקאָ בראָש פון אַ ראָטע קראָנשטאַדטער מאַטראָזען איהם געגומען מיט שטורעם. ס'איז אָרגאַניזירט געוואָרען אַ נייער צענטראָ־פלאָט, וואָס שטיצט זיך אויף די קריעגס־שיפען אין באַלטישען און שווארצען ים.

די לאַגע האָט אויסגעזעהן גינסטיג. געדעדט האָט מען מיט גרויס זיכערהייט. אָבער אונטער דעם אַלעם האָט זיך געפיהלט אַ שטילער פחד. די לופט איז געווען פול מיט אומרוהיגקייט און שווערע ערוואַרטונג. קערענסקי'ס קאָזאַקען האָבען זיך שנעל גערוקט אויף פעטראָגראַד, און מען האָט געוואוסט, אַז זיי האָבען אַרטילעריע. סקריפניק, דער סעקרעטער פון די פאַבריטשנאָ־זאַוואָדסקע קאָמיטעטען, אַ מאַן מיט אַן איינגעפאַלענעם געלבליכען פנים, האָט מיר געזאָגט, אַז עס איז דאָ אַ גאַנצער קאָרפּוס פון קאָזאַקען מיט אַרטילעריע. ער האָט צוגעגעבען מיט ברענענדיגער ענערגיע: „אָבער זיי וועלען אונז קיינמאָל ניט נעהמען לעבעדיגערהייט!“ פעטראָווסקי האָט מיעד געשמייכעלט: „ס'קען זיין, אַז מאָרגען וועלען מיר שוין האָבען אַ מעגליכקייט צו שלאָפען — אַ לאַנגען שלאָף...“ לאָזאָווסקי, מיט זיין אויסגעמאָגערטען פנים אונטער אַ רויטער באָרד, האָט געזאָגט: „וואָס פאַר אַ אויסזיכטען האָבען מיר! איינע אַליין... אַן אונאָרגאַניזירטע מאַסע געגען פּראָפעסיאָנעלע סאָלדאַטען!“

אין דרום און דרום־מערב האָבען די סאָוויעטען אָבגעטרעטען פאַר קערענסקי'ן. די גאַרניזאָנען פון גאַטשינאַ, פאַוולאָווסק, צאַרסקאָיע סעלאָ זיינען געווען צוטהיילט: אַ העלפט האָבען געשטימט צו בלייבען נייטראַל, די איבריגע, אָהן אָפיצירען, אָהן אָרדנונג, האָבען אָבגעטרעטען צו פעטראָגראַד צו.

אין די זאַלען האָט מען געקלעפּט פאָלגענדע בולעטענען:

„פון קראַסנאָיע סעלאָ, 10טען נאָוועמבער, 8 אין דער פריה.

„זאָל מען דאָס איבערגעבען אַלע שטאַדט־קאָמאַנדירען, הויפּט־קאָמאַנדירען און קאָמאַנדירען אומעטום. זאָל מען דאָס איבערגעבען אַלעמען, אַלעמען, אַלעמען.

„דער געוועזענער מיניסטער קערענסקי האָט מיט אַ כיון ארויס־

געשיקט א פאלשע טעלעגראמע, וואו ער דערצעהלט, אז די ארמעע פון רעוואלוציאנערען פעטראגראד האט פרייוויליג אבגעגעבען איהר געוועהר און זיך פעראייניגט מיט די ארמעען פון דער געוועזענער רעגירונג — די רעגירונג פון פערראטה — און אז דער מיליטערישער רעוואלוציאנערער קאמיטעט האט נעהייסען זיינע סאלדאטען אבטרעטען. די ארמעע פון א פרייען פאלק טרעט ניט אב און גיט זיך ניט אונטער. אונזערע סאלדאטען האבען פערלאזט גאטשינא, כדי אויסצומיידען בלוט־פארגיסונג צווישען זיי און זייערע אבגענארטע ברידער־קאזאקען און כדי צו פערנעהמען א גינסטיגערע פאזיציע. די פאזיציע איז איצט אזוי שטארק, אז אויב אפילו קערענסקי מיט זיינע קריענס־חברים זאלען פערשטארקען זייערע קרעפטען צעהן מאל אזוי פיעל, וועט עס אונז אויך ניט אארען. דער גייסט פון אונזערע סאלדאטען איז פראכטפאל.

אין פעטראגראד איז אלעס רוהיג.

דער קאמאנדיר פון דער פערטהיידיגונג פון פעטראגראד ראיאן,

פאדפאלקאווניק מוראוויאוו".

ווען מיר האבען געהאלטען אין ארויסגעהן פון דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט, איז אריינגעגאנגען אנטאנאוו מיט א פאפיער אין האנד. געוועזן איז ער ווי א מת.

„שיקט דאס ארויס", האט ער געזאגט.

צו אלע ראיאנע סאוויעטען פון ארבייטער־דעפוטאטען און פאבריטשנא־זאוואדסקע קאמיטעטען

בעפעהל

„די קארנילאווסקע באנדעס פון קערענסקי'ן דראהען צו פערנעהמען די וועגען, וואס פיהרען קיין פעטראגראד. אלע נויטווענדיגע בעפעהלען זייען ארויסגעגעבען געווארען צו ברעכען אהן רחמנות יעדען קאנטר־רעוואלוציאנערען פערזוך געגען דעם פאלק און זיינע ערובערונגען.

„די רעוואָלוציאָנערע ארמעע און די רויטע גוואַרדיע דאַרפֿען האָבען די באַלדיגע הילף פון די ארבייטער.

„מיר בעפעהלען אַלע ראַיאָנע סאָוויעטען און פאַבריטשנאָ־זאַוואָדסקע קאָמיטעטען:

„1) מען זאָל שיקען אַזוי פיעל ארבייטער ווי נאָר מעגליך צו גראָבען טראַנשעען, צו בויען באַריקאַדען און צו פערשטאַרקען די דראָט־צאַמען.

„2) אויב עס וועט נויטיג זיין אָבצושטעלען די ארבייט אין פאַבריקען צוליעב דעם צוועק, זאָל מען דאָס טהאָן אָהן אַן אויפ־האַלט.

„3) דראָט, גלאַטע און שפּיציגע, זאָל אָנגעזאַמעלט ווערען וואו מען קען דאָס נאָר קריגען. אויך זאָל מען אָנזאַמלען אַלע איב־סטרומענטען וואָס מען דאַרף האָבען צו גראָבען טראַנשעען און צו בויען באַריקאַדען.

„4) מען זאָל פערנעהמען אַלערליי געוועהר וואו דאָס געפינט זיך.

„5) מען זאָל היטען די שטרענגע דיסציפּלין. יעדער איינער זאָל זיין גרייט צו העלפען דער רעוואָלוציאָנערער ארמעע מיט וואָס ער קען נאָר.

פאָרזיצענדער פונ׳ם פעטראָגראַדער סאָוויעט פון ארבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען, פאָלקס־קאָמיסאַר לעוו טראָצקי.

פאָרזיצענדער פונ׳ם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, הויפּט־קאָמאַנדיר פּאָדוואָיסקי.

דער טאָג איז געווען כמורנע און אומעטיג. אַ גרויער נעבעל האָט זיך געשפּרייט. ווען מיר זיינען ארויס אין גאַס, האָבען ארום און ארום געפייפט די פאַבריטשנע פייפלעך. פון אַלע זייטען האָט זיך געהערט דאָס הייזעריגע נערוועזע געשריי פון דער פאַרע, און ס׳האָט זיך אויסגעדראַכט: מען זאָגט אָן אַ בייזע בשורה. צעהנדליגע טויזענדע ארבייטער, מענער און פרויען, האָבען זיך געגאָסען פון די פאַבריקען; צענדליגע טויזענדער אָרימע, גראָהע, דערשלאָגענע מענ־שען פון סאַמע דעק האָבען זיך אויפגעהויבען און גערוישט ווי אַ ביהנשטאָק. „דאָס רויטע פּעטראָגראַד איז אין געפאַהר! קאָזאַקען

קומען!" אין דרום און אין דרום־מערב האָבען זיי זיך געגאָסען דורך די קבצני׳שע גאַסען צום מאָסקווער טויער, מענער, פרויען און קינדער, מיט ביקסען, פּיקעס, רידעלס, קנוילען דראָהט, קויהלען־גאַרטלען אָנגעטהאָן אויף זייערע ארבייטער־קליידער... זינט די שטאָדט לעבט האָט זי נאָך ניט געזעהן אַז אַזאַ ריזיגע מאַסע זאָל מיט אַ מאָל זיך אַ לאָז טהאָן איבער די גאַסען! ווי אַ גרויסער ים האָבען זיי פאַרפלייצט די שטאָדט, מיטגעריסען מיט זיך ראָטעס סאָל־דאַטען, מאַשין־ביקסען, מאָטאָר־וואָגענס... דער רעוואָלוציאָנערער פּראָלעטאַריאַט איז אַרויס צו פערטהיידיגען מיט זיין ברוסט די רעפּובליק פון די אַרבייטער און די פּויערים!

פאַר דער טהיר פון סמאָלני איז געשטאַנען אַן אויטאָמאָביל. אַ ניעדריגער מאַן מיט דיקע ברילען, וועלכע האָבען פערגרעסערט זיינע רויטליכע אויגען, איז געשטאַנען אָנגעלעגט אויף אַ סאָלדאַט, געהאַלטען די הענד אין די קעשענעס פון זיין אָבגעטראָגענעם מאַנטעל און גערעדט מיט אונגעהייערער אנשטרענגונג. אַ גרויסער סאָלדאַט מיט אַ באָרד און מיט קלאָהרע אומשולדיגע יונגע אויגען האָט זיך געדרעהט אהין און אהער און, אַליין ניט וויסענדיג וואָס ער טהוט, האָט ער זיך געשפּיעלט מיט אַ גרויסען בלויען שטאָלענעם רעוואָל־ווער, וואָס ער האָט איהם אויף אַ מינוט ניט אַרויסגעלאָזען פון האַנד. דאָס זיינען געווען אַנטאָנאָוו און דיבענקאָ.

צוויי סאָלדאַטען האָבען געוואָלט צושטעפּען צוויי מיליטערישע וועלאָסיפּעדען צוביידע זייטען פון׳ם אויטאָמאָביל. דער שאָפער האָט געמאַכט קולות. דאָס, זאָגט ער, וועט אָבקראַצען די פאַרב. אמת, ער איז אַ באָלשעוויק און דעם אויטאָמאָביל האָט מען קאָנפיס־קירט פון דער בורזשואַזיע; אמת, די וועלאָסיפּעדען זיינען געווען מיליטערישע, אָבער זיין פּראָפעסיאָנעלער שטאָלץ אַלס שאָפער האָט אַזוינס ניט געקענט דערלאָזען... מען האָט געמוזט אויפגעבען דעם פּלאַן מיט די וועלאָסיפּעדען...

דער קאָמיסאַר פאַר מיליטערישע אַנגעלעגענהייטען און דער קאָמיסאַר פון׳ם פלאָט זיינען געגאַנגען רעווידירען דעם רעוואָלוציאָ־נערען פראָנט — וואו ער זאָל זיך ניט געפינען. מעגען מיר געהן מיט זיי? — געווים ניט. אין אויטאָמאָביל איז געווען פּלאַץ נאָר פאַר פינף — די צוויי קאָמיסאַרען, זייערע צוויי קוריערען און דעם

שאָפער. פונדעסטוועגען האָט מיינער אַ רוסישער בעקאַנטער, לאָמיר איהם אָנרופען טרוסישקא, זיך רוהיג אַרויפגעדראַפּעט אויפ׳ן אויטאָ־מאָביל און אַנידערגעזעצט. עס האָט ניט געהאָלפען רעדען און טענה׳ן. ער איז געבליבען...

איך האָב ניט קיין שום גרונד צו צווייפלען אין דער ריכטיגקייט פון טרוסישקא׳ס בעריכט וועגען זייער רייזע. ווען זיי זיינען גע־פאָהרען איבער סוואָוראָווסקי פּראָספּעקט, האָט אימיצער אַ רעד געטהאָן וועגען שפּייז. מעגליך, אַז זיי וועלען דאַרפען אַרומפאָהרען דריי אָדער פיער טעג. שפּייז איז אין לאַנד פאַראַן ווענינ. זיי האָבען אָבגעשטעלט דעם אויטאָמאָביל. געלד? דער קריעגס־קאָמי־סאַר האָט זיך אַ טאַפּ געטהאָן אין קעשענע: ער האָט ניט אַ קאָפּי־קע. דער פלאָט־קאָמיסאַר האָט אויך ניט קיין געלד. דאָס זעלביגע מיט׳ן שאָפער. טרוסישקא איז אַראָבגעגאַנגען און געקויפט עסענ־ווארג פאַר אַלע...

ווען זיי זיינען צוגעפאָהרען צו נעווסקי, האָט געפּלאַצט אַ שינע (טייר).

„וואָס זאָלען מיר טהאָן?" האָט אַנטאָנאָוו געפרעגט.

„מען מוז קאָנפיסקירען אַן אַנדער מאַשין", האָט דיבענקאָ פאַר־געשלאָגען, מאַכענדיג מיט׳ן רעוואָלווער. אַנטאָנאָוו האָט זיך אַוועק־געשטעלט אין מיטען גאַס. אַ מאַשין איז פאַרבייגעפאָהרען מיט אַ סאָלדאַט ביים ראָד. אַנטאָנאָוו האָט זי אָבגעשטעלט.

„איך וויל אָט די מאַשין", האָט ער געזאָגט.

„מעגסט זי וועלען געזונדערהייד", האָט דער סאָלדאַט געענט־פערט.

„ווייסט, ווער איך בין?" האָט אַנטאָנאָוו געזאָגט און האָט אַרויסגענומען אַ פּאַפּיער וואו עס איז געשטאַנען, אַז ער איז בע־שטימט געוואָרען הויפּט־קאָמאַנדיר פון אַלע אַרמעען פון דער רוסי־שער רעפּובליק און אַז יעדער איינער דאַרף איהם פאָלגען אָהן טענות ומענות.

„מעגסט אפילו זיין דער טייוועל אַליין", האָט דער סאָלדאַט היציג געענטפערט. „די מאַשין געהער צו דעם ערשטען פּאָלק פון מאַשין־האַרמאַטען, און מיר פיהרען אין איהר אַמוניציע, און איך וועל זי דיר ניט געבען..."

דער סכסוך איז געלעזט געוואָרען אויף אַן אַנדער אופן. עס איז פאַרבייגעפאָהרען אַן אַלטער, צוקריפּעלטער טאַקסי־מאָטאָר מיט אַן איטאַליענישען פּעהנדעל (אין אומרוהיגע צייטען פלעגט מען רע־גיסטרירען די פּריוואַט־אויטאָמאָבילען אויפ'ן נאָמען פון אויסלענ־דישע קאָנסולס, כדי קיינער זאָל זיי ניט קאָנפיסקירען). אינוועניג איז געזעסען אַ פעטער נפש אין אַ טייערען פוטער. מען האָט איהם געהייסען געהן, און דעם אויטאָמאָביל האָט מען צוגענומען און זיך ווייטער געלאָזט פאָהרען.

אָנגעקומען צו נאַרווסקאַיאַ זאַסטאַווא, אַן ערך 10 מייל פונ'ם צענטער, האָט אַנטאָנאָוו געפרעגט, וואו עס געפינט זיך דער קאָמענ־דאַנט פון דער רויטער גוואַרדיע. מען האָט איהם אַוועקגעפיהרט צום עק שטעדטעל, וואו עטליכע הונדערט אַרבייטער האָבען געהאַט אויסגעגראָבען טראַנשעען און האָבען געוואַרט אויף די קאַזאַקען.

„אַלצדינג אין אָרדנונג, טאָוואַרישטש?" האָט אַנטאָנאָוו גע־פרעגט.

„אַלצדינג אויסגעצייכענט. טאָוואַרישטש", האָט דער קאָמענ־דאַנט געענטפערט. „דער גייסט פון די סאָלדאַטען איז פּראַכטפאָל... נאָר איין צרה: מיר האָבען ניט קיין אַמוניציע".

„אין סמאָלני איז דאָ גענוג אַמוניציע פאַר אַלעמען", האָט אַנטאָנאָוו געענטפערט. „איך וועל אייך געבען אַ פאַראָרדנונג".

ער האָט זיך אַ טאַפּ געטהאָן אין די קעשענעס. „האָט אימיצער אַ שטיקעל פּאַפּיער?"

דיבענקאָ האָט ניט געהאַט קיין פּאַפּיער. די קוריערען אויך ניט.

טרוסישקא האָט זיי געמוזט געבען זיין נאָטיץ־בוך...

„צום טייוועל! איך האָב ניט קיין בלייפעדער!" האָט אַנטאָ־נאָוו אויסגעשריען. „ווער האָט אַ בלייפעדער?" עס פערשטעהט זיך, אַז טרוסישקא איז געווען דער איינציגער אין דער גאַנצער קאָמפּאַניע, וועלכער האָט פערמאָגט אַ בלייפעדער...

מיר, די געבליבענע, האָבען זיך געלאָזט צום צאַרסקאָ־סעלסקי וואָגזאַל. ווען מיר זיינען געגאַנגען איבער נעווסקי, האָבען מיר געזעהן, ווי רויטע גוואַרדייצעס האָבען מאַרשירט אַלע מיט ביקסען אויף די פּלייצעס, איינינע האָבען געהאַט באַיאָנעטען אויך. אויפ'ן

שטאָדט איז שוין געפאַלען דער פריהער ווינטערדיגער בין־השמשות. מיט געהויבענע קעפּ האָבען זיי געשפּאַנט איבער דער קאַלטער בלאָטע, פיער אין א רייהע, אָהן מוזיק, אָהן פּויקען און אָהן שטרענגער אָרדנונג. איבער זיי האָט זיך געהויבען אַ רויטע פאָהן מיט אומגעלומפּערט אויסגעמאָהלענע אותיות: „פריעדען! ערד!״ די גוואַרדייצעס זיינען געווען זעהר יונג. אויף זייערע פּנים׳ער איז געלעגען דער אויסדרוק פון מענשען, וואָס ווייסען, אַז זיי געהען צום טויט. די מאַסן אויף די טראָטואַרען האָבען געקוקט אויף זיי, האַלב מיט שרעק, האַלב מיט פעראַכטונג. מען האָט זיי ניט געטשעפּעט, אָבער די שטילקייט איז געווען אָנגעזאָפּט מיט האַס.

אויפ׳ן וואָגזאַל האָט קיינער ניט געוואוסט, וואו קערענסקי איז אָדער וואו זיין פּראָגנט איז. צוגען זיינען געגאַנגען ניט ווייטער ווי צאַרסקאָיע. אונזער וואַגאָן איז געווען אָנגעשטאָפּט מיט מענשען, וואָס וואָהנען הינטער׳ן שטאָדט, און אָנגעלאָדען מיט בינטלעך און אָוונד־צייטונגען. דער שמועס האָט זיך נאָכאַנאַנד געדרעהט אַרום דעם באָלשעוויסטישען אויפשטאַנד. ווען ניט דער שמועס, וואָלט מען קוים געקענט בעמערקען, אַז אַ בירגער־קריעג רייסט דאָס גרויסע רוסלאַנד אויף צווייען און אַז דער צוג פאָהרט צו אַ פּלאַץ, וואָס געפינט זיך אין קריעגס־ראַיאָן. דורך די פענסטער האָבען מיר אין די בין־השמשות׳דיגע שאָטענס געזעהן מאַסען סאָלדאַטען שפּאַנען איבער׳ן בלאָטיגען וועג צו דער שטאָדט צו, ריידענדיג איינער מיט׳ן אַנדערען און מאַכענדיג מיט די הענד. אויף זייטיגע רעלסען איז געבליבען שטעהן אַ פּראַכט־צוג אָנגעלאָדען מיט סאָלדאַטען. דער צוג, איז, קענטיג, פערהאַלטען געוואָרען. פאַר איהם האָט געברענט אַ גרויסער ליכטיגער פייער. און דאָס איז געווען אַלעס. הינטען זיינען די פייערען פון דער שטאָדט ביסלעכווייז פערזונקען געוואָרען אין דעם נאַכטיגען האָריזאָנט. ערגעץ וויוט האָט אַ טראַמוויי זיך געשלעפּט איבער דער פונאַנדערגעוואָרפענער פאָרשטאָדט.

אין צאַרסקאָיע סעלאָ איז דער וואָגזאַל געווען שטיל, נאָר גרופּען סאָלדאַטען זיינען געשטאַנען דאָ און דאָרט, גערעדט מיט שטילע שטימען און אומרוהיג געקוקט איבער די לעדיגע רעלסען אין דער ריכטונג פון גאַטשינאַ. איך האָב איינעם פון זיי געפרעגט, אויף וועמעס צד ער איז. „איך קען אייך אַליין ניט זאָגען, ווער עס איז דאָ גע־

רעכט", האָט ער געענטפערט. „אמת, קערענסקי איז טאַקי אַ פּראָ־
וואָקאַטאָר, אָבער עפּעס געפּעהלט עס אונז ניִשט, אַז רוסישע מענשען
זאָלען שיסען אויף רוסישע מענשען..."

אין דער קאַנצעלאַריע פון דעם וואָגזאַל־קאָמענדאַנט האָבען מיר
געפונען אַ הויכען פּרעהליכען סאָלדאַט מיט אַ גרויסער באָרד און
מיט'ן רויטען באַנד פון אַ פּאָלקאָווע קאָמיטעט אויף זיין אַרבעל.
מיר האָבען איהם געוויזען אונזערע פּאַפּיערען, וואָס מיר האָבען געהאַט
פון סמאָלני. ער האָט אונז אויפגענומען מיט גרויסען אָבשיי. עס
איז געווען קלאָר, אַז ער האַלט מיט די סאָוויעטען, נאָר ער איז אינ־
גאַנצען צוטומעלט.

„די רויטע גוואַרדייצעס זיינען דאָ געווען צוריק מיט צוויי
שעה" האָט ער געזאָגט, „אָבער זיי האָבען זיך ווידער אומגעקעהרט
קיין פּעטראָגראַד. אַ קאָמיסאַר איז געווען היינט אין דער פריה,
איז ער אויך אָבגעפּאָהרען ווען די קאָזאַקען זיינען געקומען."

„הייסט עס, אַז די קאָזאַקען זיינען דאָ?"

ער האָט פינסטער אַ שאָקעל געטהאָן מיט'ן קאָפּ. „עס איז
פאָרגעקומען אַ שלאַכט. די קאָזאַקען זיינען אָנגעקומען היינט גאַנץ
פריה. זיי האָבען פערכאַפּט צוויי־דריי הונדערט פון די אונזעריגע,
און זיי האָבען געטויט אַזוינע פינף און צוואַנציג."

„וואו זיינען די קאָזאַקען?"

„אהער זיינען זיי ניט דערגאַנגען. איך קען אייך ניט זאָגען
גענוי וואו זיי געפינען זיך. ערגעץ דאָרט..." ער האָט אונבעשטימט
אַ מאַך געטהאָן מיט דער האַנד קיין מערב.

מיטאָג האָבען מיר געגעסען אין דעם רעסטאָראַן פונ'ם וואָג־
זאַל. דער מיטאָג איז געווען ביליגער און בעסער, ווי מען האָט
געקענט קריגען אין פּעטראָגראַד. לעבען אונז איז געזעסען אַ פראַנ־
צויזישער אָפיציר, וואָס איז אָקאָרשט געקומען צו פוס פון גאַטשינאַ.
אַלצדינג איז דאָרט שטיל, האָט ער געזאָגט, קערענסקי האַלט די
שטאָדט. „אַך, די רוסען"... האָט ער פאַרטגעזעצט, „ס'אַ מאָדנער
עולם! אַ פיינער בירגער־קריעג! אַלצדינג וואָס איהר ווילט, נאָר
ניט קיין שלאַכט!"

מיר האָבען זיך אַ לאָז געטהאָן אין שטאָדט אריין. לעבען

דער טהיר פונ'ם וואָגזאַל זיינען געשטאַנען צוויי סאָלדאַטען מיט באַיאָנעטען אויף די ביקסען. ארום זיי האָט זיך אָנגעזאַמעלט עפּעס א הונדערט פיינע שטאָדט־בעלי־בתים, טשינאָווניקעס און סטודענ־טען, וואָס האָבען מיט די סאָלדאַטען געפיהרט א היציגען ויכוח און זיי גערופען אַלערליי נעמען. די סאָלדאַטען האָבען זיך געפיהלט בעליידיגט און האָבען אויסגעזעהן ווי קליינע קינדער וואָס מען האָט זיי אָנגעריבען א מאָרדע אומזיסט און אומנישט.

א הויכער יונג אין א סטודענטישען מונדיר און מיט א נאַרישען אויסדרוק אויפ'ן פּנים איז געווען דער ראש המדברים.

„איך רעכען", האָט ער געזאָגט, „עס איז אייך קלאָהר, אַז אויב איהר הויבט אויף אייער געוועהר געגען אייערע ברידער, ווערט איהר א געצייג אין די הענד פון מערדער און פעררעטהער?"

„אָבער הערט זיך איין, ברודער", האָט איינער פון די סאָלדאַ־טען ערנסט געענטפערט, „איהר פערשטעהט ניט; פאַראַן צוויי קלאַסען: דער פּראָלעטאַריאַט און די בורזשואַזיע. מיר..."

„אָה, איך קען די אַלע נאַרישע רייד", האָט איהם דער סטודענט גראָב איבערגעהאַקט. „איהר זענט א חברה אונוויסענדע פּויערים, איהר הערט עפּעס, אימיצער זאָגט א פּאָר קלינגענדיגע ווערטער, כאַפּט איהר זיי אונטער און מיינט, אַז עס איז אמת. איהר פער־שטעהט גאָר ניט, וואָס די ווערטער בעדייטען. איהר חזר'ט זיי נאָר איבער, ווי פּאָפּוגאַיען." דער עולם לאַכט. „איך בין אַליין א מאַרקסיסט. זאָג איך אייך, אַז דאָס וואָס איהר פיהרט איצט איין, איז ניט סאָציאַליזם. דאָס איז איינפאַכע פּראָ־דייטשע אַנאַר־כיע!"

„אה, יא, איך פערשטעה", ענטפערט דער סאָלדאַט, און שוויים רינט איבער זיין שטערען. „איהר זייט א געבילדעטער מאַן, דאָס קען מען זעהן. איך בין א פּראָסטער מענש. אָבער מיר דאַכט זיך..."

דער סטודענט האַקט איהם ווידער איבער די רייד. „איהר מיינט דאָך מסתמא", זאָגט ער מיט פעראַכטונג, „אַז לענין איז אַן אמת'ער פריינד פונ'ם אַרבייטער־קלאַס?"

„געוויס אַזוי", ענטפערט דער סאָלדאַט מיט אַן אויסדרוק פון פּיין אויפ'ן פּנים.

„אויב אזוי, מיין פריינד, צו ווייסט איהר, אז מען האט לעניו׳ען דורכגעלאזט דורך דייטשלאנד אין א פערשלאסענעם וואגאן? צו ווייסט איהר, אז לענין האט גענומען געלד פון די דייטשען?"

„דעם אמת זאגענדיג", ענטפערט דער סאלדאט מיט גרויס עקשנות, „ווייס איך ניט קיין סך וועגען די אלע זאכען, אבער עס דאכט זיך מיר, אז דאס, וואס ער זאגט, איז אמת... און דאס זעל־ביגע מיט אלע פראסטע מענשען; פאראן צוויי קלאסען, פערשטעהט איהר מיך, די בורזשואזיע און דער פראלעטאריאט..."

„איהר זייט א נאר! איך האב דאך פערבראכט צוויי יאהר אין שליסעלבורגער פעסטונג דערפאר, וואס איך בין געווען א רעוואָ־לוציאנער, אין יענער צייט האט איהר און אייער גלייכען נאך געשאסען אויף די רעוואלוציאנערען און געזונגען „באזשע צאריא כראני". איך הייס וואסילי געארגיעוויטש פאנין. האט איהר קיינ־מאל ניט געהערט מיין נאמען?"

„עס טהוט מיר לייד, איך האב איהם קיינמאל ניט געהערט", ענטפערט דער סאלדאט מיט גרויס ענוות. „איך בין דאך ניט קיין געבילדעטער. איהר זייט מסתמא א גרויסער העלד".

„יא, איך בין דאס", ענטפערט דער סטודענט מיט טיעפער איבערצייגונג. „און איך בין געגען די באלשעוויקעס, וואס צושטע־רען אונזער רוסלאנד, אונזער פרייע רעוואלוציע. ווי קען דאס זיין?"

דער סאלדאט קראצט זיך אין קאפ. „איך קען ניט פער־שטעהן, ווי דאס איז מעגליך", זאגט ער אין א גרימאסע פון וועה־טאג בעווייזט זיך אויף זיין פנים: קענטיג, ניט אזוי גרינג קומט איהם אן דאס טראכטען. „מיר דאכט זיך די גאנצע געשיכטע איז זעהר פשוט. אמת, איך בין ניט קיין געבילדעטער מענש, אבער מיר דאכט זיך, אז עס איז דא נאר צוויי קלאסען, דער פראלעטאריאט און די בורזשואזיע..."

„ווידער אמאל די זעלביגע נארישע פארמולא!" שרייט אויס דער סטודענט.

„...נאר צוויי קלאסען", טענה׳ט אלץ דער סאלדאט מיט דער

זעלבער עקשנות. „און ווער עס איז ניט אויף איין זייט, איז אויף דער אנדערער זייט...“

מיר האָבען זיך געלאָזט ווייטער אין גאַס אריין. די לאַמטערנעס זיינען געווען ווייט אָבגעשיידט איינער פון צווייטען, עס איז געווען האלב טונקעל, און ווייניג פאַרבייגעהער האָבען זיך געוויזען. א דראָהענדע שטילקייט איז געהאַנגען איבער דעם פּלאַץ. עס האָט אויסגעזעהן ווי א מין וויסטע שטרעקע צווישען גן־עדן און גיהנום. א פּאָליטישע „נאָ מענ׳ס לענד“ (די שטרעקע צווישען צוויי פיינדליכע טראַנשעען). נור די פאַבריק־מאַכערסקעס זיינען געווען העל בעלויכטען און פול מיט מענשען; און לעבען די עפענטליכע בעדער זיינען מענשען געשטאַנען און געוואַרט אין רייה: עס איז געווען שבת פאַרנאַכט, ווען גאַנץ רוסלאַנד וואַשט זיך און פּוצט זיך. ביי מיר איז קיין ספק ניטאָ, אז סיי רויטע גוואַרדייצעס און סיי קאָזאַקען האָבען זיך יענעם אָבענד אויסגעמישט אין דיזעלבע בעדער און זיך געשמיסען מיט די זעלביגע בעזימלעך.

וואָס נעהנטער מיר זיינען געקומען צום קייזערליכען פּאַרק, אלץ לעדיגער זיינען געווען די גאַסען. א דערשראָקענער גלח האָט אונז געוויזען, וואו עס געפינט זיך די קאַנצעלאַריע פונ׳ם סאָוויעט, און איז זיך ווייטער געגאַנגען זיין וועג. די קאַנצעלאַריע האָט זיך געפונען אין א פליגעל פון א גרויס־פירשטליכען פּאַלאַץ, מיט דער טהיר צום פּאַרק צו. די פענסטער זיינען געווען טונקעל, די טהיר פערשלאָסען. א סאָלדאַט האָט זיך ארומגעדרעהט מיט די הענד אין די קעשענעס. ער האָט אונז מיט חשד בעטראַכט פון קאָפּ ביז די פיס. „דער סאָוויעט האָט זיך ארויסגעקליבען צוריק מיט צוויי טעג“ האָט ער געזאָגט. „וואוהין?“ ער האָט געקנייטשט מיט די פּלייצעס. „ניע זנאַיו. איך ווייס ניט.“

א ביסעל ווייטער איז געווען א העל־בעלויכטענע גרויסע געביידע. אינווייניג האָט מען געהאַמערט. ווי מיר זיינען אזוי געשטאַנען און ניט געוואוסט, וואָס צו טהאָן, האָבען זיך אויפ׳ן גאַס בעוויזען א סאָלדאַט און א מאַטראָז, געהענדיג האַנד אין האַנד. איך האָב זיי געוויזען מיין דאָקומענט פון סמאָלני. „זייט איהר פאַר

די סאוויעטען?" האב איך געפרעגט. זיי האבען ניט געענטפערט און האבען אנגעקוקט איינער דעם אנדערען מיט שרעק.

„וואס טהוט מען דארט אינוועניג?" האט דער מאטראז געפרעגט און אנגעוויזען אויף דער געביידע.

„איך ווייס ניט".

דער סאלדאט האט שרעקעדיג אויסגעשטרעקט זיין האנד און אויפגעעפענט א ביסעלע די טהיר. דורכ'ן שפאלט האבען מיר געזעהן א גרויסען זאאל בעהאנגען מיט פאהנען און גרינס און אויסגעשטעלט מיט רייהען שטוהלען. אין א ווינקעל האט מען געבויט א ביהנע.

א דיקע פרוי מיט א האמער אין האנד און מיט א סך טשוועקעס אין מויל איז ארויסגעקומען צו אונז. „וואס ווילט איהר?" האט זי געפרעגט.

„וועט היינט זיין א פארשטעלונג?" האט דער מאטראז נערוועז געזאגט.

„ס'וועט זיין א פריוואטע טהעאטער-פארשטעלונג, זונטאג ביינאכט", האט זי שטרענג געענטפערט. „געה אוועק".

מיר האבען זיך געפרואווט אריינלאזען אין א שמועס מיט דעם סאלדאט און דעם מאטראז, אבער זיי האבען אויסגעזעהן דערשראקען און אומגליקליך און זיינען באלד פערשוואונדען אין דער פינסטער.

מיר האבען אוועקגעשפאנט ווייטער צו די קייזערליכע פאלאצען, נעגאנגען פארביי די ריעזיגע טונקעלע גערטנער, וואו פאנטאסטישע פאוויליאנען און קונציגע בריקלעך האבען געהויבען אין דער נאכט אריין זייערע אונקלאהרע ליניען, און וואסער האט ווייך געשפריצט פון די פאנטאנען. אין איין ווינקעל האט א קאמישער אייזערנער שוואן אהן אן אויפהער געשפיגען פון א קינסטליכען גראט. דארט האבען מיר פלוצלונג דערפיהלט, אז מען קוקט אויף אונז. מיר האבען אויפגעהויבען די אויגען און בעגעגענט דעם בייזען פערדעכטיגען בליק פון א האלב טוץ ריעזיגע בעוואפענטע סאלדאטען, וועלכע האבען געקוקט אויף אונז פון א הויכער, מיט גראז בעוואקסע־

נער טערראָסע. איך בין אַרויפגעגאַנגען צו זיי. „ווער זייט איהר?" האָב איך געפרעגט.

„מיר זיינען די וועכטער", האָט איינער געענטפערט. זיי זיינען אַלע, קענטיג, געווען אין אַ געדריקטער שטימונג. און עס איז גאָר קיין חידוש ניט: וואָכען נאָכאַנאַנד, טאָג איין, טאָג אויס, האָט מען מיט זיי איינגע׳טענה׳ט און דיסקוטירט, ביז מען האָט זיי איינגעמאַטערט אויף טויט.

„זייט איהר מיט קערענסקי׳ן אָדער מיט די סאָוויעטען?"

זיי האָבען אַ ווײַלע געשוויגען און האָבען זיך אומרוהיג איבערגעקוקט. „מיר זיינען נייטראַל", האָט איינער ענדליך געענטפערט.

דורך דער אַרקאַדע פון דעם גרויסען יעקאַטערינינסקע פּאַלאַץ זיינען מיר אַריינגעקומען אין הויף און זיך געפרעגט אויף דער קאַנצעלאַריע. אַ וואַכמאַן איז געשטאַנען פאַר דער טהיר פון דעם האַלב קײַלעכדיגען ווייסען פליגעל. ער האָט אונז געזאָגט, אַז דער קאָמענדאַנט איז אינוועניג.

מיר זיינען אַריין אין אַ שעהנעם ווייסען צימער, וואָס איז געווען צוטיילט אויף צוויי אונגלייכע טיילען דורך אַ דאָפּעלטען קאַמין. אַ גרופּע אָפיצירען איז געשטאַנען און אומרוהיג גערעדט. זיי זיינען געווען בלאַס און צערשטרייט, און מ׳האָט געקענט זעהן, אַז זיי זיינען שוין לאַנג ניט געשלאָפען. איינער, אַן עלטערער מאַן מיט אַ ווייסער באָרד און מיט מעדאַלען איבער זיין גאַנצען מונדיר, איז געווען דער פּאָלקאָווניק. מיר האָבען איהם געוויזען אונזערע באָלשעוויסטישע דאָקומענטען.

ער איז געווען איבעררַאשט. „ווי איז דאָס מעגליך, איהר זאָלט אַזוי ווייט פאַרגעהן און קיינער זאָל אייך ניט טשעפּען?" האָט ער העפליך געזאָגט. „אין די גאַסען איז איצט זעהר געפעהרליך. פּאָליטישע לײדענשאַפטען פלאַקערען זעהר היים אין צאַרסקאָיע סעלאָ. עס איז געווען אַ שלאַכט היינט אין דער פריה, און ס׳וועט זיין נאָך אַ שלאַכט מאָרגען אין דער פריה.

„וואו זיינען די קאָזאַקען?"

„ניט מעהר ווי אַ מייל פון דאַנען". ער האָט אַ מאַך געטהאָן מיט דער האַנד.

„און איהר וועט פערטהיידיגען די שטאָדט געגען איהם?“

„אָה, ניין, ניין“, האָט ער געשמייכעלט. „מיר האַלטען די שטאָדט פאר קערענסקי׳ן.“ אונז האָט זיך אָבגעריסען אין הארצען. אין אונזערע באָלשעוויסטישע דאָקומענטען איז דאָך געשטאַנען שוואַרץ אויף ווייס, אז מיר זיינען פרעבערענטע רעוואָלוציאָנערען. דער פּאָל־קאָווניק האָט זיך אויסגעהוסט. „מכח אייערע דאָקומענטען“, האָט ער געזאָגט, „זאָלט איהר וויסען, אז אויב מען כאַפּט אייך מיט זיי, וועט איהר ניט זיכער זיין מיט אייער לעבען. מיין עצה איז, אז אויב איהר ווילט זעהן די שלאַכט, זאָלט איהר איבערנעכטיגען אין דעם אָפּיצערסקע האָטעל און קומען צוריק זיעבען א זייגער אין דער פריה. איך וועל הייסען, אז מען זאָל אייך געבען צימערען, און מאָרגען וועל איך אייך ארויסגעבען נייע דאָקומענטען.“

— „הייסט עס, איהר זייט פאר קערענסקי׳ן?“ האָבען מיר גע־זאָגט.

— „אייגענטליך, ווי זאָל איך אייך זאָגען? ניט אין גאַנצען פּ אַ ר קערענסקי׳ן“. דער פּאָלקאָווניק האָט זיך פערהאַלטען א רגע. „די מעשה איז אזוי. די סאָלדאַטען אין אונזער גארניזאָן זיינען מעהר־סטענס באָלשעוויקעס. היינט, נאָך דער שלאַכט, האָבען זיי זיך אוועקגעלאָזט קיין פּעטראָגראַד און האָבען מיטגענומען מיט זיך די ארטילעריע. מען קען זאָגען מיט זיכערהייט, אז קיינער פון די ס אָ ל ד אַ ט ע ן איז ניט פאר קערענסקי׳ן. אָבער אייניגע פון זיי ווילען איבערהויפּט ניט קעמפּפען. די אָ פּ י צ י ר ע ן האָבען זיך כמעט אַלע פעראייניגט מיט קערענסקי׳ס קרעפטען אָדער זיי זיינען גאָר אין גאַנצען אוועקגעגאַנגען. מיר זיינען — הם — אין זעהר א שווע־רער לאַגע, ווי איהר זעהט אַליין...“

דעם אמת זאָגענדיג, האָבען מיר ניט געגלויבט, אז עס וועט פּאַרקומען א שלאַכט... דער פּאָלקאָווניק איז געוועזען אזוי פריינדליך און האָט געשיקט זיין קוריער ער זאָל אונז בעגלייטען צום וואָגזאַל. אַליין איז ער געוועזען פון דרום. זיינע עלטערען זיינען געוועזען פראַנ־צויזישע עמיגראַנטען, וואס האָבען געלעבט אין בעסאַראַביע. „אה“, האָט ער אַלץ געזאָגט, „ס׳אַרט מיר ניט אַזוי די געפאהר אָדער די

ארבייט, ס׳ארט מיך, וואס איך בין שוין דריי יאהר פון דער היים, דריי יאהר ניט געזעהן מיין מוטער..."

מיר האבען גענומען א צוג, וואס איז געפאהרען קיין פעטראגראד. ווען מיר האבען ארויסגעקוקט פון פענסטער אין דער קאלטער פינסטערניש, האבען מיר דא און דארט געזעהן גרופען סאלדאטען ארום ברענענדיגע פייערס, גרופען בעפאנצערטע אויטאמאבילען אויסגעשטעלט אין די ערטער, וואו עס שיידען זיך די וועגען. די סאלדאטען האבען גערעדט איינער צום אנדערען און געמאכט מיט די הענד. די שאפערען האבען זיך ארויסגערוקט פון די טהורעמס און עפעס געשריען אין דער נאכט אריין.

איבער די שווארצע פעלדער האבען א גאנצע נאכט געוואנדערט גרופען סאלדאטען און רויטע גווארדייצעס, אהן פיהרער און אהן ארדנונג. זיי האבען זיך בעגעגענט און אויסגעמישט און ניט געוואוסט וואס צו טהאן, און די קאמיסארען פון דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט האבען געאיילט פון איין גרופע צו דער אנדערער און געפרואווט ארגאניזירען א ווידערשטאנד.

ווען מיר האבען זיך אומגעקעהרט צוריק קיין פעטראגראד, האבען מיר געזעהן ברייטע מאסען געהענדיג ארויף און אראב איבער נעווסקי. עפעס האט זיך געטהאן אין שטאדט. פון דעם ווארשאווער וואגזאל האט מען געקענט הערען דעם ווייטען דונער פון הארמאטען. אין די יונקער־שוהלען האט מען זיך פיבערהאפט געגרייט. דומא־מיטגליעדער זיינען געגאנגען פון קאזארמע צו קאזארמע, גע׳טענה׳ט און געבעטען, דערצעהלט מעשה־טורא׳ס וועגען באלשעוויסטישע גוואלדטהאטען — ווי אזוי זיי האבען אומגעבראכט די יונקערם אינ׳ם ווינטער־פאלאץ, ווי אזוי זיי האבען פערגוואלדיגט די פרויען־סאלדאטען, ווי אזוי זיי האבען דערשאסען א מיידעל פאר דער דומא, ווי אזוי זיי האבען דערהרג׳עט קניאז טומאנאוו... אין דומא, אין אלעקסאנדראוווסקי זאאל, האט דער רעטונגס־קאמיטעט אבגעהאלטען א ספעציעלע זיצונג; קאמיסארען זיינען אנגעקומען פערסאפעטע און אין איילעניש ארויסגעלאפען... אלע זשורנאליסטען, וואס מען האט זיי געוויזען דעם וועג פון סמאלני, האבען זיך דא, אין דומא, צוזאמענגעטראפען און זיינען געווען בגילופין. אז מיר האבען זיי דערצעהלט, וואס עס טהוט זיך

אין צארסקאיע, האבען זיי אונז פשוט ניט געגלויבט. סטייטש, ס'איז דאך א בעקאנטער פאקט, אז צארסקאיע געפינט זיך אין קערענסקי'ס הענד, און אז די קאזאקען זיינען שוין אין פולקאווא. מען האט שוין אויסגעקליבען א קאמיטעט צו בעגעגענען קערענסקי'ן אויפ'ן וואגזאל, מארגען אין דער פריה...

איינער פון די זשורנאליסטען האט מיר בסוד סודות איבערגעגעבען, אז די קאנטער־רעוואלוציע וועט זיך אנהויבען פונקט האלבע נאכט. ער האט מיר געוויזען צוויי פראקלאמאציעס, איינע אונטערגעשריבען פון גאץ'ן און פאלקאווניקאוו'ן. די פראקלאמאציע האט אויפגעפאדערט אלע יונקער־שוהלען, אלע סאלדאטען אין די האספיטאלס און אלע געארגיעווסקע קאוואלערען, אז זיי זאלען זיך מאביליזירען צום קריעג און זאלעןווארטען אויף בעפעהלען פונ'ם רעטונגס־קאמיטעט. די אנדערע פראקלאמאציע איז געווען פונ'ם רעטונגס־קאמיטעט גופא און האט זיך געלייענט אזוי:

„צו דער בעפעלקערונג פון פעטראגראד!

„חברים, ארבייטער, סאלדאטען און בירגער פון רעוואלוציאנערען פעטראגראד!

„די באלשעוויקעס, וועלכע רעדען וועגען פריעדען ביים פראנט, רופען צו א בירגער־קריעג אין דער היים!

„פאלגט ניט זייערע פראוואקאטארישע אויפרופען!

„גראבט ניט קיין טראנשעען!

„ניעדער מיט די פעררעטהערישע באריקאדען!

„לעגט אוועק אייער געוועהר!

„סאלדאטען, קעהרט זיך אום אין די קאזארמעס!

„הויבט זיך אן א קריעג אין פעטראגראד — איז דאס א טויט פאר דער רעוואלוציע!

„אינ'ם נאמען פון פרייהייט, ערד און פריעדען, פעראייניגט זיך ארום דעם קאמיטעט צו רעטען דאס לאנד און די רעוואלוציע!“

ווען מיר האבען פערלאזט די דומא, האבען מיר בעגעגענט א ראטע רויטע גווארדייצעס מיט זעהר ערנסטע פנים'ער און מיט אן אויסדרוק פון פערצווייפלונג. זיי האבען געשפאנט איבער דער פינסטערער פערלאזענער גאס און געפיהרט א טוץ געפאנגענע מיטגליעדער פון דער

אַרטיגער אָבטהיילונג פונ׳ם קאָזאַקען־ראטה. דאָס האָט מען זיי גע־כאפּט ביי דער האנד ווען זיי האָבען געפּלאַנעוועט אַ קאָנטר־רעוואָלו־ציאָנערע ארבייט אין זייער הויפּט־קוואַרטיר.

אַ סאָלדאַט האָט געטראָגען אַ פּאַק מעלדונגען. אַ קליין אינגעלע האָט איהם נאָכגעטראָגען אַן עמער פּאַפּ, און ער האָט געקלעפּט די מעלדונגען מיט די גרויסע ברענענדיגע אותיות: „צוליעב דער איצטי־גער לאַגע איז פּעטראָגראַד און איהרע פאָרשטעדט ערקלעהרט אין אַ בעלאַגערונגס־צושטאַנד. אַלע פערזאַמלונגען אין די גאַסען און בכלל אונטער׳ן פרייען הימעל זיינען ביז אויף ווייטערעס פערבאָטען.

ג. פּ אָ ד ו ו אָ י ס ק י, פּאָרזיצענדער פונ׳ם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט.“

ווען מיר זיינען געגאַנגען אהיים, איז די לופט געווען פול מיט אַלערליי קלאַנגען, טרובעס פון אויטאָמאָבילען, געשרייען, ווייטע שי־סערייען. די שטאָדט האָט זיך אומרוהיג געוויעגט. די שטאָדט איז ניט געשלאָפען.

פּאַרטאָג איז זיך אַ גרופּע יונקערס, איבערגעטהאָן ווי סאָלדאַטען פונ׳ם סעמיאָנאָווסקי פּאָלק, אָנגעקומען צו דער טעלעפאָן־סטאַנציע פּונקט אין דער צייט, ווען מען בייט די וואַך. זיי האָבען געוואוסט די באָלשעוויסטישע פּאַראָלען און האָבען איבערגענומען די וואַך, ניט דערוועקענדיג דעם מינדעסטען חשד. שפּעטער מיט עטליכע מינוט, ווען אַנטאָנאָוו איז אָנגעקומען צו רעווידירען די וואַך, האָבען זיי איהם געכאַפּט און פערשפּאַרט אין אַ קליינעם צימערעל. ווען ס׳איז אָנגע־קומען די נעכסטע וואַך, די באָלשעוויסטישע, האָבען זיי זי בעגעגענט מיט אַ זאַלפּ און געטויט עטליכע סאָלדאַטען.

די קאָנטר־רעוואָלוציע האָט זיך אָנגעהויבען...

קאפיטעל אכט.

קאנטר־רעוואלוציע.

זונטאג אין דער פריה, דעם 11טען נאוועמבער, זיינען די קאזאקען אריינגעקומען אין צארסקאיע סעלא. קערענסקי איז געפאהרען אויף א ווייסען פערד, און אלע קירכען־גלאקען האבען געקלונגען. פון א בערגעל הינטערען שטאדט האט מען געקענט זעהן די גאלדענע טורעמס, פיעל־פארביגע קיילעכדיגע דעכער פון די קירכען, די געוואלדיגע גראהע מאסע פון דער הויפט־שטאדט, וועלכע ליגט אויסגעשפרייט איבער א פלאכען, וויסטען לאנד; הינטער איהר, א ביסעל ווייטער, דעם שטאלענעם פינישען ים־בוזים.

אין צארסקאיע סעלא איז ניט פארגעקומען קיין שלאכט. אבער קערענסקי האט געמאכט א גרויסען פעהלער. זיעבען א זייגער אין דער פריה האט ער געשיקט מעלדען דעם צווייטען צארסקא־סעלסקער שיסער־פאלק, אז ער זאל אוועקלייגען זיין געוועהר. די סאלדאטען האבען געענטפערט, אז זיי וועלען בלייבען נייטראל, אבער ענטוואפענען זיך ווילען זיי ניט. קערענסקי האט זיי געגעבען 10 מינוט צייט אויסצופיהרען זיין בעפעהל. דאס האט אריינגעבראכט די סאלדאטען אין כעס: אכט חדשים נאכאנאנד האבען זיי זיך פערוואלטעט דורך א קאמיטעט, און איצט בעהאנדעלט מען זיי אזוי ווי גאר אין די גוטע ניקאלאיעווסקע צייטען... אין עטליכע מינוט ארום האט די קאזאקישע ארטילעריע גענומען שיסען אויף די קאזארמען און געטויט אכט סאלדאטען. פון דער מינוט אן איז שוין ניט געבליבען קיין „נייטראלע“ סאלדאטען אין צארסקאיע.

אינדערפריה האבען איבער גאנץ פעטראגראד געקנאקט ביקסען, און מענשען האבען מארשירט אין אלע זייטען. דער קאלטער ווינט אונטער׳ן הויכען טונקעלען הימעל האט געשמעקט מיט שנעע. עס האט קוים אנגעהויבען צו שאריען אויף טאג, ווען א גרויסע אבטהיילונג פון יונקערס האט גענומען דעם מיליטערישען האטעל און די טעלעגראף־סטאנציע. שפעטער האבען די באלשעוויקעס זיי

ווידער אָבגענומען נאָך א סך בלוט-פערגיסונג. די טעלעגראַף-סטאַנציע איז געווען בעלאַגערט פון מאַטראָזען, וועלכע זיינען געלעגען הינטער באַריקאַדען פון פעסער, קעסטלען און בלעכען, אין מיטען מאַרסקאַיא, אָדער זיי האָבען זיך בעהאַלטען אויפ'ן ווינקעל פון גאָראָכאָוואַיא און איסאַקיעווסקי פּלאַץ און געשאָסען אויף אַלצדינג וואָס האָט זיך גערירט. פון צייט צו צייט איז ארויסגעפאָהרען אָדער אריינגעפאָהרען אַן אויטאָמאָביל מיט'ן פלאַג פון רויטען קרייץ. די אָפיצירען האָבען איהם דורכגעלאָזט אונגעשטערט.

אַלבערט רייס וויליאַמס איז דאַמאָלסט געווען אין דער טעלעפאָן-סטאַנציע. ער איז ארויסגעפאָהרען מיט איינעם פון די אויטאָמאָבילען פונ'ם רויטען קרייץ וועלכער איז כלומר'שט געווען פול מיט פאַרוואונדעטע. די מאַשין האָט זיך א צייט געדרעהט איבער פּעטראָגראַד און דורך זייטיגע וועגען אָנגעקומען צו דער מיכאַילאָווסקע יונקער-שוהל, די הויפּט-קוואַרטיר פון דער קאָנטר-רעוואָלוציע. אין הויף פון דער געביידע האָט ער געזעהן א פראַנצויזישען אָפיציר, וועלכער האָט, קענטיג, געקאָמאַנדעוועט איבער די יונקערס... די דאָזיגע כלומר'שטדיגע רויטע-קרייץ אויטאָמאָבילען האָבען געפיהרט אַמוניציע און קריעגס-מאַטעריאַל צו דער טעלעפאָן-סטאַנציע. צעהנדליגע אַזוינע פערשטעלטע אַמבולאַנסען האָבען געדיענט אַלס קוריערען און אַמוניציאָנס-צוגען פאַר די יונקערס.

פינף אָדער זעקס בעפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען פון דער אַמאָליגער בריטישער דיוויזיע פון בעפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען האָבען זיך געפונען אין די הענד פון די יונקערס. ווען לואיזע ברייענט איז געגאַנגען איבער דעם איסאַקיעווסקי סאָבאָר, האָט זי געזעהן, ווי איינער אַזא אויטאָמאָביל איז אָנגעקומען פון דער אַדמיראַלטעיסטוואָ. געפאָהרען איז ער צו דער טעלעפאָן-סטאַנציע. פּונקט אויפ'ן ראָג פון דער גאָגאָל-גאַס האָט די מאַשין זיך אָבגעשטעלט. דאָס איז געווען פאַר לואיזע ברייענט'ס אויגען. הינטער הויפענס געהילץ זיינען געלעגען איניגע מאַטראָזען און געלויערט. ווען זיי האָבען דערזעהן די מאַשין, האָבען זיי אָנגעהויבען שיסען. דער מאַשין-האַרמאַט אין דעם טהורם פונ'ם אויטאָמאָביל האָט זיך דאַן אויסגעדרעהט און אויסגעשפּיגען א גאַנצען האָגעל פון קוילען אויף דעם הויפען געהילץ און אויך אויף דעם עולם אין גאַס. די שיסער האָבען ניט איבערגעקליבען.

אין דער ארקאדע, וואו מיסס ברייענט איז געשטאנען, זיינען דער־הרג'עט געוואָרען זיעבען פּארשוין, צווישען זיי צוויי קליינע אינגלעך. פּלוצלונג זיינען די מאטראָזען אויפגעשפּרונגען מיט א גרויס געשריי און זיך א לאָז געטהאָן איבער'ן אָפענעם פּלאַץ, וואו קוילען זיינען געפלויגען ווי ביהנען. זיי האָבען ארומגערינגעלט דאָס בעפּאנצערטע בעשעפעניש און האָבען ארייגעשטעקט זייערע באַיאָנעטען דורך די לעבער, שרייענדיג מיט ווילדע קולות. זיי האָבען איבערגע'חזר'ט די אָפּעראציע עטליכע מאָל... דער שאָפער האָט זיך פארשטעלט אז ער איז פארוואונדעט, האָבען זיי איהם ניט געטשעפעט — איז ער אוועקגעלאָפען אין דומא און אָנגעהויבען דערצעהלען מעשיות ווע־גען די באָלשעוויסטישע רציחות... צווישען די טויטע איז געווען א בריטישער אָפיציר...

שפּעטער האָבען די צייטונגען דערצעהלט וועגען אן אנדער אָפי־ציר א פראנצויזישען, וואָס מען האָט איהם געכאַפּט אין א יונקערשען בעפּאנצערטען אויטאָמאָביל און אָבגעשיקט אין פּעטראָפּאוולאָווסקע פעסטונג. די קאנצעלאַריע פונ'ם פראנצויזישען אמבאסאדאָר האָט תיכף אָבגעלייקענט די געשיכטע, אָבער איינער פון די שטאָדטישע גלאַסנע האָט מיר דערצעהלט, אז ער אליין האָט גע'פּועל'ט מען זאָל ארויסלאָזען דעם אָפיציר...

די אָפיציעלע בעציהונג פון די אליאירטע אמבאסאדאָרס האָט געמעגט זיין ווי זי וויל זיך, אָבער א פאקט איז, אז איינצעלנע פראנ־צויזישע און בריטישע אָפיציערען זיינען געווען טהעטיג אין יענע טעג. זיי האָבען אפילו געגעבען עצות דעם רעטונגס קאָמיטעט אין זיינע געשלאָסענע זיצונגען.

א גאנצען טאָג זיינען פאָרגעקומען צוזאמענשטויסונגען צווישען יונקערס און רויטע גווארדעיצעס אין אלע טהיילען פון דער שטאָדט. בעפּאנצערטע אויטאָמאָבילען האָבען מלחמה געהאלטען איינער געגען צווייטען, נאָהענט און וויט האָבען זיך געהערט זאַלפען, איינצעלנע שאָסען און דאָס אומרוהיגע קלאַפען פון מאשין־הארמאטען. די גע־שעפטען האָבען אראָבגעלאָזט זייערע אייזערנע לאָדען, אָבער דאָס לעבען האָט זיך ניט אָפּגעשטעלט. אין די קראָמען האָט מען געקויפט און פארקויפט, אפילו די קינעמאָטאָגראַפען האָבען געשפּיעלט פאר געפּאַקטע טעאטערס, האָטש אין דרויסען זיינען די לאָמפּען געווען

פינסטער. די טראמווייען זיינען געפאהרען איבער׳ן שטאדט. די טעלעפאנען האבען געארבייט. ווען איהר האט אבגערופען די צענטראלע סטאנציע, האט איהר געקענט הערען אין טעלעפאן דאס קנאקען פון ביקסען...

סמאלני איז געווען אבגעשניטען פון טעלעפאן, אבער די דומא און דער רעטונגס־קאמיטעט זענען געשטאנען אין שטענדיגער פארבינדונג מיט אלע יונקער־שוהלען און מיט קערענסקי׳ן אין צארסקאיע.

זיעבען אין דער פריה איז אין וולאדימירסקי יונקער־שוהל אנגעקומען א פאטרול פון סאלדאטען, מאטראזען און רויטע גווארדעיצעם. זיי האבען געגעבען די יונקערס צוואנציג מינוט אוועקצולעגען זייער געוועהר. די יונקערס האבען זיך אבגעזאגט. א שעה שפעטער האבען די יונקערס געוואלט ארויסמארשירען פון דער שול, אבער א שטארקע שיסעריי פונ׳ם ווינקעל גרעבאצקאיא און באלשאי פראספעקט האט זיי צוריק געטריבען. סאוויעט־סאלדאטען האבען ארומגערינגעלט די געביידע און אנגעהויבען שיסען. צוויי בעפאנצערטע אויטאמאבילען מיט מאשין־הארמאטען זיינען געפאהרען הין־און־צוריק און בעשאטען די געביידע מיט קויהלען. די יונקערס האבען טעלעפאנירט נאך הילף. די קאזאקען האבען געענטפערט, אז זיי קענען ניט קומען, ווייל א גרויסע אבטהיילונג מאטראזען מיט צוויי הארמאטען בעשיסט זייערע קאזארמעס. די פאוולאווסקי שול איז געווען ארומגערינגעלט. דער גרעסטער טהייל פון די מיכאילאווסקי יונקערס האבען געקעמפט אין די גאסען.

האלב אכט זיינען אנגעקומען דריי פעלד־־קאנאנען. ווידער האט מען פערלאנגט פון די יונקערס, זיי זאלען זיך אונטערגעבען, יענע האבען געענטפערט מיט א שיסעריי און האבען געטויט צוויי סאוויעט דעלעגאטען, וואס זיינען געגאנגען מיט א ווייסען פלאג. איצט האט זיך אנגעהויבען אן אמת׳ע באמבארדירונג. די באמבעס האבען אויפגעריסען גרויסע לעכער אין די ווענט פון דער שול. די יונקערס האבען זיך פערצווייפעלט געוועהרט. איין רויהע רויטע גווארדעיצעם נאך דער אנדערער איז געפאלען אונטער דעם מערדערישען פייער... קערענסקי האט טעלעפאנירט פון צארסקאיע סעלא, אז מען זאל ניט פיהרען קיין שום אונטערהאנדלונגען מיט דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט.

ווילד פון כעס צוליעב זייערע מפּלות און צוליעב די הויפענס געטויטע חברים, האָט די סאָוויעט־אַרמיי אָנגעהויבען אַן אמת׳ן שטורם פון שטאָהל און פייער. אפילו די אייגענע אַפיצירען האָבען זיי ניט געקענט אָבהאַלטען פון דער שרעקליכער באָמבאַרדירונג. איינער קירילאָוו, אַ קאָמיסאַר פון סמאָלני, האָט געפּרואווט הייסען אויפהערען שיסען. האָט מען איהם געסטראַשעט, אַז מען וועט איהם לינטשען. דאָס בלוט האָט אויפגעקאָכט אין דער רויטער אַרמיי...

האַלב דריי האָבען די יונקערס אַרויסגעהאַנגען אַ ווייסע פאָהן. זיי ווילען זיך אונטערגעבען, האָבען זיי געזאָגט, אויב מען וועט צוזאָגען, אַז מען וועט זיי ניט טשעפּען. מען האָט זיי דאָס פאַר־שפּראָכען. אין גרוים איילעניש און מיט ווילדע געשרייען האָבען הונדערטער סאָלדאַטען און רויטע גוואַרדעיצעס זיך אַ לאָז געטהאָן דורך די פענסטער, די טהירען און די לעכער אין די ווענד. איידער אימיצער האָט געקענט בעוואָרענען, האָט מען פינף יונקערס געשלאָ־גען און דערשטאָכען צום טויט. די איבעריגע, אַן ערך צוויי הונדערט, האָט מען אַריבערגעפיהרט אין פּעטראָפּאַוולאָווסקע פעסטונג. מען האָט זיי צוטהיילט אויף קליינע גרופּען, כדי די שטאָדט זאָל דאָס ניט בעמערקען. אויפ׳ן וועג איז אַן המון בעפאַלען איינע פון די גרופּען און האָט געטויט אַכט יונקערס... אין דער שלאַכט זיינען געפאַלען אַריבער הונדערט סאָלדאַטען און רויטע גוואַרדעיצעס...

שפּעטער מיט צוויי שעה האָט מען טעלעפאָנירט אין דומא, אַז די זיעגער גנהן אויף דעם אינזשענערני זאַמאָק — די אינזשענערען־שול. עטליכע דומא־מיטגליעדער האָבען זיך באַלד אַ לאָז געטהאָן פאַנאַנדערטהיילען צווישען זיי די לעצטע פּראָקלאַמאַציעס פון דעם רעטונגס־קאָמיטעט. ניט אַלע האָבען זיך אומגעקעהרט צוריק... אַלע איבעריגע שולען האָבען זיך אונטערגעגעבען אָהן ווידערשטאַנד. די יונקערס האָט מען אַוועקגעשיקט אין פּעטראָפּאַוולאָווסקע פעסטונג און אין קראָנשטאַדט. קיין בייז האָט מען זיי ניט געטהאָן.

די טעלעפאָן־סטאַנציע האָט זיך געהאַלטען ביז נאָך מיטאָג, ווען אַ באָלשעוויסטישער בעפּאַנצערטער אויטאָמאָביל איז אָנגעקומען און די מאַטראָזען האָבען געשטורמט די געביידע. די דערשראָקענע טע־לעפאָניסטקעס זיינען אַרומגעלאָפען הין־און־צוריק און געמאַכט וויל־דע קולות. די יונקערס האָבען אַרונטערגעריסען פון זייערע מונדירען

אַלע צייכענס און אַלע בענדלאַך, וואָס האָבען אָנגעוויזען זייער מיין. איינער האָט צוגעזאָגט וויליאַמס'ן וואָס ער וויל, אַבי ער זאָל איהם געבען זיין מאַנטעל... „זיי וועלען אונז הרג'ענען, זיי וועלען אונז הרג'ענען!" האָבען זיי געשריען. פיעלע פון זיי האָבען געהאַט גע־געבען זייער וואָרט אין ווינטער־פּאַלאַץ, אַז זיי וועלען מעהר ניט אויפהויבען זייער געוועהר געגען פאָלק... וויליאַמס האָט זיך אָנגעבאָ־טען צו זיין דער פאַרמיטלער, אויב די יונקערס וועלען אַרויסלאָזען אַנטאָנאָוו'ן. די יונקערס זיינען באַלד איינגעגאַנגען אויפ'ן פאָרשלאָג. אַנטאָנאָוו און וויליאַמס האָבען געהאַלטען רעדעס צו די זיעגרייכע מאַטראָזען, וועלכע זיינען געווען זעהר אויפגעבראַכט צוליעב די פיעלע טויטע. ווידער אַמאָל זיינען די יונקערס אַרויס פריי. כמעט אַלע האָבען זיך געראַטעוועט, אַ חוץ אייניגע וואָס זיינען געווען אַזוי דערשראָקען, אַז זיי האָבען געפּרואווט אַנטלויפען איבער'ן דאַך און זיך בעהאַלטען אויפ'ן בוידעם. דאָרט האָט מען זיי געפונען און אַראָב־געוואָרפען אין גאַס.

מיעדע, פאַרבלוטיגטע, פרעהליכע, האָבען זיך די מאַטראָזען און אַרבייטער אַ לאָז געטהאָן אין די אינעווענינסטע צימערען פון דער געביידע. ווען זיי האָבען דערזעהן אַזוי פיעל שעהנע מיידלאַך, האָבען זיי זיך אָבגעשטעלט פערשעהמטע און האָבען זיך געטופּעט מיט זיי־ערע גרויסע שטיוועל. קיין אייגציגע פון די טעלעפאָניסטקעס האָט מען ניט געטשעפּעט, קיין איינציגע האָט מען ניט באַליידיגט. יענע האָבען זיך אין שרעק געהאַט צונויפגעדריקט אין די ווינקלען, אָבער ווען זיי האָבען דערפיהלט זייער זיכערהייט, האָבען זיי זיך ניט גע־קענט בעהערשען. „פע"! האָבען זיי געשריען. „אַזוינע שמוציגע אונוויסענדע יונגען! נאַראָנים!"... די מאַטראָזען און רויטע גוואַר־דעיצעס זיינען געווען אין פאַרלעגענהייט. „גראָביאַנעס! חזרים!" האָבען די מיידלאַך געקוויטשעט אין איין קול און האָבען דערווייל אָנ־געטאָן זייערע מאַנטלען און היט... דערלאַנגען קוילען די קעמפּפענדע יונקערס און פאַרבינדען די וואונדען פון זייערע יונגע גאַלאַנטע פאַרטהיידיגער — דאָס איז ביי זיי געווען ראָמאַנטיש. אָבער די אַרבייטער, די פּויערים — דאָס איז דאָך דער טשאָרני נאַראָד, דאָס שוואַרצע פאָלק. פון די יונקערס האָבען פיעלע בעלאַנגט צו אַדעליגע פאַמיליעס, זיי האָבען געקעמפּפט פאַר'ן צאַר...

דער קאָמיסאַר פונ׳ם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, דער קורצינקער ווישניאַק, האָט געפּרואווט איינריידען די מיידלעך אַז זיי זאָלען בלייבען. ער איז געווען זעהר העפליך און צוקער־זיס. „מען האָט אייך שלעכט בעהאַנדעלט״, האָט ער געזאָגט, „דער טעלעפאָן געפינט זיך אין די הענד פון דער שטאָדט־דומא. איהר ארבייט 10 שעה אַ טאָג און מעהר, און צאָהלען צאָהלט מען אייך 60 רובעל אַ חודש. איצט וועט זיין אַנדערש. די רעגירונג וועט איבערשטעלען דעם טעלעפאָן אונטער דעם קאָנטראָל פונ׳ם פּאָסט־און־טעלעגראַפען־מיניסטעריום. אייערע שכירות וועלען תיכף געהעכערט ווערען אויף 150 רובעל, און אייערע ארביטס־שטונדען וועלען פארקלענערט ווערען. אַלס מיטגליעדער פונ׳ם ארבייטער־קלאַס וועט איהר זיין גליקליך״.

„מיטגליעדער פונ׳ם ארבייטער־קלאַס? אַזוי נאַר! מיינט ער טאַקע באמת, אַז זיי קערען זיך עפּעס אָן מיט אָט די — — שמוציגע ברואים? בלייבען? אפילו ניט פאַר טויזענד רובעל!״ שטאָלץ און עמפּערט האָבען די מיידלעך פאַרלאָזט דעם פּלאַץ...

די אָנגעשטעלטע פון דער געביידע, די געוועהנליכע ארבייטער — יענע זיינען געבליבען. מען מוז אָבער זיצען ביי די אַפּאַראַטען, מען קען זיך ניט בעגעהן אָהן דעם טעלעפאָן. אויפ׳ן פּלאַץ איז געווען ניט מעהר ווי אַ האַלב טוץ געניטע טעלעפאָניסטקעס. מען האָט איינגעלאַדען פריוויליגע. עס האָבען זיך אָבגערופען אַן ערך הונדערט מאַטראָזען, סאָלדאַטען, ארבייטער. די זעקס מיידלעך זיינען געלאָפען פון איינעם צום אַנדערען, געלערנט, געהאָלפען, זיך גע־בייזערט... דער טעלעפאָן איז געווען האַלב צוקריפּעלט, ער האָט געאַרבייט לאַנגזאַם, אָבער ער האָט ג ע א ר ב י י ט! די דראָטען האָבען ביסלעכווייז אָנגעהויבען ברומען. די ערשטע זאַך, וואָס מען האָט געטהאָן, איז פעראייניגען סמאָלני מיט די קאַזאַרמעס און פּאַבריקען; די צווייטע אָבשניידען די דומא און די יונקער־שוהלע... שפּעט נאָכמיטאָג האָט זיך די דאָזיגע נייעס פארשפּרייט איבער׳ן שטאָדט, און הונדערטער בורזשואַזע געגנער האָבען אָבגערופען דעם סאָמלני און געשריען: „נאַראָנים! טייוואָלים! ווי לאַנג, מיינט איהר, וועט איהר זיך האַלטען? וואַרט, די קאָזאַקען וועלען באַלד קומען!״

עס איז שוין געווען בין השמשות. אַ קאַלטער ווינט האָט געבלאָ־

זען. נעוועסקי איז כמעט געווען לעדיג. נאָר פאַר'ן קאַזאַנסקי סאָבאָר איז געשטאַנען אַ געדיכטער עולם און נאָכאַנאַנד זיך געאַמפּערט: עטליכע אַרבייטער, עטליכע סאָלדאַטען אויף איין זייט; אויף דער אַנדערער זייט קרעמער, האַנדעלס-אַנגעשטעלטע און אַנדערע פון דעם סאָרט.

„אָבער לענין וועט דאָך ניט קענען צווינגען דייטשלאַנד צו שליסען פריעדען!" האָט איינער געשריען.

אַ יונגער היציגער סאָלדאַט האָט געענטפערט: „און וועמעס שולד איז דאָס? אייער פערפלוכטער קערענסקי, דער מיאוס'ער בור־זשוי! צום טייפעל מיט אייער קערענסקי'ן! מיר ווילען ניט קערענסקי'ן! מיר ווילען לענין'ען!..."

לעבען דער דומא האָט אַן אָפיציר מיט אַ ווייסען באַנד אויפ'ן אַרבעל אָראָבגעריסען פון דער וואַנד אַן אָנגעקלעפּטען פּלאַקאַט. דער אָפיציר האָט געשאָלטען אויף וואָס די וועלט שטעהט. אויפ'ן פּלאַ־קאַט איז געשטאַנען:

„צו דער פּעטראָגראַדער בעפעלקערונג:

אין איצטיגען געפעהרליכען קריזיס, ווען די שטאָדט־דומא דאַרף טהאָן אַלעס מעגליכע צו בערוהיגען די באַפעלקערונג, צו באַוואָרענען זי מיט ברויט און אַנדערע לעבענס-נויטווענדיגקייטען, האָבען די רעכטע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און קאַדעטען פערוואַנדעלט די דומא אין אַ קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע פערזאַמלונג. די דאָזיגע פּאַר־טייען האָבען פערגעסען זייער פפליכט פאַר דעם פאָלק און זיי פּרוא־ווען אויפהויבען איין טהייל פון דער באַפעלקערונג געגען צווייטען, כדי מעגליך צו מאַכען אַ זיעג פון קאָרנילאָוו'ן און קערענסקי'ן. די רעכטע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און קאַדעטען האָבען געמאַכט פון דער דומא אַ געצייג פון פּאָליטישען אָנפאַל אויף די סאָוויעטען פון אַרבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים־דעפּוטאַטען, אויף דער רע־וואָלוציאָנערער רעגירונג פון פריעדען, ברויט און פרייהייט.

בירגער פון פּעטראָגראַד! מיר באָלשעוויסטישע שטאָדט־פּער־טרעטער, וואָס איהר אַליין האָט אונז אויסדערוועהלט, לאָזען אייך וויסען, אַז די רעכטע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און די קאַדע־טען טהוען קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע אַרבייט, אַז זיי האָבען פאַרגע־סען זייער פפליכט און פיהרען די באַפעלקערונג צו הונגער און ביר־

גער־קריעג. מיר, וואָס האָבען בעקומען 183.000 פון אייערע שטימען, האַלטען עס פאַר אונזער פפליכט צו דערצעהלען אונזערע וועהלער וואָס עס טהוט זיך אין דומא. מיט פעראַכטונג נעהמען מיר פון זיך אראָב יעדע פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר די שרעקליכע אָבער אונ־פערמיידליכע רעזולטאַטען...״

פון דערווייטענס האָט זיך דאָ און דאָרט נאָך געהערט א שאָס, אָבער די, שטאָדט אין אלגעמיין איז געלעגען רוהיג, קאַלט, ווי פאַרמאַטערט פון די שרעקליכע קאָנוואולסיעס, וואָס האָבען זי ערשט ניט לאַנג ערשיטערט.

אין ניקאָלאַיעווסקי זאַאַל האָט די דומא געהאַלטען אין פאַר־ענדיגען איהר זיצונג. אפילו די פער׳עקשן׳טע דומא איז, קענטיג, געווען ערשטוינט. די קאָמיסאַרען האָבען נאָכאַנאַנד געמעלדעט: פערנומען די טעלעפאָן־סטאַנציע, געקעמפפט אין די גאַסען, פערנומען די וולאַדימירסקי שוהל... „די דומא״, האָט טרופפ געזאָגט, „איז אויפ׳ן זייט פון דעמאָקראַטיע אין איהר קאַמפף געגען ווילקירליכע געוואַלט. אָבער ווער עס זאָל ניט זיעגען, די דומא וועט דאָך זיין געגען לינטשערייען און פייניגונג...״

קאָנאָווסקי, א קאַרעט, א הויכער אַלטער מאַן מיט א בייזען פּנים, האָט געזאָגט: „ווען די אַרמעע פון דער געזעצליכער רעגירונג וועט אָנקומען קיין פּעטראָגראַד, וועט זי פּשוט דערשיסען די אַלע אינסורגענטען, וועט מען פאַרשפּאָרען לינטשערייען!״ פּראָטעסטען האָבען זיך דערהערט איבער׳ן גאַנצען זאַאַל, אפילו פון קאָנאָווסקי׳ס פּאַרטיי.

מען האָט זיך געפיהלט אונזיכער. די שטימונג איז געווען א געדריקטע. די קאָנטער־רעוואָלוציע האָט געליטען איין מפּלה נאָך דער צווייטער. דער צענטראַל־קאָמיטעט פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָ־נערען האָט אָנגענומען א רעזאָלוציע פון אונצוטרויען צו די בעאַמטע פון דער פּאַרטיי. דער לינקער פליגעל האָט געוואונען די אויבער־האַנד. אווקסענטיעוו האָט רעזיגנירט. א קוריער האָט געמעלדעט, אַז דער קאָמיטעט, וואָס מען האָט בעשטימט צו בעגריסען קערענסקי׳ן אויפ׳ן וואָגזאַל, איז אַרעסטירט געוואָרען. אין די גאַסען האָט דאָס ווייטע ברומען פון קאַנאָנען זיך געהערט פון דרום און דרום־מערב, און קערענסקי איז נאָך אַלץ ניט געקומען.

דעם טאָג זיינען ארויסגעגאנגען נאָר דריי צייטונגען: „פּראַוו־דא“, „דיעלאָ נאַראָדא“ און „נאָוואַיאַ זשיזן“. זיי אַלע האָבען אַ סך געשריבען וועגען אַ „קאָאַליציאָנס־רעגיערונג“. די צייטונג פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָט פערלאַנגט אַ קאַבינעט אָהן קאַ־דעטען און אָהן באָלשעוויקעס; גאָרקי איז געווען אָפּטימיסטיש: סמאָלני איז גרייט צו געבען הנחות. עס בילדעט זיך אַ ריינע סאָציאַליסטישע רעגירונג פון אַלע ריכטונגען, אָהן דער בורזשואַזיע. די „פּראַוודא“ האָט זיך אויסגעלאַכט פון די אַלע זאַכען:

„וואָס פאר אַ פּנים האָט אַ קאָאַליציע מיט אַזוינע פּאָ־ליטישע פּאַרטייען, וואָס זייערע וויכטיגסטע טהוער זיינען קליינע זשורנאַליסטען מיט אַ צווייפעלהאַפטער רעפּוטאַציע? אונזער קאָאַליציע איז די קאָאַליציע פון דעם פּראָלעטאַריאַט און דער רעוואָלוציאָנערער אָרמעע מיט די אָרימע פּויערים...“

דער אַלל־רוסישער פערבאַנד פון אייזענבאַהן־ארבייטער האָט באַקלעפּט די ווענד מיט באַריהמערישע פּראָקלאַמאַציעס, וואו ער האָט געסטראַשעט מיט אַ סטרייק, אויב ביידע וועלען ניט איינגעהן אויף אַ פשרה:

„די אמת׳ע זיעגער אין די אַלע טומעלדיגע געפעכטען, די אמת׳ע רעטער פונ׳ם לאַנד וועלען זיין ניט די באָלשעוויקעס, ניט דער רעטונגס־קאָמיטעט און ניט קערענסקי׳ס אַרמעען, נור מיר, דער איי־זענבאַהן פערבאַנד... די רויטע גוואַרדיעצעס קענען ניט פערוואַלטען איבער אַזאַ שווערען עסק ווי די אייזענבאַהנען — האָט די פּראָק־לאַמאַציע ערקלעהרט — וואָס איז שייך די פּראָוויזאָרישע רעגירונג, האָט זי בעוויזען, אַז זי קען ניט איינהאַלטען די מאַכט. מיר זאָגען זיך אָב צו העלפען אַ וועלכער ניט איז פּאַרטיי, אויב זי קומט ניט אין נאָמען פון אַ רעגירונג, וואָס האָט דאָס צוטרויען פון דער גאַנ־צער דעמאָקראַטיע...“

אין סמאָלני איז אָנגעגאַנגען אַ קראַמפּפהאַפטע לעבעדיגע ארבייט. עס האָט אויסגעזעהן, אַז עס איז גאָר ניטאָ קיין סוף צו דער אַקטיווער ענערגיע פון די מאַססען.

אין דער קאַנצעלאַריע פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראייניגען האָט מיך לאָזאָווסקי בעקאַנט מיט אַ דעלעגאַט פון די אייזענבאַהן־ארביי־טער פון דער ניקאָלאַיעווסקי ליניע, וועלכער האָט מיר דערצעהלט,

אז זיינע חברים האָבען אָבגעהאַלטען ריזיגע פערזאמלונגען, וואו זיי האָבען קריטיקירט די האַלטונג פון זייערע פיהרערס.

„די גאַנצע מאַכט — די סאָוויעטען!" האָט ער אויסגערופען און אראָבגעלאָזט אַ שווערען פויסט אויפ'ן טיש. „די אָבאָראָנצעס אין צענטראַל קאָמיטעט שפּיעלען קערענסקי'ס שפּיעל. זיי האָבען געוואָלט שיקען אַ דעלעגאַציע אין זיין הויפּטקוואַרטיר, אָבער מיר האָבען זיי אָרעסטירט... אונזער אַבטהיילונג האָט פערלאַנגט אַן אַלל־רוסישען צוזאַמענפאָהר, אָבער זיי ווילען איהם ניט רופען..."

און דאָ, אַפּנים, איז פאָרגעקומען דאָס זעלביגע, ווי אין די סאָוויעטען און אין די אַרמעע־קאָמיטעטען. די פערשיעדענע דעמאָקראַטישע אָרגאַניזאַציעס איבער גאַנץ רוסלאַנד האָבען שנעל געביטען זייער פּראָגראַם. אומעטום איז די ענדערונג געקומען פון אונטען. די קאָאָפּעראַטיווען זיינען געווען צוריסען דורך אינעווענינגסטען קאַמפּף; די פערזאַמלונג פון דעם פּויערישען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט איז איבערגעריסען געוואָרען צוליעב שאַרפע מחלוקת; אפילו צווישען די קאָזאַקען איז ניט אַלעס געווען רוהיג...

אויפ'ן אויבערשטען שטאָק האָט דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט פאָרטגעזעצט זיין פייערדיגע אַרבייט, דערלאַנגט איין קלאַפּ נאָך אַ צווייטען און ניט גערוהט אויף אַ רגע. אַהער פלעגען קומען מענשען געזונד און פריש, פלעגען זיך אַריינוואַרפען אין דער שרעקליכער מאַשין און אַרבייטען בייטאָג און ביינאַכט און ביי־טאָג און ביינאַכט; אַרויסגעהן פלעגען זיי פון דער מאַשין צובראָכענע, שוואַכע, בלינד פון מיעדקייט, הייזעריג און שמוציג, און ווי טויטע פלעגען זיי אומפאַלען אויף דער פּאָדלאָגע צו כאַפּען אַ דרימעל. דעם רעטונגס־קאָמיטעט האָט מען ערקלעהרט אויסער געזעץ. גרויסע בערג פּראָקלאַמאַציעס האָבען בעדעקט די פּאָדלאָגע:

„...די פערשווערער, וועלכע האָבען ניט קיין שום אָנהאַלט אין דעם גאַרניזאָן און אין דעם אַרבייטער־קלאַס, האָבען געלעגט זייער גאַנצע האָפנונג אויף אַן אונערוואַרטעטען אָנפאַל. זייער פּלאַן איז אָבער ענטדעקט געוואָרען דורך פּאָדפּאָרוטשיק בלאַגאָנראַוואָוו צוליעב דער רעוואָלוציאָנערער וואַכזאַמקייט פון אַ רויטען גוואַרדיעץ, וואָס זיין נאָמען וועט פאַרעפענטליכט ווערען שפּעטער. דעם צענטער פון דער פערשווערונג האָט פאַרנומען דער רעטונגס־קאָמיטעט. פּאָל־

קאָוניק פאָלקאָווניקאָוו האָט געזאָלט קאָמאַנדעווען איבער זייערע בעוואָפּענטע קרעפטען; אונטער׳ן בעפעהל איז געווען אונטערגע־שריעבען גאָץ, אַ געוועזענער מיטגליעד פון דער פּראָוויזאָרישער רע־גירונג, וואָס מען האָט איהם אַרויסגעלאָזט פריי אויף זיין עהרען־וואָרט...

„דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט מעלדעט וועגען דעם דער בעפעלקערונג פון פּעטראָגראַד און בעפעהלט, אַז אַלע די, וואָס האָבען אַ שייכות צו דער פאַרשווערונג, זאָלען אַרעסטירט ווערען און געשטעלט ווערען פאַר אַ רעוואָלוציאָנערען טריבונאַל...״

פון מאָסקווע איז אָנגעקומען אַ ידיעה, אַז יונקערס און קאָ־זאַקען האָבען דאָרט אַרומגערינגעלט דעם קרעמל און האָבען געהייסען די סאָוויעט־סאָלדאַטען אָבצוגעבען זייער געוועהר. יענע האָבען גע־פאָלגט. ווען זיי זיינען אָבער אַרויסגעגאַנגען פונ׳ם קרעמל, איז מען זיי בעפאַלען און מען האָט זיי דערשאָסען. קליינע באָלשעוויסטישע קרעפטען זיינען פאַרטריבען געוואָרען פון דעם טעלעפאָן און דעם טע־לעגראַף. די יונקערס האָבען געהאַלטען דעם צענטער פון דער שטאָדט, אָבער אַרום און אַרום האָט די סאָוויעט־אַרמיי זיך אָרגאַניזירט. דער גאַסען־שטרייט האָט זיך פאַרגרעסערט; מ׳האָט געפּרוּווט מאַכען אַ פּשרה, אָבער דאָס איז ניט געלונגען. אויף דער זייט פון די סאָ־וויעטען זיינען געווען צעהן טויזענד סאָלדאַטען פונ׳ם גאַרניזאָן און אַ געוויסע צאָהל רויטע גוואַרדעיצעם. אויף דער זייט פון דער רע־גירונג זיינען געווען זעקס טויזענד יונקערס, דריטהאַלבען טויזענד קאָזאַקען און צוויי טויזענד ווייסע גוואַרדעיצעם.

דער פּעטראָגראַדער סאָוויעט האָט געהאַט אַ זיצונג ווען מיר זיינען געווען אין סמאָלני. אין צווייטען צימער האָט דער צענט־ראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט בעטראַכט די פאַרשיידענע געזעצען און פּעראָרדנונגען, וואָס האָבען זיך ווי אַ שטראָם געגאָסען פון דעם ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען. אינ׳ם אויבערשטען שטאָק: די אָרדנונג, ווי אַזוי געזעצען ווערען ראַטיפיצירט און פּערעפענטליכט; דאָס געזעץ וועגען אַן אַכט־שטונדיגען אַרבייטס־טאָג; לונאַטשאַרסקי׳ס „פונדאַ־מענט פאַר אַ סיסטעם פון פאָלקס־ערציהונג״. אויף די ביידע זיצונגען איז געווען סך־הכל עטליכע הונדערט מענשען, מעהרסטענס בעוואָ־פענט. אַזוי איז סמאָלני געווען לעדיג, נור די וועכטער האָבען זיך

געפּאָרעט ארום די פענסטער פונ׳ם גרויסען זאאל: דאָרט האָבען זיי אויפגעשטעלט מאשין־ביקסען, וואָס זאָלען קענען פארטהיידיגעןביידע זייטען פון דער געביידע.

אין צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט אַ דעלעגאַט פונ׳ם אייזענבאהן־פעראיין געהאַלטען אַ רעדע:

„מיר זאָגען זיך אָב צו פיהרען די סאָלדאַטען פון ביידע צדדים... מיר האָבען געשיקט אַ קאָמיטעט זאָגען קערענסקי׳ן, אַז אויב ער וועט ניט אָבשטעלען זיין בעוועגונג געגען פּעטראָגראַד, וועלען מיר צו־שטערען זיינע פערבינדונגס־ליניען...״

דער רעדנער האָט ווידער אַמאָל געפאָדערט אַ קאָנפערענץ פון אַלע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען, וואָס זאָל בילדען אַ נייע רעגירונג...

איהם האָט געענטפערט קאַמענעוו. זיין טאָן איז געווען זעהר איינגעהאַלטען. וואָס־זשע, האָט ער געזאָגט, די באָלשעוויקעס וועלען מיט פערגעניגען אנטהייל נעהמען אין אַזאַ קאָנפערענץ. די פראַגע איז ניט וועגען דעם, ווי אַזוי צונויפצושטעלען די רעגירונג; די פראַגע איז, צי די רעגירונג וועט אָננעהמען דאָס פּראָגראַם פון דעם סאָוויע־טען־קאָנגרעס... דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט באַטראַכט די דעקלאַראַציע פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און סאָ־ציאַל־דעמאָקראַטען־מענשעוויקעס. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָ־מיטעט האָט אָנגענומען דעם פּאָרשלאַג, אַז אַלע פּאַרטייען זאָלען האָבען אין דער קאָנפערענץ פּראָפּאָרציאָנעלע פאַרטרעטונג, אפילו צוזאַמען מיט דעלעגאַטען פון די אַרמעע־קאָמיטעטען און פון די פּויערים־סאָ־וויעטען...

אין גרויסען זאאל האָט טראָצקי נאָכאַמאָל דערמאָנט די געשע־העניסען פונ׳ם טאָג:

„מיר האָבען געגעבען די וולאַדימירסקי יונקערם אַ געלעגענהייט זיך אונטערצוגעבען״, האָט ער געזאָגט. „מיר האָבען געוואָלט אויס־מיידען בלוט־פּאַרגיסונג. איצט האָט בלוט זיך שוין געגאָסען, און ס׳בלייבט אונז נור איין וועג — קאַמפּף ביז׳ן סוף. עס וואָלט געווען לעכערליך צו גלויבען, אַז מיר קענען געווינען אויף אַן אַנדער אופן... דער מאָמענט איז אַן ענטשיידענדער. יעדער איינער מוז העלפען דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. יעדער איינער דאַרף מעל־דען, וואו עס געפינען זיך זאַפּאַסען פון שפּיציגען דראָט, בענזין,

ביקסען. מיר האָבען געוואונען די מאַכט, איצט מוזען מיר זי האַלטען!"

דער מענשעוויק יאפפע האָט געפּרואווט לייענען די דעקלאַראַציע פון זיין פּארטיי, אָבער טראָצקי האָט ניט געוואָלט דערלאָזען קיין „דעבאַטען וועגען פּרינציפּען".

„אונזערע דעבאַטען פיהרען זיך איצט אין גאַס", האָט ער אויס־געשריען. „מיר האָבען געמאַכט דעם ענטשיידענדען שריט. מיר אַלע, און איך בתוכם, נעהמען אויף זיך די פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר די איצטיגע געשעהעענישען..."

סאָלדאַטען פונ׳ם פראָנט און פון גאַטשינא האָבען דערצעהלט נייעס. איינער איז געוועזן פונ׳ם „טויט־באַטאַליאָן" פון דעם 481טען אַרטילעריע־באַטאַליאָן: „ווען זיי וועלען דערהערען אין די טראַנשעען, וועלען זיי זאָגען: דאָס איז אונזער רעגירונג!" אַ יונקער פון פּעטערהאָף האָט דערצעהלט, אַז ער און נאָך צוויי האָבען זיך אָבגעזאָגט קעמפּפען געגען די סאָוויעטען. ווען זיינע חברים האָבען זיך אומגעקעהרט פון פערטהיידיגען דעם ווינטער־פּאַלאַץ, האָבען זיי איהם געמאַכט פאַר אַ קאָמיסאַר און איהם געשיקט קיין סמאָלני זאָגען, אַז זיי זיינען גרייט דיענען דער אמת׳ער רעוואָלוציע...

און ווידער טראָצקי, — אונערמידליך, פול מיט פייער. ער גיט באַפעהלען, ער ענטפערט פראַגען.

„כדי צו בעזיגען די ארבייטער סאָלדאַטען און פּויערים, איז די קליין־בורזשואזיע גרייט זיך צו פעראייניגען אפילו מיט׳ן טייוועל", האָט ער איינמאָל געזאָגט. „מ׳האָט בעמערקט, אַז די לעצטע צוויי טעג האָבען זיך בעוויזען אַ סך שכורים. טראָצקי וואָרנט: טרינקט ניט, חברים. קיינער טאָר זיך ניט בעווייזען אין די גאַסען נאָך אַכט אַ זייגער אין אָבענד, אַ חוץ די וועכטער. אַלע פאַרדעכטיגע קעלער, וואו מען רעכענט אַז עס איז דאָ בראַנפען, מוזען אונטערזוכט ווערען, דער בראַנפען מוז ווערען פארניכטעט. קיין דערבאַרמונג מיט די פאַר־קויפער פון משקה..."

דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט געשיקט רופען די דעלעגאַציע פון דעם וויבאָרגער ראַיאָן, נאָכדעם די דעלעגאַציע פון פּוטילאָוו. יענע זיינען שנעל אריינגעקומען. „פאַר יעדען

ПРИКАЗЪ № 2.

Отъ Комитета гв. Финляндскаго рез. полка всѣмъ домовымъ Комитетамъ и гражданамъ Васильевскаго Острова.

Буржуазія избрала подлый способъ борьбы съ пролетаріатомъ, она въ разныхъ частяхъ города устроила огромные винные склады и наталкиваетъ на нихъ солдатъ, стараясь виномъ внести расколъ въ ряды Революціонной арміи.

Приказывается всѣмъ домовымъ Комитетамъ въ 3-хъ час. срокъ по расклейкѣ этого приказа сообщить лично и секретно объ имѣющихся у нихъ ЗАПАСАХЪ ВИНА Предсѣдат. Полк. Ком. гв. Финляндск. полка.

Лица, не исполнившія этого приказа, будутъ арестованы и преданы самому БЕЗПОЩАДНОМУ СУДУ, а ИМУЩЕСТВО ИХЪ будетъ КОНФИСКОВАНО, обнаруженные же запасы вина будутъ

ВЗРЫВАТЬСЯ ДИНАМИТОМЪ

черезъ 2 часа послѣ предупрежденія, ибо менѣе рѣшительныя мѣры, какъ намъ показалъ опытъ, не приводятъ къ желанной цѣли.

Объявляемъ, что особыхъ предупрежденій передъ началомъ взрыва не будетъ.

Полковой Комитетъ гв. Финляндскаго полка.

Revolutionary law and order. A proclamation of the Finland Regiment, in December, 1917, announcing desperate remedies for "wine pogroms." For translation see Appendix 5.

דער׳הרג׳עטען רעוואָלוציאָנער״, האָט טראָצקי געזאָגט, „וועלען מיר טויטען פינף קאָנטער־רעוואָלוציאָנערען״.

ווידער זיינען מיר אין שטאָדט. די דומא איז העל בעלויכטען. מאַסען מענשען געהען אריין. אין אונטערשטען זאאל הערט זיך א געוויין און געשרייען: מענשען שטעהען פאַר די ביולעטענען מיט די נעמען פון די יונקערס, וואָס זיינען דער׳הרג׳עט געוואָרען, אָדער וואָס מען האָט זיי געהאַלטען פאר דער׳הרג׳עט, — וואָרום די מעהרסטע געטויטע, ווי עס האָט זיך נאָכדעם ארויסגעוויזען, זיינען געווען פריש און געזונד... אין אַלעקסאַנדראָווסקי זאאל האָט דער רעטונגס־קאָמיטעט אַלץ אָבגעהאַלטען זיינע זיצונגען. גאָלדענע עפּאָלעטען פון אָפיצירען; בעקאַנטע פּנים׳ער פון מענשעוויסטישע און סאָציאַל־רעוואָלוציאָנערע אינטעליגענטען; באַנקירען און דיפּלאָמאַטען, מיט קאַלטע אויגען און מיט דער גאַנצער פּאָמפּע פון זייער שטאַנד; בעאַמטע פון דער אַלטער אָרדנונג; עלעגאַנט געקליידעטע דאַמען...

די טעלעפאָניסטקעס געבען אָ בעריכט. איין מיידעל נאָך דער אַנדערער קומען ארויף אויף דער טריבונע, — מיידלעך מיט אָרימען שיק, מיט קליידער לויט דער נייעסטער מאָדע, אָבער מיט לעבערדיגע שיך און, נעבאָך, מיט זעהר מאָגערע פּנים׳ער. זיי זיינען אַלע גליקליך צו בעקומען אפּלאָדיסמענטען פון דער „בעסערער״ פּעטראָגראַדער געזעלשאַפט: די אָפיצירען, די פיינע קאַוואַליערען, די גרויסע שטערען אין דער פּאָליטישער וועלט. איינע נאָך דער אַנדערער דערצעהלען זיי וואָס זיי זיינען אויסגעשטאַנען פון דעם פּראָלעטאַריאַט. איינע נאָך דער אַנדערער ערקלעהרען זיי, אַז זיי בלייבען געטריי דער אַלטער איינגעפיהרטער אָרדנונג...

אין ניקאָלאַיעווסקי זאאל איז דערווייל פאָרגעקומען די זיצונג פון דער דומא. דער גאָלאָווא איז געווען אָפּטימיסטיש. די פּעטראָגראַדער פּאָלקען שעהמען זיך שוין, וואָס זיי האָבען אזוי געהאַנדעלט, זאָגט ער. די פּראָפּאַגאַנדא האָט ערפאָלג... אַלע מאָל זיינען אָנגעקומען שלוחים וואָס האָבען דערצעהלט וועגען די שרעקליכע מעשים פון די באָלשעוויקעס, געבעטען ראַטעווען די יונקערס, דערצעהלט וועגען זייערע אונטערזוכונגען.

„די באָלשעוויקעס״, האָט טרופּפּ געזאָגט, „וועלען בעזיעגט ווערען דורך מאָראַלישער קראַפט, ניט דורך ביקסען...״

דערווייל איז איפ׳ן רעוואָלוציאָנערען פראָנט ניט אַלעס אָנגעגאַנגען כשורה. דער שונא האָט צוגעפיהרט געפּאַנצערטע צוגען, אָנגעשטעלט מיט קאַנאָנען. די בעוואָפענטע קרעפטען פונ׳ם סאָוויעט, מעהרסטענס אונערפאַהרענע רויטע גווארדיעצעס, האָבען ניט געהאט קיין אָפיצירען און האָבען ניט געהאט קיין בעשטימטען פּלאַן. צו די רויטע גווארדיעצעס זיינען צוגעשטאַנען ניט מעהר ווי פינף טויזענד רעגולערע סאָלדאַטען: דער איבעריגער גאַרניזאָן האָט זיך ענטוועדער פאַרנומען מיט אונטערדריקען דעם אויפשטאַנד פון די יונקערס און מיט היטען די שטאָדט, אָדער ער האָט אַליין ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן. צעהן אין אבענד האָט לענין געהאַלטען אַ רעדע פאַר אַ פערזאַמלונג פון דעלעגאַטען פון די שטאָדט־פּאָלקען. די פערזאַמלונג האָט מיט אַ גרויסער מאַיאָריטעט בעשלאָסען צו בעטהייליגען זיך אין קאַמפּף. אַ קאָמיטעט פון פינף איז אויסגעקליבען געוואָרען צו טהאָן די ארבייט פון אַ גענעראַל־שטאַב, און פאַרטאָג האָבען די פּאָלקען פערלאָזט זייערע קאַזארמעס — גרייט צום שלאַכט... ווען איך בין נעגאַנגען אהיים, האָב איך געזעהן, ווי זיי ציהען זיך איבער די גאַסען, דיסציפּלינירטע, ערפאַהרענע סאָלדאַטען מיט ביקסען אויף די פּלייצעס און אין פעסט־געשלאָסענע רייהען. ארום און ארום איז די שטאָדט געלעגען אַ שלאָפענדיגע און אַ פאַרלאָזענע. זיי, די מארשירענדע רייהען, האָבען איצט געהאַלטען די שטאָדט...

אין דעם הויפט־קווארטיר פונ׳ם אַל־רוסישען אייזענבאַהן־פעראיין אויף סאַדאָוואיא איז דערווייל פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון אַלע סאָציאַליסטישע פּארטייען. דער צוועק איז געווען צו בילדען אַ נייע רעגירונג. אינ׳ם נאָמען פון דעם מענשעוויסטישען צענטער ערקלעהרט אבראַמאָוויטש, אַז עס טאָר ניט זיין קיין זיעגער און קיין בעזיעגטע, אַז וואָס ס׳איז געווען איז פערפאַלען. דערמיט זיינען געווען איינפערשטאַנען אַלע פּארטייען פונ׳ם לינקען פליגעל. אינ׳ם נאָמען פון די רעכטע מענשעוויקעס שלאָגט דאַן פאָר די באָלשעוויקעס אזוינע בעדינגונגען פון וואַפענשטילשטאַנד: די רויטע גווארדיעצעס זאָל מען ענטוואָפנען; דער פּעטראָגראדער גאַרניזאָן זאָל אוועקגעשטעלט ווערען אונטער דער קאָמאַנדע פון דער דומא; קערענסקי׳ס סאָלדאַטען זאָלען ניט ארויסלאָזען קיין איינציגען שאָס און ניט ארעסטירען קיין איינציגען מענשען; אַ מיניסטעריום זאָל געביל־

דעם ווערען פון אַלע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען, אַ **חוץ די באָלשעוויקעס**. ריאַזאַנאָוו און קאַמענעוו, אינ׳ם נאָמען פון סמאָלני, ענטפערען, אַז זיי האָבען גאָרניט געגען אַ קאָאַליציאָנס־מיניסטעריום פון אַלע פּאַרטייען אָבער אויף דאָן׳ם פאָרשלאַג קענען זיי ניט איינגעהן. די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען זיינען געווען צוטהיילט, אָבער די עקזעקוטיוו־קאָמיטעטען פונ׳ם פּויערים־סאָוויעט און פון די פאָלקס־סאָציאַליסטען האָבען זיך קלאָהר און שאַרף אַרויסגעזאָגט געגען אַ פעראייניגונג מיט די באָלשעוויקעס... די דעבאַטען זיינען געווען זעהר פאַרביטערטע. ענדליך האָט מען בעשלאָסען אויסצוקלייבען אַ קאָמיסיע, זי זאָל אויסאַרבייטען אַ פּלאַן...

אַ גאַנצע נאַכט און אַ גאַנצען טאָג און ווידער אַ גאַנצע נאַכט האָט זיך די קאָמיסיע געאַמפּערט. איינמאָל האָט מען שוין געהאַט געמאַכט אַזאַ פּראָבע צו פעראייניגען אַלע סאָציאַליסטען. דאָס איז געווען דעם 9טען נאָוועמבער, ווען מאַרטאָוו און גאָרקי האָבען געאַרבייט פאַר שלום. אָבער ווען קערענסקי האָט גענומען געהן אויף פּעטראָגראַד און דער רעטונגס־קאָמיטעט האָט אָנגעהויבען זיין אַרבייט, האָט דער רעכטער פליגעל פון די מענשעוויקעס, סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און פאָלקס־סאָציאַליסטען זיך פּלוצלינג צוריקגעצויגען. איצטיגס מאָל האָט די אונטערדריקונג פון דעם יונקער־אויפשטאַנד אויף זיי געמאַכט אַ מורא׳דיגען איינדרוק. זיי האָבען זיך פּשוט דערשראָקען...

מאָנטאַג, דער 12טער נאָוועמבער, איז געווען אַ טאָג פון שטילער ערוואַרטונג. די אויגען פון גאַנץ רוסלאַנד האָבען געקוקט אויף די גראָהע פעלדער הינטער די טהויערען פון פּעטראָגראַד, וואו אַלע קרעפטען פון דער אַלטער אָרדנונג זיינען געשטאַנען פּנים אל פּנים מיט די אונאָרגאַניזירטע קרעפטען פון דער נייער אונבעקאַנטער וועלט. אין מאָסקווע האָט מען געהאַט געמאַכט אַ וואַפּענשטילשטאַנד: מען האָט געפיהרט פאַרהאַנדלונגען, אוןביידע צדדים האָבען געוואַרט, וואָס פּעטראָגראַד וועט ענטשיידען. די דעלעגאַטען פון דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס, וועלכע זיינען זיך שנעל פונאַנדערגעפאָהרען איבער אַלע ווינקלען פון רוסלאַנד, זיינען איצט אָנגעקומען אין זייערע היימען און געבראַכט די פייערדיגע בשורה. די נייעס וועגען דעם פּעטראָגראַדער וואונדער האָט זיך פאַרשפּרייט, אַ כוואַליע נאָך אַ כוואַליע, איבער

דעם גאנצען פנים פון'ם לאנד. אומעטום וואו זיי האבען דערגרייכט, האבען זיך שטעדט און דערפער גענומען שפאלטען, סאוויעטען און מיליטערישע רעוואלוציאנערע קאמיטעטען זיינען ארויסגעטרעטען גע־גען דומאס, זעמסטוואס און רעגירונגס־קאמיסארען, רויטע גווארדייצעס נעגען ווייסע, געפעכטען אין די גאסען און ליידענשאפטליכע רעדעס אומעטום... דער רעזולטאט פון דעם אלעם האט זיך געווענדט אן די נייעס פון פעטראגראד...

סמאלני איז געווען כמעט לעדיג, אבער די דומא איז געווען אנגעשטאפט מיט מענשען און פול מיט גערויש. דער אלטער גאלא־ווא האט מיט זיין געוועהנליכער ווירדיגער מינע פראטעסטירט געגען דעם אויפרוף פון די באלשעוויסטישע גלאסנע : „די דומא נעהמט ניט קיין אנטהייל אין דעם קאמפף צווישען די פארטייען, אבער אין איצטיגער צייט, ווען ס'איז ניטא קיין געזעצליכע מאכט אין לאנד, איז די שטאדט־פערוואלטונג — דער איינציגער מיטעלפונקט פון ארדנונג. די פריעדליכע בעפעלקערונג אנערקענט דעם דאזיגען פאקט; די אויסלענדישע געזאנדטע אנערקענען נור אזוינע דאקומענטען, וועלכע זיינען גע'חתמ'עט פון דעם שטאדט־גאלאווא. דער געדאנק פון אייראפעער קען זיך ניט פארשטעלען קיין אנדער לאגע, ווייל די שטאדטישע זעלבסט־פערוואלטונג איז דער איינציגער אהגאן וואס האט א מעגליכקייט צו בעשיצען די אינטערעסען פון אלע בירגער. די דומא מוז זיין גאסט־פריינדליך צו אלע ארגאניזאציעס, וואס ווילען געניסען איהר גאסט־פריינדליכקייט, דעריבער קען די דומא ניט פארוועהרען צו פארשפרייטען אלערליי צייטונגען אין דער דומא־געביידע. דער גייסט פון אונזער ארבייט ווערט ברייטער, מוזען מיר האבען פולע האנדלונגס־פרייהייט, און ביידע צדדים מוזען אנער־קענען אונזער רעכט...

„מיר זיינען אין גאנצען נייטראל. ווען די יונקערם האבען פאר־נומען די טעלעפאן־סטאנציע און פאלקאווניק פאלקאווניקאוו האט געהייסען אבשניידען דעם סמאלני פון טעלעפאן, האב איך פראטעס־טירט, און דער טעלעפאן האט כסדר געארבייט...״

ביי די ווערטער האט א איראניש געלעכטער זיך דערהערט פון די באלשעוויסטישע בענק און זידעל־געשרייען פון די רעכטע.

„און דאך״, האט שריידער פארטגעזעצט, „קומען זיי אויף אונז

זוי אויף קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען און בעשולדיגען אונז פאַר דער בעפעלקערונג. זיי נעהמען פון אונז אוועק אונזערע לעצטע אויטאָ־מאָבילען און דערמיט מאַכען זיי פאַר אונז אונמעגליך צו טראַנס־פּאָרטירען די נויטהיגע מאַטעריאַלען. עס וועט ניט זיין אונזער שולד, אויב פּעטראָגראַד וועט אָנהויבען הונגערען. אונזערע פּראָ־טעסטען האָבען ניט קיין שום פעולה..."

קאַבאַזעוו, א באָלשעוויסטישער מיטגליעד פון דעם שטאָדט־ראַטה, האָט געצווייפעלט אינ'ם אמת פון דער מעלדונג, אז דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט קאָנפיסקירט די שטאָדט־אויטאָמאָבילען. אויב דאָס האָט אפילו געטראָפען, האָט ער געזאָגט, איז דאָס, מסתמא, א צופאַל, אימיצער האָט עס געטהאָן בשעת הדחק, אָהן א בעפעהל פון אויבען.

„דער גאָלאָווא", האָט ער פאָרטגעזעצט, „דערצעהלט אונז, אז מען טאָר ניט מאַכען פון דער דומא קיין פּאָליטישע מיטינגען. א פאַקט איז אָבער, אז יעדער מענשעוויק און יעדער סאָציאַליסט־רעוואָלוציאָנער רעדט ניט פון קיין אנדער זאַך אין דומא, נור וועגען זיין פּאַרטיי־פּראָגראַם. פאַר דער טהיר טהיילען זיי זייערע אונלעגאַלע צייטונגען: „איסקרי" (פונקען); „סאָלדאַטסקי גאָלאָס" און „ראַ־באָטשאַיא גאַזעטאַ", וועלכע רופען צו אַן אויפשטאַנד. וואָס, א שטייגער, וואָלט געווען, ווען די באָלשעוויקעס וואָלטען אויך דאָ אָנגעהויבען טהיילען זייערע צייטונגען? אָבער דאָס וועלען מיר ניט טהאָן, וואָרום מיר האָבען אכטונג פאַר דער דומא. מיר האָבען ניט אָנגעריהרט די שטאָדטישע זעלבסט־פערוואַלטונג און מיר וועלען זי אויך ניט אָנריהרען. אָבער אזוי ווי איהר האָט ארויסגעלאָזט אַן אויפרוף צו דער בעפעלקערונג, האָבען מיר אויך געמוזט טהאָן דאָס־זעלבע..."

אויפ'ן פּלאַטפאָרמע בעווייזט זיך דער קאַדעט שינגאַרעוו. ער זאָגט, אז עס קען ניט זיין קיין געמיינזאַמע שפּראַך צווישען דער דומא און די, וואָס זייער פּלאַץ איז אין דער קאָנצעלאַריע פונ'ם פּראָקוראָר און אויף דער אָנקלאַגע־באַנק, אַלס בעשולדיגטע אין פער־ראַטה... שינגאַרעוו לעגט פאָר, אז די באָלשעוויסטישע מיטגליעדער זאָלען איינגאַנצען אויסגעשלאָסען ווערען פון דער דומא. דער פאָר־שלאַג ווערט אָבגעוואָרפען אָהן דעבאַטען, ווייל די מיטגליעדער פון

דער דומא זיינען אלס אזעלכע געווען ריין פון יעדער בעשולדיגונג און זיי האבען זיך אקטיוו בעטהייליגט אין דער ארבייט פון דער שטאדט-פערוואלטונג...

צוויי מענשעוויקעס-אינטערנאציאנאליסטען ערקלעהרען, אז דער אויפרוף פון די באלשעוויסטישע קאמיסארען איז אן אויפרוף צו פאגראמען. פינקעוויטש האט געזאגט: „אויב אלסדינג, וואס איז געגען די באלשעוויקעס, איז קאנטער־רעוואלוציע, ווייס איך ניט, וואס איז דער אונטערשיעד צווישען רעוואלוציע און אנארכיע... די באל־שעוויקעס האלטען זיך אויף די ליידענשאפטליכע אינסטינקטען פון אונארגאניזירטע מאסען. מיר, אויף אונזער צד, האבען נור מאראַ־לישע קראפט. מיר וועלען פראטעסטירען געגען שחיטות און געוואלד־טהאטען, פון וועלכען צד זיי זאלען ניט קומען. אונזער אויפגאבע איז צו געפינען א פריעדליכען אויסוועג."

נאזאריעוו האט געזאגט: „דער אויפרוף, וואס איז אויפגע־קלעפט אין די גאסען מיט'ן נאמען „צום שאנד-קלאץ" און וואס רופט דאס פאלק צו פארניכטען די מענשעוויקעס און סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען, איז אזא פארברעכען, וואס איהר, באלשעוויקעס, וועט זיך קיינמאל ניט אבוואשען פון דעם. די נעכטיגע שרעקען זיינען נור א הקדמה צו די שרעקען, וואס איהר בעשאפט דורך אזא פראקלאמאציע... איך האב שטענדיג געפּרואווט שלום מאכען צווישען אייך און די איבריגע פארטייען, אבער איצט האב איך פאר אייך נור איינס — פעראכטונג!"

די באלשעוויסטישע דומא-מיטגליעדער שפּרינגען אויף אויף זיי־ערע פיס און שרייען אין אויפרעגונג. ארום און ארום ווארפט מען אויף זיי בעליידיגונגען און מען הויבט די פויסטען מיט האס און פעראכטונג.

אין קארידאר האב איך זיך אנגעשטויסען אן דעם שטאדט־אינזשעניער, דעם מענשעוויק גאמבערג, און דריי אדער פיער צייטונגס-לייט. אלע זיינען געווען זעהר אויפגעלעגט.

„איהר זעהט", האבען זיי געזאגט, „די טרוסען האבען מורא פאר אונז. זיי סמייען ניט ארעסטירען די דומא! דער מיליטערי־שער רעוואלוציאנערער קאמיטעט סמייעט ניט שיקען א קאמיסאר אין דער דומא-געביידע. ערשט היינט האב איך געזעהן, ווי אויף א

ווינקעל סאדאָוואָיאַ האָט אַ רויטער גוואַרדעיעץ געוואָלט אָבשטעלען אַ אינגעל, וואָס האָט פארקויפט דעם „סאָלדאטסקי גאָלאָס“... דער קונדס האָט זיך אויסגעלאכט, און דער עולם אין גאס האָט שיער ניט אויפגעהאנגען דעם באנדיט. ניש־קשה, מיר'ן צוואווארטען, ס'וועט ניט דויערען מעהר, ווי עטליכע שעה. אויב אפילו קערענסקי וואָלט זיך ניט אומגעקעהרט, וואָלטען זיי פשוט ניט געהאט קיין מענשען צו פיהרען אַ רעגירונג. אונזין! איך האָב געהערט, אַז זיי רייסען זיך שוין דאָרט אין זייער סמאָלני איינער מיט'ן צווייטען!“

מיינער אַ בעקאנטער, אַ סאָציאַליסט־רעוואָלוציאָנער, רופט מיך אָב אָן אַ זייט און ראַמט מיר איין אַ סוד. „ווילט איהר זיך דורכ־רעדען מיט'ן רעטונגס־קאָמיטעט? איך וויים, וואו ער בעהאַלט זיך. אין קען אייך אָבפיהרען אהין.“

עס איז שוין געווען שפעט פארנאכט, אין שטאָדט איז דאָס לעבען ווידער געגאנגען זיין געוועהנליכען גאנג: די לאָדען פון די קראָמען אויפגעעפענט, די לאָמפען אָנגעצונדען אין די גאסען, גרויסע מאסען מענשען שפאצירען הין און צוריק, און אַלע ריידען, ריידען...

מיר זיינען אָנגעקומען צום נעווסקי 86, דורכגעגאנגען אַ טהויער און אריינגעקומען אין הויף. ארום און ארום זיינען געשטאנען הויכע געביידעס. מיין בעקאנטער האָט אָנגעקלאָפט אָן דער וואָהנונג נומער 229. געקלאָפט האָט ער אויף אַ גאנץ בעזונדערען שטייגער. עס האָבען זיך דערהערט טריט. אינעווייניג האָט אַ טהיר זיך צוגע־שלאָסען. די אויסוועניגסטע טהיר האָט זיך אביסעלע געעפענט, און דורכ'ן שפאַלט האָט ארויסגעקוקט אַ פנים פון אַ פרוי. זי האָט אונז בעטראכט אַ מינוט, נאָכדעם האָט זי אונז אריינגעלאָזט אינעווייניג. די פרוי איז געווען אַ פריידליכע מיטעל־יעהריגע דאמע. דערזעהן ווער דאָס איז, האָט זי אויסגעשריען: „קיריל, אַלעס אין אָרדנונג!“ אין עס־צימער האָט אַ סאַמאָוואר געזאָטען אויפ'ן טיש, און עס זיינען געשטאנען טעלער מיט ברויט און רויהע פיש. פון הינטער'ן פאָר־האנג ביי'ם פענסטער האָט זיך בעוויזען אַ מאן אין אַ פאָרמענע מונדיר, און פון אַ שראנק איז ארויסגעקראָכען אַן אַנדערער איבער־געטהאָן אין די קליידער פון אַן ארבייטער. זיי זיינען געוועזן איבער־גליקליך צו בעגעגענען אַן אמעריקאנישען צייטונגס־מאן. מיט אַ גע־וויסער בעפריעדיגונג האָבען זיי מיר ביידע געמעלדעט, אַז אויב די

באָלשעוויקעס וואָלטען זיי געאַפּט, וואָלטען זיי קיין גאַנצע פון זייערע הענד ניט אַרויס. זייערע נעמען האָבען זיי מיר ניט געוואָלט זאָגען, אָבער געהערט האָבען זיי צו די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען.

איך האָב זיי געפרעגט: „פאַר וואָס דרוקט איהר אַזוי פיעל ליגענס אין אייערע צייטונגען?"

יענע האָבען זיך ניט בעליידיגט. „יאָ, איך ווייס", האָט דער אָפיציר געענטפערט, „אָבער וואָס קענען מיר טהאָן? איהר מוזט פאַרשטעהן, אַז מיר דאַרפען בעשאַפען שטימונג..."

דער אַנדערער איז איהם אַריינגעפאַלען אין די רייד: „דאָס איז ניט מעהר ווי אַ אַוואַנטורע, — אַט די גאַנצע באָלשעוויסטישע אונטערנעהמונג. זיי האָבען ניט קיין אינטעליגענטען... די מיניסטעריומס זיצען לעדיג... רוסלאַנד איז ניט א י י ן שטאָדט, רוסלאַנד איז אַ גאַנץ לאַנד... מיר ווייסען, אַז די באָלשעוויקעס קענען זיך ניט האַלטען מעהר ווי עטליכע טעג, נו, האָבען מיר בעשלאָסען צו שטיצען זייער שטאַרקסטען געגנער, קערענסקי'ן, און איהם העלפען איינפיהרען אָרדנונג."

„דאָס איז אַלעס זעהר פיין", זאָג איך, „אָבער פאַרוואָס פעראייניגט איהר זיך מיט די קאַדעטען?"

דער כלומר'שטיגער אַרבייטער האָט אָפענהערציג געשמייכעלט.

„דעם אמת זאָגענדיג זיינע די מאַסען מיט די באָלשעוויקעס. מיר האָבען ניט וועמען צו פיהרען, — אין איצטיגען מאָמענט. מיר נערען, וועלכע בעהאַלטען זיך אַלע אונטער די פליגעל פון די קאַגעוועהר... ביז אַ געוויסען גראַד זיינען די באָלשעוויקעס גערעכט: היינטיגען טאָג זיינען אין רוסלאַנד פאַראַן נור צוויי פּאָליטישע פאַרטייען וואָס האָבען אַ ממשות: די באָלשעוויקעס און די רעאַקציאָנערען, וועלכע בעהאַלטען זיך אַלע אונטער די פליגעל פון די קאַדעטען. די קאַדעטען מיינען, אַז זיי ניצען אונז פאַר זייערע ציעלען. אָבער אין אמת'ן ניצען מיר אויס די קאַדעטען. ווען די באָלשעוויקעס וועלען געבראָכען ווערען, וועלען מיר זיך אָבשיידען פון די קאַדעטען אויך..."

„וועלען די באָלשעוויקעס אַריינגענומען ווערען אין דער נייער רעגירונג?"

ער האָט זיך אַ קראַץ געטהאָן אין קאָפּ. „דאָס איז אַ שווערע

פראגע", האָט ער צוגעגעבען. „עס איז קלאָהר, אז אויב מען וועט זיי ניט אריינגעהמען, וועלען זיי איבער׳חזר׳ן די גאַנצע חתונה נאָך אמאָל און נאָכאמאָל. יעדענפאלס וועלען זיי האַלטען דאָס גלייכ־געוויכט אין דער גרינדונגס־פערזאמלונג. אָן זיי וועט זיך ווענדען, וואָס פאַר אַ מעהרהייט עס זאָל זיך בילדען, אויב עס וועט איבער־הויפּט פאָרקומען אַ גרינדונגס־פערזאמלונג."

„און ווייטער", האָט דער אָפיציער געזאָגט, „שטעלט זיך פאַר אונז די פראַגע וועגען אריינגעהמען די קאַדעטען אין דער רעגירונג. און דאָס איז אויך ניט קיין גרינגע זאַך. אַ פאַקט איז, אַז די קאַ־דעטען ווילען ניט קיין גרינדונגס־פערזאמלונג, אויב מען קען איצט פאַרניכטען די באָלשעוויקעס." דער אָפיציער האָט אַ שאָקעל גע־טהאָן מיט׳ן קאָפּ. „יאָ, ניט קיין גרינגע זאַך אָט די פּאָליטישע פראַגען פאַר אונז רוסען. איהר, אַמעריקאַנער, זענט געבאָרענע פּאָ־ליטיקער. איהר זייט אויסגעוואַקסען אין אַ לאַנד פון פּאָליטישער ארבייט. ביי אונז איז דאָס אַ נייע זאַך, נאָך ניט אַלט קיין יאָהר!"

„וואָס איז אייער מיינונג וועגען קערענסקי׳ן?" האָב איך גע־פרעגט.

„קערענסקי׳ס שולד איז די שולד פון דער פּראָוויזאָרישער רע־גירונג", האָט דער צווייטער געענטפערט. „דאָס האָט קערענסקי אונז געצוואונגען איינצוגעהן אויף אַ קאָאַליציע מיט דער בורזשואַזיע. אויב ער וואָלט רעזיגנירט, ווי ער האָט אונז געסטראַשעט, וואָלט דאָס געהייסען, אַז מיר האָבען אַ רעגירונגס־קריזיס זעכצעהן וואָכען פאַר דער גרינדונגס־פערזאמלונג, און דאָס האָבען מיר ניט געוואָלט."

„האָט איהר ניט געהאט קיין קריזיס סאַי ווי סאַי?"

„יאָ, אָבער ווי האָבען מיר דאָס געקענט וויסען פאָראויס? זיי האָבען אונז פּשוט אָבגענאַרט, די קערענסקיס און אווקסענטיעווס. גאָץ איז אַ ביסעל מעהר ראַדיקאַל, איך האַלט מיט טשערנאָוו׳ן, וועלכער איז אַן אמת׳ער רעוואָלוציאָנער... אפילו היינט נאָך האָט לענין געלאָזט וויסען, אַז ער האָט ניט גאָרניט געגען אריינגעהמען טשערנאָוו׳ן אין דער רעגירונג."

„מיר האָבען געוואָלט פּטור ווערען פון קערענסקי׳ס רעגירונג אויך, אָבער מיר האָבען גערעכענט, אַז עס איז בעסער צו וואַרטען אויף דער גרינדונגס־פערזאמלונג... אין אָנפאַנג פון אָט דעם קריזיס

האָב איך געהאַלטען מיט די באָלשעוויקעס, אָבער דער צענטראַל־קאָמיטעט פון מיין פּאַרטיי האָט זיך איינשטימיג ארויסגעזאָגט געגען. וואָס האָב איך געזאָלט טהאָן ? איך האָב געמוזט פאָלגען די פּאַרטיי־דיסציפּלין...

„אין אַ וואָך אַרום וועלען די באָלשעוויקעס אַראָב פון׳ם בענקעל. אויב מיר, סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, וואָלטען געקענט שטעהן אָן אַ זייט און וואַרטען, וואָלט די רעגירונג גאָר אָהן שום מיה אַריינגעפאַלען אין אונזערע הענד. אָבער אויב מיר וואָלטען געוואַרט אַ גאַנצע וואָך, וואָלט דאָס לאַנד אַזוי דעזאָרגאַניזירט געוואָרען, אַז זי וואָלט געפאַלען אַ קרבן פון די דייטשע אימפּעריאַליסטען. צוליעב דעם האָבען מיר אָנגעהויבען אַן אויפשטאַנד מיט די איינציגע צוויי פּאָלקען, וואָס האָבען פאַרשפּראָכען אונז צו שטיצען — אָבער אויך זיי האָבען זיך געווענדט געגען אונז... געבליבען זיינען נור די יונקערס..."

„וואָס עפּעס מכח די קאָזאַקען ?"

דער אָפיציער האָט אַ זיפץ געטהאָן. „די קאָזאַקען האָבען זיך ניט גערירט פון׳ם אָרט. לכתחילה האָבען זיי געזאָגט, אַז זיי וועלען ארויסטרעטען, אויב די פּעכאָטע (פוס־סאָלדאַטען) וועלען זיי העלפען. נאָך מעהר: זיי האָבען געזאָגט, אַז זיי האָבען זייערע מענשען צווישען קערענסקי׳ס פּאָלקען און אַז יענע טהוען וואָס מען דאַרף... שפּעטער האָבען זיי אָנגעהויבען שמועסען, אַז אַלע בעשולדיגען די קאָזאַקען אין פיינדשאַפט צו דער דעמאָקראַטיע און אַז דאָס אַרט זיי זעהר... ענדליך האָבען זיי געזאָגט אָפען: די באָלשעוויקעס האָבען אונז צוגעזאָגט, אַז זיי וועלען פון אונז ניט אַוועקנעהמען די ערד, די באָלשעוויקעס זיינען אונז ניט געפעהרליך, בלייבען מיר נייטראַל."

בשעת מיר זיינען געזעסען אין דעם צימער, זיינען אַלעמאָל אָנגעקומען און ארויסגעגאַנגען נייע מענשען. מעהרסטענס זיינען דאָס געווען אָפיציערען, אָהן עפּאָלעטען. אייניגע פון זיי האָבען מיר געקענט זעהן אין קאָרידאָר. אַלע האָבען גערעדט שטיל, אָבער זעהר ליידענשאַפטליך. דורך האַלב־געשלאָסענע פּאָרטיערען האָבען מיר פון ציים צו צייט געקענט זעהן, ווי ס׳עפענט זיך אַ טהיר אין אַ באָדע־צימער. דאָרט איז אַ שוועהר־ליביגער אָפיציער אין אַ מונדיר פון אַ פּאָלקאָווניק געזעסען אויפ׳ן קלאָזעט און עפּעס פאַר־

שריבען אין א נאָטיץ־בוך. איך האָב דערקענט פּאָלקאָווניק פּאָלקאָווניקאָוו, דעם געוועזענעם קאָמענדאַנט פון פּעטראָגראַד. דער מיליטער־רישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט וואָלט טהייער בעצאָהלט ווען אימיצער ארעסטירט אָט דעם אָפיציער.

„אונזער פּראָגראַם?" האָט געזאָגט איינער פון די צוויי, מיט וועמען איך האָב גערעדט. „אָט איז אונזער פּראָגראַם. די ערד זאָל איבערגעהן אין די הענד פון די ערד־קאָמיטעטען. די ארבייטער זאָלען האָבען פולע פּארטרעטערשאַפט אין דעם קאָנטראָל איבער די אינדוסטריען. אַן ענערגישע פריעדענס־פּראָגראַם, אָבער ניט קיין אולטימאַטום צו דער וועלט, ווי די באָלשעוויקעס האָבען ארויסגעשטעלט. די באָלשעוויקעס קענען ניט האַלטען זייער פערשפּרעכען פאר די מאַסען אפילו אין לאַנד גופא. מיר וועלען זיי ניט לאָזען... זיי האָבען צוגע׳גנב׳עט אונזער ערד־פּראָגראַם, כדי צו געווינען די שטיצע פון די מאַסען. דאָס איז ניט עהרליך. אויב זיי וואָלטען געוואַרט ביז דער גרינדונגס־פערזאַמלונג..."

„דאָ האַנדעלט זיך ניט וועגען דער גרינדונגס־פערזאַמלונג", האָט דער אָפיציער זיך ארייַנגעמישט. „אויב די באָלשעוויקעס ווילען איינפיהרען אין רוסלאַנד א סאָציאַליסטישע אָרדנונג, קענען מיר מיט זיי ניט ארבייטען. דאָס איז אונמעגליך! עס איז קערענסקי׳ס שולד. ער איז בעגאַנגען א גרויסען טעות. ער איז געקומען אינ׳ם ראטה פון דער רוסישער רעפּובליק און האָט בפני כל עם ועדה דערצעהלט, אַז ער וויל ארעסטירען די באָלשעוויקעס, נו, האָט ער זיי דערמיט געוואָרנט..."

„אָבער וואָס רעכענט איהר טהאָן איצט?" האָב איך געפרעגט.

די צוויי האָבען זיך איבערגעקוקט. „איהר וועט שוין זעהן אין א פּאָר טעג ארום. אויב מיר האָבען אויף אונזער צד גענוג סאָלדאַטען ביים פראָנט, וועלען מיר מיט די באָלשעוויקעס אויף קיין פּשרות ניט איינגעהן; אויב ניט וועלען מיר קיין אַנדער ברירה ניט האָבען..."

מיר זיינען צוריק ארויסגעגאַנגען אויף נעווסקי. א טראַמוויי האָט זיך לאַנגזאַם געשלעפּט איבער דער גאַס און איז געווען אַזוי אָנגעלאָדען מיט מענשען, אַז די פּלאַטפאָרמעס האָבען זיך געבויגען אונטער דער שווערער משא. מיר האָבען זיך ווי ניט איז אָנגע־

טשעפעט און זיך געלאָזט פאָהרען צום סמאָלני. דער וואַגאָן איז געקראָכען לאַנגזאַם, עס האָט אַזש גענודיעט אויפ'ן הארצען. ביז סמאָלני איז געוועןעטליכע מייל...

אין קאָרידאָר האָבען מיר בעגעגענט מעשקאָווסקי'ן, — אַן איי־דעלער מאַן מיט זעהר אַ שוואַכען, כמעט צארטען קערפּער. ער האָט אויסגעזעהן שווער בעזאָרגט. דער סטרייק פון די מיניסטע־ריומס, האָט ער אונז דערצעהלט, לאָזט זיך פיהלען אומעטום. דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען האָט צוגעזאָגט צו פאַרעפענטליכען די געהיימע אָבמאַכונגען, אָבער נעראַטאָוו, דער בעאַמטער וואָס האָט פערוואַלטעט איבער אַזעלכע ענינים, איז פאַרשוואונדען צוזאַמען מיט די דאָקומענטען. מען האָט געשמועסט אַז זיי זיינען בעהאַלטען אין דער בריטישער געזאַנדשאַפט... דאָס איז נור איין ביישפּיעל.

אָבער ערגער פון אַלצדינג איז געוועזן דער סטרייק פון די בענק. „אָהן געלד", האָט מעשקאָווסקי געזאָגט, „זיינען מיר הילפלאָז. מיר מוזען צאָהלען די אייזענבאַהן־ארבייטער, די פּאָסט־ און טעלע־גראַף־אָנגעשטעלטע... די בענק זיינען אָבער פאַרמאַכט. דער שטאַאַטס־באַנק, וואָס איז דער שליסעל צו דער גאַנצער לאַגע, איז פאַרשלאָסען. מען האָט אונטערגעקויפט אַלע באַנק־אָנגעשטעלטע אין רוסלאַנד, אַז זיי זאָלען זיך אָבזאָגען צו אַרבייטען...

„אָבער לענין האָט ארויסגעגעבען אַ בעפעהל, אַז מען זאָל אויפ־רייסען די קעלערס פונ'ם שטאַאַטס־באַנק מיט דינאַמיט, און אָקאָרשט איז ארויס אַ בעפעהל, אַז אַלע פּריוואַטע בענק זאָלען זיך עפענען מאָרגען אין דער פריה, אַניט וועלען מיר זיי אַליין עפענען מיט געוואַלד!"

אין פּעטראָגראַדער סאָוויעט האָט די ארבייט געברענט. דער זאַאַל איז געוועזן פול מיט בעוואָפענטע מענשען. טראָצקי האָט אָב־געגעבען אַ בעריכט:

„די קאָזאַקען טרעטען אָפּ פון קראַסנאָיע סעלאָ." שאַרפע פריייד־געשרייען. „אָבער די שלאַכט הויבט זיך ערשט אָן. אין פּולקאָוואָ קומט פאָר אַ שווער געפעכט. מיר מוזען שיקען אַהין אַלע קרעפטען, וואָס מיר קענען נור מאָביליזירען...

„פון מאָסקווע האָבען מיר שלעכטע ידיעות. דער קרעמל איז

אין די הענד פון די יונקערס. די ארבייטער האָבען זעהר ווייניג געוועהר. דער אויסגאַנג ווענדעט זיך אָן פּעטראָגראַד.

„ביים פראָנט האָבען די געזעצען וועגען פריעדען און ערד ארויסגערופען גרויס בעגייסטערונג. קערענסקי פאַרפּלייצט די טראַנשעען מיט מעשיות וועגען רויבערייען, וועגען בלוט און שריפות אין פּעטראָראַד, וועגען פרויען און קינדער, וואָס ווערען געשאָכטען פון די באָלשעוויקעס. אָבער קיינער גלויבט ניט די מעשיות...

„די קרייצערס „אָלעג", „אווראָרא" און „רעספּובליקא" שטעהען אויף זייערע אַנקערס אין דער נעווא. זייערע הארמאַטען זיינען אָנגעשטעלט אויף די וועגען, וואָס פיהרען קיין פּעטראָגראַד..."

„פארוואָס זענט איהר ניט דאָרט צווישען אייערע רויטע גוואַרדייצעס?" האָט אַ גראָבע שטימע אויסגערופען.

„איך פאָהר טאַקע גלייך אהינצו!" האָט טראָצקי געענטפערט און איז אראָב פונ'ם פּלאַטפאָרם. אויסגעזעהן האָט ער אַ ביסעל בלייכער ווי געוועהנליך. אין זאַאל האָבען איהם ארומגערינגעלט עטליכע געטרייע פריינד, און צוזאַמען מיט זיי איז ער דורכגעגאַנגען איבער'ן זאַאל און אראָב פון די טרעפּ צום אויטאָמאָביל, וואָס האָט געוואַרט פאַר דער טהיר.

קאַמענעוו האָט איצט געמעלדעט וועגען דעם פּשרה־קאָמיטעט. די בעדינגונגען פון אַ וואַפענשטילשטאַנד, וואָס די מענשעוויקעס האָבען פאָרגעלייגט, זיינען פארוואָרפען געוואָרען פון די באָלשעוויקעס. אפילו די אָבטהיילונגען פונ'ם אייזענבאַהן־פעראיין האָבען געשטימט נעגען אזא פאָרשלאַג.

„איצט, ווען מיר האָבען געוואונען די מאַכט און האַלטען אָב איין נצחון נאָכ'ן אַנדערען איבער גאַנץ רוסלאַנד, פערלאַנגען זיי פון אונז נור דריי קלייניגקייטען: ערשטענס, אַז מיר זאָלען זיך אָבזאָגען פון דער מאַכט; צווייטענס, אַז מיר זאָלען צווינגען די סאָלדאַטען פאָרטצוזעצען דעם קריעג, און דריטענס, אַז מיר זאָלען ארויסשלאָגען ביי די פויערים די ערד־פראַגע פון קאָפּ..."

אויף אַ מינוט האָט זיך בעוויזען לעניז. ער ענטפערט אויף ער בעשולדיגונג פון די סאָציאָליסטען־רעוואָלוציאָנערען וועגען דעם ערד־פּראָגראַם:

„זיי טענה׳ן" זאָגט ער, „אַז מיר האָבען ביי זיי גע׳גנב׳עט דאָס אגראַר־פּראָגראַם. עס וועט אונז גרייליך צוגיץ קומען..."

אָט אזוי האָט די פערזאַמלונג בסדר געקאָכט. איין פיהרער נאָכ׳ן אַנדערען איז געקומען, גערעדט, ערקלעהרט, אויפגעמונטערט, גע׳טענה׳ט... אַן ארבייטער נאָך אַן ארבייטער, אַ סאָלדאַט נאָך אַ סאָלדאַט האָבען זיך אויפגעהויבען און אויסגערעדט דאָס הארץ... דער עולם איז געקומען און געגאַנגען. מענשען האָבען זיך געביטען, אָבער די פערזאַמלונג האָט זיך געצויגען אָהן אַן אויפהער. פון צייט צו צייט פלעגט אימיצער אריינקומען און שרייען, אַז די מיטגליעדער פון דער און דער אָבטהיילונג זאָלען געהן צום פראָנט. אַנדערע, פערוואונדעטע אָדער אזוינע וואָס זיינען געקומען אין סמאָלני נאָך גע־וועהר און קריעגס־מאַטעריאַלען, האָבען זיך געגאָסען אין זאַאל...

עס איז געווען כמעט דריי פאַרטאָג, ווען מיר האָבען זיך געלאָזט אהיים. האָלצמאַן, אַ מיטגליעד פונ׳ם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, איז אונז געקומען אַנטקעגען, לויפענדיג איבער׳ן קאָרידאָר. זיין פּנים האָט געשיינט.

„גרויסאַרטיגע נייעס", האָט ער אויסגעשריען און מיך אָנגע־כאַפּט ביי דער האַנד. „אַ טעלעגראַמע פונ׳ם פראָנט. קערענסקי איז צוקלאַפּט! טהוט אַ קוק!"

ער האָט מיר געוויזען אַ בלאַט פּאַפּיער בעשריבען מיט בליי־פעדער. דערזעהענדיג, אַז מיר קענען ניט לייענען, האָט ער עס גע־נומען פאָרלעזען אויף אַ קול:

„פולקאָווא. דער שטאַב. 2:10 פאַרטאָג.

די נאכט אויף אָקטאָבער דעם 31טען וועט בלייבען אין דער געשיכטע. קערענסקי׳ס פּראָבע צו פיהרען קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע אַרמעען געגען דער הויפּט־שטאָדט פון דער רעוואָלוציע, איז ענד־גילטיג צוואָרפען געוואָרען. קערענסקי געהט אָב, מיר געהען פאָרווערטס. די סאָלדאַטען, מאַטראָזען און ארבייטער פון פעטראָ־גראַד האָבען געוויזען, אַז זיי קענען און ווילען דורכפיהרען מיט געוועהר אין האַנד דעם ווילען פון דער דעמאָקראַטיע. די בורזשואַזיע האָט געפּרואווט איזאָלירען די רעוואָלוציאָנערע אַרמעע. קערענסקי האָט געפּרואווט זי ברעכען דורך דער קראַפט פון די קאָזאַקען. ביידע פּלענער האָבען געליטען אַ שענדליכע מפּלה.

„די גרויסע אידעע פון דער ארבייטער־ און פויערים־דעמאָקראַטיע האָט געשלאָסען די רייהען פון אונזער אַרמעע און פאַרשטאַרקט איהר מוט. דאָס גאַנצע לאַנד וועט פון היינט אָן און ווייטער וויסען, אז די קראַפט פון די סאָוויעטען הענגט ניט אין דער לופטען, אז זי איז אונבעזיעגבאַר. צוזאַמען מיט קערענסקיי׳ן האָבען מיר אָבגעוואָרפען די פּריצים, די בורזשואזיע און אַלערליי קאָרנילאָווצעס. דורך דעם וואָס מיר האָבען אָבגעוואָרפען קערענסקיי׳ן האָבען מיר בעשטעטיגט דאָס רעכט פונ׳ם פאָלק אויף אַ פריעדליכען פרייען לעבען, אויף ערד, ברויט און מאַכט. די פּולקאָווא־אָבטהיילונג האָט מיט איהר מוטהיגען קלאַפּ פערשטאַרקט די זאַך פון דער ארבייטער־ און פויערים־רעוואָ־לוציע. דער וועג צוריק איז געשלאָסען. פאָראויס זעהען מיר קאַמפף, שטרויכלונגען, קרבנות, אָבער דער וועג איז קלאָהר און דער זיעג איז געזיכערט.

„דאָס רעוואָלוציאָנערע רוסלאַנד און די סאָוויעטען־מאַכט מעג זיין שטאָלץ מיט דער פּולקאָווא־אָבטהיילונג, וואָס האָט געקעמפּפט אונטער דער קאָמאַנדא פון פּאָלקאָווניק וואַלדען. אייביגע עהרע דעם אנדענקען פון די געפאַלענע! רוהם די קריעגס־לייט פון דער רעוואָ־לוציע, די סאָלדאַטען און אָפּיציערען, וואָס זיינען געווען געטריי צום פאָלק!

„עס לעבע דאָס רעוואָלוציאָנערע סאָציאַליסטישע פאָלקס־רוסלאַנד!

אינ׳ם נאָמען פונ׳ם ראַטה,

„ל. טראָצקי, פאָלקס־קאָמיסאַר.“

פאָהרענדיג איבער זנאַמענסקי פּלאַץ, האָבען מיר דערזעהן עפּעס אַן אונגעוועהנליכע מאַסע מענשען פאַר׳ן ניקאָלאַיעווסקי וואָקזאַל. עטליכע טויזענד מאַטראָזען האָבען זיך דאָרט אָנגעזאַמעלט. די ביק־סען האָבען ארויסגעשטעקט פון דער מאַסע, ווי שטעכיגע האָהר.

אַ מיטגליעד פונ׳ם אַלל־רוסישען אייזענבאַהן־פעראיין איז גע־שטאַנען אויף די טרעפּ און גע׳טענה׳ט צו די מאַטראָזען:

„חברים! מיר קענען אייך ניט פיהרען קיין מאָסקווע. מיר זיינען נייטראַל. מיר פיהרען ניט קיין סאָלדאַטען פון קיין צד. מיר קענען אייך ניט נעהמען קיין מאָסקווע, וואו עס הערשט אַזוי אויך בירגער־קריעג...“

דער פּלאַץ האָט נעקאָכט ווי אַ קעסעל. די מאַטראָזען האָבען געשריען אין אויפרעגונג. די בעוואָפּענטע מענשען האָבען זיך גע־נומען רוקען פאָרווערטס. פּלוצלינג האָט זיך געעפענט אַן אנדער טהיר. עס האָבען זיך בעוויזען צוויי אָדער דריי אייזענבאהן־אַר־בייטער, אַ מאַשיניסט אָדער עטוואָס ענליכעס.

„קומט אריין, חברים, קומט אריין", האָט איינער אויסגעשריען.
„מיר ווילען אייך נעהמען קיין מאָסקווע, אפילו קיין וולאַדיוואָסטאָק, אויב איהר ווילט! עס לעבע די רעוואָלוציאָן!"

קאַפּיטעל ניין

זיעג

בעפעהל נומער 1.

„13טען נאָוועמבער, 1917, 38 מינוט נאָך 9 אינדערפריה.

„צו די סאָלדאַטען פון דער פּולקאָוואָ־אַבטהיילונג.
„נאָך אַ שווערען קאַמפּף האָבען די סאָלדאַטען פון דער פּולקאָוואָ־אַבטהיילונג בעזיעגט די קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע קרעפטען, וועלכע האָבען אין אונאָרדנונג צוריקגעטראָטען פון זייערע פּאָזיציעס און אונ־טער דעם שוץ פון צארסקאָיע סעלאָ זיך אָבגערוקט אין דער ריכטונג פון פּאַוולאָווסק דעם 2טען און גאַטשינאַ.
„אונזערע וואָנגאַרדען האָבען פערנומען דעם צפון־מזרח'דיגען ווינקעל פון צארסקאָיע סעלאָ און די סטאַנציע אַלעקסאַנדראָווסקאַיאַ. לינקס איז געווען די קאָלפּינאָ־אַבטהיילונג, רעכטס — די אַבטהיילונג פון קראַסנאָיע סעלאָ.
„איך האָב בעפוילען די קרעפטען פון פּולקאָוואָ, זיי זאָלען פער־נעהמען צארסקאָיע סעלאָ און באַפעסטיגען די וועגען, וואָס פיהרען אין שטאָדט אריין, הויפּטזעכליך פון דער זייט פון גאַטשינאַ.
„אויך האָב איך געהייסען פערנעהמען פּאַוולאָווסקאָיע, באַפעס־טיגען איהר דרום'דיגע זייט און פערכאַפּען די אייזענבאַהן ביז דנאָ.

„די סאָלדאטען מוזען אָננעהמען אַלע מיטלען צו פערשטארקען די פערכאפטע פּאָזיציעס. זיי דארפען בויען טראנשעען און אנדערע פערטהיידיגונגס־מיטלען.

„זיי דארפען אָרגאניזירען פערבינדונגען מיט די אָבטהיילונגען פון קאָלפינאָ און קראסנאָיע סעלאָ און מיט דעם שטאב פון דעם הויפט־קאָמאנדיר איבער דער פערטהיידיגונג פון פעטראָגראד.

(אונטערגעשריבען)

דער הויפט־קאָמאנדיר איבער אַלע קרעפטען,
וואָס קעמפפען געגען דער קאָנטר־רעוואָלו־
ציאָנערער ארמעע פון קערענסקי
פּאָד־פּאָלקאָווניק מ ו ר א ו ו י א ו ו.

דיענסטאג אינדערפריה. וואָס האָט פּאסירט? ערשט צוריק מיט צוויי טעג איז פעטראָגראד און די פעלדער ארום איהר געווען פול מיט אונאָרגאניזירטע באנדעס, וואָס האָבען געוואנדערט אהין און אהער. זיי האָבען ניט געהאט קיין שפּייז, ניט געהאט קיין אר־טילעריע, ניט געהאט קיין פיהרער, ניט געהאט קיין פּלאן. וואָס האָט צונויפגעגאָסען אָט די צואשוואומענע מאסע פון אונדיסציפּלינירטע רויטע גווארדייצעס און סאָלדאטען אָהן אָפיצירען אין איין שטארקע ארמעע? וואָס האָט זיי געגעבען די פעהיגקייט צו פאָלגען זייערע אייגענע אויסגעקליבענע קאָמאנדירען? וואָס האָט זיי פערהארטע־וועט, אז זיי זאָלען קענען באגעגנען און ברעכען דעם אָנפאל פון ארטילעריע און קאָזאקען?

ניטאָ קיין כללים פאר א פאָלק אין דער צייט פון אן אויפשטאנד. ניטאָ קיין מיליטערישע געזעצען פאר דעם ווילען פון א מאסע. ווער איז דען געגאנגען געגען די סאָוויעטען? יונקערס, קאָזאקען, פּריצים, גוטסבעזיצער, שווארצע מאה׳ס — מיט זיי האָט געדארפט קומען דער צאר, די אָכראנא, די סיבירער קאטאָרגע, און הינטער זיי די גרויזאמע געפאהר פון די דייטשען... זיעג איז פאר די סאָוויעטען געווען דאָס, וואָס קארלייל האָט אָנגערופען „רוהם און גליק אָהן אן ענד”!

זונטאג ביינאכט, ווען די קאָמיסארען פונ׳ם מיליטערישען רע־

וואָלוציאָנערען קאָמיטעט האָבען זיך פערצווייפעלטע אומגעקעהרט פונ׳ם פעלד, האָט דער גארניזאָן פון פעטראָגראַד אויסגעקליבען זיין קאָמיטעט פון פינף, זיין קריעגס־שטאַב, דריי סאָלדאַטען און צוויי אָפיצירען, וואָס זיינען געווען ריין פון יעדען קאָנטער־רעוואָלוציאָנערען השד. קאָמאַנדיר איז געווען פּאָלקאָווניק מוראַוויאָוו, א געוועזענער פּאַטריאָט, א פעהיגער מאַן, אָבער אויך איהם האָט מען געקוקט מיט ביידע אויגען. אין קאָלפּינאָ, אין אָבוכאָוואָ, אין פּולקאָוואָ און אין קראַסנאָיע סעלאָ האָט מען אָרגאַניזירט דערוויילינגע אָבטהיילונגען. די אָבטהיילונגען זיינען ביסלעכווייז געוואָרען גרעסער, מחמת אלער־ליי צוזייטע און צושפּרייטע קרעפטען האָבען זיך אָנגעהויבען צונויפ־ציהען ארום זיי: סאָלדאַטען, מאַטראָזען און רויטע גוואַרדייצעס, טהיילען פון געוועזענע פּאָלקען, פּיעכאָטע, קאַוואַלעריע, אַרטילעריע, עטליכע בעפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען...

עס איז געוואָרען טאָג. קאָזאַקישע פּאַטרולען האָבען זיך בעוויזען. דאָ און דאָרט האָט זיך דערהערט שיסעריי. מענשען האָבען געשריען: „גיט זיך אונטער!" איבער דעם גראָהען פעלד, אין דער קאַלטער רוהיגער לופט האָט זיך דערהערט דאָס גערויש פון שלאַכט. די קלאַנגען האָבען דערגרייכט די צוואָרפענע באַנדעס, וואָס זיינען געווען פערשפּרייט נאָהענט און ווייט, געזעסען ארום קליינע פייערלעך, זיך געוואָרימט און געוואַרט... והייסט עס, די מלחמה געהט! די באַנדעס האָבען זיך אוועקגעלאָזט אהין, וואו די שלאַכט האָט זיך צופלאַקערט. פון דער שטאָדט האָבען זיך שטראָ־מען ארבייטער געגאָסען איבער די פלאַכע וועגען. דערהערט די שיסעריי, האָבען זיי גענומען שפּאַנען גיכער. אָט אזוי האָבען זיך אויטאָמאַטיש צונויפגעקליבען הויפענס אויפגערעגטע מענשען, ארום יעדען פונקט פון אָנפאַל. קאָמיסאַרען האָבען זיי אָנגעוויזען פּאָזי־ציעס, וואו זיי זאָלען שטעהן, אָדער געגעבען זיי ארבייט צו טהאָן. דאָס איז געווען ז י י ע ר שלאַכט, א שלאַכט פאַר ז י י ע ר א י י ג ע נ ע ר וועלט! זיי אליין האָבען אויסגעקליבען די אָפּי־צירען. דער ווילען פון פיעלע צושאָטענע מענשען איז אויך א רגע געוואָרען איין פעראייניגטער ווילען...

די אָנטהיילנעהמער פון דער שלאַכט האָבען מיר נאָכדעם דער־צעהלט, ווי די מאַטראָזען האָבען געקעמפּפט ביז דער לעצטער קויל

און זיך נאכדעם געלאזט שטורמען די פיינדליכע פאזיציעס; ווי אזוי די אונגעאיבטע ארבייטער האבען זיך געווארפען אויף די רייטענ־דע קאזאקען און זיי אראבגעריסען פון זייערע פערד; ווי אזוי די גרויסע הויפענס מענשען, וואס האבען זיך אין דער פינסטער אנגע־זאמעלט אויפ'ן שלאכטפעלד, האבען זיך אויפגעהויבען ווי א גרויסע פערפלייצונג און האבען זיך אויסגעגאסען איבער'ן שונא... נאך פאר האלבע נאכט זיינען די קאזאקען צוקלאפט געווארען און אבגעטרעטען לאזענדיג הינטער זיך די ארטילעריע. די ארמעע פונ'ם פראלעטאריאט, אויסגעצויגען איבער א לאנגער אונגלייכער שלאכט־ליניע, האט זיך א רוק געטהאן פארווערטס און זיך אריינגעקייקעלט אין צארסקאיע נאך איידער דער שונא האט צייט געהאט צו צערשטערען די דראהט־לאזע סטאנציע. פון אט דער סטאנציע האבען די קאמיסארען איצט אנגעהויבען שליידערען אין דער וועלט אריין זייערע טריאומפס־געזאנגען...

„צו אלע סאוויעטען פון ארבייטער־ און פויערים־דעפוטאטען.

דעם 12טען נאוועמבער האט די רעוואלוציאנערע ארמעע אין א בלוטיגער שלאכט לעבען צארסקאיע סעלא בעזיעגט די קאנטר־רעוואַ־לוציאנערע ארמעע פון קערענסקי און קארנילאוו. אינ'ם נאמען פון דער רעוואלוציאנערער רעגירונג בעפעהל איך אלע פאלקען, זיי זאלען אנהויבען אן אפענסיווע געגען די פיינד פון דער רעוואלוציאנערער דעמאקראטיע, זיי זאלען אננעהמען אלע מיטלען צו ארעסטירען קערענסקי'ן און זאלען ארויסווייזען א ווידערשטאנד געגען יעדע אוואנטורע, וואס קען שטעלען אין געפאהר די עראבערונגען פון דער רעוואלוציע און דעם זיעג פונ'ם פראלעטאריאט.

עס לעבע די רעוואלוציאנערע ארמעע!

מוראוויאוו"

נייעס פון דער פראווינץ...

אין סעוואסטאפאל האט דער ארטיגער סאוויעט איבערגענומען די מאכט. א ריעזיגע פערזאמלונג פון מאטראזען אויף די קריעגס־שיפען האט געצוואונגען די אפיצירען זיך אויסצושטעלען אין רייהע און שווערען טרייהייט דער נייער רעגירונג. אין ניזשני נאווגאראד האט דער סאוויעט גענומען די מאכט. אין קאזאן איז פארגעקומען א גאסען־קאמפף: די יונקערס און א בריגאדע ארטילעריע פון איין

זייט, דער באָלשעוויסטישער גארניזאָן פון דער צווייטער...

א פארצווייפעלטער קאמפף האָט ווידער אויסגעבראָכען אין מאָסקווע. דער צענטער פון דער שטאָדט און דער קרעמל זיינען געווען אין די הענד פון די יונקערס און דער ווייסער גווארדיע. פון אַלע זייטען זיינען אויף זיי אָנגעפאַלען די סאָלדאטען פון דעם מיליטעריש רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. די סאָוויעט־ארטילעריע איז געשטאַנען אויף דעם סקאָבעלעווסקי פּלאַץ, באָמבארדירט די שטאָדט דומא און דעם האָטעל מעטראָפּאָל. אויף טווערסקאיא און ניקיטסקאיא האָט מען אויפגעריסען די שטיינער פון׳ם ברוק צו בויען באריקאַדען און באַפעסטיגען טראַנשעען. א האָגעל פון מאשין־הארמאטען האָט זיך געגאָסען אויף די רייכע שטאָדט־טיילען, וואו עס זיינען געווען די גרויסע בענק און די האַנדעלס־הייזער. עס איז ניט געווען קיין ליכט, קיין טעלעפאָנען. די בורזשואזע בעפעלקערונג האָט געלעבט אין די קעלערס. לויט דעם לעצטען בולעטען, האָט דער מיליטערישער בעגריסונגען קיין פעטראָגראד — בעגריסונגען דער רעגיערונג פונ׳ם ליכע זיכערהייט אַן אולטימאטום: דער קרעמל זאָל זיך אונטערגעבען, אַניט וועט מען איהם באָמבארדירען.

„באָמבארדירען דעם קרעמל?“ האָט דער געוועהנליכער בירגער זיך געפרעגט. „דאָס וועלען זיי ניט סמייען“!

פון וואָלאָגדא ביז טשיטא אין ווייטען סיביר, פון פסקאָוו ביז סעוואסטאָפּאָל אויפ׳ן שווארצען ים, אומעטום, אין די גרויסע שטעדט און אין די קליינע דערפער, האָט דער בירגער־קריעג געברענט און געפלאַקערט. פון טויזענדער פאַבריקען, פון פויערים־געמיינדעס, פון פּאָלקען און ארמעען, פון שיפען אויפ׳ן ברייטען ים זיינען אָנגעקומען בעגריסונגען קיין פעטראָגראד — בעגריסונגען דער רעגירונג פונ׳ם פאָלק.

די קאָזאקען־רעגיערונג האָט טעלעגראפירט קערענסקי׳ן פון נאָוואָטשערקאסק: „די רעגיערונג פון דער קאָזאקען־ארמעע לאַדט איין די פראָוויזאָרישע רעגירונג און די מיטגליעדער פונ׳ם ראטה פון דער רוסישער רעפובליק, אַז זיי זאָלען קומען, אויב מעגליך, קיין נאָוואָטשערקאסק, וואו מיר קענען צוזאמען אָרגאניזירען דעם קאמפף געגען די באָלשעוויקעס“.

אין פינלאנד האָט זיך אויך געקאכט. דער סאָוויעט פון העל־

זינגפארם און דער „צענטראבאלט“ (צענטראל־קאמיטעט פונ׳ם באלטי־שען פלאט) האבען צוזאמען ערקלעהרט בעלאגערונגס־צושטאנד און האבען געמעלדעט, אז ווער עס וועט פרואווען שטערען די באלשעווים־טישע קרעפטען אדער ווער עס וועט ארויסווייזען א בעוואפענטען ווי־דערשטאנד געגען זייערע בעפעהלען, וועט ווערען שווער בעשטראפט. אין דער זעלביגער צייט האט דער פינישער אייזענבאהן־פעראיין ארגאניזירט א גענעראל־סטרייק איבער׳ן גאנצען לאנד מיט דער פאדערונג, אז מען זאל איינפיהרען די געזעצען וואס דער סאציאליסטי־שער סיים האט אנגענומען אין יוני 1917, — דער זעלביגער סיים, וואס קערענסקי האט איהם פונאנדערגעלאזט...

גאנץ פריה בין איך אוועק אין סמאלני.

ווען איך בין געגאנגען איבער׳ן הילצערנעם טראטואר צווישען דעם טויער און דער געביידע, האב איך דערזעהן די ערשטע שנייעלעך אין דער לופט. לאנגזאם האבען זיי געפלאטערט פון דעם גראהען קיהלען הימעל. „שנעע!“ האט דער סאלדאט ביים טהיר אויסגע־רופען, און א ברייטער שמייכעל האט פונאנדערגעצויגען זיין פנים. „שנעע, דאס איז גוט צום געזונד!“ אינוועניג האבען די לאנגע טונקעלע קארידארען און די גרויסע צימערען אויסגעזעהן ווי לעדיג. אין דער ריעזיגער געביידע האט זיך קיינער ניט געריהרט. איך האב אבער בעמערקט עפעס אן אומרוהיג גערויש, געמישט מיט אונגע־וועהנליכע קלאנגען. ווען איך האב זיך ארומגעקוקט, האב איך גע־זעהן, אז אומעטום, ביי די ווענד, אויף דער פאדלאגע, זיינען מענ־שען געלעגען און געשלאפען. גראבע, שמוציגע מענשען, ארבייטער און סאלדאטען, בעשפריצט אדער אויסגעוואלגערט אין בלאטע, זיינען געלעגען אין אלערליי פאזעס, איינציגווייז אדער אין הויפענס, געלע־גען פונאנדערגעווארפען ווי טויט. אייניגע האבען געהאט צוריסענע באנדאזשען, איינגעשמירט אין בלוט. ביקסען און גארטלען מיט קוילען האבען זיך געוואלגערט ארום און ארום. די זיעגרייכע פרא־לעטארישע ארמעע!

אינ׳ם בופעט אויפ׳ן אויבערשטען שטאק איז געווען אזוי פיעל שלאפענדיגע, אז מען האט קוים געקענט דורכגעהן. די לופט איז געווען שלעכט. דורך די פארנעבעלטע פענסטער האט אריינגעקוקט א בלא־סער טאג. אן אבגעקיהלטער, צוקנייטשטער סאמאוואר איז געשטא־

נען אויפ׳ן טיש, און אין עטליכע גלעזער איז נאך געווען טהעע אויפ׳ן דנא. לעבען זיי איז געלעגען אן עקזעמפלאר פון דעם לעצטען בולעטען פון דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט. אויפ׳ן בלאט האט אימיצער אנגעשריבען מיט א שווערע, אונזיכערער האנד. דאס האט איינער פון די סאלדאטען פארצייכענט מיט א בליישטיפט די נעמען פון זיינע חברים, וועלכע זיינען געפאלען אין דער שלאכט נעגען קערענסקי. די אותיות זיינען געווען צושוואומען, אקוראט ווי טרערען זיינען אויף זיי געפאלען...

אלעקסיי ווינאגראדאוו.

ד. מאסקווין.

ס. סטאלביקאוו.

א. וואסקרעסענסקי.

ד. לעאנסקי.

ד. פרעאבראזשענסקי.

וו. ליידאנסקי.

מ. בערטשיקאוו.

די דאזיגע חברים האט מען גערופען אין דער ארמעע דעם 15טען נאוועמבער, 1916. נאר דריי זיינען געבליבען פון זיי אלע:

מיכאאיל בערטשיקאוו.

אלעקסעי וואסקרעסענסקי.

דמיטרי לעאנסקי.

שלאפט, קעמפפער־אדלערס, שלאפט מיט א רוהיגער זעעל.

ליעבע,טייערע, איהר האט פערדיענט גליק און אייביגען פריעדען.

אונטער דער ערד פונ׳ם קבר האט איהר ענג געשלאסען די רייהען.

שלאפט, בירגער!

נאך דער מיליטערישער רעוואלוציאנערער קאמיטעט איז געווען וואך. ער האט געטהאן זיין ארבייט. פון אן אינוועניגסטען צימער איז ארויסגעקומען סקריפניק און האט אונז איבערגעגעבען, אז מען האט ארעסטירט גאץ׳ן, נאר יענער האט געלייקענט, אז ער האט אונטערגעשריבען די פראקלאמאציע פונ׳ם רעגיערונגס־קאמיטעט. דאס זעלביגע האט געטהאן אווקסענטיעוו. דער רעטונגס־קאמיטעט גופא

האָט געלייקענט, אַז ער האָט אַרויסגעלאָזט דעם אויפרוף צום גאַר־ניזאָן. ס'איז נאָך געווען אונצופריעדענהייט צווישען די פּאָלקען, האָט סקריפּניק געזאָגט, דער וואָלינסקי פּאָלק האָט זיך אָבגעזאָגט קעמפּפען געגען קערענסקי'ן.

עטליכע אָבטהיילונגען פון נייטראַלע סאָלדאַטען מיט טשערנאָוו'ן און דער שפּיץ זיינען געווען אין גאַטשינאַ. זיי האָבען געפּרואווט איינרעדען קערענסקי'ן ער זאָל אָבשטעלען זיין בעוועגונג אויף פּעטראָגראַד.

סקריפּניק האָט זיך צולאַכט. „היינטיגע צייטען איז ניטאָ קיין נייטראַלע", האָט ער געזאָגט „מיר האָבען געוואונען!" זיין שאַרפער בעבערדעלטער פּנים האָט געלויכטען ווי מיט אַ רעליגיעזער התפעלות. „איבער 60 דעלעגאַטען זיינען אָנגעקומען פון'ם פראָנט. זיי גאַראַנ־טירען אונז די שטיצע פון אַלע אַרמעען, אַ חוץ די סאָלדאַטען, וואָס געפינען זיך אויפ'ן רומענישען פראָנט: פון זיי האָבען מיר נאָך קיינע ידיעות ניט געהאַט. די אַרמעע־קאָמיטעטען האָבען ניט צוגע־לאָזט די נייעס פון פּעטראָגראַד, אָבער מיר האָבען איצט אָרגאַניזירט אַ סיסטעם פון קוריערען..."

איבער'ן לאַנגען קאָרידאָר איז אָנגעקומען קאַמענעוו, אַ פּער־מאַטערטער פון אַ גאַנצער נאַכט אַרבייט אין דער קאָנפערענץ צו בילדען אַ נייע רעגיערונג, אָבער אַ גליקליכער. „די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען זיינען שוין געניגט אונז אַריינצולאָזען אין דער נייער רעגיערונג", האָט ער מיר געזאָגט. „אַלע גרופּען פון'ם רעכטען פליגעל האָבען זיך דערשראָקען פאַר די רעוואָלוציאָנערע טריבונאַלען; אין פּחד פערלאַנגען זיי פון אונז, אַז מיר זאָלען זיי פונאַנדערלאָזען איידער מיר נעהמען זיך צו ווייטערדיגער אַרבייט... מיר האָבען אָנגענומען דעם פאָרשלאָג פון דעם אייזענבאַהן־פעראיין צו בילדען אַ פעראייניגטע סאָציאַליסטישע רעגיערונג, און דער פעראיין אַרבייט איצט איבער דעם פּלאַן. דאָס אַלעס איז אַ רעזולטאַט פון אונזער נצחון. ווען מיר זיינען געווען בסתר המדרגה, האָבען זיי מיט אונז אפילו ניט געוואָלט רעדען. איצט איז מען שוין געקומען צו דער דעה, אַז מען דאַרף מאַכען עפּעס אַ פּשרה מיט די סאָוויעטען... וואָס אונז פעהלט — איז אַ ענטשיידענדער זיעג. קערענסקי וויל אַ וואַפענשטילשטאַנד, אָבער ער וועט זיך מוזען אונטערגעבען..."

אַט דאָס איז געווען די שטימונג פון די באָלשעוויסטישע פיהרער אין יענער צייט. ווען אַן אויסלענדישער זשורנאַליסט האָט געפרעגט טראָצקי'ן, וואָס פאַר אַ ערקלעהרונג ער וויל אַרויסגעבען פאַר דער וועלט, האָט טראָצקי געענטפערט: „די איינציגע מעגליכע ערקלעהרונג אין איצטיגען מאָמענט איז די, וואָס מיר מאַכען דורכ'ן מויל פון אונזערע קאַנאָנען."

אָבער אונטער דער כוואַליע פון זיעג האָט זיך געגאָסען דער טונקעלער שטראָם פון אונרוהיגקייט און זאָרג. עס איז געשטאַנען די פראַגע וועגען פינאַנצען. דער פעראיין פון באַנק-אָנגעשטעלטע האָט ניט געפאָלגט דעם בעפעהל פונ'ם מיליטערישען-רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. אָנשטאָט צו עפענען די בענק האָט דער פעראיין אָבגע-האַלטען אַ פערזאַמלונג און ערקלעהרט אַ פאָרמעלען סטרייק. סמאָלני האָט פערלאַנגט אַזוינע 35 מיליאָן רובעל פון דער שטאַאטס-באַנק, אָבער דער קאַסיר האָט פערשלאָסען די געמויערטע קעלערס און האָט געצאָהלט נאָר די פערטרעטער פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג. די רעאַקציאָנערען האָבען אויסגענוצט די שטאַאטס-באַנק אַלס אַ פּאָליטיש געוועהר... ווען, למשל, דער אַלל-רוסישער אייזענבאַהן-פעראיין האָט געפאָדערט געלד צו צאָהלען די אָנגעשטעלטע פון די רעגיערונגס-אייזענבאַהנען, האָט מען זיי אָבגעשיקט אין סמאָלני...

איך בין אריבערגעגאַנגען אין שטאַאטס-באַנק זיך זעהן מיט'ן נייעם קאָמיסאַר. דאָס איז געווען אַ אוקראַינער באָלשעוויק מיט רויטע האָר. זיין נאָמען איז געווען פעטראָוויטש. ער האָט גע-פּרואווט אַריינטראָגען אַ ביסעל אָרדנונג אינ'ם תהו ובהו, וואָס דער סטרייק פון די אָנגעשטעלטע האָט אָנגעמאַכט. אין אַלע קאַנצעלאַריעס פון דעם ריעזיגען בנין זיינען געזעסען פרייוויליגע, סאָלדאַטען און מאַטראָזען, און געשוויצט. זיי האָבען זיך נעבעך געמאַטערט מיט אַלע כחות איבער די גרויסע באַנק-ביכער, זיי האָבען אַזש אַרויס-געשטעקט די צינגער פון זייערע מיילער אין גרויס התמדה, אָבער מען האָט געזעהן, אַז זיי פערשטעהען ניט אַ וואָרט...

די דומא איז געווען איבערגעפּאַקט. דאָ און דאָרט האָט מען נאָך אַרויסגעזאָגט אַ הייס וואָרט געגען דער נייער רעגיערונג, אָבער דאָס האָט געטראָפען זעלטען. דער צענטראַלער ערד-קאָמיטעט האָט

ארויסגעלאזט אן אויפרוף צו די פויערים, אז זיי זאלען ניט אנערקענען דאס ערד־געזעץ פונ׳ם סאוויעטען־קאנגרעס, ווייל דאס וואלט געפיהרט צו אונארדנונג און בירגער־קריעג. דער שטאדט־גאלאווא שריידער האט געמעלדעט, אז צוליעב דעם באלשעוויסטישען אויפשטאנד וועט מען מוזען אבלייגען די וואהלען צו דער גרינדונגס־פערזאמלונג אויף אן אונבעשטימטע צייט.

צוויי פראגען האבען קענטיג פערנומען דעם אויבען־אן אין אלע־מענס געדאנק: ערשטענס, אבשטעלען די בלוט־פערגיסונג פון א שארפען בירגער־קריעג, צווייטענס, בעשאפען א נייע רעגיערונג. מען האט שוין מעהר ניט גערעדט וועגען „פערניכטען די באלשעוויקעס" און מען האט זעהר ווייניג גערעדט וועגען אויסשליסען זיי פון דער רעגיערונג; אויב עמיצער האט דאס יא דערמאהנט, זיינען דאס געווען די פאלקס־סאציאליסטען און די פויערים־סאוויעטען. אפילו דער צענטראלער ארמעע־קאמיטעט, דער שטארקסטער שונא פון סמאל־ני, האט טעלעפאנירט פון דער הויפט־קווארטיר אין מאהילעוו: „אויב מען קען ניט גרינדען קיין נייעם קאבינעט סיידען מען קומט צו אן אויסגלייך מיט די באלשעוויקעס, שטימען מיר איין, אז מען זאל זיי צולאזען אין דער מ י נ ד ע ר ה י י ט."

די „פראוודא" האט זיך אויסגעלאכט פון קערענסקי׳ס „מענשען־פריינדליכע געפיהלען". די צייטונג האט געדרוקט זיינע א טעלע־גראמע צום רעגיערונגס־קאמיטעט:

„אין הסכם מיט דעם פארשלאג פון דעם רעטונגס־קאמיטעט און אלע דעמאקראטישע ארגאניזאציעס, וואס זיינען מיט איהם פער־בונדען, האב איך אבגעשטעלט אלע מיליטערישע האנדלונגען געגען די אינסורגענטען. מען האט געשיקט א דעלעגאט פונ׳ם קאמיטעט צו אנהויבען פערהאנדלונגען מיט זיי. נעהמט אן אלע מיטלען, אז מען זאל אבשטעלען אוננויטיגע בלוט־פארגיסונג".

דער אלל־רוסישער אייזענבאהן־פעראיין האט ארויסגעשיקט א טעלעגראם איבער גאנץ רוסלאנד:

„די קאנפערענץ פון דעם אייזענבאהן־פעראיין מיט פערטרעטער פון ביידע קעמפפענדע צדדים, וועלכע זעהען איין די נויטיגקייט פון א פשרה, פראטעסטירט ענערגיש געגען פאליטישע טעראריזם איינ׳ם איצטיגען בירגער־קריעג, וועלכער ווערט געפיהרט צווישען

פערשיעדענע פראקציעס פון דער רעוואָלוציאָנערער ד׳עמאָקראַטיע. די קאָנפערענץ ערקלעהרט, אַז פּאָליטישער טעראָריזם, וואס פאר א פאָרם ער זאָל ניט אָננעהמען, איז אין היפוך מיט דער אידעע פון אונטער־האנדלונגען וועגען א נייער רעגיערונג...״

די קאָנפערענץ האט געשיקט דעלעגאטען צום פראָנט און קיין גאטשינא. אין דער קאָנפערענץ גופא האט עס אויסגעזעהן, אז מען האלט שוין ביי אן אויסגלייך. מען האט שוין אפילו געהאט בעשלאָסען אויסצוקלייבען א פּראָוויזאָרישען פאָלקס־ראטה, וועלכער זאָל בעשטעהן פון אזוינע פיער הונדערט מיטגליעדער — פינף און זיעבציג פון סמאָלני, פינף און זיעבציג פון דעם אלטען צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, — די איבעריגע פון די שטאָדט־דומאס, פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען, ערד־קאָמיטעטען און פּאָליטישע פּארטייען. טשערנאָוו האט געזאָלט זיין דער נייער פּרעמיער. לענין און טראָצקי, האט מען געשמועסט, זאָלען ניט טאָרען אריין אין קאבינעט...

מיטאָג־צייט בין איך וויעדער געווען לעבען סמאָלני. איך בין געשטאנען אויפ׳ן גאס פאר׳ן אינסטיטוט און גערעדט מיט׳ן אָנטרייבער פון אן אמבולאנס, וואס האט געדארפט אָבפאָהרען צום רעוואָלוציאָנערען פראָנט. קען איך פאָהרען מיט איהם? געוויס! דער מאן איז געווען א פרייווילינגער, א סטודענט פונ׳ם אוניווערזיטעט. ווען מיר זיינען געפאָהרען איבער דער גאס, האט ער צו מיר געשריען איבער זיין אקסעל אויף דייטש: „אלזא, גוט! אין די קאזארמעס וועלען מיר עסען!״

אויף קיראָטשנאיא זיינען מיר אריינגעפאָהרען אין א ריעזיגען הויף, ארומגערינגעלט מיט מיליטערישע בנינים. מיר זיינען ארויפגעגאנגען איבער טונקעלע טרעפ און אריין אין א נידריגען צימער מיט איין פענסטער. ארום א לאנגען הילצערנעם טיש זיינען געזעסען אזוינע צוואנציג סאָלדאטען און מיט הילצערנע לעפעל געגעסען שטשי פון א גרויסער צינערנער שיסעל. זיי האבען הויך גערעדט און געלאכט.

איך האב מיט זיי פערפיהרט א געשפרעך. איינער, א יונגער פעלדפעבעל מיט׳ן נאמען באקלאנאָוו, האט גערעדט פראנצויזיש. איך האב איהם געזאָגט, אז איך פאָהר אין צארסקאיע סעלא. „איך

Веселый выпускъ. **Цѣна 20 коп.**

КАКЪ БУРЖУИ власть ПОТЕРЯЛИ

Акафистъ Сашкѣ—Болтуну.

Сказочки и пѣсенки для дѣтей призывнаго возраста.

Какъ они царствовали. — Что они распѣвали. — Что теперь поютъ.

Какъ буржуи власть потеряли.

(Было о томъ, какъ „старые лигарды" царя Николашки теплыхъ своихъ мѣстъ въ февралѣ лишились).

«Было дѣло подъ Полтавой»...
Впрочемъ, что тамъ «заливать»,
Не гоняясь за звучной славой,
Я хочу вамъ разсказать,

Какъ правители буржуи
Потеряли, значитъ, власть,
Какъ пришлось, свернувши шеи,
Съ вышины правичной пасть.

Собрались они, рѣшили,
Какъ и что, и почему
Шире двери растворили
Для противниковъ въ тюрьму.

Стѣна прежде такъ толкова,
Такъ умѣло, что держись,
Отъ правленья, право слово,
Хоть возьми, да и ложись!

Было много безпокойства,
Было много разныхъ бѣдъ,
Все вокругъ пришло въ разстройство,
Ничего-то, значитъ, нѣтъ.

Нѣтъ ни хлѣба, ни капусты,
Ни одежды, ни сапогъ,
Въ закромахъ, въ [illegible]—пусто.
Покаралъ насъ, бѣдныхъ, Богъ...

Вотъ когда-то зазвучали
Недовольныхъ голоса:
«Надоѣли вамъ печали,
Убирайтесь въ полчаса»!..

И пошло, пошло сраженье,
Раздалось вокругъ „долой"!
И буржуи, безъ сомнѣнья,
Проиграли жаркій бой...

Имъ сказали на поклонъ,
Пересилила ихъ бѣда,
И они, схвативъ пожитки,
Разбѣжались, кто куда...

Тутъ, не вѣдая печали,
Весь народъ сказалъ: «мерси».
Такъ буржуи потеряли
Власть на матушкѣ Руси...

До февраля мѣсяца, люди православные, были мы совсѣмъ безправные, кто хотѣлъ — насъ жегъ, кто хотѣлъ — сажалъ въ острогъ, мы же молчали, забравъ въ души печали, пикнуть боялись, передъ Романовымъ старались. А какъ февраль мѣсяцъ настала, да какъ громъ загрохоталъ, да какъ встала сила народная,—тутъ и настала жизнь свободная. Фараоновъ убрали, царя съ трона поснимали, министровъ по тюрьмамъ разсадили и таково это весело зажили. На митинги ходимъ, манифестаціи водимъ, сѣмечки щелкаемъ, и, натурально, дѣлъ никакихъ не знаемъ.

А и въ ту пору къ нашей напасти новые пришли къ власти и всякія такимъ начали править на славу Россіи.

. . . .

СКАЗОЧКА.

За лѣсами, за горами,
За широкими морями,
Противъ неба на землѣ
Жилъ старикъ въ одномъ селѣ.

У старичушки три сына;
Старшій умный былъ дѣтина,
Средній былъ одна здоровъ,
Ну, а третій былъ—Черновъ.

Этотъ парень былъ веселый,
Позабывъ про трудъ тяжелый,
На берлинскій капиталъ
Онъ газетку издавалъ.

На своей, на скудной лирѣ
Въ той газеткѣ пѣлъ о мирѣ,
Словомъ, былъ онъ, господа,
Пораженецъ, хоть куда.

Безъ него Россія встала,
Тронъ державный [illegible],
Ну, а этотъ демократъ
Взять готовое былъ радъ.

Прикатилъ въ Россію быстро,
Докатился до министра,
Сталъ страною управлять
Сталъ землицу раздѣлять.

Сталъ любимцемъ у эсъ-эровъ,
У селянъ, у... акушерокъ,
Словомъ, много топлыхъ словъ
Заслужилъ у всѣхъ Черновъ.

Тутъ другіе прилетѣли,
Все вожди и пустомели...
И вознесся, Богомъ данъ,
Демократъ Гоцлиберданъ.

И по совѣсти, по чести
Стали править всѣ-то вмѣстѣ,
Кто впередъ, кто мчится вскачь;
Обывателю, хоть плачь.

. . . .

А теперь они безъ дѣла
Что-то пишутъ неумѣло;

Льютъ немало горькихъ слезъ
И Вензиновъ, и Черновъ.

У кого есть въ сердцѣ жалость,
Пусть поможетъ имъ хоть малость
И на помощь имъ придетъ:
Хоть въ швейцары, что-ли—[illegible]

Все же бѣдные когда-то
Жили славно и богато,
А теперь забылъ ихъ край
Хоть ложись, да помирай!..

Что сейчасъ поютъ наши „знакомцы".

Керенскій.

(На мотивъ «Я хочу вамъ»...).

Я хочу вамъ разсказать, разсказать, разсказать
Какъ хотѣлъ я управлять, управлять. Да.
Власть забравши въ ручки, да, да, да, въ ручки,
Сталъ я дѣлать штучки, сталъ дѣлать штучки, господа!

Въ наступленье я повелъ, я повелъ, я повелъ,
Только срамъ одинъ нашелъ, да, нашелъ. Да.
Нѣмцы вмѣсто Риги, да, вмѣсто Риги,
Показали фиги, однѣ лишь фиги, господа.

Сталъ порядокъ наводить, наводить, наводить,
Сталъ съ Верховскимъ я дружить, сталъ дружить. Да.
Но отъ генерала, отъ генерала, отъ генерала,
Мнѣ было пользы очень мало, да, очень мало было, да.

Тутъ я началъ всѣхъ страшать, всѣхъ страшать,
А потомъ пришлось бѣжать, пришлось бѣжать. Да.
Всыпали мнѣ чисто, ужасно чисто, ужасно чисто;
Гдѣ ты власть министра, гдѣ власть министра?
Ай-ай-ай-ай!..

Черновъ.

(На мотивъ «Стонетъ сизый»...).

Стонетъ сизый голубочекъ,
Стонетъ онъ и день и ночь,
Что крестьянинъ мужичекъ
Отъ меня уходитъ прочь.

Что не чтутъ меня, Чернова,
Что смѣются надо мной;
Отъ мученья отъ такого
Жизни я не радъ своей.

Я-ли, я-ли не старался,
Я-ль крестьянамъ не служилъ,
И теперь, увы, дождался
Сталъ не нуженъ имъ, не милъ.

На душѣ моей печали,
Хоть ложись да и помри.
Предсѣдателемъ избрали
Спиридонову Марш.

Я-ли, я-ли не старался
Я-ль крестьянамъ не служилъ!
А теперь бѣды дождался:
Сталъ противенъ имъ, не милъ.

Аргуновъ.

Ахъ, ты, доля, моя доля,
Доля бѣдняка,—
Много сдѣлалъ я для воли,
Воли мужика.

Шелъ безтрепетно къ свободѣ,
Правды [illegible] искалъ.

Popular leaflet sold in the streets just after the Bolshevik insurrection, containing rhymes and jokes about the defeated bourgeoisie and the "moderate" Socialist leaders. Called, "How the Boorzhui (Bourgeoisie) Lost the Power."

אויך", האָט באַקלאַנאָוו פּלוצלונג געזאָגט. "און איך — און איך —" די גאַנצע קאָמפּאַניע האָט אויפ׳ן אָרט בעשלאָסען פאָהרען אין צאַרס־קאָיע סעלאָ.

עס האָט זיך דערהערט אַ קלאַפּ אין טהיר. די טהיר האָט זיך געעפענט און עס האָט זיך בעוויזען דער פּאָלקאָווניק. קיינער האָט זיך ניט אויפגעהויבען, נאָר אַלע האָבען איהם פרעהליך בעגריסט. "קען איך אריינגעהן?" האָט דער פּאָלקאָווניק געפרעגט. "פּראָסים! פּראָסים!" האָבען זיי הערצליך געענטפערט. דער פּאָלקאָווניק איז אריינגעקומען מיט אַ שמייכעל אויף די ליפּען. דאָס איז געווען אַ הויכער מאַן מיט אַ פיינעם אויסזעהן. געטראָגען האָט ער אַ מאַנטעל פון ציעגען־פעל אויסגעהאַפט מיט גאָלד. "מיר דאכט זיך, איך האָב געהערט, אַז איהר ווילט פאָהרען אין צאַרסקאָיע סעלאָ, חברים", האָט ער געזאָגט. "קען איך פאָהרען מיט אייך?"

באַקלאַנאָוו האָט אַ טראַכט געטהאָן. "איך גלויב ניט, אַז מיר האָבען דאָ וואָס צו טהאָן היינטיגען טאָג", האָט ער געענטפערט. "יאָ, טאָוואַרישטש, קומט מיט אונז, מיר וועלען זיין זעהר צופריעדען". דער פּאָלקאָווניק האָט איהם געדאַנקט, זיך אַנידערגעזעצט און אָנגע־גאָסען אַ גלאָז טהעע.

באַקלאַנאָוו האָט מיר ערקלעהרט די לאַגע. גערעדט האָט ער שטילערהייד, כדי ער זאָל ניט בעליידיגען דעם פּאָלקאָווניק׳ס גע־פיהלען. "די מעשה איז אַזוי", האָט ער געזאָגט, "איך בין דער פּאָרזיצענדער פונ׳ם קאָמיטעט. דער קאָמיטעט פערוואַלטעט איבער דעם גאַנצען באַטאַליאָן, אָבער וואָס איז שייך דעם פּאָלקאָווניק, האָבען מיר איהם אויסגעקליבען, אַז ער זאָל קאָמאַנדעווען נאָר אין דער צייט פון מיליטערישע אָפּעראַציעס. דעמאָלט מוזען מיר אַלע פאָלגען זיין בעפעהל. אָבער אין אַלע זיינע האַנדלונגען איז ער פער־אַנטוואָרטליך פאַר אונז. אין די קאַזאַרמעס דאַרף ער זיך פריהער אָנפרעגען ביי אונז איידער ער טהוט עפּעס. מען וואָלט איהם גע־קענט אָנרופען אונזער עקזעקוטיוו־אָפיציר"...

מען האָט אונז געגעבען געוועהר, רעוואָלווערען און ביקסען — "ווער ווייס. מיר קענען נאָך בעגעגענען קאָזאַקען" — און מיר אַלע האָבען זיך אריינגעקליבען אין דעם אַמבולאַנס. מען האָט

אויך ארויפגעלעגט דריי גרויסע פעק ציימונגען פאר׳ן פראָנט. מיט א קלאפעריי זיינען מיר דורכגעפאָהרען ליטייני און ארויף אויף זאגאראָדני פראָספעקט. לעבען מיר איז געזעסען א יונגערמאן מיט עפּאָלעטען פון א פּאָרוטשיק. ער האָט, דאכט זיך, געקענט רעדען פליסיג אויף אלע אייראָפּעאישע שפּראכען. ער איז געווען א מיט־גליעד פון דעם באטאליאן־קאָמיטעט.

„איך בין ניט קיין באָלשעוויק", האָט ער מיר פערזיכערט מיט היץ. „איך געהער צו א זעהר אלטער אדעליגער פאמיליע. איך אליין וואָלט זיך זיכער אָנגערופען א קאדעט..."

„אָבער ווי קומט?" האָב איך ערשטוינט געפרעגט.

„אָה, יא, איך בין א מיטגליעד פון דעם קאָמיטעט. איך בעהאלט ניט מיינע פּאָליטישע איבערצייגונגען. אָבער דאָס ארט ניט מיינע חברים, מחמת זיי ווייסען, אז איך האלט ניט פון שטעלען זיך געגען דעם ווילען פון דער מעהרהייט... פון דעסטוועגען האָב איך זיך אָב־געזאָגט אנטהייל צו נעהמען אין דעם איצטיגען בירגער־קריעג, ווייל איך גלויב ניט אין קעמפּפען מיט געוועהר אין האנד געגען מיינע רוסי־שע ברידער..."

„פּראָוואָקאטאָר! קאָרנילאָוועץ!" האָבען די אנדערע צו איהם געשריען אין שפּאס און איהם געקלאפּט אין דער פּלייצע.

מיר זיינען דורכגעפאָהרען אונטער דער גראָהער שטיינערנער ארקאדע פון דעם מאָסקווער טויער, בעדעקט מיט גאָלדענע צאצקעס, שווערע קייזערליכע אָדלערס און נעמען פון רוסישע צארען. אונזער אמבולאנס האָט זיך אוועקגעלאָזט איבער דעם ברייטען, גלייכען שאָסעי, וואָס האָט אויסגעזעהן גרויליך אונטער דער לייכטער דעק פונ׳ם ערשטען שנעע. איבער׳ן שאָסעי זיינען געגאנגען געדיכטע מאסען רויטע גווארדייצעס, געשפּאנט צום רעוואָלוציאָנערען פראָנט מיט געשרייען און געזאנגען; אנדערע, מיט גראָהע פּנים׳ער און אויסגעשמירט אין בלאָטע, זיינען געגאנגען צוריק. געוועהנליך האָבען זיי אויסגעזעהן גאָר יונגע אינגלעך. עס זיינען געגאנגען פרויען מיט לאָפּעטעס, איינינע מיט ביקסען און פּעהנדלעך, איינינע האָבען גע־טראָגען אויף זייערע ארבעל דעם באנד פון דעם רויטען קרייץ, — אלע איינגעבויגענע, אויסגעהאָרעוועטע פרויען פונ׳ם אָרימסטען צושטאנד;

אָבטהיילונגען סאָלדאַטען האָבען מאַרשירט אַהן אַ סדר; ווען זיי האָבען בעגעגענט די רויטע גוואַרדייצעס, האָבען זיי געשריען פריינדלי־כע גרוסען; עס זיינען געגאַנגען מאַטראָזען מיט אַן ערנסט־בייזען אויסדרוק אויפ'ן פנים; עס זיינען געגאַנגען קינדער מיט פּעקלעך שפּייז פאַר זייערע טאַטעס און מאַמעס. די דאָזיגע גאַנצע מאַסע האָט געשפּאַנט אין דער ווייסליכער בלאָטע, וואָס האָט בעדעקט די שטיינער פון דעם שאָסעי. מיר זיינען געפאָהרען פאַרביי הארמאַטען, וואָס האָבען זיך געצויגען קיין דרום־צו מיט ט בראַזג און קלינגעריי; פאַרביי מאָטאָר־וואָגענס אָנגעזעצט מיט באוואָפענטע מענשען; פאַר־ביי אַמבולאַנסען מיט פאַרוואונדעטע, געפיהרט פון שלאַכט־פעלד; איינמאָל האָבען מיר אפילו געזעהן אַ פויערישען וואָגען וואָס האָט לאַנגזאַם געסקריפּעט איבער'ן וועג; אין וואָגאָן איז געזעסען אַ בלאַ־סער בחור אָנגעבויגען איבער זיין פאַרוואונדעטען בויך. דער בחור האָט געקרעכצט מיט אַ מאָנאָטאָנער שטימע. אויף ביידע זייטען וועג האָ־בען ווייבער און אַלטע מענער געגראָבען טראַנשעען און אָנגעצויגען שטעכיגע דראָטען. די וואָלקענס האָבען זיך לאַנגזאַם אָבגערוקט קיין צפון, און עס האָט זיך בעוויעזען אַ בלייכע זון. פּעטראָגראַד האָט געבלישטשעט איבער די פלאַכע זומפּיגע פעלדער. רעכטס האָבען זיך געהויבען ווייסע, גאָלדענע און קאָליערענדע קופּאָלען און דעכער; לינקס זיינען געשטאַנען הויכע קוימענס, פון איינינגע האָט זיך געהויי־בען אַ שוואַרצער רויך. ווייטער האָט אַ נידריגער הימעל זיך גע־שטרעקט איבער פינלאַנד. אויף ביידע זייטען וועג האָבען מיר גע־קענט זעהן קירכען, מאָנאַסטירען... אמאָל האָט זיך בעוויזען אַ מאָ־נאַך. שטום און ערנסט האָט ער געקוקט, ווי עס קלאַפּט דער דופק פון דער פּראָלעטאַרישער אַרמעע איבער'ן ברייטען וועג.

אין פּולקאָוואָ האָבען די וועגען זיך געשיידט. מיר האָבען זיך אָבגעשטעלט אינמיטען אַ גרויסען עולם. דאָ איז געווען אַ מין צענטר, וואוהין מענשען האָבען זיך געגאָסען פון דריי זייטען: פריינד האָבען זיך בעגעגענט, זיך לעבעדיג אָבגעגעבען מזל טוב, דערצעהלט איינער דעם אַנדערען די פּרטים פון דער מלחמה. דאָרט, וואו די וועגען שיי־דען זיך. האָבען קויהלען צולעכערט אַ רייהע הייזער, און אַרום און אַרום אויף אַ האַלבער מייל איז די ערד געווען אויפגעריסען און צו־

קנאָטען. דאָ האָט די שלאַכט געהערשט מיט ווילדער וואוטה. ניט ווייט זיינען ארומגעלאָפען הונגעריגע קאָזאַקישע פערד אָהן רייטער; זיי האָבען ניט געהאט וואָס צו עסען: דאָס גראָז פון די פעלדער איז שוין לאַנג געווען טויט. א רויטער גווארדייעץ האָט זיך געפּרואווט אויפזעצען אויף איינעם אזא פערד, ער איז אָבער ניט געווען פלינק און איז אַלעמאָל אַראָבגעפאַלען אויף דער ערד. די טויזענדער פראָסטע מענשען ארום און ארום האָבען זיך געפרעהט ווי קליינע קינדער.

ווען מען נעהמט זיך איבער'ן לינקען וועג אין דער ריכטונג, וואו עס זיינען אָבגעטרעטען די לעצטע קאָזאַקען, קומט מען צו א דערפעל אויף א נידריגען בערגעל. פון דאָרטען עפענט זיך א פּראַכטפאָלע פאַנאָראַמע אויף דעם גאַנצען ריעזיגען פעלד. פלאַך און גראָה ליעגט דאָס פעלד, ווי א ים אין שטילען וועטער; אויבען הענגען וואָלקענס, ווי מאָדנע טהורמס; העט ווייט גיסט די גרויסע שטאָדט ארויס טויזענדער מענשען איבער אַלע וועגען. לינקס איז געלעגען דאָס בערגעל פון קראַסנאָיע סעלאָ, דער פּלאַץ וואו די קייזערליכע גווארדיע האָט זומער־צייט אָבגעהאַלטען איהרע פּאַראַדען, און די קייזערליכע מילך־פאַרם. נעהנטער אהערצו האָט קיין זאַך ניט געשטערט די מאָנאָטאָנע פלאַכקייט פונ'ם לאַנדשאַפט, נור דאָ און דאָרט האָט זיך געזעהן א מאָנאַסטיר ארומגערינגעלט מיט א פּאַרקען, אַן איינצעלנע פאַבריק, עטליכע גרויסע בנינים אין מיטען פעלד, מסתמה יתומים־הייזער אָדער מושב זקנים'ס...

„אָט א דאָ", האָט מיר דער שאָפער געזאָגט, ווען מיר זיינען געפאָהרען איבער א וויסטען בערגעל, „אָט א דאָ איז געשטאָרבען ווערא סלוצקאיא. יאָ, די באָלשעוויטשקע, א מיטגליעד פון דער דומא. דאָס האָט געטראָפען היינט גאַנץ פריה. זי איז געווען אין אַן אויטאָמאָביל, צוזאַמען מיט זאַלקינד'ן און נאָך איינעם. עס איז געווען א וואַפען־שטילשטאַנד, און זיי האָבען זיך געלאָזט צו די פאָדערשטע טראַנשעען. זיי האָבען גערעדט און געלאַכט. פּלוצלונג האָט אימיצער אין קערענסקי'ס בעפעלצערטען אויטאָמאָביל דערזעהן די דריי און האָט אויסגעשאָסען פון א האַרמאַט. אין אויטאָמאָביל איז געווען קערענסקי גופא. א גראַנאַטע האָט געטראָפען ווערא סלוצקאיא און זי געטויטעט..."

צארסקאַיע איז געווען איבערפילט מיט זיעגרייכע העלדען פון דער פּראָלעטאַרישער מחנה. דער פּאַלאַץ, וואו עס פלעגען פאַרקומען די זיצונגען פון דעם סאָוויעט, האָט איצט געדרוישט ווי אַ ביהן־שטאָק. אינ׳ם הויף זיינען געשטאַנען רויטע גוואַרדייצעס און מאַטראָזען. פאַר די טהירען זיינען געשטאַנען וואַך־לייט, און אַ שטראָם פון קוריערען און קאָמיסאַרען האָט זיך געגאָסען אריין און ארויס. אין דעם זאַל פון׳ם סאָוויעט האָט געקאָכט אַ סאַמאָוואַר, און אַזוינע פופציג ארבייטער־סאָלדאַטען, מאַטראָזען און אָפיצירען זיינען געשטאַנען ארום און ארום, געטרונקען טהעע און גערעדט אויף וואָס די וועלט שטעהט. אין איין ווינקעל האָבען צוויי ארבייטער געפּרוּאווט לאָזען אַ מולטיגראַפישע מאַשין (אַ מאַשין וואָס קען דרוקען עטליכע עקזעמפּלאַרען מיט אמאָל), אָבער זייערע הענד זיינען געווען אונגעשיקט. ביים מיטעלסטען טיש איז דער געזונדער דיבענקאָ געזעסען אָנגעבויגען איבער אַ לאַנד־קאַרטע און מיט אַ בלאָהען און רויטען בליי־פעדער אָנגעמערקט פּאָזיציעס פאַר דער ארמעע. אין דער לינקער האַנד האָט ער, ווי זיין שטייגער איז, געהאַלטען אַ ריזיגען רעוואָלווער פון בלאָהען שטאָל.

באַלד האָט ער זיך אוועקגעזעצט פאַר אַ שרייב־מאַשין און גע־נומען אויסקלאַפּען עפּעס מיט איין פינגער; אַלע ווײַלע פלעגט ער זיך אָבשטעלען, אויפהויבען דעם רעוואָלווער און איהם גלעטען מיט ליעבע.

ביים וואַנד איז געשטאַנען אַ קאַנאַפּע, און אויף איהר איז גע־לעגען אויסגעצויגען אַ יונגער ארבייטער. צוויי רויטע גוואַרדייצעס האָבען זיך אָנגעבויגען איבער איהם, אָבער דער איבעריגער עולם האָט זיך אויף איהם ווייניג אומגעקוקט. דער ארבייטער האָט געהאַט אַ לאָך אין זיין ברוסט: דורך זיינע קליידער האָט פריש בלוט ארויס־געשפּריצט מיט יעדען הארץ־קלאַפּ. זיינע אויגען זיינען געווען גע־שלאָסען, און זיין יונגער פּנים, אין אַ ראַהם פון אַ בערדעל, איז גע־ווען גרינליך־ווייס. ער האָט נאָך געאָטהעמט, שוואַך און לאַנגזאַם, און מיט יעדען אָטהעם האָט ער ארויסגעזיפצט: „מיר בודעט! מיר בודעט! (פרידען וועט קומען! פרידען וועט קומען!)“.

ווען מיר זיינען אריינגעקומען, האָט דיבענקאָ אויפגעהויבען דעם קאָפּ. „אָה, דאָס זייט איהר!“ האָט ער געזאָגט צו באַקלאַנאָוו׳ן. „זייט אַזוי גוט, טאָוואַרישטש, געהט אריבער אין דער קאַנצעלאַריע פון דעם

קאָמענדאַנט און נעהמט איבער די קאָמאַנדע. וואַרט, איך וועל אייך געבען אַ בעשטעמיגונג". ער איז אריבערגעגאַנגען צו דער שרייב־מאַשין און האָט גענומען לאַנגזאַם אויסקלייבען די אותיות.

דער נייער קאָמענדאַנט פון צאַרסקאָיע סעלאָ, באַקלאַנאָוו, האָט זיך געלאָזט צום יעקאַטערינינסקי פּאַלאַץ, איך מיט איהם. באַקלאַנאָוו איז געווען זעהר אויפגערעגט, ער האָט געפּיהלט די וויכטיגקייט פון זיין נייעם אַמט. אין דעם שעהנעם ווייסען זאַאַל האָבען עטליכע רויטע גוואַרדייצעס זיך נייגעריג ארומגעדרעהט, און מיין אַלטער בעקאַנטער, דער פּאָלקאָווניק, איז געשטאַנען ביי אַ פענסטער און זיך געביסען אַ וואָנצע. ער האָט מיך בעגריסט ווי אַ לאַנג פאַרלאָרענעם ברודער. ביי אַ טיש לעבען טהיר איז געזעסען דער פראַנצויזישער בעסאַראַבער. די באָלשעוויקעס האָבען איהם געהייסען בלייבען און טהאָן זיין אַרבייט ווי פריהער.

„איך האָב דען געהאַט אַן אַנדער ברירה?" האָט ער געוואָרטשעט, „אַזוינע ווי איך קענען זיך ניט שטעלען אויף קיינעמ'ס צד. איך מעג אינסטינקטיוו פיינד האָבען די דיקטאַטור פונ'ם המון, אָבער וואָס טהוט מען... עס טהוט מיר נור באַנג, וואָס איך בין אַזוי ווייט פון מיין מוטער אין בעסעראַביע!"

באַקלאַנאָוו האָט פאָרמעל איבערגענומען די קאַנצעלאַריע פון דעם קאָמענדאַנט. „אַט האָט איהר די שליסעל צום שרייב־טיש", האָט דער פּאָלקאָווניק נערוועז געזאָגט.

אַ רויטער גוואַרדייעץ איז איהם אריינגעפאַלען אין די רייד. „וואו איז דאָס געלד?" האָט ער גראָב אויסגערופען. דער פּאָלקאָווניק האָט געמאַכט אַ פערוואונדערטע מינע. „געלד? געלד? אַך, איהר מיינט מסתמא דאָס קעסטעל. אָט איז עס, פּונקט אַזוי ווי איך האָב עס דאָ געטראָפען צוריק מיט דריי טעג. שליסלען?" דער פּאָלקאָווניק האָט אַ קוועטש געטהאָן מיט די פּלייצעס. „איך האָב ניט קיין שליסלען".

דער רויטער גוואַרדייעץ האָט אַ לאַך געטהאָן מיט חוזק. „אַ וואוילער תירוץ", האָט ער געזאָגט, ווי איינער וואָס ווייס בעסער.

„לאָמיר עפענען דאָס קעסטעל", האָט באַקלאַנאָוו געזאָגט. „ברענגט אַ האַק. אָט איז אַן אַמעריקאַנישער חבר. זאָל ער אויפברעכען די קאַסע און פערשרייבען, וויפיעל ער וועט דאָרט געפינען".

איך האָב אַ קלאַפּ געטהאָן מיט דער האַק. די הילצערנע קאַסע איז געוועזן ליידיג.

„לאָמיר איהם אַרעסטירען", האָט דער רויטער גוואַרדייעץ געזאָגט מיט גאַל, „ער איז פון קערענסקי'ס חברה. ער האָט צונע־גנב'עט דאָס געלד און איבערגעגעבען קערענסקי'ן".

באַקלאַנאָוו האָט עס ניט געוואָלט טהאָן.

„אָה, ניין", האָט ער געזאָגט, „דאָס האָט געטהאָן דער קאָרני־לאָווע וואָס איז געוועזן פאַר איהם. ער איז ניט שולדיג".

„צום טייוועל!" האָט דער רויטער גוואַרדייעץ אויסגעשריען. „איך זאָג אייך, ער איז פון קערענסקי'ס חברה. אויב איהר ווילט איהם ניט אַרעסטירען, וועלען מ י ר דאָס טהאָן. און מיר וועלען איהם נעהמען קיין פעטראָגראַד, איהם אַריינזעצען אין פעטראָפּאַוור־לאָווסקע פעסטונג, — דאָרט איז זיין פּלאַץ!" די איבריגע רויטע גוואַרדייצעס האָבען געברומט זייער צושטימונג. דער פּאָלקאָווניק האָט געוואָרפען אַ רחמנות־בליק אויף אונז, ווען מען האָט איהם אַרויסגעפיהרט פונ'ם צימער...

אין דרויסען פאַר דער קאַנצעלאַריע פונ'ם סאָוויעט האָבען מיר געטראָפען אַ מאָטאָר־וואָגען, וואָס האָט זיך געקליבען פאָהרען צום פראָנט. אַ האַלב טוץ רויטע גוואַרדייצעס, עטליכע מאַטראָזען, צוויי אָדער דריי סאָלדאַטען, אַלע אונטער דער קאָמאַנדע פון אַ ריעז — אַן אַרבייטער, האָבען זיך אַריינגעקליבען אין וואָגען און האָבען צו מיר געשריען, איך זאָל מיטפאָהרען מיט זיי.

פון דער קאַנצעלאַריע זיינען אַרויסגעגאַנגען עטליכע רויטע גוואַרדייצעס, אָנגעבויגען אונטער אַ שווערע מאַסע פון קליינע אייזערנע באָמבעס אָנגעפילט מיט ג ר ו ב י ט — אַזאַ מין שטאָף, האָבען זיי מיר געזאָגט, וואָס איז צעהן מאָל שטאַרקער און פינף מאָל עמפּפינדליכער, איידער דינאַמיט. די באָמבעס האָבען זיי אַריינגע־וואָרפען אין וואָגען, אַ דריי אינטשיגע האַרמאַט האָט מען אַרויסגע־שטעלט און צוגעבונדען צום הינטערשטען טהייל פונ'ם וואָגען מיט שטיקלעך שטריק און דראָהט.

מיר האָבען זיך געלאָזט אין וועג מיט אַ קנאַק. דער שווערער וואָגען האָט זיך געוויעגט פון איין זייט אויף דער צווייטער; געפאָה־רען איז מען, פאַרשטעהט זיך, זעהר שנעל, די האַרמאַט איז גע־

שפּרונגען פון איין ראָד אויפ'ן אנדערען, די גרוביט־באָמבעס האָבען זיך געקייקעלט אהין און צוריק איבער אונזערע פיס און זיך אָנגעשטויסען מיט א טראסק אָן די זייטען פונ'ם וואָגען.

דאָ און דאָרט האָט א פּאַטרול געפּרואווט אונז אָבשטעלען. סאָלדאטען זיינען ארויסגעלאָפען אויפ'ן וועג, געשריען „סטאָי!" און אָנגעשטעלט אויף אונז זייערע ביקסען.

מיר האָבען זיך ווענינ אומגעקוקט אויף זיי. „כאַפּט אייך דער שווארצ יאָהר!" האָבען די רויטע גווארדייצעס געשריען. „מיר שטעלען זיך ניט אָב פאַר קיינעם! מיר זיינען רויטע גווארדייצעס!" און אזוי זיינען מיר ווייטער געפאָהרען מיט רעש און מיט גדלות, און אין דער זעלביגער צייט האָט וולאַדימיר ניקאָלאיעוויטש מיר עפּעס געשריען אין אויער אריין וועגען אינטערנאציאָנאליזירען דעם פּאַנאמא־קאנאַל און אנדערע אזוינע זאכען...

אָבגעפאָהרען א פינף מייל, האָבען מיר געזעהן אן אָבטהיילונג מאטראָזען מארשירענדיג צוריק. מיר האָבען גענומען פאָהרען לאַנגזאמער.

„וואו איז דער פראָנט, ברידער?"

דער ערשטער מאטראָז האָט זיך אָבגעשטעלט און א קראַץ געטהאָן דעם קאָפּ. „היינט אינדערפריה", האָט ער געזאָגט, „איז דער פראָנט געווען א האַלב ווערסט פון דאַנען. איצט אָבער ווייסט דער טייוועל, וואו ער געפינט זיך. מיר האָבען געשפּאַנט, געשפּאַנט און געשפּאַנט, און מיר האָבען איהם ניט געקענט געפינען".

די מאטראָזען זיינען אריינגעקראָכען אין אונזער וואָגען, און מיר האָבען זיך געלאָזען פאָהרען ווייטער. אָבגעפאָהרען בערך א מייל, האָט וולאַדימיר ניקאָלאיעוויטש אויפגעשטעלט די אויערען און האָט געהייסען דעם שאָפער בלייבען שטעהן.

„מען שיסט!" האָט ער געזאָגט. „איהר הערט?" א מינוט האָט געהערשט א טויטע שטילקייט, דאַן האָבען מיר דערהערט אביסעל ווייטער לינקס דריי שאָס, גיך איינער נאָכ'ן צווייטען. לינקס ביים וועג איז געוואקסען א געדיכטער וואַלד. מיר זיינען איצט לאַנגזאם געפאָהרען פאָרווערטס, געווען זעהר אויפגערעגט און געשעפּטשעט שטיל ביז דער וואָגען איז אָנגעקומען אונגעפעהר צו יענעם פּלאַץ, וואו די שאָסען האָבען זיך געהערט. מיר זיינען אראָבגעקראָכען, זיך

פאַנאַנדערגעשאָטען און פאַר׳גנב׳עט אין וואַלד אריין. יעדער איינער האָט געטראָגען אַ ביקס.

דערווייל האָבען צוויי חברים אָבגעטשעפּעט די האַרמאַט און זי אָנגעשטעלט אַזוי, אַז זי האָט זיך געצילעוועט אונגעפעהר אין אונ־זער רוקען.

אין וואַלד איז געווען שטיל, די בלעטער זיינען שוין לאַנג אַראָב־געפאַלען, און די שטאַמען פון די בוימער האָבען אויסגעזעהן בלאַס און לעבלאָז אין דעם נידריגען קרענקליכען שיין פון דער זון. קיין זאַך האָט זיך ניט געריהרט, נאָר די דינע הייטלעך פון אייז איבער די לוזשעס האָבען געקנאַקט אונטער אונזערע פיס. זאָל דאָס זיין אַ פאַסטקע?

מיר האָבען זיך אַזוי גערוקט פאָרווערטס, ביז די בוימער זיינען געוואָרען שיטערער. קיין זאַך האָט ניט פּאַסירט. מיר האָבען זיך אָבגעשטעלט. אויף אַ פרייען פלאַץ אין וואַלד זיינען דריי סאָלדאַטען געזעסען ארום אַ פייערל, גאַנץ רוהיג.

וולאַדימיר ניקאָלאַיעוויטש איז ארויסגעטרעטען פאַראויס. „זדראַווסטוואויטיע, טאָוואַרישטשי!" האָט ער געזאָגט. איין האַר־מאַט, צוואַנציג ביקסען און אַ פולער וואָגען מיט גרוביט־באָמבעס איז דערווייל גרייט געווען אויסצושיסען הינטער איהם יעדער רגע. די סאָלדאַטען האָבען זיך אויפגעשטעלט אויף די פיס.

„וואָס איז דאָ געווען פאַר אַ שיסעריי?"

איינער פון די סאָלדאַטען האָט געענטפערט, און מען האָט גע־זעהן — עס איז איהם גרינגער געוואָרען אויפ׳ן האַרצען.

„דאָס שיסען?" האָט ער געזאָגט, „דאָס איז גאָר ניט. מיר האָבען געשאָסען אַ פּאָר האָזען, טאָוואַרישטש..."

דער וואָגען האָט זיך אַ לאָז געטהאָן קיין ראָמאַנאָוו. דער טאָג איז געווען העל און רוהיג. ביים ערשטען שייד־וועג זיינען צוויי סאָל־דאַטען ארויסגעלאָפען אונז אַנטגעגען און האָבען געמאַכט מיט די ביקסען. מיר האָבען זיך אָבגעשטעלט.

„דאָקומענטען, חברים!"

די רויטע גוואַרדייצעס האָבען געמאַכט אַ געוואַלד. „מיר זיינען רויטע גוואַרדייצעס. מיר דאַרפען ניט קיין דאָקומענטען... פאָהר ווייטער, וואָס הערסטו זיי!"

א מאטראָז האָט זיך אריינגעמישט. „דאָס איז ניט רעכט, חברים, מיר דארפען האָבען רעוואָלוציאָנערע דיסציפּלין. שטעלט אייך פאָר, אז קאָנטער־רעוואָלוציאָנערען וואָלטען אָנגעקומען אין א מאָטאָר־וואָגען און וואָלטען געזאָגט: מיר דארפען ניט האָבען קיין דאָקומענטען". די דאָזיגע חברים קענען דאָך אייך ניט".

עס האָט זיך פארוויקעלט א וויכוח. איינציגווייז זיינען די סאָלדאטען און מאטראָזען צוגעשטאַנען צום ערשטען מאטראָז. די רויטע גווארדייצעס האָבען וואָרטשענדיג ארויסגענומען זייערע פּאַפּירען. אַלע דאָקומענטען האָבען אויסגעזעהן אַלץ איינס, א חוץ מיינעם, וואָס איך האָב בעקומען פון'ם רעוואָלוציאָנערען שטאב אין סמאָלני. די וואך־לייט האָבען מיר געזאָגט, אז איך מוז געהן מיט זיי. די רויטע גווארדייצעס זיינען זעהר ניט געווען צופריעדען, אָבער דער ערשטער מאטראָז איז בעשטאַנען אז אזוי דארף זיין. „מיר ווייסען", האָט ער געזאָגט, „אז דער חבר איז אַן אמת'ער חבר. ס'איז דאָך אָבער דאָ א בעפעהל פון'ם קאָמיטעט, און דעם בעפעהל מוז מען פאָלגען. דאָס איז רעוואָלוציאָנערע דיסציפּלין..."

איך האָב זיי ניט געוואָלט בעלעסטיגען, בין איך אראָבגעקראָכען פון'ם וואָגען און נאָכגעקוקט, ווי ער פערשווינדט אראָב בארג, איבער'ן וועג. די גאַנצע קאָמפּאַניע האָט מיר פריינדליך געמאכט מיט די הענד. די סאָלדאטען האָבען זיך איבערגערעדט מיט שטילע ווערטער, דאַן האָבען זיי מיך צוגעפיהרט צו א וואַנד און מיך אוועקגעשטעלט לעבען איהר. ווי א בליץ איז מיר דורכגעפלויגען אין מוח דער געדאַנק, אז זיי ווילען מיך שיסען!

אין אַלע דריי זייטען איז ארום און ארום ניט געווען קיין לעבעדיגער מענש, נור פון דעם קוימען פון א דאטשע, האָב איך געזעהן, איז געגאַנגען א רויך. די דאטשע, אַן אַלטע הילצערנע שטוב, איז געשטאַנען לעבען וועג, א פיערטעל מייל פון אונז. די צוויי סאָלדאטען האָבען זיך געלאָזט געהן איבער'ן וועג. איך האָב זיך געלאָזט נאָך זיי אין הוילער אנגסט.

„אָבער הערט אויס, חברים! קוקט! אָט איז דער פּעטשאַט פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט".

זיי האָבען געקוקט אין מיין דאָקומענט ווי א האָהן אין בני אדם, נאָכדעם האָבען זיי זיך איבער געקוקט :ייגער מיט'ן צווייטען.

„דאָס איז ניט אזא דאָקומענט, ווי אלע אנדערע", האָט איינער ארויסגעברומט, „מיר קענען ניט לעזען, ברודער".

איך האָב איהם אנגענומען ביים אָרעם. „קום!" האָב איך גע־זאָגט, „לאָמיר געהן אין יענעם הויז. דאָרט איז געווים דאָ אימיצער, וואָס קען לעזען". די סאָלדאַטען זיינען געווען אומענטשלאָסען. „ניין", האָט איינער געזאָגט, דער אנדערער האָט מיך בעטראַכט פון די קאָפּ ביז די פים. „פאר וואָס ניט?" האָט ער ארויסגעברומט. „נאָך אלע זאכען איז דאָך א גרויסע עבירה טויטען אן אונשולדיגען מענשען".

מיר זיינען צוגעגאַנגען צו דער טהיר פונ'ם הויז און אנגע־קלאפּט. א נידריגע דיקע פרוי האָט געעפענט און איז אָבגעשפרונגען צוריק, פּלאַפּלענדיג: „כ'ווייס ניט גאָר ניט! כ'האָב זיי ניט געזעהן! כ'ווייס פון קיין זאך ניט!" איינער פון מיינע וועכטער האָט איהר דערלאַנגט מיין דאָקומענט. זי האָט גענומען קוויטשען. „לייענט דאָס נור, טאָווארישטש". זי האָט אונענטשלאָסען גענומען דאָס פּאַפּיער און שנעל און הויך איבערגעלעזען.

אינדרויסען האָבען די צוויי סאָלדאַטען זיך ווידער בעראַטהען. „מען מוז איהם נעהמען צו פּאָלקאָוואָי קאָמיטעט", האָבען זיי געזאָגט. בין־השמשות־דונקעלהייט איז שנעל געפאַלען אויף דער ערד. מיר האָבען זיך געלאָזט שפּאַנען איבער'ן בלאָטיגען וועג. פון צייט צו צייט האָבען מיר געטראָפען אָבטהיילונגען סאָלדאַטען. זיי האָבען אונז אָבגעשטעלט, געוואָרפען אויף מיר דראָהענדע בליקען, איבער־געגעבען מיין דאָקומענט פון האנד צו האנד און מיט אימפּעט גע־טענה'ט, צי מען דאַרף מיך שיסען, צי ניט...

עס איז שוין געווען פינסטער, ווען מיר זיינען אָנגעקומען אין די קאַזאַרמעס פון דעם צווייטען צאַרקאָסעלסקע שיסער־פּאָלק, — א רייה נידריגע געביידעס אויסגעשטרעקט אין דער לענג פון דעם פּאָט־שטאָווי טראַקט. עטליכע סאָלדאַטען האָבען זיך ארומגעדרעהט ביים אריינגאַנג. זיי האָבען בעשאָטען מיינע בעגלייטער מיט פראַגען: א שפּיאָן? א פּראָוואָקאַטאָר? מיר זיינען ארויף איבער געדרעהטע טרעפּ אין א גערוימען צימער, מיט א גרויסען אויווען אין מיטען און מיט צוויי שורות בעטלעך אויף דער פּאָדלאָגע. אן ערך טויזענד סאָל־דאַטען האָבען געשפּיעלט אין קאָרטען, גערעדט, געזונגען אָדער גע־

שלאָפען. אין דער סטעליע איז געווען א גרויסער אויפגעריסענער לאָך, — די שפור פון קערענסקי׳ס א באָמבע.

איך בין געשטאַנען אין טהיר און דער עולם איז מיט אמאָל גע־וואָרען שטיל. אַלע האָבען אויסגעדרעהט די קעפּ און געקוקט אויף מיר. פּלוצלונג האָבען זיי זיך גענומען ריהרען, פריהער לאַנגזאַם, נאָכדעם שנעלער און שנעלער, זיי האָבען געשריען, געהילכט, דערביי געקוקט אויף מיר מיט שרעקליכער שנאה. „חברים! חברים!" האָט איינער פון מיינע בעגלייטער אויסגעשריען. „קאָמיטעט! קאָמיטעט!" דער המון האָט זיך אָבגעשטעלט, זיך צוזאַמענגעשלאָסען ארום מיר און געברומט. א מאָגערער יונגערמאַן מיט א רויטען באַנד אויפ׳ן ארבעל האָט מיט די עלענבויגענס זיך געמאַכט א וועג צו מיר.

איך האָב איהם געגעבען מיין דאָקומענט. ער האָט איהם איבער־געלייענט און געזאָגט. „איך בין דער פּאָרזיצענדער פון דעם קאָמי־טעט. זייט ווילקאָמען אין אונזער פּאָלק!" דער עולם ארום און ארום האָט גענומען פרעהליך הודזשען. בעגריסונגען האָבען זיך געהערט פון אַלע זייטען. מען האָט זיך געשטופּט צו דריקען מיין האַנד.

„האָט איהר שוין געגעסען? מיר דאָ האָבען שוין געענדיגט אונ־זער מאָהלצייט. מען וועט אייך נעהמען אין אָפיצירען־קלוב, דאָרט איז דאָ אייניגע וואָס קענען אייער שפּראַך".

ער האָט מיך דורכגעפיהרט איבער׳ן הויף צו אַן אַנדער געביידע. אין טהיר האָבען מיר אָנגעטראָפען א יונגען אָפיציר מיט אַן אריס־טאָקראַטישען אויסזעהן. דער פּאָרזיצענדער האָט מיך פאר איהם פאָר־געשטעלט, געדריקט מיין האַנד און אוועק.

„מיין נאָמען איז סטעפּאַן געאָרגיעוויטש סאראַוואָסקי. גרייט אייך צו דיענען", האָט דער אָפיציר געזאָגט אין אַן אויסגעצייכענטען פראַנצויזיש. פון׳ם פראַכטפאָלען פּאָרצימער האָבען מאָנומענטאַלע טרעפּ געפיהרט ארויף צום צווייטען שטאָק. העלע ענגלייכטער זיינען געהאַנגען איבער די טרעפּ. אויפ׳ן צווייטען שטאָק זיינען געווען ביל־ליארד־צימערען, צימערען פאר קאָרטען־שפּיעל, א ביבליאָטעק. מיר זיינען אריינגעגאַנגען אין שפּייז־צימער. ארום טיש זיינען געזעסען אַן ערך צוואַנציג אָפיצירען אין פולע פאָרמע, מיט די צלמים און מעדאַלען, וואָס דער קייזער האָט זיי געגעבען פאר א בעלוינונג. זיי האָבען אפילו געהאַלטען די שווערדען מיט די גאָלדענע הענטלעך.

אלע זיינען העפליך אויפגעשטאנען, ווען איך בין אריינגעגאנגען, און האבען מיר אבגעראמט א פלאץ לעבען דעם פאלקאווניק, — א שטארקע, אימפאזאנטע פיגור מיט א צושויבערטער באָרד. קוריערען האבען דערלאנגט דאס עסען. ס'האט געהערשט די זעלביגע אטמאס־פערע, וואס אין יעדען אפיצירסקען עס־צימער אין איירָאפא. וואו איז די רעוואלוציע?

„איהר זייט ניט קיין באלשעוויקעס?" האב איך געפרעגט סאַ־ראווסקי'ן.

א שמייכעל איז דורכגעגאנגען איבער די פנים'ער, איך האב אבער בעמערקט, אז צוויי אדער דריי אפיצירען האבען געווארפען א שנעלען קוק אויף די קוריערען.

„ניין", האט מיין בעגלייטער געענטפערט, „עס איז דא נור איין באלשעוויסטישער אפיציר אין אונזער פאלק, איז ער היינטיגע נאכט אין פעטראגראד. דער פאלקאווניק איז א מענשעוויק. קאפיטאן הער־לאוו איז א קאדעט. איך אליין בין א סאציאליסט־רעוואלוציאנער פון דעם רעכטען פליגעל... איך מעג זאגען מיט זיכערהייט, אז די מעהרסטע אפיצירען אין דער ארמעע זיינען ניט קיין באלשעוויקעס, נור זיי גלויבען, ווי איך, אין דעמאקראטיע; זיי גלויבען, אז זיי מוזען פאלגען די סאלדאטען־מאסען..."

נאכ'ן עסען האט מען געבראכט לאנד־קארטען; און דער פאל־קאווניק האט זיי אויסגעשפרייט אויפ'ן טיש. די אפיצירען האבען איהם ארומגערינגעלט און געקוקט.

„אט דא", האט דער פאלקאווניק געזאגט, אנווייזענדיג אויף בלייפעדער־צייכענס, „אט דא זיינען געווען אונזערע פאזיציעס היינט אין דער פריה. וולאדימיר קירילאוויטש, וואו איז אייער ראטע?"

קאפיטאן הערלאוו האט אנגעוויזען דעם פלאץ. „לויט אייער בעפעהל האבען מיר פערנומען די פאזיציע לעבען שאסע. קארסאווין האט מיך פערביטען פינף א זייגער".

די טהיר האט זיך געעפענט, און דער פארזיצענדער פון דעם פאלקאווע קאמיטעט איז אריינגעקומען צוזאמען מיט אן אנדער סאל־דאט. זיי זיינען צוגעגאנגען צו דער גרופע אפיצירען און אויך גענומען קוקען אין דער לאנד־קארטע.

„גוט", האט דער פאלקאווניק געזאגט, „איצט האבען די קאזאקען

אָבגעטרעטען אויף צעהן קילאָמעטער אין אַט דער געגענד. איך האַלט ניט פאר נויטיג צו פערנעהמען נייע פּאָזיציעס. מיינע העררן, היינטיגע נאכט וועלען מיר נאָך האַלטען די איצטיגע ליניע און פער־שטארקען די פּאָזיציעס לעבען —"

„ענטשולדיגט", האָט דער פּאָרזיצענדער פונ'ם פּאָלקאָווע קאָמי־טעט איהם איבערגעשלאָגען, „עס איז דאָ אַ בעפעהל צו געהן פאָר־ווערטס אזוי שנעל ווי נאָר מעגליך און זיך צוצוגרייטען צו בעגעגענען די קאָזאקען מאַרגען אינדערפריה אין צפון פון גאטשינא. מיר מוזען זיי געבען אַ טויט־קלאַפּ. זייט אזוי גוט און מאכט די נויטיגע פעראָרד־נונגען".

אַ קורצע ווייַלע האָבען אַלע געשוויגען. דער פּאָלקאָווניק האָט זיך ווידער גענומען צו דער לאַנד־קארטע. „גוט", האָט ער געזאָגט מיט אַ פערענדערטען קול. „סטעפּאַן געאָרגיעוויטש, זייט אזוי גוט —"

דער פּאָלקאָווניק האָט שנעל דורכגעפיהרט אַ ליניע מיט בלאָ־ענע בלייפעדער און ארויסגעגעבען זיינע בעפעהלען, וועלכע אַ פעלד־פעבעל האָט סטענאָגראפירט. שפּעטער איז דער פעלדפעבעל ארויס־געגאַנגען און אין 10 מינוט ארום זיך אומגעקעהרט מיט די בעפעהלען איבערגעשריבען אויף אַ מאַשין און מיט איין קאַרבאָן־קאָפּיע. דער פּאָרזיצענדער פונ'ם קאָמיטעט האָט געקוקט אויף דער קארטע און זי פערגליכען מיט די בעפעהלען.

„גוט", האָט ער געזאָגט און זיך אויפגעהויבען. ער האָט צונויפ־געלעגט די קאַרבאָן־קאָפּיע און זי אריינגעלייגט אין קעשענע. דאַן האָט יענער אונטערגעשריבען דעם בעפעהל, איהם געשטעמפּעלט מיט אַ קיילעכדיגען שטעמפּעל, וואָס ער האָט ארויסגענומען פון זיין קע־שענע, און האָט אָבגעגעבען דאָס פּאַפּיער דעם פּאָלקאָווניק...

דאָס האָט געהייסען רעוואָלוציע!

קיין צאַרסקאָיע סעלאָ, אינ'ם פּאַלאַץ פון די סאָוויעטען, האָב איך זיך אומגעקעהרט אין אַן אויטאָמאָביל פונ'ם פּאָלקאָוואָי שטאַב. מאַסען ארבייטער, סאָלדאטען און מאַטראָזען זיינען נאָך אַלץ גע־גאַנגען אריין און ארויס; פאָר דער טהיר איז, ווי פריהער, געווען אַ ווירוואר פון מאַטאָר־וואָגענס, בעפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען, האַר־

מאַטען; ארום און ארום האָט נאָך אַלץ געקלונגען דאָס געשריי און דער יובעל פון אַן אונגעוועהנליכען זיעג. אַ גרופּע פון זעקס רויטע גוואַרדייצעס האָבען זיך דורכגעשטופּט דורכ׳ן געמישעכץ, פיהרענ־דיג אַ גלח. דאָס האָבען זיי געזאָגט, איז געווען פאַטער איוואַן, וועלכער האָט געבענשט די קאַזאַקען ווען זיי זיינען אריינגעקומען אין שטאָדט. איך האָב נאָכדעם געהערט, אַז מען האָט איהם געשאָסען.

גראַד איז דיבענקאָ ארויסגעגאַנגען. אויפ׳ן וועג האָט ער געגעַ־בען בעפעהלען רעכטס און לינקס. אין די הענד האָט ער נאָך אַלץ געהאַלטען דעם גרויסען רעוואָלווער. אַן אויטאָמאָביל איז נאָך אַלץ געשטאַנען לעבען טראָטואַר. די מאַשין האָט געאַרבייט מעשים. ער האָט זיך אויפגעזעצט אליין אין דעם הינטערשטען פּלאַץ און האָט זיך געלאָזט פאָהרען — פאָהרען קיין גאַטשינאַ, צו בעזיעגען קערענ־סקי׳ן. ווען עס איז געוואָרען נאַכט, איז ער צוגעפאָהרען צו יענעם שטעדטעל און האָט זיך געלאָזט געהן צופוס. וואָס דיבענקאָ האָט געזאָגט די קאַזאַקען, ווייסט קיינער ניט, אָבער אַ פאַקט איז, אַז גענעראַל קראַסנאָוו און זיין שטאָב מיט עטליכע טויזענד קאַזאַקען האָבען זיך אונטערגעגעבען. קראַסנאָוו האָט געראַטהען קערענסקי׳ן ער זאָל זיך אויך אונטערגעבען.

וואָס איז שייך צו קערענסקי׳ן, וויל איך דאָ איבערדרוקען דאָס וואָס גענעראַל קראַסנאָוו האָט עדות געזאָגט דעם 14טען נאָוועמבער אינדערפריה:

„גאַטשינאַ, דעם 14טען נאָוועמבער, 1917. היינט, דריי פאַר־טאָג, האָט מיך איינגעלאַדען דער הויפּט־קאָמאַנדיר (קערענסקי). ער איז געווען זעהר אויפגערעגט, זעהר נערוועז.

„גענעראַל“, האָט ער מיר געזאָגט, „איהר האָט מיך פערראטהען. אייערע קאַזאַקען ערקלעהרען אָהן שום טענות, אַז זיי וועלען מיך ארעסטירען און מיך איבערגעבען אין די הענד פון די מאַטראָזען“.

„יאָ“, האָב איך געענטפערט, „מען שמועסט וועגען דעם, און איך ווייס, אַז מען האָט מיט אייך ווענינ סימפּאַטיע“.

„די אָפיצירען זאָגען דאָס זעלבינע“.

„יאָ, די אָפיצירען זיינען זעהר אונצופריעדען מיט אייך“.

„וואָס זאָל איך טהאָן? איך דאַרף זיך נעהמען דאָס לעבען!“

„אויב איהר זענט אַן עהרליכער מאַן, וועט איהר תיכף פאַהרען קיין פעטראָגראַד מיט אַ ווייסען פלעג, זיך שטעלען פאַר׳ן מיליטער־רישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט און אָנהויבען פערהאַנדלען אַלס דער הויפּט פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג“.

„גוט. איך וועל אַזוי טהאָן, גענעראַל“.

„איך וועל אייך געבען אַ וואַך און וועל זעהן, אַז אַ מאַטראָז זאָל אייך בעגלייטען“.

„ניין, ניין, ניט קיין מאַטראָז. איז דאָס אמת, וואָס מען זאָגט, אַז דיבענקאָ איז דאָ?“

„איך ווייס ניט, ווער דיבענקאָ איז“.

„ער איז מיין שונא“.

„וואָס קען מען טהאָן. וויכטיגע זאַכען שטעהן אין קאָן, מוזט איהר ריזיקירען“.

„גוט. איך וועל פאָהרען היינט ביינאַכט“.

„פאַר וואָס ביינאַכט? דאָס וועט הייסען אַנטלאָפען. פאָהרט ארוים רוהיג און אָפען, יעדער זאָל זעהן, אַז איהר אַנטלויפט ניט“.

„זעהר גוט. איהר מוזט מיר אָבער געבען אַ וואַך, וואָס איך זאָל זיך אויף איהר קענען פערלאָזען“.

„גוט“.

„איך בין ארויסגעגאַנגען און גערופען דעם קאָזאַק רוססקאָוו פון דעם צעהנטען דאָנער פּאָלק, און האָב איהם געהייסען אויסקלייבען צעהן קאָזאַקען, וואָס וועלען בעגלייטען דעם הויפּט־קאָמאַנדיר. שפּעטער מיט אַ האַלבע שעה זיינען די קאָזאַקען געקומען און האָבען מיר געזאָגט, אַז זיי האָבען ניט געפונען קערענסקי׳ן אין זיין פּלאַץ, אַז ער איז אַנטלאָפען.

„איך האָב אויפגעהויבען אַ טרעוואָגע און האָב געהייסען זוכען ארום און ארום, ווייל איך האָב גערעכענט, אַז ער איז נאָך ניט ארויס פון גאַטשינא. מען האָט איהם אין ערגעץ ניט געקענט געפינען...“

אַזוי איז קערענסקי אַנטלאָפען, אַליין, „איבערגעטהאָן אין דער פאָרמע פון אַ מאַטראָז“, און דערמיט האָט ער אויף אייביג פערלאָרען דאָס ביסעל אָנזעהן, וואָס ער האָט נאָך געהאַט צווישען די רוסישע מאַסען...

קיין פעטראָגראד האָב איך זיך אומגעקעהרט אין אַ מאָטאָר־וואַגען אָנגעפּילט מיט רויטע גווארדייצעס. איך בין געזעסען אויף דער פאָרדערשטער באַנק לעבען דעם שאָופער, וואָס איז געווען אַ פּראָסטער ארבייטער. קיין קעראָסין האָבען מיר ניט געהאַט, האָבען אונזערע לאָמפּען ניט געברענט. דער וועג איז געווען פול מיט גרופען פון דער פּראָלעטאַרישער ארמיי, וואָס האָבען זיך געצויגען אהיים, און מיט אַנדערע גרופען, רעוואָלוציאָנערע רעזערוועז, וואָס זיינען געגאַנגען פון שטאָדט פארנעהמען זייערע פּלעצער. ריזיגע מאָטאָר־וואָגענס, קאַנאָנעס ארטילעריע, פוהרען, זיינען אומעטום אויסגעוואקסען פון דער פינסטערניש, אַלע טונקעל און אונדייטליך. מיר זיינען געפאָהרען מיט וואהנזיניגער שנעלקייט, זיך געקיריוועט אויף רעכטס און אויף לינקס, כדי צו פערמיידען צוזאַמענשטויסונגען, וואָס מ'האָט, דאַכט זיך, גאָרניט געקענט פארמיידען. מיר האָבען זיך געריבען אָן פרעמדע רעדער, און געלאָזט הינטער זיך אַ האָגעל פון קללות.

איבער'ן האָריזאָנט זיינען געווען פאנאנדערגעוואָרפען די גליהענדע פייערלעך פון פעטראָגראד, פיעל גלענצענדער און העלער ווי ביי טאָג. זיי האָבען אויסגעזעהן ווי אַ בריק פון דימענטען אויפגעשטעלט אינמיטען אַ ווייסטען פעלד.

דער אַלטער ארבייטער, דער שאָפער, האָט געהאַלטען דאָס ראָד מיט איין האַנד און מיט דער אַנדערער האָט ער געמאַכט אַ ברייטע, בעגייסטערטע בעוועגונג אין דער ריכטונג פון דער הויפּטשטאָדט, וואָס האָט געשיינט פון דער ווייטענס.

„מיינס!“ האָט ער אויסגעשריען, און זיין פּנים האָט געלויכטען. „איצט איז אַלעס מיינס! מיין פעטראָגראד!“.

קאַפּיטעל צעהן

מאָסקווע

דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט פאָרטגעזעצט זיין זיעג מיט אַ ווילדער ענערגיע:

„דעם 14טען נאָוועמבער.

„צו אַלע קאָמיטעטען פון אַרמעען, קאָרפּוסען, דיוויזיעס און פּאָלקען, צו אַלע סאָוויעטען פון אַרבייטער,־סאָלדאַטען־און פּויערים־דעפּוטאַטען, צו אַלע, אַלע, אַלע.

„לויט אַן אָבמאַך צווישען די קאָזאַקען, יונקערס, סאָלדאַטען, מאַטראָזען און אַרבייטער, איז בעשלאָסען געוואָרען צו שטעלען אַלעקסאַנדער פּיאָדאָראָוויטש קערענסקי פאַר אַ פּאָלקס־געריכט. מיר פערלאַנגען, אַז קערענסקי זאָל אַרעסטירט ווערען און אינ׳ם נאָמען פון די דערמאָהנטע אָרגאַניזאַציעס געבראַכט ווערען קיין פּעטראָגראַד, וואו ער וועט געשטעלט ווערען פאַר׳ן געריכט.

די קאָזאַקען פון דער
ערשטער דוויזיע פון
דער אוסורישקי קאַוואַ־
לעריע; דער קאָמיטעט
פון די יונקערס פון
דער פּעטראָגראַדער
פריוווילליגע־אָבטהיי־
לונג; דער דעלעגאַט
פון דער 5טער אַרמעע.
פּאָלקס־קאָמיסאַר

דיבענקאָ".

דער רעטונגס־קאָמיטעט, די דומא, דער צענטראַל־קאָמיטעט פון דער פּאַרטיי סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, וואָס האָט זיך געגרויסט מיט קערענסקיי׳ן אַלס איהר מיטגליעד, — אַלע האָבען געשריען אין איין קול, אַז ער קען זיין פערענטוואָרטליך נאָר פאַר דער גרינדונגס־פערזאַמלונג.

דעם 16טען נאָוועמבער אין אָווענד האָב איך אויף זאַגאָראָדני פּראָספּעקט געזעהן אַ פּאַראַד פון צוויי טויזענד רויטע גוואַרדייצעס, וואָס האָבען מאַרשירט מיט אַ מיליטערישען אָרקעסטער. די מוזיק האָט געשפּיעלט די מאַרסעליעזע. רויטע פאָהנען האָבען געפלאַטערט איבער די טונקעלע רייהען פון ארבייטער. דאָס איז מען ארויסגע־גאַנגען בעגריסען די זיגרייכע ברידער, וואָס זיינען אָקאָרשט צוריק־געקומען פון דעם קאַמפּף צו פערטהיידיגען דאָס „רויטע פּעטראָגראַד“. ווי גוט די מוזיק האָט געפּאַסט צו דער לאַגע. אין דער קיהלער דונ־קעלהייט האָבען זיי שטאָלץ געשפּאַנט, מענער און פרויען צוזאַמען, און זייערע הויכע באַיאָנעטען האָבען זיך געוויעגט; איבער שוואַך בעלויכטענע גאַסען, איבער גליטשיגע ברוקען האָבען זיי געשפּאַנט, צווישען שווייגענדיגע גרופּען פון דער בורזשואַזיע, וואָס האָבען גע־קוקט מיט פעראַכטונג און מיט פּחד.

אַלע זיינען געווען געגען זיי — געשעפטסלייט, ספּעקולאַנטען, באַנקירען, גוטס־בעזיצער, ארמעע־אָפיצירען, פּראָפעסיאָנעלע פּאָליטי־קער, לעהרער, סטודענטען, מענער פון ליבעראַלע פּראָפעסיעס, קרע־מער, אָנגעשטעלטע, אַגענטען. די איבריגע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען האָבען געהאַסט די באָלשעוויקעס מיט אַ ביטערע שנאה. אויפ׳ן צד פון די סאָוויעטען זיינען געווען די איינפאַכע ארבייטער, די מאַטראָ־זען, אַלע ניט־דעמאָראַליזירטע סאָלדאַטען, די אָרימע פּויערים און עטליכע, זעהר ווייניגע, אינטעליגענטען...

פון די ווייטסטע ווינקלען פון רוסלאַנד, וואו גאַכען־קאַמפּף האָט זיך אויסגעשפּרייט ווי אַ ריזיגע כוואַליע, האָט די נייעס וועגען קע־רענסקי׳ס מפּלה אָבגעקלונגען מיט געוואַלדיגע פּראָלעטאַרישע נצחונות. קאַזאַן, סאַראַטאָוו, נאָווגאָראַד, ווינניצא, וואו די גאַסען זיינען געווען פערגאָסען מיט בלוט; מאָסקווא, וואו די באָלשעוויקעס האָבען אָנ־געשטעלט זייער ארטילעריע געגען דער לעצטער פעסטונג פון דער בורזשואַזיע, דעם קרעמל.

„זיי באָמבאַרדירען דעם קרעמל!” די נייעס איז איבערגעגאַנ־גען פון מויל צו מויל אין די גאַסען פון פעטראָגראַד און ס'האָט זיך געפיהלט עפּעס ווי אַ שרעק. מענשען וואָס זיינען אָנגעקומען פון דער „ליכטיגער קרוינשטאָדט, די מוטער מאָסקווע”, האָבען דער־צעהלט שרעקליכע מעשיות. טויזענדער געטויט; טווערסקאיא און קוזנעצקי בריק אין פלאַמען; די צערקווע פון וואסילי דעם זעליגען איז אַ רויכערענדע חורבה; אוספּיענסקי סאָבאָר צופאַלט זיך אויף שטיקער; דער ספּאַסקי טויער פונ'ם קרעמל וואַקעלט זיך און האַלט אין פאַלען; די דומא איז אָבגעברענט ביז'ן גרונד.

קיין איינציגע פון די פריהעריגע באָלשעוויסטישע מעשים האָט זיך ניט געקענט פערגלייכען מיט אָט דעם חלול הקודש. פרומע קריס־טען האָבען געהערט ווי הארמאטען שפּייען פייער אינ'ם פּנים פון דער הייליגער פּראַוואָסלאַווער אמונה, מאכען אַש און שטויב פון דעם קדש הקדשים פון דעם רוסישען פאָלק...

דעם 15טען נאָוועמבער האָט דער בילדונגס־קאָמיסאַר לונאַ־טשערסקי זיך צוואויינט אויף דער זיצונג פון דעם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען. ער איז ארויסגעלאָפען פון צימער, שרייענדיג: „איך קען דאָס ניט איבערטראָגען. איך קען ניט צוזעהן, ווי מען צו־שטערט בארבאריש די שעהנקייטען און די טראַדיציעס...”

דעם זעלבינגען נאָכמיטאָג האָבען די צייטונגען אָבגעדרוקט זיין רעזיגנאַציאָנס־בריעף:

„מענשען אָנגעקומענע פון מאָסקווע האָבען מיר אָקאָרשט דער־צעהלט וואָס דאָרט טהוט זיך.

„מען באָמבארדירט די קירכע פון וואסילי דעם זעליגען, די קיר־כע פון דער הימעלפאָרט, דער קרעמל, וואו עס זיינען איצט אָנגע־זאמעלט די וויכטיגסטע קונסט־אוצרות פון פעטראָגראַד און מאָסקווע, שטעהט אונטער הארמאטען־פייער. טויזענדער קרבנות זיינען גע־פאַלען.

„דער שרעקליכער קאַמפּף האָט דאָרט דערגרייכט צו דער שטו־פע פון ברוטאַלער ווילדקייט.

„וואָס איז נאָך געבליעבען? וואָס קען נאָך טרעפען?

„איך קען דאָס ניט איבערטראָגען. מיין בעכער איז פול. איך

קען מעהר ניט אויסהאלטען די אלע שרעק. איך קען ניט ארבייטען אונטער דעם דרוק פון געדאנקען, וואס מאכען מיך משוגע!

„איך פארלאז דעריבער דעם ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען.

„איך ווייס זעהר גוט, אז דאס איז אן ערנסטער בעשלוס, אבער איך קען מעהר ניט איבערטראגען...“

דעם זעלבינגען טאג האבען די ווייסע גווארדייצעס און די יונ־קערס זיך אונטערגעגעבען אין קרעמל. מען האט זיי ערלויבט פאר־לאזען דעם קרעמל אונגעשטערט. דאס איז דער פריעדענס־אבמאך:

„1) דער קאמיטעט פון עפענטליכער זיכערהייט הערט אויף צו עקזיסטירען.

„2) די ווייסע גווארדיע גיט אב איהר געוועהר און ווערט פאנאנ־דערגעלאזט. די אפיצירען בלייבען ביי זייערע שווערדען און רעוואל־ווערען. אין די מיליטערישע שוהלען האלט מען נור אזוי פיעל גע־וועהר, וויפיעל עס איז נויטיג פאר מיליטערישען אונטערריכט. דאס איבריגע גיבען די יונקערס אב. דער מיליטערישער רעוואלוציאנערער־קאמיטעט גאראנטירט די פרייהייט און אונבעריהרליכקייט פון די פערזאנען.

„3) א ספעציעלע קאמיסיע ווערט בעשטימט דורכצופיהרען די ענטוואפנונג לויט פונקט 2. די קאמיסיע וועט בעשטעהן פון פארטרע־טער פון אלע ארגאניזאציעס, וואס האבען זיך באטהייליגט אין די פריעדענס־פערהאנדלונגען.

„4) אין דעם מאמענט, ווען אט דער פריעדענס־אבמאך ווערט אונטערגעשריעבען, גיבען ביידע צדדים ארויס א בעפעהל מען זאל אויפהערען שיסען און אבשטעלען אלע מיליטערישע אפעראציעס. מיטלען זאלען אנגענומען ווערען צו גאראנטירען די פינקטליכע דורכ־פיהרונג פון דעם בעפעהל.

„5) אלע געפאנגענע, אין די הענד פון ביידע צדדים, ווערען ארויסגעלאזט פריי נאכדעם ווי דער פריעדענס־אבמאך ווערט אונטער־געשריעבען...“

צוויי טעג האבען די באלשעוויקעס שוין געהאלטען די שטאדט. די דערשראקענע בירגער האבען ביסלעכווייז אנגעהויבען ארויסצו־קריכען פון זייערע לעכער, אויסזוכען זייערע טויטע; מען האט צו־

נומען די באריקאדען אין די גאסען. מען האט געקענט האפען, אז די קלאנגען וועגען חורבן וועלען קלענער ווערען, צום סוף זיינען זיי נאך געוואקסען. אונטער דעם איינדרוק פון אט די שרעקליכע קלאנגען האבען מיר בעשלאסען אריבערפאהרען אין מאסקווע.

אין דער לעצטער וואך האט דער פעטראגראדער מיליטערישער רעוואלוציאנערער קאמיטעט, מיט דער הילף פון די געוועהנליכע אייזענבאהן־ארבייטער, איבערגענומען אין זיינע הענד די ניקאלייעווסקי אייזענבאהן און האט געשיקט קיין דרום איין צוג נאכ'ן אנדערען, אלע אנגעשטאפט מיט מאטראזען און רויטע גווארדייצעם... פון סמאלני האבען מיר בעקומען פאספארטען, וואס אהן זיי האט קיינער ניט געקענט פערלאזען פעטראגראד. ווען דער צוג איז צוגעפאהרען צום וואגזאל, האט א המון אבגעריסענע סאלדאטען געשטורמט אלע טיהרען, צובראכען אלע פענסטער, זיך ארייננגעריסען אין אלע אבטהיילונגען, אנגעשטאפט די קארידארען און אפילו ארויפגעקלעטערט אויף די דעכער פון די וואגאנעס. די סאלדאטען האבען געשלעפט מיט זיך גרויסע זעק מיט שפייז. דריי פון אונז האבען זיך קוים מיט צרות אריינגעשפארט אין אן אבטיילונג פון א וואגאן, אבער תיכף האט זיך דארט אנגעקליבען אזוינע צוואנציג סאלדאטען... פלאץ איז געווען נור פאר פיער פארשוין. מיר האבען גע'טענה'ט, זיך געבעטען, די קאנדוקטארס האבען אונז אונטערגעהאלפען, אבער די סאלדאטען האבען זיך אויסגעלאכט. וואס אארט זיי די בעקוועהמליכקייט פון עטליכע בורזשויעם? מיר האבען ארויסגענומען אונזערע פעסער, וואס סמאלני האט אונז געגעבען. אין איין מינוט האט זיך די האלטונג געביטען. די סאלדאטען האבען זיך גענומען פערענטפערען און האבען העפליך פערלאזט די אבטהיילונגען. שפעטער האבען מיר געהערט, ווי זיי האבען זיך אריינגעריסען אין אן אנדער אבטהיילונג, וואו עס זיינען געזעסען צוויי דיקע, גוט געקליידעטע רוסען. יענע האבען געהאט אונטערגעקויפט דעם קאנדוקטאר און פערשלאסען די טהיר...

ארום 7 א זייגער אין אבענד האט דער צוג זיך געריהרט פון ארט. עס איז געווען אן אונענדליכער לאנגער צוג, און געשלעפט האט איהם א שוואכער קליינער לאקאמאטיוו, בעהייצט מיט האלץ. דער צוג האט זיך לאנגזאם געשלעפט און זיך אפט אבגעשטעלט. די סאלדאטען אויף די דעכער האבען זיך געקלאפט א פוס אן א פוס און נעזונגען

זייערע אומעטיגע פויערשע לידער; דער קאָרידאָר, וואָס איז געווען אַזוי פול, אַז מען האָט ניט געקענט דורכגעהן, האָט זיך פערוואַנדעלט אין אַ פּלאַץ פון הייסע פּאָליטישע דעבאַטען. די דעבאַטען האָבען געדויערט אַ גאַנצע נאַכט. דער קאָנדוקטאָר פלעגט אַלמאָל דורכגעהן און, אויס געוואָהנהייט, פרעגען אויף בילעטען. בילעטען, אַ חוץ אונזערע, איז געווען זעהר ווייניג. דער קאָנדוקטאָר האָט אַ האַלבע שעה גערעדט און גע׳טענה׳ט, נאָכדעם האָט ער אַ מאַך געטהאָן מיט׳ן האַנד און איז אוועקגעגאַנגען. די אָנגערויכערטע לופט איז געווען שווער און פול מיט שלעכטע ריחות; ווען ניט די אויסגעבראָכענע פענסטער, וואָלטען מיר יענע נאַכט דערוואָרגען געוואָרען.

אינדערפריה האָבען מיר ארויסגעקוקט פון די פענסטער און דערזעהן אַ שנייאיגע וועלט. עס איז געווען קאַלט. אַרום מיטאָג צייט איז אין וואַגאָן אריינגעקומען אַ פויערטע מיט אַ קאָרב ברויט און אַ גרויסען טשייניק געפעלשטע לעבליכע קאווע. פון דאַמאָלסט אָן ביז פאַרנאַכט איז שוין ניט געווען וואָס צו זעהען. דער צוג האָט זיך געוואַקעלט און אַלעמאָל אָבגעשטעלט. אויף די סטאַנציעס האָט אַ הונגעריגער המון זיך געוואָרפען אויף די אָרימע בופעטען און אויסגעליידיט אַלצדינג, וואָס ס׳איז דאָרט געווען... איינמאָל, ווען דער צוג האָט זיך אָבגעשטעלט, האָב איך אָנגעטראָפען נאַגינ׳ען און ריקאָוו׳ן, די צוויי אונצופריעדענע קאָמיסאַרען, וואָס זיינען געפאָהרען קיין מאָסקווע צו בעקלאָגען זיך פאַר זייער אייגענעם סאָוויעט. שפּעטער האָב איך אָנגעטראָפען בוכאַרינ׳ען, אַ נידריגען מאַן מיט רויטע האָר און מיט די אויגען פון אַ פאַנאַטיקער — „לינקער פון לענינ׳ען אַליין“. — ווי מ׳האָט וועגען איהם גערעדט...

ווידער האָט דער גלאָק געקלונגען דריי מאָל, און ווידער זיינען מיר געלאָפען צום צוג, זיך געשטופּט דורך דעם אָנגעפּאַקטען רוישיגען קאָרידאָר... דאָס איז געווען אַ גוטמוטהיגער עולם, וואָס האָט איבערגעטראָגען די שוועריגקייטען מיט הומאָריסטישע געדולד. מען האָט געהאַלטען אין איין דעבאַטירען וועגען אַלצדינג אין דער וועלט, פון דער לאַגע אין פעטראָגראַד ביז דעם סיסטעם פון בריטישע טריידיוניאָנס, אָפטמאָל האָט מען זיך געאַמפּערט מיט אַ פּאָר בורזשויען, וואָס זיינען געווען אין וואַגאָן. איידער מיר זיינען אָנגעקומען קיין מאָסקווע האָט שוין כמעט יעדער וואַגאָן געהאַט אָרגאַניזירט אַ קאָ־

מיטעט צו בעקומען און צו פונאנדערטהיילען שפייז. און יעדער קאָמיטעט איז געווען צוטהיילט אויף פּאָליטישע פראַקציעס, וואָס האָבען דעבאַטירט וועגען פונדאַמענטאַלע פּרינציפּען...

אין מאָסקווע איז דער וואָגזאַל געווען פּוסט. מיר זיינען אריבער־געגאַנגען אין דער קאַנצעלאַריע פון'ם קאָמיסאַר, כדי צו זיכערען בילעטען פאַר אונזער צוריקרייזע קיין פּעטראָגראַד. דער קאָמיסאַר, האָט זיך ארויסגעוויזען, איז געווען אַ ברוגז'ער יונגערמאַן מיט עפּאָ־לעטען פון אַ פּאָרוטשיק. מיר האָבען איהם געוויזען אונזערע באָל־שעוויסטישע פּאַפּיערען, איז ער געוואָרען מלא חמה און האָט אַנ'יס־געשריען, אז ער איז ניט קיין באָלשעוויק, אז ער פערטרעט דעם קאָ־מיטעט פון עפענטליכער זיכערהייט... אַ מערקווירדיגער פאַקט: ווען מען האָט איינגענומען די שטאָדט, האָבען די זיעגער אין טומעל און איילעניש פארגעסען די וויכטיגע אייזענבאַהן־סטאַנציע...

קיין איזוואָשטשיק איז ביים וואָגזאַל ניט געווען. מיר האָבען געדאַרפט דורכגעהן עטליכע גאַסען, ביז מיר האָבען אָנגעטראָפען אַ פוהרמאַן מיט אַ פערדעל. ער איז געווען איינגעוויקעלט אין וואַטאָווע קליידער ווי אַ הויפטעל קרויט, געזעסען אויף דער קעלניע פון זיין שליטעלע און געשלאָפען. וויפיעל וויל ער אין שטאָדט אריין?

ער האָט זיך אַ קראַץ געטהאָן אין קאָפּ. „די באַרינס וועלען ניט בעקומען קיין צימער אין קיין איינציגען האָטעל", האָט ער געזאָגט, „אָבער אויב איהר ווילט, וועל איך אייך אָבפיהרען פאַר אַ הונדערט רובעל..." פאַר דער רעוואָלוציע האָט דאָס געדאַרפט קאָסטען צוויי! מיר האָבען געפּרואווט ריידען, אָבער ער האָט נור געקנייטשט מיט די פּלייצעס. „ניט אַזאַ גרינגע זאַך", האָט ער געזאָגט, „פאָהרען אין גאַס היינטיגע צייטען"... מיר האָבען זיך קוים אויסגעדונגען אויף פופ־ציג... פאָהרענדיג מיט אונז איבער די שטילע, שנייאיגע, האַלב־בעלויכטענע גאַסען, האָט ער אונז דערצעהלט, וואָס מיט איהם האָט געטראָפען אין די זעקס טעג פון קאַמפּף. „כ'פאָהר מיר אַזוי איבער'ן גאַס, אָדער איך שטעה און וואַרט אויף אַ פּאַסאַזשיר, פּלוצלונג — פּ ו פּ ף ! אַ באָמבע רייסט זיך אויף פון איין זייט, פּ ו פּ ף ! אַ באָמבע רייסט זיך אויף פון דער אַנדערער זייט, ט ר ־ ט ־ ר ־ ר ־ ־ ־ ! אַ מאַשין־האַרמאַט... מיינער לאָזט זיך גאַלאָפּ, די טייוואַלים שיסען פון אַלע זייטען. איך פארקלייב זיך אין אַ שטיל געסעל און שטעל

זיך אָב. כאַפּ אַ דרימעל, אַ וואויל געסעל, מחיה, פּלוצלונג — פּ ו פּ ף !
אַ נייע באָמבע, ט ר ־ ר ־ ר ־ ר ־ ר ־ ! ... טייוואַלים ! טייוואַלים !
טייוואַלים ! ו ו י אַ ־ אַ ־ א ה ! "

אין צענטער שטאָדט זיינען די גאַסען געווען בעדעקט מיט שנעע און אַזוי שטיל, ווי אַ קראַנקער נאָך אַ קריזיס. נאָר עטליכע עלעקטרישע זונען האָבען געברענט, און געצעהלטע פוס־געהער האָבען דאָ און דאָרט געאיילט איבער די טראָטואַרען. אַן אייז־קאַלטער ווינד האָט געבלאָזען פון׳ם וויטען סטעפּ און געבראַטען ווי מיט פייער. אינ׳ם ערשטען האָטעל האָבען מיר געזעהן אַ קאַנטאָר בעלויכטען מיט צוויי ליכטלעך.

„יאָ, מיינע הערדען, מיר האָבען עטליכע זעהר בעקוועמע צימערען, נאָר די פענסטער זיינען צובראָכען פון׳ם שיסען. אויב די הערדען האָבען גאָרניט געגען אַ ביסעל פרישע לופט..."

אויף טווערסקאיאַ זיינען אַלע פענסטער אין די קראָמען געווען צובראָכען. אומעטום זיינען געווען לעבער אין ברוק און איבערגעקעהרטע אויסגעריסענע שטיינער, — שפּורען פון באָמבעס. מיר זיינען געפאָהרען פון האָטעל צו האָטעל, אָבער זיי זיינען אַלע געווען פול, אָדער די בעלי בתים זיינען נאָך געווען אַזוי אָנגעשראָקען, אַז זיי האָבען נאָר געקענט ענטפערען: „ניין, ניין, ניטאָ קיין צימערען! ניטאָ קיין צימערען!" אין די הויפּט־גאַסען, דאָרטען וואו עס געפינען זיך די גרעסטע בענק און האַנדעלס־הייזער, האָט די באָלשעוויסטישע אַרטילעריע אָנגעמאַכט דעם גרעסטען חורבן. אַ סאָוויעט־בעאַמטער האָט מיר געזאָגט: „ווען מיר האָבען ניט געוואוסט אַניף געוויס, וואו עס געפינען זיך די יונקערס און די ווייסע גוואַרדייצעס, האָבען מיר באָמבאַרדירט זייערע בייטלען..."

מען האָט אונז ענדליך אויפענומען אין דעם גרויסען האָטעל „נאַציאָנאַל". מיר זיינען דאָך געווען אויסלענדער און דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט צוגעזאָגט בעשיצען די וואוינונגען פון אויסלענדער... אויפ׳ן אויבערשטען שטאָק האָט דער פערוואַלטער אונז געוויזען עטליכע פענסטער צעבראָכען פון שראַפּנעלען. „אַזוינע ווילדע חיות", האָט ער געזאָגט און געשאָקעלט זיין פויסט אויף די אונזיכטבאַרע באָלשעוויקעס. „וואַרט! ס׳וועט נאָך קומען זייער צייט. אין עטליכע טעג אַרום וועט זייער קאָמישע רעגירונג

געהן צו גרונד. דאן וועלען מיר זיי ווייזען וואס הייסט קאמאנדע־ווען!"

געגעסען האבען מיר אין א וועגעטאריאנער רעסטאראנט מיט'ן קלינגענדיגען נאמען: „איך עס קיינעם ניט". טאלסטאי'ס בילד איז געהאנגען אויף אלע ווענד. נאכ'ן עסען זיינען מיר ארויסגעגאנגען אין גאס.

די הויפט־קווארטיר פונ'ם מאסקווער סאוויעט האט זיך געפונען אין דעם פאלאץ פון דעם געוועזענעם גענעראל־גובערנאטאר. דאס איז געווען א גרויסארטיגע ווייסע געביידע מיט'ן פאסאד צום סקאבעלעוו־פלאץ. רויטע גווארדייצעס האבען געהאלטען וואך ביי דער טהיר. מיר האבען זיך אויפגעהויבען איבער הויכע פייערליכע טרעפ, וואו אויף ביידע זייטען זיינען די ווענט געווען אויסגעקלעפט מיט מעלדונגען פון קאמיטעט־פערזאמלונגען און אויפרופען פון פאליטישע פארטייען. מיר זיינען דורכגעגאנגען דורך א רייה הויכע זאלען באהאנגען מיט בילדער אין גאלדענע ראמען, וועלכע זיינען איצט געווען איבערגעצויגען מיט רויטען. ענדליך זיינען מיר אריינגעקומען אינ'ם הויפט־זאל, — א גרויסארטיגער צימער מיט קריסטאלענע הענגלייכטער און געגילטע קארניזען. עס האט זיך געהערט דאס זשומען פון שטילע געשפרעכען און דאס רוישען פון א פאר צעהנדליג נעה־מאשינען. אן ערך פונפציג פרויען זיינען געזעסען ארום טישען, פונאנדערגעוויקעלט ריזיגע שטיקער רויטע און שווארצע געוואנד. די פאסען האבען זיך געשלענגעלט איבער דעם פארקעט און איבער די טישען, און די פרויען האבען זיי געשניטען און גענעהט פעהנדלעך און פאהנען פאר דער לויה פון די רעוואלוציאנערע קרבנות. די פנים'ער פון די פרויען זיינען געווען פערהארטעוועט און צוקארבט פון א שווערען לעבען. זיי האבען ערנסט און אנגעשטרענגט געארבייט, און ביי פיעלע זיינען די אויגען געווען רויט פון וויינען... די פערלוסטען פון דער רויטער ארמעע זיינען געווען שווער.

ביי א טיש אין א ווינקעל איז געזעסען ראגאוו, א אינטעליגענטער מאן מיט א באָרד און מיט ברילען, אנגעטהאן אין א שווארצער ארבייטער־בלוזע. ער האט אונז פארגעשלאגען, מיר זאלען מארשירען צוזאמען מיט דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאמיטעט אין דער מארגענדיגער טרויער־פראצעסיע...

„די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און די מענשעוויקעס קען מען ניט אויסלערנען גאַרניט !" האָט ער אויסגערופען. „פשרה־מאַכעריי איז, אַפּנים, אין זייער בלוט. שטעלט זיך פאָר : זיי האָבען אונז פאָרגעשלאָגען, אַז מיר זאָלען האָבען אַ פעראייניגטע לויה מיט די יונקערס !"

איבער׳ן זאַל איז געגאַנגען אַ מאַן אין אַ צושויבערטען סאָל־דאַטסקע מאַנטעל, מיט אַ שמויסען היטעל אויפ׳ן קאָפּ. זיין פּנים איז מיר אויסגעקומען באַקאַנט. איך האָב דערקענט מעלניטשאַנס־קי׳ן. אין בעיאָן, ניו דזשוירזי, אין דעם גרויסען סטאַנדאַרד אויל סטרייק, האָב איך זיך מיט איהם בעקאַנט אַלס דער זייגערמייסטער דזשאָרדזש מעלטשער. איצט, האָט ער מיר געזאָגט, איז ער סעק־רעטער פון דעם מאָסקווער מעטאַל־ארבייטער פעראיין. אין דער צייט פונ׳ם קאַמפּף איז ער געווען אַ קאָמיסאַר פונ׳ם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט.

„קוקט מיך אָן !" האָט ער געזאָגט און מיר אָנגעוויזען אויף זיינע צוריסענע קליידער. „איך בין געווען מיט דער חבורה אין קרעמל ווען די יונקערס זיינען אָנגעקומען דאָס ערשטע מאָל. זיי האָבען מיך פאַרשפּאַרט אין קעלער און האָבען אוועקגע׳לקח׳נט מיין מאַנטעל, מיין געלד, מיין זייגער און אפילו דעם רינג פון מיין פינגער. אָט דאָס זיינען איצט אַלע מיינע קליידער !"

מעלניטשאַנסקי האָט מיר דערצעהלט אַ סך פּרטים פון דעם זעקס־טאָגיגען בלוטיגען שטרייט, וואָס האָט צוריסען מאָסקווע אויף צווייען. דאָ, אין מאָסקווע, האָט די שטאָדט־דומא איבערגענומען די קאָמאַנדע איבער די יונקערס און די ווייסע גוואַרדייציעס. דער שטאָדט־גאָלאָווא רודנעוו און דער פאָרזיצענדער פון דער דומא מינאָר האָבען אַכטונג געגעבען אויף דער טהעטיגקייט פונ׳ם קאָמיטעט פאַר עפענטליכע זיכערהייט און פון דער אַרמיי. ריאַבצעוו, דער שטאָדט־קאָמענדאַנט, אַ מאַן מיט דעמאָקראַטישע געפיהלען, האָט געצוויי־פעלט, צי מען דאַרף זיך שטעלען געגען מיליטערישען רעוואָלוציאָנע־רען קאָמיטעט, אָבער די דומא האָט איהם געצוואונגען דערצו... דאָס האָט דער גאָלאָווא בעשטאַנען, אַז מען זאָל פאַרנעהמען דעם קרעמל : „זיי וועלען ניט סמייען צו שיסען אויף אייך דאָ". האָט ער געזאָגט.

איינער פון די פּאָלקען איז געווען שרעקליך דעמאָראַליזירט,

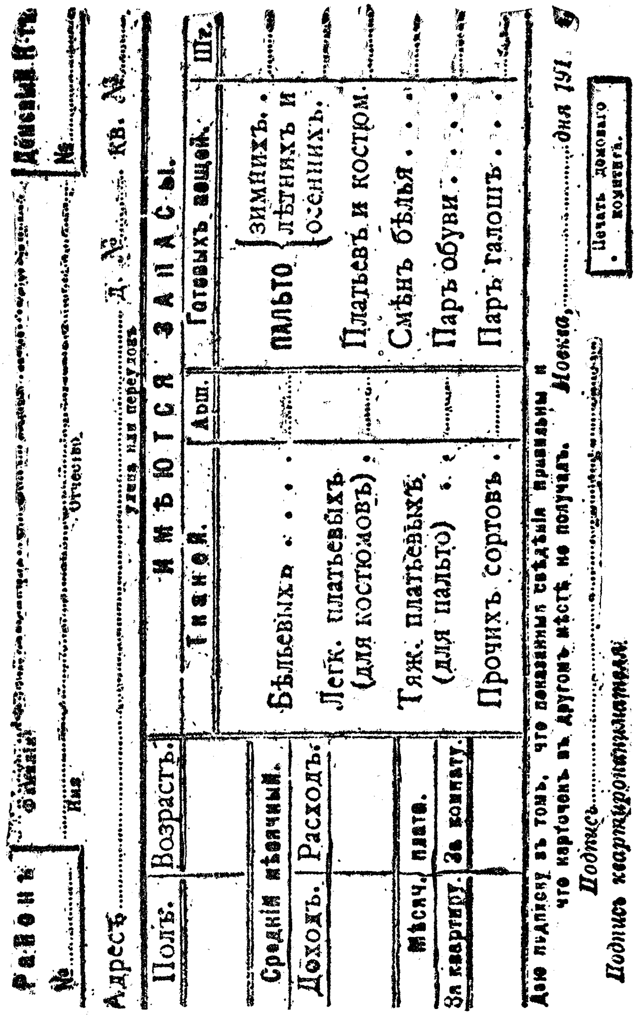

Районъ ... Фамилія ... Домовый К-тъ
№ ... Имя ... (Отчество) ... №
Адресъ ... улица или переулокъ ... Д. № ... кв. №

Полъ.	Возрастъ.	ИМѢЮТСЯ ЗАПАСЫ.			
		Тканей.	Арш.	Готовыхъ вещей.	Шт.
Средній мѣсячный.		Бѣльевыхъ . . .		Пальто { зимнихъ . / лѣтнихъ и / осеннихъ.	
Доходъ.	Расходъ.	Легк. платьевыхъ (для костюмовъ) .		Платьевъ и костюм.	
Мѣсяч. плата.		Тяж. платьевыхъ (для пальто) . .		Смѣнъ бѣлья . . .	
За квартиру.	За комнату.			Паръ обуви . . .	
		Прочихъ сортовъ .		Паръ галошъ . . .	

Даю подписку въ томъ, что показанныя свѣдѣнія правильны и что карточекъ въ другомъ мѣстѣ не получалъ.
Москва, ... дня 191
Подпись ...
Подпись квартиронанимателя.
Печать домового комитета.

QUESTIONNAIRE FOR THE BOURGEOISIE

Distributed to all bourgeois households in Moscow by the Moscow Military Revolutionary Committee, so as to provide a basis for the requisition of clothing for the Army and the poor workers. For translation see Appendix 3.

מחמת ער האָט אַ לאַנגע צייט ניט געהאַט קיין שום אַרבייט. ביידע צדדים האָבען זיך געווענדעט צו דעם פאָלק. די סאָלדאַטען האָבען אָבגעהאַלטען אַ פערזאַמלונג און בעשלאָסען, אַז זיי בלייבען נייטראַל און זעצען פאָרט זייער איצטיגע טהעטיגקייט. דאָס האָט געהייסען, אַז זיי פאַרקויפען קאַלאָשען און סיעמעטשקעס אין די גאַסען!

„ערגער פון אַלצדינג איז געווען דאָס", האָט מעלניטשאַנסקי געזאָגט, „וואָס מיר האָבען זיך געמוזט אָרגאַניזירען אונטער'ן פייער. פריהער זיינען מיר דאָך גאָר ניט געווען אָרגאַניזירט. דער אַנדערער צד האָט ריכטיג געוואוסט, וואָס ער וויל. אָבער דאָ האָבען די סאָל־דאַטען געהאַט איין סאָוויעט, די אַרבייטער — אַן אַנדערען... מען האָט זיך ביידע געאַמפערט, ווער עס זאָל זיין הויפּט־קאָמאַנדיר; איינינגע פאָלקען האָבען דריי טעג נאָכאַנאַנד דעבאַטירט, איידער זיי האָבען אָנגענומען אַ בעשלוס; און ווען די אָפיצירען האָבען אונז פלוצלונג פאַרלאָזען, איז ניט געווען ווער ס'זאָל קאָמאַנדעווען..."

מעלניטשאַנסקי האָט מיר געמאָהלען אינטערעסאַנטע בילדער. איינמאָל אין אַ קאַלטען גראָהען פריהמאָרגען איז ער געשטאַנען אויף אַ ווינקעל ניקיטסקאַיאַ, וואו מאַשין־האַרמאַטען האָבען געגאָסען שטראָמען פייער. אַ גרופּע קליינע אינגלעך האָט זיך אָנגעזאַמעלט, — וואַנדער־קינדער, אָרימע חברה, וואָס האָבען פריהער פאַרקויפט צייטונגען אין די גאַסען — . אַלע זיינען געווען זעהר אויפגערעגט, געשריען ווי דאָס וואָלט געווען אַן אינטערעסאַנטע נייע שפּיעל. זיי האָבען אָבגעוואַרט, ביז דאָס שיסען איז געוואָרען שוואַכער, און האָבען געפּרואווט אַריבערלויפען אויף דער אַנדערער זייט גאַס... איינינגע זיינען געפאַלען טויט, אָבער די איבעריגע זיינען געלאָפען הין און צוריק, געלאַכט און זיך גערייצט איינער מיט'ן אַנדערען...

שפּעט אין אָווענד בין איך אַוועקגעגאַנגען אין דוואָריאַנסקאָיע סאָבראַניע (דער קלוב פון די אַדעליגע), וואו די מאָסקווער באָלשע־וויקעס האָט געזאָלט אָבהאַלטען אַ פערזאַמלונג, כדי אויסצוהערען די בעריכטען פון נאָגין, ריקאָוו און אַנדערע, וועלכע זיינען אַרויס־געטראָטען פונ'ם ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען.

די פערזאַמלונג איז פאָרגעקומען אין דעם טהעאַטער־זאַל, וואו אַמאָליגע יאָהרען פלעגען דילעטאַנטען אויפפיהרען די נייעסטע פראַנ־צויזישע קאָמעדיעס פאַר אַן אוידיטאָריום פון אָפיצירען און אויס־

געפּוצטע דאַמען. אָנגעקומען זיינען פריהער די אינטעליגענטען, — די וועלכע האָבען געלעבט נעהנטער צום צענטער פון דער שטאָדט. נאָגין האָט גערעדט, און ס׳איז געווען קלאָהר, אַז די מעהרהייט פון דער פערזאַמלונג איז מיט איהם איינפערשטאַנדען. פיעל שפּעטער זיינען אָנגעקומען די אַרבייטער, וועלכע האָבען געלעבט אין די פאָרשטעדט און האָבען ניט געקענט קומען צו דער צייט ווייל קיין טראַמוויען זיינען ניט געגאַנגען. עס איז שוין געווען אַרום האַלבע נאַכט, ווען זיי האָבען זיך בעוויזען אויף די טרעפּ, גרופּעס פון צעהן, געזונדע רויהע חברה אין פּשוט׳ע קליידער. די מעהרסטע זיינען אָקאָרשט אָנגעקומען פון דעם שלאַכטפעלד, וואו זיי האָבען אַ גאַנצע וואָך געקעמפּפט ווי די טייוואָלים און געזעהן די טויטע חברים פאַלענדיג אַרום און ווי שטרוי.

קוים האָט זיך די פערזאַמלונג פאָרמעל געעפענט, האָט מען נאָגינ׳ען אויפגענומען מיט אַ שטורם פון זידלערייען, פון בייזע געשרייען. אומזיסט האָט ער געפּרואווט ערקלעהרען, טענה׳ן: מען האָט ניט געוואָלט הערען. ער איז דאָך ארויסגעטראָטען פון דעם ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען; ער האָט פאַרלאָזט זיין פּאָסטען אין דעם היץ פון קאַמפּף! וואָס איז שייך די בורזשואַזע פּרעסע, איז אין מאָסקווע ניטאָ מעהר קיין בורזשואַזע פּרעסע; אפילו די שטאָדט־דומא האָט מען פונאַנדערגעלאָזט. בוכאַרין האָט זיך אויפגעהויבען, צאָרענדיג, לאָגיש, גערעדט מיט אַ שטימע, וואָס האָט געשטאָכען און געהאַמערט, געהאַמערט און געשטאָכען... איהם הערט מען אויס מיט פאַרגעניגען. אַ רעזאָלוציע: אונטערשטיצען די האַנדלונג פון דעם ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען. איינשטימיג. אַזוי האָט גערעדט מאָסקווע...

עס איז געווען שפּעט ביינאַכט, ווען מיר האָבען געשפּאַנט דורך די לעדיגע גאַסען, דורך דעם איווערסקי טויער, צום גרויסען רויטען פּלאַץ פון דעם קרעמל. די קירכע פון וואַסילי דעם זעליגען האָט זיך פאַנטאַסטיש געהויבען אין דער נאַכט אַריין מיט איהרע העלקאָלירענדיגע, געדרעהטע און רייך־פערציערטע קופּאָלען. ניט געווען קיין שפּור פון צערשטערונג... אויף איין זייט פונ׳ם פּלאַץ האָבען זיך געהויבען די טונקעלע טהורעמס און וואַנד פונ׳ם קרעמל. אויף די הויכע וואַנד האָט רויט געפינקעלט דער שיין פון פייערם.

פייערס אליין האבען מיר ניט געקענט זעהן. שטימען האבען דער־גרייכט צו אונז איבער דעם ריזיגען פלאץ, דאס גערויש פון די רידעלס און גראב־אייזענס האט זיך געלאזט הערען. מיר זיינען צוגעגאנגען נעהנטער.

גאנצע בערג פון שטיין און ערד זיינען געווען אנגעווארפען לעבען דער וואנד. מיר זיינען ארויפגעקראכען ארויף און האבען אריינגעקוקט אין צוויי גרויסע גריבער, צעהן־פופנצעהן פוס די טיעף און פופציג יארד די לענג. עטליכע הונדערט סאלדאטען און אר־בייטער האבען געגראבען ביים ליכט פון גרויסע פייערס.

א יונגער סטודענט האט זיך צו אונז געווענדט אויף דייטש. „דאס איז דער ברודער־קבר", האט ער געזאגט. „מארגען וועלען מיר דא בעגראבען פינף הונדערט פראלעטאריער, וואס זיינען גע־שטארבען פאר דער רעוואלוציע".

דער סטודענט האט זיך מיט אונז אראבגעלאזט אין גרוב. די רידעלס און גראב־אייזענס האבען זיך געהויבען מיט גרויס שנעל־קייט. די בערג פון ערד זיינען געוואקסען. אלע האבען געשוויגען. איבער די קעפ איז דער הימעל געווען בעשאטען מיט שטערען, און די וואנד פון דעם אלטען קייזערליכען קרעמל האט זיך געהויבען ארויף, דאכט זיך אהן א ברעג...

„דא, אין אט דעם הייליגען פלאץ, דעם הייליגסטען פון גאנץ רוסלאנד", האט דער סטודענט געזאגט, „וועלען מיר בעגראבען אונ־זערע קדושים. דא, וואו עס געפינען זיך די קברים פון די מלכים, וועט אונזער מלך, דאס פאלק, שלאפען זיין אייביגען שלאף..." דעם יונגען מאנ׳ס ארעם איז געווען אין א באנד — דאס האט ער בעקו־מען א וואונד אין דעם גאסען־קאמפף.

די ארבייטער, מיעד און פארשוויצט, ניט קוקענדיג אויף דער קעלט, האבען אנגעהויבען ארויסקריכען פון גרוב. ווען מיר זיינען געגאנגען אהיים, האבען מיר געזעהן נייע גרופען מענשען געהענדיג שנעל איבער׳ן רויטען פלאץ. זיי האבען זיך געלאזט צו די גריבער, גענומען די געצייגען און געגראבען, — געגראבען ניט רעדענדיג א ווארט...

אט אזוי האט דאס פאלק א גאנצע נאכט געארבייט, פרייוויליג געארבייט, געביטען איינער דעם אנדערען, ניט געווארען מיעד, און

ווען דאָס קאַלטע ליכט פונ׳ם טאָג האָט אויפגעדעקט דעם גרויסען פּלאַץ מיט זיין ווייסער שנעע־דעק, זיינען די גרויסע ברוינע גריבער פון דעם ברודער־קבר שוין געווען פאַרטיג.

מיר זיינען אויפגעשטאַנען פאַר זון־אויפגאַנג און האָבען זיך גע־לאָזט דורך די טונקעלע גאַסען צו סקאָבעלעווסקי פּלאַץ. אין שטאָדט האָט זיך ניט געזעהן קיין לעבעדיגער מענש, אָבער דאָ און דאָרט האָט זיך געהערט דאָס גערויש פון עפּעס אונבעשטימטער בעוועגונג, אַקו־ראַט ווי אַ ווינד וואָלט געבלאָזען איבער אַלעס. אין דעם בלאַסען מאָרגען־ליכט איז אַ גרופּקע מענער און פרויען געשטאַנען פאַר דער הויפּט־קוואַרטיר פון דעם סאָוויעט און געהאַלטען אַ בינטעל רויטע פאָהנען מיט גאָלדענע אותיות, — דאָס איז געווען דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם מאָסקווער סאָוויעט. ס׳איז געוואָ־רען ביסלעכווייז ליכטיג, דאָס גערויש פון אונבעשטימטער בעווע־גונג איז געוואָרען טיעפער און העכער, געוואַקסען און זיך פערוואַנ־דעלט אין אַ מעכטיגען באַס. די שטאָדט האָט זיך געהויבען פון שלאָף. מיר האָבען זיך געלאָזט איבער טווערסקאַיאַ. די פאָהנען האָבען געפלאַטערט איבער אונזערע קעפּ. די קליינע צערקוועס זיינען אומעטום געווען טונקעל, פאַרשלאָסען. פאַרשלאָסען איז אויך געווען די צערקווע פון דער איווערסקע מוטער־גאָטעס, וואו יעדער צאַר פלעגט מתפּלל זיין איידער מען האָט איהם געקרוינט אין קרעמל און וואו די טהירען זיינען שטענדיג געווען אָפען, בייטאָג און ביי־נאַכט, העלע ליכט האָבען געברענט און געגלאַנצט אויף דעם גאָלד און זילבער און בריליאַנטען פון די איקאָנעס, און מענשען זיינען בסדר געקומען און געגאַנגען. דאָס ערשטע מאָל זינט נאַפּאָלעאָנ׳ס צייטען, זאָגט מען מיר, זיינען די ליכט פון דער צערקווע געווען פער־לאָשען.

די היילינגע פּראַוואָסלאַווע קירכע האָט אָבגעקעהרט דאָס ליכט פון איהר אַנטליטץ פון רעוואָלוציאָנערען מאָסקווע, — אָט דעם נעסט פון אפּיקורסים און הולטייעס, וואָס האָבען געסמייעט באָמ־באַרדירען דעם קרעמל. קאַלט און שטום און פינסטער זיינען געווען די צערקוועס; די גלחים זיינען פאַרשוואונדען. ניט געווען קיין כלי קודש ביי דער רויטער לויה, ניט געווען קיין היילינגע גאָבען פאַר די געשטאָרבענע, ניט געווען קיין תפלות איבער די קברים פון די

מורדים בקודש. אַ ביסעל שפּעטער האָט דער מאָסקווער מיטראָפּאָליט טיכאָן אַריינגעלעגט די סאָוויעטען אין חרם.

די קראָמען זיינען אויך געווען געשלאָסען, און די פּאַרמעגליכע קלאַסען זיינען געזעסען אין דער היים. אָבער צוליעב אַן אנדער סבה. אין יענע טעג האָט דאָס פאָלק געהערשט, דאָס פּאָלק איז געקומען מיט אַ גערויש און אַ הילך ווי דער ים, וואָס וואַרפט זיך אויפ׳ן ברעג...

דורכ׳ן איווערסקי טויער האָט זיך שוין געגאָסען אַ טייך פון מענשען, און אויפ׳ן ריעזיגען רויטען פּלאַץ זיינען געווען פאַנאַנדער־געוואָרפען טונקעלע פינטעלעך — גרופּען מענשען, טויזענדער מענ־שען. ווען דער עולם פלעגט פאַרבייגעהן די איווערסקע צערקווע, האָט זיך קיינער ניט גע׳צלמ׳ט, אַקוראַט ווי מען האָט ניט געזעהן דעם הייליגען פּלאַץ. אַמאָל איז דאָס געווען גאַנץ אַנדערש...

מיר האָבען זיך דורכגעשטופּט דורך אַ געדיכטען עולם, וואָס איז געשטאַנען לעבען דער וואַנד פון דעם קרעמל, און האָבען זיך אַרויפגעקליבען אויף דעם באַרג ערד. דאָרטען זיינען שוין געשטאַ־נען עטליכע מענשען, צווישען זיי סוראַנאָוו, דער קאָמענדאַנט פון מאָסקווע. דאָס איז געווען אַ פּשוט׳ער סאָלדאַט, — אַ הויכער מאַן מיט אַ באָרד און מיט אַ פריינדליכען פּנים.

צום רויטען פּלאַץ האָבען זיך פון אַלע זייטען געגאָסען שטראָ־מען מענשען, טויזענדער און צעהנדליגע טויזענדער, אַלע אַרביי־טער, אָרימע האָרעפּאַשניקעס. עס איז אָנגעקומען אַ מיליטערישער אָרקעסטער, שפּיעלענדיג דעם אינטערנאַציאָנאַל. די מענשען האָבען אונטערגעכאַפּט דעם נגון, און ער האָט זיך פאַרשפּרייט ווי כוואַלעס איבער אַ וואַסער, לאַנגזאַם און פייערליך.

אַ שאַרפער ווינד האָט געבלאָזען איבער׳ן פּלאַץ און געהויבען די פאָהנען. עס האָבען זיך אָנגעהויבען בעוויזען די אַרבייטער פון די ווייטע פאָרשטעדט, אַרבייטער פון אַלערליי פאַבריקען, טראָגענדיג זייערע טויטע. ווי זיי זיינען געגאַנגען דורכ׳ן טויער, האָט מען גע־קענט זעהן די העלע פאַרבען פון זייערע פאָהנען און די דונקעל־רויטע — בלוט־רויטע — פאַרב פון די ארונות. דאָס זיינען געווען פּראָס־טע קאַסטענס, געמאַכט פון ניט־געהובלעוועטען האָלץ און בעפּוצט מיט רויטען. געטראָגען האָט מען זיי אויף די פּלייצעס פון פּשוט׳ע

גראָבע מענשען, וואָס האָבען געשפּאַנט מיט טרעהרען אין די אויגען. הינטען זיינען נאָכגעגאַנגען די ווייבער, געשלוכצט און געיאָמערט, אָדער געגאַנגען מיט אַ שטייפער מינע, מיט ווייסע, טויטע פּנים׳ער. אייניגע ארונות זיינען געווען אָפען, און די דעקלעך האָט מען געטראָגען הינטען; אַנדערע זיינען געווען בעדעקט מיט גאָלד־שטאָף אָדער זילבער־שטאָף, אָדער אַ סאָלדאַטסקע היטעל איז געווען צוגעשלאָגען פון אויבען. געווען אויך פיעלע קרענץ פון העסליכע קינסטליכע בלומען...

דורך אַ פרייען דורכגאַנג אינמיטען דעם גרויסען עולם האָט די פּראָצעסיע זיך לאַנגזאַם געצויגען אין אונזער ריכטונג. דער דורכגאַנג איז געוואָרען אָט ברייטער, אָט שמעלער. איצט האָט אַן אונענדליכער שטראָם פון פאָהנען זיך געצויגען דורך דעם טויער — אַלע שאַטירונגען פון רויט, מיט זילבערנע און גאָלדענע אותיות, מיט פאַסען קרעפּ הענגענדיג פון אויבען; געווען אויך אייניגע אַנאַרכיסטישע פאָהנען, שוואַרצע מיט ווייסע אותיות. דער אָרקעסטער האָט געשפּיעלט דעם רעוואָלוציאָנערען טרויער־מאַרש, דער ריעזיגער עולם האָט מיטגעזונגען, שטעהענדיג אָהן היטלען, און די טרעגער האָבען אונטערגעהאָלפען מיט הייזעריגע שטימען, אָנגעזאָפּט מיט געוויין...

דאָ און דאָרט צווישען די פאַבריק־אַרבייטער זיינען געקומען ראָטעם סאָלדאַטען מיט זייערע ארונות עסקאַדראָנען קאַוואַלעריע זיינען געפאָהרען רייטענדיג און אָבגעגעבען מיליטערישען טשעסט, באַטאַרעיען אַרטילעריע האָבען זיך גערוקט נאָך זיי, די האַרמאַטען אַרומגעוויקעלט מיט רויטען און שוואַרצען. אויף די פאָהנען איז געשטאַנען: „עס לעבע דער דריטער אינטערנאַציאָנאַל!“ און „מיר ווילען אַן עהרליכען, אַלגעמיינעם, דעמאָקראַטישען פריעדען!“ לאַנגזאַם איז די פּראָצעסיע צוגעקומען מיט די ארונות צום ראַנד פון׳ם קבר; די טרעגער האָבען זיך אַראָבגעלאָזט מיט זייער משא אין גרוב אריין. צווישען די טרעגער זיינען געווען אַ סך פרויען, — ברייטביינערדיגע, פעסט־געבויטע פּראָלעטאַרישע פרויען. הינטער די ארונות זיינען אָנגעקומען אַנדערע פרויען, יונג און פאַרצווייפעלט, אָדער אַלטע, צוקנייטשטע, שרייענדיג ווי פאַרוואונדעטע חיות. זיי האָבען געוואָלט נאָכגעהן נאָך זייערע זיהן און מענער אין דעם ברודער־קבר אריין, פריינדליכע הענד האָבען זיי אָבגעהאַלטען, און די

אָרימע בעשעפּענישען האָבען געוויינט און געקלאָגט. פאַראַן אַזוי פיעל ליעבשאַפט צווישען אָרימע מענשען.

א גאַנצען טאָג האָט זיך געצויגען די טרויער־פּראָצעסיע. מען פלעגט אַריינקומען דורך דעם איווערסקי טויער און אַרויסגעהן דורך ניקאָלסקאיא — א טייך פון רויטע פאָהנען מיט ווערטער פון האָפּנונג און ברידערליכקייט און גרויסאַרטיגע נבואות, — דאָס אַלעס אויפ'ן הינטערגרונד פון פונפציג טויזענד מאַן, פאַר די אויגען פון די אַרבייטער פון דער גאַנצער וועלט און זייערע קינדס־קינדער ביז אייביגע דורות...

איינעם נאָכ'ן אַנדערען האָט מען אַנידערגעלעגט די ארונות אין די גרובען. עס איז שוין געווען פאַרנאַכט, און נאָך אַלץ זיינען געקומען נייע פאָהנען און געפלאַטערט אין דער קאַלטער לופט, דער אָרקעסטער האָט געשפּיעלט דעם טרויער־מאַרש, און דער ריעזיגער עולם האָט געזונגען. אויף די נאַקעטע צווייגען פון די בוימער איבער די קברים האָט מען אויפגעהאַנגען די קרענץ, ווי מאָדנע פיעל־קאָלירענדיגע בליטען. צוויי הונדערט מאַן האָבען אָנגעהויבען פאַרשיטען די קברים. די ערד האָט זיך מיט א דומפּען קלאַפּ געשאָטען אויף די ארונות; דאָס גערויש האָט מען געקענט הערען אפילו דורכ'ן זינגען...

אויסגעלאָשען די ליכט. פאַרשוואונדען די לעצטע פאָהנען. אוועקגעגאַנגען די לעצטע פרויען — מיט א קרעכץ און מיט'ן קוק פון אייביגער בענקשאַפט אין זייערע אויגען. לאַנגזאַם האָט דער גרויסער פּראָלעטאַרישער ים זיך גענומען אויפלייזען אויף דעם גרויסען פּלאַץ...

קאפּיטעל עלף.

ערָאבערט די מאכט.

„א דעקלאַראַציע וועגען די רעכט פון די רוסלענדער פעלקער:
„...דער ערשטער קאָנגרעס פון די סאָוויעטען לעצטען יוני האָט פּראָקלאמירט דאָס רעכט פון די רוסלענדער פעלקער אויף זעלבסט־בעשטימונג.
„דער צווייטער קאָנגרעס פון די סאָוויעטען, לעצטען נאָוועמבער, האָט בעשטעטיגט די אונפאַרענדערליכע רעכט פון די רוסלענדער פעלקער אין א מעהר ענטשיעדענער און בעשטימטער פאָרם.
„ערפילענדיג דעם ווילען פון די דאָזיגע קאָנגרעסען, האָט דער ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען בעשלאָסען אָנצונעהמען אלס א באַזיס פאַר זיין טהעטיגקייט אין דער נאַציאָנאַלער פראגע די פאָלגענדע פּרינציפּען:
1. אלע פעלקער פון רוסלאנד זיינען גלייך און סואווערען.
2. אלע פעלקער פון רוסלאנד האָבען דאָס רעכט פון פרייער זעלבסט־בעשטימונג; אויב זיי ווילען קענען זיי זיך אפילו אָבטהיילען און בילדען אונאבהענגיגע שטאאטען.
3. אלע נאַציאָנאַלע און נאַציאָנאַל־רעליגיעזע פּריווילעגיעס און בעשרענקונגען ווערען אָבגעשאפט.
4. אלע נאַציאָנאַלע מינאָריטעטען און עטנאָגראפישע גרופּען, וואָס וואוינען אויף דער רוסישער טעריטאָריע, האָבען א רעכט פון פרייער ענטוויקלונג.
געזעצען וועגען דעם וועלען ארויסגעגעבען ווערען תיכף נאָך דעם, ווי עס וועט געגרינדעט ווערען א נאַציאָנאַליטעטען־קאָמיסיע.

אינ'ם נאָמען פון דער רוסישער רעפּובליק,
פאָלקס־קאָמיסאר פאר נאַציאָנאַליטעטען
יוסאָוו־דזשוגאשווילי־סטאלין.
פּאָרזיצענדער פון דעם ראטה־פון די פאָלקס־קאָמיסארען,
וו. אוליאנאָוו (לענין)"

די צענטראַלע קיעווער ראַדאַ האָט תיכּף ערקלעהרט אוקראַינאַ פאַר אַן אונאָבהענגיגען שטאַאט. דאָס זעלביגע האָט געטהאָן די פיננישע רעגירונג דורך דעם סענאַט אין העלסינגפאָרס. אונאָב־העגגיגע „רעגירונגען" בעווייזען זיך אין סיביר און קאַווקאַז. דער פוילישער מיליטערישער הויפּט־קאָמיטעט האָט תיכּף צוזאַמענגעצוי־גען די פוילישע סאָלדאַטען פון דער רוסישער אַרמיי, אָבגעשאַפט זייערע קאָמיטעטען און איינגעפיהרט אַן אייזערנע דיסציפּלין...

צוויי פּונקטען כאַראַקטעריזירען די אַלע „רעגירונגען" און „בעוועגונגען": ערשטענס, געפינען זיי זיך אונטער דער פיהרונג פון די פאַרמעגליכע קלאַסען; צווייטענס, האָבען זיי מורא פאַר באָל־שעוויזם און פעראַכטען די באָלשעוויקעס...

צווישען דעם תהו ובהו פון געוואַלדיגע ענדערונגען האָט דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען פעסט און זיכער אויפגעשטעלט די הויפּט־זיילען פון דער סאָציאַליסטישער אָרדנונג. אַ געזעץ וועגען סאָציאַלע פערזיכערונג; אַ געזעץ וועגען ארבייטער־קאָנטראָל; כּללים וועגען וואָלאָסטנאָיע ערד־קאָמיטעטען; אַ געזעץ וועגען אָבשאַפען אַלע טשינעס און טיטולען; אַ געזעץ וועגען אָבשאַפען די געריכטען; אַ געזעץ וועגען פאָלקס־טריבונאַלען...

אַן אַרמעע נאָך אַן אַרמעע, אַ פלאָט נאָך אַ פלאָט האָבען געשיקט דעפּוטאַציעס צו „בעגריסען מיט פרייד די נייע פאָלקס־רעגירונג".

איינמאָל ווען איך בין צוגעגאַנגען צו סמאָלני, האָב איך געזעהן אַ פאָלק פון אָבגעריסענע סאָלדאַטען פאַר דעם גרויסען טויער. די סאָלדאַטען זיינען אָקאָרשט געקומען פון די טראַנשעען. זיי זיינען געוועזען מאָגער, מיט גראָהע פּנים'ער. זיי האָבען ארויפגעקוקט צו די פענסטער פון דער געביידע, אַקוראַט ווי גאָט אַליין וואָלט דאָרט גע־זעסען. איינינע האָבען געטייט מיט די פינגער אויף די קייזערליכע אָדלערס איבער דער טהיר און האָבען געלאַכט... רויטע גוואַרדייצעס זיינען זיך געקומען שטעלען אויף דער וואַך. די סאָלדאַטען האָבען געקוקט אויף זיי מיט נייגיעריגקייט, אַקוראַט ווי זיי האָבען קיינמאָל ניט געהערט פון זיי און קיינמאָל ניט געזעהן קיין רויטען גוואַרדיי־עץ. זיי האָבען גוטמוטהיג געלאַכט און האָבען זיך ארויסגערוקט פון די רייהען צו קלאַפּען די רויטע גוואַרדייצעס איבער די פּלייצעס.

זיי האָבען געמאַכט בעמערקונגען, האַלב אין שפּאַס, האַלב אין קינ־דערשער התפּעלות...

די פּראָוויזאָרישע רעגירונג איז שוין ניט געווען אויף דער וועלט. דעם 15טען נאָוועמבער האָבען די גלחים איבער גאַנץ פּעטראָגראַד אויפגעהערט מתפּלל זיין פאַר איהר. נאָר, ווי לעני אליין האָט זיך אויסגעדריקט פאַר דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, „די עראַ־בערונג פון דער מאַכט האָט זיך ערשט אָנגעהויבען". די אָפּאָזי־ציע איז געווען ענטוואָפענט, אָבער זי האָט נאָך בעהערשט דאָס עקאָנאָמישע לעבען פון׳ם לאַנד. האָט זי, מיט דער גאַנצער רוסישער פעהיגקייט פאַר געמיינזאַמע האַנדלונג, גענומען אָרגאַניזירען דעזאָר־גאַניזאַציע, — שטערען, שעדיגען, דיסקרעדיטירען די סאָוויעטען.

דער סטרייק פון די רעגירונגס־בעאַמטע איז געווען גוט אָרגאַני־זירט, געשטיצט דורך בענק און האַנדעלס־אונטערנעהמונגען. יעדער פערזוך פון די באָלשעוויקעס איבערצונעהמען דעם רעגירונגס־אַפּאַראַט האָט בעגעגענט אַ ווידערשטאַנד.

טראָצקי איז געקומען אין אויסלאַנדס־מיניסטעריום. די בעאַמטע האָבען איהם ניט געוואָלט דערקענען, — זיי האָבען זיך פערשלאָסען אין די קאַנצעלאַריעס און אַז מען האָט אויסגעבראָכען די טהירען, האָבען זיי זיך אָבגעזאָגט פון די שטעלעס. ער האָט זיך געהייסען געבען די שליסעל צו די אַרכיוו׳ען; מען האָט זיי איהם געגעבען ערשט נאָכדעם, ווען ער האָט געבראַכט אַרבייטער אויפצובּרעכען די שלעסער. עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז דער געוועזענער געהילפס־מיניסטער נעראַטאָוו איז פאַרשוואונדען מיט די געהיימע אָבמאַכונ־גען...

שליאַפּניקאָוו האָט געפּרוּווט איבערנעהמען דאָס אַרבייטס־מיניס־טעריום. עס איז געווען זעהר קאַלט, און אין מיניסטעריום האָט זיך ניט געפונען קיינער, וואָס זאָל איינהייצען דעם אויווען. פון די עט־ליכע הונדערט אָנגעשטעלטע האָט איהם קיין איינציגער ניט געוואָלט צייגען, וואו עס געפינט זיך דעם מיניסטער׳ס קאַבינעט.

אַלעקסאַנדראַ קאָלאָנטאַי האָט מען דעם 30טען נאָוועמבער גע־מאַכט פאַר קאָמיסאַר פון געזעלשאַפטליכע הילף. זי איז אויפגענומען געוואָרען מיט אַ סטרייק פון אַלע איהרע בעאַמטע, אַחוץ פיערציג. איהר מיניסטעריום האָט געהאַט די אויפזיכט איבער צדקה־אַנשטאַל־

טען און געזעלשאפטליכע אינסטיטוציאָנען. די אָרימע לייט פון די גרויסע שטעדט, די בעוואוינער פון די בארמהערציגע אנשטאלטען, האָבען באַלד דערפיהלט דעם רעזולטאט פונ'ם סטרייק: זיי האָבען פשוט ניט געהאט פון וואס צו לעבען. דעלעגאציעס פון האלב־הונ־געריגע קאליקעס, פון יתומים מיט בלאַהע אויסגעמאָרעטע פנים'ער, האָבען בעלאַגערט דאָס מיניסטעריום. מיט טרעהרען אין די אויגען האט קאלאָנטאַי געהייסען ארעסטירען די סטרייקער און זיי האַלטען אזוי לאַנג, ביז זיי וועלען אָבגעבען די שליסעל פון דער קאנצעלאריע און פון דער קאַסע. שפּעטער, ווען זי האָט שוין בעקומען די שליסעל, האט זיך ארויסגעוויזען, אז דער פריהערדיגער מיניסטער, די גרעפין פאנינא, איז פארשוואונדען מיט אַלע סומען. זי וועט ניט אָבגעבען דאָס געלד, האָט זי געזאָגט, סיידען זי וועט בעקומען אַ בעפעהל פון דער גרינדונגס־פערזאמלונג.

אין לאַנד־ווירטהשאפט־מיניסטעריום, אין שפּייז־מיניסטעריום, פינאַנץ־מיניסטעריום די זעלביגע צרות. מען האָט ערקלעהרט, אַז ענט־ווערדער די בעאמטע זאָלען זיך נעהמען צו דער אַרבייט, אָדער זיי וועלען פארלירען זייערע שטעלעס. זיינען אייניגע גאָר אין גאַנצען געבלי־בען אין דער היים, די אַנדערע האָבען זיך אומגעקעהרט און גענומען פּראַקטיצירען סאַבאָטאַזש... כמעט די גאַנצע אינטעליגענץ איז געווען אנטי־באָלשעוויסטיש, האָט די סאָוויעט־רעגירונג ניט געהאט וואו צו נעהמען נייע בעאמטע.

די פּריוואטע בענק זיינען געווען עקשנות'דיג געשלאָסען, נאָר אַ הינטער־טהיר איז געווען אָפען פאר ספּעקולאַנטען. טאָמער האָט זיך בעוויזען אַ באָלשעוויסטישער קאָמיסאַר, האָבען די אָנגעשטעלטע בעהאַלטען די ביכער, אוועקגעטראָגען דאָס געלד און פארשוואונדען. אַלע אָנגעשטעלטע פון דער שטאַאטס־באַנק האָבען געסטרייקט, אחוץ די אָנגעשטעלטע פון די אונטערערדישע געלד־קעלערס און דער געלד־פאַבריק. אָבער אויך די דאָזיגע אָנגעשטעלטע האָבען זיך אָבגעזאָגט פאָלגען די בעפעהלען פון סמאָלני און האָבען הינטען־ארום אויסגע־צאָהלט גרויסע סומען דעם רעטונגס־קאָמיטעט און דער שטאָדט־דומא.

צוויי מאָל איז געקומען אַ קאָמיסאַר מיט אַ ראָטע רויטע גוואר־דייצעס און געפאָדערט מען זאָל איהם געבען גרויסע סומען אויף רעגיערונגס־הוצאות. דאָס ערשטע מאָל זיינען אין באַנק געווען מיט־

גליעדער פון דער שטאָדט־דומא, אויך מענשעוויסטישע און סאָציאַל־רעוואָלוציאָנערע פיהרער אין א גרויסער צאָהל, און זיי האָבען מיט אזא ערנסט גערעדט וועגען די פאָלגען פון דעם שריט, אז דער קאָמי־סאַר האט זיך דערשראָקען. דאָס צווייטע מאָל איז ער געקומען מיט אן אָפיציעלען דאָקומענט און האט איהם גענומען לעזען אויף א קול לויט דער פאָרמע. האט מען אָבער אָנגעוויזען, אז דאָס פאפיער איז אָהן א דאַטום און אָהן א פעטשאט, האט איהם דער אַלטער רוסישער רעספּעקט פאר „דאָקומענטען" געצוואונגען אוועקצוגעהן...

די בעאַמטע פון דער קרעדיט־קאַנצעלאַריע האָבען פארניכטעט זייערע ביכער, אזוי אז עס איז ניט געבליבען קיין רייסטער פון די פינאַנציעלע בעציהונגען צווישען רוסלאַנד און אַנדערע מלוכות.

די שפּייז־קאָמיטעטען, די פערוואַלטונגען פון שטאָדטישע פאַב־ריקען און אַנדערע מוניציפּאַלע אונטערנעהמונגען האָבען ענטוועדער גאָר ניט געאַרבייט, אָדער פּראַקטיצירט סאַבאָטאַזש. אונטער'ן דרוק פון דער בעפעלקערונג, וועלכע האט געליטען שרעקליכע נויט, האָבען די באָלשעוויקעס געפּרואווט העלפען די שטאָדטישע אונטערנעהמונגען אָדער גאָר אין גאַנצען איבערנעהמען דעם קאָנטראָל איבער זיי, האָבען אַלע בעאַמטע ערקלעהרט א סטרייק, און די דומא האט פארפלייצט רוסלאַנד מיט טעלעגראַמען, אז די באָלשעוויקעס „פארגוואַלטיגען די אויטאָנאָמיע פון די שטעדט".

אין דער מיליטערישער הויפּט־קוואַרטיר, אין די קאַנצעלאַריעס פון דעם קריעגס־מיניסטעריום און פלאָט־מיניסטעריום, וואו די אַלטע בעאַמטע האָבען איינגעוויליגט צו אַרבייטען מיט דער נייער רעגירונג, האָבען די אַרמעע־קאָמיטעטען און די העכערע קאָמאַנדירען געשטערט די סאָוויעטען אויף שריט און טריט. זיי האָבען אפילו מיט א כיוון פערנאַכלעסיגט די סאָלדאַטען אין די טראַנשעען. דער אַלל־רוסישער אייזענבאַהן־פעראיין איז געווען פיינדליך און האט אָבגעזאָגט צו פיה־רען סאָוויעט־אַרמעען. יעדער מיליטערישער צוג, וואָס האט פארלאָ־זען פעטראָגראַד, איז גענומען געוואָרען מיט געוואַלד, אייזענבאַהן־בעאַמטע האט מען אַלע מאָל געמוזט אַרעסטירען. דער אייזענבאַהן־פעראיין האט געסטראַשעט מיט א גענעראַל־סטרייק, אויב מען לאָזט זיי ניט אַרויס...

סמאָלני איז פּשוט געווען מאַכטלאָז. די צייטונגען האָבען גע־

שריבען, אז אין דריי וואָכען ארום וועלען אַלע פּעטראָגראַדער פאַברי־קען זיך מוזען צומאַכען, מחמת עס איז ניטאָ קיין הייצונג; דער אַלל־רוסישער אייזענבאַהן־פעראיין האָט ערקלעהרט, אז דעם ערשטען דע־צעמבער וועלען זיך אָבשטעלען די אייזענבאַהנען — צוליעב דער זעלביגער סבה; שפּייז אין פּעטראָגראַד איז סך הכּל געווען אויף דריי טעג, און קיין נייע איז ניט אָנגעקומען; ביים פראָנט איז די אַרמעע אויסגעגאַנגען פון הונגער... דער רעטונגס־קאָמיטעט, די פּאַר־שיידענע צענטראַל־קאָמיטעטען האָבען געשיקט אויפרופען איבער'ן לאַנד, געראַטהען דער בעפעלקערונג אָוועקצומאַכען די נייע געזעצען אונטער'ן האַנד. די פאַרטרעטער פון די אַליאירטע רעגירונגען האָבען אַרויסגעוויזען אָדער קאַלטע גלייכגילטיגקייט, אָדער אָפענע פיינד־שאַפט...

די געגנערישע צייטונגען, היינט אונטערדריקט און מאָרגען ער־שיינענדיג אונטער נייע נעמען, האָבען געמאַכט ביטערען חוזק פון דער נייער אָרדנונג. אפילו די „נאָוואַיאַ זשיזן'‟ האָט זי גערופען „אַ קאָמ־בינאַציע פון דעמאַגאָגיע און שוואַכקייט‟.

„פון טאָג צו טאָג‟, האָט די צייטונג געשריבען, „זינקט די רעגי־רונג פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען אַלץ טיעפער און טיעפער אין דער בלאָטע פון אויבערפלעכליכער איילעניש. די באָלשעוויקעס האָבען גרינג פאַרכאַפּט די מאַכט, אָבער זיי וויסען ניט, וואָס צו טהאָן מיט איהר.

„פון איין זייט האָבען זיי קיין קראַפט ניט צו רעגולירען די עק־זיסטירענדע רעגירונגס־מאַשין, פון דער אַנדערער זייט האָבען זיי קיין פעהיגקייט ניט צו בעשאַפען אַ נייע מאַשין, וועלכע וואָלט געאַרבייט גרינג און פריי לויט די טהעאָריעס פון סאָציאַלע עקספּערימענטען.

„ערשט נעכטען האָבען די באָלשעוויקעס ניט געהאַט גענוג מענ־שען פאַר זייער פּאַרטיי, ניט געהאַט גענוג מענשען צו ריידען און שריי־בען, — וואו וועלען זיי איצט געפינען גענוג ספּעציאַליסטען צו פער־וואַלטען איבער די פאַרשיידענע פאַרוויקעלטע פונקציעס פון דער רע־גירונג?

„די נייע רעגירונג האַלט אין איין סטראַשען, זי פאַרפּלייצט דאָס לאַנד מיט געזעצען, איינער ראַדיקאַלער און „סאָציאַליסטישער‟ ווי דער אַנדערער, אָבער אָט דער פּאַפּירענער סאָציאַליזם, וואָס אונ־

זערע קינדס־קינדער וועלען אויף איהם מסתמא קוקען ווי אויף א בייז וואונדער, ווייזט ניט ארויס ניט קיין ווילען און ניט קיין פעהיגקייט צו לעזען די אונמיטעלבארע אויפגאבען פונ'ם טאג!"

דערווייל האט די „קאנפערענץ פון דעם אלל־רוסישען אייזענבאהן־פעראיין צו גרינדען א נייע רעגירונג" אבגעהאלטען איהרע זיצונגען ביי טאג און ביי נאכט. איהרע ביידע צדדים האבען זיך שוין אויסגעגלייכט וועגען דעם באזיס פון א נייע רעגירונג. מען האט שוין געהאט בעשלאסען ווער ס'זאל אריינגעהן אינ'ם פאלקס־ראטה, מען האט אנגעמערקט די מיטגליעדער פון דעם קאבינעט, מיט טשערנאוו'ן אלס פרעמיער; די באלשעוויקעס האט מען געזאלט צולאזען אין א גרויסער מינאריטעט, אבער מיט דעם תנאי, אז לענין און טראצקי זאלען ניט זיין אין קאבינעט. די צענטראל־קאמיטעטען פון די סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען, דער עקזעקוטיוו־קאמיטעט פון די פויערים־סאוויעטען האבען בעשלאסען, אז כאטש זיי זיינען נאך אלץ געגען דער „פערברעכערישער פאליטיק" פון די באלשעוויקעס, פונדעסטוועגען וועלען זיי ניט זיין געגען זייער אנטהייל נעהמען אין דעם פאלקס־ראטה, „כדי אבצושטעלען דעם בלוטיגען ברודער־מארד".

קערענסקי'ס פליטה און דער מערקווירדיגער ערפאלג פון די סאוויעטען אומעטום האבען געענדערט די לאגע. אויף א זיצונג פון דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאמיטעט דעם 16 נאוועמבער האבען די לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען געפאדערט, אז די באלשעוויקעס זאלען בילדען א קאאליציאנס־רעגירונג מיט די איבריגע סאציאליסטישע פארטייען; אניט, האבען זיי געזאגט, וועלען זיי ארויס פון דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט און פון דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאמיטעט. „די ידעות פון מאסקווא", האט מאלקין געזאגט, „וואו אונזערע חברים שטארבען אויף ביידע זייטען פון די באריקאדען, צווינגט אונז נאך אמאל אויפצוהויבען די פראגע וועגען ארגאניזירען די מאכט. דאס איז ניט נאר אונזער רעכט, נאר אויך אונזער פפליכט... מיר האבען ערווארבען דאס רעכט צו זיצען מיט די באלשעוויקעס אט דא, אין די וואנד פון דעם סמאלני אינסטיטוט, און צו רעדען פון דער דאזיגער טריבונע. אויב איהר זאגט זיך אב פון א פשרה, וועלען מיר מוזען, נאך א הארטען אינעווענינגסטען פארטיי־קאמפף, פרואווען אן אפענעם קאמפף אין דרויסען... מיר מוזען

פאַרשלאָגען דער דעמאָקראַטיע אזא קאָמפּראָמיס, וואָס זי זאָל איהם קענען אָננעהמען...״

מען האָט איבערגעריסען די זיצונג צו בעטראַכטען דעם אולטימאַטום, נאָכדעם האָבען די באָלשעוויקעס זיך אומגעקעהרט מיט א רעזאָלוציע. קאַמענעוו האָט זי פאָרגעלעזען:

„לויט דער מיינונג פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו-קאָמיטעט איז נויטיג, אַז אין דער רעגירונג זאָלען אריין פאַרטרעטער פון אַלע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען, וועלכע שטעלען צוזאַמען די סאָוויעטען פון אַרבייטער-, סאָלדאַטען- און פויערים-דעפּוטאַטען, אויב זיי אנערקענען די עראָבערונגען פון דער רעוואָלוציע פון דעם 7טען נאָוועמבער, דאָס הייסט די גרינדונג פון א סאָוויעט-רעגירונג, דאָס געזעץ וועגען פריעדען, וועגען ערד, וועגען אַרבייטער-קאָנטראָל איבער דער אינדוסטריע און די בעוואַפענונג פון דעם אַרבייטער-קלאַס. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו-קאָמיטעט בעשליסט דעריבער פאָרצושלאָגען, אַז מען זאָל אָנהויבען פערהאַנדלונגען וועגען גרינדען א רעגירונג פון אַלע סאָוויעט-פּאַרטייען. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו-קאָמיטעט שלאָגט פאָר אַלס א באַזיס די פאָלגענדע בעדינגונגען:

„די רעגירונג איז פאַראַנטוואָרטליך פאַר דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו-קאָמיטעט. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו-קאָמיטעט ווערט פאַרגרעסערט ביז הונדערט מיט פונפציג מיטגליעדער. צו אָט די הונדערט פונפציג דעלעגאַטען פון די סאָוויעטען פון אַרבייטער- און סאָלדאַטען-דעפּוטאַטען קומען צו פינף און זעכציג דעלעגאַטען פון די פּראָווינציעלע סאָוויעטען פון פויערים-דעפּוטאַטען, אכציג פון די פראָנט-אָרגאַניזאַציעס פון דער אַרמעע און דעם פלאָט, פיערציג פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען (25 פון די פאַרשיידענע אַלל-רוסישע פעראיינען, וועדליג זייער וויכטיגקייט, צעהן פון דעם אַלל-רוסישען אייזענבאַהן-פעראיין און פינף פון די פּאָסט- און טעלעגראַף-אַרבייטער) און פונפציג דעלעגאַטען פון די סאָציאַליסטישע גרופּען אין דער פּעטראָגראַדער שטאָדט-דומא. אין דעם מיניסטעריום האָבען די באָלשעוויקעס מינדעסטענס א העלפט פון אַלע פּאָרטפעלען. די מיניסטאָרען פון אַרבייט, פון אינעווענינגסטע אנגעלעגענהייטען און פון אויסלענדישע אנגעלעגענהייטען מוזען זיין באָלשעוויקעס. די קאָמאַנדע איבער

די גארניזאָנען פון פעטראָגראַד און מאָסקווע בלייבט אין די הענד פון דעלעגאַטען פון מאָסקוער און פעטראָגראַדער סאָוויעטען.

„די רעגירונג נעהמט זיך צו אַ סיסטעמאַטישער בעוואפנונג פון די אַרבייטער איבער גאַנץ רוסלאַנד.

„עס ווערט בעשלאָסען צו באַשטעהן אויף דער קאַנדידאַטור פון די חברים לענין און טראָצקי.“

קאַמענעוו האָט געגעבען ערקלערונגען צו דער רעזאָלוציע. „דער אַזוי גערופענער „פאָלקס־ראַטה“, האָט ער געזאָגט, „וואָס די קאָנפע־רענץ שלאָגט פאָר, וואָלט בעשטאַנען פון אַזוינע פיער הונדערט און צוואַנציג מיטגליעדער, פון זיי נאָר הונדערט און פופציג באָלשע־וויקעס. די איבעריגע וואָלטען געווען דעלעגאַטען פון דעם אַלטען קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, הונדערט געקליבענע פאַרטרעטער פון די שטאָדט־דומאַס — אַלע קאָרנילאַוועצעס, הונדערט דעלעגאַטען פון די פויערים־סאָוויעטען, — בעשטימט פון אַווקסענ־טיעוו׳ן און אַכציג פון די אַלטע אַרמעע־קאָמיטעטען, וועלכע פערטרע־טען שוין מעהר ניט די סאָלדאַטסקע מאַסען.

„מיר זאָגען זיך אָב צוצולאָזען דעם אַלטען צענטראַלען עקזע־קוטיוו־קאָמיטעט, ווי אויך די פערטרעטער פון די שטאָדט־דומאַס. די דעלעגאַטען פון די פויערים־סאָוויעטען דאַרפען אויסגעקליבען ווערען דורך דעם פויערים־קאָנגרעס, וואָס מיר האָבען גערופען און וואָס וועט דאָרטען אויסקלייבען אַ נייעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. דער פאָרשלאַג אויסצושליסען לענין׳ען און טראָצקי׳ן איז אַ פאָרשלאַג אָבצוהאַקען אונזער פאַרטיי דעם קאָפּ, קענען מיר איהם ניט אָננעהמען. סוף כל סוף זעהען מיר גאָר ניט איין, צוליעב וואָס מען דאַרף האָבען אַ „פאָלקס־ראַטה“: די סאָוויעטען זיינען סאַי ווי סאַי אָפען פאַר אַלע סאָציאַליסטישע פאַרטייען, און דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פאַרטרעט זיי אין דער זעלביגער פּראָפּאָרציע, ווי זיי זיינען פאַר־טראָטען צווישען די מאַסען...“

אינ׳ם נאָמען פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען ער־קלעהרט קארעלין, אַז זיין פאַרטיי וועט שטימען פאַר דער באָלשע־וויסטישער רעוואָלוציע, נאָר זי לאָזט זיך איבער דאָס רעכט אויסצור־בעסערען איינ׳גע פרטים, ווי די פאַרטרעטערשאַפט פון די פויערים: זי פאָרלאַנגט, אַז דאָס לאַנד־ווירטהשאַפטס־מיניסטעריום זאָל זיך גע־

פינען אין די הענד פון די לינקע סאָציאַליסטען רעוואָלוציאָנערען. דער פאָרשלאַג ווערט אָנגענומען.

שפּעטער, אויף אַ זיצונג פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט, האָט מען טראָצקי׳ן געשטעלט אַ פראַגע וועגען דער בילדונג פון אַ נייע רעגירונג. טראָצקי האָט געענטפערט:

„איך ווייס גאָר ניט וועגען דעם ענין. איך בעטהייליג זיך ניט אין די פערהאַנדלונגען... יעדענפאַלס, האַלט איך זיי ניט פאַר וויכטיג..."

יענע נאַכט איז די קאָנפערענץ געווען זעהר אומרוהיג. די דעלעגאַטען פון דער שטאָדט־דומא האָבען פערלאָזט די זיצונג...

אין סמאָלני גופא, אין די רייהען פון דער באָלשעוויסטישער פּאַרטיי, איז געוואַקסען אַ געוואַלדיגע אָפּאָזיציע צו לענין׳ס טאַקטיק. דעם 17טען נאָוועמבער ביינאַכט איז פאָרגעקומען אַ זעהר וויכטיגע זיצונג פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. דער זאַל איז געווען געפּאַקט.

לארין, אַ באָלשעוויק, האָט ערקלעהרט, אַז עס איז געקומען די צייט פון די וואַהלען צו דער גרינדונגס־פערזאַמלונג און ס׳איז שוין צייט אָבצושטעלען דעם „פּאָליטישען טעראָר".

„מען דאַרף ענדיגען די מיטלען, וואָס זיינען אָנגענומען געוואָרען געגען פּרעס־פרייהייט", האָט ער געזאָגט „זיי האָבען געהאַט אַ זין אין דער צייט פון קאַמפּף, אָבער איצט איז ניטאָ קיין אורזאַכע, פאַר וואָס זיי זאָלען בלייבען אין קראַפט. די פּרעסע דאַרף זיין פריי צו דרוקען אַלצדינג, אחוץ אויפרופען צו אונאָרדנונג און אויפשטאַנד".

צווישען אַ שטורם פון פּראָטעסט־געשרייען און פייפערייען פון זיין אייגענער פּאַרטיי האָט לארין אריינגעטראָגען די פאָלגענדע רעזאָלוציע.

„דער געזעץ פון דעם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען וועגען דער פּרעסע ווערט דערמיט אָבגעשאַפט.

„מיטלען פון פּאָליטישע אונטערדריקונג קענען אָנגעווענדעט ווע־רען נאָר לויט די בעשליסע פון אַ ספּעציעלען טריבונאַל, וועלכער ווערט אויסגעקליבען דורך דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פּראָ־פּאָרציאָנעל צו דער קראַפט פון די פאַרשיידענע פּאַרטייען, וואָס זיינען אין איהם פאָרטראָטען. דער דאָזיגער טריבונאַל האָט אויך דאָס

רעכט איבערצוקוקען די יעניגע אונטערדריקונגס־מיטלען, וואָס מען האָט אָנגענומען ביז אהער״.

די רעוואָלוציע ווערט אויפגענומען מיט שטורעמדיגע אַפּלאָ־דיסמענטען ניט נאָר פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, נאָר אויך פון א טהייל באָלשעוויקעס. אוואַנעסאָוו שלאָגט פאָר אין דעם נאָמען פון די לענינניסטען, אז די פראגע וועגען דער פרעסע זאָל מען אָבלעגען ביז עס וועט קומען צו א וועלכען אויסגלייך צווי־שען די סאָציאַליסטישע פּאַרטייען. דער פאָרשלאג ווערט נידער־געשטימט מיט א ריעזיגער מאַיאָריטעט.

„די רעוואָלוציע, וואָס קומט איצט פאָר״, האָט אוואַנעסאָוו גע־זאָגט, „שטעלט זיך ניט אָב פאר פּריוואַט־אייגענטום; פון דעם שטאַנדפּונקט פון פּריוואַט־אייגענטום מוזען מיר אויך בעטראַכטען די פראגע וועגען דער פּרעסע...״

ער לייענט פאָר די אָפיציעלע באָלשעוויסטישע רעזאָלוציע:

„די בורזשואזע פרעסע איז אונטערדריקט געוואָרען ניט נאָר צו־ליעב דעם, וואָס אזוי האָט פערלאַנגט די מיליטערישע לאַגע אין דער צייט פון דעם אויפשטאנד, ניט נאָר צוליעב דעם, ווייל מען האָט געדאַרפט ברעכען די קאָנטר־רעוואָלוציע, נאָר ווייל דאָס איז נויטיג געווען אַלס א מיטעל אוועקצושטעלען די פרעסע אין א נייער לאַגע, — א לאַגע, וואו די קאַפּיטאַליסטישע אייגענטימער פון פּאַפּיער און דרוקערייען וועלען מעהר ניט קענען זיין די אַלל־מעכטיגע און אויסשליסליכע פאַבריקאַנטען פון געזעלשאַפטליכער מיינונג.

„מיר מוזען קאָנפיסקירען די פּריוואַטע דרוקערייען און די זאַפּאַ־סען פון פּאַפּיער. זיי מוזען ווערען דאָס אייגענטום פון די סאָוויע־טען, סיי אין פּעטראָגראַד, סיי אין די פּראָווינץ־שטעדט, אזוי אז די פּאָליטישע פּאַרטייען און גרופּען זאָלען קענען נוצען די דרוק־מאַטע־ריאַלען וועדליג דער ווירקליכער קראַפט פון די אידעען, וואָס זיי פאַר־טרעטען, — דאָס הייסט וועדליג די צאָהל פון זייערע וועהלער.

„איינפיהרען די אזוי־גערופענע „פּרעס־ פרייהייט״, דאָס הייסט אומקעהרען די דרוקערייען און דאָס פּאַפּיער די קאַפּיטאַליסטען, וואָס פאַרגיפטען די מוחות פון דעם פאָלק, — וואָלט געהייסען זיך אונטער־ווארפען דעם ווילען פון קאַפּיטאַל, אָבגעבען איינע פון די וויכטיג־

סטע ערֿאבערונגען פון דער רעוואָלוציע. דאָס טאָר ניט געשעהן, ווייל דאָס וואָלט געווען אַ שאַרפער אַקט פון קאָנטר־רעוואָלוציע.

„נעהמענדיג דאָס אַלעס אין אנבעטראַכט, וואוּפט דער צענט־ראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט ענטשיעדען אָב יעדען פאָרשלאַג איינ־צופיהרען די פריהערדיגע אָרדנונג בנוגע דער פּרעסע און ער איז אין דעם פּרט אבסאָלוט איינפערשטאַנדען מיט דעם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען; ער זאָגט זיך אָרוים געגען אַלערליי פּרעטענזיעס און אולטימאַטומס, וואָס ווערען דיקטירט דורך קליין־ביר:ערליכע נאַרישע מיינונגען אָדער דורך די אינטערעסען פון דער קאָנטר־רעוואָלוציאָנע־רער בורזשואַזיע".

בשעת אוואנעסאָוו האָט געלייענט אָט די רעזאָלוציע, האָבען די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען איהם אַלע מאָל איבערגעריסען מיט איראָנישע אויסרופען און די אונצופריעדענע באָלשעוויקעס האָ־בען אויסגעבראָכען אין געשרייען פון ענטריסטונג. קאַרעלין שפּרינגט אויף און פּראָטעסטירט. „צוריק מיט דריי וואָכען זיינען די באָל־שעוויקעס געווען די געטרייסטע פערטהיידיגער פון פּרעס־פרייהייט... די אידעען, וואָס זיינען אויסגעדריקט אין דער דאָזיגער רעזאָלוציע, זיינען די אידעען פון דער אַלטער שווארצער מאה און ביוראָקראַטישע צענזאָרען: זיי האָבען אויך גע'טענה'ט, אַז מען „פאַרגיפטעט די מוחות פון פאָלק".

טראָצקי פאַרטהיידיגט די רעזאָלוציע אין אַ לאַנגער רעדע. ער מאַכט אַן אונטערשיעד צווישען דער פּרעסע אין דער צייט פון דעם בירגער־קריעג און דער פּרעסע נאָך דעם זיעג. „אין דער צייט פון בירגער־קריעג האָבען נאָר די אונטערדריקטע אַ רעכט צו געברויכען געוואַלד..." (געשרייען: „ווער זיינען איצט די אונטערדריקטע? מענשען־פרעסער!").

„דער זיעג איבער אונזערע געגנער איז נאָך ניט געזיכערט, און די צייטונגען זיינען געוועהר אין זייערע הענד. ביי אַזוינע בעדינ־גונגען איז די שליסונג פון די צייטונגען אַ געזעצליך מיטעל פון פאַר־טהיידיגונג..." איבערגעהענדיג צו דער פראַגע וועגען דער פּרעסע נאָך דעם זיעג, זאָגט טראָצקי אַזוי:

„די סאָציאַליסטען דאַרפען קוקען אויף דער פּרעס־פרייהייט פּונקט ווי זיי קוקען אויף האַנדעלס־פרייהייט... די דעמאָקראַטישע

אָרדנונג, וואס ווערט איצט איינגעפיהרט אין רוסלאַנד, פערלאנגט, אז פּריוואַט־איינענטום זאָל אויפהערען בעהערשען די פּרעסע, פּונקט אזוי ווי פּריוואַט־אייגענטום הערט אויף בעהערשען די אינדוסטריען... די מאכט פון די סאָוויעטען דאַרף קאָנפיסקירען אַלע דרוקערייען" (געשרייען: „קאָנפיסקירען די דרוקעריי פון דער „פּראַוודא!").

„די מאָנאָפּאָל פון דער בורזשואזיע איבער דער פּרעסע מוז אָב־געשאפט ווערען, אַניט איז ניט כדאי געווען אריינצונעהמען די מאכט אין אונזערע הענד! יעדע גרופּע בירגער דאַרף האָבען א צוטריט צו די דרוקערייען און צום פּאַפּיער... דרוק־זאַץ און פּאַפּיער דארפען קודם כל געהערען די ארבייטער און די פּויערים, און ערשט נאָכדעם מעגען זיי געהערען אויך די בורזשואזע פּארטייען, וועלכע געפינען זיך אין דער מינאָריטעט... ווען די מאכט געהט איבער אין די הענד פון די סאָוויעטען, וועט דאס גרינדליך ענדערען אַלע בעדינגונגען פון אונזער לעבען, און אָט די ענדערונג וועט זיך נאַטירליך מוזען אָבשפּיעגלען אין דער פּרעסע... אויב מיר נעהמען זיך נאַציאָנאַלי־זירען די בענק, ווי קענען מיר דערלאָזען, אז עס זאָלען ארויסגעהן פינאנץ־זשורנאַלען? די אַלטע אָרדנונג מוז שטארבען, — לאָמיר דאס געדענקען איינמאָל פאר אַלע מאָל..." (אַפּלאָדיסמענטען און בייזע געשרייען).

קארעלין ערקלעהרט, אז דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט קיין רעכט ניט צו ענטשיידען אזא וויכטיגע פראגע, אז מען דאַרף זי איבערגעבען א ספּעציעלען קאָמיטעט. מיט גרוים היץ פאָ־דערט ער ווידער אמאָל, אז די פּרעסע זאָל זיין פריי.

לעניו רעדט. ער איז רוהיג, איינגעהאַלטען, זיין שטערן איז געקנייטשט, ער רעדט פּאַוואָליע, מיט געקליבענע ווערטער; יעדע פראזע פאַלט ווי דער קלאַפּ פון א האמער. „דער בירגער־קריעג איז נאָך ניט געענדיגט. דער פיינד איז נאָך דאָ, צווישען אונז. קענען מיר ניט אָבשאפען די בעגרענצונגען פון דער פּרעסע.

„מיר, באָלשעוויקעס, האָבען שטענדיג געזאָגט, אז אויב מיר גע־ווינען די מאכט, שטעלען מיר אָב די בורזשואזע פּרעסע. דולדען די בורזשואזע פּרעסע הייסט אויפהערען זיין סאָציאַליסטען. אז מען מאכט א רעוואָלוציע, קען מען ניט שטעהן אויף איין אָרט: מען מוז אָדער געהן פאָרווערטס, אָדער צוריק. ווער עס רעדט וועגען

„פרעס־פרייהייט", געהט צוריק. ער לעגט אונז א שטיין אויפ'ן וועג צום סאָציאַליזם.

„מיר האָבען אראָבגעוואָרפען דעם יאָך פון קאפּיטאַליזם, פּונקט ווי די ערשטע רעוואָלוציע האָט אראָבגעוואָרפען דעם יאָך פון צאַריזם. אויב די ערשטע רעוואָלוציע האָט געהאט א רעכט צו אונטערדריקען די מאָנארכיסטישע פּרעסע, האָבען מיר א רעכט צו אונטערדריקען די בורזשואזע פּרעסע. די פראגע וועגען פּרעס־פרייהייט קען מען ניט אָבטהיילען פון אַלע איבעריגע פראגען פון קלאסען־קאמפף. מיר האָבען געזאָגט, אז מיר וועלען פארמאכען די בורזשואזע צייטונגען, און מיר וועלען דאָס טהאָן. די ריעזיגע מעהרהייט פון פאָלק איז מיט אונז!

„איצט, ווען דער אויפשטאנד איז אריבער, האָבען מיר קיין שום פערלאנג ניט צו אונטערדריקען די צייטונגען פון די איבעריגע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען, סיידען זיי רופען צו בעוואפענטען אויפשטאנד, אָדער זיי אַגיטירען ניט צו פאָלגען די סאָוויעט־רעגירונג. מיר וועלען אָבער ניט דערלאָזען, אז אונטער דער מאסקע פון פריי־הייט פאר דער סאָציאַליסטישער פּרעסע זאָלען זיי, מיט דער בעהאַל־טענער הילף פון דער בורזשואזיע, בעקומען א מאָנאָפּאָל איבער דרוק־קערייען, טינט און פּאַפּיער... די אַלע וויכטיגע געצייגען דארפען ווערען דאָס אייגענטום פון דער סאָוויעט־רעגירונג און דארפען קודם כל פונאנדערגעטהיילט ווערען צווישען די סאָציאַליסטישע פּאַרטייען וועדליג די צאָהל שטימען וואָס זיי האָבען בעקומען..."

די רעזאָלוציעס ווערען גענומען צום אָבשטימונג. לארין'ס רעזאָ־לוציע ווערט אָבגעוואָרפען מיט א מעהרהייט פון 31 געגען 22; לע־נין'ס פּאָרשלאָג ווערט אָנגענומען מיט א מעהרהייט פון 34 געגען 24. מיט דער מינאָריטעט האָבען געשטימט די באָלשעוויקעס ריאזאנאָוו און לאָזאָווסקי, וועלכע האָבען ערקלעהרט, אז זיי קענען בשום אופן ניט שטימען פאר בעשרענקען די פרעס־פרייהייט.

די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען ערקלעהרען דאַן, אז זיי קענען מעהר ניט טראָגען קיין פאראנטוואָרטליכקייט פאר דעם, וואָס קומט פאָר, און ציהען זיך צוריק פון דעם מיליטערישען רעוואָ־לוציאָנערען קאָמיטעט און פון אַלע אַנדערע פאראנטוואָרטליכע קער־פּערשאַפטען.

פינף מיטגליעדער: נאָגין, ריקאָוו, מיליוטין, טעאָדאָראָוויטש און שליאפּניקאָוו רעזיגנירען פון דעם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען. זיי מאכען די פאָלגענדע ערקלעהרונג:

„מיר זיינען פאר א סאָציאַליסטישער רעגירונג, וועלכע זאָל זיין צונויפגעשטעלט פון אַלע סאָוויעט־פּארטייען. מיר האלטען, אז נאָר אזא רעגירונג קען גאראנטירען די רעזולטאטען פון דעם העלדישען קאמפּף פון דעם ארבייטער־קלאַס און דער רעוואָלוציאָנערער ארמעע. אויב ניט דאָס, בלייבט נאָר איין וועג: אָרגאניזירען א ריין באָלשעוויסטישע רעגיערונג דורך פּאָליטישען טעראָר. דאָס איז דער וועג, אויף וועלכען עס האָט זיך געשטעלט דער ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען. אויף אזא וועג ווילען מיר ניט געהן און קענען ניט געהן. דאָס שליסט אוים פון פּאָליטישען לעבען א סך פּראָלעטארישע אָרגאַניזאציאָנען, עס פיהרט איין אַן אונפאראנטוואָרטליכע אָרדנונג און צושטערט די רעוואָלוציע און דאָס לאנד. מיר קענען ניט נעהמען די פאראנטוואָרטליכקייט פאר אזא טאקטיק, און מיר מעלדען דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, אז מיר זאָגען זיך אָב פון אונזערע עמטער אַלס פאָלקס־קאָמיסארען“.

אונטער דער ערקלעהרונג שרייבען זיך אונטער פיעלע אנדערע, כאָטש זיי רעזיגנירען ניט פון זייערע עמטער: ריאזאנאָוו און דער־ביטשעוו פון דעם פּרעס־דעפּארטמענט, ארבוזאָוו פון דער רעגירונגס־דרוקעריי, יורענעוו פון דער רויטער גווארדיע, פיאָדאָראָוו פון דעם ארבייטס־קאָמיסאריאט, לארין, סעקרעטער פון דער אָבטהיילונג צו בעארבייטען געזעצען.

קאמענעוו, ריקאָוו, מיליוטין, זינאָוויעוו און נאָגין רעזיגנירען אויף׳ן שטעל פון דעם צענטראל־קאָמיטעט פון דער באָלשעוויסטישער פּארטיי. זיי מאכען די פאָלגענדע ערקלעהרונג:

„... עס איז אונבעדינגט נויטיג צו גרינדען אזא רעגיערונג (וואָס זאָל בעשטעהן פון אַלע סאָוויעט־פּארטייען) אויב מיר ווילען בעוואָרענען, אז קיין בלוט זאָל זיך מעהר ניט גיסען, אז דער הונגער זאָל ניט אָנמאכען קיין חורבן, אז די רעוואָלוציע זאָל ניט דערשטיקט ווערען דורך אַלערליי קאַלעדינס, אויב מיר ווילען גאראנטירען א גרינדונגס־פערזאמלונג אין דער פּאסענדער צייט, אויב מיר ווילען דורכפיהרען דאָס פּראָגראם פון דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס...

„מיר קענען אויף זיך ניט נעהמען די פעראנטוואָרטליכקייט פאַר דער אונגליקליכער טאַקטיק פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט. די דאָזיגע טאַקטיק איז געגען דעם ווילען פון אַ ריעזיגער מעהרהייט ארבייטער און סאָלדאַטען, וועלכע וואָלטען געוואָלט זעהן, אַז די בלוט־פאַרגיסונג צווישען די פארשיידענע פּאָליטישע פּאַרטייען פון דער דעמאָקראַטיע זאָל שוין נעהמען אַן עק... מיר זאָגען זיך אָב פון אונזערע שטעלען אלס מיטגליעדער פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט, כדי מיר זאָלען קענען ארויסזאָגען אָפען אונזער מיינונג פאַר די מאַסען ארבייטער און סאָלדאַטען...

„מיר פאַרלאָזען דעם צענטראַל־קאָמיטעט אין דעם מאָמענט פון אַ זיעג: מיר קענען ניט צוזעהן רוהיג, ווי די פיהרער פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט נעהמען אָן אזא טאַקטיק, וואָס וועט פארניכטען די פרוכט פון דעם זיעג און ברעכען די קראַפט פון דעם ארבייטער־קלאַס..."

אַן אומרוהיגע בעוועגונג האָט זיך אָנגעהויבען צווישען די ארבייטער און די סאָלדאַטען פון דעם גאַרניזאָן. מען האָט געשיקט דעלעגאַטען אין סמאָלני, אין דער קאָנפערענץ צו בילדען אַ נייע רעגירונג, וואו דער קאָנפליקט אין די באָלשעוויסטישע רייהען האָט ארויסגערופען אַ גרויסע שמחה.

דער ענטפער פון די לעניניסטען איז געווען קורץ און אומדערבארעמדיג. שליאפּניקאָוו און טעאָדאָראָוויטש האָבען זיך אונטערגעגעבען דער פּאַרטיי־דיסציפּלין און זיך אומגעקעהרט צו זייערע עמטער. קאַמענעוו'ען האָט מען אראָבגעזעצט אלס דעם פּאָרזיצענדען פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, און זיין פּלאַץ האָט פאַרנומען סווערדלאָוו. זינאָוויעוו'ן האָט מען אראָבגעזעצט פון זיין אמט אלס פּאָרזיצענדער פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט. דעם 5טען אין דער פריה איז אין „פּראַוודא" געווען אָבגעדרוקט אַ ברענענדיגע פּראָקלאַמאַציע צום רוסישען פאָלק. געשריבען האָט זי לענין. זי איז ערשיענען אין הונדערטער טויזענדער עקזעמפּלארען און פאַרשפּרייט געוואָרען אומעטום, פאַנאַנדערגעקלעפּט געוואָרען אויף די ווענד און פאַנאַנדערגעגעבען געוואָרען פון האַנד צו האַנד איבער גאַנץ רוסלאַנד.

„דער צווייטער אלל־רוסישער סאָוויעטען־קאָנגרעס האָט געגעבען

אַ מאַיאָריטעט דער באָלשעוויסטישער פּארטיי. נאָר אַ רעגיערונג, וואָס בעשטעהט פון אַט דער פּארטיי, קען זיין אַ סאָוויעט־רעגירונג. אַלע ווייסען, אַז עטליכע שעה איידער עס איז געבילדעט געוואָרען די נייע רעגירונג, און איידער עס איז פאָרגעשלאָגען געוואָרען דער רייס־טער פון איהרע מיטגליעדער פאר דעם אַלל־רוסישען סאָוויעטען־קאָנגרעס, האָט דער צענטראַל־קאָמיטעט פון דער באָלשעוויסטישער פּארטיי איינגעלאַדען צו זיין זיצונג דריי פון די וויכטיגסטע מיט־גליעדער פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, די חברים קאַמקאָוו, ספּירא און קארעלין, און האָט זיי געבעטען, אַז זיי זאָלען זיך בעטהייליגען אין דער נייער רעגירונג. עס טהוט הארציג באַנג, וואָס די איינגעלאַדענע חברים האָבען זיך אָבגעזאָגט. זיי האָבען דאָס ניט געטאָרט טהאָן אַלס רעוואָלוציאָנערען און קעמפּפער פאר דעם ארבייטער־קלאַס. מיר זיינען געווען גרייט אריינצונעהמען די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען אין דער רעגירונג. אָבער מיר ער־קלעהרען, אַז זייענדיג די מעהרהייטס־פּארטיי פון דעם צווייטען אַלל־רוסישען סאָוויעטען־קאָנגרעס, האָבען מיר אַ רעכט און זיינען פ א ר־פ פ ל י כ ט ע ט פאר'ן פאָלק צו בילדען אַ רעגירונג...

„...חברים־ עטליכע מיטגליעדער פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט פון אונזער פּארטיי און פון דעם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען, קאמענעוו, זינאָוויעוו, נאָגין, ריקאָוו, מיליוטין און אייניגע אַנדערע, האָבען נעכטען, דעם 17טען נאָוועמבער, פערלאָזט דעם צענטראַל־קאָמיטעט פון אונזער פּארטיי און די לעצטע דריי זיינען אויך ארויס־געטראָטען פון דעם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען...

„די דאָזיגע חברים האָבען געהאַנדעלט ווי דעזערטירען. זיי האָבען ניט נאָר פערלאָזט זייערע עמטער, זיי האָבען אויך ניט גע־פאָלגט די אינסטרוקציעס פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט פון אונזער פּארטיי, וועלכער האָט קלאָהר און דייטליך געזאָגט, אַז זיי דארפען ווארטען אויף די בעשלוסען פון דער פּעטראָגראַדער און מאָסקווער פּארטיי־אָרגאַניזאַציעס, איידער זיי פערלאָזען זייער אמט. מיר פּראָ־טעסטירען ענטשיעדען געגען אַזוינע האַנדלונגען פון דעזערטירען. מיר זיינען פעסט איבערצייגט, אַז אַלע בעוואוסטזיניגע ארבייטער, סאָלדאטען און פויערים, וואָס געהערען צו אונזער פּארטיי אָדער סימ־

פאַטיזירען מיט איהר, וועלען אויך פעראורטהיילען די פיהרונג פון די דעזערטירען...

„געדענקט, חברים, אז צוויי פון די דאָזיגע דעזערטירען, קאַמע־נעוו און זינאָוויעוו, האָבען נאָך פ א ר דעם פעטראָגראַדער אויפ־שטאַנד געהאַנדעלט ווי דעזערטירען און סטרייק־ברעכער: אויף דער ענטשיידענדער זיצונג פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט דעם 23טען אָקטאָ־בער האָבען זיי געשטימט געגען אַן אויפשטאַנד, און אפילו נ אָ כ ־ ד ע ם, ווען דער צענטראַל־קאָמיטעט האָט שוין געהאַט אָנגענומען די רעזאָלוציע, האָבען זיי נאָך אַלץ אַגיטירט געגען אויפשטאַנד אין אַ פערזאַמלונג פון פּאַרטיי־טהוער... דער גרויסער אימפּעט פון די מאַסען, די גרויסע העלדישקייט פון מיליאָנען אַרבייטער, סאָלדאַטען, פּויערים אין מאָסקווע, פּעטראָגראַד, ביים פראָנט, אין די טראַנשעען, אין די דערפער, — האָט אָבגערוקט אָן אַ זייט די דאָזיגע דעזערטי־רען, ווי אַן אייזענבאַהן־צוג רוקט אָב צושאָטענע שטרוי...

„שאַנד צו די וואָס האָבען וועניג אמונה, שאַנד צו די וואָס וואַק־לען זיך, וואָס צווייפלען, וואָס לאָזען זיך אָנשרעקען פון דער בור־זשואזיע, וואָס פאַלען ביי זיך אַראָב פון די געשרייען פון איהרע דירעקטע אָדער אונדירעקטע העלפער! צווישען די מ אַ ס ע ן פון פּעטראָגראַד, מאָסקווע און גאַנץ רוסלאַנד איז נישטאָ אפילו דער ש אָ ט ע ן פון צווייפעל...

„מיר וועלען ניט נאָכגעבען די אולטימאַטומס פון קליינע גרופּען אינטעליגענטען, וועלכע האָבען ניט הינטער זיך די מאַסען און וועלכע ווערען פ אַ ק ט י ש אונטערשטיצט נאָר פון קאָרנילאָווצעס, סאַ־ווינקאָווצעס, יונקערס און דעסגלייכען..."

דער ענטפער פון דעם גאַנצען לאַנד איז אָנגעקומען ווי אַ שטורם־ווינד. די באָלשעוויסטישע פּראָטעסטאַנטען האָבען ניט געהאַט קיין געלעגענהייט „ארויסצוזאָגען אָפען זייער מיינונג פאַר די מאַסען אַר־בייטער און סאָלדאַטען". הייסע כוואַליעס פון פאָלקס־אונצופריע־דענהייט געגען די דעזערטירען האָבען פאַרפלייצט דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. גאַנצע טעג איז סמאָלני געווען פול מיט אויפ־געדעגטע דעלעגאַציעס און קאָמיטעטען — פון דעם פראָנט, פון דער וואָלגאַ, פון די פּעטראָגראַדער פאַבריקען. „ווי האָבען זיי געטמייעט פאַרלאָזען די רעגירונג? האָט די בורזשואזיע זיי געדונגען צו ברעכען

די רעוואָלוציע? זיי מוזען זיך אומקעהרען און פאָלגען די בעשליסען פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט!"

נאָר אין דעם פעטראָגראַדער גארניזאָן איז נאָך די לאַגע ניט געווען זיכער. דעם 24טען נאָוועמבער איז פאָרגעקומען אַ גרויסע סאָלדאטען־פערזאמלונג, וואו עס האָבען גערעדט פארטרעטער פון אַלע פּאָליטישע פארטייען. אַ ריעזיגע מאַיאָריטעט האָט זיך ארויסגעזאָגט פאר לענין'ס טאַקטיק און האָט געפאָדערט פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, זיי זאָלען אריינטרעטען אין דער רעגירונג.

די מענשעוויקעס האָבען דערלאַנגט זייער לעצטען אולטימאַטום. זיי האָבען געפאָדערט, אַז מען זאָל ארויסלאָזען די מיניסטאָרען און די יונקערס, אַז די צייטונגען זאָלען בעקומען פולע פרייהייט, אַז די רויטע גוואַרדיע זאָל ענטוואפענט ווערען און אַז דער גארניזאָן זאָל אוועקגעשטעלט ווערען אונטער דער קאָמאַנדע פון דער דומאַ. אויף דערויף האָט סמאָלני געענטפערט, אַז אַלע סאָציאַליסטישע מיניסטאָרען און אַלע יונקערס, אחוץ עטליכע, זיינען שוין פריי, אַז אַלע צייטונגען, אחוץ דער בורזשואזער פרעסע, מעגען ארויסגעהן און אַז די קאָמאַנדע איבער די בעוואפענטע קרעפטען וועט בלייבען אין די הענד פון דעם סאָוויעט. דעם 19טען האָט די קאָנפערענץ צו בילדען אַ נייע רעגירונג זיך אויפגעלעזט, און די אָפּאָזיציע האָט זיך ביסלעכווייז ארויסגע'גנב'עט קיין מאָהילעוו, וואו זי האָט, אונטער דעם פליגעל פון דעם גענעראַל־שטאַב, צונויפגעשטעלט איין רעגירונג נאָך דער אנדערער — ביז'ן סוף...

דערווייל האָבען די באָלשעוויקעס אונטערגעגראָבען די מאַכט פון דעם אַלל־רוסישען אייזענבאהן־פעראיין. דער פעטראָגראַדער סאָוויעט האָט ארויסגעלאָזט אַן אויפרוף צו אַלע אייזענבאהן־ארבייטער, אַז זיי זאָלען צווינגען דעם אייזענבאהן־פעראיין זיך אָבזאָגען פון זיין מאַכט. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט אָנגעווענדט די זעלביגע טאַקטיק, וואָס צו די פויערים: ער האָט בעשטימט אַ נייעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס פון אייזענבאהן־ארבייטער, וואָס האָט זיך געדאַרפט פערזאמלען דעם 1טען דעצעמבער. אַלס ענטפער האָט דער אַלטער אייזענבאהן־פעראיין בעשטימט אַ קאָנגרעס אויף צוויי וואָכען שפּעטער. דעם 16טען נאָוועמבער האָבען די מיטגליעדער פון דעם אַלל־רוסישען אייזענבאהן־פעראיין פארנומען זייערע

КЪ ВОПРОСУ О СОГЛАШЕНІИ.

Вниманію всѣхъ рабочихъ и всѣхъ солдатъ.

11-го Ноября въ клубѣ Преображенскаго полка состоялось чрезвычайное собраніе представителей всѣхъ частей Петроградскаго гарнизона.

Собраніе это было созвано по инціативѣ Преображенскаго и Семеновскаго полковъ для обсужденія вопроса о томъ, какія соціалистическія партіи стоятъ за совѣтскую власть, какія противъ совѣтской власти, какія стоятъ за народъ, какія противъ него, и возможно ли соглашеніе.

На собраніе были приглашены представители Центральнаго Исполнительнаго Комитета Совѣтовъ, Городской думы, Авксентьевскаго крестьянскаго совѣта и всѣхъ политическихъ партій отъ большевиковъ до народныхъ соціалистовъ включительно.

Послѣ долгаго обсужденія, заслушавъ рѣчи всѣхъ партій и организацій, собраніе подавляющимъ большинствомъ голосовъ признало, что только большевики и лѣвые эс-эры стоятъ за народъ, а всѣ остальныя партіи только прикрываются лозунгомъ соглашенія для того, чтобы лишить народъ тѣхъ завоеваній, которыя были сдѣланы въ дни великой октябрьской рабочей и солдатской революціи.

Вотъ текстъ резолюціи, принятой на этомъ собраніи Петроградскаго гарнизона 61 голосомъ противъ 1 при 12 воздержавшихся:

„Гарнизонное собраніе, созванное по инціативѣ Преображенскаго и Семеновскаго полковъ, выслушавъ представителей всѣхъ соціалистическихъ партій и общественныхъ организацій по вопросу о соглашеніи политическихъ партій, находитъ, что:

1) Представители Центральнаго Исполнительнаго Комитета Совѣтовъ (2-го созыва), представители партіи большевиковъ и лѣвыхъ эс-эровъ опредѣленно заявили, что они за власть совѣтовъ, за декреты о землѣ, мирѣ и контролѣ надъ производствомъ и что на этой платформѣ они допускаютъ соглашеніе соціалистическихъ партій.

2) Въ то же время представители другихъ партій (эс-эровъ и меньшевиковъ) или не дали отвѣта или прямо заявили, что они противъ совѣтской власти и противъ декретовъ о землѣ, мирѣ и контролѣ:

Въ виду чего совѣщаніе постановляетъ:

1) Вынести рѣзкое порицаніе тѣмъ партіямъ, которыя, прикрываясь лозунгомъ соглашенія, на самомъ дѣлѣ хотятъ сорвать завоеванія, добытыя народомъ въ дни октябрьской революціи.

2) Выразить полное довѣріе Центральному Исполнительному Комитету и Совѣту народныхъ Комиссаровъ и обѣщать имъ полную поддержку.

Въ тоже время собраніе находитъ необходимымъ, чтобы товарищи лѣвые эс-эры вступили въ составъ Народнаго Правительства.

Совѣщаніе представителей воинскихъ частей Петроградскаго гарнизона.

Announcement, posted on the walls of Petrograd, of the result of a meeting of representatives of the garrison regiments, called to consider the question of forming a new Government. For translation see Appendix 6.

פלעצער אין דעם בענטראלען עקזעקוטיוו־קאמיטעט. אין דער נאכט פון דעם 2טען דעצעמבער, אויף דער ערעפונגס־זיצונג פון דעם אלל־רוסישען קאנגרעס פון די אייזענבאהן־ארבייטער, האט דער צענט־ראלער עקזעקוטיוו־קאמיטעט פארגעשלאגען דעם אייזענבאהן־פעראיין דעם אמט פון א פערקעהרס־קאמיסאר. דער פארשלאג איז אנגענו־מען געווארען...

געענדיגט מיט דער פראגע וועגען מאכט, האבען די באלשעוויקעס זיך גענומען צו די פראגען פון פראקטישער פערוואלטונג. קודם כל האט מען געדארפט האבען שפייז — פאר דער שטאדט, פאר'ן לאנד, פאר דער ארמעע. גרופען מאטראזען און רויטע גווארדייצעס האבען בעזוכט די מאגאזינען, די וואקזאלען, אפילו די בארזשעס אויף די קאנאלען און ענטדעקט טויזענדער פוד שפייז, וואס האט זיך געפונען אין די הענד פון פריוואטע ספעקולאנטען. שלוחים זיינען געשיקט געווארען אויף דער פראווינץ, וואו זיי האבען מיט דער הילף פון די ערד־קאמיטעטען קאנפיסקירט די תבואה ביי די גרויסע תבואה־הענד־לער. עקספעדיציעס פון שטארק־בעוואפענטע מאטראזען, פינף טוי־זענד אין יעדער עקספעדיציע, זיינען געשיקט געווארען קיין דרום, קיין סיביר, מיט א בעפעהל צו פארנעהמען די שטעדט, וואס האבען זיך נאך געפונען אין די הענד פון דער ווייסער גווארדיע, צו זיכערען ארדנונג און צו ק ר י ע ג ע ן ש פ י י ז. דעם פאסאזשירען־פארקעהר אויף דער סיבירער אייזענבאהן האט מען אבגעשטעלט אויף צוויי וואכען: דרייצעהן צוגען אנגעלאדען מיט לייווענד און אייזענווארג, וואס די פאבריטשנא־זאוואדסקע קאמיטעטען האבען אנ־געזאמעלט, יעדער צוג אונטער דער אויפזיכט פון א בעזונדערען קאמיסאר, זיינען אבגעפאהרען קיין מזרח, כדי אויסצובייטען די סחורה ביי די סיבירער פויערים אויף תבואה און קארטאפעל...

אזוי ווי קאלעדין האט געהאלטען די דאנער קויהלען־גרובען, איז די פראגע פון הייצונג געווארען דרינגענד. סמאלני האט געהייסען אויסלעשען די עלעקטרישע לאמפען אין טהעאטערען, קראמען און רעס־טאראנען; מען האט פארקלענערט די צאהל טראמווייען און קאנ־פיסקירט די זאפאסען געהילץ, וואס האבען זיך געפונען אין די הענד פון האלץ־הענדלער... און ווען די פאבריקען פון פעטראגראד האבען זיך שוין געקליבען אויפהערען ארבייטען מחמת מאנגעל אין קויהלען,

האָבען די מאַטראָזען פון דעם באַלטישען פלאָט איבערגעגעבען די אַר־בייטער צוויי הונדערט טויזענד פּוד קויהלען פון די קריעגס־שיפען...

ענדע נאָוועמבער האָבען זיך אָנגעהויבען די „וויין־פּאָגראָמען" —— מען האָט גראַבעוועט די וויין־קעלערס, אָנהויבענדיג מיט די קעלערס פונ'ם ווינטער־פּאַלאַץ... אין די פּאָגראָמען האָט זיך געפיהלט די האַנד פון די קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען, וועלכע האָבען פאַנאַנדער־געטהיילט אין די פּאָלקען פּאַפּיערען מיט אַ בעשרייבונג, וואו עס געפינען זיך די זאַפּאַסען פון משקה. די קאָמיסאַרען פון סמאָלני האָ־בען לכתחלה געבעטען און גע'טענה'ט, עס האָט אָבער ניט געהאָלפען: די אונאָרדנונג איז געוואַקסען. דאַן האָבען זיך אָנגעהויבען אמת'ע מלחמות צווישען די סאָלדאַטען און רויטע גוואַרדייצעס. ענדליך האָט דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט ארויסגעשיקט ראָטעס מאַטראָזען מיט מאַשין־האַרמאַטען. די מאַטראָזען האָבען אָהן רחמנות געשאָסען אויף די פּאָגראָמשטשיקעס און פיעלע געטוידט. קאָמיטעטען זיינען געגאַנגען מיט העק פון ווינקעלער צו ווינקעלער, צוקלאַפּט די פלעשער אָדער זיי אויפגעריסען מיט דינאַמיט...

גרופּען רויטע גוואַרדייצעס, דיסציפּלינירט און גוט בעצאָהלט, זיינען שטענדיג, בייטאָג און ביינאַכט, געווען גרייט אין די הויפּט־קוואַרטירען פון די ראַיאָנע סאָוויעטען אויף'ן אָרט פון דער אַלטער מיליץ. אין אַלע טהיילען פון דער שטאָדט האָבען די אַרבייטער און סאָלדאַטען אויסגעקליבען רעוואָלוציאָנערע טריבונאַלען צו משפּט'ן קלענערע פאַרברעכענס...

די גרויסע האָטעלען, וואו די ספּעקולאַנטען האָבען נאָך אַלץ גע־שעפּט געלד, זיינען בעלאַגערט געוואָרען פון רויטע גוואַרדייצעס, און די ספּעקולאַנטען האָט מען אריינגעוואָרפען אין טורמע...

דער פּראָלעטאַריאַט פון פּעטראָגראַד, אומרוהיג און פול מיט פּערדאַכט, האָט אָרגאַניזירט אַ געוואַלדיגע נעץ פון שפּיאָנען: די הויז־דיענער האָבען זיך צוגעקוקט, וואָס עס טהוט זיך אין די היי־זער פון דער בורזשואַזיע און געמעלדעט וועגען דעם אין מיליטערי־שען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, וועלכער האָט מיט אַן אייזערנער האַנד דערלאַנגט איין קלאַפּ נאָכ'ן צווייטען. אויף אַזאַ אופן איז ענט־דעקט געוואָרען די מאָנארכיסטישע פאַרשווערונג אונטער דער פיהרונג פון דעם געוועזענעם דומאַ־דעפּוטאַט פורישקעוויטש און אַ גרופּע

ОБЯЗАТЕЛЬНОЕ ПОСТАНОВЛЕНІЕ.

1) Городъ Петроградъ объявленъ на осадномъ положеніи.

2) Всякія собранія, митинги, сборища и т. п. на улицахъ и площадяхъ воспрещается.

3) Попытки разгромовъ винныхъ погребовъ, складовъ, заводовъ, лавокъ, магазиновъ, частныхъ квартиръ и проч. и т. п. будутъ прекращаемы пулеметнымъ огнемъ безъ всякаго предупрежденія.

4) Домовымъ комитетамъ, швейцарамъ, дворникамъ и милиціи вмѣняется въ безусловную обязанность поддерживать самый строжайшій порядокъ въ домахъ, дворахъ и на улицахъ, причемъ ворота и подъѣзды домовъ должны запираться въ 9 час. вечера и открываться въ 7 час. утра. Послѣ 9 час. вечера выпускать только жильцовъ подъ контролемъ домовыхъ комитетовъ.

5) Виновные въ раздачѣ, продажѣ или пріобрѣтеніи всякихъ спиртныхъ напитковъ, а также въ нарушеніи пунктовъ 2-го и 4-го будутъ немедленно арестованы и подвергнуты самому тяжкому наказанію.

Петроградъ 6-го декабря, 3 часа ночи.

Комитетъ по борьбѣ съ погромами при Исполнительномъ Комитетѣ Совѣта Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.

Типографія «Копѣйка», Петроградъ, Садовая ул., 6, соб. домъ.

Bolshevik order. A proclamation of the Committee to Fight against Pogroms, attached to the Petrograd Soviet. For translation see Appendix 11.

אדעליגע און אָפיצירען: מען האָט געפּלאָנעוועט אַן אויפשטאנד פון אָפיצירען און מען האָט שוין געהאַט אָנגעשריבען אַן איינלאַנדונג קאַלעדינען ער זאָל קומען קיין פּעטראָגראַד... אויף אַזא אופן איז ענט־דעקט געוואָרען די קאָנספּיראַציע פון די פּעטראָגראַדער קאַדעטען, וועלכע האָבען געשיקט קאַלעדינ׳ען געלד און סאָלדאַטען...

נעראַטאָוו האָט זיך דערשראָקען פאר דעם צאָרן פון דער מאַסע, האָט ער זיך אומגעקעהרט און אָבגעגעבען טראָצקי׳ן די געהיימע אָב־מאַכונגען. טראָצקי האָט זיי אָנגעהויבען דרוקען אין דער „פּראַוודאַ“ און האָט אַרויסגערופען אַ סקאַנדאַל איבער דער גאַנצער וועלט.

די בעגרענצונגען געגען דער פּרעסע זיינען נאָך מעהר פער־שאַרפט געוואָרען דורך אַ געזעץ, וואָס גיט איבער די רעגירונגס־צייטונג אַ מאָנאָפּאָל איבער אַנאָנסען. אַלס פּראָטעסט האָבען אַלע איבריגע צייטונגען אויפגעהערט אַרויסגעהן, אָניט האָבען זיי איג־נאָרירט דאָס געזעץ, און מען האָט זיי פאַרמאַכט... ערשט אין דריי וואָכען אַרום האָבען זיי זיך אונטערגעגעבען.

אין די מיניסטעריומס האָט מען נאָך אַלץ געסטרייקט, די אַלטע בעאַמטע האָבען פּראַקטיצירט סאַבאָטאַזש, דאָס עקאָנאָמישע לעבען איז ניט געווען נאָרמאַל. הינטער סמאָלני איז געשטאַנען נאָר דער ווילען פון די ברייטע אונאָרגאַניזירטע פאָלקס־מאַסען. מיט זיי האָט דאָס פערהאַנדעלט דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען, זיי האָט ער דאָס אַרויסגעשיקט צו קעמפּפען געגען זיינע שונאים. לענין האָט גע־שריבען פייערדיגע פּראָקלאַמאַציעס מיט אַ פּשוט׳ער שפּראַך. ער האָט ערקלעהרט די רעוואָלוציע, גערופען די מאַסען, זיי זאָלען נעהמען די מאַכט אין זייערע אייגענע הענד, זיי זאָלען מיט געוואַלד ברעכען דעם ווידערשטאַנד פון די פאַרמעגליכע קלאַסען, זיי זאָלען מיט גע־וואַלד איבערנעהמען די רעגירונגס־אַנשטאַלטען. רעוואָלוציאָנערע אָרדנונג! רעוואָלוציאָנערע דיסציפּלין! שטרענגע רעכנונג און קאָנ־טראָל! קיינע סטרייקס! קיין לעדיג־געהן!

דעם 20טען נאָוועמבער האָט דער רעוואָלוציאָנערער מיליטערי־שער קאָמיטעט אַרויסגעלאָזט אַ וואַרנונג.

„די רייכע קלאַסען זיינען געגען דער מאַכט פון די סאָוויעטען — געגען דער רעגירונג פון אַרבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים. זייערע אונטערהעלפער שטערען דער אַרבייט פון די רעגירונגס־בעאַמטע אין

Ко всѣмъ рабочимъ ПЕТРОГРАДА!

Товарищи! Революція побѣждаетъ—революція побѣдила. Вся власть перешла къ нашимъ Совѣтамъ. Первыя недѣли самыя трудныя. Надо раздавить до конца сломленную уже реакцію, надо обезпечить полное торжество нашимъ стремленіямъ. Рабочій классъ долженъ, обязанъ проявить въ эти дни

величайшую выдержку и выносливость,

чтобы облегчить Новому Народному Правительству Совѣтовъ выполненіе всѣхъ задачъ. На этихъ же дняхъ будутъ изданы новые законы по рабочему вопросу и въ томъ числѣ однимъ изъ самыхъ первыхъ законъ о рабочемъ контролѣ надъ производствомъ и объ регулированіи промышленности.

Забастовки и выступленія рабочихъ массъ въ Петроградѣ теперь только вредятъ.

Мы просимъ васъ немедленно прекратить всѣ экономическія и политическія забастовки, всѣмъ стать на работу и производить ее въ полномъ порядкѣ. Работа на заводахъ и во всѣхъ предпріятіяхъ необходима новому правительству Совѣтовъ, потому что всякое разстройство работъ создаетъ для насъ новыя затрудненія которыхъ и безъ того довольно. Всѣ къ своему мѣсту.

Лучшее средство поддержать новое правительство Совѣтовъ въ эти дни—исполняя свое дѣло.

Да здравствуетъ твердая выдержка пролетаріата! Да здравствуетъ революція!

Петроградскій Совѣтъ Р. и С. Д.
Петроградскій Совѣтъ Профессіональныхъ Союзовъ.
Центральный Совѣтъ Фабрично-Заводскихъ Комитетовъ.

Типографія «Копѣйка», Петроградъ, Сайкинъ пер. 6. соб. дом.

Appeal of the Petrograd Soviet, the Petrograd Council of Professional Unions, and the Petrograd Council of Factory Shop Committees, to the Workers of Petrograd, urging them to work hard and not to strike. For translation see Appendix 13.

דער דומא, רופען ארוים סטרייקס אין די בענק, פּראָווען איבעררייסען דעם פֿאַרקעהר דורך די אייזענבאַהנען, פּאָסט און טעלעגראַף.

„זאָלען זיי וויסען, אַז זיי שפּיעלען זיך מיט פֿייער. דאָס לאַנד און די אַרמעע איז אין סכנה פֿון הונגער. כדי צו קעמפּפען געגען הונגער, מוזען אַלע אַנשטאַלטען טהאָן זייער אַרבייט אָהן אַן אָבהאַלט. די רעגירונג פֿון אַרבייטער און פּויערים נעהמט אָן מיטלען צו פֿאַרזאָרגען דאָס לאַנד און די אַרמעע מיט אַלעם נויטיגען. אויב אימיצער שטעלט זיך געגען, וועט דאָס פֿאַררעכענט ווערען פֿאַר אַ פֿאַרברעכען געגען פֿאָלק. מיר וואָרענען די רייכע קלאַססען און זייערע ארויסהעלפֿער, אַז אויב זיי וועלען ניט אָבשטעלען זייער סאַבאָטאַזש, אויב זיי וועלען ניט אויפהערען שטערען דעם טראַנספּאָרט פֿון פּראָדוקטען, וועלען זיי ליידען די ערשטע: זיי וועלען פֿאַרלירען דאָס רעכט צו בעקומען שפּייז. אַלע זאַפּאַסען, וואָס געפינען זיך אין זייערע הענד, וועלען צוגענומען ווערען. דאָס פֿאַרמעגען פֿון די וויכטיגסטע פֿאַרברעכער וועט ווערען קאָנפֿיסקירט.

„מיר האָבען געטהאָן אונזער פּפֿליכט: מיר האָבען זיי געוואָרנט, אַז זיי שפּיעלען זיך מיט פֿייער.

„מיר זיינען זיכער, אַז אויב עס וועלען נויטיג זיין ענטשידענע טריט, וועלען מיר האָבען די פֿעסטע שטיצע פֿון אַלע אַרבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים".

דעם 22טען נאָוועמבער האָבען זיך בעוויזען אין פּעטראָגראַד די פֿאָלגענדע פּלאַקאַטען:

אויסעראָרדענטליכע מעלדונג

דער ראַטה פֿון די פֿאָלקס־קאָמיסאַרען האָט בעקומען די פֿאָלגענדע דרינגענדע טעלעגראַמע פֿונ'ם שטאַב פֿון דעם צפון־פֿראָנט:

„מען טאָר מעהר ניט אָבלעגען; מען טאָר ניט דערלאָזען, אַז די אַרמעע זאָל שטאַרבען פֿון הונגער; די אַרמעען פֿון דעם צפון־פֿראָנט האָבען די לעצטע עטליכע טעג ניט בעקומען קיין ברויט, אין צוויי־דריי טעג אַרום וועלען זיי שוין ניט האָבען קיין סוכאַרעס, וואָס מען פֿלעגט זיי געבען פֿון די איבערגעבליעבענע ספּעציעלע זאַפּאַסען... דעלעגאַטען פֿון אַלע טהיילען פֿון דעם פֿראָנט שמועסען שוין אַז מען דאַרף איבערפֿיהרען אַ טהייל פֿון דער אַרמעע צוריק אין לאַנד, ווייל אין עטליכע טעג אַרום וועט זיך אָנהויבען אַ לויפֿעניש

פון די סאָלדאטען, וואָס שטאַרבען פון הונגער; די סאָלדאטען זיינען אויסגעמוטשעט פון דריי יאָהר קריעג אין די טראַנשעען, זיי זיינען קראַנק, נאַקעט, באָרוועס, האַלב וואַהנזיניג פון איבערמענשליכע ליידען".

„דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט מעלדעט וועגען דער טעלעגראַמע דעם פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן און די פּעטראָגראַדער ארבייטער. די לאַגע ביים פראָנט פערלאַנגט דרינגענדע און ענטשיידענע טריט. דערווייל סטרייקען די העכערע בעאַמטע פון די רעגירונגס־אַנשטאַלטען, פון די בענק, אייזענבאַהנען, פּאָסט און טעלעגראַף און שטערען די ארבייט פון דער רעגירונג וועלכע בעמיהט זיך צו שיקען שפּייז צום פראָנט... יעדע איבעריגע שעה קען קאָסטען דאָס לעבען פון טויזענדער סאָלדאטען. די קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע בעאַמטע זיינע די געמיינסטע פאַרברעכער געגען זייערע הונגעריגע, שטאַרבענדע ברידער ביים פראָנט.

„דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט גיט די דאָזיגע פאַרברעכער די לעצטע ווארנונג. טאָמער ווייזען זיי ארויס דעם קלענסטען ווידערשטאַנד, וועלען געגען זיי אָנגענומען ווערען אַזוינע שטרענגע מיטלען, וואָס זאָלען ענטשפּרעכען די שווערקייט פון זייער פאַרברעכען".

די מאַסען ארבייטער און סאָלדאטען האָבען זיך אָבגערופען מיט א ווילדען ציטער פון כעס, וואָס האָט אויפגערודערט גאַנץ רוסלאַנד. אין פּעטראָגראַד האָבען די רעגירונגס־בעאַמטע און באַנק־אָנגעשטעלטע ארויסגעלאָזט הונדערטער פּראָקלאַמאַציעס און אויפרופען, וואו זיי האָבען פּראָטעסטירט און זיך פאַרענטפערט. אָט איז א מוסטער:

„צו אַלע בירגער!

„די שטאַאטס־באַנק איז געשלאָסען!

„פאַר וואָס?

„ווייל די געוואַלד־טהאַטען פון די באָלשעוויקעס געגען דער שטאַאטס־באַנק מאַכען פאַר אונז אונמעגליך צו ארבייטען. נאָר פון אָנהויב אָן האָבען די פאָלקס־קאָמיסאַרען פערלאַנגט צעהן מיליאָן רובעל. דעם 27טען נאָוועמבער האָבען זיי פער־

לאנגט פ י נ ף א ו ן צ ו ו א נ צ י ג מ י ל י א ן, ניט זאגענ־דיג, וואס זיי ווילען טהאן מיט'ן געלד.

„...מיר, בעאמטע, קענען ניט נעהמען קיין אנטהייל און רויבען דאס פארמעגען פון דעם פאלק. מיר האבען זיך אבגעזאגט צו ארביי־טען.

„בירגער! דאס געלד אין דער שטאאטס־באנק איז אייער געלד, דעם פאלקס געלד, אייער ארבייט, אייער בלוט און שוויים. בירגער, ראטעוועט דאס פאלקס־פארמעגען פון רויבעריי, ראטעוועט אונז פון געוואלד־טהאטען, וועלען מיר זיך באלד שטעלען צו דער ארבייט.

א נ ג ע ש ט ע ל ט ע פ ו ן ד ע ר ש ט א א ט ס ־ ב א נ ק.

פונ'ם שפייז־מיניסטעריום, פונ'ם פינאנץ־מיניסטעריום, פון דעם ספעציעלען שפייז־קאמיטעט זיינען אנגעקומען דעקלאראציעס, אז די אנגעשטעלטע קענען ניט ארבייטען צוליעב דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט. אלע האבען גערופען די בעפעלקערונג, זי זאל זיי שטיצען געגען סמאלני. אבער די הערשענדע ארבייטער און סאלדאטען האבען ניט געגלויבט. די מאסען זיינען געווען פעסט איבערצייגט, אז די אנגעשטעלטע פראקטיצירען סאבאטאזש, אז זיי ווילען אויסהונגערען די ארמעע, אז זיי ווילען אויסהונגערען דאס פאלק... אין די לאנגע רייהען, וואס זיינען ווי פריהער געשטאנען אין די גאסען אויפ'ן פראסט און געווארט אויף א שטיקעל ברויט, האט מען שוין ניט די ר ע ג י ר ו נ ג בעשולדיגט, ווי אין קערענס־קי'ס צייטונג, נאר די טשינאווניקעס, די סאבאטאזשניקעס: מענשען האבען געוואוסט, אז דאס איז ז י י ע ר רעגירונג, ז י י ע ר ע סאוויעטען — און אז די בעאמטע פון די מיניסטעריומס זיינען געגען זיי...

דער צענטער פון דער גאנצער אפאזיציע איז געווען די דומא מיט איהר קאמפפס־ארגאן, דעם רעטונגס־קאמיטעט: זי האט פראָ־טעסטירט געגען אלע פעראָרדנונגען פון די פאלקס־קאמיסארען, וויע־דער און אבער בעשלאסען ניט אנצוערקענען די סאוויעט־רעגירונג, געשטאנען אין אפענער פארבינדונג מיט די קאנטער־רעוואלוציאנערע „רעגירונגען", וואס זיינען געוואקסען ווי שוועמלעך אין מאהילעוו. אט איז א ביישפיעל: דעם 17טען נאוועמבער האט דער רעטונגס־קאמיטעט זיך געווענדעט „צו אלע שטאדט־פערוואלטונגען, זעמסט־

וואָס, צו אַלע דעמאָקראַטישע און רעוואָלוציאָנערע אָרגאַניזאַציעס פון פויערים, ארבייטער, סאָלדאַטען און אנדערע בירגער" מיט אַזוינע ווערטער:

„אנערקענט ניט די רעגירונג פון די באָלשעוויקעס, קעמפפט געגען איהר.

„בילדעט אָרטיגע קאָמיטעטען צו רעטען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע. זאָלען זיי פאראייניגען אַלע דעמאָקראַטישע קרעפטען. זאָלען זיי העלפען דעם אַל־רוסישען רעטונגס־קאָמיטעט אין דער אויפגאַבע, וואָס ער האָט זיך געשטעלט..."

דערווייל האָבען די וואַהלען צו דער גרינדונגס־פערזאַמלונג אין פעטראָגראַד געגעבען די באָלשעוויקעס אַ ריעזיגע מעהרהייט אין פערגלייך מיט די איבעריגע פּאַרטייען. אפילו די מענשעוויקעס־אינ־טערנאַציאָנאַליסטען האָבען שוין געשמועסט, אַז מען דאַרף האַלטען נייע וואַהלען צו דער דומאַ, ווייל זי שפּיגעלט מעהר ניט אָב די פּאָליטישע גליעדערונג פון דער פעטראָגראַדער בעפעלקערונג. שטראָ־מען רעזאָלוציעס פון ארבייטער־אָרגאַניזאַציעס, פון מיליטערישע פער־איינען, אפילו פון פויערים פון די אַרומיגע דערפער האָבען זיך נע־גאָסען אין דומאַ און פון איהר פערלאַנגט זי זאָל רעזיגנירען. די ווערטער „קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען, קאָרנילאָווצעס", האָבען זיך בע־גענענט אין אַלע פּראָטעסטען. די לעצטע טעג פון דער דומאַ זיינען געווען שטורמיש: די שטאָדט־בעאַמטע האָבען זיך ביטער בעקלאָגט, פערלאַנגט בעסערען לוין, געסטראַשעט מיט אַ סטרייק...

דעם 23טען נאָוועמבער האָט דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנע־רער קאָמיטעט ארויסגעגעבען אַ פאָרמאַלע פעראָרדנונג, אַז דער רע־טונגס־קאָמיטעט ווערט אויפגעלעזט. דעם 29טען נאָוועמבער האָט דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען ארויסגעגעבען אַ בעפעהל, אַז די פעטראָגראַדער שטאָדט־דומאַ זאָל אויפגעלעזט ווערען און אויסגע־קליבען ווערען אויפ'ס ניי.

„נעהמענדיג אין אנבעטראַכט, אַז די צענטראַלע פעטראָגראַדער דומאַ, וועלכע איז אויסגעקליבען געוואָרען דעם 2טען סעפּטעמבער, האָט אָנגעוואָרען יעדע רעכט צו פאַרטרעטען די בעפעלקערונג פון פעטראָגראַד, ווייל זי איז נעגען איהרע מיינונגען און שטרעבונגען; נעהמענדיג אין אנבעטראַכט, אַז די מעהרהייט פון דער דומאַ, כאָטש

זי האָט מעהר ניט קיין נאָכפאָלגער אין שטאָדט, ניצט נאָך אַלץ אויס איהרע פּריווילעגיעס אויף אַ קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען אופן: זי שטעלט זיך געגען דעם ווילען פון די ארבייטער, סאָלדאטען און פּויערים, זי פּראַקטיצירט סאַבאָטאַזש און שטערט די נאָרמאַלע אָרד־נונג פון דער רעגירינג, — האַלט דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמי־סאַרען פאַר זיין פפליכט איינצולאַדען די בעפעלקערונג פון דער הויפּט־שטאָדט זי זאָל ארויסגעבען איהר אורטהייל וועגען דער פיה־רונג פון דער שטאָדט־פערוואַלטונג.

„דעריבער בעשליסט דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען:

„1. אַז די שטאָדט־דומא זאָל פאַנאַנדערגעלאָזט ווערען דעם 30טען נאָוועמבער, 1917.

„2. אַז אַלע בעאַמטע, וואָס זיינען אויסגעקליבען געוואָרען אָדער בעשטימט געוואָרען דורך דער איצטיגער דומא, זאָלען בלייבען אויף זייערע פּלעצער און זאָלען טהאָן זייער ארבייט, ביז די נייע דומא וועט זיי פארבייטען מיט נייע מענשען.

„3. אַז אַלע שטאָדט־אַנגעשטעלטע זאָלען פאָרטזעצען זייער ארבייט; די וואָס וועלען פארלאָזען זייער פּלאַץ אָהן אַ בעפעהל, פאַרלירען זייער שטעלע.

„4. אַז די נייע וואהלען צו דער פּעטראָגראַדער שטאָדט־דומא זאָלען בעשטימט ווערען אויף דעם 9טען דעצעמבער, 1917.

„5. אַז די פּעטראָגראַדער שטאָדט־דומא זאָל זיך פאַרזאַמלען דעם 11טען דעצעמבער, 1917, 2 בייטאָג.

„6. אַז אַלע די וואָס פאָלגען ניט אָט די פאָראָרדנונג, ווי אויך די וואָס שעדיגען אָדער צערשטערען מוטהווילליג דאָס אייגענ־טום פון דער שטאָדט, זאָלען תיכף ארעסטירט ווערען און געשטעלט ווערען פאַר אַ רעוואָלוציאָנערען טריבונאַל".

די דומא האָט אָבגעהאַלטען אַ ברוגז'ע זיצונג, אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, אַז „זי וועט פארטהיידיגען איהר פּאָזיציע ביז דעם לעצ־טען טראָפּען בלוט", און ארויסגעלאָזט פארצווייפעלטע אויפרופען צו דער בעפעלקערונג, זי זאָל ראַטעווען „איהר אייגענע שטאָדט־רעגי־רונג". אָבער די בעפעלקערונג איז געבליבען ענטוועדער גלייכגילטיג, אָדער פיינדליך. דעם 31טען האָט מען ארעסטירט דעם גאָלאָוואַ שרייי־דער און עטליכע דומא־מיטגליעדער, מען האָט זיי אויסגעפרעגט און

אַבגעלאָזט. דעם 31טען נאָוועמבער און דעם 1טען דעצעמבער זיינען נאָך פאַרגעקומען זיצונגען פון דער דומא, אָבער עטליכע מאָל זיינען אָנגעקומען רויטע גווארדייצעס און סאָלדאַטען און העפליך געבעטען די פערזאַמעלטע זיי זאָלען זיך פאַנאַנדערגעהען. דעם 2טען דעצעמ־בער, ווען די דומא האָט אָבגעהאַלטען אַ זיצונג, איז אַן אָפיציר מיט עטליכע סאָלדאַטען אריינגעקומען אין ניקאָלאַיעווסקי זאַל. אַ רעד־נער האָט גראַד געהאַלטען אין מיטען, האָט דער אָפיציר געהייסען מען זאָל זיך פאַנאַנדערגעהן, אַניט וועט ער צווינגען מיט געוואַלד. די דומא איז זיך פאַנאַנדערגעגאַנגען, ערקלעהרענדיג צום לעצטען מאָל, אז „זי טרעט אָב פאר ברוטאַלער קראַפט".

די נייע דומא איז אויסגעקליבען געוואָרען צעהן טעג שפעטער. די „מעסיגע" סאָציאַליסטען האָבען זיך אָבגעזאָגט צו שטימען, און די נייע מיטגליעדער זיינען כמעט אַלע געווען באָלשעוויקעס.

עטליכע געפעהרליכע נעסטען פון אָפּאָזיציע זיינען אַלץ נאָך געבליבען: די „רעפובליקען" פון אוקראַינא און פינלאַנד, וועלכע האָבען זיך ארויסגעוויזען אַלע מאָל מעהר אַנטי־באָלשעוויסטיש. סיי אין העלסינגפאָרס, סיי אין קיעוו האָבען די רעגירונגען אָרגאַ־ניזירט ארמעען, וואָס מען האָט זיך אויף זיי געקענט פערלאָזען, און האָבען גענומען קעמפפען געגען באָלשעוויזם, ענטוואפענען און טרייַ־בען רוסישע סאָלדאַטען. די אוקראַינער ראַדא האָט איבערגענומען די קאָמאַנדע איבער דרום־רוסלאַנד און האָט געשיקט קאַלעדינ׳ען נייע קרעפטען און עסענוואַרג. סיי פינלאַנד, סיי אוקראַינע האָבען אָנגעהויבען געהיימע פערהאַנדלונגען מיט דייטשלאַנד. די אַליאירטע רעגירונגען האָבען זיי אנערקענט און געליהען גרויסע סומען. אַזוי האָבען די פאַרמעגליכע קלאַסען בעשאַפען קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע צענטרען, פון וואַנען מען האָט געקענט אָנפאַלען אויף סאָוויעט־רוס־לאַנד. ווען באָלשעוויזם האָט שפעטער געזיעגט אין דיביידע לענדער, האָט די בורזשואַזיע גערופען די דייטשען זיי זאָלען איהר אומקעהרען די ממשלה...

די גרעסטע סכנה פאַר דער סאָוויעט־רעגירונג איז געווען איינ־וועניג אין רוסלאַנד גופא. זי איז געווען אַ צוויי־קעפיגע: פון איין זייט די קאַלעדין־בעוועגונג, פון דער אַנדערער זייט דער שטאַב אין מאָהילעוו, וואו גענעראַל דוכאָנין האָט איבערגענומען די קאָמאַנדע.

Отъ Комиссіи по Народному Образованію при Центральной Городской Думѣ

Товарищи рабочіе и работницы!

За нѣсколько дней до праздника была объявлена забастовка учащими городскихъ училищъ. Учащіе оказались на сторонѣ буржуазіи противъ рабочаго и крестьянскаго Правительства.

Товарищи, организуйте родительскіе комитеты и выносите резолюціи противъ забастовки учащихъ. Обращайтесь въ районные Совѣты Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ, профессіональные союзы, фабрично-заводскіе и партійные комитеты съ предложеніемъ устраивать митинги протеста. Устраивайте собственными силами елки и развлеченія для дѣтей, требуйте возобновленія занятій послѣ праздника въ срокъ, который укажетъ Центральная Дума.

Товарищи, укрѣпляйте свои позиціи въ дѣлѣ народнаго образованія, настаивайте на контролѣ пролетарскихъ организацій надъ школой.

Комиссія по Народному Образованію
при Центральной Городской Думѣ.

Proclamation of the Commission on Public Education attached to the City Duma, concerning the strike of school-teachers, just before the Christmas holidays. The Duma had been re-elected, and was composed almost entirely of Bolsheviki. For translation see Appendix 17.

דער אונערמיעדליכער מוראוויאָוו איז בעשטימט געוואָרען קאָ־מאַנדיר איבער די קרעפטען צו פיהרען מלחמה געגען די קאָזאַקען, און אַ רויטע אַרמעע איז אָרגאַניזירט געוואָרען פון די פאַבריק־אַרביי־טער. הונדערטער אַגיטאַטאָרס האָט מען אַוועקגעשיקט צום דאָן. דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען האָט אַרויסגעלאָזט אַ פּראָקלאַ־מאַציע צו די סאָלדאַטען, וואו ער האָט ערקלעהרט, וואָס איז אַזוינס די סאָוויעט־רעגירונג, ווי אַזוי די פאַרמעגליכע קלאַסען, די טשינאָוו־ניקעס, פּריצים, באַנקירען און זייערע העלפער, די קאָזאַקישע אַטאַ־מאַנעס, גוטס־בעזיצער און גענעראַלען, פּרואווען צערשטערען די רע־וואָלוציע, ווי אַזוי זיי ווילען בעוואָרענען, אַז דאָס פאָלק זאָל ניט קאָנפיסקירען זייער רייכטהום.

דעם 27טען נאָוועמבער איז אַ קאָמיטעט פון קאָזאַקען געקומען אין סמאָלני זיך זעהן מיט לענין׳ען און טראָצקי׳ן. די קאָזאַקען האָבען געוואָלט וויסען, צי עס איז אמת, אַז די סאָוויעט־רעגירונג קלייבט זיך צוטהיילען די קאָזאַקישע ערד צווישען די פּויערים פון גרויס־רוסלאַנד. טראָצקי האָט געענטפערט: „ניין". די קאָ־זאַקען האָבען אַ ווײַלע געקלעהרט: „אויב אַזוי", האָבען זיי געזאָגט, „טראַכט אפשר די סאָוויעט־רעגירונג וועגען קאָנפיסקירען די מאַ־יאָנטקעס פון אונזערע גרויסע קאָזאַקישע גוטס־בעזיצער און פאַנאַנ־דערטהיילען זיי צווישען די אַרבייטענדע קאָזאַקען?" אויף דערויף האָט לענין געענטפערט. „דאָס דאַרפט א י ה ר טהאָן. מיר וועלען אונטערשטיצען די אַרבייטענדע קאָזאַקען אין אַלצדינג וואָס זיי טהוען. די בעסטע זאַך איז — בילדען קאָזאַקישע סאָוויעטען. איהר וועט האָבען פאַרטרעטער אין דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, און אונזער רעגירונג וועט אויך זיין א י י ע ר רע־גירונג..."

די קאָזאַקען זיינען אַוועקגעגאַנגען, פאַרזונקען אין טיעפע מחשבות. שפּעטער מיט צוויי וואָכען איז אַ דעפּוטאַציע פון קאָזאַ־קען געקומען צו גענעראַל קאַלעדין. „קענט איהר אונז צוזאָגען", האָבען די קאָזאַקען געפרעגט, „אַז איהר וועט צוטהיילען די גרויסע מאַיאָנטקעס פון די קאָזאַקישע גוטס־בעזיצער צווישען די אַרבייטענדע קאָזאַקען?"

כל זמן איך לעב, וועט דאָס ניט זיין", האָט ער געענטפערט.

שפּעטער מיט אַ מאָנאַט האָט ער זיך אַרומגעקוקט, אַז זיין אַרמעע צוגעהט ווי אייז אויף דער זון.

אין מאָהילעוו האָט זיך דערווייל פערזאַמעלט דער אַלטער צענט־ראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. די מעסיגע סאָציאַליסטישע פיהרער — פון אַווקסענטיעוו׳ן ביז טשערנאָוו׳ן, — די אַקטיווע אָנפיהרער פון די אַלטע אַרמעע־קאָמיטעטען און די רעאַקציאָנערע אָפיצירען. דער שטאַב האָט זיך נאָכאַנאַנד אָבגעזאָגט אַנצוערקענען דעם ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען. ער האָט פאַראייניגט אַרום זיך די טויט־באַטאַליאָנען, די געאָרגיעווסקע קאַוואַלירען, די קאָזאַקען פון דעם פראָנט און איז געשטאַנען אין ענגע געהיימע פערבינדונגען מיט די מיליטערישע אַטאַשעען פון די אַליאירטע, מיט קאַלעדין׳ען און מיט דער אוקראַינער ראַדאַ...

די אַליאירטע רעגירונגען האָבען מיט קיין וואָרט ניט געענט־פערט אויף דעם פריעדענס־פאָרשלאַג פון דעם 8טען נאָוועמבער, אין וועלכען דער סאָוויעטען־קאָנגרעס האָט אַלעמען גערופען צו אַ וואַפען־שטילשטאַנד.

דעם 20טען נאָוועמבער האָט טראָצקי געשיקט אַ נאָטע צו די אַמ־באַסאַדאָרס פון די אַליאירטע:

„איך האָב די עהרע אייך צו מעלדען, העררן אַמבאַסאַדאָר, אַז דער אַלל־רוסישער סאָוויעטען־קאָנגרעס האָט דעם 8טען נאָוועמבער געגרינדעט אַ נייע רעגירונג פון דער רוסישער רעפּובליק אין דער געשטאַלט פון אַ ראַטה פון פאָלקס־קאָמיסאַרען. פּרעזידענט פון דער רעגירונג איז וולאַדימיר איליטש לענין. די פערוואַלטונג איבער אויסלענדישע אַנגעלעגענהייטען האָט מען איבערגעגעבען מיר, אַלס דעם פאָלקס־קאָמיסאַר פאַר אויסלענדישע אַנגעלעגענהייטען.

ציהענדיג אייער אויפמערקזאַמקייט צו דעם פאָרשלאַג פון דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס וועגען אַ וואַפענשטילשטאַנד און אַ דע־מאָקראַטישען פריעדען אָהן אַנעקסיעס און קאָנטריבוציעס און געגרינ־דעט אויפ׳ן רעכט פון זעלבסט־בעשטימונג פאַר אַלע פעלקער, האָב איך די עהרע אייך צו בעטען, איהר זאָלט קוקען אויף דעם דאָקו־מענט אַלס אַ פאָרמעלען פאָרשלאַג פון אַ באַלדיגען וואַפענשטיל־שטאַנד אויף אַלע פראָנטען און פון אַ באַלדיגען אָנהויב פון פריע־דענס־פערהאַנדלונגען, — אַ פאָרשלאַג, וועלכען די רעגירונג פון דער

רוסישער רעפובליק שיקט ארוים צו אלע קריעגס־פיהרענדע פעלקער און זייערע רעגירונגען.

איך ווינש, הערר אמבאסאדאר, אייך אויסדריקען די טיעפע אכטונג פון דער סאוויעט־רעגירונג צו אייער פאלק, וואס ווינשט פריע־דען, ווי אלע אנדערע פעלקער, און וואס איז ערשעפפט און אויסגע־מאטערט פון אט דער אונגעהויערער שחיטה..."

אין דער זעלביגער נאכט האט דער ראטה פון די פאלקס־קאמי־סארען טעלעגראפירט גענעראל דוכאנין'ען:

"...דער ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען האלט פאר נויטיג פארצושלאגען אלע מעכטע, סיי די פיינדליכע, סיי די אליאירטע, א באלדיגען וואפען־שטילשטאנד. א דעקלאראציע וועגען דעם האט דער קאמיסאר פאר אויסלענדישע אנגעלעגענהייטען פאנאנדערגע־שיקט די פארטרעטער פון די אליאירטע מעכטע אין פעטראגראד.

"דער ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען בעפעהלט אייך, בירגער קאמאנדיר, איהר זאלט פארשלאגען די מיליטערישע קאמאנדירען פון דעם שונא, אז זיי זאלען באלד אבשטעלען די מיליטערישע אפע־ראציעס און אנהויבען פריעדענס־פערהאנדלונגען. דער ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען לעגט אויף אייך ארויף די פפליכט צו פיהרען די דאזיגע ערשטע פערהאנדלונגען און בעפעהלט אייך:

"1. איהר זאלט לאזען וויסען דעם ראטה דורך דירעקטע טעלע־גראמען וועגען אלע טריט פון אייערע אונטערהאנדלונגען מיט די פארטרעטער פון די פיינדליכע ארמעען.

"2. איהר זאלט ניט אונטערשרייבען קיין וואפען־שטילשטאנד ביז איהר וועט ניט האבען די הסכמה פון דעם ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען".

די אליאירטע אמבאסאדארס האבען אויפגענומען טראצקי'ס נאטע מיט פעראכטונג און קיין ווארט ניט געענטפערט. אין די צייט־ונגען האבען זיך בעוויזען אנאנימע אינטערוויוס פול מיט גע־שפעט און חוזק. דעם בעפעהל צו דוכאנין'ען האט מען אפען כאראק־טעריזירט אלס פערראטה.

דוכאנין האט ניט געוויזען קיין סמנים פון לעבען. אין דער נאכט פון דעם 22טען נאוועמבער האט מען איהם אבגערופען אויף דעם טעלע־פאן און געפרעגט, צי ער איז גרייט פאלגען דעם בעפעהל. דוכאנין

האט געענטפערט, אז דאס קען ער ניט, סיידען ד'ער בעפעהל וועט קומען פון „א רעגירונג, וואס שטיצט זיך אויף דער ארמעע און דעם לאנד".

מ'האט איהם באלד טעלעגראפיש אבגעזאגט פון זיין שטעלע אלס הויפט־קאמאנדיר, און קרילענקא איז בעשטימט געווארען אויף זיין פלאץ. לענין האט אויך דא אנגעווענדעט די טאקטיק פון אפעלירען צו די מאסען. ער האט ארויסגעשיקט א דראהט־לאזע דעפעשע צו אלע קאמיטעטען פון פאלקען, דיוויזיעס און קארפוסען, צו אלע סאל־דאטען און מאטראזען פון דער ארמעע און דעם פלאט. ער האט דער־צעהלט וועגען דוכאנין'ס אבזאג און האט בעפויהלען, אז „אלע פאלקען פונ'ם פראנט זאלען אויסקלויבען דעלעגאטען און דורך זיי זאלען זיי אנהויבען פארהאנדלונגען מיט די פיינד'ליכע אבטהיילונ־גען, וועלכע שטעהען גענגען זייערע פאזיציעס..."

דעם 23טען נאוועמבער האבען די מיליטערישע אטאשעען פון די אליאירטע, לויט א בעפעהל פון זייערע רעגירונגען, געשיקט דוכאני־נען א נאטע, וואו זיי האבען איהם פייערליך געווארענט ער זאל ניט „ברעכען די אבמאכונגען צווישען דער אנטאנט". די נאטע האט גע־מעלדעט, אז אויב עס וועט געשלאסען ווערען א בעזונדערער וואפענ־שטילשטאנד מיט דייטשלאנד, וועט דאס האבען „זעהר ערנסטע פאל־גען" פאר רוסלאנד. דוכאנין האט די נאטע תיכף פאנאנדערגעשיקט אין אלע סאלדאטען־קאמיטעטען.

אויף מארגען האט טראצקי ארויסגעשיקט א נייעם אויפרוף צו דער ארמעע וואו ער האט געשריבען, אז מיט זייער נאטע מישען זיך די אליאירטע אין די אינווענינגסטע אנגעלעגענהייטען פון רוס־לאנד און פרואווען „צווינגען די רוסישע ארמעע און דאס רוסישע פאלק פארטצוזעצען דעם קריעג, בדי צו ערפילען די אבמאכונגען, וואס דער צאר האט געשלאסען..."

איין פראקלאמאציע נאך דער אנדערער האט זיך געגאסען פון סמאלני, בעשולדיגט דוכאנינ'ען און זיינע קאנטר־רעוואלוציאנערע אפיצירען, בעשולדיגט די רעאקציאנערע פאליטיקער, וואס האבען זיך פארזאמעלט אין מאהילעוו, געוועקט מיליאנען פערבימערטע, פארדעכטיגטע סאלדאטען איבער דעם גאנצען טויזענד־מייליגען פראנט, פון איין עק ביז צו דעם אנדערען. קרילענקא איז ארויסגע־

פאהרען צום הויפט־קוואַרטיר מיט דריי אָבטהיילונגען פאַנאַטיש־איבערגעבענע מאַטראָזען ; ער האָט געסטראַשעט די געגנער מיט נקמה און האָט אומעטום בעגעגענט געוואַלדיגע אָוואַציעס פון סאָל־דאַטען, — זיין רייזע איז געווען אַן אמת'ער טריאומף־צוג. דער צענט־ראַלער ארמיי־קאָמיטעט האָט ארויסגעלאָזט אַ פּראָקלאַמאַציע, וואו ער האָט געשטיצט דוכאָנינ'ען. צעהן טויזענד סאָלדאַטען האָבען זיך באַלד אַ לאָז געטהאָן קיין מאָהילעוו...

דעם 2טען דעצעמבער האָט דער מאָהילעווער גאַרניזאָן זיך אויפ־געהויבען און פאַרכאַפּט די שטאָדט, אַרעסטירט דוכאָנינ'ען און דעם ארמיי־קאָמיטעט און איז ארויסגעגאַנגען בעגעגענען דעם נייעם הויפּט־קאָמאַנדיר מיט זיעגרייכע רויטע פאָהנען. אויף מאָרגען איז קרילענ־קאָ אריינגעקומען אין שטאָדט אריין און געפונען אַ ווילד־ברומענדען המון ארום דעם אייזענבאַהן־וואַגאָן, וואו דוכאָנין איז געווען פאַר־שפּאַרט. קרילענקאָ האָט געהאַלטען אַ רעדע, געבעטען די סאָלדאַטען ניט טשעפּען דוכאָנינ'ען, ווייל מען דאַרף איהם נעהמען קיין פּעט־ראָגראַד און משפּט'ען אין אַ רעוואָלוציאָנערען טריבונאַל. ווען קרי־לענקאָ האָט געענדיגט, האָט זיך דוכאָנין אליין בעוויזען אין פענס־טער, ווי ער וואָלט געוואָלט האַלטען אַ רעדע. מיט אַ ווילדען גע־בריל האָט דער עולם זיך אַ לאָז געטהאָן צום וואַגאָן, ארויפגעפאַלען אויף דעם אַלטען גענעראַל, איהם ארויסגעשלעפּט און געקלאַפּט מיט איהם איבער דער פּלאַטפאָרם ביז ער איז אויסגעגאַנגען...

אזוי האָט זיך געענדיגט דער אויפשטאַנד אין דעם הויפּט־קוואַר־טיר.

די לעצטע וויכטיגע פעסטונג פון אַ פיינדליכער מיליטערישער מאַכט אין רוסלאַנד איז געפאַלען. די סאָוויעט־רעגירונג האָט זיך דערפיהלט אונענדליך שטאַרקער. זי האָט מיט זיכערהייט גענומען אָרגאַניזירען דעם שטאַאַט. געוועזענע פּאַרטיי־טהוער האָבען זיך ווידער אומגעקעהרט צו זייער פאָהן. מיטגליעדער פון אַנדערע פּאַר־טייען זיינען אריינגעטראָטען אין שטאַאַטס־דיענסט. די וואָס האָבען אָבער געטראַכט וועגען גרויסע פערדיענסטען, האָבען באַלד איינגע־זעהן זייער טעות : דער געזעץ וועגען לוין פאַר רעגירונגס־בעאַמטע האָט בעשטימט דאָס געהאַלט פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען ניט מעהר ווי פינף הונדערט רובעל (בערך פופציג דאָלאַר) אַ חודש... דער סטרייק

פון די רעגירונגס-בעאמטע אונטער דער פיהרונג פון דעם פעראיין פון פעראייניגטע דעם פעראיינען האט זיך באלד געענדיגט, ווייל די פינאנסירען הינטער די קוליסען האבען איהם אויפגעהערט שטיצען. די באנק-אנגעשטעלטע האבען זיך אומגעקעהרט צו זייערע פלעצער.

די רעגירונג האט נאציאנאליזירט די בענק, געבילדעט דעם הויפט-ראטה פאר פאלקס-ווירטהשאפט, דורכגעפיהרט אין לעבען דעם ערד-געזעץ אין די דערפער, רעארגאניזירט די ארמיי אויף א דעמאקראטישען אופן, געענדערט ביז'ן גרונד אלע געביעטען פון דער פערוואלטונג און פונ'ם לעבען בכלל, — אזוי האט מען לאנגזאם, בים-לעכווייז, ניט אהן טעות'ן און שטערענישען, אנגעהויבען אויסקנעטען דאס פראלעטארישע רוסלאנד. דאס איז געווען מעגליך נור דורך דעם ווילען פון די מאסען פון ארבייטער, סאלדאטען און פויערים.

קאפיטעל צוועלף.

דער פויערים-קאנגרעס.

דעם 18טען נאוועמבער איז אויסגעפאלען א שנעע. אז מיר זיינען אויפגעשטאנען אינדערפריה, זיינען ווייסע הויפענס געלעגען אויף די פענסטער, און אין דער לופטען האט זיך געווירבעלט אזא געדיכטער שנעע, אז מען האט ניט געקענט זעהן אויף צוויי טריט. די בלאטע איז פערשוואונדען. אין איין אויגענבליק איז די אומעטיגע שטאדט געווארען קלאהר און ווייס, די דראשקעס מיט די איזוואז-טשיקעס אין די דיקע וואטאווע קאפאטעס האבען זיך פלוצלינג פער-וואנדעלט אין שליטענס. די שליטענס האבען זיך געקאטייעט איבער די געדרעהטע גאסען מיט גרויס מהירות. די אנטוייבער זיינען גע-זעסען אויף די קעלנעס שטייף, פארפרוירען... עס איז געווען א רע-וואלוציע, רוסלאנד האט זיך מיט שרעקליכע שנעלקייט געטראגען אנטקעגען אן אונבעשטימטע שרעקליכע צוקונפט, אבער דאך האט דער ערשטער געדיכטער שנעע אויסגעזאגען א פרייד איבער דער

שטאָדט. אויף אַלע פּנים'ער איז געווען אַ שמייכעל. מענשען זיינען ארויסגעלאָפען אין די גאַסען, אויסגעשטרעקט זייערע אָרעמס צו דעם פרישען, ווייכען שנעע, און אַלע האָבען געלאַכט. פערשוואונדען די אַלטע גראָהקייט. נור דאָס גאָלד און די פארשיידענע פארבען פון די טהורמס און קופּאָלען האָבען געגלאַנצט פון אונטער'ן שנעע אין זייער גאַנצער באַרבארישער פּראַכט.

ארום האַלבען טאָג האָט זיך אפילו די זון בעוויזען, אַ בלאַסע און אַ וואַסערדיגע. דער קאַטאַר און רעוומאַטיזם פון די רעגענדיגע חדשים זיינען פארשוואונדען. דאָס לעבען איז געוואָרען האסטיגער אין דער גרויסער שטאָדט, און אפילו די רעוואָלוציע האָט זיך אָנגעהויבען שנעלער בעוועגען...

איינמאָל אין אָווענד בין איך געזעסען אין אַ טראַקטיר אַנטקעגען סמאָלני. דאָס איז געווען אַ מין ביליגער רעסטאָראַן מיט אַ נידריגען באַלקען, געהייסען האָט ער „אָנקעל טאָם'ס שטיבעל" און איז געווען זעהר בעליעבט צווישען די רויטע גוואַרדייצעס. דער טראַקטיר איז געווען איבערגעפּאַקט. מענשען זיינען געזעסען ארום טישלעך מיט שמוציגע טישטוכער און ריזיג גרויסע טשאַיניקעס. די לופט איז געווען פול מיט שלעכטען טאַבאַק־רויך. די פאַרמאַטערטע קעלנערס זיינען ארומגעלאָפען און אַלעמאָל געשריען: „סעיטשאַס! סעיטשאַס! באַלד, די מינוט!"

אין אַ ווינקעל איז געזעסען איינער אין אַ קאַפּיטאַנסקע מונדיר און גערעדט צום עולם. יענע האָבען איהם איבערגעריסען אַלע רגע:

„איהר זייט ניט בעסער, ווי געוועהנליכע מערדער!" האָט ער געשריען. „איהר האָט געשאָסען אין אייערע אייגענע ברידער אין די גאַסען!"

„ווען האָבען מיר דאָס געטהאָן?" האָט אַן ארבייטער געפרעגט.

„סטייטש, לעצטען זונטאָג, ווען די יונקערס — "

„נו, און זיי? האָבען זיי דען ניט געשאָסען אויף אונז?". איינער האָט אויסשטרעקט זיין באַנדאַזשירטע האַנד. „אָט האָבען זיי מיר געלאָזט אַ מתנה צום אָנדענקען, די שדים!"

דער קאַפּיטאַן האָט געשריען אויף אַלע קולות: „איהר דאַרפט בלייבען נייטראַל! איהר דאַרפט בלייבען נייטראַל! ווער זייט איהר

וואס איהר זאלט אומוואַרפען א געזעצליכע רעגירונג? ווער איז לע־ נין? א דייטשער —"

„ווער ביסטו? א קאָנטר־רעוואָלוציאָנער! א פּראָוואָקאַטאָר!" האט מען אויף איהם געברומט.

ווען עס איז ווידער געוואָרען שטילער, האט דער קאפּיטאַן זיך אויפגעשטעלט. „גוט!" האט ער געזאָגט. „איהר רופט זיך דאס רו־ סישע פאָלק, אָבער איהר זייט נ י ט דאס רוסישע פאָלק, די פּ ו י ־ ע ר י ם זיינען דאס רוסישע פאָלק. וואַרט ביז די פּויערים..."

„יאָ", האט מען איהם געענטפערט, „וואַרט ביז די פּויערים וועלען זאָגען זייער וואָרט. מיר ווייסען, וואס די פּויערים וועלען זאָגען... וואס איז, זיי זיינען ניט פּונקט אזוינע ארבייטער ווי מיר?"

סוף כל סוף האט זיך אלצדינג געווענדט אָן די פּויערים. אמת, זיי זיינען ניט געווען אזוי פּאָליטיש אויפגעקלעהרט, ווי די ארביי־ טער, אָבער זיי האָבען געהאט זייערע אייגענטהימליכע אידעען, און זיי האָבען געבילדעט אכציג פּראָצענט פונ'ם רוסישען פאָלק. די צאָהל פון באָלשעוויסטישע אנהיינגער צווישען די פּויערים איז געווען זעהר קליין, און א שטענדיגע דיקטאטור פון די רוסישע ארבייטער אליין, אָהן די פּויערים, וואָלט ניט געווען מעגליך... די רעוואָלוציאָ־ נערע פּארטיי פון די פּויערים איז געוועהנליך געווען די פּארטיי סאָ־ ציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען. על פּי שכל וואָלט אויסגעקומען, אז פון אלע פּארטייען, וואס שטיצען די סאָוויעט־רעגירונג, זאָלען די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען ירש'ענען די פיהרערשאפט פון די פּויערים. די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען זיינען געווען א שפּילבעל אין די הענד פון דעם שטאָדטישען פּראָלעטאַריאַט, און האָבען זעהר נויטיג געדאַרפט האָבען שטיצע פון די פּויערים...

סמאָלני האט די פּויערים ניט פארגעסען. איינער פון די ער־ שטע טריט פון דעם נייעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט נאָך דעם ערד־געזעץ איז געווען — רופען א פּויערים־קאָנגרעסס געגען דעם ווילען פון דעם אלטען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די פּויערים־ סאָוויעטען. שפּעטער מיט עטליכע טעג האט מען ארויסגעגעבען גע־ נויע כללים פאר די וואָלאָסטנאָיע ערד־קאָמיטעטען, נאָכדעם איז ארויסגעגאַנגען לענין'ס „אינסטרוקציעס פאר פּויערים", וואו ער האט אין פּשוט'ע ווערטער דערצעהלט וועגען דער באָלשעוויסטישער

רעוואָלוציע און דער נייער רעגירונג. דעם 16טען נאָוועמבער האָבען לענין און מיליוטין ארויסגעגעבען „אינסטרוקציעס פאַר פּראָווינציע־לע עמיסאַרען”. די עמיסאַרען זיינען געוועז שלוחים פון דער סאָוויע־טען־רעגירונג, וואָס זי האָט אין טויזענדער ארויסגעשיקט איבער רוסישע דערפער. אין די אינסטרוקציעס לייענען מיר:

„1. ווען דער עמיסאַר קומט אָן אין די גובערניע, וואוהין מען האָט איהם געשיקט, דאַרף ער רופען אַ פעראייניגטע פערזאַמ־לונג פון די צענטראַלע עקזעקוטיוו־קאָמיטעטען פון די ארבייטער־סאָלדאַטען־און פּויערים סאָוויעטען, ער דאַרף אָבגעבען דער פערזאַמ־לונג אַ בעריכט וועגען די ערד־געזעצען, און זיי הייסען רופען אַן אַלגעמיינע זיצונג פון אַלע סאָוויעטען...

„2. ער מוז שטודירען די אַגראַר־פראַגע אין דער גובערניע.

א) צי האָט מען איבערגענומען דאָס פאַרמעגען פון׳ם גוטס־בעזיצער, און אויב יאָ — אין וועלכע אויעזדען?

ב) ווער פערוואַלטעט איבער דער קאָנפיסקירטער ערד — דער אמאָליגער אייגענטהימער אָדער די ערד־קאָמיטעטען?

ג) וואָס האָט מען געטהאָן מיט די לאַנד־ווירטהשאַפטליכע מאַשינען און מיט די פיה?

ד) צי האָט זיך פאַרגרעסערט די שטרעקע ערד, וואָס די פּויערים בעאַרבייטען?

ה) אויף וויפיעל און אין וועלכען פּרט אונטערשיידעט זיך די שטרעקע ערד, וואָס געפינט זיך איצט אין די הענד פון די פּויערים, פון דעם דורכשניטליכען מינימום וואָס די רעגי־רונג האָט בעשטימט?

3) דער עמיסאַר דאַרף בעשטעהן דאַרויף, אַז די פּויערים זאָלען בעאַרבייטען אַ גרעסערע שטרעקע ערד, ווי פריהער — און זאָלען זיך דערצו נעהמען אַזוי שנעל ווי נור מעגליך. ער דאַרף זעהען, אַז די פּוי־ערים זאָלען וואָס גיכער שיקען ברויט אין די שטעדט, כדי אויסצור־מיידען הונגער.

4. דער עמיסאַר דאַרף אויסגעפינען, וואָסערע מיטלען זיינען גענפּלאַנעוועט אָדער אָנגענומען געוואָרען צו איבערגעבען די ערד פון די גוטס־בעזיצער אין די הענד פון די ערד־קאָמיטעטען אָדער אַנדערע סאָוויעט־אַנשטאַלטען?

5. עס איז ווינשענסווערטה, אז גוט־אָרגאַניזירטע און גוט־בעאַרבייטע מאַיאָנטקעס זאָלען פערוואַלטעט ווערען דורך סאָוויעטען, וואָס בעשטעהען פון די געוועהנליכע ארבייטער אין די מאַיאָנטקעס, אונטער דער פיהרונג פון אַן ערפאַהרענעם אגראָנאָם.“

אין אַלע דערפער פון רוסלאַנד האָט געקאָכט און געברויזט. דאָס געזעץ וועגען ערד האָט עלעקטריזירט די מאַסען. טויזענדער רעוואָלוציאָנערע סאָלדאַטען, געוועזענע פויערים, האָבען זיך אומגעקעהרט אהיים פון פראָנט... זיי זיינען געווען די ערשטע צו בעגריסען די אידעע פון אַ נייעם פויערים־קאָנגרעס.

ווי דער אַלטער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט ניט געוואָלט דערלאָזען אַ נייעם קאָנגרעס פון סאָוויעטען, אַזוי האָט דער אַלטער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די פויערים־סאָוויעטען ניט געוואָלט דערלאָזען אַ נייעם פויערים־קאָנגרעס. און ווי דער אַלטער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, אַזוי האָט איצט דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די פויערים איינגעזעהן, אַז ער קען זיך ניט שטעלען אנטקעגען סמאָלני, און האָט גענומען באָמבאַרדירען די אָרטיגע קאָמיטעטען מיט טעלעגראַמען און בעפעהלען, מען זאָל אויסקלייבען קאָנסערוואַטיווע דעלעגאַטען. מ'האָט אפילו ארויסגעלאָזט אַ קלאַנג, אַז דער קאָנגרעס וועט זיך פערזאַמלען אין מאָהילעוו, און פיעלע דעלעגאַטען זיינען אהין טאַקע אָבגעפאָהרען. דעם 23טען נאָוועמבער האָבען זיך אין פעטראָגראַד פערזאַמעלט אַן ערך פיער הונדערט דעלעגאַטען, און די קאָנפערענצען פון די איינצעלנע פּאַרטייען האָבען זיך אָנגעהויבען.

די ערשטע זיצונג איז פאָרגעקומען אין דעם אַלעקסאַנדראָווסקי זאַל פון דער דומא, און די ערשטע אָבשטימונג האָט געוויזען, אַז העכער אַ העלפט דעלעגאַטען זיינען געווען לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען. די באָלשעוויקעס האָבען קוים געהאַט אַ פינפטעל, די קאָנסערוואַטיווע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען געהאַט אַ פיערטעל פון אַלע שטימען. אַלע דעלעגאַטען, אַ חוץ די קאָנסערוואַטיווע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, זיינען געווען געגען דעם אַלטען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט אונטער דער פיהרערשאַפט פון אווקסענטיעוו, טשאַיקאָווסקי און פּעשעכאָנאָוו.

דער גרויסער זאַל איז געווען אָנגעשטאָפּט מיט מענשען און פול מיט געשריי און געפילדער. די פאַרשיידענע גרופען פון דעם קאָנגרעס

זיינען געווען שטארק פארביטערט איינע געגען דער צווייטער. אויף דער רעכטער זייט האָבען זיך געזעהען עטליכע אָפיצערסקע עפּאָלעטען און עטליכע פּויערים פון דעם אַלטען שניט, מיט לאַנגע בערד און אַ מינע פון ערנסטע בעלי־בתים; אין דעם צענטר זיינען געזעסען עט־ליכע פּויערים, עטליכע אונטער־אָפיצירען און סאָלדאַטען; אין לינ־קען פליגעל זיינען כמעט אַלע דעלעגאַטען געווען אין מונדירען פון פּראָסטע סאָלדאַטען. דאָס איז געווען דער יונגער דור, די פּויערים, וואָס האָבען געדיענט אין דער אַרמיי... די גאַלערעען זיינען געווען אָנגעפּאַקט מיט ארבייטער, וועלכע האָבען אין רוסלאַנד נאָך ניט פארגעסען זייער פּויערשע אָבשטאַמונג.

דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט ניט געוואָלט אָנערקענען דעם קאָנגרעס אַלס אָפיציעל: דער אָפיציעלער קאָנגרעס איז גערופען גע־וואָרען אויפ'ן 13טען דעצעמבער. דער מיטגליעד פונ'ם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, וואָס האָט געעפענט דעם קאָנגרעס, האָט ערקלעהרט, אַז דאָס איז נור אַ „אויסעראָרדענטליכע קאָנפערענץ". די ערקלעהרונג האָט ארויסגערופען אַ שטורם פון אַפּלאָדיסמענטען און בייזע גע־שרייען. די „אויסעראָרדענטליכע קאָנפערענץ" האָט באַלד ארויסגע־וויזען, וואָס זי טראַכט וועגען דעם אַלטען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט: זי האָט אויסגעקליבען פאַר אַ פּאָרזיצענדען מאַריאַ ספּירידאָנאָווא, די פיהרערין פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען.

כמעט דער גאַנצער ערשטער טאָג איז אריבער אין הייסע דע־באַטען, צי מען זאָל צולאָזען פארטרעטער פון די וואָלאָסטנאָיע סאָ־וויעטען, אָדער נור דעלעגאַטען פון די גובערנסקע סאָוויעטען. ווי אין דעם קאָנגרעס פון ארבייטער און סאָלדאַטען, האָט זיך אויך דאָ אַ ריזיגע מאַיאָריטעט ארויסגעזאָגט פאַר דער ברייטער פארטרעטונג. דער אַלטער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט פארלאָזען דעם זאַל...

עס האָט זיך באַלד ארויסגעוויזען, אַז די מעהרסטע דעלעגאַטען זיינען פיינדליך צו דער רעגירונג פון די פּאָלקס־קאָמיסאַרען. זינאָווּ־יעוו האָט געפּרואווט רעדען אינ'ם נאָמען פון די באָלשעוויקעס, האָט מען אויפגעהויבען אַ טומעל און מען האָט איהם געצוואונגען אראָב־געהן פון דער פּלאַטפאָרמע. „אָט אַזוי זעצט מען אריין אַ פּאָלקס־קאָמיסאַר אין דער בלאָטע!" האָט מען געלאַכט.

נאַזאַריעוו, אַ דעלעגאַט פון דער פּראָווינץ, האָט געזאָגט: „מיר,

לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, ווילען ניט אַנערקענען די אַזוי גערופענע רעגירונג פון די אַרבייטער און פויערים, ביז וואַנען די פויערים וועלען ניט זיין אין איהר פאַרטראַטען. ווי זי איז איצט, איז זי ניט מעהר ווי אַ דיקטאַטור פון די אַרבייטער... מיר פערלאַנגען, אַז עס זאָל געבילדעט ווערען אַ נייע רעגירונג, וואָס זאָל פאַרטרעטען די גאַנצע דעמאָקראַטיע!"

די רעאַקציאָנערע דעלעגאַטען האָבען געפּרואווט צעוואַרעמען די דאָזיגע פיינדליכע שטימונג. ניט קוקענדיג אויף פּראָטעסטען פון די באָלשעוויסטישע בענק, האָט מען ערקלעהרט, אַז דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען האָט בדעה ענטוועדער צו קאָנטראָלירען דעם קאָנגרעס, אָדער צו פאַנאַנדערלאָזען איהם מיט געוואַלד. די ערקלעהרונג ווערט אויפגענומען מיט אַ געוואַלדיגען אויסברוך פון צאָרן...

דעם דריטען טאָג האָט זיך לענין פלוצלינג בעוויזען אויף דער טריבונע. צעהן מינוט איז דער זאָל געווען ווילד און משוגע. „אַוועק פון דאַנען!" האָט מען געליאַרעמט. „מיר ווילען ניט הערען אייערע פאָלקס־קאָמיסאַרען! איהר זייט ביי אונז ניט קיין רעגירונג!"

לענין איז רוהיג געשטאַנען אויפ'ן פּלאַץ, געהאַלטען זיך אָן טיש מיט ביידע הענד, און זיינע קליינע אויגעלעך האָבען אויפמערקזאַם בעטראַכט דעם רוישענדען עולם. ביסלעכווייז האָט די פיינדליכע דעמאָנסטראַציע זיך אויסגעשעפּט, נור אויף דער רעכטער זייט פונ'ם זאָל האָט מען נאָך אַלץ געטומעלט.

„איך קום אַהער ניט אַלס אַ מיטגליעד פון דעם ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען", האָט לענין געזאָגט און ווידער איבערגעוואַרט ביז דער טומעל איז שטיל געוואָרען. „איך קום אַלס אַ מיטגליעד פון דער באָלשעוויסטישער פראַקציע, אַלס אָן אויסגעקליבענער דעלעגאַט צו דעם קאָנגרעס". ער האָט אויפגעהויבען זיין פּאַפּיער אַזוי אַז אַלע זאָלען איהם זעהן. נאָכדעם האָט ער פאַרטגעזעצט מיט דער זעלביגער רוהיגער שטימע:

„פון דעסטוועגען קען מען ניט לייקענען, אַז די איצטיגע רעגירונג אין רוסלאַנד איז געבילדעט געוואָרען דורך דער באָלשעוויסטישער פּאַרטיי" — ווידער האָט ער געמוזט אָבוואַרטען אַ ביסעל. „פּראַקטיש זיינען די באָלשעוויקעס און די איצטיגע רעגירונג איין און די זעלביגע זאַך"... דאָ האָט זיך אויפ'ס ניי אויפגעהויבען אַ גרוי־

סער געפילדער אויף די רעכטע בענק, אָבער דער צענטער און די לינקע זיינען געווען נייגעריג צו וויסען, וואָס ער האָט צו זאָגען, האָבען זיי איינגעשטילט די איבעריגע.

לעניןהאָט גערעדט מיט זעהר איינפאכע ווערטער. „זאָגט מיר אָפען, פויערים: אין אייערע הענד האָבען מיר איבערגעגעבען די ערד פון די פּאָמיעשטשיקעס, — ווילט איהר ניט דערלאָזען, אז די אר־בייטער זאָלען איבערנעהמען דעם קאָנטראָל איבער די פאבריקען? דאָס איז א קלאַסען־קאמפף. די פּאָמיעשטשיקעס זיינען געגען די פויערים, די פאבריקאַנטען זיינען געגען דעם ארבייטער. ווילט איהר דערלאָזען, אז די רייהען פון דעם פּראָלעטאריאט זאָלען זיין גע־שפּאָלטען? זאָגט מיר אָפען: אויף וועמענ׳ס צד ווילט איהר זיך שטעלען?

„מיר, די באָלשעוויקעס, זיינען די פּארטיי פונ׳ם פּראָלעטא־ריאט — פונ׳ם דאָרפישען פּראָלעטאריאט אזוי גוט ווי פונ׳ם שטאָד־טישען פּראָלעטאריאט. מיר, באָלשעוויקעס, זיינען די שיצער פון די סאָוויעטען — פון די פויערים־סאָוויעטען אזוי גוט ווי פון די אר־בייטער־און־סאָלדאטען־סאָוויעטען. די איצטיגע רעגירונג איז א רע־גירונג פון סאָוויעטען. מיר האָבען ניט נור איינגעלאדען די פויערים־סאָוויעטען אין דער רעגירונג. מיר האָבען אויך איינגעלאדען פאר־טרעטער פון די לינקע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען זיך צו בע־טהייליגען אינ׳ם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען...

„די סאָוויעטען זיינען די בעסטע פארטרעטונג פון די ארביי־טער — די ארבייטער אין פאבריקען און מינעס, די ארבייטער אין די פעלדער. ווער עס וויל צערשטערען די סאָוויעטען, טהוט אַן אַנטי־דעמאָקראטישע און קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע ארבייט. איך זאָג אייך אָן, חברים פון די רעכטע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען, און אייך, העררען קאדעטען, אז אויב די גרינדונגס־פערזאמלונג וועט פּרואווען צוברעכען די סאָוויעטען, וועלען מיר דאָס ניט דערלאָזען!“

דעם 25טען נאָכמיטאָג איז טשערנאָוו אין איילעניש געקומען פון מאָהילעוו לויט דער בקשה פון דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. ערשט צוריק מיט צוויי חדשים איז ער געווען פאררעכענט פאר א שארפען רעוואָלוציאָנער און איז געווען בעליעבט צווישען די פויערים, איצט

האָט מען איהם ארויסגערופען, ער זאָל אָבשטעלען די געפעהרליכע בעוועגונג פונ'ם קאָנגרעס נאָך לינקס. ווען ער איז אָנגעקומען קיין פעטראָגראַד, האָט מען איהם גענומען אין סמאָלני אויף א פארהער, אָבער מען האָט איהם באַלד אָבגעלאָזט.

קודם כל האָט ער גוט אָנגעזידעלט דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט דערפאַר וואָס ער פארלאָזט דעם קאָנגרעס. דער קאָמיטעט האָט בע־שלאָסען זיך אומצוקעהרען. ווען טשערנאָוו איז אריינגעקומען אין זאַל, האָט מען איהם אויפגענומען מיט הילכיגע אפלאָדיסמענטען פון דער מעהרהייט און מיט א פייפעריי און שפּאָטישע אויסרופען פון די באָלשעוויקעס.

„חברים! איך בין ניט געווען אין פּעטראָגראַד. איך האָב זיך בעטהייליגט אין א קאָנפערענץ פון דער 12טער ארמיי, וואו עס האָט זיך בעהאַנדעלט די פראגע וועגען רופען א קאָנגרעס פון אלע פויערים־דעלעגאַטען אין דער מערב־ארמיי, דעריבער ווייס איך ווינציג וועגען דעם אויפשטאַנד, וועלכער איז דאָ פאָרגעקומען. —"

זינאָוויעוו הויבט זיך אויף פון זיין פלאַץ און שרייט אויס: „יאָ, איהר זייט ניט געווען — עטליכע מינוט!" עס הויבט זיך אויף א שרעקליכער טומעל, געשרייען: „נידער מיט די באָלשעוויקעס!"

טשערנאָוו רעדט ווייטער: „די בעשולדיגונג, אז איך האָב גע־האָלפען פיהרען אַן ארמיי אויף פּעטראָגראַד, האָט ניט קיין שום גרונד און איז אינגאַנצען פאַלש. פון וואַנען נעהמט זיך די בעשולדי־גונג? ווייזט מיר דאָקומענטען!"

זינאָוויעוו: „איזוועסטיא" און „דיעלאָ נאַראָדאַ" — אייערע אייגענע צייטונגען. אָט פון וואַנען די בעשולדיגונג נעהמט זיך!"

טשערנאָוו'ס גרויסער פּנים, מיט קליינע אויגען, געגרייזעלטע האָאר און גראָהליכער באָרד, ווערט רויט פון צאָרן, אָבער ער האַלט זיך איין און רעדט ווייטער. „איך זאָג אייך נאָכאמאָל, איך האָב פּראַקטיש ניט געוואוסט וואָס דאָ טהוט זיך, און איך האָב ניט גע־פיהרט קיין שום ארמיי, א חוץ אָט דער (ער ווייזט אָן אויף די פויערים־דעלעגאַטען), און איך בין שטאָלץ, וואָס איך האָב זיי אַהער געבראַכט!" געלעכטער. געשרייען: „בראַוואָ!"

„ווען איך האָב זיך אומגעקעהרט קיין פּעטראָגראַד, בין איך געווען אין סמאָלני. דאָרט האָט מען מיר אַזא בעשולדיגונג ניט גע־

מאכט... איך האָב געהאַט אַ קורצען געשפּרעך און האָב פערלאָזט דעם אינסטיטוט — דאָס איז אַלעס! זאָל זשע קיינער דאָ ניט סמייען מאַכען אַזאַ בעשולדיגונג!"

עס הויבט זיך אויף אַ טומעל. די באָלשעוויקעס און איינינע לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען שפּרינגען אויף פון זייערע ערטער, מאַכען אַלע מיט די פויסטען און שרייען, די איבריגע ווילען זיי איבערשרייען און זיי איינשטילען.

„דאָס איז אַ שאַנדע, ניט קיין זיצונג!" האָט טשערנאָוו אויסגערופען און האָט פערלאָזט דעם זאַל. צוליעב דעם טומעל האָט מען געמוזט שליסען די זיצונג.

דערווייל איז ארויפגעשוואומען די פראגע וועגען דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. מען האָט געהאַט אַנגערופען דעם קאָנגרעס אַן „אויסערצרדענטליכע קאָנפערענץ", כדי מען זאָל ניט דארפען אויסקלייבען קיין נייעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. דער שטעקען האָט אָבער געהאַט צוויי עקען: די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען בעשלאָסען, אַז אויב דער קאָנגרעס האָט קיין מאַכט ניט איבער דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, האָט דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט קיין מאַכט ניט איבער דעם קאָנגרעס. דעם 25טען נאָוועמבער האָט די פערזאַמלונג בעשלאָסען, אַז די אויסעראָרדענטליכע קאָנפערענץ נעהמט איבער די מאַכט פון דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט און נאָר אַזוינע מיטגליעדער, וואָס זיינען אויסגעקליבען געוואָרען פאר דעלעגאַטען, האָבען אַ רעכט צו שטימען.

אויף מאָרגען האָט מען דעם בעשלוס געענדערט, ניט קוקענדיג אויף די שטאַרקע פּראָטעסטען פון די באָלשעוויקעס. עס ווערט אָנגענומען, אַז אַלע מיטגליעדער פון דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָבען שטימרעכט, צי זיי זיינען דעלעגאַטען צי ניט.

דעם 27טען איז פאָרגעקומען די דעבאַטע וועגען די ערד־פראַגע, וואו עס האָט זיך ארויסגעוויזען דער אונטערשיעד צווישען דעם אגראַר־פּראָגראַם פון די באָלשעוויקעס און די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען.

קאָלטשינסקי, אַ לינקער סאָציאַליסט־רעוואָלוציאָנער, האָט גערעדט וועגען דער געשיכטע פון דער אגראַר־פּראַגע זינט דעם אָנהויב פון דער רעוואָלוציע. דער ערשטער קאָנגרעס פון די פּויערים־סאָוויע־

מען, האָט ער געזאָגט, האָט אָנגענומען אַ קלאָהרע און דייטליכע רעד־זאָלוציע: תיכף איבערגעבען די מאַיאָנטקעס אין די הענד פון די ערד־קאָמיטעטען. אָבער די מאכער פון דער רעוואָלוציע און די בורזשואזיע אין דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג זיינען בעשטאַנען, אַז מען זאָל די פראגע ניט ענטשיידען אָהן דער גרינדונגס־פערזאמלונג. אין דעם צווייטען פּעריאָד פון דער רעוואָלוציע, דעם פּעריאָד פון „פּשרות", איז טשערנאָוו אריין אין קאבינעט. די פּויערים זיינען געוועזען איבערצייגט, אַז איצט וועט זיך שוין אָנהויבען די פּראקטישע לעזונג פון דער ערד־פראגע. אָבער ניט קוקענדיג אויף דעם פעסטען בעשלוס פון דעם פּויערים־קאָנגרעס, האָבען די רעאַקציאָנערען און פּשרה־מאכער אין דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט ניט דערלאָזט גאָרניט טהאָן. דאָס האָט ארויסגערופען אַ רייה אונרוהען אין די דערפער. אנדערש האָט דאָס ניט געקענט זיין, ווייל די פּויערים זיינען געוועזען אומרוהיג און זייער ענערגיע האָט געזוכט אַן אויסוועג. די פּויערים האָבען פערשטאַנען די אמת'ע בעדייטונג פון דער רעוואָלוציע — זיי האָבען געפּרואווט איבערגעהן פון ווערטער צו טהאַטען...

„די לעצטע געשעהעניש", האָט קאַלטשינסקי געזאָגט, „זיינען ניט קיין פּשוט'ע אונרוהען, זיי זיינען ניט קיין „באָלשעוויסטישע אוואַנטורע", זיי זיינען אַן אויפשטאַנד פונ'ם פאָלק. דאָס גאַנצע לאַנד האָט מיט בעגייסטערונג בעגריסט דעם אויפשטאַנד...

„דאָס אגראַר־פּראָגראַם פון די באָלשעוויקעס איז אין אַלגעמיין ריכטיג. זייער טעות איז נור, וואָס זיי האָבען גערופען די פּויערים איבערצונעהמען די ערד מיט געוואַלד... די באָלשעוויקעס האָבען לכתחלה ערקלעהרט, אַז די פּויערים דאַרפען איבערנעהמען די ערד „דורך אַ רעוואָלוציאָנערע האַנדלונג פון די מאַסען". דאָס איז ניט מעהר ווי אַנאַרכיע: מען וואָלט דאָך געקענט איבערנעהמען די ערד אויף אַן אָרגאַניזירטען שטייגער... פאַר די באָלשעוויקעס איז געוועזען וויכטיג, אַז די פראגען פון דער רעוואָלוציע זאָלען געלעזט ווערען וואָס שנעלער, אָבער זיי האָבען זיך ניט אינטערעסירט, **וויאַזוי** די פראגען ווערען געלעזט...

„דאָס ערד־געזעץ פון דעם סאָוויעט־קאָנגרעס איז אין אַלגעמיין דאָס זעלביגע, ווי דאָס פּראָגראַם פון דעם ערשטען פּויערים־קאָנגרעס. פאַר וואָס־זשע האָט די נייע רעגירונג ניט אָנגעווענדט אויך די זעלבע

טאקטיק, וואָס דער פויערים־קאָנגרעס האָט אָנגעמערקט? דער ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען האָט געוואָלט לעזען די ערד־פראגע וואָס גיכער, אזוי אז די גרינדונגס־פערזאמלונג זאָל שוין ניט האָבען וואָס צו טהאָן...

„פון דעסטוועגען האָט די רעגירונג איינגעזעהן, אז מען מוז אויך אָננעהמען פראקטישע טריט, האָט זי ניט לאַנג געטראַכט און האָט אָנגענומען די „כללים פאר די ערד־קאָמיטעטען", וועלכע בעשאַפען א מאָדנע לאַגע: פון איין זייט האָט דער ראטה פון די פאָלקס־קאָמי־סאַרען אָבגעשאַפט פריוואַט־אייגענטהום אויף דער ערד, פון דער אַנדערער זייט זיינען די כללים פון די ערד־קאָמיטעטען געגרינדעט אויף פריוואַט־אייגענטהום... פון דעסטוועגען איז ניט קיין אומגליק. די ערד־קאָמיטעטען קוקען זיך ניט אום אויף די בעפעהלען פון דעם סאָוויעט; זיי פיהרען דורך זייערע אייגענע פראקטישע בעשליסען, וואָס זיינען געגרינדעט אויפ'ן ווילען פון א ריזיגער מעהרהייט פוי־ערים.

„די ערד־קאָמיטעטען פּרואווען ניט ארויסגעבען קיין געזעצען, וואָס זאָלען לעזען די ערד־פראגע: דאָס איז די אויפגאַבע פון דער גרינדונגס־פערזאמלונג... זיינען מיר אָבער זיכער, א די גרינדונגס־פערזאמלונג וועט טהאָן דעם ווילען פון די רוסישע פויערים? מיר קענען ניט וויסען... איין זאַך איז זיכער: אז די רעוואָלוציאָנערע ענטשלאָסענהייט פון די פויערים איז איצט פעסטער, ווי שטענדיג, און אז מען וועט נויטען די גרינדונגס־פערזאמלונג צו לעזען די אגראַר־פראגע אזוי ווי די פויערים פערלאַנגען... די גרינדונגס־פערזאמלונג וועט ניט סמייען איינרייסען מיט'ן פאָלק..."

נאָך קאָלטשינסקי'ן האָט גערעדט לענין. איצט האָט מען איהם אויסגעהערט מיט טיעפער אויפמערקזאמקייט. „וואָס מיר טהוען אין איצטיגען מאָמענט, איז ניט נור לעזען די ערד־פראגע, נור אויך די פראגע פון א סאָציאַלער רעוואָלוציע, ניט דור דאָ אין רוסלאַנד, נור אויך איבער דער גאַנצער וועלט. די ערד־פראגע קען ניט געלייזט ווערען אָהן א צוזאמענהאַנג מיט די איבעריגע פראגען פון דער סאָ־ציאַלער רעוואָלוציע... קאָנפיסקירען מיר די מאַיאָנטקעס פון די פריצים, וועט דאָס ארויסרופען א ווידערשטאַנד ניט נור מצד די רו־סישע גוטס־בעזיצער, נור אויך מצד דעם אויסלענדישען קאפּיטאל,

מיט וועלכען די גרויסע גוטס־בעזיצער זיינען פערבונדען דורך די בענק...

„די פריצי'שע מאיאנטקעס אין רוסלאנד זיינען ד'ער פונדאמענט פון אונטערדריקונג, און דערמיט וואס די פויערים קאנפיסקירען זיי, מאכט די רעוואלוציע דעם וויכטיגסטען שריט פארווערטס. דאס קען מען אבער ניט אבטהיילען פון אנדערע שריט, ווי עס בעווייזען די שטופען פון דער רעוואלוציע. די ערשטע שטופע איז געווען: ברעכען די זעלבסט־הערשאפט, ברעכען די מאכט פון די קאפיטאליסטען און גוטס־בעזיצער, וועלכע זיינען אלע פארבונדען דורך געמיינזאמע אינ־טערעסען. די צווייטע שטופע איז געווען: דער וואוקס פון די סאָ־וויעטען און פאליטישע פשרות מיט דער בורזשואזיע. דער טעות פון די לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען איז דאס, וואס זיי האבען אין דער רעכטער צייט ניט ארויסגעטרעטען געגען פשרות, גלויבענדיג אז דאס בעוואוסטזיין פון די מאסען איז נאך ניט גענוג ענט־וויקעלט...

„אויב מיר וואלטען דארפען ווארטען מיט'ן סאציאליזם אזוי לאנג ביז דאס בעוואוסטזיין פון דעם גאנצען פאלק איז גרייט דערצו, וואלט דאס געדויערט וועניגסטענס נאך פינף הונדערט יאהר... די סאציאליסטישע פארטיי איז דער אוואנגארד פון דעם ארבייטער־קלאס. זי טאר זיך ניט אבשטעלען פאר דעם, וואס דורכשניטליך איז די מאסע נאך ניט ענטוויקעלט. זי מוז פיהרען די מאסען, און די סאוויעטען דארפען זיין איהר גע־צייג פון רעוואלוציאנערער איניציאטיווע... כדי אבער צו פיהרען די אונענטשלאסענע, מוזען די חברים לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציא־נערען אליין זיך ניט וואקלען.

„נאך אין יולי האט זיך אנגעהויבען א רייהע צוזאמענשטויסען צווישען די מאסען און די „פשרה־מאכער". איצט, אין נאוועמבער, שטרעקען נאך אלץ די לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען אויס זייער האנד צו אווקסענטיעוו'ן... זאג איך אייך, אז אויב מיר גהען נאך אלץ אויף פשרות, איז די רעוואלוציע טויט. קיין שום פשרות זיינען איצט ניט מעגליך מיט דער בורזשואזיע. די מאכט פון דער בורזשואזיע מוז ווערען אינגאנצען געבראכען.

„מיר, באלשעוויקעס, האבען ניט געענדערט אונזער ערד־פראג־

ראם: מיר האבען זיך ניט אבגעזאגט פון אבשאפען פריוואט־איינענ־טהום אויף דער ערד, און מיר וועלען זיך קיינמאל ניט אבזאגען. מיר האבען אנגענומען די „כללים פאר די ערד־קאמיטעטען", וועלכע זיי־נען ניט געגרינדעט אויף פריוואט־איינענטהום, ווייל מיר ווילען פארווירקליכען דעם ווילען פון פאלק אויף דעם אופן, ווי דאס פאלק אליין האט בעשלאסען; מיר ווילען ענגער צונויפציהען אלע עלעמענ־טען, וואס קעמפפען פאר א סאציאלע רעוואלוציע.

„מיר רופען די לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען זיי זאלען אונז העלפען אין דעם קאמפף. מיר פאדערען, אז זיי זאלען אויפהע־רען זיך אומקוקען אויף הינטען, זיי זאלען צורייסען מיט די „פשרה־מאכער" אין זייער אייגענער פארטיי.

„וואס איז שייך דער גרינדונגס־פערזאמלונג, איז דער לעצטער רעדנער גערעכט: די ארבייט פון דער גרינדונגס־פערזאמלונג וועט זיך ווענדען אן דער רעוואלוציאנערער ענטשלאסענהייט פון די מאסען. איך זאג אבער: „רעוואלוציאנערע ענטשלאסענהייט איז גוט, א ביקס איז נאך בעסער!"

לענין לייענט דאן די רעזאלוציע פון די באלשעוויקעס:

„דער פויערים־קאנגרעס שטיצט פאלשטענדיג דאס ערד־געזעץ פון דעם 8טען נאוועמבער און גיט זיין הסכמה דער פראוויזארישער ארבייטער־און־פויערים־רעגירונג פון דער רוסישער רעפובליק, וועלכע איז געגרינדעט געווארען דורך דעם צווייטען אלל־רוסישען קאנגרעס פון סאוויעטען פון ארבייטער־און־סאלדאטען־דעפוטאטען.

„דער פויערים־קאנגרעס לאדעט איין אלע פויערים זיי זאלען זיך פעראייניגען צו אונטערשטיצען דאס ערד־געזעץ און עס אליין דורכ־פיהרען אין לעבען. אין דער זעלביגער צייט ראטה דער קאנגרעס, אז אויף אלע פעראנטווארטליכע שטעלעס זאלען בעשטימט ווערען נור אזוינע פערזאנען, וואס האבען ניט נור דורך ווערטער, נור אויך דורך טהאטען בעוויזען זייער איבערגעגעבענהייט צו די אינטערעסען פון די עקספלואטירטע פויערים־ארבייטער, זייער ווילען און זייער פעהיגקייט צו פערטהיידיגען די דאזיגע אינטערעסען גענען יעדען ווידערשטאנד מצד די גרויסע גוטס־בעזיצער, די קאפיטאליסטען, זיי־ערע שותפים און ארויסהעלפער.

„דער פויערים־קאנגרעס דריקט אויס זיין איבערצייגונג, אז דער

גאנצער ערד־געזעץ וועט קענען פארווירקליכט ווערען אין זיין פולער ברייט נור דורך א זיעג פון דער סאציאלער ארבייטער־רעוואלוציע, וואס האט זיך אנגעהויבען דעם 7טען נאוועמבער 1917. נור די סאציאלע רעוואלוציע קען ברענגען דערצו, אז די ערד זאל אינגאנצען און אויף אייביג איבערגעהן אין די הענד פון די פויערים־ארבייטער, אז די מוסטער־גיטער זאלען איבערגעגעבען ווערען אין די הענד פון די פויערים־געמיינדעס, אז די לאנד־ווירטהשאפטליכע מאשינען, וואס געהערען די גרויסע גוטס־בעזיצער, זאלען ווערען קאנפיסקירט, אז די לוין־שקלאפעריי אין די דערפער זאל ווערען אבגעשאפט און אויף אזא אופן זאלען די אינטערעסען פון די לאנד־ווירטהשאפטליכע ארבייטער ווערען געשיצט, אז די פראדוקטען פון ערד־ארבייט און אינדוסטריע זאלען מעטהאדיש און גלייכמעסיג פאנאנדערגעטהיילט ווערען צווישען אלע טהיילען פון רוסלאנד, אז די בענק זאלען איבערגענומען ווערען פונ'ם שטאאט (וואס אהן דעם איז נאציאנאלער ערד־בעזיץ ניט מעגליך נאכ'ן אבשאפען פון פריוואט אייגענטהום) און אז דער שטאאט זאל העלפען די ארבייטער אויף אלערליי אופנים.

„צוליעב די אויבענגעבראכטע טעמים אונטערשטיצט דער פויערים־קאנגרעס די רעוואלוציע פונ'ם 7טען נאוועמבער אלס א סאציאלע רעוואלוציע און דריקט אויס זיין פעסטען ווילען דורכצופיהרען די סאציאלע איבערקעהרעניש אין דער רוסישער רעפובליק, מיט אלע נויטיגע ענדערונגען, אבער אהן שום וואקלעניש און צווייפעל.

„כדי צו זיכערען א זיעג פון דער סאציאלער רעוואלוציע, וואס נור דאס וועט גאראנטירען א דויערענדען ערפאלג און א פאלשטענדיגע דורכפיהרונג פון דעם ערד־געזעץ, איז אונבעדינגט נויטיג אן ענגע פארבינדונג צווישען די פויערים־ארבייטער און די פאבריק־ארבייטער. די גאנצע ארגאניזאציע און פערוואלטונג פון דעם שטאאט פון דער רוסישער רעפובליק, פון אויבען ביז אראב, מוז פון היינט אן און ווייטער זיין געגרינדעט אויף אט דער פארבינדונג. נור אזא פארבינדונג, ברעכענדיג אלע פערזוכען, דירעקטע און אונדירעקטע, אפענע אדער פארשטעלטע, זיך אומצוקעהרען צו דער טאקטיק פון פשרות מיט דער בורזשואזיע, קען זיכערען דעם זיעג פון דעם סאציאליזם..."

די רעאקציאנערען פון דעם עקזעקוטיוו־קאמיטעט האבען שוין

ניט געסמייעט ארויסצוטרעטען אָפען. טשערנאָוו האָט פונדעסטוועגען גערעדט עטליכע מאָל, זיך געהאַלטען בעשיידען, אונפּארטייאיש. מען האָט איהם געבעטען פארנעהמען א פּלאַץ אויף דער פּלאַטפאָרמע... שפּעטער האָט אימיצער דערלאַנגט דעם פּאָרזיצענדען א צעטעלע, וואו ער האָט פּאָרגעשלאָגען אז מען זאָל מאַכען טשערנאָוו'ן פאר אן עהרען־פּאָרזיצענדען. אוסטינאָוו האָט איבערגעלייענט דאָס צעטעלע אויף א קול. באַלד איז זינאָוויעוו אויפגעשפּרונגען פון זיין אָרט, גע־שריען, אז דאָס איז א טריק פון דעם אַלטען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, וועלכער וויל פארכאַפּען דעם קאָנגרעס. דער זאַל האָט זיך פערוואַנ־דעלט אין א טומעלדיגע מאַסע. הענד האָבען זיך געהויבען. פּנים'ער האָבען געפלאַמט. געשרייען האָבען זיך געטראָגען פון ביידע זייטען. טשערנאָוו איז פונדעסטוועגען נאָך אַלץ געווען בעליעבט צווישען די פּויערים.

אינ'ם משך פון די דעבאַטען וועגען דער ערד־פראַגע האָבען די באָלשעוויסטישע דעלעגאַטען צוויי מאָל געהאַלטען אין פערלאָזען דעם זאַל, נור זייערע פיהרער האָבען זיי אָבגעהאַלטען... עס האָט אויס־געזעהן, אז דער קאָנגרעס איז צוטהיילט און עס איז ניטאָ קיין אויס־זיכט אויף א געמיינזאַמער האַנדלונג.

קיינער האָט ניט געוואוסט, אז געהיימע בעראַטהונגען קומען שוין פאָר צווישען די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און די באָל־שעוויקעס אין סמאָלני. לכתחלה האָבען די לינקע סאָציאַליסטען־רע־וואָלוציאָנערען געשטעלט אזוינע פאָדערונגען: די רעגירונג זאָל בע־שטעהן פון אַלע סאָציאַליסטישע פּארטייען, סיי די, וואָס געהן אריין אין די סאָוויעטען, סיי די, וואָס ניט; די רעגירונג זאָל זיין פער־אַנטוואָרטליך פאר א פאָלקס־ראַטה, וואָס בעשטעהט פון א קליינער צאָהל דעלעגאַטען פון ארבייטער־, סאָלדאַטען־ און פּויערים־אָרגאַ־ניזאַציעס; אין פאָלקס־ראַטה זאָלען אויך צוגעלאָזען ווערען פאר־טרעטער פון די שטאָדט־דומאס און זעמסטוואָ'ס; לענין און טראָצ־קי זאָלען ניט טאָרען זיין אין קאַבינעט; דער מיליטערישער רעוואָ־לוציאָנערער קאָמיטעט און אַנדערע אָרגאַנען פון אונטערדריקונג זאָ־לען פאַנאַנדערגעלאָזט ווערען.

מיטוואָך אינדערפריה, דעם 28טען נאָוועמבער, נאָך א שטורמי־

שער דיסקוסיע, וואָס האָט געדויערט אַ גאַנצע נאַכט, איז מען ענד־ליך געקומען צו אַן אויסגלייך. צו די 108 מיטגליעדער פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָבען געדאַרפט צוקומען 108 פּראָפּאָרציאָנעלע פאַרטרעטער פון דעם פּויערים־קאָנגרעס, אַ הונ־דערט דעלעגאַטען דירעקט אויסגעקליבען פון דער אַרמיי און דעם פלאָט, אַ פופציג פאַרטרעטער פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען — פינף און דרייסיג פון די אַלגעמיינע פעראיינען, צעהן פון די אייזענ־באַהן־אַרבייטער און פינף פון די פּאָסט־ און טעלעגראַף־אַרבייטער. די דומאַס און די זעמסטוואָס האָט מען אַרויסגעלאָזט. לענין און טראָצקי, האָט מען בעשלאָסען, זאָלען בלייבען אין דער רעגירונג, און דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט זאָל פאָרטזעצען זיין אַרבייט.

דעם קאָנגרעס האָט מען איצט אַריבערגעפיהרט אין דעם געוועז־ענעם קייזערליכען אינסטיטוט פאַר יוריספּרודענץ, פאָנטאַנקאַ נומער 6, וואו עס איז געווען דער הויפּט־קוואַרטיר פון די פּויערים־סאָוויע־טען. דאָרט, אין דעם גרויסען זאַל, האָבען די דעלעגאַטען זיך פאַר־זאַמעלט מיטוואָך בייטאָג. דער אַלטער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט זיך געהאַט צוריקגעצויגען אין אַן אַנדער צימער און אָבגעהאַלטען אַ קאָנ־פערענץ צוזאַמען מיט עטליכע ווידערשפּעניגע דעלעגאַטען און פאַר־טרעטער פון אַרמיי־קאָמיטעטען.

טשערנאָוו האָט זיך געדרעהט פון איין פערזאַמלונג צו דער אַנדערער און זיך אויפמערקזאַם צוגעהערט. ער האָט געוואוסט, אַז עס זיינען פאָרגעקומען פערהאַנדלונגען מיט די באָלשעוויקעס, ער האָט אָבער ניט געוואוסט, אַז מען איז געקומען צו אַן אויסגלייך. ער האָט געהאַלטען אַ רעדע פאַר דער קאָנפערענץ:

„איצט, ווען אַלע שמועסען וועגען אַן אַלגעמיין־סאָציאַליסטישע רעגירונג, פאַרגעסט מען דאָס ערשטע מיניסטעריום, וואָס איז נ י ט געווען אַ קאָאַליציאָנס־רעגירונג און וואָס האָט געהאַט אין זיך נור איין סאָציאַליסט — קערענסקי. אין יענער צייט איז די רעגירונג געווען זעהר פּאָפּולער. איצט בעשולדיגט מען קערענסקי׳ן. מען פאַר־געסט, אַז ניט נור די סאָוויעטען האָבען איהם דערהויבען צו מאַכט, נור אויך די מאַסען פון׳ם פאָלק.

„פאַר וואָס האָט זיך געענדערט די בעציהונג פון׳ם פאָלק צו

קערענסקי׳ן? דער ווילדער מענש מאכט זיך א נאט און דאוועגט צו איהם, נאכדעם בעשטראפט ער איהם, אויב איינע פון זיינע תפלות ווערט ניט מקוים... אט דאס טהוט מען איצט... נעכטען קערענסקי, היינט לענין און טראצקי, מארגען אן אנדערער...

„מיר האבען פארגעשלאגען סיי קערענסקי׳ן, סיי די באלשעוויקעס זיי זאלען זיך אבזאגען פון דער מאכט. קערענסקי האט אנגענומען אונזער פארשלאג; אקארשט היינט האט ער געמעלדעט פון זיין בעהעלטעניש, אז ער רעזיגנירט אלס פרעמיער. די באלשעוויקעס אבער ווילען אליין האלטען די מאכט, כאטש זיי ווייסען ניט, וואס צו טהאן מיט איהר...

„צי די באלשעוויקעס וועלען געווינען, צי זיי וועלען פארלירען, דער גורל פון רוסלאנד ווענדט זיך ניט אן דעם. דאס רוסישע דארף ווייסט אויסגעצייכענט, וואס ער וויל. דאס רוסישע דארף האט גענומען זיין גורל אין זיינע אייגענע הענד... סוף כל סוף וועט אונזער רעטונג קומען פון דארף...״

בשעת טשערנאוו האט גערעדט, האט אוסטינאוו אינ׳ם גרויסען זאל געמעלדעט, אז דער פויערים־קאנגרעס און סמאלני זיינען געקומען צו אן אויסגלייך. די מעלדונג איז אויפגענומען געווארען מיט א געוואלדיגער שמחה. פלוצלונג בעוויזט זיך טשערנאוו און בעט דאס ווארט.

„מען שמועסט״, זאגט ער, „אז דער פויערים־קאנגרעס און סמאלני האלטען ביי אן אויסגלייך. אזא אויסגלייך וואלט געווען אונגעזעצליך, ווייל דער אמת׳ער קאנגרעס פון פויערים־סאוויעטען וועט זיך ערשט צונויפקומען אין א וואך ארום...

„א חוץ דעם בין איך זיכער, אז די באלשעוויקעס וועלען קיינמאל ניט נאכגעבען אייערע פאדערונגען...״

א הילכיגער געלעכטער האט איבערגעריסען זיינע רייד. טשערנאוו האט פערשטאנען, וואס דא טהוט זיך. ער איז אראפ פון פלאטפארם, ארויס פון זאל, מיט איהם איז אוועק זיין רוהם...

דאנערשטאג, דעם 16טען נאוועמבער, שפעט נאכמיטאג, איז דער קאנגרעס זיך צונויפגעקומען אויף אן אויסערגעוועהנליכער זיצונג. אין דער לופטען האט זיך געפיהלט א יום־טוב׳דיגע שטימונג, און אלע פנים׳ער האבען געשיינט. מען האט זיך גיך אבגעפארטיגט

מיט דער טאָגעס־אָרדנונג, דאַן איז אויפגעשטאַנען דער אַלטער נאַטהאַנסאָן, מיט דער ווייסער באָרד, דער פיהרער פון די לינקע סאָ־ציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען. זיין קול האָט געציטערט און טרעהרען זיינען געשטאַנען אין זיינע אויגען, ווען ער האָט געלייענט דעם בע־ריכט, אַז די פויערים־סאָוויעטען און די סאָוויעטען פון אַרבייטער און סאָלדאַטען האָבען זיך „גענומען". אַלעמאָל, ווען ער האָט אויס־גערעדט דאָס וואָרט „פעראייניגונג", האָבען אויסגעבראָכען בעגייס־טערטע אַפּלאָדיסמענטען...

נאָכדעם האָט אוסטינאָוו געמעלדעט, אַז עס זיינען אָנגעקומען דעלעגאַטען פון סמאָלני, צוזאַמען מיט פאַרטרעטער פון דער רויטער אַרמיי. די דעלעגאַטען ווערען בעגריסט דורך אויפשטעהן פון די ער־טער. אַן אַרבייטער, אַ סאָלדאַט און אַ מאַטראָז נעהמען דאָס וואָרט איינער נאָכ'ן אַנדערען און בעגריסען די געסט.

סווערדלאָוו רעדט אינ'ם נאָמען פונ'ם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. מיט געשרייען: „עס לעבע דער שלום פון בירגער־קריעג! עס לעבע די פעראייניגטע דעמאָקראַטיע!" האָבען זיך די פויערים ארויסגעשאָטען פונ'ם זאַל.

עס איז שוין געווען פינסטער. דער שנעע האָט געבלישטשעט אין דעם בלייכען שיין פון דער לבנה און די שטערען. איבער'ן ברעג פונ'ם קאַנאַל זיינען די סאָלדאַטען פון דעם פּאַוולאָווסקע פּאָלק געווען אויס־געשטעלט אין רייהען, ווי צום פּאַראַד. דער מיליטער־ישער אָרקעס־טער האָט אָנגעהויבען שפּיעלען די „מאַרסעליעזע". די סאָלדאַטען האָבען מיט אַלע כחות געשריען „הורראה", די פויערים האָבען זיך אויסגעשטעלט אין רייהען און פאַנאַנדערגעוויקעלט די גרויסע רויטע פאָהן פון דעם עקזעקוטיוו קאָמיטעט פון די אַלל־רוסישע פויערים־סאָוויעטען. אויף דער פאָהן איז געווען אויסגעוועבט מיט גאָלד: „עס לעבע די פעראייניגונג פון די רעוואָלוציאָנערע אַרבייטער־מאַסען!" נייע פאָהנען האָבען זיך בעוויזען: פון די ראַיאָנע סאָוויעטען, פון פּוטילאָווסקע זאַוואָד. אויפ'ן לעצטען איז געשטאַנען: „מיר נויגען זיך פאַר דער פאָהן כדי צו בעשאַפען די ברידערליכקייט פון אַלע פעלקער!"

פון ערגעץ האָבען זיך בעוויזען פאַקעלען. זייער ליכט האָט גע־

שיינט אָראַנזש־פאַרביג אין דער נאַכט, זיך אָבגעשפּיגעלט מיט טויזענדער פונקען אינ׳ם אייז, געברענט מיט אַ רוהיגען פלאַם איבער די קעפּ פון דער מאַסע, וואָס האָט זיך אַוועקגעלאָזט מאַרשירען איבער דעם ברעג פון דער פאָנטאַנקאַ. מאַסען מענשען זיינען געשטאַנען און געקוקט אין שטילער ערשטוינונג.

„עס לעבע די רעוואָלוציאָנערע ארמיי! עס לעבע די רויטע גוואַרדיע! עס לעבע די פּויערים!"

אַט אַזוי האָט זיך די גרויסע פּראָצעסיע געשלענגעלט איבער׳ן שטאָדט, געוואָרען אַלעמאָל גרעסער און פאַנאַנדערגעוויקעלט אַלעמאָל נייע פאָהנען מיט גאָלדענע אותיות. צוויי אויסגעהאָרעוועטע, איינגעבויגענע אַלטע פּויערים זיינען געגאַנגען האַנד אין האַנד, און אויף זייערע פּנים׳ער האָט געלויכטען אַ קינדערשער נחת.

„אדרבה", האָט איינער געזאָגט, „איך וואָלט געוועהן אַ בעלן צו זעהען, ווי זיי וועלען ביי אונז פּרואווען אָבנעהמען די ערד — א י צ ט!"

לעבען סמאָלני זיינען די רויטע גוואַרדייצעס געווען אויסגעשטעלט אויף ביידע זייטען גאַס, אַלע ווילד פון פרייד. דער אַנדערער פּויער האָט געזאָגט צו זיין חבר: „איך בין גאָר ניט מיעד. מיר דאַכט זיך, אַז איך האָב אַ גאַנצען טאָג זיך געטראָגען אין דער לופטען!"

אויף די טרעפּ פון סמאָלני זיינען געשטאַנען אַן ערך הונדערט אַרבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען. זייער רויטע פאָהן האָט אויסגעזעהן דונקעל אַנקעגען דעם העלען ליכט, וואָס האָט זיך געגאָסען צווישען די אַרקאַדען. זיי האָבען זיך אַ וואָרף געטהאָן אַרונטער, אַרומגענומען די פּויערים און זיי געקושט. די פּראָצעסיע האָט זיך געגאָסען דורכ׳ן טויער איבער די טרעפּ, געהילכט ווי אַ דונער.

אין דעם ריזיגען ווייסען זאַל האָבען געוואַרט דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, דער גאַנצער פּעטראָגראַדער סאָוויעט און אַ טויזענד צושויער. עס האָט געהערשט די פייערליכע שטימונג, וואָס מען פיהלט נור אין גרויסע היסטאָרישע מאָמענטען.

זינאָוויעוו מעלדעט וועגען דעם אויסגלייך מיט דעם פּויערים־קאָנגרעס. הילכיגע שטימען פילען אָן דעם זאַאַל. די שטימען ווערען פרעהליכער און פעראייניגען זיך אין אַ שטורם פון בעגייסטערטע

נעשרייען, ווען אונטען, אין קאָרידאָר, דערהערט זיך מוזיק און עס בעווייזען זיך די ערשטע רייהען פון דער פּראָצעסיע. דאָס פּרעזי־דיום שטעלט זיך אויף אויפ'ן פּלאַטפאָרמע און רוימט אָב אַ פּלאַץ פאר דעם פּרעזידיום פון די פויערים. די מענשען פוןביידע גרופּען נעהמען זיך ארום. הינטער זיי ווערען די צוויי פאָהנען פעראייניגט אנטקעגען דער ווייסער וואַנט איבער דער לעדיגער ראַהם, פון וואַנען דער קייזערליכער פּאָרטרעט איז שוין לאַנג פאַשוואונדען.

די „טריאומף־זיצונג“ עפענט זיך. סווערדלאָוו האַלט אַ קורצע בעגריסונגס־־רעדע. דאַן שטעהט אויף מאַריאַ ספּירידאָנאָווא. זי איז מאָגער, בלייך, איהרע האָאר זיינען גלאַט פארקעמט. זי טראָגט ברילען און אין אַלגעמיין זעהט זי אוים ווי אַ ניו־ענגלאַנדער לעהרערין. די דאָזיגע געליעבטעסטע און מעכטיגסטע פון אַלע רוסישע פרויען נעהמט דאָס וואָרט.

„...ווייטע האָריזאָנטען, וואָס די וועלט האָט זיי ביז איצט ניט געזעהן, עפענען זיך פאר רוסלאַנד... אַלע ביזאהעריגע ארבייטער־בעוועגונגען זיינען בעזיעגט געוואָרען. אָבער די איצטיגע בעוועגונג איז אונבעזיעגבאר. ס'איז ניטאָ אַזאַ קראַפט אין דער וועלט, וואָס זאָל קענען פארלעשען דעם פלאַם פון דער רעוואָלוציע! די אַלטע וועלט צופאַלט זיך אין שטיקער, אַ נייע וועלט ווערט געבוירען...“

טראָצקי רעדט מיט פייער: „איך בעגריס אייך, חברים־פויערים! איהר קומט אהער ניט ווי געסט, נור ווי הערשער פון אָט דעם הויז, וואו עס קלאַפּט דאָס האַרץ פון דער רוסישער רעוואָלוציע. דער ווילען פון מיליאָנען ארבייטער איז איצט פעראייניגט אין אָט דעם זאַאל... עס איז איצט דאָ נור איין הערשער איבער דעם רוסישען לאַנד: די פעראייניגונג פון ארבייטער, סאָלדאַטען און פויערים...

„אַ נייע מענשהייט ווערט געבוירען. מיר שווערען בלייבען געטריי אונזער רעוואָלוציאָנערען פּאָסטען. אויב מיר ווערען בעזיעגט, וועט דאָס זיין נור אין קאַמפף...“

נאָכדעם נעהמט קרילענקאָ דאָס וואָרט. ער דערצעהלט וועגען דער לאַגע ביים פראָנט, וואו דוכאָנין גרייט זיך ארויסצווייזען אַ ווי־דערשטאַנד דעם ראַטה פון די פאָלקס־־קאָמיסארען. „זאָל דוכאָנין

און זיינע שותפים געדענקען, אז מיר וועלען ניט זיין ווייך צו די וואס פארשפארען דעם וועג צו פריעדען!"

דיבענקא באגריסט די פערזאמלונג אינ'ם נאמען פונ'ם פלאט. קרושינסקי, א מיטגליעד פונ'ם אלל־רוסישען אייזענבאהן־פעראיין, ערקלעהרט: „פון היינטיגען טאג אן, ווען אלע אמת'ע סאציאליסטען האבען זיך געאייניגט, איז די גאנצע ארמיי פון אייזענבאהן־ארביי־טער פאלשטענדיג אינ'ם דיענסט פון דער רעוואלוציאנערער דעמא־קראטיע!"

עס רעדט לונאטשארסקי מיט טרעהרען אין די אויגען, עס רעדט פראשיאן אינ'ם נאמען פון די לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען, עס רעדט זאהאראשווילי אינ'ם נאמען פון די פעראייניגטע סאציאל־דעמאקראטען־אינטערנאציאנאליסטען, — מיטגליעדער פון מארטאוו'ס און גארקי'ס גרופען.

„מיר האבען פארלאזט", זאגט ער, „דעם צענטראלען עקזעקו־טיוו־קאמיטעט, ווייל די באלשעוויקעס האבען ניט געוואלט נאכגעבען. מיר האבען זיי געוואלט צווינגען מאכען הנחות, כדי די פעראייניגונג פון דער גאנצער רעוואלוציאנערער דעמאקראטיע זאל ווערען מעגליך. איצט, ווען אט די פעראייניגונג איז שוין דורכגעפיהרט, האלטען מיר פאר אונזער פליכט ווידער אמאל אריינצוטרעטען אינ'ם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאמיטעט... מיר ערקלעהרען, אז אלע מיטגליעדער, וואס האבען זיך צוריקגעצויגען, וועלען זיך ווידער אומקעהרען אינ'ם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאמיטעט."

א בכבוד'יגער אלטער פויער סטאשקאוו, א מיטגליעד פון דעם פויערים־פרעזידיום, נויגט זיך אין אלע פיער ווינקלען פונ'ם זאאל. „איך בעגריס אייך", זאגט ער, „מיט דעם געבורט פון א נייעם רו־סישען לעבען און א נייער פרייהייט!"

עס רעדט גראנסקי אינ'ם נאמען פון דער פוילישער סאציאל־דעמאקראטיע. עס רעדט סקריפניק אינ'ם נאמען פון די פאבריטשנא־זאוואדסקע קאמיטעטען, עס רעדט טיפאנאוו אינ'ם נאמען פון די רוסישע סאלדאטען אין סאלאניקי. עסריידען פיעלע אנדערע רעד־נער. מען רעדט מיט א פול הארץ, מיט דער גליקליכער שפראך פון ערפילטע האפנונגען...

שפעט ביינאכט ווערט אָנגענומען די פאָלגענדע רעזאָלוציע:

„דער צענטראַלער עקזעקוטיוו קאָמיטעט, פעראייניגט אין אן אוי־סערארדענטליכער זיצונג מיט דעם פעטראָגראַדער סאָוויעט און דעם פויערים־קאָנגרעס, בעשטעטיגט די געזעצען וועגען ערד און פריעדען, וואָס ס׳האָט אָנגענומען דער 2טער קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון אר־בייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען, ווי אויך דעם געזעץ וועגען אר־בייטער־קאָנטראָל, וואָס דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט ארויסגעגעבען."

די רעזאָלוציע ווערט אָנגענומען איינשטימיג.

ע נ ד ע.